

SZENTES VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

Projekt azonosító: DAOP - 6.2.1/13/K-2014-0002

SZENTES VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

Helyzetfeltáró, Helyzetelemző és Helyzetértékelő munkarészek

2015

Készült: Belügyminisztérium megbízásából
Projekt azonosító: DAOP - 6.2.1/13/K-2014-0002

Készítette: ITS DA Konzorcium

TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.
(konzorciumvezető)

MAPI Maavár Fejlesztési Iroda Zrt.

 TRENECON COWI

 mapi

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KÖZREMŰKÖDŐ SZAKÉRTŐK:

Projektvezető	Dócsné Balogh Zsuzsanna
Régiós koordinátor	Tendli Krisztina Csupor Viktória
Megyei koordinátor	Körtvélyesi Csaba Tendli Krisztina
Felelős tervező Felelős tervező helyettes	Körtvélyesi Csaba Galli Károly
Településtervező	Zétényi Zsófia (TT/1, É, TR 01-2407) Csupor Viktória
Településtervezési zöldfelületi és tájrendezési szakági szakértő	Tóthné Pocsok Katalin (TK 01-5086)
Településtervezési víziközmű szakági tervező	Erdész Béla (TV 04-0023, 04-0070)
Településtervezési energiaközmű szakági tervező	Horváth Lajos (TE 16-0176)
Településtervezési közlekedési szakági szakértők	Körtvélyesi Csaba
Társadalompolitikai szakértő	Halász Levente Galli Károly
Gazdaságfejlesztési szakértő	Galli Károly
Anti-szegregációs szakértő	Bernáth Péter
Környezetvédelmi szakértő	Erdész Béla (TV 04-0023, 04-0070) Tárnok Barbara
Műemlékvédelmi szakértő	Zelenákné Keresztes Brigitta (É/1 01-2406)

TOVÁBBI KÖZREMŰKÖDŐK:

Szentes Város Önkormányzata	
Polgármester	Szurbik Imre
Jegyző	Dr. Sztantics Csaba
Városi Koordinátor	Szigeti Miklós

ITS DA Konzorcium

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	11
1 HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ	12
1.1 TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK ÉS TÉRSÉGI KAPCSOLATOK, A VÁROS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN	12
1.1.1 A település térségi szerepe	12
1.1.2 A település vonzáskörzetének és funkcionak bemutatása	15
1.1.3 A település dinamikai típusának meghatározása	17
1.2 TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	18
1.2.1 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK)	18
1.2.2 Kapcsolódás Csongrád Megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához	21
1.2.3 Egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz való kapcsolódás	25
1.3 A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	25
1.3.1 Országos Területrendezési Terv (OTrT)	25
1.3.2 Csongrád Megye Területrendezési Terve	29
1.4 A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS SZERKEZETI TERVEINEK SZENTES TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI	34
1.5 HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK	34
1.5.1 A hatályos településfejlesztési koncepció és Integrált Városfejlesztési Stratégia megállapításai	34
1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések	36
1.6 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEK	36
1.6.1 Hatályban lévő településrendezési eszközök	36
1.6.2 Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei	39
1.6.2.1 A hatályos településszerkezeti terv megállapításai	39
1.6.2.2 A településszerkezeti terv megvalósult elemei	44
1.7 A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA	47
1.7.1 A népesség főbb jellemzői	47
1.7.1.1 Demográfia	47
1.7.1.2 Nemzetiségi összetétel	50
1.7.1.3 Képzettség	51
1.7.1.4 Foglalkoztatottság	52
1.7.1.5 Jövedelmi viszonyok	55
1.7.1.6 Életminőség	56
1.7.2 Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	57
1.7.3 Települési identitást erősítő tényezők	58
1.7.3.1 Történeti és kulturális adottságok	58
1.7.3.2 Civil szerveződések	59
1.8 A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA	61
1.8.1 Humán közszolgáltatások	61
1.8.1.1 Oktatás	61
1.8.1.2 Egészségügy	68
1.8.1.3 Szociális közszolgáltatások	72
1.8.1.4 Közösségi művelődés, kultúra	79
1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása	81
1.9 A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA	82
1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre	82
1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	86
1.9.2.1 Mezőgazdaság	86
1.9.2.2 Ipar	87
1.9.2.3 Szolgáltatások	90
1.9.3 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések	95
1.9.4 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők	98

1.9.5	<i>Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)</i>	99
1.10	AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE	103
1.10.1	<i>Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program</i>	103
1.10.2	<i>Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere</i>	107
1.10.3	<i>Gazdaságfejlesztési tevékenység</i>	112
1.10.4	<i>Foglalkoztatáspolitikai</i>	116
1.10.5	<i>Lakás és helyiséggazdálkodás</i>	117
1.10.6	<i>Intézményfenntartás</i>	119
1.10.7	<i>Energiagazdálkodás</i>	121
1.11	TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK.....	125
1.12	TÁJ ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA.....	126
1.12.1	<i>Természeti adottságok</i>	126
1.12.1.1	Domborzat és talajviszonyok.....	126
1.12.1.2	Éghajlat.....	127
1.12.1.3	Vízrajz	127
1.12.1.4	Növényzet.....	128
1.12.1.5	Állatvilág	129
1.12.2	<i>Tájhasználat, tájszerkezet</i>	130
1.12.3	<i>Védett, védendő táji és természeti értékek, területek</i>	133
1.12.3.1	Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek.....	133
1.12.3.2	Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék	134
1.12.4	<i>Ökológiai hálózat</i>	137
1.12.5	<i>Egyéb természeti értékek</i>	138
1.12.6	<i>Természeti területek</i>	138
1.12.6.1	Természeti értékek helyi védelme.....	139
1.12.7	<i>Tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése</i>	139
1.13	ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA	140
1.13.1	<i>A települési zöldfelületi rendszer elemei</i>	140
1.13.1.1	Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges, a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek	140
1.13.1.2	Zöldfelületi ellátottság értékelése	144
1.13.2	<i>A zöldfelületi rendszer konfliktusai, problémái</i>	144
1.13.2.1	Mennyiségi problémák	144
1.13.2.2	Minőségi problémák.....	145
1.14	AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA	146
1.14.1	<i>A területfelhasználás vizsgálata</i>	146
1.14.1.1	Településszerkezet történeti kialakulása, a településszerkezet vizsgálata és helyi sajátosságok vizsgálata	146
1.14.1.2	Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek.....	152
1.14.1.3	Funkció vizsgálata.....	160
1.14.1.4	Alulhasznosított barnamezős területek.....	160
1.14.1.5	Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott területek)	161
1.14.2	<i>A telekstruktúra vizsgálata</i>	163
1.14.3	<i>Önkormányzati tulajdonkataszter</i>	169
1.14.4	<i>Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése</i>	169
1.14.5	<i>Az építmények vizsgálata</i>	169
1.14.6	<i>Az épített környezet értékei</i>	170
1.14.6.1	Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület.....	170
1.14.6.2	Védett épített környezet, a helyi egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők.....	171
1.14.6.3	Világörökség és világörökség várományos terület	176
1.14.6.4	Műemlék, műemléki együttes	176
1.14.6.5	Nemzeti emlékhely	180
1.14.6.6	Helyi védelem	180
1.14.6.7	Az épített környezet konfliktusai, problémái.....	181
1.15	KÖZLEKEDÉS	182
1.15.1	<i>Hálózatok és hálózati kapcsolatok</i>	182

1.15.2	Közúti közlekedés.....	185
1.15.3	Parkolás.....	190
1.15.4	Áruszállítás.....	192
1.15.5	Közösségi közlekedés.....	193
1.15.5.1	Autóbuszos közösségi közlekedés	193
1.15.5.2	Vasúti közlekedés	194
1.15.6	Kerékpáros közlekedés	196
1.15.7	Gyalogos közlekedés	197
1.16	KÖZMŰVEK ÁLLAPOTA ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁG.....	197
1.16.1	Víziközművek	197
1.16.1.1	Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó, ipari, tűzoltó, öntözővíz és termálvíz hasznosítás) 198	
1.16.1.2	Szennyvízelvezetés, csapadékvíz-elvezetés; felszíni vízrendezés	200
1.16.2	Energia	202
1.16.2.1	Energiagazdálkodás és energiaellátás	202
1.16.2.2	Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei 203	
1.16.2.3	Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése.....	204
1.16.3	Elektronikus hírközlés.....	205
1.17	TÉRSÉGI ÉS TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELEM	207
1.17.1	Talaj.....	207
1.17.2	Felszíni és felszín alatti vizek	208
1.17.2.1	Felszíni vizek	208
1.17.2.2	Felszín alatti vizek.....	210
1.17.3	Levegőtisztaság és védelme	212
1.17.4	Zaj, és rezgésterhelés	214
1.17.5	Sugárzás védelem.....	216
1.17.6	Hulladékkezelés	216
1.17.7	Vizuális környezetterhelés.....	219
1.17.8	Árvízvédelem.....	220
1.17.9	Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák	220
1.18	KATASZTRÓFAVÉDELEM.....	221
1.18.1	Építésföldtani korlátok	221
1.18.1.1	Alábányászott területek, barlangok és pincék területei	221
1.18.1.2	Csúszás, süllyedésveszélyes területek	221
1.18.1.3	Földrengés veszélyeztetett területek	222
1.18.2	Vízrajzi veszélyeztetettség	222
1.18.2.1	Árvízveszélyes területek	223
1.18.2.2	Belvízveszélyes területek.....	223
1.18.2.3	Mély fekvésű területek.....	224
1.18.2.4	Árvíz és belvízvédelem	225
1.18.3	Egyéb katasztrófavédelmi tényezők.....	225
1.18.3.1	Kedvezőtlen morfológiai adottságok.....	225
1.18.3.2	Mélységi, magassági korlátozások és tevékenységből eredő korlátozások.....	225
1.18.3.3	Ipari veszélyforrások.....	225
1.19	ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY	226
1.20	VÁROSI KLÍMA	226
2	HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	227
2.1	A VIZSGALT TÉNYEZŐK ELEMZÉSE, EGYMÁSRA HATÁSUK ÖSSZEVETÉSE	227
3	HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	231
3.1	HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE	231
3.1.1	A folyamatok értékelése	231
3.1.2	A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	232
3.1.3	A településfejlesztés és rendezés kapcsolata, a fejlesztés területi korlátai és lehetőségei	239

3.2	PROBLÉMATERKÉP / ÉRTÉKTÉRKÉP	240
3.3	ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ VÁROSRESZEEK	243
3.3.1	A városrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, a városrészek bemutatása	243
3.3.2	Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása, helyzetelemzése	270
3.3.3	Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek	275
4	MELLÉKLETEK	276
4.1	1.SZ. MELLÉKLET	276
4.2	2. SZ. MELLÉKLET	280
4.3	3. SZ. MELLÉKLET	285
4.4	4. SZ. MELLÉKLET	306

Ábrajegyzék

1-1. ábra:	Az 1000 lakosra jutó K+F beruházások értéke	14
1-2. ábra:	Szentes város népességszámának változása (2000-2013).....	47
1-3. ábra:	A népmozgalmi adatok megyei összehasonlítása, 2001-2013	49
1-4. ábra:	A lakónépesség korösszetétele 2001, 2011	49
1-5. ábra:	A foglalkoztatottak ágazati megoszlása Szentesen, 2011	53
1-6. ábra:	1000 főre eső személygépkocsik száma, (2001-2012).....	56
1-7. ábra:	Általános iskolai tanulók számának alakulása, fő/1000 fő (2009-2013).....	64
1-8. ábra:	Működő vállalkozások gazdasági aktivitása (2001, 2012)	83
1-9. ábra:	A helyi gazdaság szektorális megoszlása a különböző nemzetgazdasági ágakban működő vállalkozások aránya alapján (2012)	85
1-10. ábra:	Szentesi Ipari Park.....	88
1-11. ábra:	Kereskedelem- vendéglátás Szentesen, db/1000 fő (2013)	91
1-12. ábra:	Összes szálláshely (kereskedelmi és magán) szállásférőhelyeinek száma, db/1000 fő(2009-2013).....	93
1-13. ábra:	Vendégforgalom és vendégéjszakák száma a kereskedelmi és a magán szálláshelyeken(2009-2013)	94
1-14. ábra:	1000 lakosra jutó lakások száma (2001, 2011).....	100
1-15. ábra:	A lakás átlagárak és az eladások számának alakulása Szentesen (2006-2011) (2006-2011).....	101
1-16. ábra:	Lakóépületre, lakásra kibocsátott használatbavételi engedélyek száma Szentesen(2005-2014).....	102
1-17. ábra:	A helyben közlekedők és az ingázók utazásainak módszerinti megoszlása Szentesen	183
1-19. ábra:	Szentes főbb útjainak forgalmi terhelése [ejmú/nap]	185
1-20. ábra:	Szentes városi közúthálózata	186
1-21. ábra:	Motorizáció alakulása Szentesen (szgk/1000 lakos)	189
1-22. ábra:	Balesetek helyei és súlyosságuk 2011-2013 között Szentesen.....	190
1-23. ábra:	Szentes városi fizető parkolási övezete.....	191
1-24. ábra:	Szentes autóbusszmegállók helyei.....	193
1-25. ábra:	Ivóvízbázisok védőterületei Szentes környékén	198
1-26. ábra:	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások (kék) számának (db) változása a teljes lakásállományhoz (piros) viszonyítva	199
1-27. ábra:	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba (közcsatornahálózatba) bekapcsolt lakások számának (kék) változása a teljes lakásállományhoz (piros) viszonyítva	200
1-28. ábra:	A lakosság távhőellátásra felhasznált hőmennyiségének (Gigajoule) változása	202

1-29. ábra: Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások (kék) számának változása a teljes lakásállományhoz (piros) viszonyítva	206
1-30. ábra: Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya	217
1-31. ábra: A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék aránya	219
3-1. ábra: A lakónépesség megoszlása a városrészek között (2011)	251
3-2. ábra: A lakónépesség változása a városrészek esetében (2001, 2011)	252
3-3. ábra: A korosztályos arányok változása városrészenként Szentesen (2001, 2011)	253
3-4. ábra: Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában (%) (2001, 2011)	253
3-5. ábra: Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (2001, 2011)	254
3-6. ábra: Foglalkoztatottak és foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (2011)	255

Táblázatjegyzék

1-1. táblázat: A Szentesi járás települései	14
1-2. táblázat: Szentes város térségi szerepkörrel rendelkező legfőbb funkciói:	16
1-3. táblázat: Szentes város ingázási adatai összesen:	16
1-4. táblázat: OFTK Szakpolitikákban érvényesítendő specifikus célok és Szentes fejlesztési céljainak kapcsolódásai (2013)	20
1-5. táblázat: A CsMTFK-ban meghatározott fejlesztési irányok és Szentes kapcsolódása ezekhez (2015)	22
1-6. táblázat: Városrészi célkitűzések és megvalósulásuk	35
1-7. táblázat: Szentes város népességszám változása (2001, 2011)	47
1-8. táblázat: Szentes város népmozgalmi adatai, 1. (2001-2013)	48
1-9. táblázat: Szentes város lakossága iskolai végzettség szerint megyei és országos összehasonlításban (2001, 2011)	51
1-10. táblázat: Szentes város munkaképes korú lakosságának iskolai végzettsége országos összehasonlításban (2001, 2011)	51
1-11. táblázat: Szentes város főbb foglalkoztatási adatai, (2001, 2011, 2013)	52
1-12. táblázat: A munkanélküliek számának alakulása Szentesen, (2001-2013)	54
1-13. táblázat: Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (2012)	55
1-14. táblázat: SZJA alapot képező jövedelem, (2001-2012)	55
1-15. táblázat: Lakáskomfort viszonyok Szentesen, (2001,2011)	57
1-16. táblázat: Civil szervezetek önkormányzati támogatása	60
1-17. táblázat: Óvodai intézmények és azok legfontosabb statisztikai adatai (2013/2014 tanév)	63
1-18. táblázat: Általános iskolai intézmények és azok legfontosabb adatai (2013/2014 tanév)	65
1-19. táblázat: Középfokú oktatási intézmények és azok jellemzői (2013/2014 tanév)	66
1-20. táblázat: Egészségügyi intézményi kapacitások, 1000 főre (2009-2013))	68
1-21. táblázat: Egészségügyi ellátást biztosító ellátóhelyek főbb jellemzői	70
1-22. táblázat: Önkormányzati szociális ellátás Szentesen (2014)	77
1-23. táblázat: 2015. évi szociális kiadások terv (2015)	79
1-24. táblázat: Hátrányos helyzetű gyermekek Szentes iskoláiba, (2012)	81
1-25. táblázat: Működő vállalkozások megoszlása az alkalmazotti létszám szerint (2001, 2012)	83
1-26. táblázat: Működő vállalkozások száma és aránya a különböző nemzetgazdasági ágakban (2012)	84
1-27. táblázat: Szentes vállalkozásainak tőkeellátottsága és a bruttó hozzáadott érték megyei összehasonlításban (2012)	86
1-28. táblázat: A Szentesi Ipari Parkjelentősebb vállalkozásai (2014)	89

1-29. táblázat: Működő vállalkozások száma és aránya a különböző szolgáltatások körében (2012).....	90
1-30. táblázat: Kereskedelmi és vendéglátó egységek száma Szentesen (2013)	91
1-31. táblázat: Egy lakosra jutó iparüzési adó (1000 Ft) (2001-2011).....	95
1-32. táblázat: Fontosabb szentesi vállalkozások árbevételének alakulása, millió Ft (2012, 2013)	96
1-33. táblázat: Szentesi vállalkozások 50 millió Ft fölötti támogatást nyert fejlesztései (2007-2013)	97
1-34. táblázat: Épített lakások aránya (éves lakásállomány százalékában,) (2001, 2011)	100
1-35. táblázat: Eladó lakások Szentesen(2015. február).....	101
1-36. táblázat: Szentes Város Önkormányzata 2013. évi költségvetési zárszámadása fő tételei	104
1-37. táblázat: Szentes Város Önkormányzata 2013. évi bevételeinek és kiadásainak összevont mérlege (ezer Ft).....	105
1-38. táblázat: Beadott és támogatott pályázatok operatív programonként (2007-2013):.....	110
1-39. táblázat: Települési intézményeket érintő tervezett fejlesztések (2015-2020):	110
1-40. táblázat: Az önkormányzati lakásállomány megoszlása (2015):.....	118
1-41. táblázat: Önkormányzati fenntartású intézmények Szentesen (2015):	119
1-42. táblázat: Önkormányzati fenntartású intézményekben megvalósult fejlesztések összefoglalása Szentesen (2007-2013):.....	121
1-43. táblázat: Energiafelhasználás az önkormányzati intézményekben (2011-2013).....	122
1-44. táblázat: Megújuló energia hasznosítása az önkormányzati intézményekben (2014)	124
1-45. táblázat: Kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek közösségi jelentőségű élőhelytípusai (a legjelentősebbek).....	135
1-46. táblázat: Napi rendszerességgel közlekedők és mód szerinti megoszlásuk (fő/nap).....	182
3-1. táblázat: Városi és városrészi funkciók Szentes városában (2015)	249
3-2. táblázat: A városrészekre vonatkozó adatok változása (2001, 2011)	250
3-3. táblázat: A városrészek sorrendjének változása a lakónépesség száma alapján (2001, 2011)	251
3-4. táblázat: Lakásállomány változása a városrészekben(2011).....	254
3-5. táblázat: Szentes város szegregált területének összehasonlítása, 2001, 2011	272
3-6. táblázat: Szentes város szegregált, két területének összehasonlítása	275

Térképjegyzék

1-1. térkép: Szentes térképe	15
1-2. térkép: A közlekedési hálózatok térszerkezete (2013).....	19
1-3. térkép: Városhálózat (külső és belső városi gyűrű) (2013)	20
1-4. térkép: Csongrád megye értéktérkép (2012)	24
1-5. térkép: Szentes város az ország szerkezeti tervén.....	26
1-6. térkép: A várost érintő és nem érintő térségi övezetek:	26
1-7. térkép: Csongrád megye területrendezési tervének módosítása térkép	30
1-8. térkép: A területrendezési terv övezetei:.....	30
1-9. térkép: Részlet a Kárpát-térség hegy- és vízrajza térképből.....	126
1-10. térkép: Szentes és környékének vízrajza.....	128
1-11. térkép: Szentes és környékének térképe 1806-1869 között	131
1-12. térkép: Szentes és környékének tájhasználati térképe	132
1-13. térkép: Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete.....	133
1-14. térkép: Országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete.....	134
1-15. térkép: Szentes és környékének Natura2000-es területei.....	136

1-16. térkép: Szentes és környékének természetvédelmi területei, nemzeti ökológiai hálózat elemei.....	138
1-17. térkép: Degradálódott területek az anti-szegregációs tervalapján	162
1-18. ábra: Szentes környezetének országos jelentőségű főútjai	184
1-18. térkép: Település és környékének talajtérképe	208
Település és környékének felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolása	211
1-19. térkép: Település és környékének felszín alatti vízszint térképe.....	212
1-20. térkép: Helyileg szabályozott zajterhelési határértékek - Szentes város közigazgatási területén	215
1-21. térkép: SÓZ és ÉÓZ határok hazánkban és a környező országokban	216
1-22. térkép: A földrengések területi eloszlása Magyarországon. A szürke körök a historikus rengéseket (456-1994), a piros körök az utóbbi évek rengéseit (1995-2009) mutatják.....	222
1-23. térkép: Vízrajzi veszélyeztetettség.....	223
1-24. térkép: Magyarország belvíz veszélyeztetettségi térképe (1. belvízzel nem, vagy alig veszélyeztetett terület, 2. belvízzel mérsékelten veszélyeztetett terület, 3. belvízzel közepesen veszélyeztetett terület, 4. belvízzel erősen veszélyeztetett terület).....	224
3-1. térkép: Városrészek Szentes városában(2013)	243
3-2. térkép: Szentes város szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei (IVS 2009)..	271
3-3. térkép: Szentes város szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei, 30% fölötti mutatóval.....	273
3-4. térkép: Szentes város szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei, 35% fölötti mutatóval.....	273
3-5. térkép: Szentes város 50 fő lakos fölötti szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei	274

Bevezetés

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban ITS) a város középtávú fejlesztési irányait, célrendszerét és azok elérése érdekében tervezett tevékenységeket határozza meg az önkormányzat által jóváhagyott jövőkép és hosszú távú (15-20 év) átfogó célok alapján. Az ITS célja, hogy stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő 7-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét.

Jelen dokumentum a célrendszer meghatározásának alapját képező Megalapozó vizsgálat, amely tartalmazza a Helyzetfeltárást, ezen belül Szentes város társadalmi-gazdasági, infrastrukturális helyzetének, épített és természeti környezetének bemutatását; a Helyzetelemzést és a Helyzetértékelést, amelyben a leírt helyzet alapján SWOT-analízis formájában meghatározásra és összefoglalásra kerülnek a városra jellemző fő problémák és fejlesztési potenciálok, lehetőségek, igények és szükségszerűségek.

A Megalapozó munkarész jelenti alapját a város jövőképe és fejlesztési célrendszere meghatározásának.

1 Helyzetfeltáró munkarész

1.1 Településhálózati összefüggések és térségi kapcsolatok, a város helye a településhálózatban

1.1.1 A település térségi szerepe

Város adatok

Szentes város a Dél-alföldi régióban, Csongrád megye északi részén, a Tisza bal partján található, a Szentesi járás központja, a megye 3. legnagyobb népességű városa.

- Szentes város közigazgatási területe: 35 325 km²
- Szentes város belterülete: 1 683 ha
- Szentes város külterülete: 33 642 ha
- Lakónépesség száma: 28 509 fő (2011. évi népszámlálás)
- Lakásállomány: 12 745 db (2011. évi népszámlálás)

A város térségi pozíciójához kapcsolódóan a Csongrád Megyei Területfejlesztési Program Szentes intézményi, gazdasági- foglalkoztatási központi szerepének megerősítését, illetve gazdasága sajátos meglévő elemeinek - elsősorban elektrotechnikai és élelmiszeripari tevékenységek, illetve turizmus – az erősítését, és az ezekhez kapcsolódó innovatív tevékenységeket támogatja.

A város Budapesttől 137km-re, Szegedtől 62 km-re fekszik. A legközelebbi város Csongrád (12 km). Hódmezővásárhely 25 km-re, Szarvas 36 km-re fekszik tőle. Térben leginkább a Kecskemét-Békéscsaba fejlődési tengelyhez áll közel, ám ennek valós fejlődési potenciálját a tervezett M44 gyorsforgalmi út megépítése fogja megadni. Ha ez létrejön, a kunszentmártoni csomópont révén a gyorsforgalmi úthálózati kapcsolat 25 km-re kerül Szenteshez (a jelenlegi M5 – 37 km helyett), ami általában a területfejlesztő hatás kimutatott távolsága. Jelenleg azonban a fejlődési tengely inkább hipotetikus, és nem mérhető a Kecskemét – Kiskunfélegyháza – Szeged, illetve a Szeged – Hódmezővásárhely – Orosháza – Békéscsaba tengelyek erősségéhez.

Szentes tipikus középváros, járási székhely, alföldi mezőváros, amelynek kiterjedt térkapcsolatai vannak. Ezek többnyire járási szintűek illetve a szomszédos városokkal vannak összefüggésben, de jó néhány olyan speciális funkció is jellemzi a várost, amelyek tekintetében akár regionális- országos szintű szerepkörrel is beszélhetünk:

- A helyi nagyobb vállalkozások – elsősorban a Hungerit Zrt. – foglalkoztatói szerepköre (1239 fő) kiterjed a szomszédos megyékre.
- Szintén a foglalkoztatás tekintetében jelentős regionális vonzáskörzettel bír a szentesi katonaság és a kórház.
- A Horváth Mihály Gimnázium – művészeti képzése (drámatagozat) révén országos jelentőségű.
- A város nagy tradíciókkal bíró sportturizmusa országos ismeretségű és jelentőségű (vízilabda).

- A Szentesi légimentő helikopter bázis (2008-tól) – Dél-Alföld, regionális szerepkör.
- Bartha János Kertészeti Szakképző Iskola – regionális szinten jelentős.
- Egyes egészségügyi szolgáltatások (protézisek, szív-és érrendszeri betegségek stb.) – regionális-megyei szerepkör.
- Szentes a múltban és jelenleg is jelentős katonaváros – országos szerepkör.
- A régiós szintű telekommunikációs jelentőséggel bíró „TV-torony”¹.
- Szentes-Lapistón az OMSZ 2014-ben átadott meteorológiai radarállomás – regionális-országos szerepkör.

A városból történő napi szintű munkahelyekre történő ingázás döntően megyén belüli települések között zajlik. Elsősorban Szegedre, illetve Csongrád, Hódmezővásárhely irányában jelentős ez a folyamat. Ennél jóval erőteljesebben (kb. dupla létszámban) jellemző a szentesi munkahelyekre és intézményekre történő napi szintű beáramlás, főleg a járásból (Derekegyház, Fábianszabó, Nagymágocs), illetve Csongrád, Hódmezővásárhely, Kunszentmárton, Szeged felől.

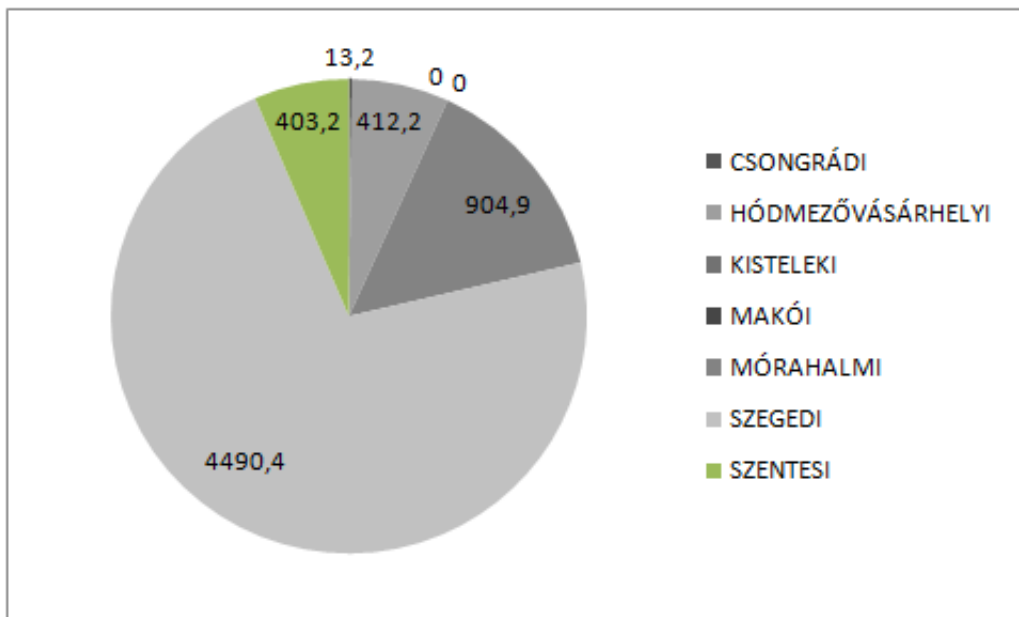
A megye harmadik legnépesebb települése több fontosabb mutató tekintetében is meghaladja ezt a pozíciót: a foglalkoztatás, a nettó jövedelem, a bruttó hozzáadott érték alapján Szentes Szeged után a második helyet foglalja el a megyében, csakúgy, mint pl. az 1000 lakosra jutó Kft.-k számában. A regisztrált társas vállalkozások tekintetében kevésbé kedvező Szentes helyzete, ezek száma ezer lakosra a Szentesi járásban 31 db (összehasonlításul a Csongrádiban 28 db, a Makóiban 22 db, a Szegedi járásban 57 db, a megyei átlag 42 db). A felsőfokú végzettséggel rendelkező lakosság tekintetében a 3. helyen van Szentes. Ugyanakkor pl. az 1000 főre jutó K+F beruházások tekintetében Mórahalom még Hódmezővásárhelyt is előzi, Szentes a 4. helyre került (2010). Ugyanúgy a 4. helyen található Szentes az egy lakosra jutó jegyzett tőke tekintetében.

A megyei területfejlesztési koncepció is megemlíti, hogy bár Hódmezővásárhely népessége jóval nagyobb Szentesénél, mégis, a településhierarchiában elfoglalt pozíciójuk hasonló. Szentes esetében a gazdasági aktivitás és a turizmus, Hódmezővásárhely esetében a térségi intézményi funkciók erősebbek.

¹A toronyból az Antenna Hungária sugározta korábban az analóg M1, TV2, RTL Klub csatornákat, jelenleg a digitális MinDig TV műsorait sugározza, Ezen kívül országos rádióadókat (Kossuth, Bartók, Petőfi, Dankó rádió adók) is sugároz. Továbbá innen szórja adását a szentesi Rádió 451 adó is. Az Alföld négy megyéjében, Csongrád, Békés, Bács-Kiskun és Jász-Nagykun Szolnok megyékben vehető a toronyból sugárzott adás. A torony megépítése óta gerincállomásként van nyilvántartva. Az állomás a digitális mikrohullámú Országos Transzport Hálózat (OTH) egyik telephelyeként is üzemel.

1-1. ábra: Az 1000 lakosra jutó K+F beruházások értéke

Forrás: Baross-kutatás adatbázisa, SZTE Gazdaságtudományi Kar, 2010

Szentes város további regionális jelentőségét emeli a 451-es úton Csongrád felé a Tisza-híd, a turisztikai potenciál (termálvíz, fürdő, sportuszoda, Liget, történelmi városközpont stb.).

A település megyei és térségi szerepköre:

A város megyei jelentőségét mutatja, hogy Csongrád megye területfejlesztési koncepciója a települést kiemeli a megyei városok közül a jövedelemtermelés és a foglalkoztatás helyzete alapján, ami Szeged után Szentesen, majd Hódmezővásárhelyen a legmagasabb. Tény ugyanakkor, hogy országos kitekintésben csak Szeged rendelkezik versenyképes mutatókkal.

A Szentesi járáshoz egy város (Szentes) tartozik és 7 község, székhelye Szentes. Területe 813,84 km², népessége 41 058 fő, népsűrűsége 50 fő/km² (2012). A Szentesi járásba tartozó települések megegyeznek a Szentesi kistérségbe tartozó településekkel. A járás lakosságának 69%-át a város népessége adja.

1-1. táblázat: A Szentesi járás települései

Település	jogállás	terület (ha)	lakónépesség (fő)
Szentes	járásszékhely város	353,25	28 476
Árpádhalom	község	45,20	488
Derekegyház	község	53,78	1595
Eperjes	község	73,89	495
Fábiánsebestyén	község	71,73	2020
Nagymágocs	nagyközség	75,09	3087
Nagytőke	község	54,68	457
Szegvár	nagyközség	86,22	4440
Szentesi járás összesen		813,84	41 058

Forrás: KSH, 2012

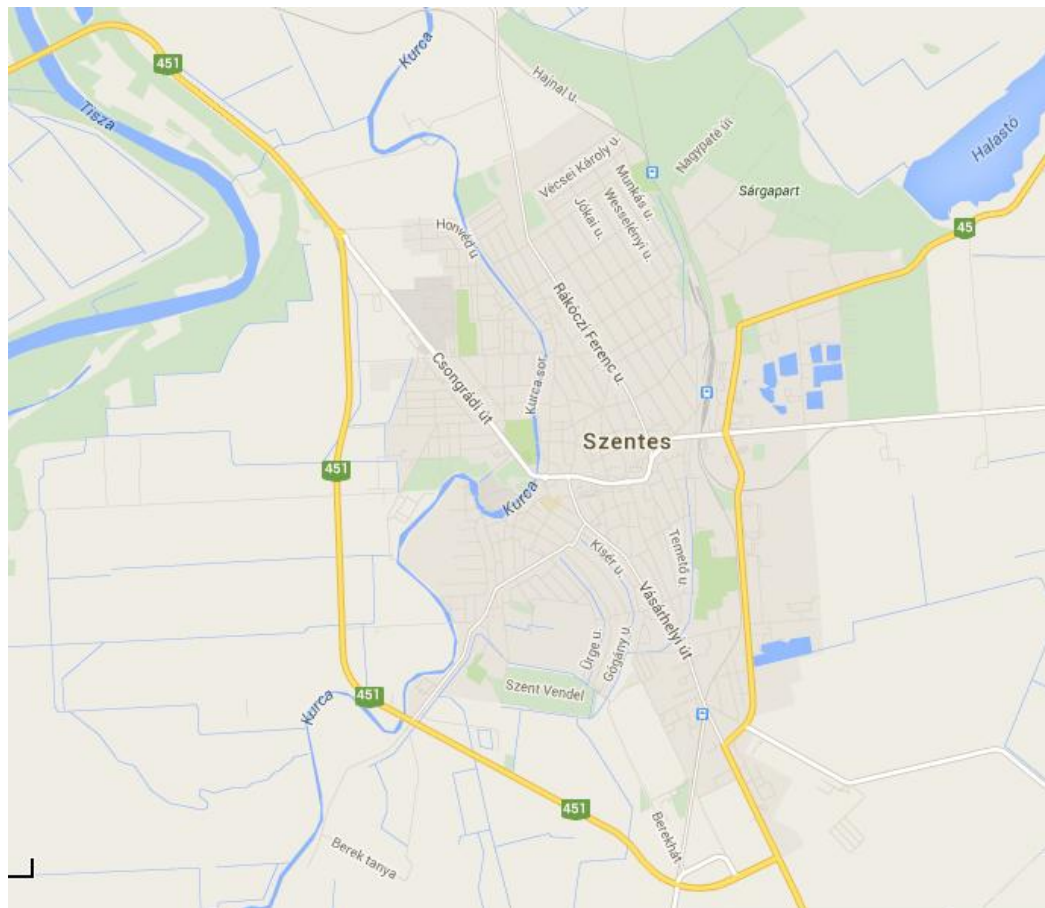
A Szentesi járás

Szentes a járás egyedüli, és funkcionálisan csaknem teljes értékű központja. Itt érhetők el a járás települései számára releváns járási hivatalok, továbbá az egészségügyi, közoktatási, kulturális szolgáltatások. Az oktatás területén a felsőoktatás hiányzik a járásközpontból. Szentes speciális helyzetben van azzal, hogy a közelében fekszik Csongrád, amellyel várospárt alkotva sok tekintetben kiegészítik egymás szolgáltatásait.

Szentes speciális jellemzője a közigazgatási terület mérete, amely a 6. legnagyobb az országban. Területén jelentős tanyavilág található (mintegy 1300 tanya), népességének 3-4%-a tanyán él. A szentesi határ méretére jellemző, hogy a legnagyobb belső távolság 54 km, a városközponttól a legtávolabbi határ pedig 34 km-re esik.

Szentes város gazdasága szintén valódi térségi központként működik a járási települések szempontjából. Jelentős a foglalkoztatásban betöltött szerepe (elsősorban ipari és szolgáltató munkahelyek). A járási településeken élők, illetve a vállalkozások Szentesen megfelelő színvonalon elérik mindazon lakossági és üzleti szolgáltatásokat, amelyek a mindennapi élethez és működéshez szükségesek.

1-1. térkép: Szentes térképe

1.1.2 A település vonzaskörzetének és funkciónak bemutatása

Szentes járási székhely vonzaskörzete – a fenti speciális eseteket leszámítva – döntően a járás településeire terjed ki. Ez elsősorban a város közép-fokú ellátó intézményeit, illetve foglalkoztató hatását jelenti, illetve a térségben a különféle lakossági szolgáltatások, kiskereskedelem stb. Szentesen érhető el a legmagasabb színvonalon és kínálattal, amely ebbéli funkciójában is erősíti a várost. Az intézményi (pl. egészségügyi), illetve üzleti, kereskedelmi szolgáltatások,

kapcsolódások révén bizonyos mértékben Csongrád és a Csongrádi járás települései is a vonzáskörzet részét képezik.

1-2. táblázat: Szentes város térségi szerepkörrel rendelkező legfőbb funkciói:

Funkció megnevezése	Funkcióhoz kapcsolódó vonzáskörzet
Horváth Mihály Gimnázium	Országos
Szentesi légimentő helikopter bázis	Regionális
Bartha János Kertészeti Szakképző Iskola	Regionális
Foglalkoztatás	Megyei-járasi
Közüoktatás egyéb elemei	Járasi
Egészségügyi szolgáltatások	Regionális-megyei-járasi
Kultúra-közművelődés	Városi-járasi
Szolgáltatások, kiskereskedelem	Járasi
Szórakozás-rekreáció	Városi-járasi
A város gazdag és aktív sportélete	Városi-országos
Szentes katonaváros	Országos
TV torony	Regionális
OMSZ meteorológiai radarállomás	Országos

Forrás: helyi adatközlés

Szentes igazgatási funkciói a járási ügyekben a járásra, az önkormányzat tevékenysége esetében a városra vonatkoznak. Városi és járási szerepköre van az egészségügyi rendszernek – a kórház ugyanakkor a járáson túl megyei-regionális vonzáskörzetű is. Az oktatás szintén városi-járasi vonzáskörzetű, kivéve a táblázatban szereplő két, országos vonzáskörzetű intézményt. Speciális intézmény Szentesen a katonaság, 2015-ben az itt dolgozó 519 főből 199 fő szentesi lakos, tehát több, mint az állomány fele más településekről jár be dolgozni ide.

A város foglalkoztatási szerepköre jellemzően városi-járasi, ám a nagyobb ipari foglalkoztatók a környező megyékből is ingáztatnak munkavállalókat.

1-3. táblázat: Szentes város ingázási adatai összesen:

Megnevezés	Otthonát napi gyakorisággal elhagyó	Otthonát napi gyakorisággal elhagyó munkába járó	Otthonát napi gyakorisággal elhagyó iskolába, óvodába, bölcsődébe járó
Bejáró	4 641	3 133	1 508
Eljáró	2 421	1 452	969
Egyenleg	2 220	1 681	539

Forrás: KSH

Szentes város térségi szerepkörét igazolja, hogy a napi szinten bejárók száma csaknem duplája az eljáróknak.

Ugyanez az arány jellemző a munkába bejárók és eljárók között, a térségi város foglalkoztatási szerepköre tehát erős. Jelentős az oktatási intézményekbe ingázók száma is, itt mintegy harmadával több a bejáró, mint az eljáró. A foglalkoztatási szerepkör jóval dominánsabb, mint az oktatási intézményi, mintegy kétszeresen meghaladó értékekkel.

A bejárás és az eljárás szempontjából ugyanazon települések mutatnak nagyobb létszámokat:

Csongrád, Derekegyház, Fábiansebestyén, Hódmezővásárhely, Kunszentmárton, Mindszent, Nagymágocs, Szeged, Szegvár.

Némiképp meglepő, hogy Kiskunfélegyháza és Kecskemét is igen szerény létszámokkal szerepel az ingázási listán.

Szentes város fejlesztése esetében kiemelt jelentősége kell, legyen a Csongrád várossal való együttműködéseknek.

Szentes és Csongrád város közötti potenciális kapcsolatok és ezek hatásai a két város fejlesztésére:

- Közös fellépés a források elérését célzó pályázatok tekintetében;
- Közös turizmusfejlesztés a vonzerők (pl. fürdők, Tisza, belvárosok stb.), a sportturizmus, a horgász turizmus stb. és a szálláshelyek, vendéglátás területén;
- Közös infrastruktúra-fejlesztés, és környezeti projektek, pl. kerékpárút átjutás a Tisza hídon, élővizek minőségének javítása;
- Közös munkaerőpiac a helyi igények biztosítására (pl. ipari munkahelyek, katonaság, egészségügy, turizmus stb.), és közös piacorientált, a valós igényekre épülő képzések;
- Közös befektetővonzó és marketing tevékenység;

1.1.3 A település dinamikai típusának meghatározása

A település dinamikája szempontjából legjelentősebb tényezők a népesség számának alakulására, a foglalkoztatás-munkanélküliség helyzetére, képzettségére; a település intézményi szerepkörére; továbbá a főbb gazdasági jellemzőkre vonatkozó mutatók. Ezek időbeni változása, a kimutatható trendek iránya, ezek összessége mutatja meg, milyen fejlődési dinamikával rendelkezik a város, merre tart, milyen - agglomerációs, dezurbanizációs és reurbanizációs folyamatok alakítják, ezáltal milyen jövőbeni helyzet kialakulása várható.

Népességszám
alakulása

Szentes város – és a járás – demográfiai mutatói sajnos megyei szinten is kedvezőtlenek és nem jó irányúak. Az idős, egyedülálló népesség létszáma magas és nő, a fiatal népesség létszámában és arányaiban is csökken. A természetes szaporodás és a vándorlási egyenleg évtizedek óta negatív. Szentes 8,97%-át veszítette el népességének tizenegy év alatt, aminél a középvárosok esetében csak Csongrád mutatott még rosszabb értéket. Különösen fájdalmas a magasabb végzettségűek és a fiatalok elvándorlása – ennek szinte kizárólagos oka a munkalehetőségek hiánya és az alacsony bérszint, mert egyébiránt a kötődés jellemzően meglenne a város iránt. Így, bár a helyi lakosság képzettségi szintje átlagosnak mondható, az mégis csak részben szolgál bázisul a helyi gazdaságnak. A munkanélküliség nem kiugróan magas, a foglalkoztatás rátája pedig viszonylag magas.

Gazdaság aktivitása

Szentes város gazdasága a megyén belül Szeged után a második-harmadik helyen található a különböző gazdasági mutatók alapján. A város vezető iparágai szervesen beépültek a város társadalmi-gazdasági szövetébe és viszonylag biztos alapját képezik a helyi foglalkoztatásnak.

A város jelentősebb vállalkozásai a maguk iparágában kiemelkedő teljesítményt érnek el, és folyamatos innovációt alkalmazva, magas szintű technológiák révén erősítik versenyképességüket országos és nemzetközi szinten egyaránt. Ennek köszönhető, hogy a város a gazdasága a jövedelemtermelés, foglalkoztatás tekintetében a megyében a második legjobb helyen található. Meg kell azt is jegyezni ugyanakkor, hogy az országos mutatóktól pl. a bruttó hozzáadott érték terén jelentős az elmaradás. Ennek fő oka, hogy bár a helyi vezető iparágakban intenzíven jelen van az innováció és a viszonylag magas termelékenység, ugyanakkor magának az iparágaknak a jellegéből adódik, hogy azt összehasonlítva a hightech iparral, azoknál alacsonyabb a jövedelemtermelő képességi szintje. A városnak ezért alapvető törekvése hightech nagyvállalatok megtelepítése, amelyhez a legfőbb eszköz az ipari park. Ezek révén érhető el, hogy minőségi, magasabb bérszínvonalat, perspektívát jelentő, magas presztízsű munkahelyek nagyobb számban jöjjenek létre a városban.

1.2 Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

1.2.1 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK)

AZ OFTK térszerkezetre vonatkozó releváns megállapításai szerint 2013-ra az ország gazdasági-társadalmi fejlettségét kifejező legtöbb mutató egy fejlett északnyugati és két erősen leszakadó délnyugati és északkeleti térséget rajzol ki, melyeket két, szűkebb környezeténél versenyképesebb tengely (Budapest-Pécs és Budapest-Szeged) és néhány nagyváros (pl. Nyíregyháza, Debrecen, Szolnok) tagol. E felosztásban Szentes és térsége vákuum helyzetben van, viszonylag távol mind a versenyképes tengelyektől, mind a nagyvárosi központoktól.

Meglévő közlekedési kapcsolatai alapján egyértelműen a Budapest-Szeged tengelyhez való elérés jelenti Szentes számára a legfontosabb térszerkezeti kapcsolódást.

Az OFTK megállapítja, hogy a térszerkezet átalakulásának nyertesei a nagyobb városok, és különösen az Alföldön kiemelt a szerepe a nagyvárosoknak (Szeged, Debrecen, Nyíregyháza és Kecskemét). Ezt bizonyítja, hogy 2010-ben csak az 50 ezer főnél népesebb városok migrációs egyenlege volt pozitív, továbbá jövedelmi és foglalkoztatási viszonyaik is kiemelten jobbak a városhálózat alacsonyabb szinten álló településeinél.

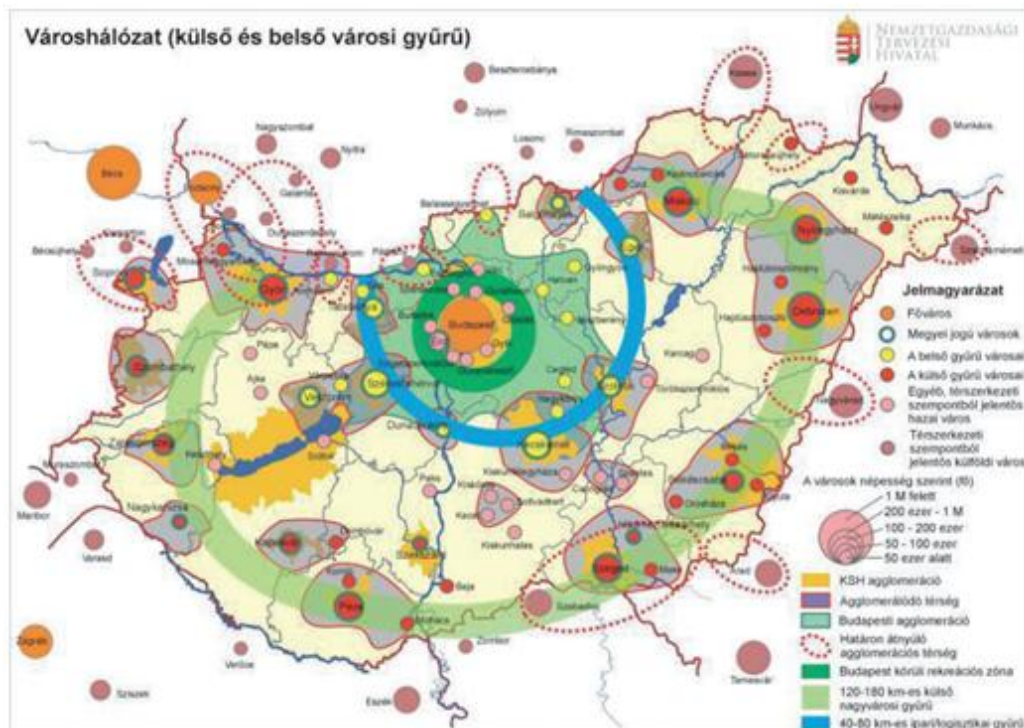
1-2. térkép: A közlekedési hálózatok térszerkezete (2013)

Forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK)

Szentes város az OFTK-ban a 3.1.4.5 A külső városgyűrű kiemelt várostérségi fejlesztései c. fejezetben jelenik meg nevesítve. E gyűrű fejlesztési szempontból szorosabban együttműködő részeként jelölte meg az OFTK a Szeged-Makó-Orosháza-Szentes-Csongrád városnégyszöget. A következő térkép alapján ugyanakkor a Szentes-Csongrád várospáros agglomerálódó térségként lett megjelölve, de a belső és a külső városgyűrű közötti térben.

1-3. térkép: Városhálózat (külső és belső városi gyűrű) (2013)

Forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK)

A 2.2.2.1. Szakpolitikákban érvényesítendő specifikus célok közül az alábbiakban határozhatók meg kapcsolódási pontok.

1-4. táblázat: OFTK Szakpolitikákban érvényesítendő specifikus célok és Szentes fejlesztési céljainak kapcsolódásai (2013)

Specifikus célok	Beavatkozási területek	Szentes város kapcsolódása a célkitűzésekhez
1. Versenyképes, innovatív gazdaság	a fejlődési potenciált hordozó ágazatok (pl.: autó- és járműipar; híradástechnika; egészségipar; gyógyszeripar; orvosi berendezés és eszközgyártás; élelmiszeripar; építő- és építőanyag-ipar; logisztika; gépipar, szerszámgégyártás; vegyipar, környezetvédelmi ipar) fejlesztése	elektronikai iparágak; egészségipar; élelmiszeripar; építő- és építőanyag-ipar; logisztika; gépipar,
	a települések gazdasági csomóponti szerepének és fejlesztői kapacitásának erősítése	Szentes-Csongrád városok pár csomóponti fejlesztése; Szentes, mint vasúti csomópont
	a geotermális és megújuló energetikai potenciál kihasználása, az energiahatékonyság növelése és a zöld gazdaság előmozdítása	Szentes az egyik legnagyobb geotermális potenciállal rendelkező hazai város – lakossági, ipari, mezőgazdasági, illetve turisztikai és gyógyászati hasznosítás
2. Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és	az egészségipar, a termál- és egészségturizmus illetve a szabadidő gazdaságfejlesztése, ehhez kapcsolódva a gyógyvizek hasznosítása és a ráépülő gyógyfürdők szolgáltatásainak fejlesztése	Jelenleg is zajló termál- és egészségturisztikai fejlesztések; gyógyturizmusban rejlő potenciálok

Specifikus célok	Beavatkozási területek	Szentes város kapcsolódása a célkitűzésekhez
sportgazdaság	és bővítése az egészséges életmódot, a rekreációt, a sportot, a mozgást, az egészséges életet lehetővé tevő közösségi terek biztosítása	Szentes sportturisztikai potenciáljának lezajlott, folyamatban lévő és további fejlesztése
3. Életképes vidék, egészséges élelmiszer-termelés és – ellátás	a foglalkoztatást és a természeti erőforrások fenntartható módon történő felhasználását biztosító, életképes agrár- és élelmiszergazdaság, valamint termelés szerkezet kialakítása	Szentes és térsége agrár és agrár-feldolgozóipari, élelmiszeripari potenciálja
	a helyi gazdaság bel- és külpiacainak pozicionálása, a termelők érdekelttségével és részvételével megvalósuló kereskedelmi hálózatok, értékesítési csatornák kialakítása	meglévő TÉSZ, ezen tevékenységek erősítése
4. Kreatív tudásalapú társadalom, piacépítő készségek, K+F+I	a szakképzés fejlesztése, különösen a hiányszakmákban. A felnőttképzés minőségi, rendszerszintű fejlesztése	A helyi gazdasági bázis szükségleteinek, igényeinek megfelelő szakképzés és felnőttképzés
7. Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme	az élővilág, a termőföld, a talajok és a vízbázisok védelme, az ivóvízminőség javítása, illetve a tájgazdálkodási keretekbe illeszkedő vízgazdálkodás	természet közeli gazdálkodás, az élővizek védelme (Tisza, Kurca), korszerű tájgazdálkodás
	az energiahordozókkal, építőipari alapanyagokkal való fenntartható gazdálkodás és az ásványkincsek védelme	termálvízre további hasznosítása; napenergia hasznosítása
	a fenntartható hulladékgazdálkodás (megelőzés, újrahasznosítás, ártalmatlanítás) feltételeinek megteremtése	folyamatban lévő hulladékhasznosítási fejlesztések

Forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

Az OFTK Területi specifikus céljai között a „2. A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat” fejlesztése, a „3. Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése”, a „4. Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése”, és a „5. Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés” fejlesztése mind egybevághat Szentes fejlesztési céljaival és érdekeivel.

1.2.2 Kapcsolódás Csongrád Megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához

Csongrád Megye Területfejlesztési Konceptiójában (CsMTFK, 2012) meghatározott „Lehetséges fejlesztési irányok és cselekvési területek”, illetve azok kapcsolódása Szentes város fejlesztésével.

1-5. táblázat: A CsMTFK-ban meghatározott fejlesztési irányok és Szentes kapcsolódása ezekhez (2015)

LEHETSÉGES FEJLESZTÉSI IRÁNYOK, CSELEKVÉSI TERÜLETEK	Kapcsolódás Szentes város fejlesztéséhez
A hármás határ átjárhatóságának fejlesztése, nagyváros-közi kapcsolatok (Szeged, Szabadka, Arad, Temesvár) infrastrukturális megteremtése, Szeged híd- és kapuszerepének újjáépítése	nem releváns
Szeged intermodális logisztikai potenciáljának kihasználása, a hármás határ mentén határközi szabad vállalkozási övezet kialakítása	Kapcsolódás Szeged intermodális logisztikai infrastruktúrájához. Logisztikai központok közötti munkamegosztás kialakítása, agrártermény logisztika
Az Alföld középső részét (megye északi határának városait) felfűző M44 gyorsforgalmi út kiépítése	Kapcsolódás az M 44 úthoz kötődő Kecskemét-Békéscsaba regionális fejlődési tengelyhez
A folyók átjárhatóságának sűrítése és a meglévő kapcsolatok korszerűsítése révén (kis) városok összekapcsolása a megyén belül és a szomszédos (határon túli) megyékkel összefogva az Alföld sokpólusú vidéki térséggé fejlesztése érdekében	Szentes-Csongrád-Kunszentmárton városhármas vidékközpont szerepkörének fejlesztése
Szomszéd városok közötti gazdaságfejlesztési kooperáció kialakítása	Gazdaságfejlesztési projektek és tevékenységek megvalósítása a szomszédos városokkal: Csongrád, Kunszentmárton, Kiskunfélegyháza, Mindszent, Orosháza, Hódmezővásárhely
Homokhátsági integrált környezetgazdálkodási és térségfejlesztési program megvalósítása Bács-Kiskun és Pest megyékkel összefogva	nem releváns
A biotech-mezőgazdaság-élelmiszeripari klaszter nemzetközi versenyképességének javítása	Csatlakozás a klaszterhez, az agrár és bio K+F+I tevékenység erősítése Szentesen
Az integrált vízgazdálkodáson alapuló kertészet, a tanyafejlesztés és a folyók menti komplex természetmegőrző tájgazdálkodás révén a mezőgazdasági foglalkoztatás radikális bővítése	Adottságainál fogva Szentes mind a vízgazdálkodáson alapuló kertészet, mind a tanyafejlesztés, mind a természetmegőrző tájgazdálkodás területén erősen érintett, ezért cél lehet a megyén belül e fejlesztésekben vezető szerepet játszani
A megyének a geotermikus és a napenergia hazai kutatási, termelési és hasznosítási fellegvárává fejlesztése	Csatlakozás a kutatási, a termelési és a hasznosítási folyamatokhoz – folyamatban lévő naperőmű
A megye legjelentősebb turisztikai vonzerőinek továbbfejlesztése mellett a három folyóban rejlő turisztikai lehetőség integrált, összehangolt, programozott fejlesztése, infrastrukturális feltételeinek megteremtése a folyók által érintett hazai és határon túli megyékkel összefogva, a Duna Stratégia lehetőségeit is kihasználva.	Szentes földrajzi közelsége révén a három folyó közül kettőhöz, a Tiszához és a Köröshöz kapcsolódhat, de a turisztikai vonzerőfejlesztés tekintetében a Kurca térségének fejlesztését is indokolt bekapcsolni ezen folyamatokba.

Forrás: Csongrád Megye Területfejlesztési Koncepciója

A CsMTFK célrendszere:

JÖVŐKÉP 2030: Határokon átívelő új tudásrégió Európa térképén

ÁTFOGÓ CÉLOK – 2030

- Hármashatár menti városhálózati csomóponti térség: tudáskoncentráció, kohézió, kisugárzás
- Klímaváltozásra reagáló innovatív gazdaság és fenntartható erőforrás-gazdálkodás
- Vállalkozó kedvű, jól képzett társadalomra épülő kooperáló gazdaság a megyei húzóágazatok bázisán

STRATÉGIA 2014-2020: Föld – Víz – Innováció – Szinergia

Stratégiai célok 2020

Területi stratégiai célok

- T1. Szeged – Hódmezővásárhely – Makó – Arad – Temesvár – Szabadka városhálózati csomópont felépítése
- T2. Komplex tájgazdálkodás és integrált várostérségek kiépítése a Homokhátságon és a Tisza-térségben
- T3. Mezőváros-térségek összehangolt, integrált fejlesztésére épülő társadalmi megújulás és több lábon álló gazdaság kibontakoztatása a Tiszántúlon

Specifikus stratégiai célok

- S1. Az innovációs-kapacitás és -teljesítmény komplex megerősítése, a tudásrégió felépítése
- S2. A teljes agrárvertikum együttműködésre, innovációra és alkalmazkodásra épülő megerősítése
- S3. Az alternatív energiavertikum felépítése, a kiemelkedő országos pozíció alapjainak kiszélesítése
- S4. A megye húzóágazatainak vertikális és horizontális együttműködésekre épülő megerősítése, kitörési pontokra építő helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

Horizontális célok

- H1. Értékteremtő és tartós foglalkoztatás növelése és társadalmi-intézményi feltételeinek javítása
- H2. A hármashatár-helyzet előnyeinek kibontakoztatása
- H3. Az esélyegyenlőség, a köz- és környezetbiztonság, valamint a helyi közösségek integrált, összehangolt fejlesztése, a szociális és környezeti érzékenység fokozása

1-4. térkép: Csongrád megye értéktérkép (2012)

A területfejlesztési programkiemelten kezeli a járási székhelyek (köztük Szentes) térségi gazdaságszervező, foglalkoztatási központtá fejlesztését a „3. Szentes-Csongrád várospár Körös menti térség- és gazdaságszervező ereiének kibontakoztatása” prioritási tengelyhez rendelten.

Ennek megfelelően Csongrád megye területfejlesztési koncepciójának SWOT-analízisében a megye erősségeinek közel fele kapcsolódik a mezőgazdasághoz. Megemlíti a komoly termelési hagyományokkal rendelkező, szakmai kultúrájú feldolgozóipari koncentrációkat (Szeged, Hódmezővásárhely, Szentés), és azt, hogy a vállalkozások és foglalkoztatottak száma az élelmiszeriparban eléri a klaszterképződéshez szükséges mértéket a komoly termelési hagyományokkal rendelkező, szakmai kultúrájú feldolgozóipari koncentrációt.

A Megyei Területfejlesztési Programhoz való kapcsolódás részleteiben az ITS stratégiai fejezetében kerül kifejtésre.

1.2.3 Egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz való kapcsolódás

1993-tól 2013-ig működött különböző szervezeti keretek között önkormányzati társulás, a kistérségi szervezet rendelkezett kistérségi területfejlesztési koncepcióval és stratégiával, ehhez kapcsolódtak Szentes fejlesztési céljai is, a társulás megszűnésével az ebben meghatározott tervdokumentumok is hatályukat veszítették, az ahhoz való kapcsolódás 2014. január 1. óta nem releváns.

A Szentesi Kistérség – jelenleg járás (Szentes, Árpádhalom, Derekegyház, Eperjes, Fábiánsebestyén, Nagymágocs, Nagytőke, Szegvár) – által a CsMTFK-ban meghatározott közös fejlesztési elképzelések, elvek, feladatok meghatározása:

- A Szentes környéki önkormányzatok a legfontosabbnak azonos súllyal a turizmus (azon belül is az egészség- és az aktív turizmus) és a mezőgazdaság fejlesztését ítélik.
- Kiemelt figyelmet kívánnak fordítani a megújuló energia alapú fejlesztésekre (termál- és a napenergia hasznosítása, faaprítékos fűtésrendszer kialakítása, biomasszaerőmű építése) és a foglalkoztatás támogatására.
- Lényegesnek tartják továbbá az intézmények infrastruktúrájának fejlesztését. Szentesen a legsürgetőbb feladatok között jelölik meg a közlekedési hálózat fejlesztését (Kurca-hídépítése, a Szolnok–Szentes–Hódmezővásárhely–Makó tengely közötti rekonstrukcióját és vasúti kiépítését), illetve a szennyvízelvezetés és -tisztítás kérdését.

1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A fejezethez kapcsolódó egyes részletes leírások és szabályozások a 2. sz. mellékletben találhatók!

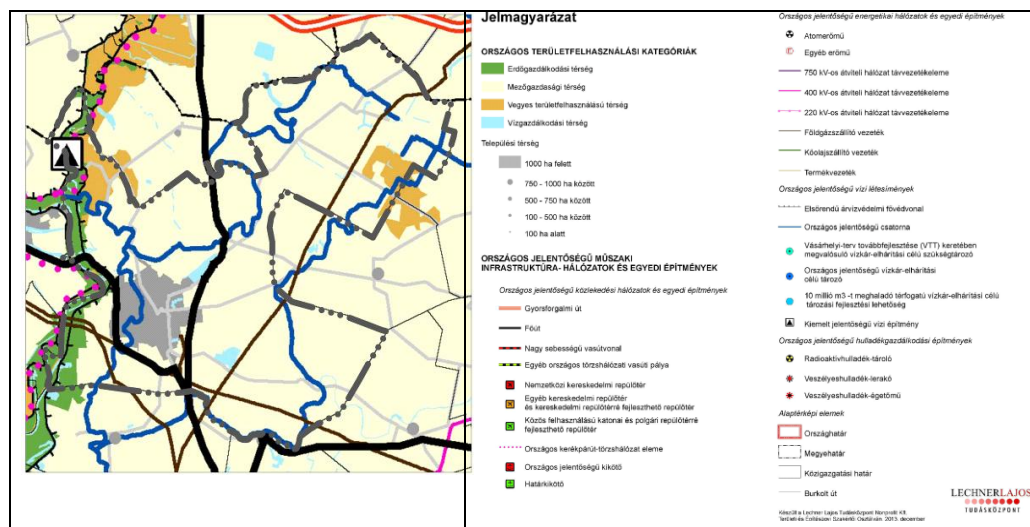
1.3.1 Országos Területrendezési Terv (OTrT)

Az OTrT célja, hogy meghatározza az ország egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére.

Az OTrT 2014 eleje óta hatályos munkarészeit vettük figyelembe.

1-5. térkép: Szentes város az ország szerkezeti tervén

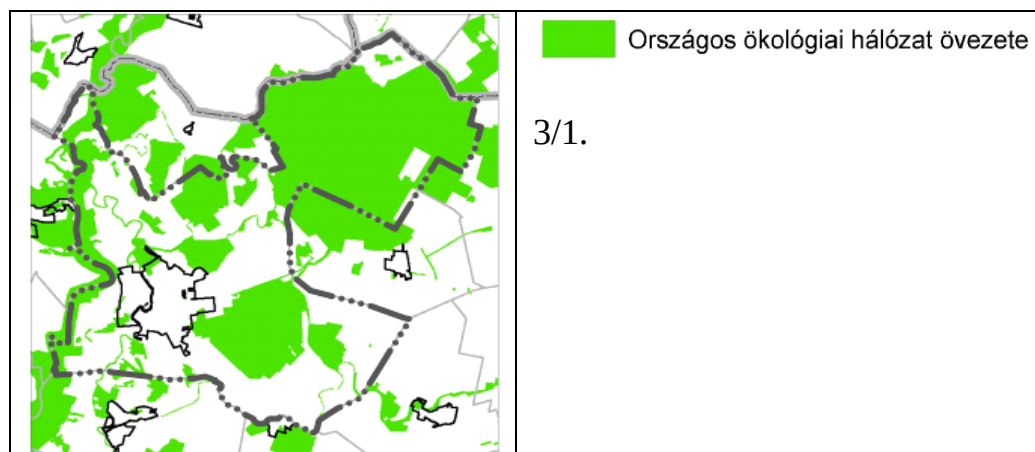
A város igazgatási területét az ország szerkezeti terve az erdőgazdálkodási, a mezőgazdasági, a vegyes és vízgazdálkodási területfelhasználású térségbe sorolta.

A belterület valódi kiterjedésével szerepel a szerkezeti terven. A tervlapon szerepel még az országos főút nyomvonala, és a meglévő országos mellékutak nyomvonalai is. Az országos kerékpárút nyomvonala a város nyugat szélén, a Tisza mentén halad.

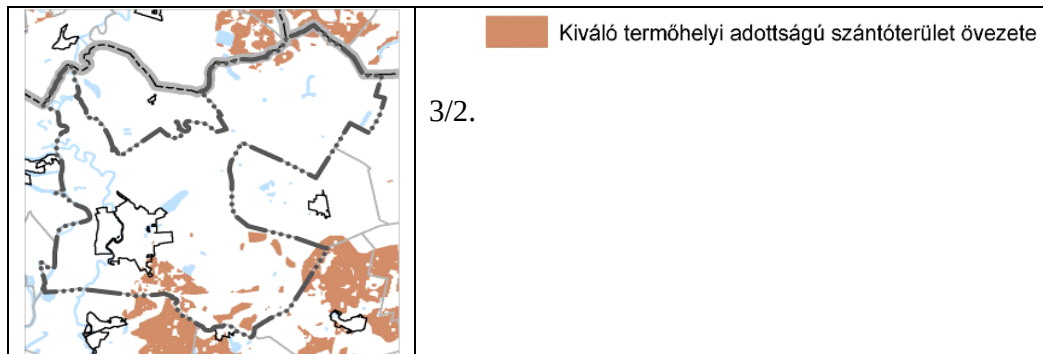
A város igazgatási területén keresztezi egymást két földgázszállító vezeték. A Tisza partján jelzi a területrendezési terv szerkezeti lapja, az elsőrendű árvízvédelmi fővédvonalat.

Az országos térségi övezetek tervi részletei

1-6. térkép: A várost érintő és nem érintő térségi övezetek:

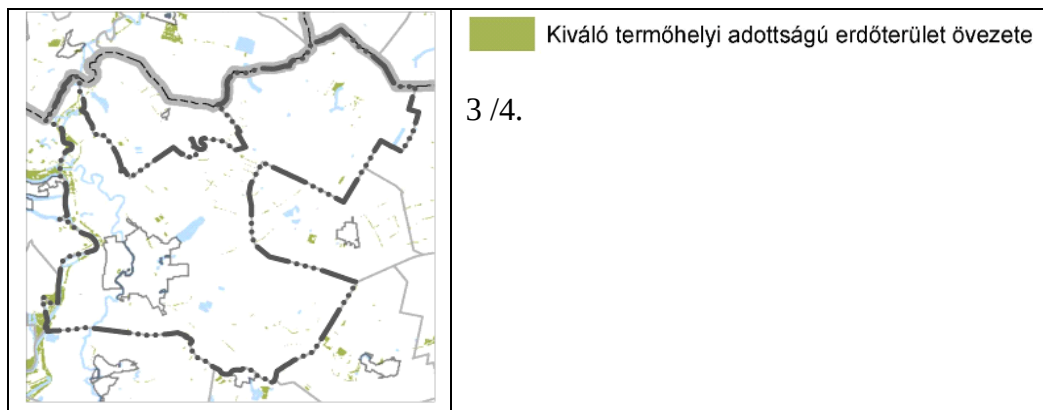
Az országos ökológiai hálózat érinti a város külterületének jelentős hányadát, főként a folyó menti részeket és az igazgatási terület északkeleti részét.

A kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete a város külterületének a belterülettől délkeletre lévő részeket érinti.

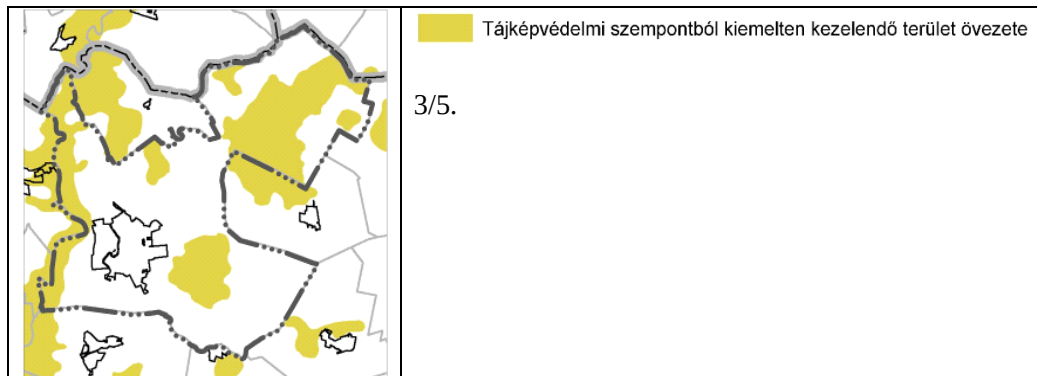

A jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete a város külterületének több részét érinti.

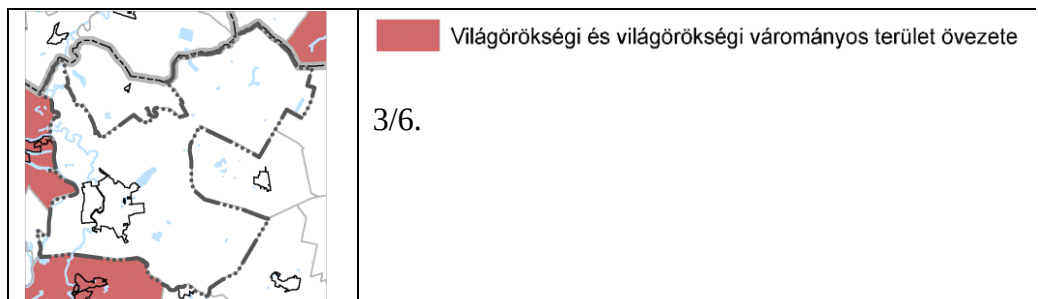

A kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete a városnak csak nagyon kicsi, főleg a folyó menti sávokat érinti.

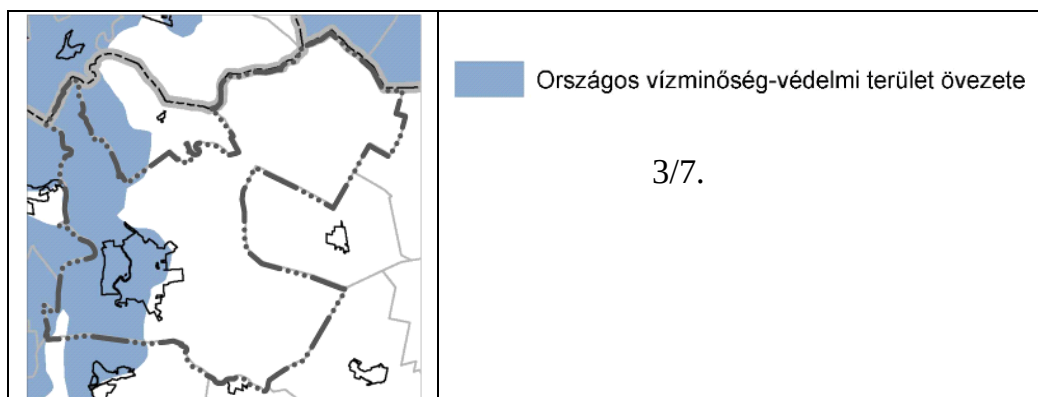

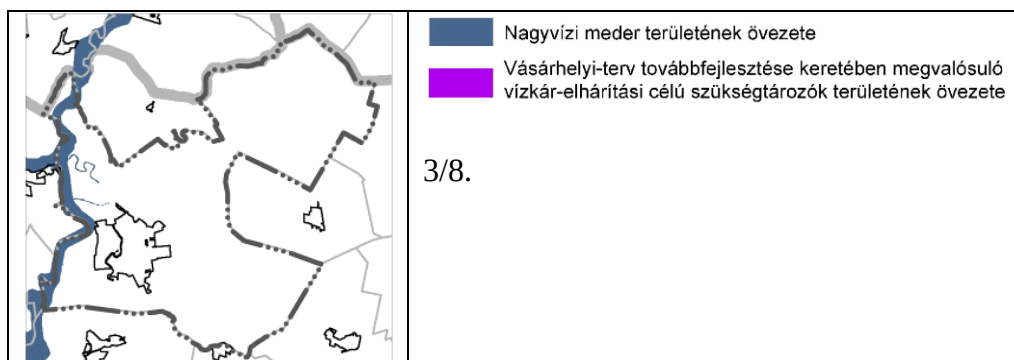
A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete a belterületől északra lévő, folyó menti részeit, valamint a város belterületétől keletre eső részeket érinti.

A világörökségi és világörökségi várományos terület övezete nem érinti a települést.

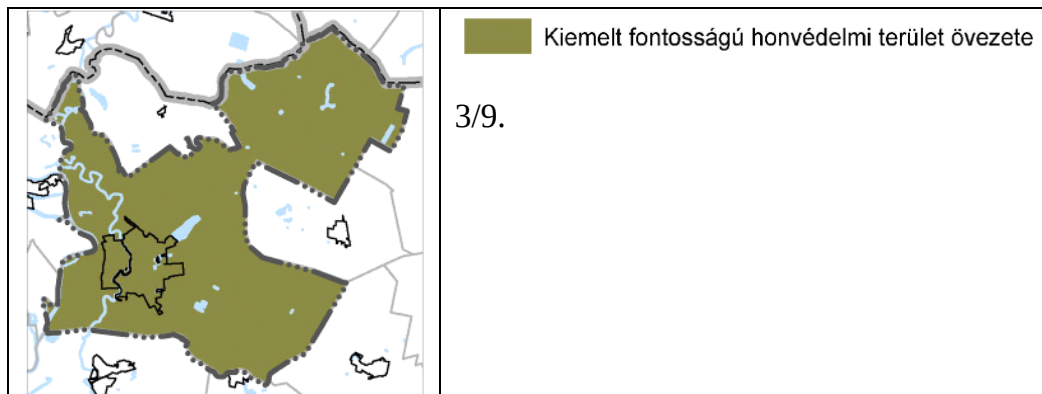
Az országos vízminőség-védelmi terület övezete a település igazgatási területének nyugati részét érinti, a folyó menti részeket és a belterületet.

A nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezetei közül a nagyvízi meder területének övezete érinti a település folyó menti sávját.

Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezetére vonatkozó előírás:

16. § A nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

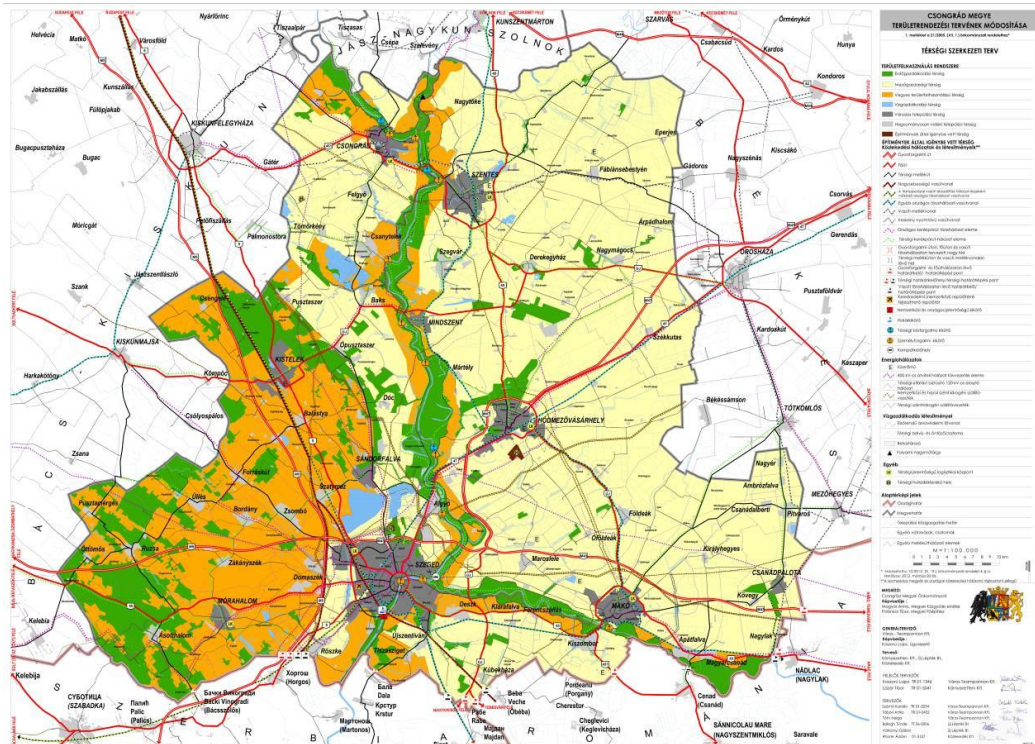
A kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete a települést érinti.

1.3.2 Csongrád Megye Területrendezési Terve

A megyei területrendezési terv 2009-ben készült, a 2014-es OTTrT módosítás előtt, a megyei területrendezési tervet az új országos területrendezési terv szerint kell módosítani.

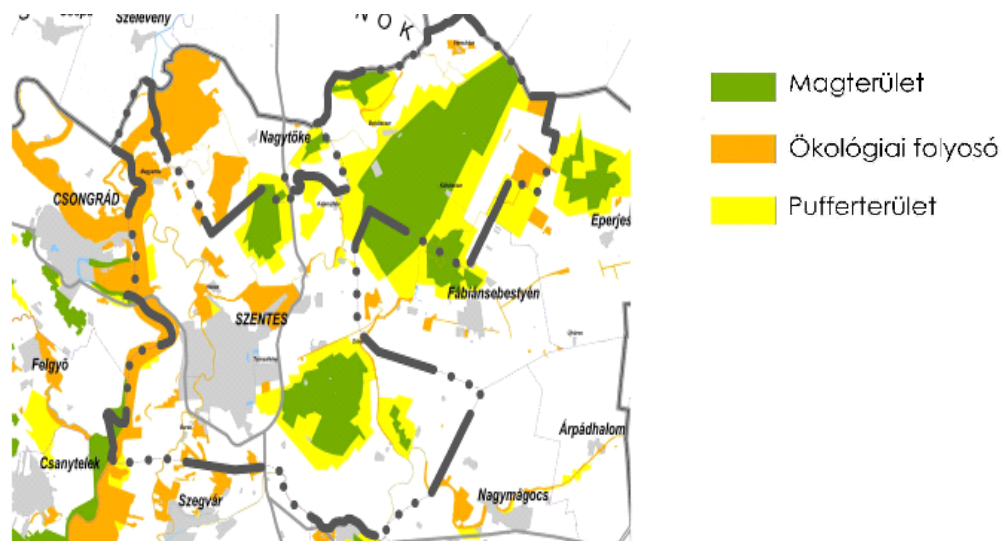
A Csongrád Megyei Közgyűlés 10/2012. (III. 19.) önkormányzati rendelettel módosította 21/2005. (XII. 1.) önkormányzati rendeletét Csongrád Megye Területrendezési Tervéről. A rendelet célja, hogy meghatározza a megye egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére.

1-7. térkép: Csongrád megye területrendezési tervének módosítása térkép

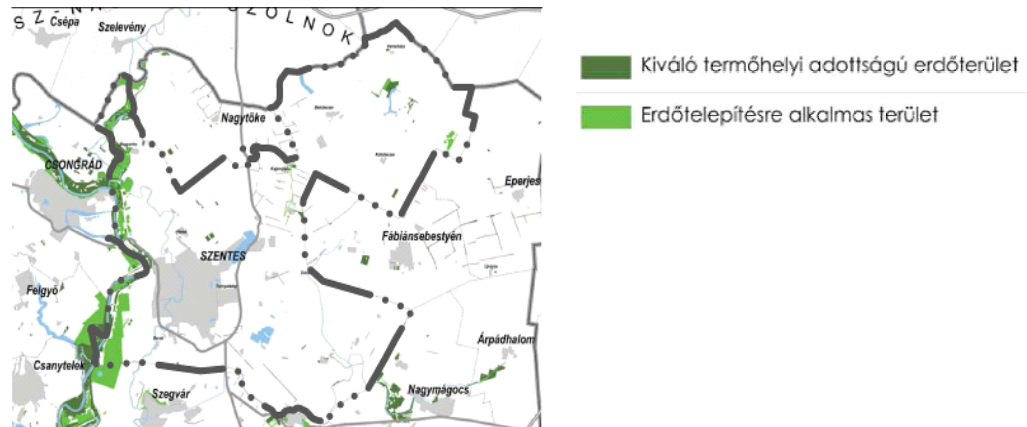
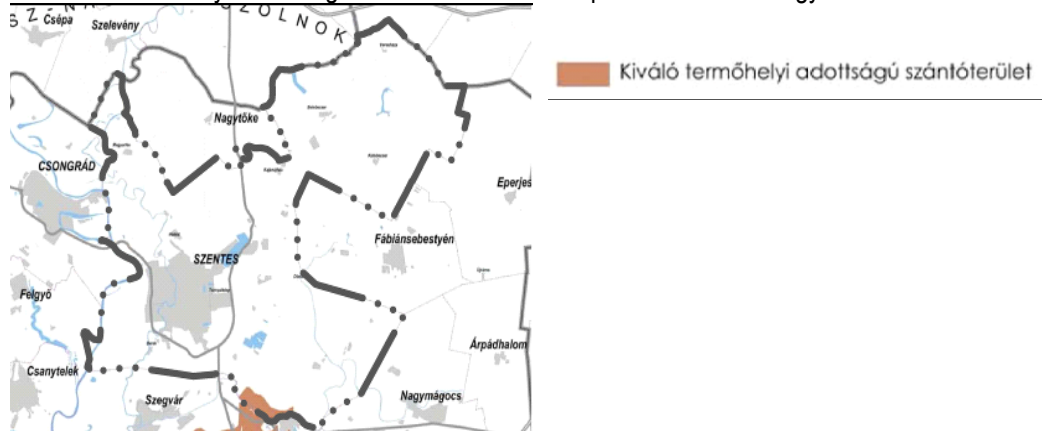
A város igazgatási területét a megyei szerkezeti terv az erdőgazdálkodási, a mezőgazdasági, a vegyes, vízgazdálkodási, a városias és a hagyományosan vidéki települési területfelhasználású térségbe sorolta. A térségeken kívül a szerkezeti terv feltünteti az országos és a mellékutakat, a törzshálózati és a vasúti mellékvonalakat, a térségi kerékpárutat, valamint a kiserőmű és a térségi jelentőségű logisztikai központot, szimbólummal. A hagyományosan vidéki települési térség a külterületi, egyéb lakott helyeket jelöli.

1-8. térkép: A területrendezési terv övezetei:

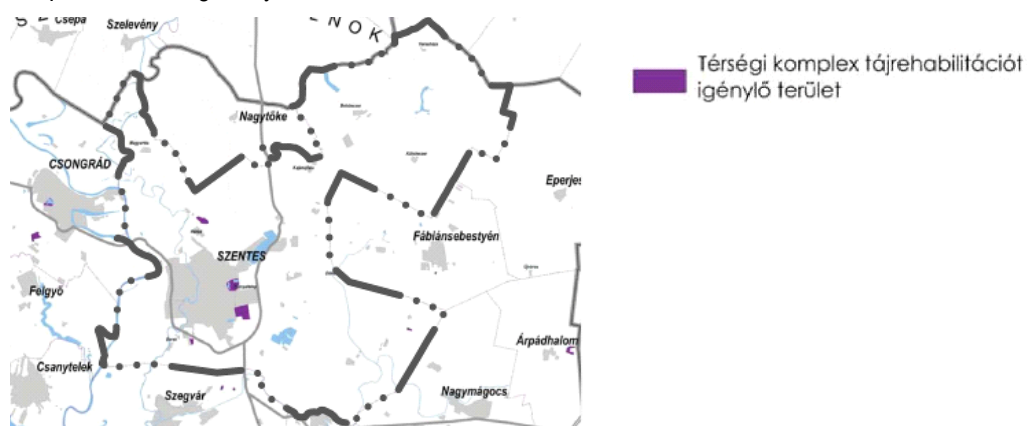

A település folyó menti sávja az ökológiai folyosó része. Magterület a keleti és az északkeleti településrészekben több, nagyobb területet érint, ezekhez puffer területi övezet kapcsolódik.

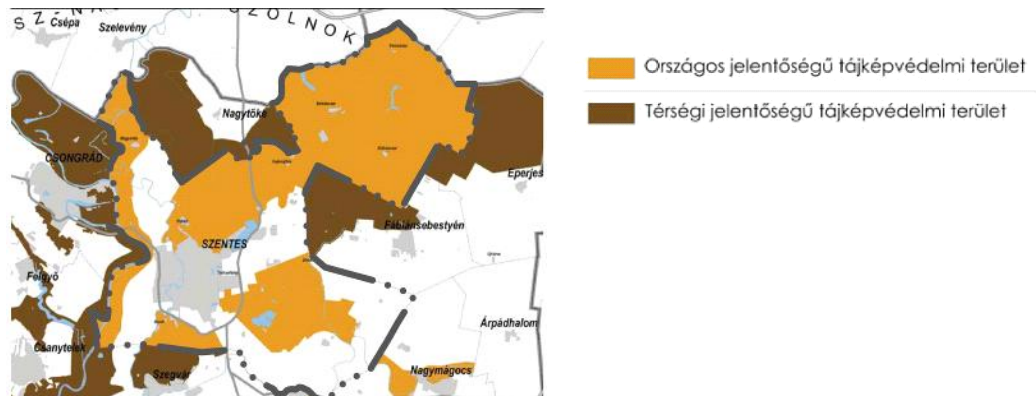
A kiváló termőhelyi adottságú szántóterület a településnek csak nagyon kis részét érinti.

A kiváló termőhelyi adottságú erdőterület és az erdőtelepítésre alkalmas terület övezete érinti a településnek, főleg a folyó menti részét.

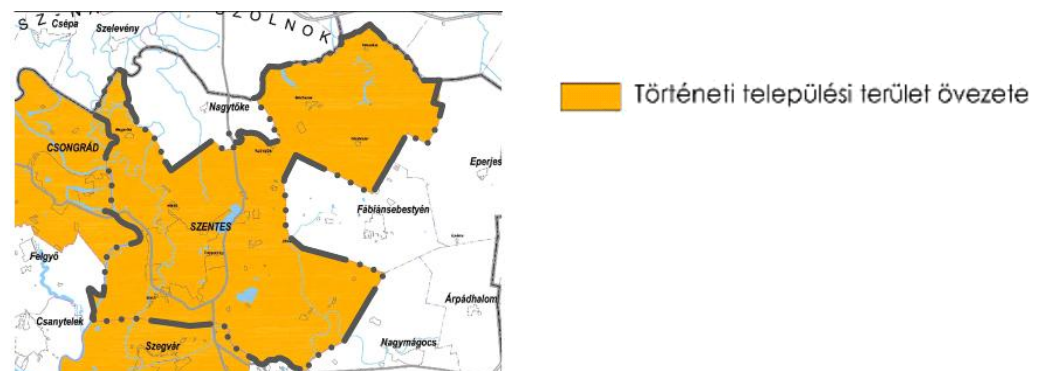
A térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete a város külterületének több, kisebb foltját érinti. Az OTrT módosítása által megszüntetett övezet, nem kell alkalmazni.

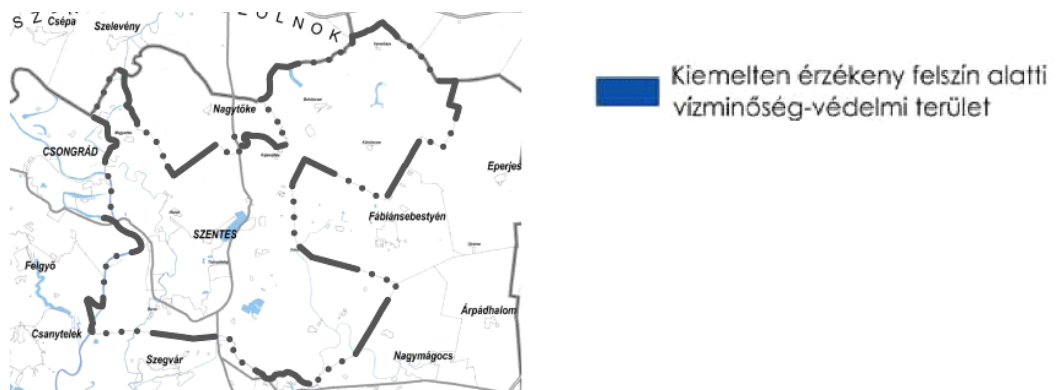
Az övezet érinti a folyó menti területeket, és az északkeleti, keleti településrész nagy részét érinti.

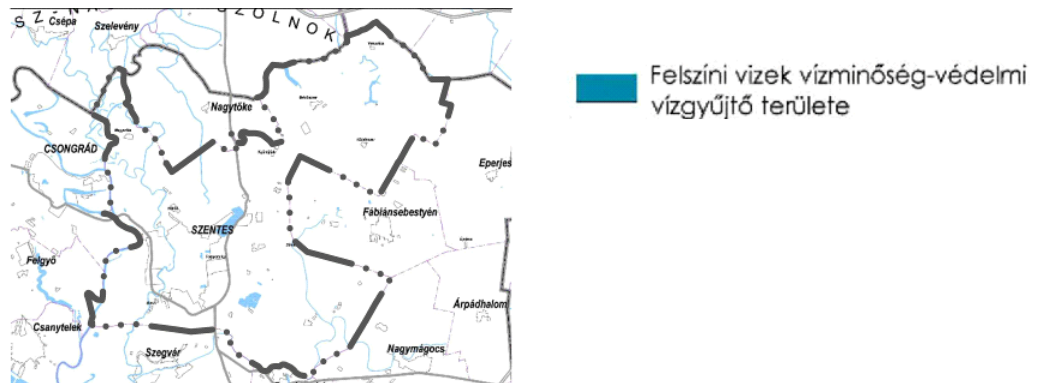
Az OTrT módosítása által megszüntetett övezet, nem kell alkalmazni.

Az OTrT módosítása által megszüntetett övezet, nem kell alkalmazni.

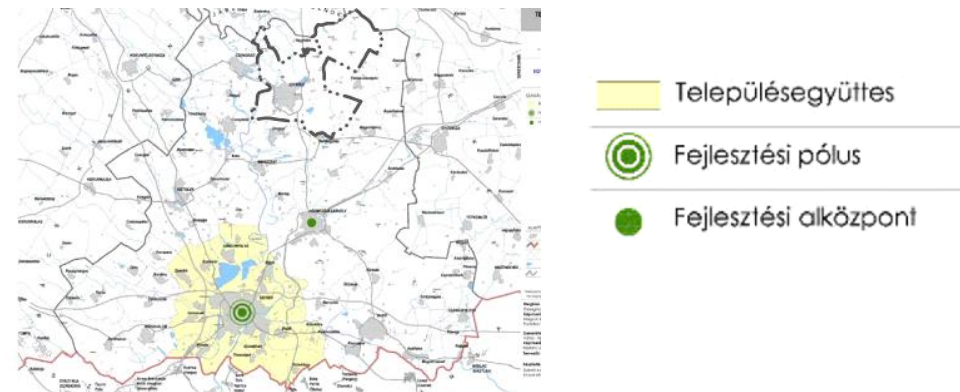
Az OTrT módosítása által megszüntetett övezet, nem kell alkalmazni.

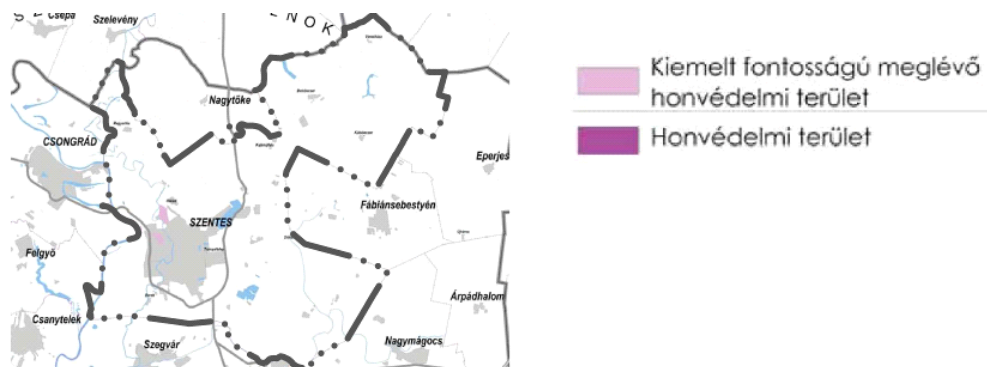
Az OTT módosítása által megszüntetett övezet, nem kell alkalmazni.

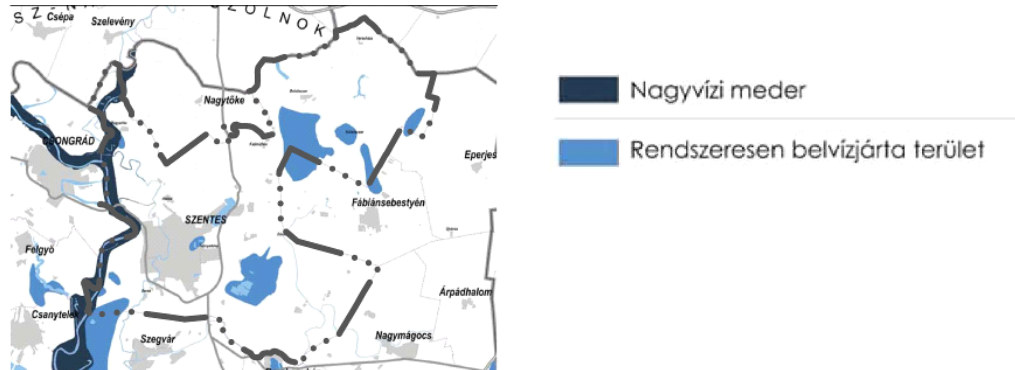
Az ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete a települést érinti.

Az együtt tervezendő terület övezete a települést nem érinti.

A honvédelmi terület övezete a települést nem érinti, az OTvT vonatkozó tervlapja szerint a település érintett.

A nagyvízi meder övezete érinti a folyó menti sávot. A belvízjárta térség a város északkeleti és délkeleti külterületet érinti.

1.4 A szomszédos települések hatályos szerkezeti terveinek Szentes település fejlesztését befolyásoló megállapításai

A szomszédos települések - Csongrád, Csépa, Kunszentmárton, Szarvas, Fábiansébestyén, Nagymágocs, Szegvár - településrendezési tervében nincs Szentest érintő elhatározás.

1.5 Hatályos településfejlesztési döntések

1.5.1 A hatályos településfejlesztési koncepció és Integrált Városfejlesztési Stratégia megállapításai

Szentes város településfejlesztési koncepciója 2005 évben készült, Szentes Város Önkormányzatának megbízásából készítette a Contex Mérnöki Iroda. Felülvizsgálata időszzerű.

Jövőkép:

„Szentes legyen olyan vonzó, színvonalas életkörünyezetet nyújtó térségi központ, amely versenyképes gazdaságra épül, működteti a középvárosi szerepkör intézményi- és kapcsolatrendszerét és fenntartható életminőséget biztosít.”

Stratégiai – átfogó célok:

- Életminőség: A népességet megtartó életkörnyezet és életlehetőségek kialakítása
- Gazdaság: Fenntartható és versenyképes helyi gazdaság
- Intézményrendszer: Magas színvonalú szolgáltató intézményrendszer működtetése

Fejlesztési
prioritások:

- I. KOMFORTOS VÁROS - Épített és természeti környezet minőségének javítása, műszaki infrastruktúra fejlesztése
- II. MŰVELT VÁROS - Versenyképes humán erőforrás bázis kialakítása, népességmegtartó intézkedések
- III. INNOVATÍV VÁLLALKOZÁSOK VÁROSA - A helyi gazdaság verseny- és jövedelemtermelő képességének javítása
- IV. VENDÉGVÁRÓ VÁROS - Tervszerű idegenforgalmi fejlesztések
- V. SZOLGÁLTATÓ ÉS GONDOSKODÓ VÁROS - A város ellátó és szolgáltatási rendszerének fejlesztése

Szentes Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája (IVS) 2009-ben került elfogadásra.

Az IVS-ben meghatározott jövőkép:

Szentes város regionális szinten is jelentős súlyú intézményi- és kapcsolatrendszert működtető térségi központ, ahol a folyamatosan javuló életminőség, a színvonalas életkörnyezet alapját a versenyképes gazdaság jelenti.

E jövőkép és a 2005-ös TFK jövőképe megfelel egymásnak, valójában ugyanazon elemek lettek másként megfogalmazva: intézményrendszer, életminőség, térségi központ, versenyképes gazdaság.

Tematikus célok:

- A város gazdasági versenyképességének javítása, térségi-regionális szerepkörének erősítése és ezzel párhuzamosan a foglalkoztatottak számának és képzettségi szintjének növelése.
- A város épített és természeti értékeinek megőrzése, a településen élők életminőségének javítása.

1-6. táblázat: Városrészi célkitűzések és megvalósulásuk

Célkitűzések	Megvalósulás
Belváros: A történelmi Belváros funkcióbővítő fejlesztése, a szolgáltatási funkció erősítése az épített örökség gazdasági célú hasznosításával.	A Belváros funkcióbővítő fejlesztése megvalósult.
Felsőpárt városrész: A városrész térségi-regionális jelentőségű gyógyászati infrastruktúrájának bővítése, a fenntartható fejlődés hosszú távú biztosítása, a helyben élők életkörülményeinek javítása a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésével.	A városrész térségi-regionális jelentőségű gyógyászati infrastruktúrájának bővítése folyamatban van, kisebb fejlesztések megvalósultak (kórház).
Alsópárt városrész: A városrészi funkciók körének bővítése, a	Funkcióbővítés nem történt, kisebb

Célkitűzések	Megvalósulás
közösség-tudat erősítése, megfelelőbb és emberibb életkörülmények biztosítása az itt élők számára.	fejlesztések megvalósultak
Kisér városrész: A városrész központi területének fejlesztése, a területen elérhető szolgáltatások körének bővítése, az életminőség javítása.	Központi terület fejlesztés nem történt, a szolgáltatások köre nem bővült érdemben.
Kertváros városrész: A városrész meglévő erőforrásainak kihasználásával a humán szolgáltatási funkció bővítése és fejlesztése, kiemelt figyelemmel a szociális- és egészségügy valamint a turisztika-rekreáció területére.	A termálfürdő fejlesztés folyamatban van.
Nagyhegy városrész: A városrész mezőgazdasági-termelői szerepkörének erősítése, a Termál tó adottságainak fokozottabb kihasználása.	A Termál tó hasznosítása továbbra sem megoldott, csak a természetvédelmi szabályozásnak megfelelő fejlesztések történhetnek.
Iparterület városrész: városrész alap-infrastruktúrájának fejlesztése, az inkubációs szolgáltatások körének bővítése, az Ipari Park kihasználtsági mutatóinak javítása.	Jelentős fejlesztések valósultak meg az Ipari Parkban: infrastruktúra, szolgáltatások
Lapistó – egyéb belterület: városrész alapinfrastruktúrájának fejlesztése, élhetőbb városrész kialakítása, az ökoturizmus, lovas turizmus lehetőségeinek kihasználása.	Jelentős fejlesztés nem történt, a turizmus lehetőségei inkább kihasználatlanok.
Magyart és – egyéb belterület: A városrész alapinfrastruktúrájának fejlesztése, élhetőbb városrész kialakítása, az ökoturizmus és az ifjúsági tábor központ lehetőségeinek kihasználása.	Jelentős fejlesztés nem történt, a turizmus lehetőségei inkább kihasználatlanok.
Kajánújfalu – külterület: városrész alapinfrastruktúrájának fejlesztése, élhetőbb városrész kialakítása, az erdő-és vadgazdálkodás lehetőségeinek kihasználása.	Jelentős fejlesztés nem történt

Forrás: IVS

1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Jelenleg egyetlen olyan településrendezési szerződés van, amelynek van fejlesztési vonzata: a Penny Market területén bővül az üzlet. A zöldfelület csökkenését a cég a területen fasor ültetésével kompenzálja.

1.6 Településrendezési Tervi előzmények

1.6.1 Hatályban lévő településrendezési eszközök

A város településszerkezeti terve (TSZT) 2007-ben került jóváhagyásra, a 266/2007. (XII. 14.) Kt. határozattal fogadta el a képviselő-testület. A TSZT először 2009-ben került módosításra, a 18/2009. (II. 20.) Kt. határozat szolt a módosításról. A TSZT mellékletei a tervlapok, a külterületi, az igazgatási területre 1:50.000 ma., a belterületekre, a központi és az egyéb belterületekre, Magyartés, Lapistó és Kajánújfalu területére, a településszerkezeti terv 1:15.000 ma.-ban készült el. A TSZT a 2005 évben készült Településfejlesztési Konceptió alapján készült. A módosítás indokai voltak: Mivel a szabályozási terv léptéke sokkal részletesebb, mint a településszerkezeti tervé, munka közben felmerült az igény a településszerkezeti terv pontosítására.

A szabályozás során felmerült az igény a terv pontosabb harmonizálására az OTÉK-kal (állattartó telepek, üvegházhas terület). Bizonyos szabályozási problémák megoldhatatlanok voltak a településszerkezeti terv módosítása nélkül (tanyák szabályozása), valamint a 2008 júliusában jóváhagyott az OTÉK módosítás, a 182/2008. (VII. 14.) Korm. rendelet szerint, bevezetett új területfelhasználási kategóriákat (természetközeli területek, beépítésre nem szánt különleges területek).

A módosítás a főbb szerkezeti elemeket nem érintette, több területi besorolás azonban változott, általános mezőgazdasági terület került természetközeli területbe, különleges területek kerültek beépítésre nem szánt különleges területbe, ipari és kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területekbe, falusias lakóterület került tanyás, általános mezőgazdasági területbe, zöldterület és általános mezőgazdasági területek kerültek különleges sportterületbe.

A város Helyi építési szabályzatát a Szentes Város Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2009.(III.09.) rendelete állapítja meg, melyet a 34/2009. (XII.12.) KT., 38/2009. (XII.31.) KT., 16/2010. (VII.19.) KT., 20/2010. (VIII. 27) KT., 1/2011. (II.04.) KT., 19/2011. (VI.02.), 5/2012. (IV.14.), 34/2013. (XII.31.), 13/2014 (VII.15.) önkormányzati rendeletekkel módosított a képviselő-testület. A legutóbbi módosításra a szennyvíztisztító telep elhelyezése miatt volt szükség. A módosításokat az alaprendelettel egységes szerkezetbe szerkesztették.

A rendelet rajzi mellékletei: Szabályozási és övezeti terv M= 1:2 000 a beépítésre szánt területekről, Szabályozási terv M= 1:10 000 léptékben a külterületekről, valamint további szabályozási tervlapok, kisebb területekre vonatkozóan, 1.2000 és 1.10.000 ma. tervlapokon.

A HÉSZ egyéb mellékletei:

1. sz. melléklet A rendeletbe beemelt részterületi szabályozási tervek
2. sz. melléklet Belterületi közutak hálózati szerepük szerinti besorolása
6. sz. melléklet Helyileg védett közparkok
7. sz. melléklet Helyileg védett szoliter fák
8. sz. melléklet Régészeti lelőhelyek
9. sz. melléklet Helyi zajterhelési határértékek

Függelékei:

1. sz. függelék Fogalommagyarázat
2. sz. függelék Vonatkozó jogszabályok
3. sz. függelék Közművekkel kapcsolatos előírások
4. sz. függelék Régészeti leletekkel kapcsolatos eljárások
5. sz. függelék Belterületbe, illetve beépítésre szánt területbe vonandó területekről
6. sz. függelék Honvédségi területekre vonatkozó sajátos előírások
7. sz. függelék Vízgazdálkodási területekre vonatkozó, más jogszabályokban rögzített előírások
8. sz. függelék Más jogszabályokban rögzített vonatkozó környezetvédelmi előírások
9. sz. függelék Védőtávolságok, védőterületek
10. sz. függelék Műemlékek és műemléki környezetbe tartozó ingatlanok listája
11. sz. függelék Helyileg védett épített értékek
12. sz. függelék Karakteres utcaképpel érintett ingatlanok

A HÉSZ a szabályozási elemek meghatározása és az általános előírások után, az építési övezeti és övezeti előírások következnek.

A HÉSZ nagyvárosias, kisvárosias, kertvárosias és falusias lakóterületi, központi vegyes, településközponti vegyes, kereskedelmi, szolgáltató, egyéb ipari, állattartó gazdasági, üdülőkörzati, hétvégi házas üdülő, különleges közlekedési, zöldfelületű, kórház, mezőgazdasági üzemi, honvédségi, antenna elhelyezésére szolgáló területek építési övezeteit, valamint közúti, kötőpályás, légi és építési közlekedési, közpark jellegű, patakparti és városközponti jellegű zöldterületi, természetközeli, gazdasági és véderdő, öt vízgazdálkodási (tó, folyó, vízműkút és termálkút, szennyvíztisztító, strandcélú, két-két általános és kertes mezőgazdasági területi, valamint beépítésre nem szánt, bányászati, sport, tiszai strand, temető és hulladék-kezelési különleges övezeteit tartalmazza.

A HÉSZ a beépítésre szánt területek építési övezeteinél 16 féle beépítési karaktert különböztet meg. A HÉSZ a környezetvédelmi előírások, a közműelhelyezés és közműellátás szabályai után az örökségvédelemre vonatkozó részletes szabályokat is tartalmaz, ezekben az országosan védett és a helyi védelem alá vont értékekre vonatkozó előírásokat is megfogalmaz.

A településrendezési eszközök alapja a 2005-ben készült és elfogadott Településfejlesztési koncepció volt. A dokumentum első fejezete a város helyzetének értékelése, a második fejezet az erre alapozott fejlesztési célrendszer. A koncepció alapcélja, jövőképe egy vonzó, színvonalas életkörülményeket nyújtó térségi központ kialakítása, amely versenyképes gazdaságra épül, tudja működtetni a középvárosi intézményeket, kapcsolatokat, és fenntartható életminőséget tud biztosítani. A fejlesztési prioritások:- komfortos város (az épített és a természeti környezet minőségének javítása, a műszaki infrastruktúra fejlesztése), - művelt város (versenyképes humán erőforrás bázisának kialakítása, népességmegtartó intézkedések), - innovatív vállalkozások városa (a helyi gazdaság verseny- és jövedelemtermelő képességének javítása), - vendégváró város (tervszerű idegenforgalmi fejlesztések), - szolgáltató és gondoskodó város (a város ellátó- és szolgáltatási rendszerének fejlesztése). A komfortos város kialakításának területei az infrastruktúra fejlesztése, a városkép javítása és a környezetvédelmi beruházások véghezvitele. A művelt város területén az oktatás, szakképzés bővítése a feladat. Az innovatív vállalkozások kialakulásához önkormányzati támogatások kellenek. A vendégvárás színvonalának emeléséhez a városban megfelelő szálláshelyeket kell létesíteni, bővíteni kell a fürdő és az egyéb turisztikai létesítményeket. A szolgáltató és gondoskodó város kialakulásához a lakásállományt kell korszerűsíteni, bővíteni, és az intézményeket kell fejleszteni.

Szentes Városa 2007-ben határozta el a település hosszú távú stratégiai dokumentumainak megújítását. E munka eredményeként 2008 végén indult az a folyamat, melynek eredményeként 2009 augusztusában elkészült Szentes Város Integrált Fejlesztési Stratégiája (IVS). Az IVS készítése során megtörtént: a város aktuális helyzetének értékelése: ágazati és területi - a város terében való elhelyezkedés szerinti - szempontok figyelembe vételével; a város jelenlegi funkcióinak elemzése, a magyar városhierarchiában és a térségben betöltött szerepének vizsgálata; a város – remélt – jövőbeni állapotának kirajzolása, a jövőkép megfogalmazása: a jelen elemzése világossá tette, hogy az ideális jövő eléréséhez a megkezdett pozitív folyamatok megerősítése, a tudatosan megtervezett fejlesztési feladatok megvalósítása vezet; a fejlesztéseknek keretet adó stratégia megfogalmazása: a hosszútávon érvényes, a város megtartó erejének növelésére vonatkozó átfogó célnak, illetve azoknak a középtávú kiemelt céloknak a kijelölése, a stratégia megvalósulását segítő eszközök (nem fejlesztési típusú beavatkozások, szervezeti háttér, monitoring rendszer stb.) számba vétele; az operatív tervezés megalapozása: a 2007 – 2013 alatt fejlesztendő akcióterületek kijelölése.

1.6.2 Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei

1.6.2.1 A hatályos településszerkezeti terv megállapításai

A településszerkezetre és területhasználatra vonatkozóan a terv az alábbi javaslatokat tette:

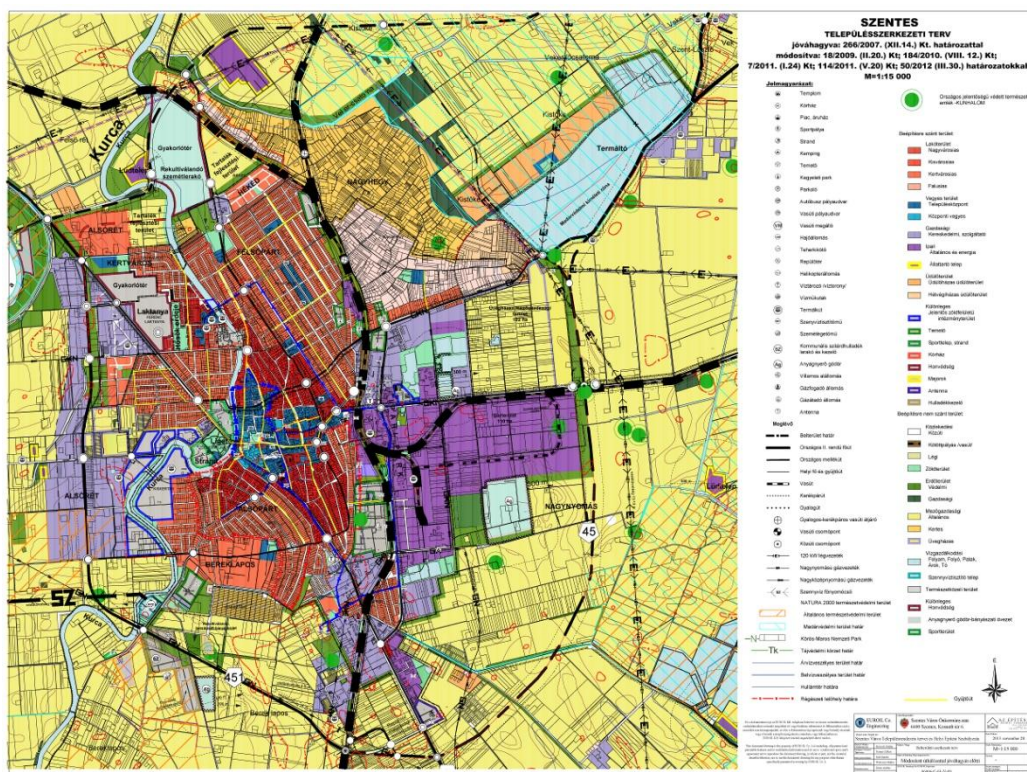
Külterület:

- Biztosítani kell az országos, illetve megyei jelentőségű táj- és természetvédelmi területek, értékek védelmét előtérbe kell állítani.
- A Nagyhegyi kertes mezőgazdasági terület megmarad.
- Az elkerülő út nyugati oldalán is kereskedelmi-gazdasági terület legyen.
- Az Ipari Park keleti irányban jelentősen megnövekszik, fejlesztve az iparvágányt, kapcsolódva a vasúthálózathoz.
- A Termál tó területe az északkeleti oldalán egy új előülepítő tóval növekszik.
- Külterületi tanyák megmaradhatnak, esetleg üdülőtanyákká vagy gazdasági egységekké alakulhatnak át.

Belterület:

- A fejlesztések a történelmi folyamatokhoz szervesen és logikusan kapcsolódnak.
- A belterület körül zöldgyűrű alakítandó ki.
- A történelmi városmag megmaradt szerkezete és karaktere megőrzendő, urbánus jellegét erősíteni kell, a forgalomtól tehermentesíteni szükséges. Heterofunkcionalitása megtartandó.
- A régi lakóterületek megmaradnak, falusias jellegük fokozatosan kisvárosi és kertvárosi jellegűvé válik.
- Lakótelepek területe, intenzitása nem növekszik, reabilitációjukat folytatni kell.
- A Kurcától nyugatra fekvő újabb kertvárosi lakóterületek jelentősen növelhető.
- A Bereklaposi beépítetlen terület kertvárosi lakóterületként fejleszthető.
- A Kurca mentén zöldsáv fejlesztés indokolt. A terv szerint 2,5 km hosszú, 2x15-30 m széles fásított sétány létesül, utcabútorzattal, parkvilágítással, pihenőhelyekkel, esőbeállókkel.
- A Nagyhegyi belterület, a Kunszentmártoni út menti teleksor kivételével, marad falusias lakóterület, mely házi mezőgazdasági termelésre is módot ad.
- A Nagyhegy keleti csücskében a Termál tóhoz közel hétvégi házas üdülőtérület lehet.

Belterület bővítése:

Lakóterületek kialakításához:

- Kertvárostól északra 36 ha kertvárosi lakóterület központtal és parkkal, az úttól védőerdővel elválasztva.
- A Termál-teleptől az elkerülő út felé kertvárosi lakóterület, 5 ha.

Intézményterület kialakításához:

- A Kurca nyugati partján 20 ha jelentős zöldfelületi intézmények számára,
- Szállodák, panziók, sportlétesítmények, szanatóriumok, K+F elhelyezésére.

Gazdaságfejlesztés, új gazdasági területek kialakítása:

- A gazdasági területek fejlesztési területei elsősorban a várostól keletre jönnek létre.
- Kereskedelmi-gazdasági-logisztikai zóna kialakítása a 451. sz. út várost nyugatról elkerülő szakasza mentén az út mindkét oldalán.
- Szeméttégető létesítése a jelenlegi szeméttelphoz csatlakozóan. A hulladékkezelést meg kell oldani az EU szabályai szerint.

Forrás: www.szentes.hu

- Városközpont rehabilitációja
- Kossuth Lajos utca és a Belváros forgalomcsillapítása
- Közterületek további humanizálása, vegyes forgalmú és sétálóutcák kialakítása.
- Utcaszerkezet védelmét biztosítani kell.

- Közterületek hasznosítása, Szent Miklós tér, Szentháromság tér revitalizációja.
- Meglévő szobrok védelme, esetleg újak elhelyezése.

Közösségi funkciók elhelyezése, támogatása.

- Épület-felújítások

Népességmegtartás, lakóterületek bővítése

- Belvárosban városias lakóterületek megtartása, esetleg intenzitásának növelése.
- Lakótelepek megkezdett rehabilitációinak folytatása.
- Új kertvárosi lakóterületek (Kertvárostól északra Alsóréten, Bereklapason a belterületi határig, jelenleg mezőgazdasági területen).
- Falusias lakóterület kialakítása a Nagyhegy belterületi részén.
- Külterületi tanyaközpontok megőrzése. Tanyasi emberek életfeltételeinek javítása.

Lakótelepek rehabilitációja

- Közterületek humanizálása.
- Épületek műszaki állapotának javítása (hőszigetelés, gépészet, stb.)
- Földszinti helységek kihasználása, közösségi funkciók megtelepítése.
- Kertvárosi lakótelepen a központ erősítése

Intézményfejlesztés, intézményi területek

Oktatás:

- Az iskolák vonzáskörzetei hiányosan elégítik ki a település lakóterületeit.
- Ellátatlan terület minden szinten a teljes Nagyhegy. A lakóterület-fejlesztéssel alközpont kiépítése szükséges óvodával, alapfokú iskolával.
- A Kertváros jelentős fejlesztése indokolt egy alközpont kialakítását

Új alközpontok kialakításának területei:

- Felsőpárton a két templom között a Jókai utca fokozatos átalakulásával.
- Bereklapason.
- Kertvárosban Alsórét felé eső területen.
- Nagyhegyen.

Idegenforgalom, sport fejlesztési területek:

- Fedett uszoda megvalósítása

- A termáltó északi oldalán 50 ha területet javasolunk kialakítani üdülés, kikapcsolódás céljából,
- A Nagyhegy keleti oldalán a kiskertes területből 33 ha terület hétvégiházás üdülőterületté való kialakítását javasoljuk.
- A Kurca partján színvonalas szállodák, panziók, szanatórium elhelyezése.

Belterületi zöldterületek

- Új lakóterületek kijelölése esetén a terv minden esetben kijelöl 1-4 ha, a lakóterületi fejlesztéshez közvetlenül kapcsolódó új, korlátlan közhasználatú játszóterek, fásított pihenőhelyek létesítésére alkalmas parkot.
- A tervezett új úthálózat minden esetben a kétoldali fásításra alkalmas szabályozási szélességgel kijelölt. Ilyen módon mód nyílik a fasor hálózat egységesen tervezett, fajtaazonos faállománnyal ültetett tovább bővítésére.
- A településszerkezeti terv a Kurca teljes belterületi szakaszán zöldsáv fejlesztését irányozza elő.
- A településszerkezeti terv a meglévő bányatavak vízfelületét kiemelt természeti adottságként kezeli. Ezek partján 50-100 m széles fásított zöld zónát terveztünk, mely zöldfelületek természeti környezetbe ágyazzák a tavakat, egyben szabadidős funkciók (sétányok, pihenőhelyek, horgász helyek, es+beállók, játszóterek stb.) létesítését teszik lehetővé.
- A településszerkezeti terv bővíti a zöldbe ágyazott intézményterületeket a Kurca parti alulhasznosított területek átsorolásával intézményi kategóriába.

Külterületi és önálló belterületi lakóterületek

- Szentes külterületén évszázadok óta laknak és gazdálkodnak. Ezek egy része főlás, jellemző az állattartás is. Az életforma lassan átalakul, azonban a külterületi lakóterületek megmaradnak.

Önálló belterületi lakóterületek:

- Magyartés valaha önálló település volt, iskola is működött. Most 126-an laknak itt, a szám stagnál.
- Lapistó a Szentest Nagymágoccsal összekötő úton található. Területén belül fejleszthető.
- Kajánújfalu a Szentest Szarvassal összekötő úton található. Mellette található a Fekete-halom nevű 8 méter magas kunhalom. Az óvoda, iskola megszűnt. Területén belül fejleszthető.

Külterületi lakóterületek:

Cserebökény: Ez a Szentes várostól legmesszebb fekvő tanyás terület. Fejlesztési terület nincs kijelölve. A környező puszták a Körös-Maros Nemzeti Park része.

1.6.2.2 A településszerkezeti terv megvalósult elemei

Külterület:

- A Nagyhegyi kertés mezőgazdasági terület megmarad, egy része lakóterületté vált, a területen kijelölt alközpont és zöldterület még nem valósult meg.
- Az elkerülő út nyugati oldalán is kereskedelmi-gazdasági terület lett kijelölve, a fejlesztés még nem valósult meg.
- Az Ipari Park keleti irányban jelentősen megnövekedhet, az iparvágányt nem épült meg.
- A Termál tó területe az északkeleti oldalán egy új előülepítő tóval növekszik, az ülepítő tó nem épült meg.
- Külterületi tanyák megmaradhatnak, esetleg üdülőtanyákká vagy gazdasági egységekké alakulhatnak át, a tanyák elnéptelenednek, az üdülő célú hasznosítás nem valósult meg.

Belterület:

- A belterület körül zöldgyűrű nem alakult ki.
- A történelmi városmag megmaradt szerkezete és karaktere megőrzendő, urbanus jellegét erősíteni kell, az átmenő forgalomtól való tehermentesítése a 451. számú elkerülőút megépülésével megvalósult.
- A régi lakóterületek megmaradnak, falusias jellegük fokozatosan kisvárosi és kertvárosi jellegűvé válhat, mely csak fokozatosan, hosszú idő alatt valósulhat meg.
- Lakótelepek területe, intenzitása nem növekszik, rehabilitációjukat folyamatosan következik be.
- A Kurcától nyugatra fekvő újabb kertvárosi lakóterületek nem valósultak meg.
- A Bereklaposi beépítetlen terület kertvárosi lakóterület nem valósultak meg.
- A Kurca mentén zöldsáv fejlesztés indokolt. A terv szerint 2,5 km hosszú, 2x15-30 m széles fásított sétány létesül, utcabútorzattal, parkvilágítással, pihenőhelyekkel, esőbeállókkal, a zöldsáv nem jött létre.
- A Nagyhegyi belterület, a Kunszentmártoni út menti teleksor kivételével, maradt falusias lakóterület.
- A Nagyhegy keleti részén, a Termál tóhoz közeli hétvégiházas üdülőterület nem valósult meg, a terület természeti védelem alá került, beépítése nem valósítható meg.
- Az új lakóterületekhez kijelöl 1-4 ha parkok nem alakultak ki.
- A városi utak mentén a kétoldali fásítást folyamatosan telepítik.
- A településszerkezeti terv szerinti, a Kurca teljes belterületi szakaszán jelölt zöldsávnak még vannak hiányzó szakaszai.
- A meglévő bányatavak partján a zöld zónák nem jöttek létre.

- A Kurca parti alulhasznosított területek átsorolása folyamatosan, csak hosszú távon alakulhat ki.

Belterület bővítése

Lakóterületek kialakításához:

- Kertvárostól északra és a Termál-teleptől az elkerülő út felé tervezett kertvárosi lakóterületek nem valósultak meg.

Intézményterület kialakításához:

- A Kurca nyugati partján 20 ha jelentős zöldfelületi intézmények még nem épült meg.

Gazdaságfejlesztés, új gazdasági területek kialakítása:

- A gazdasági területek fejlesztési területei elsősorban a várostól keletre jöttek létre.
- Kereskedelmi-gazdasági-logisztikai zóna kialakítása a 451. sz. út várost nyugatról elkerülő szakasza mentén az út mindkét oldalán fokozatosan épülnek be a kijelölt tömbök.

Városközpont rehabilitációja

- Kossuth Lajos utca és a Belváros forgalomcsillapítása megvalósult.
- Közterületek további humanizálása, vegyes forgalmú és sétálóutcák kialakítása a városközpontban megvalósult.
- Az utcaszerkezet védelmének biztosítását a telekalakítások és a közterületek alakításának során sikerült betartani.
- A közterületek hasznosítása, a Szent Miklós tér, a Szentháromság tér revitalizációja megtörtént.
- Meglévő szobrok védelme, esetleg újak elhelyezése, részben megvalósult.
- Épület-felújítások a belvárosban és a városközpont terein, a főbb útvonalak mentén megvalósultak.

Népességmegtartás, lakóterületek bővítése

- Belvárosban városias lakóterületek megtartása, esetleg intenzitásának növelése nem történt meg.
- Lakótelepek megkezdett rehabilitációját folytatni kell.
- Új kertvárosi lakóterületek nem alakultak ki.
- Falusias lakóterület kialakítása a Nagyhegy belterületi részén, a meglévő telkek beépülésével valósul meg.
- Külsőterületi tanyaközpontok megőrzése a tanyasi lakóhelyek megtartásával valósítható meg.

Lakótelepek rehabilitációja

- Közterületek humanizálása ütemezetten megvalósul.
- Épületek műszaki állapotának javítása ütemezetten megvalósul.
- Földszinti helységek kihasználása, közösségi funkciók céljára még nem jött létre.
- Kertvárosi lakótelepen a központ erősítése nem valósult meg.

Intézményfejlesztés, intézményi területek

Oktatás:

- Az iskolák vonzáskörzetei hiányosan elégítik ki a település lakóterületeit.
- Ellátatlan terület minden szinten a teljes Nagyhegy. A lakóterület-fejlesztéssel alközpont kiépítése szükséges óvodával, alapfokú iskolával nem valósult meg, a népességet a központi belterület látja el.
- A Kertváros jelentős fejlesztése indokol egy alközpont kialakítását, mely csak a lakóterületek beépülésével együtt valósítható meg.

Új alközpontok kialakításának területei:

- Felsőpárton a két templom között a Jókai utca fokozatos átalakulásával.
- Berekloposon.
- Kertvárosban Alsórét felé eső területen.
- Nagyhegyen – az alközpontok nem valósultak meg.
- Idegenforgalom, sportfejlesztési területek:
- A termáltó északi oldalán 50 ha üdülőterület javasolt kialakítani, a fejlesztés a Natura 2000 védelem miatt nem lehetséges.
- A Nagyhegy keleti oldalán, a kiskertes területből 33 ha terület hétvégi házaspark üdülőterületté való kialakítását nem történt meg.
- A Kurca partján színvonalas szállodák, panziók, szanatórium elhelyezése nem jött létre.

Külterületi és önálló belterületi lakóterületek

Önálló belterületi lakóterületek:

- Magyartés területén belül fejleszthető.
- Lapistó területén belül fejleszthető.
- Kajánújfalu területén belül fejleszthető.

Külterületi lakóterületek:

- Cserebökény: Fejlesztési terület nincs kijelölve. A környező puszták a Körös-Maros Nemzeti Park része.

1.7 A település társadalma

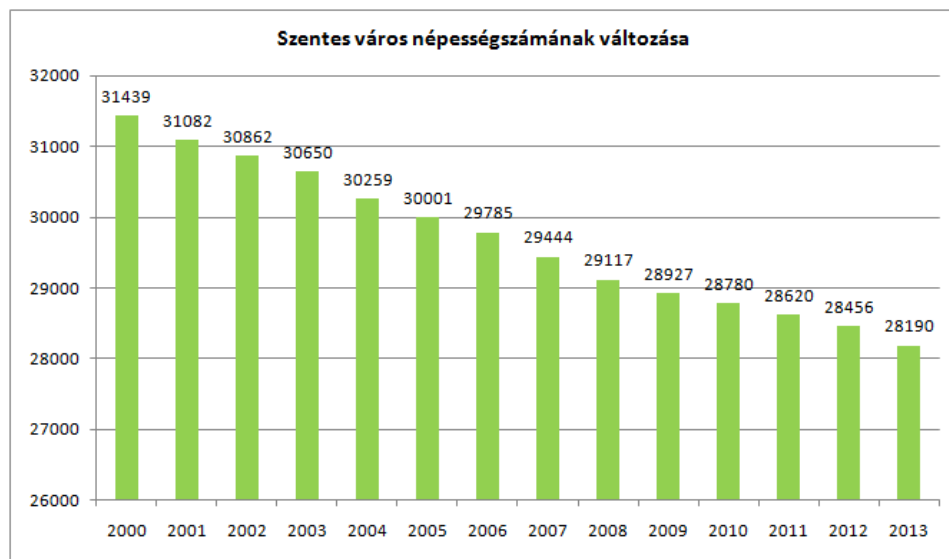
1.7.1 A népesség főbb jellemzői

1.7.1.1 Demográfia

Népességszám
alakulása

Szentes város közigazgatási területe 353 km². Lakónépessége 28 509 fő (KSH 2011). Népsűrűsége 81 fő / km² (KSH, 2011). A város népessége az 1980-as évek óta csökkenő tendenciát mutat.

1-2. ábra: Szentes város népességszámának változása (2000-2013)

Forrás: KSH, Lakónépesség száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat) (fő)

Az ezredforduló óta Szentes városa 3249 főt veszített a lakónépességéből, ami az akkori lakónépesség 10,33%-a. Az IVS készítés (2009) óta eltelt időszakban (2006-2013 –az IVS-ben elemzett adatsorok dátuma) a népességsökkenés száma 1595 fő, azaz 2006 és 2013 között elveszett a helyi népesség 5,36%-a.

1-7. táblázat: Szentes város népességszám változása (2001, 2011)

Adattípus	2001	2011	Lakónépesség 2011/2001 (%)	Lakónépesség / állandó népesség 2001	Lakónépesség / állandó népesség 2011
Állandó népesség (város)	31494	29100	92,40%	98,69%	98,35%
Lakónépesség (város)	31082	28620	92,08%		
Állandó népesség (megye)	430161	421512	97,99%	99,53%	97,69%
Lakónépesség (megye)	428144	411764	96,17%		
Állandó népesség (ország)	10270425	10092081	98,26%	99,07%	98,41%
Lakónépesség (ország)	10174853	9931925	97,61%		

Forrás: KSH

Megállapítható, hogy a 2001-2011 közötti időszakban mind a lakó és mind az állandó népesség tekintetében a csökkenés mértéke jelentősen meghaladta a szintén csökkenést mutató megyei és országos értékeket egyaránt. Míg pl. a lakónépesség országosan 2,39%-a, Csongrád megyében 3,83%-al, addig Szentesen 7,92%-al (2462 fő) csökkent!

Csongrád megye járásait tekintve Szentes a legkedvezőtlenebb demográfiai képet mutatók között található. Míg a Szegedi járásban kismértékű népességgemelkedés, a Mórahalmi járásban nagyjából stagnálás jelentkezik, a Szentesi, Csongrádi és Makói járásokban 7-10% körüli a népesség csökkenése: 2000-2010 között a Szentesi kistérségben 9,43% volt a népességcsökkenés aránya, míg a Makói kistérségben 8,56%, a Csongrádiban pedig 9,7%. Mindhárom területen a fő okok a társadalom elöregedésében és az élve születések alacsony számában keresendő (forrás: Csongrád Megye Területfejlesztési Konceptiója).

Népsűrűség

A város népsűrűsége a 2011. évi népszámlálási adatok alapján 81 fő/km², ami 2001-hez képest az akkori 88 fő/km²-hez képest (Csongrád megye, 2011: 96,5 fő/km²) jelentősebb csökkenést mutat: a csökkenés mértéke a megyei átlaghoz képest jóval erőteljesebb, csaknem a duplája, Szentesen 6,97 fő, megyei szinten 3,84 fő. Az alacsony népsűrűség Szentes város kiterjedt közigazgatási határával, a jelentős csökkenés a népességszám drasztikus csökkenésével van összefüggésben.

Népmozgalom

A csökkenő szentesi népességszám a népmozgalmi mutatók - születések, halálozások alakulása, természetes szaporodás; vándorlási egyenleg, továbbá a természetes szaporodás és a vándorlási adatok értékeinek eredőjéből következnek.

1-8. táblázat: Szentes város népmozgalmi adatai, 1. (2001-2013)

Évek	Élveszületések (előző népszámlálás óta, fő)	Halálozások (előző népszámlálás óta, fő)	Természetes szaporodás (előző népszámlálás óta, fő)	Odavándorlások száma	Elvándorlások száma	Vándorlási különbözet (előző népszámlálás óta, fő)	Teljes népmozgalom (tényleges szaporodás) (előző népszámlálás óta, fő)
2001	260	380	-120	794	1026	-232	-352
2002	271	375	-104	851	978	-127	-231
2003	254	397	-143	908	999	-91	-234
2004	249	397	-148	848	1119	-271	-419
2005	245	404	-159	907	1017	-110	-269
2006	255	371	-116	991	1133	-142	-258
2007	278	391	-113	1059	1298	-239	-352
2008	227	396	-169	813	954	-141	-310
2009	239	376	-137	816	872	-56	-193
2010	243	408	-165	813	811	2	-163
2011	211	457	-246	1013	1049	-36	-282
2012	245	386	-141	1114	1134	-20	-161
2013	210	384	-174	954	1030	-76	-250
Összesen	3187	5122	-1935	11881	13420	-1539	-3474

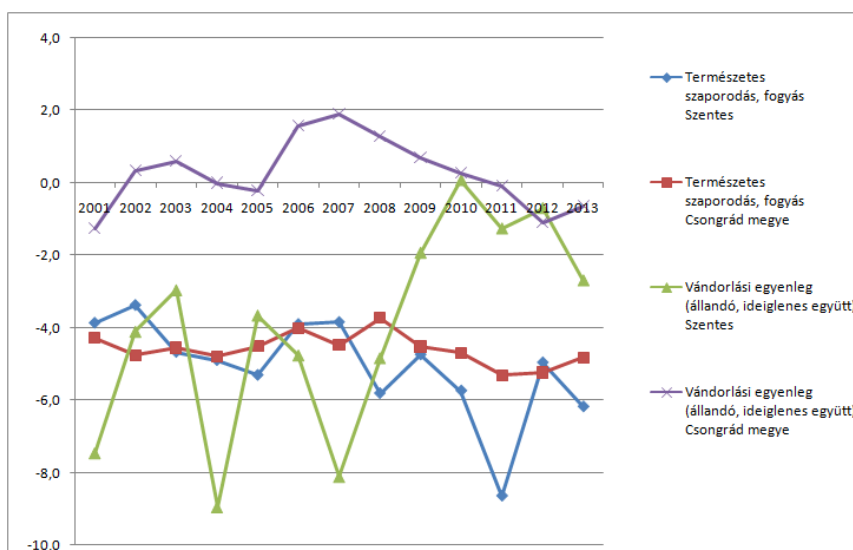
Forrás: KSH

2001 és 2013 között Szentes városban minden évben a természetes fogyás volt a jellemző, összesen -1935 fővel. A vándorlási különbözet 2010 év kivételével (2 fő plusz) szintén minden évben deficit volt, összesen -1539 fővel. A teljes népmozgalmi deficit így -3474 fő ebben az időszakban. Az is látható, hogy a természetes fogyás játszik nagyobb szerepet a népességszám csökkenésben 55,7%-al, de a vándorlás negatív egyenlege is igen jelentős, 44,3%.

A természetes fogyás oka a lakosság korösszetételében (előregedő helyi társadalom, lásd alább) és az alacsony gyermekvállalási hajlandóságban keresendő. Befolyásolja továbbá, negatív irányban a magas vándorlási különbözet is, hiszen jellemzően a gyermekvállalási korú, fiatal népesség vándorol el. Ezen belül is inkább a képzettebb, motiváltabb fiatal népesség elvándorlása jellemző, ami különösen problematikus a város fejlődése, munkaerőpiaci kínálata szempontjából. Az erőteljes elvándorlás helyi okai az álláslehetőségek hiánya, ezen belül is a perspektivikusabb álláshelyek hiánya és az alacsony bérszínvonal.

1-3. ábra: A népmozgalmi adatok megyei összehasonlítása, 2001-2013

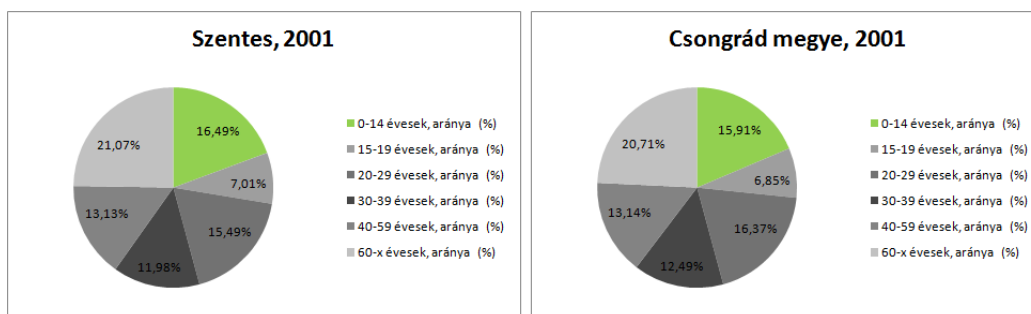
Forrás: KSH

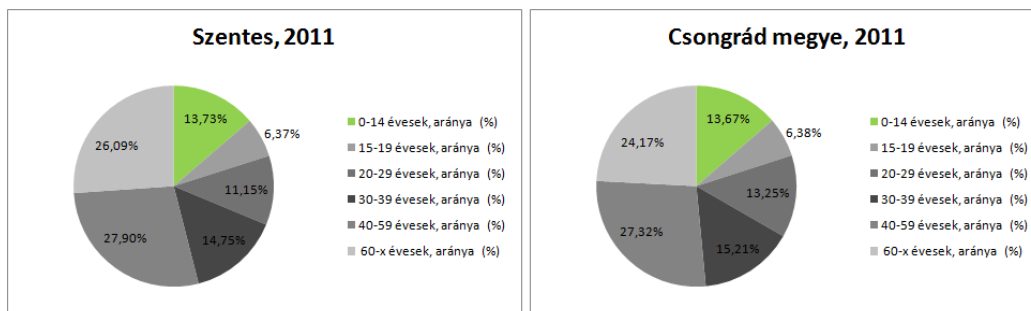
A természetes fogyás és a vándorlási különbözet összehasonlító értékei (1000 főre vetítve) azt mutatják, hogy mindkét mutató tekintetében a szentesi értékek jellemzően lényegesen rosszabbak Csongrád megye értékeinél. A természetes szaporodás egyenlege Szentesen és a megyében is negatív, előbbinél azonban jellemzően alacsonyabbak, esetenként kirívóan alacsonyak (2011, -8,6) az értékek. Szentes számára kedvezőtlen különbség a vándorlási egyenlegben jelentkezik: itt a megye értékei 8 évben is 0 és kissé pozitív értékeket vettek föl, míg Szentesen a 2010 évi 0,1-es érték kivételével minden évben negatív ez a mutató, olykor kirívóan rossz, -8-9 közötti értékkel.

Hozzá kell tenni, hogy Csongrád megye valamelyest jobb demográfiai mutatói döntően Szegednek, illetve – kisebb mértékben – Hódmezővásárhelynek köszönhetők.

Korösszetétel

1-4. ábra: A lakónépesség korösszetétele 2001, 2011

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi Népszámlálás

A fenti kedvezőtlen demográfiai mutatók egyik gyökere a lakosság korösszetételében keresendő. A 2001 évi adatokon is látszik, hogy mind Szentes, mind Csongrád megye korösszetétele előregedést mutat: 2001-ben 16,49% 0-14 éves korúra 21,07% 60 év fölötti jutott Szentesen, de nagyon hasonló értékek jellemezték a megyét is. A 15-59 éves, leginkább munkaképes korú népesség aránya 2001-ben Szentesen 62,44%, Csongrád megyében 63,37%. 2011-re Szentesen és a megyében is tovább romlottak ezek az értékek, de Szentesen nagyobb mértékű volt a romlás. A városban ekkor 13,73% 0-14 évesre 26,09% 60 évnél, idősebb jutott, míg a megyében 13,67% 0-14 évesre 24,17%. A 15-59 évesek aránya is romlott, Szentesen 60,18%-ra, a megyében 62,17%-ra.

A város öregedési indexe 2001-ben 127,8% volt, míg 2011-ben ugyanez a mutató 190,4%-ra romlott.

Összességében elmondható, hogy a szentesi népesség erősen öregedő tendenciát mutat, ezzel párhuzamosan az eltartott népesség aránya nőtt 2001 és 2011 között. Ez egyezik a megyei és országos tendenciákkal, csak azoknál még nagyobb mértékű és ütemű.

A népesség nemek szerinti megoszlása 2011-ben a városban: népesség 52,8% nő, 47,2% férfi. A nemek közötti arány 2001-hez képest kis mértékben változott, a férfiak aránya csökkent (2001: 48,3%) 1,1%-al, a nőké (2001: 51,7%) ugyanennyivel nőtt.

1.7.1.2 Nemzetiségi összetétel

Hazai nemzetiségek

A városban a 2011 népszámlálás alapján jelen lévő nemzetiségek: cigány (1,69%), horvát (0,03%), német (0,33%), szerb (0,07%), szlovák (0,08%), román (0,14%). 2001 óta a cigány nemzetiség létszámában állt be jelentősebb változás, ami növekedést jelent (a 2001 évi 0,58%-ról, ami 183 főt jelent 2011-re 484 fő), illetve a német kisebbség aránya is nőtt, 0,18%-ról.

Meg kell jegyezni ugyanakkor, hogy a Szentesi Romák Nemzetiségi Önkormányzata által készített, a 2009 évi anti-szegregációs tervben hivatkozott felmérés szerint 2005. évben 323 család, összesen 1479 fő (4,93%) az önmagát romának valló lakosság létszáma.

1.7.1.3 Képzettség

1-9. táblázat: Szentes város lakossága iskolai végzettség szerint megyei és országos összehasonlításban (2001, 2011)

Adattípus	2001	2011	Változás 2011/2001 (%)
Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végeztek a 7 éves és idősebbek arányában (%) - város	28,9%	25,2%	-3,8%
megyei	26,6%	25,0%	-1,6%
országos	26,3%	25,0%	-1,3%
Érettségivel mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) - város	20,0%	25,1%	5,1%
megyei	20,2%	28,8%	8,6%
országos	20,5%	27,5%	7,0%
Érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) - város	22,9%	18,5%	-4,4%
megyei	21,2%	19,5%	-1,7%
országos	21,1%	19,5%	-1,6%
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) - város	8,1%	13,0%	4,9%
megyei	n.a.	15,3%	-
országos	9,8%	15,5%	5,7%

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi Népszámlálás, TeIR

A szentesi népesség iskolázottsága – dacára a város jó minőségű középfokú iskolarendszerének - a megyei, és az országos értékekhez képest némi elmaradást mutat. Ez megjelenik az alapfokú, a középfokú és a felsőfokú képzettségben egyaránt. A „Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végeztek” aránya 2011-re ugyan csökkent és csaknem beérte a megyei és országos értékeket, az érettségivel vagy egyéb középfokú végzettséggel rendelkező népesség azonban, bár tendenciájában Szentesen is növekvő, de ennek mértéke (5,1%) elmaradt a megye (8,6%) és az ország (7,0%) növekedésének ütemétől. A felsőfokú képzettség tekintetében hasonló a helyzet, bár a növekedés mértékében kisebb az eltérés, de így is 2%-ot meghaladó mértékű a lemaradás.

1-10. táblázat: Szentes város munkaképes korú lakosságának iskolai végzettsége országos összehasonlításban (2001, 2011)

Adattípus	Szentes, 2001	Ország, 2001	Szentes, 2011	Ország, 2011
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	16,3	15,9	9	9,4
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	10,4	12,7	15,7	19

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi Népszámlálás, TeIR

A 15-59 éves népesség körében a legfeljebb általános iskolát végzettek aránya jelentősen csökkent 2001 és 2011 között, és a 2011 évi 9% és a 2011 évi 9% jobb is az országos 9,4%-nél.. A 25 évnél idősebb népességben a felsőfokú végzettségűek aránya – bár e mutató is jelentős, 5,3%-os növekedést mutatott Szentesen, mégis, a 15,7%-os arány még jócskán elmarad az országos 19% mögött, és a 10 éves időszak növekedési aránya is magasabb volt országosan, mint a városban.

1.7.1.4 Foglalkoztatottság

Szentes városban 2011-ben a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 59,12% volt. Ez az arány, a 2001-es adatokhoz képest kedvezőbb értéket mutat (a foglalkoztatottak aránya 2001-ben 55,86% volt).

1-11. táblázat: Szentes város főbb foglalkoztatási adatai, (2001, 2011, 2013)

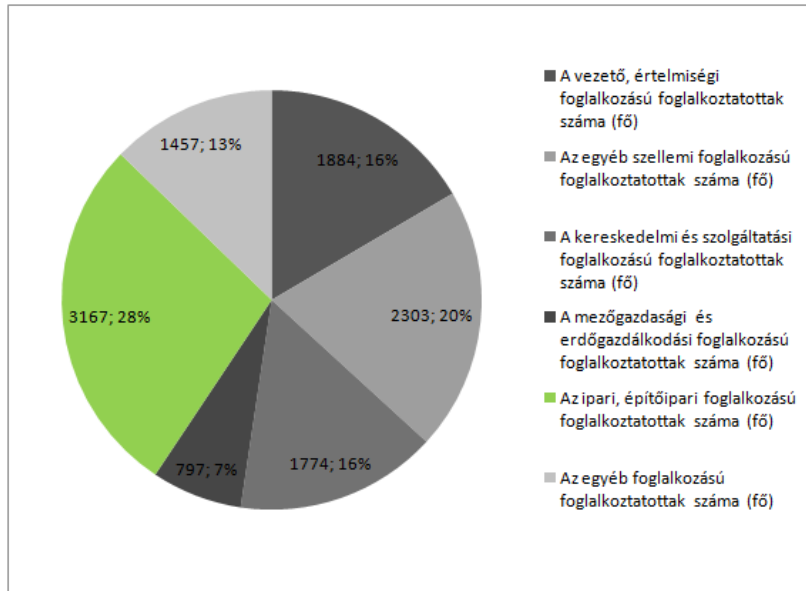
Adattípus	Év	Szentes	Csongrád megye	Országos
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül (%)	2001	55,86%	51,80%	53,04%
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)	2001	40,81%	42,79%	40,88%
Naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya (%)	2001	18,76%	16,89%	24,78%
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül (%)	2011	59,12%	57,24%	57,87%
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)	2011	0,90%	2,85%	1,49%
Naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya (%)	2011	14,45%	24,05%	34,47%
Regisztrált munkanélküliek száma (fő)	2013	854	14 293	414 273
Nyilvántartott álláskeresők aránya a munkaképes korú népesség százalékában (%)	2013	4,35%	4,95%	6,00%
180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya(az összes munkanélküli százalékában)	2013	42,97%	45,95%	49,93%
Legfeljebb 8 általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek aránya(az összes munkanélküli százalékában)	2013	1,99%	2,32%	4,94%
25 év alatti regisztrált munkanélküliek aránya(az összes munkanélküli százalékában)	2013	19,56%	18,61%	18,28%
45 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya(az összes munkanélküli százalékában)	2013	38,64%	37,15%	36,12%

Forrás: KSH

Szentesen a foglalkoztatás aránya 2001-ben és 2011-ben is meghaladta a megyei és országos átlagot (2011-ben 59, 12%). Utóbbi adatban nyilván megjelenik a közfoglalkoztatás hatása is (700-800 fő), ugyanakkor tény: Szentes gazdaságát a rendszerváltást követően elkerülték a másutt jellemző tömeges létszámleépítések, az akkor ipari és agrár vállalatok átalakultak, de máig megőrizték vezető szerepüket a város gazdasági életében és a foglalkoztatásban is. Ennek megfelelően a munkanélküliségi ráta sem igazán magas (4,35% 2013-ban). Nyilván a közfoglalkoztatás ebben az arányban is megjelenik (különösen, hogy az előtte való években 600-800 fővel magasabb volt a munkanélküliek száma, és akkortájt nem jelent meg ilyen volumenű új foglalkoztató a városban), illetve igen erős a szezonális hatás: a tavasztól ősziig tartó mezőgazdasági munkák a munkanélküliek jelentős részét felszívják. A munkanélküliek kb. harmada nem végzett 8 általános iskolát sem, az ő foglalkoztatásuk a legnehezebb. További harmada szakmunkás, illetve a harmadik harmad érettségivel rendelkezik.

A diplomások aránya kb. 10% a munkanélküliek körében (mintegy száz fő), jellemzően humán és oktatási területről (óvónő, tanár stb.). Komoly elhelyezkedési gond a nyelvtudás hiánya, közép és felsőfokú szinten egyaránt.

1-5. ábra: A foglalkoztatottak ágazati megoszlása Szentesen, 2011

Forrás: KSH

A városban a legnagyobb létszámban az iparban és az építőiparban dolgoztak (3167 fő, az összes foglalkoztatott 28%-a, míg a legkisebb létszámú foglalkoztató a mező-és erdőgazdaság, 7%-os részesedéssel. A többi négy kategóriát összevonva és szolgáltató szektornak nevezve a legnagyobb foglalkoztató, 7418 fővel és 65%-os részesedéssel. Ebből kirajzolódik Szentes foglalkoztatási szerkezetének szektorális megoszlása: szolgáltatások 65%, ipar 28%, mezőgazdaság 7%. A GDP szektorális előállítására jellemző² megoszlással összehasonlítva megállapítható, hogy a mezőgazdaság – nyilván tradicionálisan – még most is jelentős, az ipar szinte megegyezik az országos GDP szektorális megoszlásával, a szolgáltatások kissé elmaradnak attól.

² Kb: Mezőgazdaság 3%, ipar 25%, építőipar 5% szolgáltatások 67%.

1-12. táblázat: A munkanélküliek számának alakulása Szentesen, (2001-2013)

Évek	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)
2001	810
2002	929
2003	1108
2004	1249
2005	1180
2006	1138
2007	1156
2008	1392
2009	1605
2010	1590
2011	1437
2012	1384
2013	854

A pillanatnyi munkaerő-piaci helyzetkép nyilván tartalmaz torzításokat (szezonális hatások stb.), a friss adatok mégis kirajzolnak egy jellemző képet a helyi munkanélküliség helyzetéről. 2015 januárjában 929 fő nyilvántartott álláskereső volt Szentesen. Ugyanekkor a munkaképes korú népesség száma 19 854 fő (15-64 éves korúak), a szentesi lakónépesség 69,6%-a. A munkanélküliségi ráta 4,68% (forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat).

A naponta ingázók aránya 2001-óta mintegy 4 %-al csökkent, ám ezt inkább lehet betudni a külső munkahelyek válság hatására történő megszűnésének, mint annak, hogy jelentősebb létszámban jöttek volna létre helyi munkahelyek.

A városban egyszerre van jelen a munkaerőpiacon a hiány bizonyos szakmákban és a túlkínálat. Elsősorban a fiatalabb, középfokon képzett népesség esetében jelentkezik, hogy annak képzettsége és alkalmassága nincs szinkronban a piaci igényekkel és elvárásokkal. Jellemző – térségi szinten -, hogy a fémipari szakmákban képzett munkaerő hiányzik (pl. CNC esztergályos), míg más szakmákban hiába van meg a képzettség (pl. szociális gondozó, különféle humán szervező szakmák, bolti eladó stb.), az nem tud elhelyezkedni – leginkább ezek a rétegek érintettek az utóbbi években felgyorsult kivándorlási hullámban.

A legnehezebben elhelyezkedő – 25 év alatti és 45 év feletti – munkanélküliek aránya ugyanakkor magasabb a megyei és országos értékeknél, ami kedvezőtlen a város számára, mind a fiatalok elvándorlása, mind a középkorú népesség foglalkoztatása szempontjából.

A város legnagyobb foglalkoztatói a Hungerit Zrt. (2014. nov.: 1605 fő), a Legrand Zrt. (2015 jan.: 497 fő), a Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezrede (2015: 519 fő, ebből 115 fő nő) és a Dr. Bugyi István Kórház (2015: 728 fő).

Jövedelem

1.7.1.5 Jövedelmi viszonyok

A száz lakosra jutó adófizetők száma Szentesen 47 fő. Ugyanez az érték a megyében és országosan egyaránt 44 fő, azaz Szentesen kedvezőbb a helyzet a lakosság jövedelemtermelő képessége szempontjából. Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem Szentesen 2012-ben 624 813 Ft, ez kissé elmarad ugyan a megyei járásközponti átlagtól (661 221 Ft), és az országos átlagtól (680 195 Ft.), ám előbbi értéket csak Szeged húzza föl: a járásközpontok közül Szentes a második helyen szerepel. Szentes jövedelmi szempontból megyén belül a kedvezőbb adottságú települések közé tartozik.

1-13. táblázat: Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (2012)

Járásközpont	Jövedelem Ft/év
Szeged	719 434
Szentes	624 813
Hódmezővásárhely	594 890
Makó	592 792
Csongrád	571 246
Mórahalom	508 905
Csongrád megyei járásközpontok	661 221
Ország	680 195

Forrás: TeIR

1-14. táblázat: SZJA alapot képező jövedelem, (2001-2012)

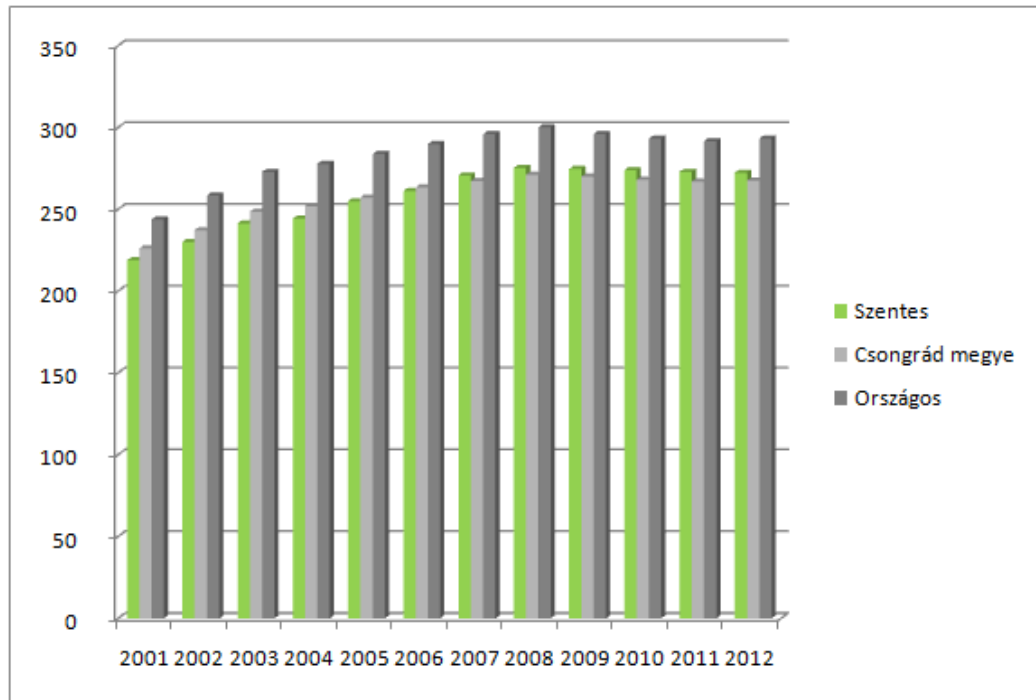
Évek	Szentes	Csongrád megye	Országos
2001	367 607	368 641	418 605
2002	392 365	408 985	472 705
2003	464 678	464 351	527 751
2004	491 500	487 417	554 230
2005	534 968	532 949	603 979
2006	595 123	580 864	660 176
2007	696 556	671 869	758 734
2008	740 666	718 776	818 004
2009	713 007	697 115	788 781
2010	734 873	709 012	797 795
2011	701 795	669 018	763 158
2012	755 009	708 883	803 730

Forrás: KSH

Az SZJA alapot képező jövedelem tekintetében hasonló tendencia látszik: Szentes mutatói minden évben jobbak a megyei átlagoknál, de elmaradnak az országos értékektől.

1-6. ábra: 1000 főre eső személygépkocsik száma, (2001-2012)

Forrás: KSH

A jövedelmi helyzetet kifejezi a lakosság személygépkocsival való ellátottsága. E tekintetben Szentes minden évben elmaradt az országos értéktől, a megyei átlagot ugyanakkor 2007-ben meghaladta, és 2007-2012 között tartotta is ezt az előnyét. Mindhárom adatsoron jól érzékelhető a 2008-as válság hatása, innentől kezdve Szentesen inkább stagnálás, országosan visszaesés volt jellemző.

Segélyezés

A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő száma összesen 9105 fő (2013).

A különféle szociális ellátásban részesülők száma az ellátások bonyolult és változó rendszerében szinte meghatározhatatlan és időben is folyamatosan jelentősen változik. Részletes leírást erről a Szentes Város Szociális Szolgáltatástervezési koncepciójában és annak időszakonkénti felülvizsgálatában lehet találni.

1.7.1.6 Életminőség

A születéskor várható átlagos élettartam Csongrád megyében 1990-ben férfiaknál 65,6, nőknél 73,64 év volt. 2013 ugyanezen értékek: 72,64 és 79,4 év.

A városban a háztartások életminősége az alábbiak szerint változott 2001 és 2011 között.

1-15. táblázat: Lakáskomfort viszonyok Szentesen, (2001,2011)

	2001		2011	
	Szentes	Ország	Szentes	Ország
Lakások összesen:	12638		12858	
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (félkomfortos, komfort nélküli, szükséglakás) (%)	25,5	20,1	13,2	9,3
Közüzemii ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	97,6	92,9	98,2	95,1
Közücsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	35,6	53,5	85,9	72,8
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	27,3	21,9	14,5	10,5
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	15,4	13,9	11,2	11,7
	2011	2012	2013	
Legalább 30 Mbps sávszélességre képes vezetékes internet-hozzáféréssel rendelkező lakosság száma Szentesen (fő)	764	10879	13325	

Forrás: KSH, TelR

A helyi lakásviszonyok alapvető meghatározói az életminőségnek. E tekintetben jelentős változások zajlottak Szentesen: az alacsony komfort fokozatú lakások aránya 25,5%-ról 13,2%-ra csökkent (igaz, ez még az országos átlagot meghaladó érték), a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba kapcsolt lakások aránya viszont az országos átlagot meghaladó, és csaknem 100%-os. Ennél is nagyobb eredmény a közcsatorna hálózatba kapcsolt lakások 85,9%-os mértéke (2001-ben 35,6%), ami szintén magasabb az országos adatnál.

A lakott lakásokon belül 14,5% a nagyon alacsony színvonalú lakások aránya, ez 2001-ben még 27,3% volt, ami több, mint egynegyede a lakott lakásoknak!

Az életminőségnek ma már az internetelés alapvető része, e tekintetben 2011 után ugrásszerű fejlődés volt a városban.

Szentes város felújított, hangulatos belvárosa, természeti és épített örökségének szépségei (Kurca part, Liget stb.), a város mezővárosi tradíciói könnyen szerethető várossá teszik Szentest, ahol szeretnek élni a lakók. A tetten érhető jelentős elvándorlásnak anyagi természetű okai vannak: biztos munkalehetőségért, magasabb bérért hagyják el városukat a fiatalabb generációk. A helyi identitás azonban náluk is észlelhető, péntekenként jelentős forgalom áramlik befelé a városba, az elszármazottak ugyanis jellemzően ápolják gyökereiket, szabadidejükben visszajárnak, kötődnek a városhoz.

1.7.2 Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

A fejezet témakörére vonatkozóan objektív, tudományos jellegű kutatások, szociológiai felmérések nem állnak rendelkezésre.

Helyi szereplők adatközlései alapján megállapítható, hogy a helyi társadalmat jellemzően nem feszítik ezen társadalmi konfliktusok. Az egyik legnegatívabb társadalmi mozgás – az erőteljes elvándorlás – egzisztenciális okokra, a munkalehetőségek hiányára és az alacsony bérekre vezethető vissza, nem egyfajta menekülésre, mivel Szentes a fentieket leszámítva egy jól élhető város, amelyhez lakói kötődnek.

Jelentős térbeli társadalmi rétegződés sem alakult ki, amely területi szintű konfliktusokhoz vezethetne. A városrészekben nagyjából keverten élnek a különböző jövedelemszinttel rendelkező rétegek: nincsenek irritálóan gazdag és elviselhetetlenül szegény negyedek. A helyi, csekély létszámú roma népesség által lakott településrészen sem alakult ki egyes más településeken jellemző durva gettósodás, szlömösödés, amely adott esetben zavarná, vagy elviselhetetlenné tenné a szomszédos városrészek lakóinak életét.

1.7.3 Települési identitást erősítő tényezők

1.7.3.1 Történeti és kulturális adottságok

Településtörténet

Szentes 1331 évi első okleveles említését követően az azt követő viharos évszázadokból nem sok érdemi információ maradt a város sorsának alakulásáról. Újkori fejlődése a XVIII. sz. elején kezdődött meg, ekkor mintegy 5 ezren lakták és a császári hadak élelmezésének központjává vált, mint mezőgazdasági központ. A XIX. sz. első felétől önállósult városként, majd 1848-tól rendezett tanácsú város jogállást nyert, ami alapja lett a későbbi polgári fejlődésnek. Ekkor már kb. 22 ezren lakták. Az 1865-ben elveszített jogállást 1867-ben visszanyerte, 1878-ban pedig Csongrád megye székhelye lett. Ekkor indult meg rohamos városiasodása, kiépült a közvilágítás, telefonhálózat, az utcák burkolatot kaptak és – részben a megnövekedett közigazgatási funkcióhoz kapcsolódóan felépült a belváros arculatát máig meghatározó épületegyüttes. A két világháború között érte el lakossági maximumát (33 ezer fő). Gazdaságát ekkor leginkább a térség agrártermelésére alapozott feldolgozóipar – élelmiszeripar, malomipar stb. – jellemezte.

1950-ben elveszített megyeszékhely státuszát és járásszékhelyként működött tovább. A 60-as években a város gazdaságát és funkcióit máig meghatározó ipartelepítések kezdődtek, mivel az akkor megtelepített iparágak a – másutt jellemző tendenciákkal ellentétben – Szentesen nem épületek le a rendszerváltást követően (ez alól is van kivétel, pl. a Ruhagyár, mivel a ruhaipar megszűnt. Az „új” Téglagyár a rendszerváltás után SZEMA Kft.-ként működött, a megyei vízmű jogutódja a Vízmű Kft. lett. Az elektromos ipart képviselte a Kontakta (ma Legrand Zrt), az egykori Szentesi Baromfifeldolgozó Vállalat ma Hungerit Zrt. néven a város legnagyobb vállalata. Az iparosítás ellenére/mellett a város mezőváros jellege is megmaradt, és a korábbi szövetkezetek és állami gazdaságok is átalakultak. Ma a legjelentősebbek Árpád-Agrár Zrt., illetve Pankotai-Agrár Zrt. néven működnek.

A rendszerváltást követően tehát a város gazdasági szerkezete nem változott meg alapjaiban, tömeges elbocsátásokra sem került sor. A város tudatosan fejlesztette infrastruktúráját, befektetővonzó képességét (ipari park), közterületeinek megújítását, ami által vonzó településképpel és zöldterületekkel rendelkezik. Nagy hagyományai vannak a sportnak (élsport és tömegsport egyaránt) és egyéb aktív rekreációs tevékenységeknek, továbbá országosan ismert a város közép fokú képzése.

Kulturális értékek

Szentes országos ismertségét a helyiek szerint a következő hármas jelenti: vízilabda – paprika – Horváth Mihály gimnázium, „dráma” tagozat.

A helyi lakosság büszke ezen értékekre, identitásának alapjait jelenti. Ezeken túlmenően is Szentes egy élhető város, belvárosa és közterületei vonzóak és rendezettek, szociális és egészségügyi rendszere működik, a Tisza közelsége, a Kurca, a hozzá kapcsolódó Liget és az itt működő sport- és rekreációs központok ugyanúgy meghatározói a helyiek identitásának, mint a kulturális rendezvények, a termálvíz és az agrárium jelenléte, amelyhez valamilyen családi alapon szinte minden helyi lakosnak van köze.

A fenti megállapításokat támasztják alá Szentes város fontos nemzetközi elismerései, díjai, amelyek közül kiemelendők az alábbiak:

- Szentes 1996 óta „Nemzeti Sportváros” címmel rendelkezik. Ezt az állami elismerést 1994 és 1998 között évente három városnak adományozták. Azóta egyszer, 2003-ban osztották még ki a díjat.
- Szentes városa az európaiság eszméjének szolgálatáért, az európai egység erősítésében való szerepvállalásáért elnyerte az Európa Tanács kitüntetési rendszerének 3 fokozatát. Az Európa Diplomát(2004), az Európa Tanács BECSÜLET ZÁSZLAJÁT (2005) és az Európa Plakett díjat (2009)
- A Magyar Befektetés és Fejlesztésösztönző Társaság (ITTD Hungary) 2009. november 6-án, a szentesi önkormányzatnak „Befektető barát” címet adományozott.
- Szentes a Biodiverzitás Fővárosa - 2011. Az uniós tagállamok környezetvédelmi és területfejlesztési szervezetei második alkalommal hirdették meg a Biodiverzitás Fővárosa versenyt Magyarországon kívül Franciaországban, Németországban, Szlovákiában és Spanyolországban. A megmérettetésre olyan települések nevezhettek, amelyek a legtöbbet tették a biológiai sokféleség megőrzése és védelme érdekében. Szentes városa kettős győzelmet ünnepelhetett: hazai kategória győztes lett, és a „Biodiverzitás Fővárosa 2011” díj odaítélésével Európa öt legelismertebb városa közé került.
- Az ENSZ által támogatott Élhető Közösségek Nemzetközi Világversenyének („The International Awards for Liveable Communities”) Kínában, Xiamen városában megrendezett döntőjében 2013-ban Szentes szerezte meg a második helyet azon városok kategóriájában, amelyek lakossága 20 001 és 75 000 között van.

1.7.3.2 Civil szerveződések

Szentesen 2014-ben több mint 180 civil szervezet működött. Ezek jelentős része különböző közösségi szolgáltatások (szociális, egészségügyi, kulturális, oktatási stb.) pénzügyi feltételeit megteremtő alapítvány, amelyek közül többen az Önkormányzat is részt vesz. Ezen alapítványok működése rendkívül jelentős, hisz az általuk végzett közösségi feladatok nagy mértékben járulnak hozzá a városi életminőség javításához, a helyi identitás erősítéséhez, a helyi oktatás színesítéséhez (művészeti iskolák mögött álló alapítványok), illetve a különböző okokból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének növeléséhez, életfeltételeik javításához. Ide tartoznak a különféle hazai és nemzetközi szervezetek helyi csoportjai is (pl. Magyar Vöröskereszt, Magyar Máltai Szeretetszolgálat). Akadnak gazdasági tevékenységet, városfejlesztést támogató szervezetek is, pl. Szentesi Vendégszeretet Egyesület (turizmus), Mosolygósabb Régióért Egyesület (kultúra).

A civil társadalom másik csoportját alkotják a különböző érdekcsoportok képviseletét ellátó, azokat segítő támogató szerveződések (pl. nagycsaládosok, mozgáskorlátozottak, nyugdíjasok, szenvedélybetegek stb.).

Megtalálható természetesen a civil társadalom szabadidős önszerveződését jelző különböző kulturális és egyéb szabadidős, hobbi stb. szervezetek is (a sport szervezeteken túl), mint pl. Hunyadiak Örökében Történelmi Hagyományörző Egyesület(hagyományörzés), a Szentesi Zenebarátok Egyesülete (kultúra), Magyar Akadémia (tudomány, ismeretterjesztés).

Külön kategóriát képviselnek a sportegyesületek, amelyekből 40-et lehet megtalálni a város honlapján. A működő egyesületek szinte minden sportágat lefednek.

A teljesség igénye nélkül, megtalálható itt: birkózás, testépítés, mindenféle csapatjátékok, természetjárás, sporthorgászat, falmászás, az atlétika és a küzdősportok különféle ágai, labdajátékok, különböző vízi sportok, amelyek közül kiemelendő a vízilabda, kajak-kenu, vízitúra, kerékpározás, különféle extrém sportok, táncgyesületek stb.

Összességében jól látható, hogy a városra különösen jellemző a gazdag és aktív sportélet, illetve, hogy a civil társadalom viszonylag erős és szervezett, és megtalálható benne a közösségi életre való hajlam és tradíció, amely egy város fejlődése szempontjából fontos humán előnyt jelent.

A civil szervezetek döntő többsége ma még helyi szintű tevékenységet folytat, de több olyan szervezet is van már, amelyek kulturális tevékenysége a járás területére is kiterjed (pl.: Életjel Egyesület, Szabadidő Sportklub, Kapocs Egyesület).

A Szentesi Művelődési Központ ad helyet a Király István Kertbarát Körnek, továbbá a Szentesi Fotóklub, a csökkentlátók, mozgáskorlátozottak klubjai (ezek országos szervezeteinek helyi csoportjai) működnek itt.

A Dózsa-ház azon túl, hogy sporttevékenységeknek nyújt teret, fontos közösségi helyszín a város egyéb civil tevékenységei számára is, itt mintegy 60 fő befogadására alkalmas közösségi tér áll rendelkezésre, illetve szabadtéri rendezvényeknek is helyszínt biztosít.

Szentes város honlapján részletes bemutatásra kerültek azon szervezetek, amelyek a megjelenésre igényt tartottak: http://www.szentes.hu/?page_id=804

A város Civil és Ifjúsági Keret formájában biztosít támogatást a civil szervezetek számára. A keret hasznosítását az Önkormányzat a költségvetésről szóló rendeletben rögzítette. Jelentős továbbá a sportegyesületek működési- és rendezvény támogatása, bár a támogatás összege csökkenő tendenciát mutat.

1-16. táblázat: Civil szervezetek önkormányzati támogatása

Évek	Helyi támogatásösszege
2009	85 353 279 Ft
2010	63 963 267 Ft
2011	84 439 755 Ft
2012	59 645 816 Ft
2013	36 776 672 Ft

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

„Nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező, országos közhasznú civil szervezet a Szentesen 1978 évben alakult, szentesi székhelyű VE-GA Gyermek és Ifjúsági Szövetség (VE-GA Szövetség).

Annak érdekében, hogy erősítsék a fiatalok szentesi identitását, a városunkhoz való kötődésüket, az Önkormányzat és a VE-GA Szövetség 1992 évtől együttműködést alakított ki a városi ifjúsági közélet fejlesztésére.

Ennek eredményeként alakította ki a VE-GA Szövetség a Diák Pince közösségi teret illetve a Magyarországi Képzési és Tábor Központot. Ezek háttérével alakult meg és működik sikeresen 1998-tól a Szentesi Ifjúsági és Diák Önkormányzat (a SZIDÖK), amely - egyedülálló módon - önálló fejezetben szerepel az Önkormányzat SZMSZ-ében.

Az Önkormányzat és a VE-GA Szövetség 2002 évben stratégiai „Közhasznú támogatási szerződés”-t kötött. Ennek keretében látja el jelenleg is a két intézmény üzemeltetését a civil szervezet illetve mentorálja a SZIDÖK működését.

Az Önkormányzat a „Városközpont Rehabilitációs Program” keretében jelentős összeget fordított a Diák Pince felújítására, akadálymentesítésére. Ennek fenntartása is a VE-GA Szövetség feladata.”

1.8 A település humán infrastruktúrája

Szentes város humán intézményrendszeréről részletes összefoglaló található a város honlapján:

http://www.szentes.hu/?page_id=479

1.8.1 Humán közszolgáltatások

1.8.1.1 Oktatás

2013. január 1-jétől Szentesen is állami fenntartásba kerültek a köznevelési intézmények (Klebersberg Intézményfenntartó Központ (KLIK), illetve – helyileg - a tankerülethez). Az épületek tulajdonosa ugyanakkor többségében az Önkormányzat, azért a szükséges fejlesztések megvalósításában, pályázati források elnyerésében az Önkormányzatnak továbbra is fontos szerepe van.

A KLIK fenntartású intézményeken túl alapítványi, egyházi és egyéb állami (Földművelésügyi Minisztérium) oktatási intézmények is működnek a városban.

Az Önkormányzat a bölcsődét és az óvodákat tartja fenn. A közoktatás átszervezésével az iskolák átkerültek a KLIK-hez, az intézményi vagyont át kellett adni kötelezően a KLIK-nek. Az iskolaépületek (középiskolák is) az önkormányzat tulajdonában maradtak, de a vagyonkezelő a KLIK-en keresztül az állam. A KLIK iskolába az önkormányzati központi konyhából vásárolják az ételmezési szolgáltatást.

A városban 2 db (egy katolikus és egy református) egyházi általános iskola működik. Az egyházi iskolák mással főzetnek.

Az önkormányzat és a KLIK között van megállapodás a mindennapos testnevelés biztosítása érdekében a városi sportcsarnok használatára vonatkozóan, aminek a létesítmény használati díját az önkormányzat támogatja.

Létesítmény használati díja támogatást más önkormányzati helyiségek esetében is alkalmaz az önkormányzat (pl.: kulturális intézményekbe szervezett rendezvények)

Önkormányzati támogatásban oktatási intézmények programjai is részesültek, (pl.: tanulmányi és egyéb versenyek, vetélkedők)

Az egyházi iskolákkal a 2013-as átszervezésig volt közoktatási megállapodás, de azóta nem szükséges. Az egyházi iskolák működéséhez kapcsolódó adminisztratív ügye a Kormányhivatalhoz kerültek az önkormányzattól.

Jelenleg – a csökkenő gyereklétszám ellenére – a meglévő iskolák kihasználják kapacitásait, sőt, helyenként bővítésekre is szükség lenne. Ennek oka, hogy 2009-2011 között három helyi intézmény bezárására is sor került, és a külterületi iskolák is megszüntetésre kerültek. Az is tény, hogy a szentesi iskolák jó színvonalúak, népszerűek, ezért szélesebb körből vonzzák a tanulókat a járás és a megye más településeiről – még Szegedről is.

Az elmúlt években több jelentős fejlesztés – épületfelújítás, energetikai korszerűsítés stb. – valósult meg különféle támogatási forrásokból (DAOP, KEOP, Norvég Alap). Ugyanakkor még igen jelentős a fejlesztésre, korszerűsítésre, bővítésre és taneszközök cseréjére vonatkozó igény és szükséglet. A fűtést pl. a legtöbb helyen a korszerű, megújuló energiának számító termálvíz

biztosítja, ám a gépészeti rendszerek elavultak, felújításra szorulnak, csakúgy, mint az épületek szigetelése és a nyílászárók.

Teljes körű épületfelújítás történt a mintegy 400 fős Klauzál Gábor Általános Iskolában, 2009-es DAOP pályázat alapján, amely 2011-ben készült el.

A Norvég Alap támogatásával került felújításra a Pollák Antal Műszaki Szakközépiskola, a Zsoldos Ferenc Középiskola és Szakiskola és a Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola és Hangversenyközpont.

KEOP pályázati források révén valósult meg részleges energetikai felújítás (energetika, napelem, világítás korszerűsítés) a Koszta József, Deák Ferenc, Klauzál Gábor Általános Iskolákban.

A Horváth Mihály Gimnázium, amely színjátszó tagozatával és nyelvi képzésével országos hírnévre tett szert, teljes épület felújításra szorul.

A Koszta József Általános Iskolában (600 fős) tornaterem bővítés, terem bővítés, fűtéskorszerűsítés, nyílászárók cseréje, szigetelés és udvar felújítás lenne szükséges.

A Deák Ferenc Általános Iskolában (280 fős) egy kis tornaszobán kívül egyáltalán nincs tornaterem. Szükséges lenne tornaterem építésre, továbbá a földgáz alapú fűtésrendszer korszerűsítésére, balesetveszélyes lépcsők, udvar felújítására.

A város kollégiumában általános iskolás és középiskolás korúak is elhelyezésre kerülnek. Ez az épület is leromlott állapotú, a tető beázik, teljes épületfelújítás lenne szükséges.

A Boros Sámuel Szakközépiskola, Szakiskolaszintén teljes körű felújításra szorul.

A Bartha János Kertészeti Szakképző Iskola (FM fenntartású) hasonlóan felújítást igényel.

Az egyházi fenntartású iskolák közül a Kiss Bálint Református Általános Iskolát a református egyház működteti. Részlegesen felújításra került, de a régi épületrész még felújítandó. Rosszabb állapotban van a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola, amely teljes körűen felújításra szorul.

A város oktatási rendszerében fontos szerep jut az alapfokú művészeti iskolákra, ezek:

- Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola (KLIK)
- „Jövőnkért” Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (Jövőnkért Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Nonprofit Közhasznú Kft)
- Szilver Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (Szilver Táncművészeti Közhasznú Társaság)
- Szivárvány Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (Szivárvány Alapfokú Művészeti Iskoláért Alapítvány)A Rigó Alajos Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium, Gyermekotthon és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola tagintézménye)fogyatékos gyerekek részére nyújt képzést (Hódmezővásárhelyi tankerület).

Az óvodák fenntartása továbbra is önkormányzati alapeladat. Az óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) 2013-ban 1041 fő. Az egy óvodai férőhelyre jutó óvodások száma (fő) Szentesen 2013-ban 0,87 fő, ami nagyjából megfelel a megyei és az országos arálynak.

Szentesen 2013-14 között mintegy 25 fővel csökkent az óvodába jelentkezők száma. A jelenlegi 10 óvoda esetleges kapacitásfeleslegéről még nem történt döntés.

Felújítás történt a Hétszínvirág, a Szent Anna, a Rákóczi úti, a Köztársaság úti Százszorszép és az Árpád úti óvodákban.

Még felújításra szorulnak az Apponyi út, a Farkas A. úti, a Vásárhelyi úti, a Damjanich úti és a Dr. Mátéffy F. utcai intézmények.

Szentesi óvodák:

Szentesi Központi Óvodai Körzet

- Klauzál Utcai Óvoda
- Apponyi Téri Tagóvoda
- Farkas Antal Utcai Tagóvoda
- Vásárhelyi Úti Tagóvoda
- Szent Anna Utcai Tagóvoda

Szentesi Felsőparti Óvodai Körzet

- Rákóczi Ferenc utcai Óvoda
- Damjanich J. utcai Tagóvoda
- Százszorszép (Köztársaság u.) Tagóvoda
- Dr. Mátéffy F. utcai Tagóvoda
- Nagytőkei Tagóvoda

Egyház által fenntartott óvoda

- Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda

1-17. táblázat: Óvodai intézmények és azok legfontosabb statisztikai adatai (2013/2014 tanév)

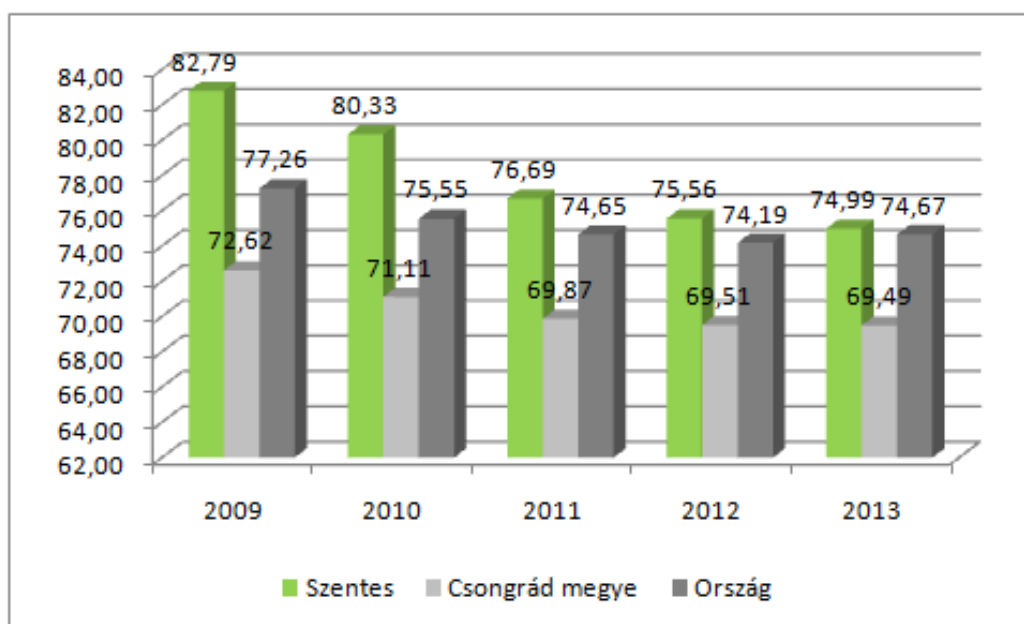
Intézmény neve és fenntartója	Feladatellátó hely és annak címe	Férőhely (fő)	Csoportok száma 2014/2015 (db)	2014-ben beíratott gyerekek száma (fő)	Kihasználtság (%)	Csoportszobák száma (db)	Tornaszoba léte (igen/nem, db)
Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola Rigó Alajos Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium, Gyermekegység és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény; Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Hódmezővásárhelyi Tankerület)	Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola Rigó Alajos Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium, Gyermekegység és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény; 6600 Szentes, Deák Ferenc u. 52.-54.	16 fő	1 db	3 fő	31,5 %	1 db	igen/1db
Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda; Fenntartó: Szeged-Csanádi Egyházmegye	Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda; 6600 Szentes, Erzsébet tér 1.	50	2	33	66%	2	igen, 1 db
Intézmény: Szentesi Központi Óvoda Fenntartó: Szentes Város Önkormányzata	feladatellátóhely 1. Klauzál utcai Óvoda Szentes Klauzál u.5-7	175	7	159	90,1%	8	1
	feladatellátóhely 2. Apponyi Téri tagóvoda Szentes Apponyi G épület	100	4	76	76%	4	nincs
	feladatellátóhely 3. Farkas Antal utcai tagóvoda Szentes Farkas Antal utca 11.	100	4	85	85%	4	1
	Feladatellátóhely 4. Szent Anna utcai tagóvoda Szentes Szent Anna utca 1.	100	4	96	96%	4	nincs

Intézmény neve és fenntartója	Feladatellátó hely és annak címe	Férőhely (fő)	Csoportok száma 2014/2015 (db)	2014-ben beíratott gyerekek száma (fő)	Kihasználtság (%)	Csoportszobák száma (db)	Tornaszobaléte (igen/nem, db)
	Feladatellátóhely 5 Vásárhelyi úti tagóvoda Szentes Vásárhelyi út 109.	50	2	34	68%	2	nincs
Intézmény: Szentesi Felsőpart Óvoda Fenntartó: Szentes Város Önkormányzata	feladatellátóhely 1. Rákóczi F. u-i Központi Óvoda 6600 Szentes, Rákóczi F. u. 46-48.	185 fő	8	185	100%	8	nem
	feladatellátóhely 2. Damjanich J. u-i Tagóvoda 6600 Szentes, Damjanich u. 37.	40	2	40	100 %	2	nem
	feladatellátóhely 3. Százszorszép (Köztársaság u.) Tagóvoda	100	4	98	98 %	4	nem
	feladatellátóhely 4. dr. Mátéffy F. u-i Tagóvoda	100	4	94	94 %	4	igen
	feladatellátóhely 5. Nagyfőkei Tagóvoda	26	1	13	50 %	1	nem

Forrás: Önkormányzat adatközlése

Szentesen az Általános iskolai tanulók száma (gyógyypedagógiai oktatással együtt) 2013-ban 2114 fő volt, ez 281 fő csökkenés 2009-hez képest.

1-7. ábra: Általános iskolai tanulók számának alakulása, fő/1000 fő (2009-2013)

Forrás: KSH, TelR

Az általános iskolai tanulók száma Szentesen a vizsgált időszakban folyamatos csökkenést mutat, de jobb értékekkel, mint a megyei vagy az országos átlag. A lakosságarányos szám jóval magasabb a megyei értéknél 2009-ben, de a csökkenés mértéke 2013-ig is itt a legmagasabb: bár 2013-ban is a szentesi érték a legjobb, csaknem „utolérte” az országos átlagot.

A más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya Szentesen 2013-ban 9,9%, ami magasabb a megyei 8,7%-nál, de jóval elmarad az országos 14,5%-tól. A város térségi központi szerepkörét azért ez az érték igazolja. Szentesen ráadásul ez az arány növekvő, 2009-ben még csak 7,9% volt.

Általános iskolák

KLIK (Szentes) által fenntartott iskola

- Deák Ferenc Általános Iskola
- Klauzál Gábor Általános Iskola
- Koszta József Általános Iskola

Egyház által fenntartott iskola

- Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda
- Kiss Bálint Református Általános Iskola

KLIK (Hódmezővásárhely) által fenntartott iskola

- Rigó Alajos Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium, Gyermekotthon és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola tagintézménye)

1-18. táblázat: Általános iskolai intézmények és azok legfontosabb adatai (2013/2014 tanév)

Intézmény neve és fenntartója	Feladatellátó hely és annak címe	Férőhely (fő)	2013/2014 tanévben beiratott gyerekek száma (fő)	Kihasználtság (%)	Tantermek száma (db)	Torna-terem léte (igen/nem, db)
intézmény: Kiss Bálint Református Általános Iskola Fenntartó: Szentes-Nagytemplomi Református Egyházközség	Kiss Bálint Református Általános Iskola 6600 Szentes, Kossuth tér 2.	450 fő	439 fő	97,5 %	22 db	igen 1 db tornaterem: 1
Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda; Fenntartó: Szeged-Csanádi Egyházmegye	Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda; 6600 Szentes, Erzsébet tér 1.	450	380 + 1 magántanuló	84%	24 db	igen, 1 db
Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola Rigó Alajos Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium, Gyermekotthon és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény; Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ	Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola Rigó Alajos Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium, Gyermekotthon és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény;	160	81	50%	8 db	igen/1 db

Intézmény neve és fenntartója	Feladatellátó hely és annak címe	Férőhely (fő)	2013/2014 tanévben beíratott gyerekek száma (fő)	Kihasználtság (%)	Tantermek száma (db)	Tornaterem léte (igen/nem, db)
(Hódmezővásárhelyi Tankerület)	6600 Szentes, Deák Ferenc u. 52.-54.					
Szentesi Deák Ferenc Általános Iskola; Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Szentesi Tankerület)	Szentesi Deák Ferenc Általános Iskola; 6600 Szentes, Deák Ferenc u. 53-55.	390 fő	282 fő	72 % (a csoportbontások miatt 110%)	15	nem (tornaszobánk van)
Szentesi Klauzál Gábor Általános Iskola; Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Szentesi Tankerület)	Szentesi Klauzál Gábor Általános Iskola; 6600 Szentes, Klauzál u. 12-18.	500	397	79,4 %	16	Igen 1
Szentesi Koszta József Általános Iskola; Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Szentesi Tankerület)	Szentesi Koszta József Általános Iskola; 6600 Szentes, Köztársaság u. 6.	630	558	89	24	1 db
	Szentesi Koszta József Általános Iskola Derekegyházi Tagintézménye; 6621 Derekegyház, Rákóczi u. 16. (telephely)	90	34	38	5	1 db

Forrás: Önkormányzat adatközlése

Szentesi középiskolák:

- VM ASzK-Bartha János Kertészeti Szakképző Iskola
- Boros Sámuel Szakközépiskola, Szakiskola
- Horváth Mihály Gimnázium
- Zsoldos Ferenc Középiskola és Szakiskola
- Zsoldos Ferenc Középiskola és Szakiskola Pollák Antal Tagintézménye
- Rigó Alajos Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium, Gyermekotthon és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola tagintézménye)

1-19. táblázat: Középfokú oktatási intézmények és azok jellemzői (2013/2014 tanév)

Középfokú oktatási intézmény neve, fenntartója / működtetője	Tanulók száma 2013/2014 (fő)	Nem városi lakos (%)	Kollégista (fő)	Képzési kínálat
Intézmény 1	2013.okt.1-én			
név: VM ASZK- Bartha János Kertészeti Szakképző Iskolája fenntartó:	209 fő	49%	20 fő	• kertész • virágkötő, -berendező, virágkereskedő • húsipari termékgyártó • zöldségtermesztő

Középfokú oktatási intézmény neve, fenntartója / működtetője	Tanulók száma 2013/2014 (fő)	Nem városi lakos (%)	Kollégista (fő)	Képzési kínálat
Vidékfejlesztési Minisztérium				- mezőgazdasági technikus - parképítő és fenntartó technikus - kertész és növényvédelmi technikus
Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola Rigó Alajos Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium, Gyermekotthon és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Hódmezővásárhelyi Tankerület)	46	30%	5%	asztalosipari szerelő rész-szakképesítés, textiltermék-összeállító rész-szakképesítés, szobafestő rész-szakképesítés
Boros Sámuel Szakközépiskola, Szakiskola (6600 Szentes, Ady Endre u. 6–8.) Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Szegedi Tankerület)	434 fő	41%	9 fő	- egészségügy - humán - kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció - közgazdaság - egészségügyi asszisztens - külkereskedelmi üzletkötő - logisztikai ügyintéző - penzügyi-számviteli ügyintéző
Zsoldos Ferenc Középiskola és Szakiskola Pollák Antal Tagintézménye Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Szegedi Tankerület)	282	104	19	CAD-CAM informatikus Informatikai rendszergazda Erősáramú elektrotechnikus
Zsoldos Ferenc Középiskola és Szakiskola; Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Szegedi Tankerület)	788	3	41	összesen ebből:
	273		25	szakközépiskola Autószerelő, Épületgépész technikus, Gépgyártás technológiai technikus, Gyakorló Fodrász, Irodai asszisztens, Kereskedő, Logisztikai ügyintéző, Ügyviteli titkár, Vendéglátásszervező-vendéglős
	390		16	szakiskola Bádogos, Eladó, Épület- és szerkezetlakatos, Festő, mázoló, tapétázó, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Karosszérialakatos, Kőműves és hidegburkoló, Női szabó, Szárazépítő, Szerszámkészítő, Vendéglátó eladó, Villanyszerelő, Víz-, csatorna- és közmű-rendszer-szerelő
	125		0	felnőttek gimnáziuma
Horváth Mihály Gimnázium; Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Szentesi Tankerület)	644	201	140	Tagozatok: angol, német, francia, biológia-kémia, matematika-fizika, irodalmi-drámai, sport-tánc, földrajz, média, humán, általános tantervű, hatosztályos

Forrás: Önkormányzat adatközlése

Felsőfokú oktatási intézmény nem működik sem Szentes városában, sem a járásban, ugyanakkor a város akár napi szinten elérhető távolságában több felsőfokú oktatási intézmény is található (pl. Szeged, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Szolnok, Szarvas stb.).

Többféle nappali OKJ-s szakmai felnőttképzés van, 1-2 éves, vegyesen közép vagy felsőfokú: pénzügyi-számviteli, kereskedelmi és marketing képzés, egészségügyi ápolási asszisztens képzés, gyógymasször, rendvédelmi képzés, gazdasági informatikus képzés.

1.8.1.2 Egészségügy

Szentes város egészségügyi ellátórendszere szakmai szempontokból lefedi a város területét. A városában kórház, szakrendelések, mentőszolgálat, háziorvosi rendelések, fogorvosi ellátás, magánorvosi rendelések, védőnői szolgálat és magán gyógyszerárak képviselik az egészségügyi szolgáltatásokat.

Ezen szolgáltatások a város határain túl nyúlóan járási, a kórház esetében regionális- megyei szintű vonzáskörzettel rendelkeznek erősítve a város térségi szerepkörét.

Az egészségügyi ellátáshoz kapcsolódóan szintén regionális jelentőségű a Dél-alföldi mentőhelikopter bázis (2008) működése Szentesen. Ehhez kapcsolódóan a tervezett sürgősségi részleg további fejlesztése és a műtőtömb felújítás még nem valósult meg.

1-20. táblázat: Egészségügyi intézményi kapacitások, 1000 főre (2009-2013))

Adattípus	Szentes	Csongrád megye	Ország
Egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma (fő)	1 484	1 353	1 486
Ezer lakosra jutó működő kórházi ágyak száma (db)	14,3	7,4	7,0

Forrás: KSH, TelR

Az egészségügyi ellátás helyi lakosokra számított értékei alapján akár a háziorvosi ellátást, akár a kórházi ágyak számát nézzük, Szentesen jóval a megyei és az országos értékek fölötti ellátottsági szintet lehet tapasztalni. A kórházi ágyak számát tekintve egyenesen kétszeres ez az érték, ami nyilván azzal magyarázható, hogy a szentesi kórház ellátási területe jóval túlnyúlik Szentes városán.

Háziorvosi ellátás

A város közigazgatási területén 13 háziorvosi és 6 házi gyermekorvosi körzet működik. A háziorvosok rendelkezésre állási ideje hétköznapiakon 7–15 óráig. Hétköznapi valamint a hétvégén (ünnepnapiakon) a felnőtt és gyermekorvosi sürgősségi ellátás a Mentőállomás épületében működő Központi Orvosi Ügyeleten működik, melynek ellátási területe Szentes mellett a járás további öt településére is kiterjed. Felnőtt ügyelet hétköznapi 15-07 óráig, hétvégén és ünnepnapokon 07-07 óráig működik. A gyermekügyelet hétköznapi 15-17 óráig, hétvégén 09-11 óráig a Mentőállomáson a fennmaradó ügyeleti időben a Csongrád Megyei Dr. Bugyi István Kórház Gyermekosztályán történik.

Fogorvosi ellátás

A Kórház rendelőintézetében 6 fogorvos látja el az alapellátási feladatokat és az iskolaorvosi szűréseket. Szentes Város lakosságának ellátásán kívül sok beteg érkezik a környező településekről is.

A fogászati rendelés reggel 7-től este 7-ig két műszakban a rendelőintézetben történik. Emellett a lakosság magán fogorvosi ellátásokat is igénybe vehet. Fogorvosi ügyelet a városban nincs.

Járóbeteg-ellátás

Az egészségügyi ellátás következő szintjét a szakrendelések jelentik. Járóbetegeket ellátó rendelőintézet Szentesen a Csongrád Megyei Dr. Bugyi István Kórházban működik. A szakrendeléseket és a gondozóintézeteket (Tüdőgondozó, Tüdőszűrés, Pszichiátriai és Addiktológiai Gondozó, Bőr- és Nemibeteg gondozó, Onkológiai és Haematológiai Gondozó,

Drogambulancia), valamint a kórházhoz tartozó Termál Gyógyfürdő és Nappali Kórházat több mint 450 ezren keresik fel évente.

A török fürdőkre emlékeztető Gyógyfürdő vize alkáli hidrogén karbonátos, fluoridos meleg víz, mely az Országos Reuma- és Fizioterápiás Intézet minősítése szerint mozgásszervi, reumatikus és krónikus nőgyógyászati betegségek kezelésére alkalmas. A gyógyfürdőben víz alatti masszázs, galvánfürdő, iszapkezelés, szénsavfürdő, súlyfürdő, szauna, rehabilitációs, fiziko- és elektroterápiás részleg is található. A különböző vízi és elektroterápiás kezelések mellett egy 10 ágyas nappali kórház is működik a gyógyfürdőben.

Fekvőbeteg ellátás

A városban akut, krónikus, illetve intenzív fekvőbeteg ellátás a Csongrád Megyei Dr. Bugyi István Kórházban működik. Az intézmény irányító szerve jelenleg az Emberi Erőforrások Minisztériuma, középírányító szerve a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet (GYEMSI).

A Dr. Bugyi István Kórház a megye második legnagyobb kórháza,- korábban súlyponti kórház volt - mely elsődlegesen a szentes és csongrádi járás, valamint Jász-Nagykun-Szolnok megyéből a kunszentmártoni járás lakosságának kórházi ellátását biztosítja, de egyes szakterületeken regionális szerepkört is ellát.

Regionális szerepet vállal a sürgősségi betegellátásban, az emberek jelentős számát érintő szív és érrendszeri betegségek kiemelt gyógyításában, a daganatos megbetegedések minőségi diagnosztikájában és kezelésében, a stroke és a fertőzőbeteg ellátásban, a drogbetegek és a cukorbetegek gondozásában. Speciális szolgáltatásokat nyújt a baleseti és helyreállító sebészetben a protézis műtétek és a mozgásszervi rehabilitáció területén, valamint a vérgyűjtő és klinikai transzfúziológiai feladatok ellátásával.

A Kórház 404 ágyon fogadja a betegeket. 17 fekvőbeteg- és ápolási osztályán évente mintegy 17 ezer lakos gyógyítását és több mint 600 újszülött ellátását végzik. A kórházban sürgősségi betegellátó osztály is működik.

A Kórház a 728 fős dolgozói létszámmal a város egyik legnagyobb foglalkoztatója, így munkaerőpiaci szerepe is jelentős.

Gyógyszertárak

A lakosság gyógyszer ellátását nappal kilenc gyógyszertár biztosítja, mely megfelel Szentes lakosságszámának. Elhelyezkedésük lefedi a város területét, éjszakai, illetve ünnepnapok ellátás készenléti ügyeleti formában működik.

Az egészségügyi ellátások infrastrukturális hátterének javítása érdekében folyamatosan valósultak meg az önkormányzat által támogatott, pályázati források bevonásával történő, illetve magánérős fejlesztések, de továbbra is erős igény jelentkezik a felújítást, korszerűsítést szolgáló fejlesztésekre.

Az állami fenntartású, Dr. Bugyi István Kórház Rendelőintézetének az 1. ütemű felújítása megvalósult (3. emelet épült, liftcsere történt), a többi épületrész felújításra vár. A további 3 ütemre vonatkozóan tervek készültek. A Kórházban az elmúlt években a tervezett háromszintes új műtői tömb megépítése nem valósult meg. Erre a következő években kerülhet sor.

A Mentőállomás épületének és az ott működő Központi Orvosi Ügyelet helyiségeinek felújítása folyamatban van.

2009-ben létesült a Szentesi Egészség ház magánérős fejlesztésként, itt az Önkormányzat négy háziorvos működését biztosítja.

2011-ben a Köztársaság utcai 2 önkormányzati gyermekrendelőben kazáncsere valósult meg.

2012-ben magán szakorvosi szolgáltatóként nyílt meg a belvárosban a Dr. Szentés Diagnosztikai és Szakorvosi Centrum, ahol aneszteziológia, laborvizsgálat, nőgyógyászat, ortopédia, ultrahang szakterületeken vehetik igénybe a szolgáltatásokat a páciensek.

2013-2014 – a Weiss Patika mellett két magán orvosi rendelő létesült magánberuházásból (Quattro Farm).

A Klauzál u. 6 alatt két gyermekorvosi rendelő teljes felújítása valósult meg 2013-ban.

2014-ben a Nagyörvény utcai felnőtt orvosi rendelő akadálymentesítése valósult meg.

2014-ben a Vörösmarty utcai 2 felnőtt orvosi és 1 gyermek rendelőben történt részleges felújítás.

A Klauzál 6 alatt két 2 fogorvosi rendelő kialakítása folyamatban van önkormányzati támogatással. Ugyanitt az üres orvosi rendelő vizesblokkokkal történő felújítása is folyamatban van.

Védőnői ellátás

Önkormányzati feladat a védőnői szolgálat működtetése. A városban 15 védőnői körzet működik és 2 ifjúsági védőnő tevékenykedik középiskolákban. A védőnők önálló feladattal az elsődleges megelőzésben vesznek részt. Mivel a család és a gyermekek egészségfejlesztése fontos szerepet játszik az egészségnevelésben, így védőnők nélkül nem képzelhető el a megvalósítás.

Amennyiben a családok működésében zavart látnak, mint egy első jelzőrendszer, felhívják a Gyermekjóléti Szolgálat figyelmét. Munkájuk széleskörű, hiszen a terhes-, csecsemő és kisgyermek gondozástól az iskolai felvilágosító munkáig minden beletartozik. A védőnő ellátás mellett Család- és nővédelmi centrum is működik.

1-21. táblázat: Egészségügyi ellátást biztosító ellátóhelyek főbb jellemzői

Egészségügyi ellátóhely, címe	Ellátás jellege	Gyakorolt praxisok száma	Betöltetlen praxisok száma	Infrastrukturális hiányosságok – jogszabályi elvárásoknak való megfelelés
Csongrád Megyei Dr. Bugyi István Kórház; 6600 Szentés, Sima Ferenc utca 44-58.	fekvőbeteg és járóbeteg szakellátás	n.a.	5 szakorvos állást hirdet a Kórház	Tervezett műtőblokk megépítése szükséges. Rendelőintézet fejlesztés folytatása
Központi Orvosi Ügyelet; 6600 Szentés, Sima F. u. 29–33.	házi orvosi, házi gyermekorvosi feladatok rendelési időn kívüli alapellátási szintű sürgősségi ellátása	9 fő felnőtt háziorvos és 6 fő gyermekorvos vesz részt szerződéssel az ügyeleti ellátásban	nem releváns	Az OMSZ tulajdonú Mentőállomás épületében működő ellátás helyiségeit jelenleg a Mentőállomás felújítás keretében felújítják.
I. Dr. Vig István 6600 Szentés, Rákóczi u. 71. sz.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	Új, korszerű rendelő! / Magántulajdonú!!
II. Dr. Kovács Gyula Kovács és Tsai Bt., 6600 Szentés, Vörösmarty u. 4/a.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	2014-ben újította fel az Önkormányzat. a továbbiakban még tető felújítás, ablakcsere is szükséges lenne.
III. Dr. Szei Ella Szentési Sanitas Bt., 6600 Szentés, Vörösmarty u. 4/a.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	2014-ben újította fel az Önkormányzat. a továbbiakban még tető felújítás, ablakcsere is szükséges lenne.

Egészségügyi ellátóhely, címe	Ellátás jellege	Gyakorolt praxisok száma	Betöltetlen praxisok száma	Infrastrukturális hiányosságok – jogszabályi elvárásoknak való megfelelés
IV. Martinkáné dr. Bazsánt Judit Profilax 2001. Bt., 6600 Szentes, Rákóczi 71.sz.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	Új, korszerű rendelő! / Magántulajdonú!
V. Dr. Szabó Ildikó Viva-Med Eü. Ellátó Bt., 6600 Szentes, Klauzál u. 6.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	Kisebb felújításra vár!
VI. Dr. Zoltán László Zoltán és Társa Kft., 6600 Szentes, Zolnay K. u. 3.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	Új, korszerű rendelő! Saját tulajdonú!
VII. Dr. Neu Klára 6600 Szentes, Vásárhelyi út 30.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	Új, korszerű rendelő! / Magántulajdonú!
VIII. Dr. Papp Andrea 6600 Szentes, Vásárhelyi út 30.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	Új, korszerű rendelő! / Magántulajdonú!
IX. Dr. Csiky László Csiky-Med Kereskedelmi Bt., 6600 Szentes, Nagyörvény u. 59.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	2014-ben akadály-mentesítette az Önkormányzat. Teljes körű energetikai felújításra lenne szükség.
X. Dr. Máthé-Magyar Dalma 6600 Szentes, Sima F.u.44-58.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	A Kórház a tulajdonos!
XI. Dr. Szuly Levente Tamás Dr. Szuly és Társa Bt., 6600 Szentes, Vásárhelyi út 30.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	Új, korszerű rendelő! / Magántulajdonú!
XII. Dr. Pereczár György Mediprax 2002 Kft., 6600 Szentes, Köztársaság u. 27.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	Korszerű rendelő! Saját tulajdonú!
XIII. Dr. Chomiak Waldemar Chomiak és Kovács Bt., 6600 Szentes, Köztársaság u. 27.	felnőtt háziorvosi ellátás	1	nem releváns	Korszerű rendelő! Saját tulajdonú!
I. Dr. Temesi Zsuzsanna 6600 Szentes, Vásárhelyi út 30.	házi gyermekorvosi ellátás	1	nem releváns	Új, korszerű rendelő! / Magántulajdonú!
II. Dr. Somogyi Zsolt 6600 Szentes, Vörösmarty 4/a.	házi gyermekorvosi ellátás	1	nem releváns	2014-ben újította fel az Önkormányzat. a továbbiakban még tető felújítás, ablakcsere is szükséges lenne.
III. Bod Margit Zsuzsanna	házi gyermekorvosi	1	nem releváns	2013-ban újította fel az Önkormányzat!

Egészségügyi ellátóhely, címe	Ellátás jellege	Gyakorolt praxisok száma	Betöltetlen praxisok száma	Infrastrukturális hiányosságok – jogszabályi elvárásoknak való megfelelés
6600 Szentes, Klauzál u. 6.	ellátás			
IV. Dr. Németh Jenő 6600 Szentes, Klauzál 6.	házi gyermekorvosi ellátás	1	nem releváns	2013-ban újította fel az Önkormányzat!
V. Dr. Berényi Katalin 6600 Szentes, Köztársaság 27.	házi gyermekorvosi ellátás	1	nem releváns	Korszerű rendelő! /2001-ben került átadásra!/
VI. Dr. Végh Erika 6600 Szentes, Köztársaság 27.	házi gyermekorvosi ellátás	1	nem releváns	Korszerű rendelő! /2001-ben került átadásra!/
I. Dr. Vincze Gabriella 6600 Szentes, Sima Ferenc utca 44-58.	fogorvosi ellátás	1	nem releváns	2015 tavaszán a Klauzál 6. szám alá költözik új rendelőbe!
II. Dr. Kovács Zsolt 6600 Szentes, Sima Ferenc utca 44-58.	fogorvosi ellátás	1	nem releváns	A Kórház a tulajdonos!
III. Dr. Domonkos Katalin 6600 Szentes, Sima Ferenc utca 44-58.	fogorvosi ellátás	1	nem releváns	A Kórház a tulajdonos!
IV. Dr. Sáfár István 6600 Szentes, Sima Ferenc utca 44-58.	fogorvosi ellátás	1	nem releváns	A Kórház a tulajdonos!
V. Dr. Barsi Zsuzsanna 6600 Szentes, Sima Ferenc utca 44-58.	fogorvosi ellátás	1	nem releváns	A Kórház a tulajdonos!
VI. Dr. Tóth Györgyi 6600 Szentes, Sima Ferenc utca 44-58.	fogorvosi ellátás	1	nem releváns	2015 tavaszán a Klauzál 6. szám alá költözik új rendelőbe!
Család- és nővédelmi centrum 6600 Szentes, Ady E. u. 18.	Védőnői Terhes Tanácsadás; Anyatejgyűjtő Állomás	nem releváns	nem releváns	Felújításra szorul
Védőnői szolgálat 6600 Szentes Ady E. u. 17.	Központi csecsemő-tanácsadó	nem releváns	nem releváns	Felújításra szorul

Forrás: Önkormányzat adatközlése

1.8.1.3 Szociális közszolgáltatások

Szentes Város Önkormányzata közszolgáltatásai között jelentős hangsúlyt fektet a lakosság számára biztosított szociális ellátásokra. A színvonalas szociális ellátási rendszer az önkormányzat által biztosított pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi ellátások mellett a szociális, valamint gyermekjóléti ellátásokat biztosító intézmények fenntartásán, működtetésén alapul.

A pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátás lehetőségeit alapvetően a vonatkozó jogszabályok határozzák meg, melyek az elmúlt években számos területen módosították az ellátási rendszert, amihez az önkormányzatnak is folyamatosan alkalmazkodnia kellett. Egyes területeken Csongrád Megyei Kormányhivatal Szentesi Járási Hivatala is bekapcsolódott a feladatellátásba.

2015-től az állam több területen kivonult a szociális ellátórendszerből, az önkormányzatok több önállóságot kapnak. A törvényi rendelkezés értelmében többféle szociális támogatás teljes egészében az önkormányzat hatáskörébe kerül. A különféle szociális ellátásokról részletes leírást Szentes Város Szociális Szolgáltatástervezési koncepciója tartalmaz.

Szentes Város Önkormányzata a személyes gondoskodás keretében az alábbi szociális, valamint gyermekjóléti ellátásokat biztosító intézmények fenntartásáról gondoskodik, mely intézmények átfogóan biztosítják a jogszabályokban előírt alapellátás körébe tartozó feladatok ellátását.

- Szentes Város Bölcsődéje
- Szentesi Családsegítő Központ
- Szentes Város Gondozási Központja
- Szentes Város Hajléktalan Segítő Központja
- Dr. Sipos Ferenc Parkerdő Otthon

A városban egy bölcsőde működik. Szentes Város Bölcsődéje férőhelyeinek száma 128 fő. Az intézmény fő feladata a 20 hetes -3 éves korú gyermekek magas színvonalú bölcsődei ellátása. Az ellátottak köre Szentes közigazgatási területén élő bölcsődés korú gyermekekből tevődik össze. A megnövekedett igények alapján a Bölcsőde felújítására és férőhely bővítésére 2010-11-ben került sor. A korszerű intézményben 10 csoportszobában zajlik az ellátás.

Az intézmény által nyújtott ellátások:

- bölcsődei ellátás
- gyermekek nevelését segítő, térítésdíjas szolgáltatások
 - Időszakos gyermekfelügyelet, Házi gyermekfelügyelet
 - Otthoni gyermekgondozás,
 - Játsozcsoport

A Bölcsőde épülete tovább már nem bővíthető, bár igény lenne további férőhelyekre, ami új épület létrehozását indokolja. A további bölcsődei férőhely létesítés érdekében felmerült egy 20-30 férőhelyes bölcsődei telephely kialakításának szándéka, melyet elsősorban a Felsőpárti városrészen szándékozik az Önkormányzat megvalósítani.

Az egy működő bölcsődei férőhelyre jutó 0-2 évesek száma (fő) tekintetében Szentes viszonylag jól állt 2013-ban: ez 5,5 fő/férőhely, míg a megyében 4,9, országosan ugyanakkor 7,1 ez az érték.

Az egy működő bölcsődei férőhelyre jutó bölcsődések száma 2013-ban Szentesen 1,01 volt, ami nagyjából megfelel a megyei és országos értékeknek. A bölcsődei férőhelyszám fejlesztés tehát indokolt volt (2009-ben még 1,3 fő/férőhely volt ez az arány).

A Szentesi Családsegítő Központ személyes gondoskodást nyújtó szociális, és gyermekvédelmi alapellátásokat biztosító intézmény, mely 2011 óta már új helyszínen egy korszerűen felújított, akadálymentesített épületben működik.

Alapfeladatai: a gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szolgálat, tanyagondnoki szolgálat (5 körzet), népkonyha, családok, illetve gyermekek átmeneti otthonai, helyettes szülői hálózat, továbbá a Községi tér és a Szentes Városi Üdülőtábor üzemeltetése.

A gyermekjóléti alapellátások között az intézmény keretein belül működő Gyermekjóléti Szolgálat elsődleges feladata a gyermekek mindenkifelett álló érdekének védelme, testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésüknek, a családban történő nevelésüknek elősegítése, veszélyeztetettségük megelőzése és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése. Ennek megvalósítása érdekében gondozást és családgondozást végez, működteti az észlelő és jelzőrendszert, tanácsadásokat, terápiás lehetőségeket biztosít.

A Gyermekjóléti Szolgálat speciális szolgáltatásként működteti egyrészt a Kórházi szociális munkát, mely elsődlegesen a kórház szülészeti-nőgyógyászati és a gyermekosztályán szervezett rendszeres gyermekvédelmi tevékenység.

Másrészt kapcsolattartási ügyeletet biztosít, melynek során a külön élő és elvált szülők, illetve gyermekeik, továbbá az átmeneti nevelt gyermekek és családjuk számára olyan szerződésen alapuló segítséget nyújthat, mely a kapcsolattartásukat harmonikusabbá, minden fél részére eredményesebbé teszi.

A Gyermekek Átmeneti Otthona (GYÁO) 23 férőhelyén a szülő kérelmére együttesen helyezhető el a veszélyeztetett gyermek, szükség esetén az édesanya, vagy a válsághelyzetben lévő várandós anya, mely szolgáltatás célja, hogy a gyermek a kialakult problémák ellenére továbbra is a saját családjában nevelkedhessen.

A Családok Átmeneti Otthona (CSÁO) 33 férőhelyen 8 család) működtetésének célja és feladata alapvetően megegyezik a Gyermekek Átmeneti Otthonáéval azzal a különbséggel, hogy itt teljes családok elhelyezésének biztosítása a preferált, míg a GYÁO-ban az édesapa nem kaphat ellátást.

Mindkét intézmény egységbe kizárólag a gyermeke veszélyeztetettsége okán és jogán kerülhet be felnőtt személy.

A szociális alapellátások között a családsegítő szolgálat, a tanyagondnoki szolgálat és a népkonyha szerepel.

A családsegítés szociális, anyagi, mentálhigiénés, és életvezetési problémákat segít megoldani a szociális munka eszközeivel, például tanácsadással, ügyintézással, a különböző támogatások, szolgáltatások felkutatásával, illetve ezek ügyfelekhez való közvetítésével.

Biztosít specifikus szolgáltatásokat, mint például a családon belüli konfliktusokkal, párkapcsolati problémákkal küzdők számára a családterápia, a jogi tanácsadás, a speciális konfliktuskezelési módszer (mediáció), illetve a tartós munkanélküliek számára biztosított csoportfoglalkozások szervezése.

Az intézmény Szentes külterületén 5 körzetben biztosítja a tanyagondnoki szolgáltatást, ami a tanyavilágban élőknek nyújt segítséget mindennapi életvitelükben. A városban a tanyagondnoki szolgálat 5 autóval működik, ami teljes lefedettséget biztosít a teljes szentesi külterületet.

A népkonyha napi 10 adag meleg ételt biztosít azon ügyfelek számára, akiknek a legalább napi egyszeri étkezése más módon nem biztosítható.

Az intézmény további szolgáltatási között szerepel 2011 óta a Dózsa-ház Kurca felőli, funkcióját veszített épületszárnyának átépítésével kialakított Községi tér működtetése.

A Községi Tér alapvető célcsoportja a Szentes városban élő 12-29 éves korosztály. A közösségi tér alapvetően nyitott házként működik, mely állandó szolgáltatásai mellett a fiatalok, és a tevékeny helyi csoportok alulról jövő kezdeményezéseinek kíván teret, helyet és támogatást nyújtani, azaz az ott helyet kapó szolgáltatók és a teret tartalommal megtöltő csoportok száma, köre folyamatosan bővízhet, változhat.

A Községi térhez kapcsolódik a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) működtetése, ami a kábítószer fogyasztás megelőzése és visszaszorítása érdekében, a Képviselő-testület 4/2001 (I.26.) KT határozatával létrehozott városi szintű koordinációs tevékenység.

A Szentesi Családsegítő Központ üzemeltetésében működik Szigligeten a Szentes Városi Üdülőtábor (kőépületbe 34 férőhely, faházban 72 férőhely) elsődlegesen a város gyermekcsoportjainak és családjainak nyújt rekreációs lehetőséget.

Szentes Város Gondozási Központja székhelyén és 3 telephelyén a kötelezően ellátandó alapellátási feladatként biztosítja:

- az idős nappali ellátást 130 fő átlaglétszám részére a városban működő három idős klubjában;
- a demens személyek nappali ellátását, amely 13 fő ellátotti létszámmal két éve új ellátási formaként került bevezetésre az idős nappali ellátás keretein belül;
- a fogyatékkal élők nappali ellátását (21 fő). Ez a közel két évtizede működő nappali ellátási forma az a fogyatékkal élő személyek részére nyújt napközbeni tartózkodásra és fejlesztésre lehetőséget azoknak, akiknek iskolarendszerű képzése már nem lehetséges;
- a pszichiátriai betegségben szenvedők nappali ellátásának biztosítását (33 fő ellátott);
- a házi segítségnyújtást, ami 72 fő saját otthonában élő idős személy segítségét szolgálja;
- a szociális étkeztetés szolgáltatást, ami 250 fő 65 éven felüli, illetve az egészségi állapota miatt rászoruló idős személynek nyújt ellátást.

Az intézmény az önként vállalt alapellátási feladatok között biztosítja

- A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, melynek keretében 64 db készülék kihelyezése idős és egyedülálló személyek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítását szolgálja.
- A közösségi pszichiátriai ellátást, melynek keretében 40 fő (pályázati finanszírozás feltétele is egyben) részesülhet az ellátott lakókörnyezetében.

Az intézmény székhelyén és telephelyein az elmúlt években felújításokat valósítottak meg. A városrészek közötti távolságok miatt igény merült fel a Kertvárosban élő idősök részéről nappali ellátásra vonatkozóan, mivel a városban működő három klub számukra nagyon messze van. Ezért az Önkormányzat vizsgálja a városrészben kialakítható nappali ellátás feltételeit, lehetőségét.

A Hajléktalan Segítő Központ elsődleges feladata, hogy segítséget nyújtson a hajléktalan személyek életviteléhez, elősegítve a szociális ellátások igénybevételét, elérését. Az intézmény a szociális szolgáltatások között biztosítja az étkezés, a nappali melegedés, illetve kétfajta szálláslehetőség elérését.

- Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak nyújt lehetőséget, akik önmaguknak tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek legalább napi egyszeri meleg étkezésről gondoskodni.
- A nappali melegedés elsősorban a hajléktalan személyek nappali tartózkodására nyújt alkalmat.

- A hajléktalanok éjjeli menedékhelye (ingyenes 26 fő) és átmeneti szállása (térítésköteles 30 fő) az önellátásra képes hajléktalan személyek éjszakai pihenésére vagy tartózkodására szolgáló intézmény.

2013-14-ben TIOP forrásból valósult meg az éjjeli menedékhely korszerűsítése és bővítése, akadálymentesítése. A beruházás nem csak minőségi javulást hozott az éjjeli átmeneti elhelyezéssel kapcsolatban, hanem férőhelybővülést is eredményezett. A férőhelyszám 20-ról 26-ra bővült. A nappali melegedő még felújítandó, de már akadálymentes a megközelítése.

A Dr. Sipos Ferenc Parkerdő Otthon 2008-ban épült, 100 férőhely bentlakásos és 50 nappali férőhellyel. Idővel bebizonyosodott, hogy a bentlakásos férőhelyekre van jelentősebb igény, így ma 132 fő számára biztosít tartós bentlakást.

Ellátandó szakmai feladata: ápolást, gondozást nyújtó idősek otthona működtetése 132 férőhelyen.

A szolgáltatás célja az időskorú személyek életminőségének javítása komplex gondozással, szakápolással, és a szociális munka eszköztárának alkalmazásával.

Fő feladat az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő idős, gondozásra szoruló személyek részére egyénre szabott, a szükségleteikhez igazodó segítség nyújtása, melynek mértékét és módját mindenkor az egyén egészségi-, szociális és pszichés állapota határozza meg.

Szentes városban jelenleg több nem állami fenntartó is rendelkezik működési engedéllyel szociális, valamint gyermekjóléti alapellátások nyújtására.

A nem önkormányzati, vagy állami szolgáltatók között:

- A Magyar Vöröskereszt „Apróságok háza” néven, egyéni vállalkozó „Manóirodalom” néven működtet gyermekek napközbeni ellátását biztosító családi napközit.
- 2007 decemberében kezdte meg működését a Szentesi Református Idősek Otthona. Az 51 fős bentlakásos idősek otthona fenntartója a Szentes Nagytemplomi Református Egyházközség.
- A Szentes-Felsőpárti Református Egyházközség keretében érhető el a „Dorkász” házi segítségnyújtást végző szolgálat, melynek keretében jelenleg 18 fő ellátására rendelkeznek működési engedéllyel.
- A Független Egyesület Támaspont Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása Szentesen és a járásban nyújt ellátást, melynek keretében szociális és mentális gondozást végeznek a szenvedélybetegséggel küzdők gyógyulása, rehabilitációjuk elősegítése érdekében.

Jelentős segítséget nyújt a szociális ellátásban a Központi Gyermekelelmezési Konyha tevékenysége. A szociális ellátásban részesülők számára a város 3600 adagos konyháján főznek. Így a városban tanuló gyermekek jelentős része, továbbá az idős, illetve rászoruló lakosság élelmezéséről gondoskodik az intézmény. Az Önkormányzat közigazgatási területéhez tartozó köznevelési intézmények részére a kötelezően biztosítandó étkeztetés mellett a rászoruló gyermekek nyári étkeztetésében is szerepet vállal, továbbá a szociális intézmények ellátottai részére is biztosítják a megfelelő étkezést.

A városban folyamatban van a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által fenntartott Aranysziget Otthon Szentesi Otthonának kiváltása. A 90 fős pszichiátriai betegek ápoló-gondozó

otthonát új lakhatási formák kialakításával váltják ki. A projekt keretében 90 fő pszichiátriai ellátott (Szentesen 57 fő, Nagymágocson 33 fő) elhelyezését biztosítják támogatott lakhatás formájában.

A fejlesztés keretében Szentesen 1db 25 fős lakócentrum, 2 db 12 fős lakóotthon, 2db 4 fős lakás, valamint 1 db nappali foglalkoztató kialakítása valósul meg.

A fentiekén túl számos civil, valamint karitatív szervezet tevékenykedik a városban élők szociális ellátásában, segítésében. Az önkormányzat, valamint a szociális intézmények szoros kapcsolatot építettek ki ezekkel a szervezetekkel annak érdekében, hogy lehetőség szerint minden rászoruló megismerhesse a szociális ellátórendszert.

A városban két támogató szolgálat szűnt meg elsősorban finanszírozási problémák miatt. Feladatuk elsősorban személyszállítás volt, de a későbbi jogszabályi változás miatt csak fogyatékosági támogatásban részesülők vehették igénybe. Jelzések szerint inkább személyszállító szolgálatra lenne szükség, amelynek létrehozására, működtetésére az Önkormányzat keresi a lehetőséget.

1-22. táblázat: Önkormányzati szociális ellátás Szentesen (2014)

Megnevezés	2014.év
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények működő férőhelyeinek száma(db)	238
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményeinek gondozottak száma (fő)	225
Idősek nappali intézményeinek száma (db)	3
A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények száma (db)	4
Az önkormányzat kezelésében levő tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények száma (db)	4
Az önkormányzat kezelésében levő tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények működő férőhelyeinek száma (db)	244
Az önkormányzat kezelésében levő tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekben a gondozottak száma (fő)	225
Szociális étkeztetésben részesülők száma (fő)	360
Házi segítségnyújtásban részesülők száma (fő)	72
Idősek nappali intézményeinek engedélyezett férőhelyei (db)	150
Idősek nappali intézményeiben ellátottak száma (fő)	134
Szociális alapszolgáltatásban és nappali ellátásban foglalkoztatottak száma összesen (fő)	75
Fogyatékosok nappali intézményeinek száma (db)	1
Fogyatékosok nappali intézményeiben ellátottak száma (fő)	21
Pszichiátriai betegek nappali intézményeinek száma (db)	1
Szenvedélybetegek nappali intézményeinek száma (db)	0
Népkonyhák száma (db)	2
Hajléktalanok nappali ellátása egységeinek száma (db)	1
Hajléktalanok nappali ellátása egységeinek napi átlagos forgalma (fő)	31
Idősek nappali intézményeiben foglalkoztatottak száma (fő)	9
Családsegítő szolgálatok száma (db)	1
A családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma tárgyévben (fő)	2920
Lakásfenntartási támogatásban részesültek száma (pénzbeni és	487

Megnevezés	2014.év
természetbeni) (fő)	
Átmeneti segélyezésben részesültek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)	881
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)	1737
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma (fő)	90
Időskorúak járadékában részesítettek évi átlagos száma (fő)	-
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (fő)	1238
Méltányos közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (2) (fő)	185

Forrás: helyi adatközlés

A 2015.03.01-től jelentős változások következtek be a szociális ellátások rendszerében. Ehhez kapcsolódóan az Önkormányzat megalkotta a Szociális, valamint gyermekjóléti rendeletét. A rendelet szerint a két fő változás:

I. az aktív korúak segélyének (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodottak, 55 év felettek, valamint a foglalkoztatás mentes rendszeres szociális segély) megállapítása jegyzői hatáskörből a járási hivatal hatáskörébe tartozik,

II. az alábbi segélyek, támogatások megállapítása

a) önkormányzati segély, amely tartalmazza a temetési segélyt, felnőttek átmeneti segélyét, rendkívüli gyermekvédelmi támogatást

b) lakásfenntartási támogatás

c) adósságkezelési támogatás

d) méltányossági ápolási díj,

e) méltányossági közgyógyellátás

ismét más néven önkormányzati hatáskörbe kerül.

A rendelet szabályozza a 2015 évi és azt követő szociális ellátások rendszerét.

1-23. táblázat: 2015. évi szociális kiadások terv (2015)

Pénzbeli, természetbeni ellátások	2014. várható eFt	2015. kötelező terv eFt	2015. önkormányzati döntésen alapuló terv eFt/ 100 %
Rendszeres szociális segély (10 %)	4948	442	
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (20 %)	3999	1916	
Normatív lakásfenntartási támogatás (10%)/Lakásfenntartási támogatás	2106	1120	15000
Adósságcsökkentési támogatás. (10 %)	389	250	8000
Ápolási díj méltányosságból (100 %)	14949	2762	
Közzgyógyellátás (100 %)/Gyógyszertámogatás	4721	900	6000
Önkormányzati segély/települési támogatás (100 %)	44216	55000	
Önkormányzati ösztöndíj (100 %)	4630		5000
Köztetetés (100 %)	1705	3000	
Összesen:	81 663	65 390	34 000
		99 390	

Forrás: Önkormányzat adatközlése

1.8.1.4 Községi művelődés, kultúra

A szentesi városközpontban található a város egyik legjelentősebb, többfunkciós közösség és közművelődési intézménye, a volt megyeháza patinás épülete, amely 2006-ban került teljes felújításra. Az épületben működik a Megyeháza Konferencia és Kulturális Központ, a város jelentősebb közösségi rendezvényei itt, a díszteremben zajlanak – pódium előadások, bálók, esküvők, céges rendezvények. Szintén a volt megyeháza épületében található a Csongrád Megyei Levéltár Szentesi Levéltára.

A Koszta József Múzeum fenntartását a város 2013-ban átvette a megyétől. A megyeházán kívül a Ligetben működik a múzeumnak telephelye (Csallány Gábor Kiállítóhely) – ez utóbbi felújítandó állapotban van. Itt raktár, időszakos kiállítások, gyermekműsorok működnek. Szintén a múzeumhoz tartozik a Péter Pál Polgárház Múzeum, és a Fridrich-féle Fényirda (fotográfiai múzeum).

A Szentesi Művelődési Központ intézményileg fogja össze a város legfontosabb közművelődési intézményeit:

- Megyeháza Konferencia és Kulturális Központ.
- Hangversenyközpont.
- Művelődési és Ifjúsági Ház – ez egyben a központi épület. Napelemes rendszer már kiépítésre került, de további energetikai korszerűsítés és akadálymentesítés lenne szükséges.
- Móricz Zsigmond Művelődési Ház - itt 300 fős színpad működik, nagyon kihasznált, sok civil szervezet, gyermekszínház használja. Az épület viszont rossz állapotú, felújítandó, pedig ez pótolja részben a Petőfi Szállóban megszűnt 550 fős Tóth József színháztermet – ez utóbbi a jelenleg nem működő, bizonytalan sorsú Petőfi Szállóban volt.

- Tokácsli (Szentesi) Galéria – évi mintegy 11 kiállítás, kapcsolat a különböző művészeti szerveződésekkel (Vízfestők Társasága, Magyar Művészeti Műhely, művésztelepek stb.).

A korábbi Őze Lajos Filmszínház jelenleg vállalkozási formában működik, mint Szentesi Mozi.

A volt zsinagóga épületében működik a Városi Könyvtár, ez 1996-ban került felújításra, ennek megfelelően kisebb felújítások már itt is aktuálissá váltak. A városban továbbá Városi Gyermekkönyvtár is működik.

A közösségi tevékenységek sorából Szentes esetében kiemelkedő a sporthoz köthető helyi közösségi aktivitás. 1996 óta Szentes „Nemzeti Sportváros” címmel is büszkélkedhet. Kiemelkedő, országosan is ismert sportág a vízilabda, de egyéb sportokban is jeleskedik a város, pl. küzdősportok, a tánc, az úszás, a teremlabdarúgás, de a rögbi, a vívás, a kajak-kenu, a lovas sportok és még jó néhány sportág is magas szinten képviselteti magát a városban.

A különféle sportoknak jó háttérrel adnak a város sportlétesítményei:

- a Dr. Papp László Városi Sportcsarnok (1996 óta), ahol labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, futsal és egyéb sporttevékenységek, mint szabadidős tevékenységek, illetve bajnoki mérkőzések kapnak helyet,
- a Pusztai László sporttelep, ahol labdarúgás, rögbi, BMX, atlétika működik,
- a Szentesi Üdülőközpont, ahol az 50 méteres fedett sportuszoda is található, amely nemzetközi vízilabda és úszóversenyeknek is helyszíne. Ezen kívül itt nyitott és fedett medencék, csúszdák illetve egyéb sportolási és rekreációs tevékenységek is megtalálhatók, vonzó környezetben, a Liget és a Kurca szomszédságában – jelenleg itt további jelentős fejlesztések valósulnak meg, lásd Turizmus fejezet!
- a Dózsa-ház, itt tánc, torna, szabadidős tevékenységek működnek,
- a Berekháti tornaterem, ahol szintén labdarúgás, szabadidős sporttevékenységek működnek,
- Egyedi sportlétesítmény a nem önkormányzati fenntartású Szentes Frigo jégpálya, mivel ilyen lehetőséggel nem minden város rendelkezik. A 600 m²-es fedett műjégpálya novembertől márciusig, előzetes foglalás alapján egy időben ötven személynek nyújt lehetőséget korcsolyázásra. Ez a szolgáltatás lehetőséget biztosít az iskolai korcsolya oktatásnak is a testnevelés keretében, illetve lehetőséget biztosít más városok jégkorongosainak a gyakorlásra, mivel ott nincs ilyen csarnok. Az iparterületen hűtőházi tevékenységet folytató cég a hűtőház „melléktermékeként” megjelenő vizet tudja hasznosítani a műjégpálya üzemeltetéséhez.

A városban mintegy 40 sportegyesület biztosítja a helyi aktív sportélet intézményi keretét – ezek a helyi civil társadalomnak is a gerincét képezik. Többet közülük anyagilag is támogat az Önkormányzat. A sporttevékenységhez kapcsolódóan rengeteg szabadidős- és sportrendezvény, sportverseny kerül megrendezésre, amely országosan és nemzetközi szinten is vonzza a sportolókat. Ilyenek pl. a Szentes-Csongrád G-ÁT Futás (18 alkalommal), a Kihívás Napja (Challenge Day – eddig minden évben), a Szentesi Nagy Sportágválasztó, a különböző küzdősport gálák.

A vendégportolók elszállásolása ugyanakkor permanens probléma. Jelenleg nincs szervezett formája az elhelyezésnek. Leginkább magánszálláshelyeken, panziókban, illetve a Kollégiumban kerülnek elszállásolásra. A Csongrádi út mellett található a volt malom épületéből korábban kialakított Sportszálló, mely jelen állapotában szálláshely funkciót nem képes betölteni.

Szentes Város Önkormányzata rendelkezik továbbá üdülőkkel Szigligeten és Révfülöpön a Balaton partján, valamint Mátraszentimrén, amelyek Szentesen kívüli szabadidős sport-, illetve kulturális tevékenységek alapjai lehetnek a város lakosságának. Az üdülők felújítása időszerű.

Szentesen a lakosság tájékoztatását az alábbi médiumok biztosítják:

- Szentesi Élet,
- Városi Visszhang,
- Szentesi mozaik,
- Szentesi Fór Magazin,
- Facebook – szentesi gyors,
- Szentes TV,
- Rádió 451.

1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása

Szentes Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programmal (2013) és Drogellenes Stratégiával (2014) rendelkezik. Mindkét dokumentum szakmai felülvizsgálatára 2015 első félévében kerül sor.

Az általános iskolai intézményeiben a HH-s és a HHH-s gyermekek száma 2012-ben 759 fő volt, ami 36%-os arányt jelent ebben a korosztályban városi szinten.

1-24. táblázat: Hátrányos helyzetű gyerekek Szentes iskoláiba, (2012)

Iskola	Diákok száma	HH diákok száma	HHH diákok száma	SNI diákok száma	Veszélyeztetett diákok száma
Deák F. Ált. Isk.	298	137	49	30	12
Kiss B. Ref. Ált. Isk.	447	62	13	58	5
Klauzál G. Ált. Isk.	421	208	86	106	32
Kosztia J. Ált. Isk.	569	115	10	59	12
Szt. Erzsébet Kat. Ált. Isk.	371	62	17	14	0

Forrás: Önkormányzat adatközlése

Szentes nagy hangsúlyt helyezett az esélyegyenlőségi célcsoportok érdekeinek védelmére, különös figyelemmel a gyermekek és idősök problémára. 2012-ben sikeresen fejezte be „Az egyenlő esélyért Szentesen” közoktatási esélyegyenlőségi projekt megvalósítását. Ennek célja, hogy Szentesen senki ne tapasztalja meg a hátrányos megkülönböztetés semmilyen formáját. Mindenlakossal szemben érvényesüljön az egyenlő bánásmód elve, és biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz. Ezen túl egyes társadalmi csoportok esetében támogató lépések megtételére van szükség.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP 2013) jövőképe szerint:

„Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák esélyegyenlősége biztosított, a szolgáltatásokhoz való hozzájutás, az oktatás, az egészségügy, a kultúra területén. A roma és nem roma munkanélküliségi arányok nem térnek el egymástól. A roma érdekképviselői rendszer működőképes, és elfogadott. Hátrányos megkülönböztetésben nem részesülnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők magasabb foglalkoztatásának elérése csökkenti az élethelyzetből adódó hátrányokat. A szociális juttatásokhoz való hozzáférés biztosított.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek közoktatási szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek értékeire. Biztosítjuk a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Lehetőséget és segítséget nyújtunk az érdekképviselőre.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenjogúsághoz fűződő jogok elismerését, a nők elleni erőszak elutasítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők foglalkoztatásának elősegítését, akadálymentesség biztosítását, életminőségük növelését.”

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

„Szentes település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).”

A jövőkép és célok elérése érdekében az egyes célcsoportokhoz (1. A mélyszegénységben élők és a romák; 2. A gyermekek; 3. A nők; 4. Az idősek; 5. A fogyatékkal élők) kötődő és megvalósítandó intézkedések kerültek megfogalmazásra. Az egyes intézkedések keretében meghatározásra került Az intézkedés címe, megnevezése - A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése - Az intézkedéssel elérni kívánt cél - A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal - Az intézkedés tartalma - Az intézkedés felelőse - Az intézkedés megvalósításának határideje - Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok) - Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai) - Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága;

1.9 A település gazdasága

1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre

Megyei program szerinti gazdasági súly

Szentes város gazdasági súlyát és szerepkörét érintően több ponton is említésre kerül megyei területfejlesztési koncepcióban (CsMTFK) és programban. Az innovációs potenciál szerinti rangsorban Szeged, Hódmezővásárhely, Kistelek (geotermikus kutatások) után a 4. helyen található Szentes, ám minősítése szerint a „Relatív gyenge innovációs teljesítményű” térségek közé sorolják. A CsMTFK kiemeli Szentesen a megyei és országos átlagot meghaladó, viszonylag magas foglalkoztatási rátát. Gazdasági szerepkörét tekintve a CsMTFK a várost a "Feldolgozóiparral bíró kistérségek" közé sorolja Hódmezővásárhellyel együtt.

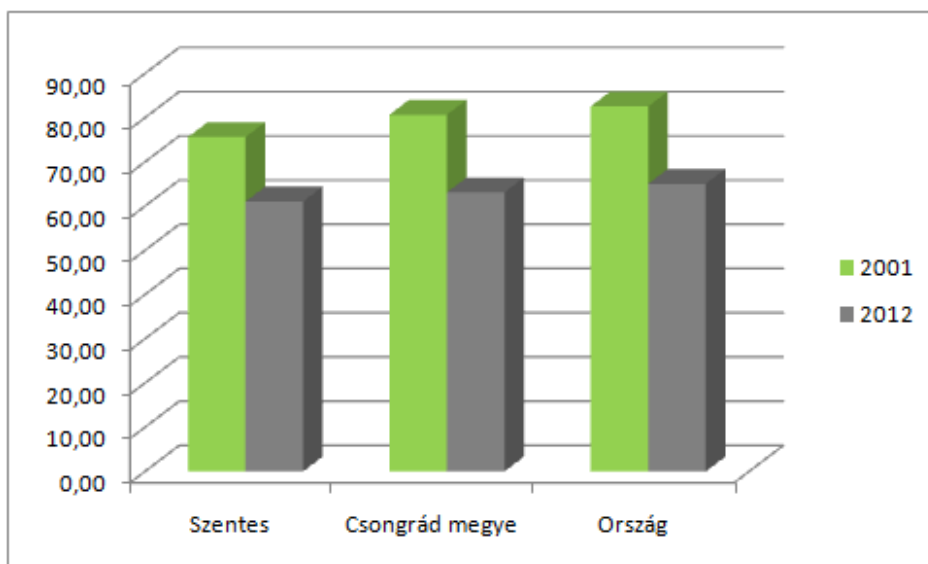
Ennek megfelelően Csongrád megye területfejlesztési koncepciójának SWOT-analízisében megemlíti a komoly termelési hagyományokkal rendelkező, szakmai kultúrájú feldolgozóipari koncentrációkat (Szeged, Hódmezővásárhely, Szentes).

A Területfejlesztési Programkiemelten kezeli a járási székhelyek (köztük Szentes) térségi gazdaságszervező, foglalkoztatási központtá fejlesztését a „3. Szentes-Csongrád várospár Körös menti térség- és gazdaságszervező erejének kibontakoztatása” prioritási tengelyhez rendelt. A hagyma és zöldség esetében Makó, Szentes, Mórahalom és térségeik jelennek meg a Programban.

Vállalkozások száma
szerinti súly

A városban a működő vállalkozások száma 2012-ben 1737 db. Ez kissé alacsonyabb, mint 2010-ben volt. A működő vállalkozások 1000 lakosra vetített száma Szentesen 2001-ben 75,6 db/1000 fő, 2012-ben kevesebb, 61 db/1000 fő. A megye és az országos gazdasági aktivitási értékek is meghaladják Szentes értékeit, de a csökkenés utóbbiakban is jellemző.

1-8. ábra: Működő vállalkozások gazdasági aktivitása (2001, 2012)

Forrás: KSH, TelR

A vállalkozások abszolút és lakosságarányos száma nem mutatja kielégítően a város relatív gazdasági erejét ezért fontos megvizsgálni és összehasonlítani a működő vállalkozások szerkezetét alkalmazottak létszáma szerint is.

1-25. táblázat: Működő vállalkozások megoszlása az alkalmazotti létszám szerint (2001, 2012)

Területi egység	működő vállalkozások száma – alkalmazotti létszám alapján, 2012			
	1-9 fő	10-49 fő	50-249 fő	249- X fő
	mikro	kis	közép	nagy
Szentes város	1650	73	11	3
Csongrád megye	24 648	1024	151	28
Szentes város részese a megyei szummából (%)	6,69%	7,13%	7,28%	10,71%

Forrás: KSH, TelR

Ágazati szerkezet
szerinti súly

Szentes város lakosságának részesedése Csongrád megye népességéből mintegy 6,95%. E szerint a helyi vállalkozások a mikrovállalkozási kategória kivételével minden további vállalati kategóriában felülreprezentáltak Szentesen, azaz magasabb vállalkozói aktivitást jeleznek, ezen kategóriákban, mint a megyében – ez a nagyobb alkalmazotti létszámú KKV-k és nagyvállalatok megyénél erőteljesebb szerepére utal Szentes gazdaságában, ami a termelékenység szempontjából mindenképp előnyös.

A város relatív helyzetét tükrözi mindezek mellett a működő vállalkozások ágazatok szerinti megoszlása. Ezzel lehetővé válik a domináns ágazatok beazonosítása és összehasonlítása a megyei jellemzőkkel.

1-26. táblázat: Működő vállalkozások száma és aránya a különböző nemzetgazdasági ágakban (2012)

Nemzetgazdasági ágak	Szentes		Csongrád megye	
	Vállalkozások száma, db	Aránya, %	Vállalkozások száma, db	Aránya, %
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	117	6,74%	1267	4,90%
Bányászat, kőfejtés	0	0,00%	17	0,07%
Feldolgozóipar	109	6,28%	1820	7,04%
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	2	0,12%	24	0,09%
Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyveződésmentesítés	2	0,12%	78	0,30%
Építőipar	154	8,87%	2251	8,71%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	421	24,24%	5603	21,67%
Szállítás, raktározás	80	4,61%	889	3,44%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	72	4,15%	1224	4,73%
Információ, kommunikáció	46	2,65%	1099	4,25%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	63	3,63%	999	3,86%
Ingatlanügyletek	56	3,22%	879	3,40%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	225	12,95%	3999	15,47%
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	73	4,20%	1265	4,89%
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	0	0,00%	1	0,00%
Oktatás	90	5,18%	1234	4,77%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	109	6,28%	1540	5,96%
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	47	2,71%	572	2,21%
Egyéb szolgáltatás	71	4,09%	1090	4,22%
Összesen:	1737	100,00%	25851	100,00%

Forrás: KSH, TelR

A működő vállalatok ágazati megoszlásában kiugró eltérések nincsenek Szentes és a megye gazdasági szerkezetében, ám a kisebb eltérések is árulkodnak a helyi gazdaság jellemzőiről. A mezőgazdaság erősebb jelenléte itt is egyértelmű, a feldolgozóipar azonban elmarad a megyei értéktől (6,28% és 7,04%), ugyanakkor az építőipar kissé meghaladja azt. A kereskedelem, gépjárműjavítás viszont már jelentősen magasabb arányt képvisel Szentesen, csakúgy, mint a szállítás, raktározás. A különböző üzleti szolgáltatások (információ, pénzügyek, ingatlanügyek, tudományos-műszaki tevékenység) mind elmaradnak a megyei értékektől, az oktatás azonban meghaladja azt, csakúgy, mint a humán szolgáltatás és a művészet, szórakoztatás.

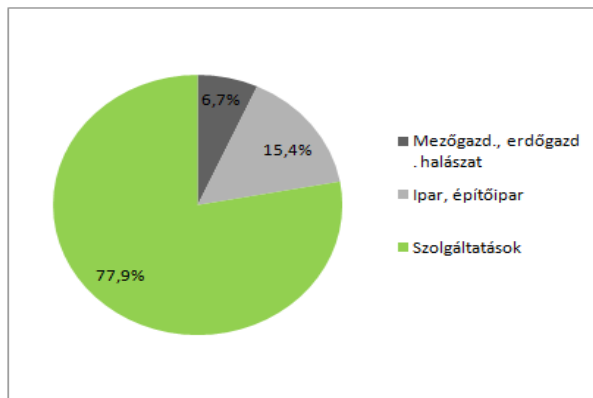
A gazdaság szektorális megoszlása jellemző képet rajzol annak szerkezetéről. A fejlett gazdaságokra a szolgáltatások nagyon magas (75-80%), a mezőgazdaság nagyon alacsony (2-3%) aránya jellemző.

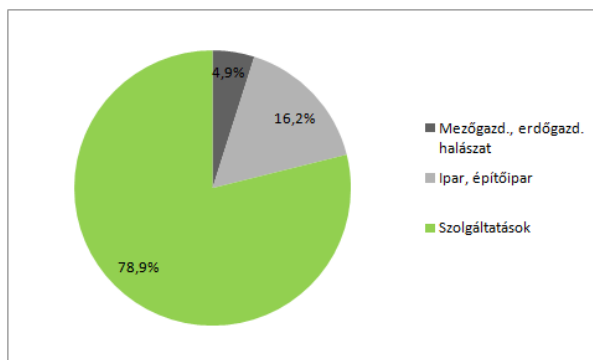
Nyilván ezt a helyi adottságok befolyásolják, ám az arányok kapcsolatban vannak a helyi gazdaság jövedelemtermelő képességével, ami jellemzően a szolgáltatások esetében a legmagasabb és a mezőgazdaságban a legalacsonyabb.

1-9. ábra: A helyi gazdaság szektorális megoszlása a különböző nemzetgazdasági ágakban működő vállalkozások aránya alapján (2012)

Szentes

Csongrád megye

Forrás: KSH, TelR

A mezőgazdaság erősebb szerepe a működő vállalkozások körében jellemzi Szentes gazdaságát, míg megyei szinten az ipar és a szolgáltatások szerepe jelenik meg kissé nagyobb súllyal (Szeged természetesen minden esetben torzítja a megyei értékeket, csakúgy, mint Budapest az országot). Országosan a mezőgazdaság már csak 3,5%-os értéket mutat, az ipar 16,6%, a szolgáltatások 79,9%.

Az 1.7.1.4. Foglalkoztatottság c. fejezetben egy hasonló szektorális ábra ugyanezen ágazati kategóriákat a foglalkoztatottak száma szerinti bontásban mutatja. Ott 7% a mezőgazdaság és 28% az ipar részesedése. Szentes gazdaságában ezen ágak tehát messze a gazdasági szerkezetben elfoglalt részesedésük fölött töltenek be szerepet a foglalkoztatásban – ez nyilván azt is jelenti, hogy vélhetőleg alacsonyabb termelékenységű mezőgazdasági és ipari munkahelyek jelentős száma működik a városban.

1-27. táblázat: Szentes vállalkozásainak tőkeellátottsága és a bruttó hozzáadott érték megyei összehasonlításban (2012)

Adattípus	Szeged	Hódmezővásárhely	Szentes	Makó	Csongrád	Mórahalom	Csongrád megyei járásközpontok	Ország
Egy lakosra jutó jegyzett tőke (1000 Ft)	1369	526	466	384	149	722	954	1725
Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (1000 Ft)	1298	799	1182	956	440	939	1103	1918

Forrás: TeIR

A jegyzett tőke mértéke alapján a szentesi vállalkozások elmaradnak a megyei és országos értékektől, átlagos jegyzett tőkéjük jóval alacsonyabb. Az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték viszont Szeged után Szentesen a második legmagasabb a megyében, megelőzve Hódmezővásárhelyt - ez korszerű technológiát, magas hozzáadott értékű termelést feltételez.

Szentesen a jelentősebb ipari és szolgáltatási tevékenységet folytató vállalkozások nettó árbevétele összesen 74,7 milliárd Ft (2013). Ezen belül a legnagyobb súlyú a Feldolgozóipar (47%), majd a Kereskedelem, javítás (28%), a harmadik helyen pedig a Mezőgazdaság, vad- és erdőgazdálkodás (22%) áll. A Feldolgozóiparon belül a Gép, berendezés és a Villamos gép, optikai műszer gyártása ágakba sorolt vállalkozások rendelkeznek a legnagyobb árbevétellel a térségben, ez a két ágazat teszi ki a helyi feldolgozóipar 85%-át. A mezőgazdaság súlya a jelzetnél nagyobb, mivel az őstermelők, az egyéni gazdálkodók és a Bt.-k nem tartoznak a fenti körben vizsgált cégek közé.

1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

1.9.2.1 Mezőgazdaság

Szentes tradicionális alföldi mezőváros, agrár termelési és feldolgozóipari központ, ahol, még ha az ipartelepítéseknek köszönhetően az iparváros jelleg megerősödött is, a mezőgazdaságnak városi és térségi szinten egyaránt máig jelentős szerepe van. 2012-ben 117 vállalkozás működött a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban (6,74% az összes helyi működő vállalkozásból), és 7%-os a részesedése a helyi foglalkoztatásban. Valójában ennél valószínűleg magasabb, mert az idénymunkák a munkanélküliek jelentős része számára biztosítanak kereseti lehetőséget, igaz, igen alacsony bérszinten.

A város lakosságának többsége számára a mezőgazdaság szerepe nyilván közvetetten jelenik meg: leginkább kereset kiegészítést jelent (pl. őstermelők esetében), ipari munkahelyeket a helyi terményekre épülő feldolgozóipar és kereskedelem-logisztika, illetve jelentős a középfokú agrárképzés.

A termékszerkezetben megtalálható a szántóföldi növénytermesztés (búza, őszi árpa, tavaszi árpa, kukorica, zab, napraforgó), az állattenyésztés (sertés, baromfi, juh) a termálvízre épülő zöldségkultúrák (meleg fóliás kerti, konyhakerti és szántóföldi kertészet), és az intenzív primőr termesztés. A szentesi paprika oltalom alatt álló földrajzi jelzést (OFJ) kapott az Európai Bizottságtól – ez 4 paprikafajtát is magában foglal (szentesi fehér tölténivaló (TV) paprika, hegyes erős, kápia paprika, paradicsomalakú paprika).

A korábbi szocialista agrárszervezetek alapjain jöttek létre a térség ma is meghatározó mezőgazdasági nagyvállalatai, az Árpád-Agrár Zrt., a Pankotai Agrár Zrt., a Terracoop Zrt. A Dél-alföldi Kertészek Szövetkezete (DélKerTÉSZ) TÉSZ-ként működik, 2002-ben alakult 230 taggal, 2013-ban 485 tagja volt és az ország legnagyobb árbevételű TÉSZ-évé vált.

Az Árpád cégcsoport kertészete Magyarország egyik legnagyobb zöldség-hajtató vállalkozása. A hajtató berendezéseiket 20 db jó paraméterekkel rendelkező termálkúttal fűtik, vagyis a szentesi termál kutak több mint fele a cég kezelésében van. A megtermelt árukat a DélKerTÉSZ Tész-en

keresztül értékesítik, amelynek az Árpád-Agrár Zrt. alapítója, egyben legnagyobb beszállítója is, 376 fős foglalkoztatott létszámmal a város jelentős munkaadói között szerepel.

A városban jelentős agrár-feldolgozó kapacitás működik, ám hűtőházak, raktározó és csomagolókapacitások tekintetében szükség lenne a kapacitások bővítésére.

1.9.2.2 Ipar

Szentes iparának alapjai a XIX. sz.-ban bontakoztak ki és az agrárium termékeinek feldolgozására irányultak, mint pl.: malomipar, faipar, az élelmiszeripar ágazatai, húsipar, sütőipar stb. – a mezőgazdasági feldolgozóipar máig is a város iparának gerincét adja, élén a legnagyobb foglalkoztató baromfifeldolgozással foglalkozó Hungerit Zrt.-vel (2014. nov.: 1605 fő). Másrészt a 60-as évek ipartelepítései vállalatai is nagyrészt túléltek a rendszerváltást és a privatizációt követően máig működő, prosperáló vállalkozások. E csoportból kiemelkedik a francia tulajdonú Legrand Zrt. (2015. jan.: 497 fő), amely a korábbi Kontakta, majd Kontavill cégekből jött létre és főleg villamosszerelési anyagok, kapcsolók stb. gyártásával foglalkozik, de egyre nagyobb szerepet kap a logisztika is.

A város további fontos ipari szereplői, az ipari-kerámiagyártással foglalkozó HK–Ceram Kft., a távközlési technológiákkal foglalkozó METALCOM Kft. és a haszonállat-eledelel gyártással foglalkozó MA-KA Takarmánykeverő és Forgalmazó Kft. Emellett számos vállalkozás foglalkozik fémfeldolgozással, fémszerkezet gyártással (pl. METALCOM Kft., Ganz Acélszerkezet Kft., TEJSZOLG - Szentes Kft., Hydro-Kor Kft., stb.), de jelen van a városban az korszerű gyógyászati termékek előállítására is, melyet a DenTi System Kft. képvisel.

Az iparban (feldolgozóipar)összesen 109 működő vállalkozás található Szentesen (2012), ebből 2nagyvállalkozás (Hungerit és Legrand) működik az ágazatban a településen. Méret és árbevétel, illetve tevékenység szerint is jelentős különbségek vannak közöttük. Az építőipar további 154 működő vállalkozással van jelen a településen.

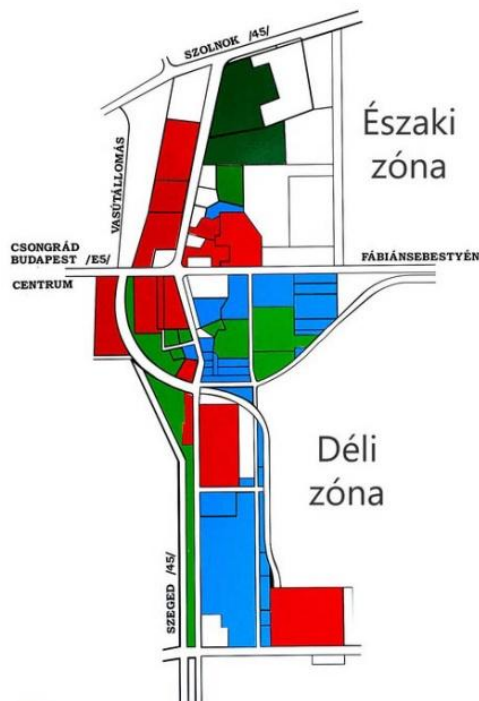
A külföldi tulajdon a Legrand (francia) és a HK–Ceram Kft. (német-magyar tulajdon) kivételével nem jellemző. A foglalkoztatottak 28%-a dolgozik az ipar különféle alágazataiban (2011).

A város keleti részén a nagy, összefüggő ipari funkciójú terület a 45-ös főút (Ipartelepi út, Szarvasi út) és a párhuzamos vasút mentén jött létre. A betelepülő új ipari vállalkozások szintén ebben a városrészben hoznak létre telephelyeket. Itt található a város ipari tevékenységeit térben koncentrálnak Szentesi Ipari Park, amely a jelentősebb helyi ipari vállalkozásokat is magában foglalja. Részletes információk itt találhatók: <http://www.szentesinvest.hu/>

Az ipari parkot Szentes város Önkormányzata alapította 1998-ban, az ipari park cím 100%-os birtokosa és a park üzemeltetője. Azóta és jelenleg is a város legfontosabb gazdaságfejlesztési projektje. A park Budapesttől 137 km-re, az M5 autópályától 35 km-re fekszik jelenlegi területe 140 ha (hasznosítható 130 ha), amelyen teljes közműrendelkezésre áll. Jellemzően 6-10 ha szabad, infrastruktúrával ellátott területet tudnak kínálni eladásra. Munkahelyteremtő beruházások számára az Önkormányzat jelentős kedvezményeket biztosít. A városban és közvetlen térségében legalább 500-600 főnyi, szabad és alkalmas (de képzendő!)munkaerőbázisra lehet támaszkodni. Az Északi Zóna 50 ha, vegyesen barnamezős (volt Esze Tamás laktanya épülete) és zöldmezős terület, a Déli Zóna mintegy 70 ha.

1-10. ábra: Szentesi Ipari Park

Forrás: Önkormányzat adatszolgáltatás

2008-ban DAOP forrásból az Önkormányzat mintegy 182 millió Ft-ot nyert el a park infrastruktúra fejlesztésére. 2007-ben indult a „Szentes Ipari Park fejlesztése” projekt, amely az alábbi elemekből áll:

- 1. Szentes Ipari Park Északi és Déli Zóna infrastruktúra és üzleti környezet fejlesztése (megvalósult 2011 – 2012).
- 2. Szentes Ipari Park Északi zóna innovációs övezet kialakítása (a tervezett megvalósítás 2014 – 2018).
- 3. Szentes Ipari Park Északi zóna „Vállalkozói falu” előkészítése és kialakítása (megvalósult 2011 – 2013) – a Déli Zóna 1 ha-os telkeit kisebb vállalkozások részére fél ha-onként is hozzáférhetővé tették.
- 4. Szentes Ipari Park Keleti zóna környezeti és energetikai fejlesztése (a tervezett megvalósítás 2015 – 2019).
- 5. Szentes Ipari Park Déli zóna termelési inkubáció elősegítése (részben megvalósult 2012 – 2013-ban, de tervben van a projekt folytatása az Északi, illetve a Keleti Zónákban 2015 – 2020 között).

2014-ben mintegy 40 cég működött a Szentesi Ipari Parkban. Ezek kb. 93%-a tartozik a kis- és középvállalkozások körébe, ezen belül mintegy 23% a középvállalkozás. Nagyvállalat kettő van (Hungerit, Legrand). A foglalkoztatottak száma 3038 fő (2014. május), az éves árbevétel mintegy 91,4 milliárd Ft. A cégek forgalmában az exporthányad mintegy 52%. 2012-ig mintegy 14 milliárd Ft értékű beruházás valósult meg a vállalkozások részéről – azóta ez, pályázatok hiányában, jelentősen lecsökkent.

1-28. táblázat: A Szentesi Ipari Parkjelentősebb vállalkozásai (2014)

Név	Létszám (fő)	Árbevétel (millió Ft)	Beruházási érték (millió Ft)	Export (%)
Hungerit Zrt	1605	43537	756,0	46
Legrand Zrt	497	21272	3,3	82
SZEFO	124	222	4,7	-
Kontaset Kft	119	1310	5,4	70
Délkertész Zrt	113	6332	110,0	20
HK-Ceram Kft	85	1964	3,5	98
Metalcom Zrt	79	3128	112,0	2
FRIGO	78	769	0,695	41
MOVE ZRT	57	15	-	-
Denti System	33	235	20,0	7
MA-KA	29	955	341,2	2
WORK FORCE Kft.	25	0	-	-
Ganz Kft	24	221	0,5	-
Fémtechnika	22	58	0,1	-
Alk-Tech	18	90	1,0	-
Traktorbolt Kft	18	116	33,0	20
Marosinvest Kft	17	152	9797,0	1
Szemu Metál	17	134	3,7	-

Forrás: Önkormányzat adatszolgáltatás

A Szentesi Ipari Park összességében prosperáló, változatos iparági és vállalkozási struktúrával, jó adottságokkal rendelkező ipari park. Az M44-es autópályát megépülése még közelebb fogja hozni az autópálya lehajtó elérését (kb. 25 km-re). Az infrastruktúra fejlesztés folyamatos, Vállalkozói falu és Inkubátorház került kialakításra, az üzemeltető Önkormányzat kiemelt projektjének tekinti az ipari park fejlesztését és a betelepülés ösztönzését.

Az ipari park koncentrálja a város ipari kapacitásait, jelentős a térségi szerepköre mind a térségben megtermelt termények feldolgozása (pl. Hungerit), forgalmazása (pl. Délkertész), mind a foglalkoztatás tekintetében.

Az utóbbi években már K+F tevékenység is kibontakozóban van az ipari parkban. Ez nyilvánvalóan a nagyobb tőkeerősebb cégekhez kapcsolódik:

- Új betelepülő Magyarország legnagyobb vetőmag termelője a Duna-R Kft. amely terveik szerint a cég K+F központját is ide telepítené.
- Dr. Lantos Ferenc Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Kar docense vezetésével alkalmazott kutatások folynak a paprikanemesítés és szélesebb körű hasznosíthatóság céljából. Ez kiterjed a paprika egészségügyi hasznosítására (alzheimer kór elleni szer), az ellenállóbb paprikafajták kifejlesztésére pl. lisztharmatra rezisztens paprikát fejlesztettek ki), és a külföldi piacok által igényelt paprikafajták, csomagolási módok kifejlesztésére.
- Legrand Zrt. – saját fejlesztésben modern vállalatirányítási rendszert alakított ki.

- A tervezett „Kertészváros” projekt – a helyi agrár termelőket kívánja integrálni.
- Az ipari parkban csúcstechnológiával működő nagyvállalkozás egyelőre nem telepedett meg, bár ennek feltételei – terület, infrastruktúra, munkaerő, ösztönzők – adottak. A város és az ipari park kifejezett törekvése ilyen jellegű vállalat megtelepítése az ipari parkban, ugyanakkor hasonlóan fontos cél a meglévő helyi vállalkozások koncentrációja az ipari parkban és ott a K+F tevékenység, illetve a cégek közötti együttműködés és összefogás támogatása.

Az ipari park további sikerei folyamatos, innovatív, a piaci igényeket proaktívan kiszolgáló fejlesztések függvénye, amely irányban a város elkötelezett.

1.9.2.3 Szolgáltatások

Szentesen a működő vállalkozások 77,9%-a tevékenykedik a szolgáltatások területén, míg a foglalkoztatottak 65%-a dolgozik itt. Ezen arányokkal a város tercier szektora némiképp elmarad a megyei mutatóktól (a mezőgazdaság nagyobb aránya miatt).

1-29. táblázat: Működő vállalkozások száma és aránya a különböző szolgáltatások körében (2012)

Nemzetgazdasági ágak	Szentes		Csongrád megye	
	Vállalkozások száma, db	Aránya, %	Vállalkozások száma, db	Aránya, %
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	2	0,12%	24	0,09%
Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérséklés	2	0,12%	78	0,30%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	421	24,24%	5603	21,67%
Szállítás, raktározás	80	4,61%	889	3,44%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	72	4,15%	1224	4,73%
Információ, kommunikáció	46	2,65%	1099	4,25%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	63	3,63%	999	3,86%
Ingatlanügyletek	56	3,22%	879	3,40%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	225	12,95%	3999	15,47%
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	73	4,20%	1265	4,89%
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	0	0,00%	1	0,00%
Oktatás	90	5,18%	1234	4,77%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	109	6,28%	1540	5,96%
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	47	2,71%	572	2,21%
Egyéb szolgáltatás	71	4,09%	1090	4,22%
Összesen:	1357	78,12%	20496	79,29%

Forrás: KSH, TeIR

A szolgáltató ágazatban működő vállalkozások a legnagyobb (a megyét meghaladó) arányban 24,4% a Kereskedelem, gépjárműjavításban tevékenykednek, a második legnagyobb ág a Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (12,95%), ami viszont elmarad a megyei értéktől. A többi nemzetgazdasági ágban jellemzően 3-5% körüli a vállalkozások aránya. A szálláshely szolgáltatás, vendéglátás sem kiemelkedő, 4,15%.

Külföldi tulajdon jellemzően a pénzügyi, banki szolgáltatást nyújtó vállalkozásokban, és a kiskereskedelem nagyobb egységeiben jellemző.

A városban megtalálhatók a különböző hazai és nemzetközi kereskedelmi láncok képviselői (CBA, Hunor Coop Zrt., illetve TESCO, Penny Market, Lidl, Aldi), több autósalon (Skoda,

Suzuki,). A helyi, és térségi lakosság ellátásában érdemes kiemelni a helyi HUNOR COOP ZRt.-t, mely az ÁFÉSZ-ek átalakulásával jött létre és az élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem fontos helyi és térségi szereplője. Csongrád megye 6 városában és 13 községében 37 COOP üzletet működtet.

A nagybankok közül bankfiókkal rendelkezik az OTP Bank, a Kereskedelmi és Hitelbank, az ERSTE Bank Hungary, az Unicredit Bank, a Raiffeisen Bank. Fiókkal rendelkezik továbbá a Szegvár és Vidéke Takarékszövetkezet és a Szentesi Hitelszövetkezet.

Biztosítótársaságok közül jelen van az Allianz Biztosító, az Aegon Biztosító, az ERSTE Vienna Insurance Group Biztosító, a Generali Biztosító, a Groupama Biztosító, az N-N Magyarországi Biztosító, az ING Biztosító, a K & H Biztosító.

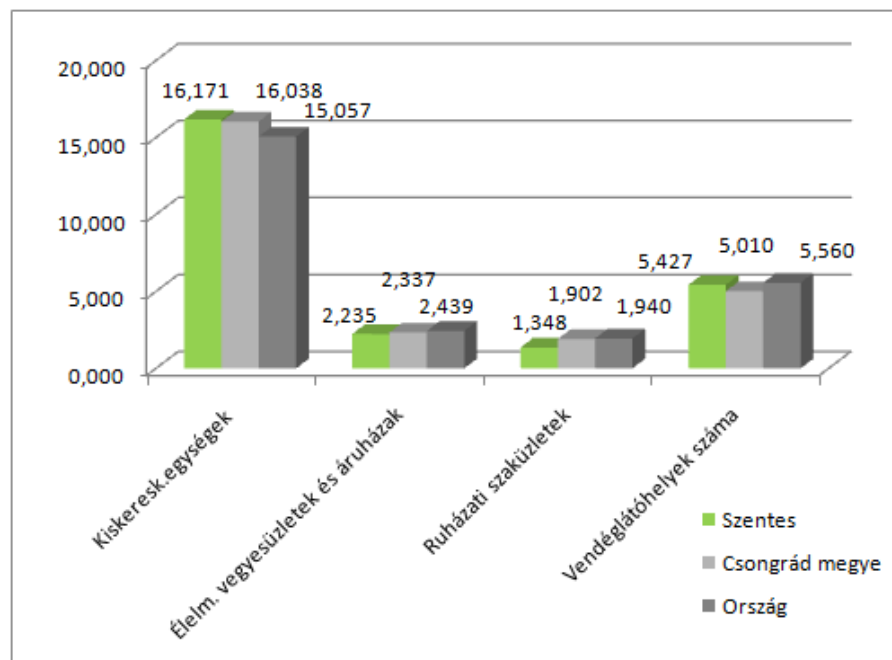
A városban a lakossági és üzleti szolgáltatások mennyisége és színvonala megfelelő, a helyi és térségi igényeket kielégítő.

1-30. táblázat: Kereskedelmi és vendéglátó egységek száma Szentesen (2013)

Adattípus	Egységek száma (db)
Kiskereskedelmi hálózati egységek száma	456
Élelmiszer vegyesüzletek és áruházak száma	63
Ruházati szaküzletek száma	38
Vendéglátóhelyek száma	153

Forrás: KSH, TelR

1-11. ábra: Kereskedelem- vendéglátás Szentesen, db/1000 fő (2013)

Forrás: KSH, TelR

A lakosságot kiszolgáló kereskedelmi és vendéglátóhelyek relatív értékeiben Szentes és a megyei, illetve országos referenciamutatókban jelentős eltérések nincsenek, az ellátás ezen szegmense Szentesen mennyiségi szempontból megfelelően biztosított.

Jelentősebb vendéglátóhelyek Szentesen:

Liget Étterem, Aranykalász Panzió és Étterem, Szindbád Étterem és Kávéház, Főnix Étterem és Söröző, Nádas Csárda, Páterház Étterem, SÉF Kft., Galéria Kávéház és Étterem, Chicago Étterem, Taverna Pizzéria, Venezia Pizzéria, Füstí cukrászda, SZIN-es Cukrászda, Szent Korona Cukrászda, Johanna Cukrászda.

Megjegyzendő, hogy az utóbbi években megjelenő nemzetközi háttérű és országos kitekintésű étteremkalauzokban (pl. Dining Guide, Gault Millau, Alexandra stb.) nem szerepel szentesi vendéglátóhely.

A turizmus jelentős és perspektivikus gazdasági szegmens a településen. Szentes városa kiemelten kezeli, amit bizonyít, hogy a <http://www.szentes.hu/turizmus/index.php/hu/> oldalon igen gazdag és színvonalas anyag található a helyi turizmusról, és, hogy a város elfogadott Idegenforgalmi Konceptióval rendelkezik, amelyben meghatározták a turizmusfejlesztés 4 fő prioritását. A program szlogenje: Aktív város - Aktív turizmus.

- 1. Sport- és egészségturizmus/gyógyturizmus ötvözése, fejlesztése, egyedi termék kialakítás, ezen belül kiemelt jelentőséggel az edzőtábor turizmus
- 2. Infrastruktúra fejlesztése
- 3. Aktív turizmus fejlesztése
- 4. Kulturális turizmus fejlesztése

A turizmus a meglévő vonzerőire épít, amelyekhez kapcsolódóan jelentős fejlesztések megvalósítása történt, van folyamatban illetve tervben ahhoz, hogy valódi turisztikai terméké váljon. E legfőbb vonzerők összefoglalóan:

Elsődleges vonzerők:

- A város ma is jellemző aktív sportturisztikai kínálata, amely nemzetközi szintű versenyeztetési tradíciókkal, sportrendezvényekkel és edzőtáborokkal rendelkezik a legismertebb vízilabdán kívül még számtalan sportágban (egyéb vízi sportok, csapatlabdajátékok, küzdősportok, lovassportok stb.), illetve a hozzá szükséges intézményi és infrastrukturális háttérrel (sportcsarnok, 50 m-es fedett versenymedence, egyéb sportpályák stb.).
- A termál- és gyógyvízkincs, illetve az erre épülő sport-, rekreációs- és gyógyturisztikai szolgáltatások (strand, fürdő, uszodák, wellness stb.), és azok részben kiépült, részben megvalósulás alatt lévő infrastruktúrája (Szentesi Üdülőközpont).
- A felújított belváros, a Kurca part és a Széchenyi Liget vonzó építészeti, kulturális, természeti és tájképi értékei, amely összekapcsolásra kerül a szabadidős- és aktív rekreációs (p. Kurca-part Kalandpark, a Pusztai László Sporttelepen az új műfüves labdarúgópálya stb.) tevékenységekkel.

Kiegészítő vonzerők:

- A város kulturális és hagyományörző rendezvénykínálata (pl. Lecsófesztivál, Szárnyas Napok gasztronómiai és sörfesztivál, Télbúcsúztató Karnevál, Térfesztivál stb.).
- Termál-tó turisztikai adottságai és lehetőségei (vízi sportok)
- Tiszai strand

- A lovas-, horgász-, vadász-, kerékpáros-, tanyai- és agrárturizmus, illetve ökoturizmus adottságai

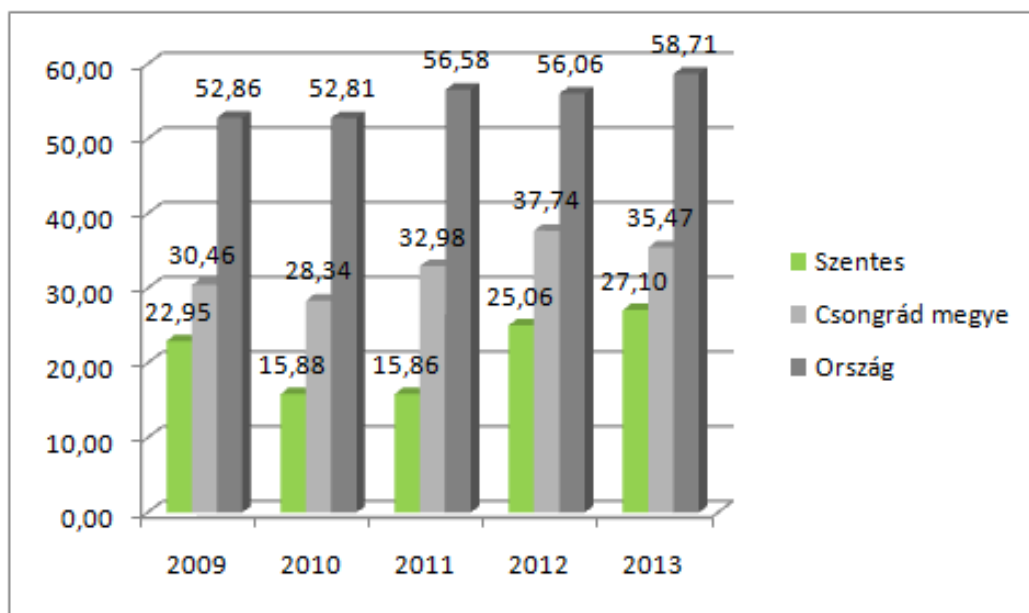
A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ágban a működő szentesi vállalkozások 4,15%-a dolgozik, 72 vállalkozás. Ez arányaiban kissé elmarad a megyei 4,73%-os mértéktől.

Az összes szálláshely (kereskedelmi és magán) szállásférőhelyeinek száma Szentesen 2013-ban 764 db. A 2009 évi 664 db 2010-11-ben nagyon lecsökkent (454 db), majd 2012-től 712 fölé emelkedett.

Szentes városban jelenleg nem működik szálloda, ami a turisztikai fejlesztések egyik legnagyobb akadálya. A régi Petőfi Szálló patinás főtéri épülete jelenleg befektetőre és teljes körű felújításra vár, az épület felújítása milliárdos nagyságrendű beruházást igényel. A szálláshelykínálatot magán szálláshelyek – panziók (pl. Aranykalász Panzió, Péterház Panzió, Holdfény Panzió stb.), apartmanházak (pl. Centrum Apartman, Csiga Apartmanház, Napsugár Apartman stb.), vendégházak (pl. Anita, Bástyá, Éjjeli Bagoly Vendégházak stb.), továbbá a Szentesi Üdülőközpont üdülőházai és kempingje, illetve a Ternyei Béla Kollégium jelentik.

E szálláshelykínálat sem mennyiségében, sem minőségében nem alkalmas jelentősebb létszámú, magasabb igényeket támasztó turizmus fogadására.

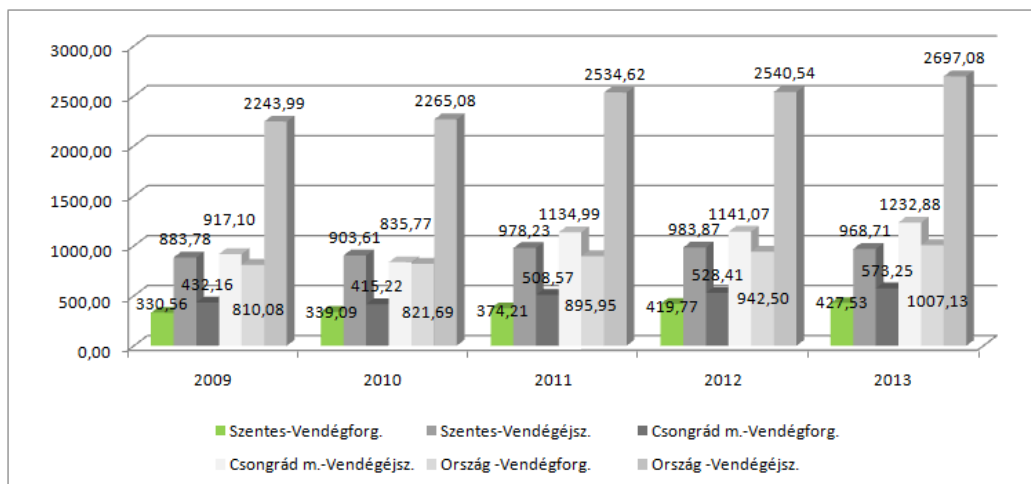
1-12. ábra: Összes szálláshely (kereskedelmi és magán) szállásférőhelyeinek száma, db/1000 fő(2009-2013)

Forrás: KSH, TelR

Szentesen a szállásférőhelyek száma a 2012 óta beindult növekedés ellenére relatív igen alacsony: messze elmarad a megye értékeitől – 2011-ben kevesebb, mint a fele, majd némi felzárkózás mutatkozik - és az országos átlag harmadát-felét sem éri el.

1-13. ábra: Vendégforgalom és vendégéjszakák száma a kereskedelmi és a magán szálláshelyeken(2009-2013)

Forrás: KSH, TelR

Szentesen a vendégforgalmi adatok (vendégek száma) és a vendégéjszakák száma (évenként az első két oszlop) az előzőhöz hasonlóan nagyon gyenge relatív értékeket, mutat. Bár kismértékű növekedés kimutatható–párhuzamosan a megyei és országos növekedéssel – de különösen az országos értékektől való igen jelentős lemaradás szembeszökő. 2012-2013 között ráadásul a vendégszám kismértékű növekedése mellett a vendégéjszakák csökkenése következett be, azaz a szálláshelyen töltött idő még csökkent is (abszolút és relatív értelemben is).

Megjegyzendő, hogy az országos értékekhez képest Csongrád megye is igen jelentős lemaradást mutat, különösen a vendégéjszakák tekintetében, azaz a szálláshelyeken töltött idő itt is sokkal rosszabb az országosnál.

A 2013-as évet nézve Szentesen a vendégek száma az országos értéknek 42,45%-a, a vendégéjszakáknak pedig 35,92%-a. Az egy vendégre jutó vendégéjszaka országosan 2,67, ez Szentesen csak 2,26. Mindezen adatok szintén alátámasztják a megfelelő mennyiségű és minőségű szálláshelyek iránti szükségletet Szentesen. Megjegyzendő, mivel új szálláshely létesítésre vonatkozó EU-s támogatások nem várhatók, e problémát a magánszféra befektetései tudják megoldani, amelyhez három alapvető feltétel szükséges:

- Az Önkormányzat támogatása minden lehetséges módon;
- A helyi vonzerők fejlesztése minél nagyobb turisztikai forgalom generálása érdekében,
- továbbá a turizmus szervezeti és marketing háttérének kialakítása.

Az elmúlt időszakban több fontos turisztikai vagy ahhoz közvetlenül kapcsolódó fejlesztés valósult meg, illetve van jelenleg is folyamatban (részletesebben lásd az 1.10. fejezetben!):

- Üdülőközpontokhoz kapcsolódó korszerűsítések és fejlesztések (Magyar-Román Határmenti Együttműködési pályázat, DAOP)
- Fedett uszoda megvalósítása (TAO pályázat)
- Műfüves labdarúgó pálya kialakítása

1.9.3 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések

Szentes város gazdasági szerkezetének jellemzője, hogy a tradicionális mezőgazdasági térségi központi szerepkörhöz fejlett és évszázados múltra visszatekintő feldolgozóipar társul. Ennek kiemelkedő vállalata a Hungerit Zrt., amely az 1922-ben alapított szentesi baromfifeldolgozó, majd a Szentesi Baromfifeldolgozó Vállalat alapjain működik máig is. A 60-as években telepített, és zömében privatizált formában, részben külföldi tulajdonban azóta is működő iparágak révén a város gazdaságának karakteres ipari jellege van. Meghatározó az élelmiszeripar, a könnyű elektronikai ipar, a fémfeldolgozás, erősödik az információs technológia. Kiemelt ipari vállalkozások a Legrand Zrt. és a MetalCom Zrt., e cégek jelentős exportőrök is egyben és a nemzetközi piacokon versenyeznek; továbbá újabban a HK-Ceram Kft., amely európai szinten szállít étetési-segéd eszközöket tetőcserép gyárak és finomkerámia üzemek számára. Valódi hightech iparág megtelepedése azonban még várat magára.

A néhány ipari és mezőgazdaság nagyvállalkozás mellett a város gazdaságában meghatározók az ipari tevékenységet folytató KKV-k.

A szolgáltatások terén a város járási központi szerepkörrel rendelkezik, e szerepkört a szolgáltató vállalkozások megfelelően ellátják, azon túlnyúló gazdasági hatása ezen gazdálkodó szervezeteknek nincs.

A város jövedelemtermelő képessége döntően ezen iparágaknak köszönhetően viszonylag jó, ami visszatükröződik a magasabb egy főre jutó hozzáadott értékben (lásd 1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre), amely Szentesen 1156, a megyében 834 ezer Ft; illetve a helyi iparüzési adó bevételek alakulásában.

1-31. táblázat: Egy lakosra jutó iparüzési adó (1000 Ft) (2001-2011)

	Szentes	Csongrád megye	Ország
2001	12,8	15,8	22,3
2002	16,6	17,7	24,9
2003	19,2	19,1	26,5
2004	21,2	21,4	30,7
2005	23,0	21,8	25,5
2006	27,0	26,4	29,0
2007	30,1	28,8	32,9
2008	32,8	29,8	36,2
2009	31,5	33,8	36,8
2010	31,9	33,2	34,2
2011	38,0	33,8	36,2

Forrás: KSH, TelR

Az iparüzési adó bevételek dinamikus növekedése jellemző a 2001-2011 közötti időszakban. A válság hatása ugyanakkor jól kivehető, Szentesen 2009-ben, megyei és országos szinten 2010-ben következett be a visszaesés. Szentesen 2011-re jelentősen megemelkedett az iparüzési adó lakosságarányos összege.

A fontosabb vállalkozások árbevételéről nem áll rendelkezésre idősoros kimutatás, ezért csak a 2012-2013 évek összevetésére van lehetőség.

1-32. táblázat: Fontosabb szentesi vállalkozások árbevételének alakulása, millió Ft (2012, 2013)

Név	2012	2013
Hungerit Zrt	37909	43537
Legrand Zrt	20403	21272
Délkertész Zrt	5946	6332
Árpád Agrár Zrt.	n.a.	4459
HUNOR COOP Zrt.	n.a.	4356
Metalcom Zrt	3439	3128
Pankotai Agrár Zrt.	n.a.	2687
HK Ceram Kft	1999	1964
Kontaset Kft	1298	1310
MA-KA	485	955
FRIGO	663	769
Denti System	243	235
SZEFO	90	222
Ganz Kft	265	221
Marosinvest Kft	170	152
Szemu Metál	n.a.	134
Traktorbolt Kft	84	116
Alk-Tech	n.a.	90
Fémtechnika	132	58
MOVE ZRT	n.a.	15
WORK FORCE Kft.	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzat adatközlése

A jelentősebb szentesi cégek esetében az elmúlt években nem volt jellemző a visszaesés – nyilván ingadozások voltak és vannak -, ennek megfelelően jelentősebb létszámleépítésekre sem került sor. A munkaerőpiac szempontjából ez egyfajta kiegyensúlyozottságot ad. Igazi high tech iparág megtelepedése a városban még várat magára. A meglévő, évtizedes múltú cégek, továbbá a katonaság, mint jelentős foglalkoztató viszonylag kiegyensúlyozott, konstans munkaerő keresletet biztosítanak a városban.

Az Ipari Parkban több vállalkozás hajtott végre munkahelyteremtő fejlesztést, összességében kb. 75 munkahelyet teremtve. Ezek döntően korábban is működő helyi vállalkozások bővüléséből adódott, amelyek feltételeinek kialakításához jelentősen hozzájárult a város Önkormányzata is.

A helyi gazdasági érdekszövetségek közül kiemelendő a Dél-alföldi Kertészek Szövetkezete nevű TÉSZ, a legnagyobb árbevételű ilyen szervezet az országban (lásd 1.9.3.1.Mezőgazdaság).

TDM szervezet nem működik a városban.

A város legnagyobb vállalat, a Hungerit Zrt. az 1990-es privatizáció és német, olasz partnerek bevonásár követően máig folyamatosan hajt végre jelentős fejlesztéseket és beruházásokat, amelyek révén a hazai élelmiszeripar egyik meghatározó szereplőjévé vált.

- 2010-ben a Panír I. üzem korszerűsítése.
- 2011-ben a csirkefeldolgozóhoz új spirálfagyasztó beépítése.

- 2012-ben új kopasztó és zsigerelő berendezések üzembe állítása.
- 2014-ben a Darányi Ignác Terv keretében új élőállat-szállítási és függesztő rendszer bevezetése.

A helyi gazdasági szervezetek többségére jellemző, hogy mélyen beágyazott a város és a térség gazdaságába, a munkaerő, a helyi termelési tradíciók, a személyes kapcsolatok, helyi együttműködések és az alapanyag ellátás, mezőgazdasági szervezetek esetén az értékesítés szervezése révén egyaránt. Ez kétségtelen előny más városokban megtelepedett, nem integrálódó külső betelepülőkkel szemben, amelyek némi költségelőnyért cserébe gyorsan „továbbállnak”, sokszerű elbocsátásokat okozva – mint ahogy országosan erre számtalan példa akad.

Az alábbi táblázat mutatja a Szentesen működő vállalkozások által pályázati támogatás segítségével megvalósított jelentősebb (50 millió Ft feletti támogatású) projekteket (az összes helyi támogatott projektet lásd a mellékletben!).

1-33. táblázat: Szentesi vállalkozások 50 millió Ft fölötti támogatást nyert fejlesztései (2007-2013)

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése	Megítélt támogatás (Ft):
DAOP 1.1.1/A-09 Ipari területek, ipari parkok és vállalkozói inkubátorházak infrastruktúráis fejlesztése Szentes INNO-DEPOT 2008. Korlátolt Felelősségű Társaság Vállalkozói Inkubátorház kialakítása a Szentesi Ipari Park területén	119 083 349
DAOP 1.1.1/DE-13 Telephelyfejlesztés és ipartelepítés a területi kohézióért Szentes MAROSINVEST Befektető és Tanácsadó Kft. Gyártócsarnok építés a Marosinvest Kft.-nél	55 334 735
DAOP 1.1.1/DE-13 Telephelyfejlesztés és ipartelepítés a területi kohézióért OROS-COM Informatikai Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Az Oros-Com Kft. vasszerkezet-gyártó üzemének és összeszerelő tevékenységének a megvalósítása és működtetése Szentesen az ipari parkban	59 989 222
DAOP 1.1.1/DE-13 Telephelyfejlesztés és ipartelepítés a területi kohézióért AUTARK Szolgáltató, Beszerző és Értékesítő Kft. Az Autark Kft telephelyfejlesztési projektje	60 000 000
DAOP 1.1.1/E Telephelyfejlesztés TEJSZOLG-Szentes Gépipari Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Új üzemsarnok építés	94 508 765
DAOP 1.1.1/E Telephelyfejlesztés DenTi System Fogorvosi Implantológiai Kft. Saját fejlesztésű, biokompatibilis anyagból előállított implantátum-rendszer csomagolására alkalmas üzem építése a Szentesi Ipari Parkban	81 503 701
DAOP 1.1.1/E-11 Telephelyfejlesztés AGROTECH-KOMFORT Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Mezőgazdasági és élelmiszeripari technológiai gépek és berendezéseket, kiegészítő egységeket gyártó, összeszerelő kisvállalkozás meglévő telephelyének bővítése: új épületek kialakítása, meglévők korszerűsítése, eszközpark kapacitás növelése.	95 864 390
DAOP 2.1.1/E-09 Aktív turisztikai fejlesztések L-Direct Szolgáltató és Kereskedelmi Kft A szentesi "Kurcapart- kalandpark" kialakítása	193 698 287

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése	Megítélt támogatás (Ft):
GOP 2.1.1/B Komplex vállalati technológia fejlesztés kis- és középvállalkozások számára AUTARK Szolgáltató, Beszerző és Értékesítő Kft. Betongyártó technológia korszerűsítése, új, csúcstechnológiájú munkagépek beszerzése, informatikai fejlesztés, integrált irányítási rendszer kiépítése, képzés és munkahelyteremtés az Autark Kft-nél	48 150 000
GOP 2.1.1-09/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára REWOX HUNGÁRIA Ipari és Környezetvédelmi Kft. "A REWOX Hungária Kft. veszélyes hulladék kezelési üzemének komplex fejlesztése"	107 674 981
TÁMOP 2.1.3.C-12/1 Munkahelyi képzések támogatása nagyvállalkozások számára a konvergencia régióban Szentes HUNGERIT Baromfifeldolgozó és Élelmiszeripari Zártkörűen Működő Részvénytársaság HUNGERIT Zrt. munkavállalóinak képzése a hatékonyság növeléséért, és a folyamatos fejlődés fenntartásáért	66 167 299,00
TÁMOP 2.3.3/B-09/5 Nagyvállalkozások általános képzéseinek támogatása a konvergencia régiókban Szentes HUNGERIT Baromfifeldolgozó és Élelmiszeripari Zrt. Munkahelymegőrzés képzéssel a HUNGERIT Zrt-nél	79 860 206,00

Forrás: Önkormányzat adatközlése

1.9.4 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

Csongrád megye Területfejlesztési Konceptiójában hazai 174 kistérség versenyképességének komplex (78 mutatóból álló) mutatórendszer alapján történő összehasonlító empirikus vizsgálatát mutatják be. Ez alapján a Szentesi térség a relatíve gyenge versenyképességű térségek közé lett besorolva.

A regionális versenyképességet befolyásoló tényezők közül kiemelkedik három, amelynek értékei alapvetően befolyásolják a település gazdaságának fejlődési potenciáljait: a közlekedési elérhetőség, a munkaerő képzettsége és a helyi gazdaság innovációs potenciálja.

Elérhetőség

A közlekedési elérhetőség szempontjából a legfontosabb a közúti, gyorsforgalmi úton történő elérhetőség és a nagyobb gazdasági pólusok elérési ideje. E tekintetben Szentes versenyképessége nem tökéletes, de még a befektetők által értékelhető kategóriába tartozik: az M5 autópálya Kiskunfélegyházi csomópontja a várostól 37 km-re fekszik, kb. 20-30 perc alatt elérhető. Budapest 137 km-re fekszik, elérési ideje kb. 1,5 h. Az autópálya elérése tekintetében kedvező, hogy megépült a csongrádi elkerülő út, a 451-es út burkolatának állapota viszont erősen leromlott. A tervezett burkolat felújítás sokat fog segíteni Szentes elérhetőségének megítélésén.

A tervezett M44 gyorsforgalmi út csatlakozása várhatóan kb. 25 km-re hozza Szenteshez a gyorsforgalmi hálózat csatlakozását, ami már a befektetők által preferált zónába tartozik. A valóban fejlesztő hatású megközelítéshez szükséges a 45. sz. főút fejlesztése.

Szeged 62 km-re fekszik Szentesről, 1 órán belül elérhető. Hódmezővásárhely távolsága Szentesről 25 km, 20-30 perc alatt elérhető.

Vasúti szempontból frekvenciált Szentes helyzete, a 147-es számú Kiskunfélegyháza-Orosháza vonal és a 130-as Szolnok–Hódmezővásárhely vasútvonal itt keresztezi egymást. A vasúti elérhetőség azonban ma már nem számít jelentős versenyképességi tényezőnek.

A Szentesi repülőtér a várostól délre 5 kilométerre helyezkedik el, sport és mezőgazdasági célokat szolgál. Itt található a Dél-Alföldi regionális helikopteres mentőbázis. A repülőtérnek a gazdasági versenyképességre gyakorolt hatása csekély.

Munkaerő képzettsége

A munkaerő képzettségére vonatkozóan az 1.7.1.3 Képzettség fejezetben lettek bemutatva részletesebb információk. Szentesen a lakosság képzettség alap- közép és felsőfokú szinten is elmarad a megyei értékektől. Utóbbiakat ugyanakkor erősen fölfelé torzítja Szeged, ezért Szentes a vidéki átlagnak valószínűleg megfelel.

A helyi „szabad” és munkára fogható munkaerő létszáma 500-600 főre becsülhető. Őket a megfelelő szakirányú képzésekkel a betelepülő vállalkozások max. középszintű képzettséget igénylő munkahelyeken alkalmazni tudja. Ennél nagyobb létszámú munkaerőbázis térségi és regionális szinten található, ami nem feltétlenül rontja a város beruházói megítélését: jellemzően 50-100 km-es sugarú körből a napi szintű ingázás szinte megszokott, a nagyobb cégek buszokkal oldják meg az utaztatást, ez ma is jellemző gyakorlat.

K+F és innovációs tevékenység

Szentesen a K+F+I tevékenység megítélése a Csongrád Megyei Területfejlesztési Koncepció szerint - Szeged kivételével az összes többi megyei járáshoz hasonlóan - a „Gyenge innovációs teljesítményű” térségek sorába tartozik³. Mivel felsőfokú oktatási intézménnyel nem rendelkezik, ez nem meglepő. Az egyetemi és kutató központ Szeged országosan a 4. az innovációs rangsorban (klaszter analízis). A 2006-2009 között benyújtott szabadalmak száma ezer lakosra Szegeden 5,7 db, Hódmezővásárhelyen 3,5 db, Szentesen 0,5 db. Az országos elemzés 69. helyén található a geotermikus kutatásokra visszavezethetően Kistelek, Szentes csak ezt követi. Egyértelmű, hogy a szegedi kutatási potenciálhoz való csatlakozás Szentes legfőbb esélye innovációs szempontból.

Szentesen, a Szentesi Ipari Parkban a jelentősebb vállalkozások részéről már ismertek alkalmazott kutatási tevékenységek, ezek részletesen az 1.9.2.2 Ipar c. fejezetben kerültek bemutatásra.

A város gazdaságára általában ugyanakkor kevésbé jellemző a kutatás és az innováció, ami a versenyképesség egyik alapja, mivel a magas hozzáadott értéket előállító gazdasági tevékenységek ehhez kötődnek. Így ezek támogatása, ösztönzése alapvető érdeke és feladata a városnak. A helyi K+F tevékenység alapja a vállalkozások közötti innovációs összefogások ösztönzése, koordinálása, az ipari parkban innovációs központ létrehozása lenne.

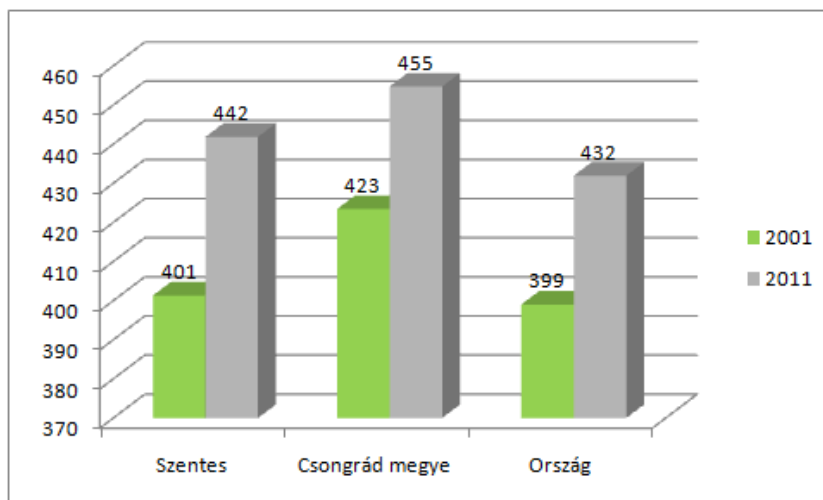
1.9.5 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

A város teljes lakásállománya 12 745 db (KSH, 2011). A lakásállomány 2001-hez képest (12 642db) kis mértékben, 103 lakással növekedett, ami 0,8 %-os bővülést jelent.

³ A helyi gazdasági élet egyes szereplői vitatják ezen kutatás eredményeit.

1-14. ábra: 1000 lakosra jutó lakások száma (2001, 2011)

Forrás: KSH, TelR

A szentesi lakásállomány mennyiségi arányai mindkét évben elmaradnak a megyei adatoktól, de meghaladják az országos értékeket. A növekedés mértéke 2001 és 2011 között ugyanakkor Szentesen volt a legmagasabb, 41 db lakás/1000 fővel (31 és 33 helyett).

1-34. táblázat: Épített lakások aránya (éves lakásállomány százalékában,) (2001, 2011)

Évek	Szentes	Csongrád megye	Ország
2001	0,18%	0,20%	0,43%
2011	0,11%	0,13%	0,15%

Forrás: KSH, TelR

Az épített lakások aránya tekintetében 2001-ben Szentes és Csongrád megye is jelentős elmaradást mutatott az országos értéktől, annak 50%-át sem érve el. A 2011-re mindhárom területi kategóriában bekövetkezett jelentős csökkenés után ekkor is Szentes mutatja a leggyengébb értéket a lakásépítési kedv tekintetében, de elmaradása a megyei és országos aránytól már nem olya nagy mértékű (mert országosan is jelentős volt a visszaesés).

A lakásállomány minőségi összetételére vonatkozóan az 1.10.5. Életminőség c. fejezetben található részletes adatok.

2014-ben a lakáspiac stagnáló. A piacon sok az eladó lakás, ugyanakkor érzékelhető a lakáspiaci kereslet is, ám e kettő igényei – minőség, méretek, árak – sok esetben nem találkoznak össze.

Külön problémát jelent a központban a 70-es, 80-as években létesült lakótelepi jellegű lakásállomány sorsa: ezen épületek és lakások elavultak, a fenntartási költségek magasak, presztízsértékük alacsony, ezért csak alacsony áron értékesíthetők.

Az ingatlan.com-on 2015. februárjában 14 eladó lakás szerepelt, zömében 1,5, 2 szobás lakások.

1-35. táblázat: Eladó lakások Szentesen(2015. február)

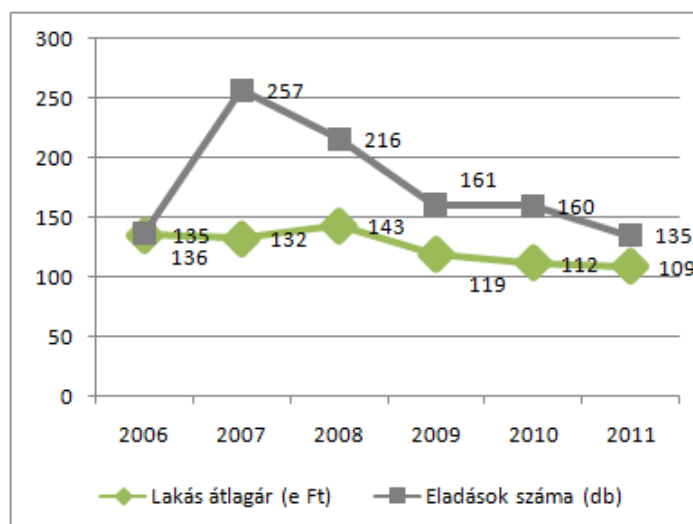
	Ár (millió Ft)	Méret (m ²)	Szobák száma	Ár/m ²
1	5,5	29	1,0	189 655
2	7,7	60	2,5	128 333
3	7,0	49	2,0	142 857
4	4,5	59	2,0	76 271
5	5,6	51	1,5	109 804
6	12,5	65	2,5	192 308
7	8,2	53	2,0	154 717
8	4,5	59	2,0	76 271
9	18,5	83	3,0	222 892
10	12,5	79	3,0	158 228
11	7,0	56	1,5	125 000
12	5,3	55	2,0	96 364
13	7,5	52	1,5	144 231
14	12,5	79	3,0	158 228
Átlag	8,5	59	2,1	141 083

Forrás: www.ingatlan.com

Az átlagos lakásár az eladó lakások körében 8,5 millió Ft, az átlag méret 59 m², az átlag szobaszám 2,1, az átlagos négyzetméterár pedig 141 083 Ft. Ugyanakkor már 4,5 millió Ft-ért, 76 271 Ft/m² áron is lehet lakást venni a városközpontban, a Petőfi utcában, felújítandó téglalakást, vagy 5,3 millió Ft-ért, 96 364 Ft/m² áron a Honvéd utcában felújítandó lakást téglalakást 4 emeletes blokk épületben. A másik véglet egy 3 szobás, 83 m²-es lakás 18,5 millió Ft-ért, azaz 222 892 Ft/m² áron a városközpontban, ez felső kategóriás, újszerűen felújított, nagyon jó adottságú lakás.

A fenti árak a megyei átlagnál magasabbak (2014 végén 114 600 Ft/m²), forrás: www.origoingatlan.hu. Összehasonlításként a budapesti átlag ingatlanár ugyanekkor 386 640 Ft/m².

1-15. ábra: A lakás átlagárak és az eladások számának alakulása Szentesen (2006-2011) (2006-2011)

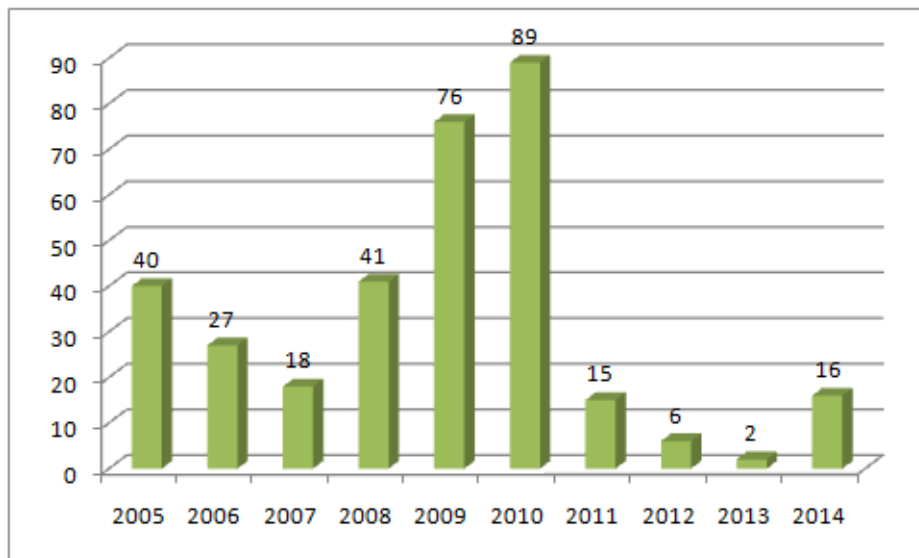
Forrás: KSH Ingatlanadattár

A KSH adatbázisa szerint 2011-be Szentesen 109 eFt/m² volt az átlagos lakóingatlan ár (ebben a családiházak és társasházi lakások, illetve panellakások árai is szerepelnek). Ebben az évben a lakás eladások száma megegyezett a 2006 évvel, az átlagos ár azonban elmaradt attól.

Az árakban és az eladások számában egyaránt jól követhető a válság ingatlanpiacra gyakorolt hatása. A 2007-2008 évi tetőzés után az árakban és az eladások számában egyaránt zuhanás következett be.

A www.otthonterkep.hu adatbázisa szerint 2014-ben Csongrád megyében 118 eFt/m² az értékesítés átlagára, ugyanez a Szentesi kistérségben 81 eFt/m².

1-16. ábra: Lakóépületre, lakásra kibocsátott használatbavételi engedélyek száma Szentesen(2005-2014)

Forrás: Önkormányzat adatközlése

A 2005 óta kiadott használatbavételi engedélyek számának alakulása Szentesen jól mutatja ezen időszak ingatlanpiaci változásait. A 2006-7 táján felfutó devizahitelezés hatalmasat lendített a lakásépítések piacán, ennek kifutása – az engedélyek kiadása - még a válság utáni időszakra is kiterjedt. Ezen időeltolódás miatt 2011-re jelent meg a válság hatása a lakásépítések területén, drasztikus visszaesés formájában, 89-ről 15-re, majd 2013-ban csak 2 db engedélyt adtak ki. Kis mértékű bizakodásra adhat okot hogy 2014-ben 16 engedély került kiadásra, ami megközelíti a 2007-es szintet.

1.10 Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz és intézményrendszere

1.10.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Költségvetés

Szentes város Önkormányzat költségvetésének rövid összefoglalása az Önkormányzat által megküldött Szentes Város Önkormányzata 2013. évi gazdálkodásáról szóló beszámoló c. előterjesztés alapján készült⁴.

Az önkormányzati feladat ellátási rendszer nagymértékben átalakult, ezen változások átalakításával összefüggő változások a költségvetést nagymértékben érintették. A feladatátrendeződés nagyarányú forráscsökkenéssel járt.

A korábbi feladatok egy része az államhoz került, éseddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb, feladathoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésbe. 2013. évben állami fenntartásba került:

- 3 általános iskola
- az Egységes Pedagógiai Szakszolgálatot ellátó intézmény,
- a Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola,
- a Terney Béla Kollégium.

Az átalakítások azt eredményezték, hogy működési költségvetésben a feszültségek fokozódtak, a fejlesztési feladatok számára jellemzővé vált a forrásszerzési kényszer.

További jelentős feladat átrendeződést jelentett a Járási Hivatalok megalakulásával összefüggő változás is, ez a Polgármesteri Hivatal létszámában csökkentést eredményezett (35 fő).

A 2013.január 1-től bevezetett feladat finanszírozási rendszer nem ellensúlyozta a korábbi ármegállapító szerep megvonása miatti bevétel kiesését (vízdíj, szemétdíj, kéményseprés, távhő), az átadott intézmények fenntartásához fizetendő (éves 258.000 eFt) hozzájárulás fedezetét, a SZJA bevételek teljes egészének pótlását, a gépjárműadó 60%-ának állami költségvetésbe történő befizetésének ellentételezését, ami összességében negatív hatással járt a költségvetésre.

Szentes város fő önkormányzati bevételi forrásai:

- Helyi bevételek (működési bevételek, helyi adók, felhalmozási és tőkejellegű bevételek).
- Az állami költségvetésből származó hozzájárulásokkal (normatív támogatások, központosított előirányzatok).
- A tervezett feladatokkal összefüggő külső forrásokkal (támogatásértékű bevételek, átvett pénzeszközök, stb.).

A fenti átalakítások ellenére Szentesen a költségvetésben tervezett feladatok teljesültek, a folyamatos feladatellátás, az intézmények alapvető működési feltételei biztosítottak voltak. A fejlesztések végrehajtása a megkezdett beruházásokra korlátozódott, illetve a pályázati feltételekhez igazodott.

Az önkormányzat működőképességét sikerült fenntartani, a likviditás folyamatosságát folyószámlahitel igénybe vétele nélkül biztosítani.

⁴ Szentes város 2014. évi Beszámolója várhatóan 2015. április végén kerül betérjesztésre

1-36. táblázat: Szentes Város Önkormányzata 2013. évi költségvetési zárszámadása fő tételei

Költségvetés fő tételei	Összeg (ezer Ft)
A bevételek főösszeg korrekciós tétel nélkül	6 325 540
ebből költségvetési bevétel	5 363 920
belső finanszírozás bevétele	647 852
külső finanszírozás bevétele	313 768
A kiadások főösszege korrekciós tétel nélkül	5 897 709
ebből költségvetési kiadás	5 494 502
külső finanszírozás kiadása	403 207

Forrás: Szentes Város Önkormányzata 2013. évi gazdálkodásáról szóló beszámoló

Az iparűzési adó mértékének alakulását lásd a 1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések c. fejezetben!

1-37. táblázat: Szentes Város Önkormányzata 2013. évi bevételeinek és kiadásainak összevont mérlege (ezer Ft)

Megnevezés	eredeti előirányzat	módosított	teljesítés	teljesítés %-a (4./2.)	teljesítés %-a (4./3.)	Megnevezés	eredeti előirányzat	módosított	teljesítés	teljesítés %-a (10./8.)	teljesítés %-a (10./9.)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Bevételek						Kiadások					
- működési bevételek	2 792 929	2 479 259	2 518 805	90,19	101,60	- személyi juttatások	1 295 153	1 476 622	1 454 985	112,34	98,53
- támogatások	1 155 370	1 431 686	1 431 686	123,92	100,00	- munkaadót terhelő járulékok	337 593	348 941	341 236	101,08	97,79
- felhalmozási és töke bev.	0	1 008	1 008		100,00	- dologi kiadások	1 843 376	1 841 283	1 747 001	94,77	94,88
- támogatásértékű bevételek	98 554	340 610	387 738	393,43	113,84	- egyéb támogatások	153 500	265 717	236 420	154,02	88,97
- átvett pénzeszközök	450	12 495	23 177	5 150,44	185,49	- átadott pénzeszközök, kölcsönök	164 052	265 467	242 589	147,87	91,38
- támogatásértékű kölcs. tér.	0	0	1 451			- támogatásértékű kiadások	260 939	268 472	264 809	101,48	98,64
Költségvetési bevételek össz:	4 047 303	4 265 058	4 363 865	107,82	102,32	- felhalmozás, felújítás	7 558	60 666	59 247	783,90	97,66
- pénzmaradvány	77 776	346 208	346 208	445,13	100,00	- tartalék	62 908	84 098	0	0,00	0,00
Működési bevételek össz:	4 125 079	4 611 266	4 710 073	114,18	102,14	Működés összesen:	4 125 079	4 611 266	4 346 287	105,36	94,25
- működési bevételek	754 816	848 016	184 547	24,45	21,76	- személyi juttatások	1 281	1 281	1 454	113,51	113,51
- támogatások	0	76 411	76 411		100,00	- munkaadót terhelő járulékok	311	311	621	199,68	199,68
- felhalmozási és töke bev.	113 337	118 882	151 902	134,03	127,78	- dologi kiadások	178 517	158 272	183 503	102,79	115,94
- átvett pénzeszk. kölcsön tér.	3 190 450	3 189 577	544 318	17,06	17,07	- átadott pénzeszközök, kölcsönök	799 929	831 405	31 470	3,93	3,79
- támogatásértékű bevételek	522 934	361 742	42 877	8,20	11,85	- felhalmozás, felújítás	4 403 482	4 474 750	931 347	21,15	20,81
Költségvetési bevételek össz:	4 581 537	4 594 628	1 000 055	21,83	21,77	- tartalék		7 605			0,00
- pénzmaradvány	0	301 644	301 644		100,00	- hiteltörlesztés	210 508	400 416	403 027	191,45	100,65
Összesen:	4 581 537	4 896 272	1 301 699	28,41	26,59						
- hitel, kötvény	1 012 491	977 768	313 768	30,99	32,09						
Fejlesztések, felújítások	5 594 028	5 874 040	1 615 467	28,88	27,50	Fejlesztések, felújítások	5 594 028	5 874 040	1 551 422	27,73	26,41
Mindösszesen:	9 719 107	10 485 306	6 325 540	65,08	60,33	Mindösszesen:	9 719 107	10 485 306	5 897 709	60,68	56,25
Korrektíós tételek			1 470 840			Korrektíós tételek			1 541 442		
Mindösszesen:	9 719 107	10 485 306	7 796 380	80,22	74,36	Mindösszesen:	9 719 107	10 485 306	7 439 151	76,54	70,95

Forrás: Szentes Város Önkormányzata 2013. évi gazdálkodásáról szóló beszámoló

Vagyongazdálkodás

Szentes Város Önkormányzata 2013. évi mérlegének főösszege 34.449.239 e Ft, mely az előző évhez képest összességében 327.283 e Ft-tal növekedett.

Az állami fenntartásba került intézmények miatt vagyon csökkenés nem következett be, mivel az ingatlanok, illetve gépek, berendezések továbbra is az Önkormányzat tulajdonában maradtak.

Az önkormányzati vagyonnal kapcsolatos helyi politikák, alapelvek és feladatok Szentes Város Önkormányzata Vagyongazdálkodási tervében kerültek meghatározásra (2013. január).

A vagyongazdálkodási terv alapvető célkitűzései:

- a biztonságos feladatellátás feltételeinek megteremtése,
- kiszámítható és átlátható gazdálkodás,
- pénzügyi egyensúly biztosítása,
- a vagyon értékének megőrzése, növelés,
- a vagyon piacorientált bérbeadásának biztosítása,
- a vagyonelemek piaci értéken történő értékesítése,
- a gazdaságosan nem hasznosítható ingatlanok értékesítése.

Az önkormányzat forgalomképes vagyona 3 527 260 469 Ft. Az önkormányzati vagyonkimutatás illetve a forgalomképes, forgalomképtelen és korlátozottan forgalomképes ingatlanok jegyzéke Szentes Város Önkormányzata 2013. évi gazdálkodásáról szóló beszámolójának 6. sz. mellékletében található.

Az önkormányzati lakásgazdálkodás Vagyongazdálkodási tervben rögzített megállapításai és rendelkezései az 1.10.5. Lakás és helyiséggazdálkodás c. fejezetben kerülnek bemutatásra.

Gazdasági Program

Szentes város gazdasági programja (2015-2019) jelenleg első olvasatban áll rendelkezésre, a végleges elfogadásra 2015. októberében fog sor kerülni. A 2014-2020 időszakra vonatkozó releváns helyi fejlesztéspolitikai információkat továbbá Szentes Város 2014-2020-as európai tervezési periódusra vonatkozó Beruházási Tervkonceptiója tartalmazza (2014. május).

A Gazdasági Programstruktúrája:

- I. sz. pillér: A megélhetést biztosító munkahelyek számának a növelése

Célok:

- a meglévő munkahelyek megőrzése
- a vállalkozások megerősödése, a jövedelemtermelő képesség növekedése
- új, kiszámítható jövőt megalapozó jövedelmet biztosító munkahelyek létesítése

Az ehhez kapcsolódó Gazdaságfejlesztési program fő programjai:

- Több ipar - Több munkahely - Ipari Park fejlesztési program
- Egészséges táj - Egészséges élelmiszer - Agrárfejlesztési program
- Aktív város - Aktív turizmus - Idegenforgalmi fejlesztési program

- II. sz. pillér: Az élhető várost szolgáló közösségi infrastruktúra fejlesztése

Az ehhez kapcsolódó fő programok:

- Lendületes város - Lendületes közlekedés - Közlekedésfejlesztési program

- Megújuló város - Megújuló energiák - Energetikai program
- Tiszta víz - Egészséges környezet - Vízgazdálkodási program
- Értékeit őrző város - Városrendezési feladatok
- Több tudás – Több kultúra – Teljesebb ember - Oktatás – Közművelődés – Sportprogram
- Ép testben - ép lélek - Egészségügyi – szociális program
- Emberközpontú város – Tiszta zöld környezet - Környezetvédelmi program

1.10.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Szentesen városfejlesztéssel kapcsolatos döntési jogkörrel Szentes város Önkormányzata rendelkezik. A képviselő-testület az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról, az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról. Ezen túlmenően a testület feladata a város térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadása és/vagy módosítása. A képviselő-testület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a képviselő-testület különböző bizottságai.

A városfejlesztéssel összefüggő döntések végrehajtása a polgármesteri hivatalon belül a Műszaki Iroda és a Beruházási Csoport feladata.

Települési intézményeket érintően megvalósított fejlesztések (2007-2014):

- EGT/NORVÉG pályázat keretében megvalósult komplex energetikai korszerűsítés megújuló energiaforrás felhasználásával.
- Zsoldos Ferenc Szakközépiskola: Homlokzati nyílászárók cseréje, homlokzatok és lapos-tetők utólagos hőszigetelése, primer-oldali fűtési rendszer korszerűsítése (átállás olajtüzelésű kazánról táv-hőre), használati melegvíz ellátás korszerűsítése napkollektoros rendszer alkalmazásával.
- Árpád utcai óvoda: Homlokzati nyílászárók cseréje, homlokzatok és padlásfödém utólagos hőszigetelése, fűtési rendszer korszerűsítése gázkazán cseréjével, víz-csatorna hálózat átépítése, használati melegvíz ellátás korszerűsítése napkollektoros rendszer alkalmazásával.
- Szentes Városi Bölcsőde: Homlokzati nyílászárók cseréje, homlokzatok és lapos-tetők utólagos hőszigetelése, primer-oldali fűtési rendszer korszerűsítése (átállás gázkazánról táv-hőre), használati melegvíz ellátás korszerűsítése napkollektoros rendszer alkalmazásával.
- Családok Átmeneti Otthona: Homlokzati nyílászárók cseréje, homlokzatok utólagos hőszigetelése, fűtési rendszer korszerűsítése gázkazán cseréjével, használati melegvíz ellátás korszerűsítése napkollektoros rendszer alkalmazásával.
- Szt. Anna utcai óvoda: Homlokzati nyílászárók cseréje, homlokzatok és padlásfödém utólagos hőszigetelése, primer-oldali fűtési rendszer korszerűsítése (átállás gázkazánról táv-hőre), használati melegvíz ellátás korszerűsítése napkollektoros rendszer alkalmazásával.

- Pollák Antal Szakközépiskola: Homlokzati nyílászárók cseréje, homlokzatok és lapos-tető utólagos hőszigetelése, primer-oldali fűtési rendszer korszerűsítése (átállás gázkazánról táv-hőre), használati melegvíz ellátás korszerűsítése napkollektoros rendszer alkalmazásával.
- Petőfi Sándor Általános Iskola: Homlokzati nyílászárók cseréje, építmény részhomlokzatok és padlásfödém utólagos hőszigetelése, homlokzati -és lábazati vakolat-helyreállítások, felületképzések primer-oldali fűtési rendszer korszerűsítése (átállás gázkazánról táv-hőre), használati melegvíz ellátás korszerűsítése napkollektoros rendszer alkalmazásával.
- Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola és Hangversenyközpont: Homlokzati nyílászárók cseréje, építmény rész-homlokzatok és padlásfödém utólagos hőszigetelése, homlokzatok felületképzése, primer-oldali fűtési rendszer korszerűsítése (átállás konvektoros gázfűtésről táv-hőre), használati melegvíz ellátás korszerűsítése napkollektoros rendszer alkalmazásával.
- Köztársaság utcai óvoda: Homlokzati nyílászárók cseréje, homlokzatok és lapos-tető utólagos hőszigetelése, primer-oldali fűtési rendszer korszerűsítése (átállás gázkazánról táv-hőre).
- LEADER pályázat keretében részleges energetikai felújítás: Pusztai László Sporttelepen lévő lapos-tetős öltözőépület Homlokzati nyílászárók cseréje, homlokzatok és lapos-tető utólagos hőszigetelése.
- SZEMÜNK FÉNYE program keretében világításkorszerűsítés a lámpatestek cseréjével:

Szentes Városi Bölcsőde, Szt. Anna utcai Óvoda, Farkas Antal utcai Óvoda, Árpád utcai Óvoda, Rákóczi Ferenc utcai Óvoda, Apponyi téri Óvoda, Klauzál utcai Óvoda, Köztársaság utcai Óvoda, Dr. Mátéffy Ferenc utcai Óvoda, Deák Ferenc Általános Iskola, Klauzál Gábor Általános Iskola, Koszta József Általános Iskola, Lajtha László Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Horváth Mihály Gimnázium, Zsoldos Ferenc Szakközépiskola A épülete, Volt Petőfi Sándor Általános Iskola, Pollak Antal Szakközépiskola, Középiskolai Kollégium, Gyermekkönyvtár, Tóth József Művelődési és Ifjúsági Ház, Tokácsli Városi Galéria

- KEOP projektek keretében napelemek telepítése a villamos energiafogyasztás csökkentésére: Művelődési és Ifjúsági Ház, Deák Ferenc Általános Iskola, Klauzál Gábor Általános Iskola, Koszta József Általános Iskola, Papp László Sportcsarnok.
- ÖM támogatás felhasználásával tálalókonyha korszerűsítése: Új tálalókonyha kialakítása a Rákóczi Ferenc utcai Óvoda két különálló épületrésze közötti foghíj beépítésével.
- DARFT pályázat keretében megvalósult projekt: Sima Ferenc utcai Szakrendelő (SZTK) lapos-tetős épületén magastető építése közmű felállásokkal, akadálymentes személyfelvonó telepítésével dolgozói pihenők, irodák, tanácskozóterem kialakíthatósága céljára.
- DAOP pályázati forrás felhasználásával megvalósult épületrekonstrukciós projektek. A Gondozási Központ épületei:

- Horváth Mihály utca 10. sz. alatti és Dózsa György utca 86/a. sz. alatti épületek utólagos hőszigetelése, fűtési és használati melegvízes rendszer korszerűsítése kazáncserével, burkolatok felújítása, fizikai akadály-mentesítés.
- Nagyörvény utca 53. sz. alatti épület akadály-mentesítése.
- A Klauzál Gábor Általános Iskola felújítása: Homlokzati nyílászárók cseréje, homlokzatok és lapos-tetők utólagos hőszigetelése, fűtési rendszer szekunder-oldali korszerűsítése, világítási hálózat átépítése, informatikai hálózat kialakítása, vizesblokkok, -burkolatok, -belső nyílászárók cseréje, külső rámpa, akadály-mentes felvonó létesítése, sportudvar felújítása.
- A Klauzál Gábor utcai óvoda bővítéssel párosuló felújítása: A 100 férőhelyes intézmény bővítése 200 férőhelyesre új foglalkoztatók, szociális blokkok, tornaszoba, tálalókonyha és a nevelő-ellátó személyzet részére önálló épületrész kialakításával, építészeti, -épületgépészeti és épületvillamossági új szakipari szerkezetek alkalmazásával, különös tekintettel az energetikai korszerűsítés és projektarányos akadály-mentesítés feltételeinek teljesülésére, valamint az ingatlan bővítésével párhuzamosan az új játszóudvar kialakítására.
- A Szentes Városi Bölcsőde bővítéssel párosuló felújítása: Az épület bővítése négy új foglalkoztatóval, szociális blokkokkal, a tálalókonyha átépítésével, bővítésével, építészeti, -épületgépészeti és épületvillamossági új szakipari szerkezetek alkalmazásával, különös tekintettel az energetikai korszerűsítés (használati melegvíz ellátás biztosítása napkollektorok telepítésével) és projektarányos akadály-mentesítés (akadálymentes wc kialakítása, lépcsőn-járó telepítése) feltételeinek teljesülésére, valamint az ingatlan bővítésével párhuzamosan az új játszóudvar kialakítására.
- A Dózsa-ház részleges felújítása és bővítése: Az épület tervezett új funkcionális elvárásoknak megfelelő részleges szerkezeti visszabontása, teljes belső átalakítása, új épületrésszel történő bővítése, épületgépészeti és épületvillamossági új szakipari szerkezetek alkalmazásával, energetikai korszerűsítés és projektarányos akadály-mentesítés megvalósítása.
 - TIOP pályázati forrás felhasználásával megvalósult épületrekonstrukciós projektek:
- A Szentesi Hajléktalan Segítő Központ Átmeneti Szálló részének felújítása és korszerűsítése: homlokzati nyílászárók cseréje, homlokzatok és padlásfödém utólagos hőszigetelése, fűtési rendszer korszerűsítése gázkazán cseréjével, víz-csatorna hálózat átépítése, konyhák és vizesblokkok felújítása, fizikai akadály-mentesítés, ellátottak foglalkoztatását célzó faházak telepítése.
- A Szentesi Hajléktalan Segítő Központ Éjjeli Menedékhely részének felújítása és bővítése: belső alaprajzi átalakítása, szerkezeti újjáépítése, az épületrész bővítése új szociális blokkokkal, a teakonyhával, ügyeleti szobával, csomagtároló raktárral, épületgépészeti és épületvillamossági új szakipari szerkezetek alkalmazásával, különös tekintettel az energetikai korszerűsítés (használati melegvíz ellátás biztosítása napkollektorok telepítésével) és projektarányos akadály-mentesítés feltételeinek teljesülésére.

1-38. táblázat: Beadott és támogatott pályázatok operatív programonként (2007-2013):

Operatív program	Beérkezett pályázatok	Támogatott pályázatok
ÁROP	17 819 165 Ft	17 819 080 Ft
DAOP	9 182 105 380 Ft	4 489 297 512 Ft
GOP	2 325 573 256 Ft	860 632 906 Ft
KEOP	6 812 307 419 Ft	5 562 209 341 Ft
KÖZOP	95 777 390 Ft	95 204 935 Ft
TÁMOP	3 489 012 693 Ft	1 342 100 331 Ft
TIOP	4 417 896 347 Ft	4 339 603 776 Ft
ÖSSZES	26 340 491 650 Ft	16 706 867 881 Ft

Forrás: Önkormányzat adatközlése

Az összes, 2007-2013 közötti pályázati forrásból támogatott fejlesztést lásd a mellékletben!

1-39. táblázat: Települési intézményeket érintő tervezett fejlesztések (2015-2020):

A projekt címe, rövid megnevezése:	Szentes, Kossuth utca 33-35., Városi Könyvtár, volt Zsinagóga épületfelújítás
A projekt célja:	Balesetveszély elhárítása, beázások megszüntetése, épületenergetikai paraméterek javítása
A projekt megvalósítandó tevékenységeinek leírása: (Az elvégzendő feladatok pontos leírása)	Oszlopfejek meglazult kerámiadísztéseinek eltávolítása, helyettük nagyrészt újragyártott kerámiadíszek felszerelése. Főbejáratnál működő előlépcső töredezett fellépői helyett új lépcsőlapok elhelyezése. Tetőfelület felújítása a sérült cserépfedés és bádigos szerkezetek cseréjével, egyúttal pótolva a héjazat alatti hőszigetelés és átszellőztetés hiányosságait is. Elavult homlokzati nyílászárók helyett a jelenlegivel megjelenésben és anyagban azonos, de szerkezeti kialakításban és üvegezésben korszerű, fokozottan hőszigetelt egyedi gyártású faszerkezetű nyílászárók beépítése. Fűtési rendszer szekunder oldali hibás, vagy nem energiatakarékos működtetést generáló elavult szerelvényeinek korszerűsítése, cseréje. Homlokzati és belső vakolatok, felületképzések felújítása.

A projekt címe, rövid megnevezése:	Szentesi Művelődési és Ifjúsági Ház épületének és környezetének felújítása
A projekt célja:	az épület és környezete műszaki állagának felújítása, épületenergetikai paraméterek javítása, komplex akadálymentesítés, szolgáltatásfejlesztés
A projekt megvalósítandó tevékenységeinek leírása: (Az elvégzendő feladatok pontos leírása)	<u>Műszaki állag-felújítás:</u> az épület víz-csatorna, fűtés, és elektromos hálózatának, berendezési-felszerelési tárgyainak cseréje, vizesblokkok burkolatcseréje, teraszok mellvéd és padlóburkolatainak cseréje, az épület melletti támfalak, lépcsők, és betonozott parkoló szerkezeti megerősítése, kültéri világítási hálózat és kandeláberek cseréje. <u>Épületenergetikai paraméter-javítás:</u> a földszinti padozatok, -homlokzatok és lapostetők utólagos hőszigetelése, homlokzati nyílászárók cseréje, gázüzemű fűtési rendszer kiváltása távfűtéssel. <u>Komplex akadálymentesítés:</u> fizikai: a főbejárat és terasz felőli tereplépcsők, az alsó felszínket összekötő belső lépcső rámpásítása vagy korlátlift telepítése, a galériatérben felvonó létesítése, a földszinten akadálymentes wc kialakítása, belső nyílászárók szabványosítás miatti cseréje infokommunikációs: látás, hallás, és szellemileg károsultak részére braillefeliratozás, szimbólumok, vezetősávok elhelyezése, infokommunikációs hurok kiépítése. <u>Szolgáltatásfejlesztés:</u> víziszinpad felé történő "megnyitás" terasz bővítéssel.

A projekt címe, rövid megnevezése:	Szentes, Magyartési Klubkönyvtár épületfelújítása
A projekt célja:	épületbeázási problémák elhárítása, épületenergetikai paraméterek javítása, szociális feltételek korszerűsítése
A projekt megvalósítandó tevékenységeinek leírása: (Az elvégzendő feladatok pontos leírása)	Épület (hasznos alapterület: 250m ²): tetőszerkezetének szükséges megerősítése, tetőfedés és bádogos szerkezetek cseréje, belsőterü vízesblokk felújítása és szellőzésének kialakítása, fűtési és használati melegvízellátó rendszer primer és szekunderoldali korszerűsítése kondenzációs gázkazán telepítésével, padlófűtési rendszer kialakításával, belső padozat, homlokzat, és zárófüdém utólagos hőszigetelése, homlokzati nyílászárók cseréje, épületvillamossági hálózat szabványosítása.

A projekt címe, rövid megnevezése:	Szentes, Farkas Antal utcai Óvoda épületének felújítása
A projekt célja:	épületszerkezeti, felnedvesedési és beázási problémák elhárítása, épületenergetikai paraméterek javítása, szociális feltételek javítása
A projekt megvalósítandó tevékenységeinek leírása: (Az elvégzendő feladatok pontos leírása)	FŐÉPÜLET (hasznos alapterület: 300m ²): szerkezeti megerősítés vonóvasakkal, főfalak utólagos vízszigetelése aláfalazással, magastető épületrész tetőfedésének cseréje, lapostetős épületrész magastetővel történő ellátása, foglalkoztatók, kiszolgáló helyiségek (iroda, dolgozói öltöző, vízesblokkok, konyha) szakipari felújítása, konyhai berendezések cseréje, fűtési és használati melegvízellátó rendszer primeroldali korszerűsítése kondenzációs gázkazán és napkollektorok telepítésével, homlokzat és zárófüdém utólagos hőszigetelése, homlokzati nyílászárók cseréje.

A projekt címe, rövid megnevezése:	Szentes, Vásárhelyi utcai Óvoda épületének felújítása
A projekt célja:	épületszerkezeti és beázási problémák elhárítása, épületenergetikai paraméterek javítása, szociális feltételek javítása
A projekt megvalósítandó tevékenységeinek leírása: (Az elvégzendő feladatok pontos leírása)	Épület (hasznos alapterület: 200m ²): szerkezeti megerősítés vonóvasakkal, magastető épületrész tetőfedésének cseréje, lapostetős épületrész magastetővel történő ellátása, foglalkoztatók, kiszolgáló helyiségek (iroda, dolgozói öltöző, vízesblokkok, konyha) szakipari felújítása, konyhai berendezések cseréje, fűtési és használati melegvízellátó rendszer primeroldali korszerűsítése kondenzációs gázkazán és napkollektorok telepítésével, homlokzat és zárófüdém utólagos hőszigetelése, homlokzati nyílászárók cseréje.

A projekt címe, rövid megnevezése:	Szentes, Damjanich utcai Óvoda épületének felújítása
A projekt célja:	épületszigetelési problémák elhárítása, épületenergetikai paraméterek javítása, ellátási feltételek korszerűsítése

A projekt megvalósítandó tevékenységeinek leírása: (Az elvégzendő feladatok pontos leírása)	Épület (hasznos alapterület:200m ²): teherhordó falszerkezeteinek utólagos vízszigetelése aláfalazással, új foglalkoztató helyiség kialakítása és a kiszolgáló helyiségek (iroda, dolgozói öltöző, vizesblokkok) felújítása alaprajzi átalakítással és épületbővítéssel, belsőterü tálalókonyha természetes megvilágításának és szellőzésének kialakítása, konyhai berendezések cseréje, fűtési és használati melegvízellátó rendszer primeroldali korszerűsítése kondenzációs gázkazán és napkollektorok telepítésével, homlokzat és zárófüdém utólagos hőszigetelése, homlokzati nyílászárók cseréje.
---	---

A projekt címe, rövid megnevezése:	Szentes, Dr. Mátéffy Ferenc utcai Óvoda épületeinek felújítása
A projekt célja:	épületszerkezeti és beázási problémák elhárítása, épületenergetikai paraméterek javítása, szociális feltételek korszerűsítése
A projekt megvalósítandó tevékenységeinek leírása: (Az elvégzendő feladatok pontos leírása)	FŐÉPÜLET (hasznos alapterület: 400m ²): szerkezeti megerősítés utólagos alapozással, lapostetős épületrészek magastetővel történő ellátása, kiszolgáló helyiségek (iroda, dolgozói öltöző, vizesblokkok) alaprajzi átalakítással és épületbővítéssel párosuló felújítása, belsőterü tálalókonyha természetes megvilágításának és szellőzésének kialakítása, konyhai berendezések cseréje, fűtési és használati melegvízellátó rendszer primeroldali korszerűsítése kondenzációs gázkazán és napkollektorok telepítésével, homlokzat és zárófüdém utólagos hőszigetelése, homlokzati nyílászárók cseréje. MELLÉKÉPÜLET (tornaszoba, fejlesztőszoba és kiszolgáló helyiségek hasznos alapterület: 100m ²) vizesblokk vízgépészeti és építész szakipari felújítása, homlokzat és zárófüdém utólagos hőszigetelése.

Forrás: Önkormányzat adatközlése

1.10.3 Gazdaságfejlesztési tevékenység

Szentes Város Önkormányzata kiterjedt és sokelemű gazdaságfejlesztési tevékenységet folytat, amely rögzítésre került a város 2014-2020-aseurópai tervezési periódusra vonatkozó Gazdasági Programjában, amely összefoglalja a releváns fejlesztési elképzeléseket:

- A Szentesi Ipari Park fejlesztése – ehhez kapcsolódóan vállalkozások működésének támogatása, adminisztratív támogatások és kedvezmények biztosítása.
- A helyi munkaerő megtartása, képzettségének növelése.
- A város közlekedési elérhetőségének javítása.
- Partnerség építése, települési marketing tevékenység folytatása.
- A helyi turizmus fejlesztése az Idegenforgalmi Koncepcióban megfogalmazott 4 beruházási lépés segítségével, döntően a sportturizmusra fókuszáltn.
- A Szentesi Ipari Park fejlesztése.

Az ipari park jellemzői az1.9.2.2. Ipar c. fejezetben kerültek bemutatásra.

A város jelenlegi legfontosabb törekvése az ipari parkkal kapcsolatosan, hogy rendelkezésre álljanak olyan nagyobb, 10-20 ha-os, infrastruktúrával ellátott területek, amelyek jelentősebb vállalkozások befogadására is alkalmasak.

A betelepülő és ott működő vállalkozások részére a város sokrétű elvi és gyakorlati támogatást biztosít. Ezekről részletes tájékoztatást a <http://www.szentesinvest.hu/> oldalon lehet találni. A támogatások körében megtalálhatók az alábbiak:

- Konzultációs tanácsadás a projekt koncepció helyességéről (1 ablakos tanácsadás).
- Segítség az építési engedély kérelem összeállításában és benyújtásában.
- Tervezők, pályázatírók, kivitelezők ajánlása.
- Díjmentes marketing tanácsadás.
- Díjmentes reklámlehetőség biztosítása.

Biztosított továbbá a karbantartási és logisztikai szolgáltatások széles köre, valamint banki szolgáltatások is. A vállalkozásoknak az Ipari Parkba települését az Önkormányzat gyorsított ügyintézésével segíti.

Az Önkormányzat a betelepülő és/vagy fejlesztő, munkahelyeket teremtő vállalkozások számára különböző mértékű és különféle kedvezményeket biztosít: munkahely teremtési támogatás, telekár kedvezmény, helyi építményadó kedvezmény, logisztikai vállalkozások számára halasztott fizetési határidejű telekvásárlási lehetőség, a környezetvédelmi, ökológiai célok érvényesítésére a beruházás ösztönzésben egyedi elbírálás alapján nyújtandó kedvezmények, innovatív és K+F tevékenység esetében visszatérítendő kamatmentes kölcsön.

2014-ig működött a mikrovállalkozói hitelprogram, amely keretében az Önkormányzat kamatmentes, visszatérítendő kölcsönre írt ki pályázatot a helyi vállalkozások részére. A pályázat célja az volt, hogy egyszeri pénzügyi támogatással segítséget nyújtson helyi vállalkozók, gazdasági társaságok vállalkozásfejlesztési tevékenységéhez az alábbi témakörökben: innováció, gazdaság – és kereskedelemfejlesztés, termőföld vásárlás. 2015-ben nem indult a program, de mint sikeres kezdeményezést érdemes visszaemlíteni a helyi gazdaságfejlesztési tevékenységek körébe.

Az ipari parkban a kis- és mikrovállalkozások támogatását szolgálja a Vállalkozói Falu és az Inkubátorház. A Vállalkozói Falu zöldmezős beruházásként jött létre, 0,5 ha-os parcellák kiejánlásával. Magánvállalkozás munkájának eredményeként barnamezős beruházásként befejezés előtt áll az Esze Tamás laktanya egykori legénységi épületének felújítása révén a kis- és mikrovállalkozásokat segítő Inkubátorház.

- A helyi munkaerő megtartása, képzettségének növelése.

A városban felsőfokú képzés jelenleg nincs és erre középtávon sincs esély, ugyanakkor akár napi szintű ingázással elérhető távolságban működnek felsőfokú oktatási intézmények a város környezetében (pl. Szeged, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Szolnok, Szarvas stb.).

A város évente közel 200 fiatal számára nyújt felsőoktatási ösztöndíjat, azzal a nem titkolt reménnyel, hogy az iskola elvégzése után a fiatalok a városban találnak maguknak minőségi munkahelyet.

Megemlítené továbbá a 2011-ben végrehajtott iskolaátstrukturizálás révén a felszabadult Petőfi Sándor Általános Iskola épülete átadásra került a Zsoldos Ferenc Szakképző Intézetnek, ami hozzájárult a szakképzés kibővítéséhez, technikai színvonalának emeléséhez. Az egykori MÁV tanműhelyben folyó minőségi hegesztőképzéshez a város anyagi támogatást nyújtott, így az a városban maradhatott.

■ A város közlekedési elérhetőségének javítása.

A város kiemelten érdekelt az M44-es gyorsforgalmi út megépítésében, az oda vezető 45-ös főút felújításában és az M5 autópálya csatlakozást biztosító 451-es út felújításában.

E beruházások megvalósítása országos kompetencia, Szentes város kiemelten lobbizik értük.

■ Partnerség építése, települési marketing tevékenység folytatása.

A város aktív, a potenciális partnereket, felkutató, informáló aktív kiejánlási politikát folytat. Kapcsolatfelvétel történt több nagykövetséggel, külföldi és vegyes kamarákkal (pl. német-magyar gazdasági kamara, Amcham, szerb gazdasági kamarával stb.) Vezetői szinten egyeztetésre és látogatásra került sor Szentesen a HITÁ-val, a magyarországi tőkebefektetéseket szervezőkormányzati ügynökséggel.

Testvérvárosi kapcsolatokra építve került megszervezésre az ECO Szentes program, amely a vállalkozások számára kíván folyamatos új információkat adni.

Sikeres kezdeményezésnek bizonyult a 2009-ben indított „Vedd és véd a szentesit!” program. Elsődleges célja a válság begyűrűző negatív hatásait ellensúlyozandó a helyi vállalkozások támogatása azáltal, hogy a lakosságot és a vállalkozásokat is helyi termékek vásárlására biztatják. A programhoz, sok vállalkozás csatlakozott, a jelentős marketingkampány részeként a szlogent tartalmazó matricák készültek és a helyi médiában is jelentős volt a kampány jelenléte. Az érintett vállalkozások forgalma a program beindítása óta érezhetően növekszik, de haszonélvezője a programnak a lakosság is, hiszen általa munkahelyeket sikerült megmenteni és újakat létesíteni, illetve az önkormányzat is a magasabb adóbevételek révén. A programnak országos és nemzetközi fórumokon is sikere volt.

A Szentes - Újra Szentes akció lényege, hogy a településről elszármazottakat sikerüljön bevonni a település életébe. Az érdeklődők bekapcsolódhatnak – virtuálisan vagy személyesen – a város gazdaság, turisztikai, kulturális és sportéletébe, akár ötletekkel, vagy pénzzel, kezdeményezésekkel, információkkal. Az akció jelenleg a kapcsolatfelvételnél tart. Az akcióról Szentes város Facebook oldalán is lehet információkat találni.

Studium Generale Program, egyéb képzési támogatások és tevékenységek, ezt részletesen lásd 1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai c. fejezet!

Szentes városmarketing tevékenysége keretében a Szentesi Közös Önkormányzat Hivatalon belül két fős turisztikai-marketingcsoport jött létre, amelynek feladata a városmarketing tevékenység folytatása, illetve a város idegenforgalmának támogatása. Feladatuk a város külső megjelenésének biztosítása, szervezése: kiadványok, internetes oldalak, kiállítások (pl. Utazási Kiállításon való részvétel, több mint tíz éve) stb.

A város és az Önkormányzat életében fontosak a testvérvárosi kapcsolatok is. Szentes több határon túli magyar és külföldi településsel ápol jó kapcsolatokat. Szentes Város testvérvárosai:

- Topolya (Bačka Topola) (Szerbia-Montenegró (Kis-Jugoszlávia))
- Bunol (Spanyolország)
- Markgröningen (Németország)
- Dumbravita – Újszentes (Románia)
- Sankt Augustin (Németország)
- Hof Ashkelon (Izrael)
- Kaarina (Finnország)

■ Skierniewice (Lengyelország)

A Miért Szentes? kezdeményezés a külső betelepülő vállalkozások számára készült, és a legfrissebb piaci igények, elvárások kiszolgálása a célja, illetve azon kedvező befektetői környezet bemutatása, amely Szentesen fogadja a városba és az ipari parkba betelepülőket.

- A helyi turizmus fejlesztése az Idegenforgalmi Konceptióban megfogalmazott 4 beruházási prioritás segítségével, döntően a sportturizmusra fókuszáltnak.

Prioritások Szentesen

1. Sport- és egészségturizmus/gyógyturizmus ötvözése, fejlesztése, egyedi termék kialakítás, ezen belül kiemelt jelentőséggel az edzőtábor turizmus
2. Infrastruktúra fejlesztése
3. Aktív turizmus fejlesztése
4. Kulturális turizmus fejlesztése

A helyi gazdaságfejlesztésen belül a város jelentős szerepet szán a turizmus fejlesztésének. E téren konkrét fejlesztések történnek. A szentesi városközpont funkcióbővítő rehabilitációja sikeresen befejeződött. A jelenlegi legnagyobb futó projekt a Ligetben a termálvízvagyonra épülő sport és wellness turisztikai fürdőfejlesztés.

A fürdőfejlesztés keretében első lépésként mintegy 1200 Mó Ft TAO pályázati forrásból már megvalósult (2014. augusztus) az 50 m-es fedett uszoda (Városi Sportuszoda), amely az oktatás mellett hitelesítve lett vízilabda-mérkőzésekre és úszóversenyekre egyaránt.

HU-RO pályázati támogatásból a város felújítja a gyermekmedencét, a régi 50 méteres medencét és ehhez gépházat épített, valamint új tusoló is kiépítésre kerül, mintegy 168 millió Ft értékben.

A wellness részleg megépítése (DAOP Pályázat, 879 millió Ft) 2014-ben kezdődött, a befejezés 2015. júniusban várható. Itt élménymedence-wellness, öltöző, főbejárati épület kerül kialakításra.

A fenti két fejlesztést a 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő Szentesi Üdülőközpont Nonprofit Kft. irányítja.

Az Üdülőközpont biztonságosabb melegvíz ellátása és az uszoda bővítésével megemelkedett hőenergia igény fedezése érdekében a Városi Szolgáltató Kft. beruházásában új termálkút fúrására is sor kerül 120 millió Ft értékben.

A projekt helyszínén minősített gyógyvíz egyelőre nincs, a minősítési eljárásra később kerül sor.

A projekt megvalósítása révén Szentes a mai sportturizmus tradíciók bázisán turisztikai kínálatában nemzetközi szintre emelkedhet, különösen, ha ehhez egyéb kapcsolódó aktív, kulturális és egyéb turisztikai attrakció elemek is kialakításra kerülnek. A projektnek és Szentes város turisztikai potenciáljának továbbra is a leggyengébb pontja a már bemutatott szűkös szálláshelykínálat és vendéglátás, mind mennyiségi, mind minőségi szempontból, bármely kategóriában. Ennek fejlesztését a város támogatja, de anyagi erőforrásai nem teszik lehetővé a saját erős fejlesztéseket, azt a magánszféra beruházásainak kell megvalósítani, amennyiben itt megfelelő piacot érzékel. Ehhez kapcsolódó nyitott kérdés a volt Petőfi Szálló problémája, ahol több sikertelen magánérv próbálkozás után ma a szálló épülete kihasználatlanul, üresen áll a városközpont térfalában, rontva annak városképi értékét.

Az itt kialakítható legalább 4 csillagos szálló és wellness-központ létrehozása becsülhetően mintegy 3-4 milliárd Ft-os beruházást igényelne.

A helyi gazdaságfejlesztéshez csak közvetett módon, de kapcsolódik, hogy megkezdődött a város ivóvízminőség-javító programja és az új szennyvíztisztító kialakítása, illetve elkészült a városi lerakó hulladékudvara, s megkezdődött a Dél-alföldi Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer közös pályázata részeként a korábban lezárt szeméttelep rekultivációja.

A gazdaságfejlesztési tevékenység része, hogy milyen pozíciót tud elfoglalni a város a 2014-2020 költségvetési periódus támogatási rendszerében. Ennek érdekében, és a Szeged-centrikusság oldása céljából a város kezdeményezte, hogy a Dél-Alföldön a 4 megyei városhoz kapcsolódó tervezési központok mellett jöjjön létre egy ötödik, amely a 4 város mértani centrumában levő Szentes-Csongrád várospárra alapozva azt célozza meg, hogy ez a centrumterület ne a 4 nagyváros által kiürített vákuum, hanem a 4 város által erősített fejlődő centrum lehessen.

1.10.4 Foglalkoztatáspolitikai

Szentes Város foglalkoztatáspolitikájának legfőbb eleme a Szentesi Ipari Park fejlesztése. Ez egy közvetett fejlesztéspolitikai eszköz, ahol a meglévő vállalkozások fejlesztéseinek, illetve a külső cégek betelepülésének támogatása végső soron a munkahelyek megőrzését, új munkahelyek teremtését szolgálja.

Az utóbbi években Szentesen is jellemző sajnálatos folyamat a külföldre történő elvándorlás amely főleg a képzettebb fiatalabbakat érinti, de ma már a középkorúak körében is előfordul. Ez azzal a kockázattal is jár, hogy a gazdaságfejlesztés alapját adó képzett munkaerő bázis beszűkül, ami csökkenti a gazdaságfejlesztés ezen elemének súlyát.

Szentesen a foglalkoztatáspolitikai legfőbb irányelvei és törekvései a Beruházási Programban kerültek lefektetésre. A program – amely alapja a 2015-2019 évi Gazdasági Programnak - teljes célrendszere a foglalkoztatási helyzet javítására fókuszál, szinte az összes tevékenységet e cél érdekében határozza meg. A Programban az egyes számú - mindent megelőző célkitűzés - a megélhetést biztosító munkahelyek számának a növelése.

A munkahely-teremtési program 3 oszlopon alapul, ezek:

- a meglévő munkahelyek megőrzése
- a vállalkozások megerősödése, a jövedelemtermelő képesség növekedése
- új, kiszámítható jövőt megalapozó jövedelmet biztosító munkahelyek létesítése.

A Programban meghatározott stratégiai cél 2018-ig 700-750 új munkahely létrehozásának ösztönzése, illetve a munkanélküliség mértékének 5%-ra csökkentése Szentesen.

A tervezett 700-750 új munkahely létrehozásához az ipari Park fejlesztésével 400-450, az agrárprogram megvalósításával 130-150, az idegenforgalom dinamizálásával 150-200 új munkahely jöhet létre.

Szentes Város Önkormányzata foglalkoztatáspolitikájának fontos tervezett eleme az Ifjúsági Cselekvési Terv 2013-2014, amely már a jövő generációjával foglalkozik. E terv egyik célja a helyi foglalkoztatási helyzet javítása. A Tervben Szentes Önkormányzatának fontos partnere a Szentesi Ifjúsági és Diák Önkormányzat (SZIDÖK), egyben feladatul adta a SZIDÖK-nek, hogy a továbbiakban is működjön közre a Studium Generale Szentes Program diákok közötti propagálásában és szervezésében.

Az Ifjúsági Cselekvési Terv helyi foglalkoztatáspolitikát támogató operatív tevékenységei:

- Tehetséggondozás: Szegedi Tudományegyetemmel és helyi vállalkozókkal összefogásban idén (2012-ben - a szerk.) indult útjára a Stúdium Generale Program, célja tehetséges diákok számára elmélyültebb tudás megszerzése – a magasabb képzettség révén e diákok esélyt kapnak olyan jobban bérezett, akár vezetői állások megszerzésére a helyi gazdaságban, amely helyben foglalkoztatásukat erősítheti.
- Munkára nevelés, foglalkoztatás:
 - Együttműködési gyakorlat kialakítása a munkára nevelő, környezeti nevelési akciók kidolgozásában a helyi vállalkozói szférával.
 - A közfoglalkoztatásban résztvevő fiatalokat, pályakezdeket a foglalkoztatás során olyan területen kell elhelyezni, amely képzettségének megfelelő munkatapasztalat és referenciák szerzését teszi lehetővé számukra, megkönnyítve ezzel az elhelyezkedést a nyílt munkaerő-piacon.
 - Olyan foglalkoztatási program kidolgozása, amely elősegítené a más városban felsőfokú tanulmányaikat befejezett fiatal értelmiségiek hazatérését.
- Szabadidő-hasznosítás, sport:
 - Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában - óvodai vagy iskolai pedagógiai programok megvalósítását támogató, kínálatát gazdagító tanórai, tanórán kívüli, szabadidős kulturális tevékenységek megvalósítása.
 - „Tudásdepó-Expressz”- A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében - szövegértés-fejlesztési tábor alsó- és felső tagozatos általános iskolások, valamint középiskolások számára.

Mindezen tevékenységek közvetett módon hozzájárulnak a magasabb képzettségi szint eléréséhez, amely a helyi gazdaság fejlődésének, befektetővonzó képességének az alapja, a helyi munkahelyek számának, így a helyi foglalkoztatási kínálat növekedési alapfeltételeinek megteremtésével. A tervezett programok egyéni szinten hozzájárulnak nem csak a speciális tudás szintjének növeléséhez, hanem azon általános készségek fejlődéséhez is, amelyek a munkahelyeken való elhelyezkedés alapkövetelményei, és amely területen jelenleg a fiatalok körében is sok hiányosság jellemző.

A közfoglalkoztatás továbbra is fontos szerepet játszik a szociális ellátásra szorultak esetében. 2015 évtől az Önkormányzat részéről mintegy 20 millió Ft önerővel kell hozzájárulnia a közfoglalkoztatás finanszírozásához. A város tudatosan alakítja ki a közfoglalkoztatásra alapuló tevékenységét, hogy az valóban hasznosnak és értékteremtőnek bizonyuljon, segítse a rászoruló hajléktalanokat, munkanélkülieket, ezzel is elősegítve, hogy minél hamarabb visszatáljanak a munka világába.

1.10.5 Lakás és helyiséggazdálkodás

Bérlakás állomány

Szentes Város Önkormányzatának Vagyongazdálkodási Terve(2013. január) rögzítette Lakás- és helyiséggazdálkodási céljait, elveit. Az adatok forrása továbbá Szentes város adatszolgáltatása (2015. február).

Szentes város tulajdonában lévő lakásállományt szociális bérlakásként hasznosítja. A kezelői feladatokat a Szentes Városi Szolgáltató Kft. végzi el. A bérlakások száma 463 db, aránya 3,6% a teljes lakásállományon belül.

1-40. táblázat: Az önkormányzati lakásállomány megoszlása (2015):

Lakások	Lakások megoszlása (db)	Lakások megoszlása (%)
Jellege szerint:		
Társasházban lévő lakások	283	61,1%
Önálló ingatlanban lévő lakások	180	38,9%
	463	
Komfort fokozat szerint:		
összkomfortos	232	50,1%
komfortos	163	35,2%
félkomfortos	20	4,3%
komfort nélküli	47	10,2%
szükséglakás	1	0,2%
	463	
Lakószobák száma szerint:		
egy szobás	153	33,0%
kettő szobás	139	30,0%
egy plusz egy fél szobás	64	13,8%
egy plusz két fél szobás	67	14,5%
kettő plusz egy fél szobás	27	5,8%
kettő plusz két fél szobás	7	1,5%
három szobás	6	1,3%

Forrás: Önkormányzat adatközlése

A lakások 85%-a a város központi részén található, 5% a kertvárosi részen, 10% a peremrészén. A paneles technológiától a vályogtéglás szerkezetűig mindenféle megtalálható, de 75%-uk modern építéstechnológiával készült. A bérlakások 75%-nak a műszaki állapota megfelelő, a többi lelakott.

Az állomány 100%-ban kihasznált, még többre is lenne szükség.

A város a meglévő lakásállomány értékesítését nem tervezi sem közép-, sem hosszú távon, illetve hosszú távon növelni szükséges a szociális bérlakás állomány. Ehhez kapcsolódó feladatként került meghatározásra a megüresedő, funkcióját veszített önkormányzati tulajdonú épületek lakássá alakításának lehetősége.

A jelenlegi bérlakás állomány egy része többszintes társasházban, más részük hagyományos szerkezetű, többlakásos, földszintes családi házakban található. Ezen ingatlanállomány – lakások, lakóépületek - energetikai szempontból felújításra szorulnak: szükséges a nyílászárók cseréje, az épület teljes hőszigetelése. Ezért a terv szerint a társasházakban lévő önkormányzati bérlakások felújításának lehetőségét meg kell vizsgálni, akár a bérlő saját költségén történő felújítással a bérleti díjba történő beszámítás lehetőségével.

Középtávú terv, hogy a társasházak működéséhez az Önkormányzat segítséget nyújtson ezen épületek energetikai felújításához.

A bérlakásoknál jelentős a bérleti díj hátralék, melynek halmozott összege 25.224 e Ft (2013). A bérleti díjakat rendszeresen felül kell vizsgálni, a hátralékok behajtása iránt a szükséges intézkedéseket továbbra is meg kell tenni. Az esetleges kiürítés után az így megüresedett lakások újbóli bérbeadására nyílik lehetőség.

Egyéb bérlemények

A gyakori szolgáltató díjhátralék képződés kezelése érdekében az Önkormányzat szorgalmazza a bérlakások kártyás mérőórával való felszerelését a szolgáltatók részéről.

A nem lakás céljára szolgáló helyiségek esetében a Képviselő-testület tulajdonosi jogait – az elidegenítés és terhelés jogát kivéve - a Szentes Városi Szolgáltató Kft-re ruházta át.

A hasznosítás legfontosabb rögzített alapelvei:

- Törekedni kell arra, hogy a helyiségeket maradéktalanul hasznosítva legyenek.
- A fegyelmezetten fizető bérlőket lehetőleg meg kell tartani, a nem fizető bérlőkkel szemben el kell járni. Az így megüresedett helyiségek bérbeadásáról ismét gondoskodni szükséges.
- Az Önkormányzat nem tervezi a bérbeadható üzlethelyiségek értékesítését. Az olyan üres helyiségek, épületek esetében azonban, melyeket hasznosítása hosszú ideje nem megoldott, meg kell vizsgálni a lakássá alakítás, vagy az értékesítés lehetőségét.
- A bérleti díjakat továbbra is differenciáltan kell megállapítani figyelembe véve a helyiség városon belüli elhelyezkedését, az épület, helyiség műszaki állapotát, a tervezett tevékenység végzésére való alkalmasságát, a tevékenység jellegét.

1.10.6 Intézményfenntartás

1-41. táblázat: Önkormányzati fenntartású intézmények Szentesen (2015):

	Név	Cím
1.	DR. SIPOS FERENC PARKERDŐ OTTHON	6600 Szentes, Kovács Károly u. 3.
2.	KOSZTA JÓZSEF MÚZEUM	6600 Szentes, Kossuth tér 1.
2.1	Csallány Gábor Kiállítóhely	6600 Szentes, Széchenyi liget 1.
2.2	Péter Pál Polgárház	6600 Szentes, Petőfi S. u. 9.
2.3	Fridrich Fényirda	6600 Szentes, Kossuth L. u. 8.
3.	KÖZPONTI GYERMEKÉLELMÉZÉSI KONYHA	6600 Szentes, Jövendő utca 6.
4.	SZENTES VÁROS GONDOZÁSI KÖZPONTJA	6600 Szentes, Horváth M. u. 10.
4.1	II. Sz. Idősek Klubja, Átmeneti Szállást Biztosító Klub Házi szociális gondozás	6600 Szentes, Nagyörvény u. 53.
4.2	III. Sz. Idősek Klubja	6600 Szentes, Dózsa Gy. u. 86/A
4.3	Közösségi ellátások	6600 Szentes, Munkás u. 54.
5.	SZENTES VÁROS HAJLÉKTALAN SEGÍTŐ KÖZPONTJA	6600 Szentes, Rákóczi Ferenc utca 183.
6.	SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA BÖLCSŐDÉJE	6600 Szentes, Vásárhelyi út 2.
7.	SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK SPORTKÖZPONTJA	6600 Szentes, Jövendő utca 1.
7.1	Sportpályák és öltözők	6600 Szentes, Csongrádi út 4.

Önkormányzati
fenntartás

	Név	Cím
7.2	Sportszálló	6600 Szentes, Csongrádi út 8.
7.3	Tornaterem	6600 Szentes, Berekhát 13.
7.4	Dózsa ház	6600 Szentes, Csongrádi út 2.
8.	SZENTESI CSALÁDSEGÍTŐ KÖZPONT	6600 Szentes, Ady E. utca 10.
8.1	Gyermekek Átmeneti Otthona	6600 Szentes, Munkácsy M. u. 3.
8.2	Családok Átmeneti Otthona	6600 Szentes, Koszta J. u. 7/A
8.3	Közösségi tér	6600 Szentes, Csongrádi út 2.
8.4	Szentes Városi Üdülőtábor	8264 Szigliget, Külsőhegyi út 66.
9.	SZENTESI FELSŐPÁRTI ÓVODA	6600 Szentes, Rákóczi Ferenc utca 46-48.
9.1	Rákóczi F. Utcai Tagóvoda (székhely)	6600 Szentes, Rákóczi F. u. 46-48.
9.2	Szászszorszép Tagóvoda (telephely)	6600 Szentes, Köztársaság u. 2.
9.3	Mátéffy Utcai Tagóvoda (telephely)	6600 Szentes, Dr. Mátéffy F. u. 12.
9.4	Damjanich Utcai Tagóvoda (telephely)	6600 Szentes, Damjanich u. 37.
9.5	Nagytőkei tagóvoda (telephely)	6612 Nagytőke, Széchenyi tér 9.
10.	SZENTESI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	6600 Szentes, Kossuth tér 6.
11.	SZENTESI KÖZPONTI ÓVODA	6600 Szentes, Klauzál G. u. 5-7.
11.1	Klauzál u.(székhely)	6600 Szentes, Klauzál G. u. 5-7.
11.2	Apponyi téri tagóvoda (telephely)	6600 Szentes, Apponyi tér G ép.
11.3	Vásárhelyi úti tagóvoda telephely)	6600 Szentes, Vásárhelyi út 109.
11.4	Szent Anna utcai tagóvoda (telephely)	6600 Szentes, Szent Anna u. 1.
11.5	Árpád utcai és Farkas A. utcai tagóvoda (két épület) (telephely)	6600 Szentes, Farkas A. u. 11. Árpád utcai rész:
12.	SZENTESI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT	6600 Szentes, Tóth J. u. 10-14.
12.1	Megyháza Konferencia és Kulturális Központ	6600 Szentes, Kossuth tér 1.
12.2	Móricz Zsigmond Művelődési Ház	6600 Szentes, Ady E. u. 36.
12.3	Tokácsli Galéria	6600 Szentes, Kossuth tér 5.
12.4	Hangversenyközpont	6600 Szentes, Kiss Bálint utca 11.
13.	VÁROSI INTÉZMÉNYEK GAZDASÁGI IRODÁJA	6600 Szentes, Vásárhelyi út 12.

Forrás: Önkormányzat adatközlése

Az intézményekkel kapcsolatos megvalósult és tervezett fejlesztéseket részletesen az 1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere c. fejezet tartalmazza.

1-42. táblázat: Önkormányzati fenntartású intézményekben megvalósult fejlesztések összefoglalása Szentesen (2007-2013):

INTÉZMÉNY MEGNEVEZÉSE	ENERGIATAKARÉKOS CÉLÚ FELÚJÍTÁS				
	áttérés távfütési hálózatra	fűtési rendszer felújítása	korszerű kazán beépítése	nap- kollektor beépítése	nyílászáró csere, határoló falak hőszigetelése
Bölcsőde	X	X		X	X
Szent Anna utcai Óvoda	X	X		X	X
Köztársaság Utcai Óvoda		X		X	X
Árpád Utcai Óvoda		X	X	X	X
Lajtha László Alapfokú Műv. Isk.	X	X			X
Petőfi Sándor Általános Iskola (megszűnt)	X	X			X
Pollák Antal SZKI	X	X		X	X
Zsoldos Ferenc Középiskola és Szakiskola	X	X		X	X
Családok Átmeneti Otthona		X	X	X	X
Gyermekek Átmeneti Otthona	X	X		X	X
Családsegítő Központ	X	X		X	X
Közp. Gyermekekélelmezési Konyha		X		X	X
Klauzál Gábor Általános Iskola		X			X
Klauzál Utcai Óvoda	X	X			X

Forrás: Önkormányzat adatközlése, Vagyongazdálkodási Terv, 2013

Megjegyzés: a táblázatban szereplő iskolák a fejlesztések megvalósulásakor még önkormányzati fenntartásban voltak, 2013-tól azonban már a KLIK vette át a fenntartó szerepét.

1.10.7 Energiagazdálkodás

Az energiagazdálkodás területén az önkormányzat külön koncepcióval, fejlesztési dokumentummal nem rendelkezik, ugyanakkor több olyan lépését is meg lehet említeni, amelyek a hatékonyabb energiafelhasználást támogatják. Egyrészt a város részt vett a panelprogramban, és ennek keretében az elmúlt nyolc évben 624 lakás újult meg. Másrészt a város az elmúlt időszakban számos energetikai megújítást hajtott végre az intézményeiben (lásd 1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere).

1-43. táblázat: Energiafelhasználás az önkormányzati intézményekben (2011-2013)

Bölcsőde	2011		2012		2013	
Vásárhelyi út 12.	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
villamosenergia	12 MWh	442	17 MWh	684	17 MWh	652
gáz	7486 m3	1006	7893 m3	886	4686 m3	584
távhő	193 GJ	1157	290 GJ	1685	265 GJ	1538
Hajléktalan Segítő Központ	2011		2012		2013	
Rákóczi F. u. 198.	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
villamosenergia kWh	28236	1078	26603	1056	28373	1045
gáz	15399 m3	2136	16431 m3	2672	16510 m3	2865
Városi Intézmények Gazdasági Irodája (VIGI)	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
Vásárhelyi út 12. villamosenergia	6526	235	5643	226	5361	206
Vásárhelyi út 12. gáz	3125 m3	357	3374 m3	362	2791 m3	407
Ady E. u. 17-18. villamos energia	15120	608	18783	754	20905	809
Ady E. u. 17-18. gáz	8627 m3	1229	11674 m3	1506	12052 m3	1757
Központi Óvoda	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
Klauzál u. Óvoda villamos energia kWh	394	16	7882	315	13783	528
Klauzál u. Óvoda távhő		0		0	600 GJ	2680
Apponyi téri Óvoda villamos energia	673	28	751	32	850	34
Apponyi téri Óvoda gáz (ezer m3)	0	0	0,1	11	0	0
Apponyi téri Óvoda távhő	316 GJ	2775	316 GJ	2760	316 GJ	2780
Vásárhelyi uti Óvoda villamos energia	7588	293	5342	215	5278	203
Vásárhelyi uti Óvoda gáz (ezer m3)	4	596	5	546	5	554
Szent Anna utcai Óvoda villamos energia	6556	253	6084	244	7009	270
Szent Anna utcai Óvoda gáz (ezer m3)	1	117	1	123	0	0
Szent Anna utcai Óvoda távhő	0	0	300 GJ	1050	350 GJ	1157
Árpád u. és Farkas A u. óvoda villamos energia	9702	377	12357	471	10135	391
Árpád u. és Farkas A u. Óvoda gáz (ezer m3)	6	843	7	1045	7	958
Kertvárosi Óvoda	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
Rákóczi utcai Óvoda villamos energia kWh	31141	1164	22739	906	22119	845
Rákóczi utcai Óvoda gáz (ezer m3)	11	1522	12	1388	12	1365
Damjanich utcai Óvoda villamos energia	7067	273	6300	253	6331	243
Damjanich utcai Óvoda gáz (ezer m3)	2	325	5	596	5	584
Köztársaság utcai Óvoda villamos energia	6235	241	6761	270	6780	261
Köztársaság utcai Óvoda gáz (ezer m3)	0,16	20	0,15	21	0,15	20
Köztársaság utcai Óvoda távhő	546 GJ	1802	334 GJ	1105	330 GJ	1095
Mátéffy utcai Óvoda villamos energia	9050	350	8375	335	7660	293
Mátéffy utcai Óvoda gáz (ezer m3)	7	1041	11	1224	11	1198
Gondozási Központ	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
Horváth M. u. 1. gáz (ezer m3)	7,7	1174	6,1	991	6,9	1116
Nagyörvény u. 53. gáz (ezer m3)	7,9	929	5,5	886	6,3	1001
Dózsa Gy. u. 86. gáz (ezer m3)	2,5	388	3,3	421	3,3	513
Munkás u. 54. gáz (ezer m3)	5,9	671	5,6	817	4,9	780
Horváth M. u. 1. villamos energia kWh	7261	316	7056	355	7016	339
Nagyörvény u. 53. villamos energia	9943	468	10575	502	9974	456
Dózsa Gy. u. 86. villamos energia	1218	54	1347	64	1413	70
Munkás u. 54. gáz villamos energia	4259	207	4152	212	5010	263
Szentesi Közös Önkormányzati Hivatal	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
villamos energia kWh	na		na		79237	2071
távhő GJ	1603	8059	1605	7461	1440	6123

Művelődési Központ	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
Gázfogyasztás: Öze Lajos Filmszínház, Ifjúsági Ház, Móricz Zsigmond Művelődési Ház, Civil Közösségi Ház (ezer m3)	43,1	6802	41	8210	40,4	7420
Táv hő: Megyeháza, Tokácsi Galéria (GJ)	242	1994	419	2225	379	2123
Villamos energia kWh	66993	2930	64254	2830	60620	2723
Parkerdő otthon	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
villamos energia kWh	95120	3680	90784	3527	87206	3401
Gázfogyasztás (ezer m3)	50,8	6473	52,5	9664	4655	1307
Kosztai József Múzeum	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
villamos energia kWh	20060	1605	17980	1474	21570	1779
Táv hő (GJ)	589	3345	640	3636	722	4102
Péter Pál Polgárház	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
villamos energia kWh	4226	338	2820	231	2052	97
Gázfogyasztás (ezer m3)	4,8	732	4,4	678	3,4	522
Fridrich Fényrda	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
villamos energia kWh	87	0,69	79	0,64	80	0,47
Gázfogyasztás (ezer m3)	0,8	120	0,7	110	0,4	100
Csallány Gábor Kiállítóhely	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
villamos energia kWh	2616	209	2613	214	2032	209
Gázfogyasztás (ezer m3)	6,6	1001	5,8	884	4,8	935
Központi Gyermekélelmzési Konyha	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
villamos energia kWh	180753	6694	189961	7219	175540	6823
Gázfogyasztás (ezer m3)	58	8597	60	11493	69	9519
Sportközpont (Sportcsarnok, Futballpálya, Berekháti Tornaterem)	2011		2012		2013	
	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)	mennyiség	nettó költség (eFt)
villamos energia kWh	65512	3070	63789	2781	70345	3318
Gázfogyasztás (ezer m3)	44	6627	39	5988	32	4974

Forrás: Önkormányzat adatközlése

Szentes Város támogatást biztosít a közigazgatási területén levő iparosított technológiával épült lakóépületekre.

Támogatás igényelhető az iparosított technológiával épült lakóépületek széndioxid-kibocsátás csökkentést és energia-megtakarítást eredményező korszerűsítését, felújítását megvalósító beruházások támogatásához.

A támogatható tevékenységek a következők:

- nyílászárók energia-megtakarítást eredményező felújítása vagy cseréje,
- homlokzatok és födémek hőszigetelése,
- épületgépészeti rendszerek korszerűsítése, felújítása (fűtés, HMV, szellőzés, hővisszanyerős szellőzés, társasház közös villamos hálózata, felvonók),
- a megújuló energiahordozók megújuló energiaforrásokkal való helyettesítésére irányuló beruházások az energiatermelésre, a tárolásra, az energia szállítására és a hálózatba való esetleges visszatáplálásra.
- az épületek nyári hővédelmének javítása, árnyékoló, vagy árnyékvető szerkezetek beépítése (gépi hűtés nem támogatható),
- az épületek lodzsáinak beüvegezése a szoláris nyereségek passzív hasznosítására.

Megújuló
energiaforrások
hasznosítása

1-44. táblázat: Megújuló energia hasznosítása az önkormányzati intézményekben (2014)

Intézmény megnevezése	Megújuló energia jellege		
Szentesi Közös Önkormányzati Hivatal			távhő
Szentes Városi Bölcsőde		napkollektor	távhő
Szt. Anna utcai Óvoda		napkollektor	távhő
Árpád utcai Óvoda		napkollektor	
Klauzál utcai Óvoda			távhő
Köztársaság utcai Óvoda			távhő
Deák Ferenc Általános Iskola	napelem		
Klauzál Gábor Általános Iskola	napelem		távhő
Kosztai József Általános Iskola	napelem		távhő
Lajtha László Alapfokú Művészetoktatási Intézmény		napkollektor	távhő
Zsoldos Ferenc Szakközépiskola A épülete		napkollektor	távhő
Volt Petőfi Sándor Általános Iskola		napkollektor	távhő
Pollak Antal Szakközépiskola		napkollektor	távhő
Középiskolai Kollégium			távhő
Városi Könyvtár			távhő
Gyermekkönyvtár			távhő
Megyeháza Kulturális és Konferencia Központ			távhő
Tóth József Művelődési és Ifjúsági Ház	napelem		
Tokácsi Városi Galéria			távhő
Szentesi Hajléktalan Segítő Központ		napkollektor	
Szentesi Családsegítő Központ		napkollektor	
Családok Átmeneti Otthona		napkollektor	
Papp László Sportcsarnok	napelem		
Központi Gyermekélelmezési Konyha		napkollektor	
Klauzál utcai Orvosi Rendelő			távhő
Sima Ferenc utcai Szakrendelő (SZTK)			távhő
Gyógyfürdő			távhő
Szentesi Strandfürdő és Kemping			távhő

Forrás: Önkormányzat adatközlése

2012 októberében „RENERGY” INTERREG IVC pályázat háttéranyagaként készült el Szentes Város megújuló energia potenciál felmérése. Ennek keretében feltárták a város megújuló energiában rejlő lehetőségeit, annak az elméleti potenciálnak a meglétét, ami a környezeti adottságok révén a város rendelkezésére áll, és kiaknázzhatók a gazdasági és műszaki paraméterek függvényében. Erre akcióterv is készült, mellyel a konkrét teendők is meghatározhatók minden egyes intézményre; végül ajánlásokat fogalmazott meg a politika számára, hogy a megújuló energia felhasználása és térhódítása gyorsabb és gazdaságosabb lehessen.

1.11 Településüzemeltetési szolgáltatások

A 2001. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól a helyi önkormányzatok által ellátandó településüzemeltetési feladatokat a következők szerint definiálja: köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása. Tágabb értelemben a településüzemeltetési feladatok körébe sorolhatjuk a településen élő lakosság, vállalkozások, intézmények közszolgáltatásokhoz, komfortérzethez kapcsolódó igényeinek kielégítéséhez, illetve az élhető, fenntartható települési környezet megteremtéséhez és fenntartásához szükséges, az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokat is (a törvényben definiáltak mellett például: hó- és síkosság mentesítési feladatok, szűnyoggyérítés, köztisztaság, hulladékelszállítás biztosítása, kutak üzemeltetése, csapadékvíz-csatornák karbantartása, utcanev-táblák kihelyezése, külterületi ingatlanok gyommentesítése stb.).

Az önkormányzat ezen feladatokat, összetettségük miatt két, az önkormányzat többségi tulajdonában álló megbízott cégen keresztül látja el:

- Szentes Városellátó Nonprofit Kft.
- Szentes Városi Szolgáltató Kft.

Közszolgáltatási szerződések:

- A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgálati tevékenységről. Szerződő partner: Fekete Károly.
- Szentes város közigazgatási területén végzendő helyi, menetrend szerinti, autóbusszal történő személyszállítási tevékenység ellátására vonatkozó közszolgálati tevékenységről. Szerződő partner: Dél-alföldi Közlekedési Központ Zrt. (DAKK)
- Hulladékgazdálkodási közszolgálati szerződés. Szerződő partner: Szentes Városellátó Nonprofit Kft.
- Közműves ivóvízellátásra és közműves szennyvízelvezetésre és tisztításra vonatkozó közszolgálati tevékenységről. Szerződő partner: ALFÖLDVÍZ Regionális Víziközmű-szolgáltató Zrt.
- Temető-fenntartási és temetkezési feladatok ellátására vonatkozó közszolgálati tevékenységről. Szerződő partner: Szentes Városellátó Nonprofit Kft.

Közműszolgáltatók jegyzéke:

- Víz- és szennyvíz: - ALFÖLDVÍZ Zrt. 3.sz. Területi Divízió.
- Villamos energia: EDF DÉMÁSZ Zrt. Hálózati Elosztó Kft. Csatlakozási Iroda.
- Közvilágítás: EDF DÉMÁSZ Zrt. Önkormányzati Kapcsolatok és Közvilágítási Iroda.
- Gázellátás: ÉGÁZ-DÉGÁZ Földgázelosztó Zrt. Szentesi Üzemegysége(a GDF SUEZ vállalatcsoporthoz tagjaként)
- Távfűtés: Szentes Városi Szolgáltató Kft.

- Távközlés, multimédia: INVITEL Távközlési Zrt.; OPTICON Kft.; OPTANET Kft.; HUNGARO POWER Kft.; UPC Magyarország Kft.; MÁV Lakásszövetkezet Kábel TV; TvNetTel Kft.
- Fizető parkolási rendszer - Szentes Városellátó Nkft.
- Közútkezelő: Szentes Városellátó
- Közösségi közlekedési szolgáltató: Dél-alföldi Közlekedési Központ Zrt.

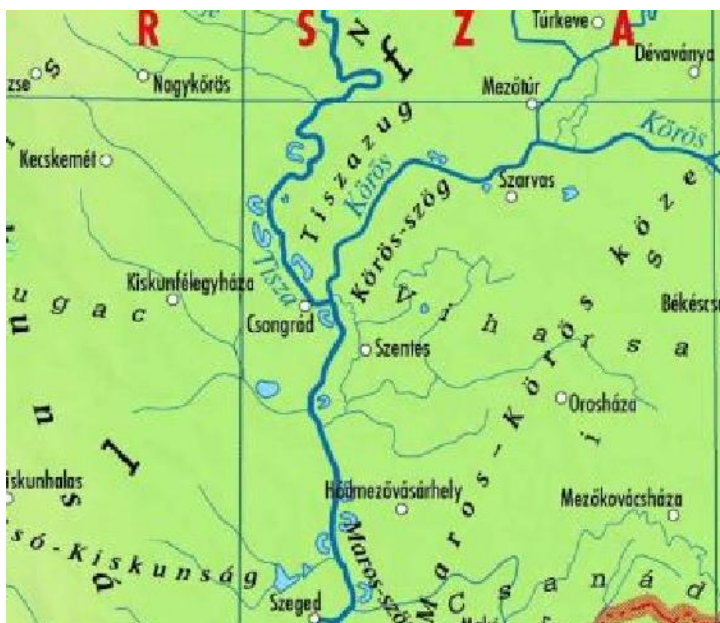
1.12 Táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1 Természeti adottságok

Szentes két középtáj, az Alsó-Tiszavidék és a Körös-Maros köze találkozásánál található. Területének döntő hányada a Körös-Maros köze Csongrádi-sík kistájához tartozik, de Ny-i területe a Dél-Tisza-völgy kistájon fekszik, északi peremterületeit a Körösszög kistáj érinti. A Csongrádi-sík 1829 km²-nyi területe Békés és Csongrád megyében helyezkedik el, területe Makótól Szarvasig felnyúlik, legnyugatibb települése Mindszent, legkeletibb Mezőhegyes.

Szentes térsége síkvidék, jellegzetes alföldi táj képét mutatja a hozzá tartozó feketeföldi (szántóföldes) tanyavilággal, kubik gödrökkel, a Tisza-parttal és a Hármaskörös völgyével. Egyedülálló természeti adottsága a gazdag hévízkészlet.

1-9. térkép: Részlet a Kárpát-térség hegy- és vízrajza térképből

Forrás: <http://www.eng.unideb.hu/userdir/forian/Vizes/1.jpg>

1.12.1.1 Domborzat és talajviszonyok

A kistáj magassága 79,5-107,6 mBf között változik, enyhén a Tisza-völgy irányába lejtő, a Maros-hordalékkúp síksághoz kapcsolódó rendkívül kis relatív reliefű, alacsony ármentes síkság, amit rossz lefolyású mélyedések, homokvonulatok kísérté folyó holtágak tarkítanak. A felszíni formák egyveretűek, változatosságot a lösziszapos felszín szikes agyaggal kitöltött erodált mélyedései a száraz-érhez kapcsolódó, különböző feltöltöttségi állapotban lévő morotvák, morotvaroncok jelentenek.

A város domborzatát a Kurca, mint természetes mélyvonulat határozza meg. A településen legmagasabb rész a Termálfürdő környéke. Ezzel szemben Szentes legalacsonyabb részei a Disznózug (80,5 m) és a Sportközpont (80,7 m). A felszint lösziszap fedi. A talajvíz átlagos mélysége 2-4 m közötti. A talajtakaró változatos, amelyben a kedvező termékenységű csernozjom talajok a meghatározóak (80%). A legnagyobb területen (52%) az agyagos vályog és vályog mechanikai összetételű gyengén savas kémhatású, mélyben sós réti csernozjom talajok találhatók. Jelentős a löszös alapkőzeten kialakult szikes talajok kiterjedése. Kisebb arányt képviselnek a különböző szolonyec talajok, melyek rossz vízgazdálkodásúak, gyenge vízáteresztő képességgel rendelkeznek, lúgos kémhatásúak és nagyon vékony termőréteggel rendelkeznek. A terület talajainak fő hasznosíthatósága szántó, rét- és legelő.

További rövid bekezdés a helyi talajokról, bővebben a 1.17.1 részben.

1.12.1.2 Éghajlat

A település és környékének éghajlatára a meleg, száraz éghajlat jellemző.

Az éves napfénytartam 2000-2020 óra között változik, ezen belül nyáron valamivel több, mint 820, télen pedig 190 óra napsütés a valószínű. Ezzel az értékkel Szentes az ország legnapfényesebb településeinek egyike. Az évi középhőmérséklet 10,3-10,5 °C, hőmérséklet évi vegetációs időszaki átlaga 17,5 °C. A 10 °C-os napi középhőmérséklet átlépésének tavaszi-őszi határnapja márc. 31-ápr.2. és okt. 20-21. A 10 °C-ot meghaladó középhőmérsékletű napok száma 199-202 nap közötti. A fagymentes időszak ápr. 6-én kezdődik, és okt. 25-28. körül ér véget. A településen és környezetében a legmelegebb nyári napok maximum hőmérsékleteinek átlaga 34,0 °C fölötti, míg a leghidegebb téli napok minimumainak átlaga -16,0 és -17 °C közötti.

A csapadék évi összege átlagosan alig 500 mm, melyből a vegetációs időszakban 290-310 mm eső valószínű. A településen és környezetében a hótakarós napok száma 30-32 nap körüli és az átlagos maximális hóvastagság 17 cm. Az éghajlat a melegigényes és mérsékelt vízigényű növényfajok termesztéséhez megfelelő.

Az uralkodó É-i, ÉNy-i mellett gyakoriak még a DK-i irányú szelek is. Az átlagos szélsősebesség megközelíti a 3 m/s-ot.

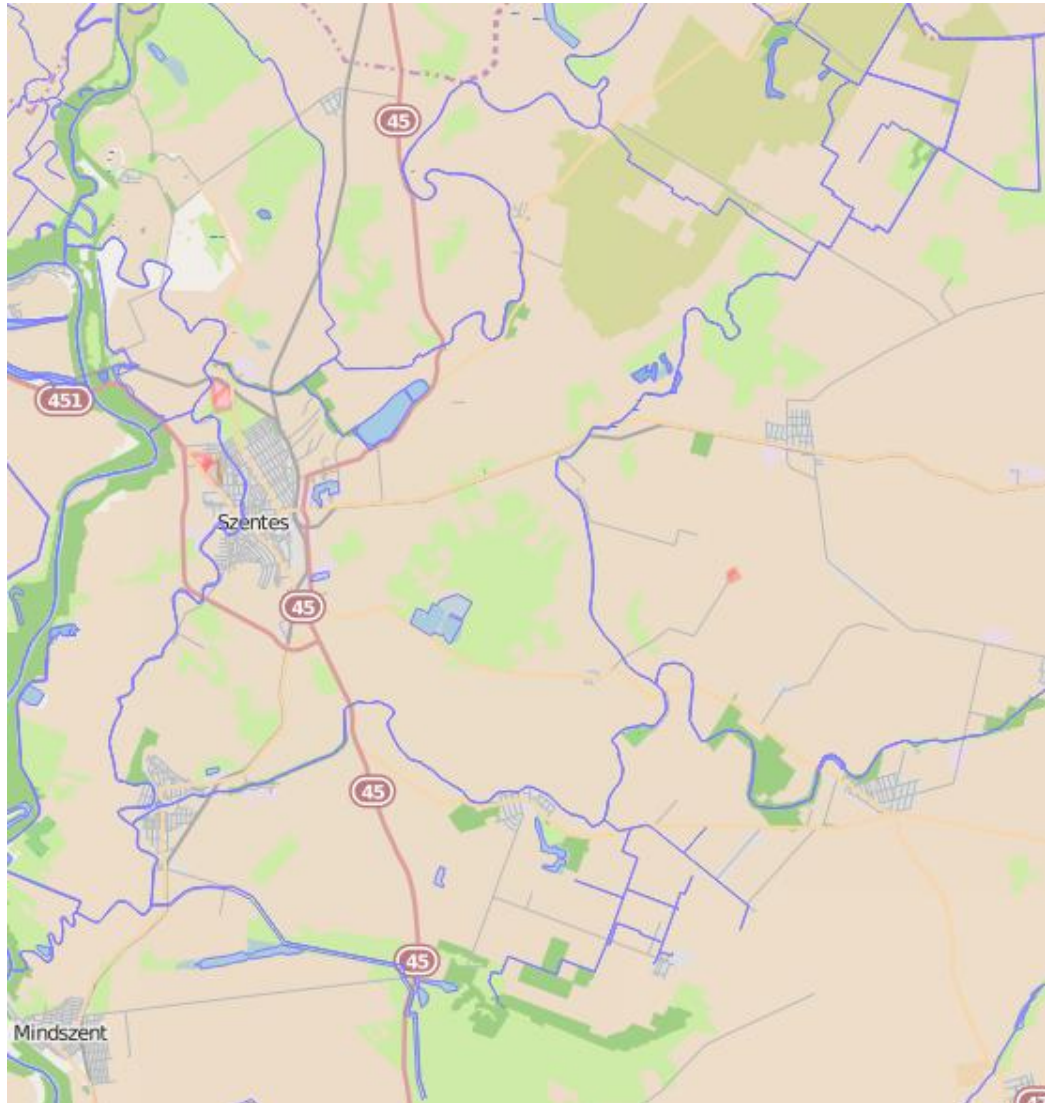
1.12.1.3 Vízrajz

Alapvetően száraz, gyér lefolyású, vízhiányos térség. A kistáj vizei Ny felé, a Tiszához folynak, amely a térség legjelentősebb vízrajzi eleme. A folyó mai helyére a fiatal szerkezeti mozgások idején került és igen széles árterületet alakított ki. A Tiszának és mellékfolyóinak szélsőséges a vízjárása. Szentes területét számos belvízelvezető csatorna tagolja, amelyek egyúttal öntözővíz-tározási funkcióval is bírnak, illetve a termál csurgalékvíz befogadói. A város legjelentősebb vízfolyása a belterületen keresztül folyó Kurca-főcsatorna (37 km, 1266 km²), amely eredetileg a Körös élő szakasza volt. A Kurca-főcsatorna fő mellékágai a Tőke-, Veker-, Kórógy-, -Mágocs- és Ludas-ér, melyeknek a vízgazdálkodási funkciókon (belvízelvezetés, öntözővíz tározás és szállítás, termál csurgalékvíz befogadása) túl horgászati, sportolási, szabadidő eltöltési, környezetgazdálkodási, sőt turisztikai szerepük is van. A kisvízfolyások vizet csak időszakosan, főleg csapadékos években vezetnek. A tavaszi hóolvadáson kívül a csatornák nagy része üres, vizsgált terület száraz, gyér lefolyású. A Tiszán a nagy árvizek nyár elején, az utóbbi évtizedekben inkább tavasszal szokásosak, míg a kisvizek nyár végén, ősszel gyakoriak. Vízminőségüket tekintve a Tisza II. a csatornák III. osztályú besorolásúak.

Szentes legjelentősebb állóvize a 140,7 ha-os Termál tó, amely a termálvíz által a felszíni vizekben okozott kár enyhítésére létesült, két töegységből áll (hűtő és tározótó). Szintén mesterséges úton alakultak ki a Zsoldos tavak, az egykori anyaggödörök helyén.

1-10. térkép: Szentes és környékének vízrajza

Forrás: <http://webgis.okir.hu/>

A település és környékének felszíni és felszín alatti vizeinek bemutatását az 1.17.2 fejezet tartalmazza.

1.12.1.4 Növényzet

A Tisza-völgyi térség holocén ártér, ahol a vegetáció mintázata a vízgazdálkodás, morfológia és tájhasználat függvénye. A hullámtér fő potenciális vegetációja elsősorban fűz-nyár ligeterdő, a keményfás erdők aránya alacsony, gyakoriak a nemesnyár telepítések. A hullámtérben gyakoriak a morotvák, a kubikok metyekórós-virágkákás mocsarai, az eutróf hínár továbbá a magassásosok és ecsetpázsitos mocsárrétek. Az ártéren kívüli területekre a löszpusztarétek (bókoló zsálya) homoki legelők, sztyepprétek és szikesek (osztrák sárkányfű, besenye vasfű) növény világát találjuk. Mint általában az ember tájformáló tevékenysége következtében az eredeti természetes növényzet átalakult. A flórában sok a sztyepp elem. A kezeletlen gyepek, szántók özöngyomfajokkal borítottak.

A Tisza illetve a Körös töltésén haladva látható, hogy az egykor szabadon áramló vízfolyások XIX. században megvalósított folyószabályozása a széles árteret két részre osztotta: az árvízvédelmi töltésen belüli hullámtérre és a mentett ártérre. A meder vonalát bokorfüzesek kísérik, melyek többek között a fűzikefajok fő vonulási területei. Természetvédelmi szempontból értékes erdők a parti zónában lévő hazai fűz- és nyárfajokból álló puhafaligetek, és a magasabb területeken megmaradt tölgy-kőris- szil fajokból álló keményfa liget maradványai. A védtöltések is szolgálnak néhány növényritkasággal. A kitettebb, száraz oldalakon sztyepprétek, szikes erdő pusztarétek fajai fordulnak elő. Láthatunk nyúlánk sármát, pettyezetett őszirózsát, magyar zsályát. Értékes gyepterületek kísérik a folyót, váltakozva fordulnak elő ecetpázsitos kaszálók és szikes gyepek foltjai. A folyókat kísérő élőhelyeken túl számos, mezőgazdasági táblák közé ékelődött természetes gyepfoltokat, erdőket találunk. Ezeken kívül az apró foltokban fellelhető spontán rehabilitálódott, felhagyott bányagödrök, mocsarak az ökológiai folyosó legkisebb egységei.

A keleti intenzíven művelt területeken a ligeterdők és a zonális erdősztyepp-lőszpuszta vegetációk eltűntek. Az erdők hírnemű növényzete a természetközvetlen tölgyesekben, a lőszvegetáció emlékei mezsgyéken, kunhalmokon maradtak fenn. A táj északi részén előforduló szikesedő mocsarai, réjtjei még őrzik ártéri jellegüket. A szárazabb térszíneken cickóros puszták, rétsztyepek és fajszegény lőszvegetáció borítja. A sziki erdősztyepek helyét sziki magaskórósok jelzik.

Az Országos Erdőállomány Adattár aktuális adatai alapján Szentes Város közigazgatási területén 1.168,62 hektár erdő található, ebből védelmi rendeltetésű erdő 641,17 hektár, gazdasági rendeltetésű erdő 511,63 hektár, közjóléti rendeltetésű erdő 15,82 hektár.

1.12.1.5 Állatvilág

A várost átszelő Kurca-főcsatorna számos növény és állatfajnak ad otthont. A vízterek környékén a fokozottan védett vidra nyomaira bukkanhatunk, a közelmúltban a hódok visszatelepítésére is történtek kísérletek.

A leggyakoribb emlősök: kelet európai sün, vakond, erdei cickány, denevér, róka, vidra, nyest, menyét, görény, mezei nyúl, mezei pócok, egérfélék, ürge, vaddisznó, őz.

A madárvilág igen gazdag, alföldi mezőségi, ártéri-erdei, és folyóvízi ornitológiai képpel találkozunk. A Tisza és a holtágak menti liget erdőkben az odúlakók – a fűz és nyárligetek erdeiben – mint a széncinege, kékcinege, mezei veréb, seregély, kerti rozsdafarkú, a nemes nyarasok, a kedvezőtlenebb fészkelési lehetőség miatt kisebb számban találhatók az erdei pinty, fekete rigó, gerle, sárgarigó, a réteken, legelőkön él a fácán, a búbos, töviszúró gébics.

Az árterek tácsarendszerén a tavaszi madárvonulás idején a víziszármazások ezrei találkoznak (búbos, cankó, goda) a gázlóban bakcsók, géme, kócsagok halásznak. A tocsogók felett dankasirályok, csérek repkednek. A Csongrádi sík löszös területén említésre méltó fajok – egerésző ölyv, vércsék, vetési varjú, csóka és pacsirták, szarkák, hamvas varjú, mezei veréb, seregély.

A csatornát kísérő parti sáv búvó- és fészkelő-helyet nyújt számos madárfajnak, így pl. nagy kócsag, szürke gém, fekete gólya és a réti sas is megtalálható a területen. Rovarevő madárfajok közül fakopáncs fajok, énekes rigó, fülemüle, ökörszem, rövidkarmú fakusz is gyakoriak. Gazdasági értékű fajok a fácán és a fogoly.

A hullók közül megtalálható a mocsári teknős és a vízisikló.

A vízterek természetes halfaunája is gazdag. A horgászvizek haltelepítéséről a horgászegyesületek gondoskodnak.

1.12.2 Tájhasználat, tájszerkezet

Szentes természetföldrajzi helyzete, a város és környezetének domborzata, az éghajlat, a környező talajok termőképessége, a felszíni vizek bősége meghatározták a táj szerkezetét, a tájhasználat alakulását. A település jellemzően síkvidéken található, alapvetően mezőgazdasági művelés alatt álló területekkel meghatározott környezetben helyezkedik el.

Szentes térsége, a tiszai ártér a folyószabályozás előtt intenzíven feltöltődő, simára alakított terület volt. A magasabb ártéri felületeknek élénkebb a domborzata, miután ezek csak ritkábban kerültek elöntés alá, így kiegyenlítődésük kevésbé történt meg. A mélyártér is a legtöbb helyen tagolt, egykori folyómedrekkel szabdalt nyugtalan képet mutat. Emiatt és a kis terepesés következtében itt sok a lefolyástalan, időszakos vízállásos terület.

A feltárt régészeti leletek bizonyossága szerint a terület az újkőkortól kezdve folyamatosan lakott hely volt. A település nevének első okleveles említése a XIV. sz.-ból való.

Az erdők irtása, néhol felégetése a középkorban gyorsult fel, valószínűleg az építkezésekhez szükséges faanyag és a gazdálkodáshoz szükséges termőföld nyerése miatt. A folyamat eredményeként egy középkori határleírásból már egy jellegzetes, fátlan, rétekkal, cserjékkel és szántóföldekkel váltakozó mezőségi tájék tárul elénk. A rétséget, a folyót övező üde rétek és mocsarak alkották, míg a mezőséget a magasabb térszintek szárazabb pusztája és annak már szántóföldi művelés alá került területei.

Az ártéri gazdálkodás az államszervezés korában alakult ki a rétségen, és az Árpád-kor végén élte virágkorát. Ennek lényege, hogy az árvizek feleslegét a medreket kísérő hátak átvágásával, fokozatosan vezették szét az egész ártéren, annak minden előlontható pontján, majd apadáskor biztosították a réteket és legelőket elborító víz visszavonulását. Az árterületeken az állattenyésztés, halászat, a gyümölcsstermesztés, a kertészkedés, a nád és más vízinövények valamint az erdők, felhasználása biztosította a megélhetést.

A XVI. – XIX. sz. között hol a törökök, hol a krími tatárok perzselték fel a térséget, ami visszavetette annak fejlődését. A török kiűzése után évtizedekig szinte teljesen lakatlan volt a táj.

A visszatelepülő lakosság a rétgazdálkodás mellett szilaj pásztorkodást, és kismértékű szántóművelést is folytattak. A XVI. század végére a betelepítések hatására a lakosság száma fokozatosan nőtt, s a gabonakonjunktúra hatására fellendült a szántóföldi gazdálkodás is. A termőterületek növelése érdekében megindultak a kezdetleges és helyi jellegű árvízvédelmi munkálatok, mocsárlecsapolások, a fokok és erek elvágására tett kezdeményezések. Ezek hatása nemcsak lokálisan jelentkezett, hanem az egész vízgyűjtő területen. Ezek a végérvényesen visszafordíthatatlan folyamatok gyakorlatilag maguk után vonták az árvizek elleni összehangolt, az Alföld egészére kiterjedő vízrendezési munkálatok tervezését és végrehajtását.

Az átfogó vízszabályozási munkák 1830-ban kezdődtek meg és a XX. századra véglegesen lezárultak. A Szentesi Fertő gazdálkodásában, s ezen keresztül a természeti képnek az átalakulásában a legnagyobb változást a Tisza és Hármas-Körös szabályozás jelentette. Ekkor, az Ős-Maros medermaradványokból kialakult kis erek elzárásával elvágták a külső árterek mocsarait az árvizektől, így azok gyorsan kiszáradtak, sok helyen elszikesedtek. A mocsarak helyén képződött gyepeket - a szikesebbek kivételével - felszántották.

[illegible]

Szentes városiasodásában új távlatokat nyitott, hogy 1878-ban kijelölték Csongrád vármegye székhelyévé. A város központjának kiépülése is döntően 1880-1900 közötti időszakra tehető. A folyóparton települt városokhoz hasonlóan a vízpart, az átkelési hely közelében, a katolikus és a református templom, valamint a Kurca közötti területen alakult ki. Ebben az időben készült el a vármegyeháza, a bazársor (Haris-bazár), a Petőfi Szálló. A századforduló és az első világháború között épült fel a városháza, az új református iskola, majd az új katolikus plébánia (1936.) Ezzel a Kossuth tér (volt Piac tér), és az Erzsébet tér (volt Köztársaság tér) elnyerte végleges formáját. Szentes – az úgynevezett udvaros halmaz településmagjával – jellegzetes alföldi parasztváros. Jelentős közműfejlesztések történtek ekkor, utcái szilárd burkolatot kaptak, az ásott kutakat ártézi kutak váltották fel, és hamarosan megindult a vasúti közlekedés.

Ebben az időszakban telepedtek le a térségben a Balkánról a török elől menekülő bolgárok, akik öntözéses kertgazdálkodásukat folytatva alapozták meg a város és vidéke mára világhírűvé vált kertészeti kultúráját.

Az 1960-as évek ipartelepítési politikájának köszönhetően új üzemek jöttek létre a településen (pl. ruhagyár, téglagyár, baromfifeldolgozó). A nagyüzemek létesítésének következtében megszűnt az ingázás és a tömeges elköltözés. Az ipari létesítmények szaporodása ellenére ugyanakkor Szentes továbbra is megmaradt mezőgazdasági jellegű településnek. Az agráriumban a szövetkezetek és állami gazdaságok a hagyományos mezőgazdasági ágak fejlődése mellett, meghonosították a termálvízre alapozott modern kertészetet.

Az 1990-es évek óta szisztematikus városmegújítás során gyakorlatilag kiépült Szentés közműhálózata, megkezdődött az ipari park kiépítése és betelepítése, megtörtént a Kurca városi szakaszának rehabilitációja, megújultak a város történelmi épületei és terei.

A település külterületén és annak környezetében a tájhasználat a CORINE adatbázisa szerint a következőképpen jellemezhető.

Tájhasználat, tájszerkezet

Szentes mintegy 35 000 ha-os határa a Dél-Alföld jellegzetes, az Alsó-Tisza völgyébe és a Békés-Csanádi löszhátba tartozó, mélyen fekvő, sík, folyókkal és mesterséges csatornákkal átszelt vidéke. A területhasználatot a mezőgazdasági művelés, az alacsony erdősültség és a kiterjedt tanyavilág jellemzi. A térség fontos adottsága a hévizek jelenléte, melyre intenzív kertészeti (zöldség és virágtermesztés) kultúra, állattartás és városi hévíz hasznosítás alapul. A táj jellegzetes eleme a 140,7 ha-os termál tó.

A talajadottságoknak megfelelően Szentes jobb termőterületein domináns a szántóföldi művelés. Ezt egészíti ki a gyengébb talajokon a rét és legelőgazdálkodás. Intenzív gazdálkodás a kert- szőlő- gyümölcsös területeken folyik. A település külterületeinek döntő hányada nem öntözött szántóterület (kb. 60%). A belterületet főként Északról kiterjedt komplex művelésű szerkezetű (zártkertes, kisparcellás művelésű területek, tanyacsoportok) területek övezik, jellemzően intenzív fóliasátras és fűtött üvegházhasználatú termesztéssel hasznosítva. A gyepgazdálkodási területek aránya szintén jelentős, mintegy 15%-át adja a közigazgatási területeknek. Összefüggő rétek, legelők a Zsoldos tavak térségében illetve természetközeli állapotban a védett Cserebökényen található.

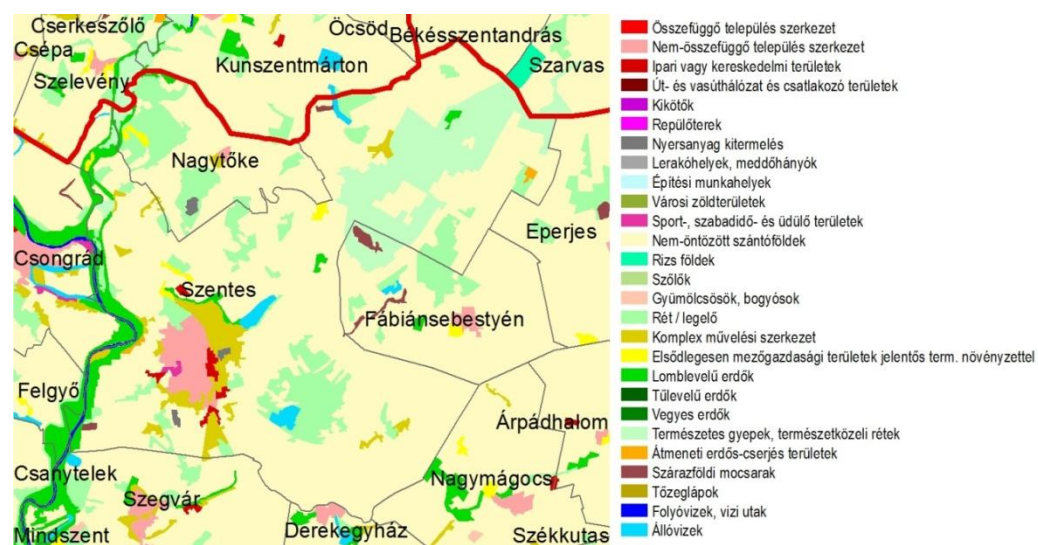
A térség erdőterületekben rendkívül szegény, a település területének alig 3%-át teszik ki. Az erdők túlnyomórészt folyó melletti galéria erdők, továbbá szétszórta, kis területű gazdasági erdők és városi parkerdők. A folyókat kísérő élőhelyeken túl számos, mezőgazdasági táblák közé ékelődött természetes erdő- és gyepfoltot, találunk. Ezekon kívül az apró foltokban fellelhető spontán rehabilitálódott, felhagyott bányagödrök, mocsarak az ökológiai folyosó legkisebb egységei.

A város további fontos településszerkezeti elemei a külterületen lévő tanyák. A XVIII. század végi szentesi tanyavilág térbeli elhelyezkedésére jellemző, hogy azok csak a város közvetlen határában, az úgynevezett belső legelőt övező szántóföldi tanyák zónájában található. Ugyanis a várostól távolabbi területekre, az úgynevezett külső legelőkre, melyek a város tulajdonában voltak, nem engedtek tanyát telepíteni.

Jelenleg kb. 400 tanya található Szentes külterületén. A tanyák napjainkban döntően már nem azt az állandó lakhelyet jelentik, mint korábban, hanem hobbiterületként funkcionálnak.

Szentes határát elpusztult középkori falvak gyűrűje alkotja. Ezek nevei: Bökény, Dónáttorna, Ecser, Hékéd, Szentlászló, Szentmihály, Tés, Tőke, Veresegyháza.

1-12. térkép: Szentes és környékének tájhasználati térképe

Forrás: Corine

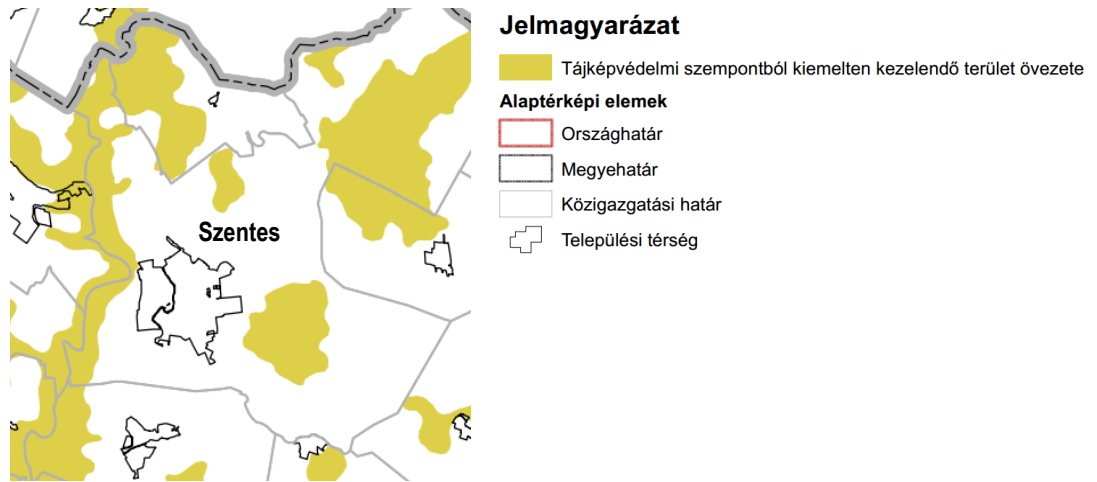
1.12.3 Védett, védendő táji és természeti értékek, területek

1.12.3.1 Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

1.12.3.1.1 OTrT

Szentes közigazgatási területének jelentős része (a belterületet és az intenzíven megművelt mezőgazdasági területeket leszámítva) az Országos Területrendezési Terv alapján országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezetével érintett.

1-13. térkép: Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete

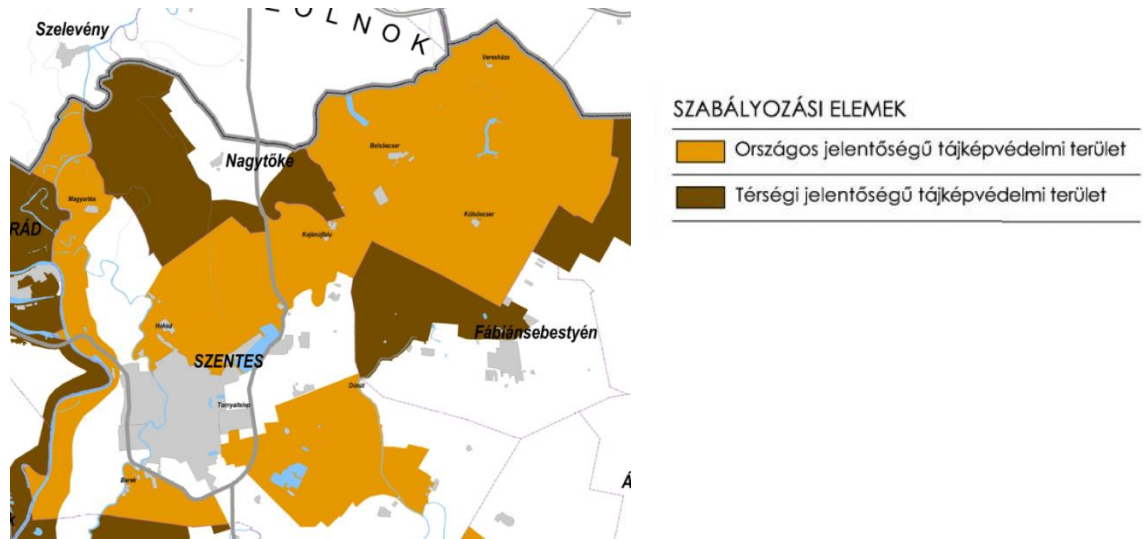

Forrás: OTRT

1.12.3.1.2 Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület

Csongrád Megye Területrendezési Terve alapján Szentes közigazgatási területén térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete nem lett kijelölve. A megyei tervben az országos jelentőségű tájképvédelmi terület kijelölése nagyobb, mint a 2013. évi CCXXIX. Törvénnyel módosított OTrT Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezeti tervlapján jelölt terület. Az OTrT 14/A. §http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=74475.254081 - foot43(1) szerint „A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete területét a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv és annak alapján a településszerkezeti terv pontosítja.” Az övezeti határ pontosítására a megyei területrendezési terv felülvizsgálata során kerül a későbbiekben sor.

1-14. térkép: Országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

Forrás: Csongrád Megye Területrendezési Terve

1.12.3.2 Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

1.12.3.2.1 Nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló területek a településen

Szentes közigazgatási területének jelentős hányada a Natura 2000-es hálózat része.

Különleges madárvédelmi területek (15 300 ha):

- Cserebökényi-puszták (HUKM10005)
- Alsó-Tiszavölgy (HUKN10007)
- Kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek (10 723 ha):
 - Cserebökény (HUKM20027)
 - Hármaskörös (HUKM20017)
 - Lapistó-Fertő (HUKM20030)
 - Mágocs-ér (HUKM20006)
 - Szentesi gyepek (HUKM20029)
 - Tőkei gyepek (HUKM20028)
 - Alsó-Tisza hullámtér (HUKN20031)
- A Natura 2000 élőhelyeken a következő közösségi jelentőségű élőhelytípusok fordulnak elő:

1-45. táblázat: Kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek közösségi jelentőségű élőhelytípusai (a legjelentősebbek)

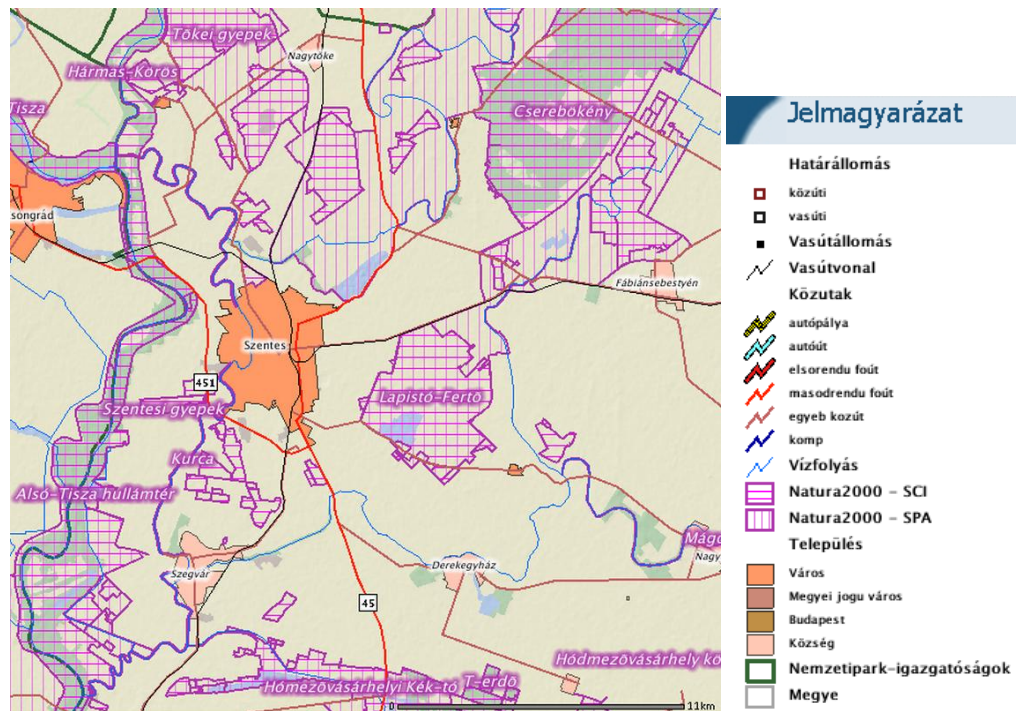
Kódszám	közösségi jelentőségű élőhelytípus	Reprezentativitás %-os aránya
Cserebökény (HUKM20027)		
1530	* Pannon szikes sztyeppék és mocsarak	70
6250	* Síksági pannon löszgyepek	6
6440	Folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei	3
Hármas-Körös (HUKM20017)		
6440	Folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei	20
91E0	* Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta 10 B C ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	10
3150	Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel	7
3270	Iszapos partú folyók részben Chenopodion rubri, és részben Bidention növényzettel	3
Lapistó-Fertő (HUKM20030)		
1530	* Pannon szikes sztyeppék és mocsarak	60
Mágocs-ér (HUKM20006)		
1530	* Pannon szikes sztyeppék és mocsarak	15
Szentesi gyepek (HUKM20029)		
1530	* Pannon szikes sztyeppék és mocsarak	50
6250	* Síksági pannon löszgyepek	10
6440	Folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei	20
Tőkei gyepek (HUKM20028)		
1530	* Pannon szikes sztyeppék és mocsarak	40
6250	* Síksági pannon löszgyepek	20
6440	Folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei	3
Alsó-Tisza hullámtér (HUKN20031)		
3150	Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel	5
6440	Folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei	3
91E0	* Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	12

A Cserebökényi-puszták különleges madárvédelmi terület kijelölését indokolta, hogy pusztai madárfajok élőhelye, csapadékos években jelentős vízmadár-élőhely. A Dél-Alföld jelentős kékvércse- és gólyatöcs-élőhelyeinek egyike, az ugartyúk állományának egyik hazai kulcsterülete.

Az Alsó-Tiszavölgy területe rendkívül változatos madárvilágnak ad otthont mind fészkelési, mind vonulási időben. Az ártéri erdőkben és a halastavakon több gémtelep is található. A vonuló és telelő madárvendégek az évszaknak megfelelően tavasszal inkább a szikes pusztákon, nyáron és ősszel a halastavakon, télen pedig a Tiszán gyülekeznek. Jelentős az itt fészkelő és telelő rétisas állomány. Az ártéri erdők és pusztai fasorok fészkelő madarai a közeli pusztákra, halastavakra és szikesekre járnak ki táplálkozni, így a terület madártanilag szerves egységet alkot.

1-15. térkép: Szentes és környékének Natura2000-es területei

Forrás: Természetvédelmi Információs Rendszer

Nemzeti természetvédelmi oltalom alatt álló területek a településen

- Körös-Maros Nemzeti Park Cserebökény részterülete
- Labodári Zsup-sziget fokozottan védett területe a Pusztaszeri Tájvédelmi Körzetben
- „Ex lege” védett természeti értékek: kunhalmok, szikes tavak

Cserebökényi puszta

A Cserebökényi puszta név alatt ismert terület a Tiszai Alföld délkeleti részén, Csongrád megyében, Szentes és Fábianszabstén helységek határában található. A védett terület nagysága Szentes közigazgatási területén belül 3933 ha. A táj arcúata, élővilágának változatossága egyszerre magán viseli az egykori árterület és a szikes puszták jellegzetességeit. Az első látásra teljesen sík vidék felszíni formákban igen gazdag. Megtalálhatók itt az elhagyott folyómedrek, övzátányok, enyhe lejtésű löszhátak és az ősi kultúráról tanúskodó kunhalmok. Tájképileg meghatározók a múltat idéző törékeny fűz, fehér és szürkenyárfa csoportok. A puszta északi része, Terehalom környéke még sok tekintetben őrzi az egykori ártéri jelleget. Tavai, vízállásos rétjei, hosszan elnyúló mocsarai, fűz és nyárfa csoportjai az egykori erek nyomvonalát őrzik. Az erek védett zugaiban értékes mocsári- és hínártársulások élnek. A mocsarak között kiszáradt ártéri réteket és cickórós legelőket találunk. A Veres Zoltán-pusztán és a Rekettyés-rétben a nagy kiterjedésű ecetpázsitosok és szikes mocsarak jellemzőek. A legmagasabb térszíneken löszpusztagyep maradványok találhatók.

Cserebökény madárvilága különleges értéket képvisel. Eddig 229 faj előfordulása bizonyított. A fokozottan védett madárfajok közül a cigányréce, a fehér gólya, a gólyatöcs, a gulipán, a gyöngybagoly, a hamvas rétihéja, a haris, a kerecsensólyom, a kuvik, a réti fülesbagoly és a szalakóta költ a területen.

ITS DA Konzorcium

Fontos szerepet tölt be egyes madárfajok vonulásában, mint például a fekete gólya, tavi cankó, nagy póling, kis póling, kék galamb. A táj rendszeres dürgőhelye a tűzoknak. A hátsabb részekben ürgetelepek találhatók.

Labodári Zsup-sziget

Labodár kis kiterjedésű hullámtér a Pusztaszeri Tájvédelmi Körzet északi részén. Labodári Zsup-sziget fokozottan védett, a fűz-nyár ligeterdők, holtágak, kubiktavak gazdag madárvilágot rejtenek. A gémeikkel, a vízpart költő fajaival és az erdei énekesekkel együtt több mint 50 fészkelő, s további 80 átvonuló faj ismert e területről.

■ Kunhalmok

Helyrajzi szám szerint 81 kunhalom van nyilvántartva Szentes közigazgatási területén, amelyek sajátos táji adottságait jelentik a térségnek. A kunhalmok – az Alföld unikális értékű tájelemei, elsősorban táj-, régészeti-, kultúrtörténeti- és botanikai kincseket őriznek –, melyek Természet védelméről szóló törvény értelmében „ex lege” védettek, országos jelentőségű természeti emlékeknek minősülnek.

1.12.4 Ökológiai hálózat

Az ökológiai hálózat funkcionális elemei az alábbiak, melyek megtalálhatók a település területén és a környező területeken.

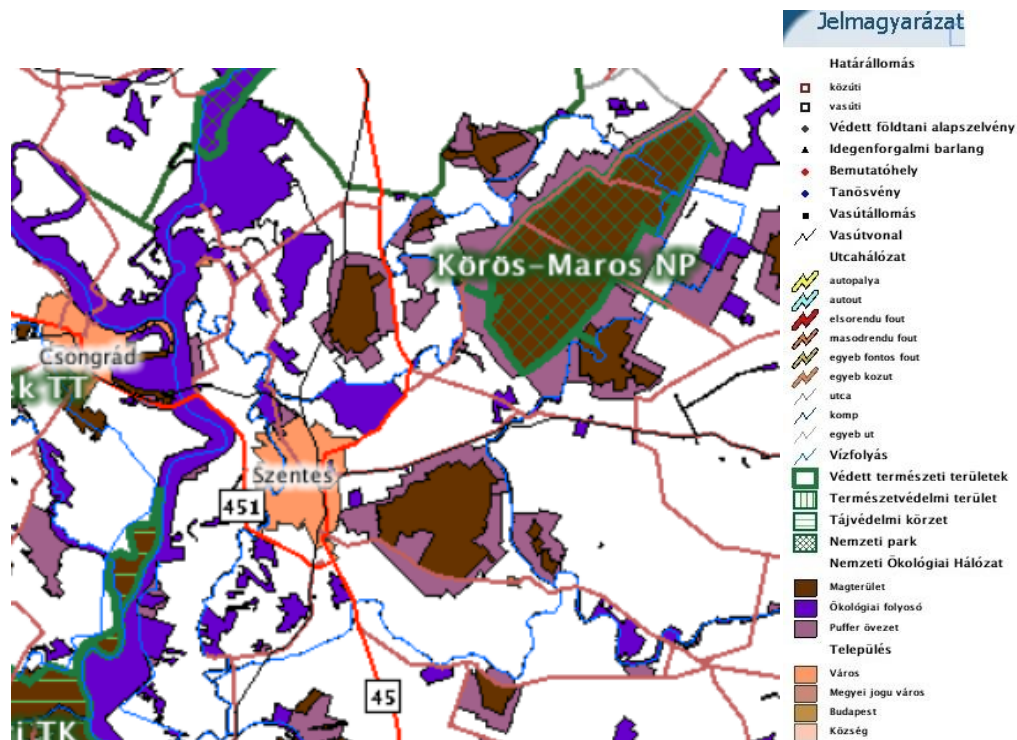
Magterületnek nevezzük a hálózat foltszerű, tetszőleges kiterjedésű területeit, melyek ideális nagyság esetén a lehető legtöbb populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelyei és genetikai rezervátumai.

A magterületek közötti kapcsolatot a sávós, folytonos élőhelyek, vagy kisebb-nagyobb megszakításokkal jellemezhető élőhely-mozaikok, láncolatok, az úgynevezett ökológiai folyosók biztosítják. Ezek az élőhelyeket, élőhely komplexumokat kötik össze, egyben biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között.

A magterületek és a folyosók körül védőzónát (pufferzóna) kell kijelölni, ahol még a természetközeli élőhelyek aránya lehetőség szerint magas, feladatuk a magterületek és folyosók védelme az esetleges külső káros hatásoktól.

1-16. térkép: Szentes és környékének természetvédelmi területei, nemzeti ökológiai hálózat elemei

Forrás: Természetvédelmi Információs Rendszer

1.12.5 Egyéb természeti értékek

1.12.6 Természeti területek

- Helyi védettségű természeti területek:
- Széchenyi-liget (Helyi védettségű a város központjában, a Kurca partján található, amely az Alföld egyik legrégebbi köztulajdonban lévő parkja. A ligetet, egykori nevén Sétakertet 1869- ben telepítették.)
- Magyartés - Zalotai TT (A helyi védettségű természeti terület a Tisza és Hármas-Körös bal parti hullámterének egy részét foglalja magában. Értékei: ártéri kaszáló rétek, gyeptársulások a hagyásfákkal, valamint kultúrtörténeti értékei a bökényi duzzasztó és hajószilip, valamint a hagyományos paraszti kultúrához tartozó emlékek, mint a hátsakra épült tanyák, gazdasági épületek, a megőrzött ősi gazdálkodási formák és eszközök, az őshonos magyar állatfajták.)
- Egyéb természet közeli értékek:
- valamikori kisfolyók és természetes erek (Kurca-főcsatorna, Kórógy-ér, Veker-éri főcsatorna, Tőkei-ér, Mágocs-ér)
- Szentesi termál tavak
- Tisza hullámtér a Zsup-szigeti és a Körös hullámtéri védett területek között

1.12.6.1 Természeti értékek helyi védelme

Az épített örökség védelmének helyi szabályairól szóló 32/2003 (XII.5.) KT. számú rendeletének értelmében 2006. március 17-től Szentes város épített örökségét képezi, mint kegyeleti emlékpark, a 7,5 ha területű Hősök Erdeje.

1.12.7 Tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése

Szentes külterületének nagy része mezőgazdasági hasznosítású terület, amiből jelentős területek valamilyen természetvédelmi oltalom alatt állnak, melyek „többszörös átfedésben” a terület 75%-át érintik. A területek természetvédelmi érintettsége, a természeti/kultúrtörténeti értékkel rendelkező területek értékvédelmi szabályozása gyakran korlátozza a külterületet érintő intenzív fejlesztési elképzelések, átalakítások megvalósítását, ezért a külterületi „zöldmezőben” csak kis területi igénybevétellel járó változtatások képzelhetők el.

Ökológiai szempontból veszélyeztető tényezők a szántók, legelők, mocsarak stb. területen belüli arányának változása a szántók javára: a gyepek feltörése; monokultúrás, nagyparcellás szántóföldi és gyepgazdálkodás térhódítása (kemikáliák növekvő használata, gyepek műtrágyázása, vegyszeres gyommentesítése, felülvetése, tarlóégetések); a hagyományos gazdálkodás kiszorulása, ökológiai értékű és helyi identitást jelentő tájhasználati formák háttérbe szorulása, eltűnése.

A Termál-tó tervezett jóléti célú hasznosításának keretét, korlátot szab a terület természetvédelmi érintettsége. A kijelölt Natura 2000 területek védelméhez köthető szigorú szabályozás miatt leginkább a terület elsősorban a szelíd turizmus számára hasznosítható másodlagosan, mint pl. a kerékpáros turizmus, a környezetvédelmi oktatást, a természetvédelem ügyét népszerűsítő jóléti szolgáltatások (kerékpárút és pihenők, természetvédelmi tanösvény, madármegfigyelés helyszíne). A területet az előzőeknél jelentősebben terhelő fejlesztések csak a Natura 2000 területeket érintő tervezett változtatások következtében várható környezeti hatások jelentőségét vizsgáló hatásbecslés eredményétől függően lehetségesek. A tó környezetében tervezett üdülési célú fejlesztések a környezet jelentős átalakítását igénylik. A tó kettős tározó jellegének szükségszerű megtartása mellett, a mai gát és zsilip áthelyezésével 2500 m hosszú, vízi sportolásra alkalmas mederbővítésére lenne szükség, egyben a tó északi partján közhasználatú zöldsáv és üdülőházas üdülőtérület fejlesztése tervezett, amely kapcsolódik a Nagyhegyi zártkert egy részén kijelölt új hétvégi házas üdülőtérületekhez is.

A tájhasználati konfliktusok az alábbiakban foglalhatók össze:

- Alacsony erdőterületi arány és külterületi fásítottság, és az ebből fakadó deflációveszély
- A terület vízgazdálkodási problémái: ár- és belvízveszély
- Intenzív mezőgazdasági tájhasználatok veszélyeztetik a természeti értékeket
- A beépítésre szánt területek terjeszkedése a termőterületek csökkenését, és az élőhelyek beszűkülését eredményezheti
- Gyomosodás, idegenhonos növényállomány térhódítása

1.13 Zöldfelületi rendszer vizsgálata

1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

1.13.1.1 Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges, a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

A település zöldfelületi rendszerének elemei a közterületen kialakított közparkok, közkertek, a jelentős zöldfelületű létesítmények kertjei (pl. különleges területek – temető, sport- és rekreációs területek; oktatási- és egészségügyi létesítmények kertjei, stb.), lakókertek, erdő- és mezőgazdasági területek (kiskertek), vonalas zöldfelületi elemek (utakat, vízfolyásokat kísérő gyepes, illetve fásított zöltsávok, fasorok és nem utolsó sorban a mezo- és mikroklimatikus viszonyokat is befolyásoló, ökológiai és rekreációs értékű környezeti elemként a felszíni vizek.

A város lakóterületeinek környezetminősége a megfelelő infrastruktúra ellátás mellett meghatározóan függ a közterületek kialakításától, állapotától, a megfelelő területű és minőségű (biológiailag aktív, funkcionálisan jól kialakított, gondozott), jó városszerkezeti elhelyezkedésű zöldfelületi elemekből álló zöldfelületi rendszer helyi sajátosságaitól.

A város belterületi zöldfelületei többségében megfelelően gondozottak.

Szentes területén a környezetminőséget befolyásoló belterületi zöldfelületi adottságok kedvezőek, bár az utcafásítások rendszere szegényes és a lakóterületi zöldterületi adottságok jelentős funkcionális fejlesztési potenciállal rendelkeznek, aminek megvalósításához azonban pályázati támogatás, illetve az önrészhez önkormányzati költségvetési fedezet szükséges. A meglévő belterületi zöldfelületek a település mezo- és mikroklimatikus jellemzőit, a városklímát jótékonyan befolyásolják.

Zöldterületek – közparkok, közkertek (közterületi közcélú, közhasználatú zöldfelületek)

A városnak több nagyobb, színvonalasan kialakított közparkja, városi tere van, Széchenyi liget (7,5 ha), Hősök erdeje (7,6 ha), Kossuth tér, Erzsébet tér. Kisebb, belső városi zöldfelületek a Szent Miklós tér, a Kossuth Lajos utcai Evangélikus templom környezete, a Koszta tér, az Apponyi tér, Közgé-kert.

A **városközpont** rekonstrukciójának utolsó szakasza is befejeződött, aminek eredményeként javult a környezetében lévő zöldfelületek területi aránya. Az **Erzsébet tér** és a **Kossuth tér** a városközpont két legnagyobb, színvonalas kialakítású városi közparkja, dísztere.

A **Kurca és partja** a település zöldterületi rendszerének igen értékes eleme, ritka növény-, valamint vízi és nádi madárfajok otthona. Természeti szépsége, gazdag növényzete és állatvilága is nagyban hozzájárul Szentes természeti értékeinek gazdagításához. A Kurca-főcsatorna és az ahhoz csatlakozó csatornák, erek többféle szerepet töltenek be a térségben: a vízgazdálkodási funkciókon (belvízelvezetés, öntözővíz tározás és szállítás, termál csurgalékvíz befogadása) túl horgászati, sportolási, szabadidő eltöltési, környezetgazdálkodási, sőt turisztikai szerepük is van. A Kurca belterületi szakasza pedig, ezeken kívül még városképi, tájésképítő jelentőséggel is bír.

Széchenyi-liget

A helyi természetvédelmi oltalommal védett Széchenyi-liget a város központjában, a Kurca partján fekszik. Az Alföld egyik legrégebbi köztulajdonban lévő parkját, egykori nevén Sétakertet 1869-ben létesítették.

A park a kedvező mikroklimáját a Kurca közelségének köszönheti. A víz közelsége, a jó mikroklima kedvező élőhelyet teremt a park növényzetének, a több mint százféle fa- és cserjefaj

egyedeinek. A faállományából különös értéket képvisel néhány öreg platán, magas kőrís, vadgesztenye. Örökzöldek közül figyelemre méltóak a tiszafák, fekete- és simafenyők. A cserjeszintben hóbogyó, fagyal, gyöngyvessző a leggyakoribb. A park gondozása, faállományának pótlása, az élővilág diverzitásának fenntartása folyamatos feladatot jelent, amit a lakosság jóléti, pihenési-rekreációs szükségleteinek kielégítésével összhangban kell ellátni.

A Széchenyi-liget 7,5 hektár nagyságú területébe ágyazódott az Üdülőközpont (strandfürdő, kemping), a Sportuszoda és még több intézmény létesítménye is.

Hősök erdeje: Az első világháborút követően - 1921. január 24-én - Szentés város képviselő-testülete határozatot hozott a háborúban elesett szentesi hősök emlékének megörökítéséről. Kimondták többek között az elesettek nevének összegyűjtését és jegyzőkönyvbe foglalását, egy maradandó emlékmű felállítását, továbbá a "Hősök erdejének" megvalósítását. A döntés lényege az volt, hogy egy alkalmas területen annyi fát ültessenek, ahányan elesetek a háborúban, s folyamatosan pótolják, ha valamelyik fa kipusztulna. A Hősök erdejének megvalósítása akkor, a döntést követően elmaradt. A Hősök erdeje terveinek elkészítésére Ormos Imre, a Budapesti M. Kir. Kertészeti Tanintézet kerttervezési szakemberét bízta meg az akkori földművelésügyi miniszter. A tervben telepítésre javasolt fafajták alkalmazásától eltérően, az 1932-33-ban megvalósult Hősök erdeje az alábbi fafajtákat tartalmazta: 1015 db tölgyfa, 186 db hársfa, 22 db platánfa és 9500 db maclura (vadnarancs sövény), továbbá 1068 db cseresznyefa. A frissen telepített erdő 1939-ben veszélybe került. A szomszédos lovassági laktanya bővítése kapcsán ugyanis a laktanya parancsnoksága kérte átengedni az erdő területét honvédségi célra. A képviselő-testület kegyeleti okokra hivatkozva ezt megtagadta, így a Hősök erdeje megmenekült. A Hősök erdeje 7,6 ha nagyságú területe helyi védelem alatt áll. A város a park megújítását tervezi, amihez 2009-ben kertépítészeti kiviteli terv készült (Sárréti Dániel, 2009.). A kiviteli tervek készítésekor a tervező figyelembe vette a terület megújítására 2008-ban kidolgozott diplomaterv tartalmát is (Kvasz Rita, Budapesti Corvinus Egyetem, tájépítészeti Kar, Kert- és Szabadtér Tervezési Tanszék, 2008.). A megvalósító kivitelezés még várat magára.

Az egyes városrészek és meghatározó zöldfelületei:

A Belváros városrészt határoló Kurca-főcsatorna parti környezete jelentős zöldfelületet biztosít a városrésznél, melynek kedvező turisztikai potenciálja csak részben hasznosított. A Belvárost 11 tér tagolja, melyek jelentős zöldfelületet is biztosítanak a Belvárosban. Ezek közül kiemelhető Erzsébet tér és a Kossuth tér, az Evangélikus templom környezete, az újonnan kialakított Közgé-kert, továbbá a Kossuth utcát kísérő fasor.

A Felsőpárt városrész az egyik legrégibb és legnagyobb kiterjedésű lakóterület Szentésen. A városrészt a geometrikus utcaszerkezet jellemző, a széles utcák mentén kétoldalt széles, gyakran hiányosan fásított zöldsávok találhatók itt, ugyanakkor közösségi terekben, parkokban szegény, a peremterületei rendezetlenek.

Az Alsópárt városrészben található a város déli kapuja. Kiskereskedelmi üzletek, műhelyek alakultak a Vásárhelyi út mentén, illetve a városrészben találhatók a vásártér (nagybani piac) és a temetőterületek többsége is. Településszerkezetileg kedvezőtlen, elhanyagolt állapotú beépítetlen, kihasználatlan területei vannak, a közösségi terek hiányoznak.

A Kisér városrész a város déli peremterülete, alapvetően lakóterület, de találhatók itt intézmények, délre kertes mezőgazdasági területek terülnek el, illetve a Kurca partján a város szennyvíztisztító telepe található. A városrészben játszóteret létesítettek, de közparkja, jelentősebb közösségi tere nincs. A városrész déli határában, a Berki út mellett van a településképi szempontból jelentős zöldfelületi és művi értékkel bíró Bánomhádi temető és barokk kálvária.

A Kertváros városrész Szentes észak-nyugati részén helyezkedik el, keletről a Kurca, nyugatról a településhatár szegélyezi. A vegyes beépítésű városrészben éppúgy megtaláljuk a családi, társas és sorházakkal övezett, főként lakófunkciót betöltő területet, mint a köz-, és rekreációs funkciójú létesítményeket (kórház, strand- és termálfürdő, kemping, sportlétesítmények. A városrész több jelentős parknak és ligetnek is otthont ad, egyedi hangulatát alapvetően meghatározza a Kurca menti fekvése.

A Nagyhegy városrész: a város kertvárosa, egykori szőlőhegy. Ma jelentős része belterület, állandó (egyre több) és hétvégi házak, hobbikertek sorakoznak itt gyümölcsöskertekkel, a terület kiválóan alkalmas zöldségtermesztésre is. A városrész jelenleg nem rendelkezik turisztikai rekreációs funkcióval, a Termál-tó kihasználtsága jelenleg alacsony.

Az Iparterület városrész Szentes keleti részén helyezkedik el, északi irányból a Szarvasi út (45-ös számú főút) határolja. A városrész elsősorban különböző termelő és szolgáltató cégek telephelyeinek ad helyet, míg a korábban jellemző lakófunkció ezen a területen gyakorlatilag elenyésző.

Lapostó egyéb belterületként minősített városrész a mezőgazdasági térségben, a kisebb lakóegyüttes az egykori szövetkezeti major körül jött létre.

Magyartés a várostól 7 km-re Északra található, a Körös egyik elhagyott övzátányán helyezkedik el, a természetvédelmi terület mellett. Jelentős természetvédelmi értékekkel rendelkezik.

Kajánújfalu Szentest Szarvassal összekötő út és a Veker-ér találkozásánál fekvő, a várostól 8 km-re található, "bokorszerű" lakott rész. Mellette látható a Fekete-halom nevű 8m magas kunhalom.

A város belterületének külső részei felé haladva a zöldfelületi ellátottság szintje is alacsonyabb, a kialakított, gondozott, közcélú, közterületi zöldfelületek (közkertek, út menti fásított zöldsávok) mértéke szerény, minősége fejlesztésre szorul.

Utcafásítások, fasorok és fásított zöldsávok

A fasorok és zöldsávok szerepe a zöldfelületi rendszerben igen fontos, mert tagolják és humanizálják a beépített területeket, zöldfelületi kapcsolatot, folytonosságot biztosítanak a zöldfelületek nagyobb területi egységei, a megőrzendő élőhelyek között, ezzel segítve a városi zöldfelületek, ökológia jelentőségű élőhelyek rendszerének fennmaradását.

A város Helyi Építési Szabályzata tartalmazza a helyi jelentőségű védett faegyedek jegyzékét.

A településképi szempontból előnyös közterületi fasorok jellemzője az egységes korú és fafajtájú állomány által kialakított egységes utcakép, amelyhez nagyon körültekintően kell megválasztani a szükséges faanyagot. A telepítési helyek kiválasztásánál fontos szempont, hogy a szakmailag is indokolt és a lakossági igények alapján is időszerűvé vált helyeken, elsőként a város közösségi tereihez és az akcióterületekhez kapcsolódóan történjen új fásítás.

Az utak menti fásítás, illetve szükség szerinti közterület-rendezés eredményeként kialakuló fásított zöldsávok, fasorok jelentős javulást eredményeznek a kapcsolódó területek környezetminőségében, a humanizált, „élhető” városias környezet kialakításában. Az egy fafajtából álló, egységes faállományú fasor rendezett településképet teremt az út környezetében.

A lakókörnyezet minősége és a településképi szempontjából értékes zöldfelületi elemeknek, a fásított zöldsávoknak, mint „zöldfolyosóknak” a megtartása és újak létesítése a területhasználatától függetlenül fontos értékvédelmi és városüzemeltetési feladat.

Jelentős zöldfelületű különleges területek, intézménykertek

Temetők

Szentes Város 11 temetője (43,3 ha összterület) jelentős értéket képvisel a település zöldfelületi rendszerében. A város keleti határában több, nagy kiterjedésű temető létesült, amelyek hosszútávon is kielégítik a temetkezés területi igényeit.

A Hékedí városrésznek a város északi részén önálló temetője van. A 45-ös számú főút városi elkerülő szakasza mellett fekszik a Szeder temető és a Központi református temető. A Központi református temető fásított területének nagy részén már nem történik új temetés. A Szeder temető teljes területe már igénybe vett a temetkezés céljára.

Az Alsópárt városrész mellett, a Nagy-völgyi-csatorna keleti oldalán több felekezet temetői szolgálják a lakosságot. A Kisér városrész déli határán, a Berki út mellett létesült a Bánomhádi temető és barokk kálvária, aminek településképi szempontból is jelentősek a zöldfelületi és művi értékei.

A temetőknek egy része fásított, ezen kertrészeket megtartásra érdemes koros faállomány díszíti. A temetők fásításának bővítése a temetőkeretek kegyeleti használati értékét, egyben településképi értékét, biológiai aktivitását és ez által színvonalas kialakítású zöldfelületként a környezetre gyakorolt jótékony hatását is növelheti. Javasolt a temetkezésre igénybe vehető területek, illetve kertépítészeti terv alapján a tartalék temetőterületek előfásítása.

Sporttelepek

A Csongrádi út és a Kurca közt fekszik a város legnagyobb sportterülete, a Pusztai László Sporttelep. A Sporttelep a gyepek sportpályákkal és a pályán kívüli, részben fásított, részben parkosított területrészekkel fontos része a város zöldfelületi rendszerének. A város Felsőpárt városrészében, a vontatási teleptől délre található a MÁV sporttelep (4418/3 hrsz, 1,7 ha) szintén jelentős zöldfelületet képez. Sajátos szabadidősport funkciója alapján a sporttelepek között nedvesíthetjük a Kurca-part Kalandpark területét, mely teljes egészében zöldkörnyezetben jött létre.

Üdülőközpont

Az Üdülőközpont fürdő és kemping létesítményei jelentős zöldfelületű különleges területek, melynek fásított zöldfelülete a Széchenyi-liget területéhez szervesen illeszkedik.

Különleges mezőgazdasági üzemi területek

A külterület jól megközelíthető részein intenzív gazdálkodást kiszolgáló mezőgazdasági üzemi területek, majorok is működnek, melyek környezetében intenzíven hasznosított tanyák is fellelhetők.

A mezőgazdasági üzemek és az intenzíven hasznosított tanyák környezetében gyakrabban fásítanak, de ezek mértéke is messze alulmarad a jó mikroklima által kívánatostól.

Erdőterületek

A térség erdősültsége rendkívül alacsony szintű, az erdősültség aránya kb. 3%, a legtöbb erdő a vízfolyások mentén található. Az erdőterületeknek jelentős a mezo- és mikroklimatikus hatása a szűkebb környezetükre. A város külterületének más részén csekély fás növényzet található. Hiányoznak a mezőgazdasági művelt területeket tagoló mezővédő fásítások, erdőterületek.

A város tulajdonában lévő erdők összterülete 55,0 ha. Az erdőfejlesztés döntően a város belterületei, illetve beépítésre szánt területei körül létesülő zöld gyűrű (50-60 m széles, 3 szintes véderdősáv) telepítésére terjed ki, megtartva eredeti állapotában a sík puszták természetes, évszázadok alatt kialakult arculatát. Ezen zöldsávok a már meglévő fásított területekhez

kapcsolódva ökológiailag aktív, természet közeli fásított hálózatot képeznek. A telepítésük öshonos fa és cserjefajok ültetésével történik.

Vízgazdálkodási területek

A város és a térség zöldfelületi rendszerének jelentős természeti értékkel is rendelkező zöldfelületi elemei a felszíni vizek (vízfolyások, tavak) és a meder, a parti sáv, a partot kísérő területek élőhelyekben gazdag környezete (hullámtéri erdők, nádasok, fásítások). A városszerkezetben fontos területfelhasználási elemek és egyben a természetvédelem szempontjából is meghatározó, védendő vízgazdálkodási területek a Tisza folyó, a Kurca-főcsatorna, a Veker-éri főcsatorna, a Nagy-völgy-csatorna, a Tőkei-ér, a Mágocs-ér, a Kórógy-ér, a Termál-tó, a külszíni anyagnyerő helyek után visszamaradt területeken kialakult horgásztavak és környezetük, amelyek egyben az országos ökológiai hálózathoz tartozó, részben Natura 2000 kijelölésű területek, részben országos vagy helyi jelentőségű védett területek. A Tisza az ártéri erdőterületeivel a Körös-Maros Nemzeti park részeként országos jelentőségű védett terület.

Mezőgazdasági területek

A mezőgazdasági területeken belül a térség adottságaihoz hasonlóan kimagaslóan magas a szántóterületek aránya. A mezőgazdasági területeket kiszolgáló üzemi területek, a mezőgazdasági feltáró utak, csatornák környezetében hiányos a tájfásítás, így elmarad a fásítások jótékony mikroklimatikus-, ökológiai- és tájképi hatása, ezért javasolt a tájfásítás bővítése, a bővítés támogatása.

Gazdasági területek zöldfelületei

A gazdasági területekre általában jellemző, hogy a létesítmények telkén, a telephelyeken a kialakított zöldfelületek területi aránya csekély, a zöldfelületek biológiai intenzitása, fásítása, gondozottsága legtöbb esetben nem éri el az elvárható, szükséges mértéket. A gazdasági területeken belül a fásításnak mind környezetvédelmi, mind településkép-védelmi szempontból jelentős szerepe van, ezért ezen területeken a környezetalakításban, a környezetfejlesztésben kiemelt fontosságú feladat a kötelező zöldfelületek maradéktalan kialakítása és lehetőség szerinti legnagyobb mértékű fásítása.

1.13.1.2 Zöldfelületi ellátottság értékelése

Szentesen a városüzemeltetésen belül a parkfenntartási tevékenység keretében 27,07 ha zöldfelületet, illetve 4000 db fát gondoznak (Környezetvédelmi Program 2014-2019). A városi területén 20 db játszótér áll a lakosság rendelkezésére. A mintegy 28500 fős népességű város parkfenntartással kezelt, gondozott zöldfelületeinek (Széchenyi liget, Hősök erdeje, Erzsébet tér, Kossuth tér, Millenniumi emlékpark, Kurca-part, jelentős zöldfelületű különleges és intézményterületek körüli parkosított közterületek, stb.) a figyelembe vételével az egy lakosra jutó zöldterület 9,5 m² körüli, ami egyes városrészekben kedvező ellátást, míg a város határában lévő városrészek esetén a kívánatostól alacsonyabb zöldfelületi ellátási szintet jelent.

1.13.2 A zöldfelületi rendszer konfliktusai, problémái

1.13.2.1 Mennyiségi problémák

A város több, nagy kiterjedésű zöldfelülettel rendelkezik. A Széchenyi liget intenzív zöldfelülete, a Hősök Edeje, a Kossuth tér és az Erzsébet tér igényesen kialakított városi díszparkja, valamint a Kurca menti fás zöldfelületek, jelentős zöldfelületű különleges és intézményterületek kertjei –a területileg egyenlőtlen elhelyezkedéstől eltekintve - megfelelő ellátást biztosítanak a lakosság és a városba turista vendégként érkezők rekreálódásához, a jó városklíma biztosításához.

A város lakóterületi szövetében azonban kevés a beépített területeket tagoló, a város lakosságának a közcélú zöldfelületek használatával megvalósítható mindennapi pihenését szolgáló közterületek területe. A városi utak, lakóutcák szélessége jellemzően lehetőséget biztosít a fásított zöldsávok, fasorok számára. Az utcafásítás azonban hiányos, ezért ütemezetten megvalósítható fásítási program keretében, szakemberek és a lakosság bevonásával javasolt az utcai fasorok rekonstrukcióját (hiánypótlás, fafajta csere), új fasorok telepítését megvalósítani.

1.13.2.2 Minőségi problémák

A város zöldfelületi rendszerének egyes elemeivel kapcsolatos minőségi problémák a következők:

- Az utcafásítások rendszere, az országos közutak, a mezőgazdasági feltáró utak és csatornák menti területek tájfásítása is hiányos. - Mindezek megvalósítása, pótlása jelentős javulást eredményezhet a környezet minőségében, a városklíma jellemzőiben, a település városképi/tájképi és ökológiai értékének növelésében.

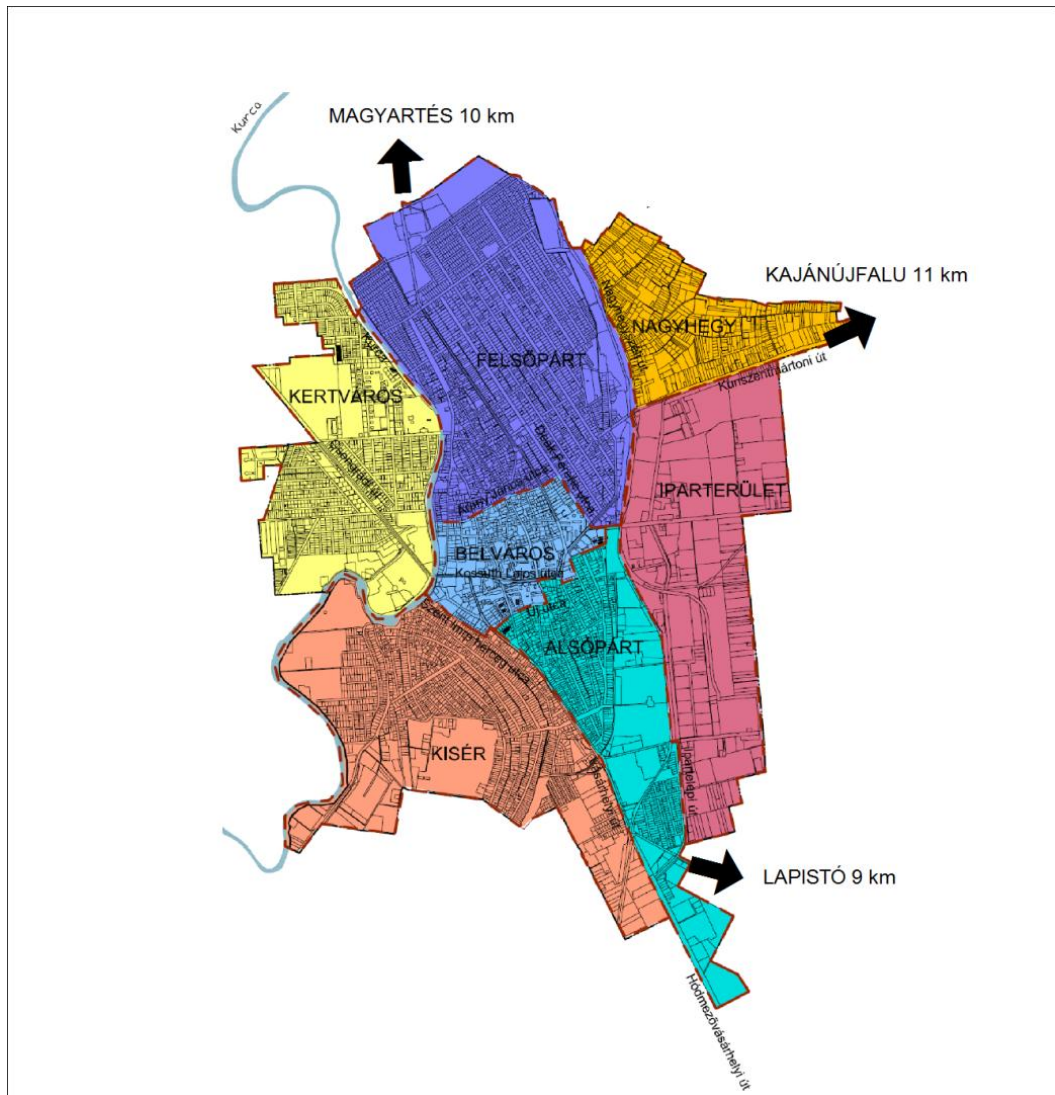
A légvezetéként vezetett közművek környezetében lévő fasorok fenntartásakor a légvezetékek védelme érdekében az érintett faegyedeket jelentősen csonkolni kell. A fák a csonkolásos visszametszés következtében jelentősen veszítenek a biológiai és az esztétikai értékükből. - A környezeti probléma csak azzal oldható fel, ha a közműhálózat rekonstrukciója esetén komplex közterület-rendezéssel a légvezetékeket földalatti kábelbe fektetéssel mind a közművek, mind az utcai fasorok védelme biztosítottá válik. A földalatti közművezetékek védőtávolságán belül ültetett, a közművezetékek állapotát veszélyeztető faegyedek kivágása, megfelelő helyen történő visszapótlása szükségessé válhat.

1.14 Az épített környezet vizsgálata

1.14.1 A területfelhasználás vizsgálata

1.14.1.1 Településszerkezet történeti kialakulása, a településszerkezet vizsgálata és helyi sajátosságok vizsgálata

A városrészeket lehatároló utcák és objektumok:

Határoló utcák, objektumok:

- Kurca –
- Arany János u.
- Bajcsy Zsilinszky u.
- Deák Ferenc u.
- Apponyi tér
- Baross u.
- Kolozsvár u.

1. Belváros
városrész

- Attila út
- 4697 hrsz. út
- Koszta József u.
- Zrínyi u.
- Villogó u.
- Somogyi Béla u.
- Szilfa u.
- Vásárhelyi út.
- Nyíri köz
- Kisér u.
- Szent Anna u.
- 5631 hrsz. Közút
- Kurca

A történelmi és mai városközpont a kulturális, szellemi élet központja a városban, számos szolgáltató, kereskedelmi létesítmény található a területen, és található itt oktatási intézmények, hivatalok és kulturális intézmények is. A városrészben található továbbá a város több jelentős turisztikai látnivalója. A volt megyeháza Szentes legtekintélyesebb középülete. A rendszerváltást megelőzően több politikai és társadalmi szervezetnek volt a székhelye, ma, múzeumként, levéltárként és konferenciaközpontként működik. Az Erzsébet teret a városháza, a volt megyeháza, a katolikus általános iskola, a Járásbíróság, a katolikus plébánia és az utóbbi két épületet összekötő árkád sor határolja. A Belváros városrész Szentes történelmi és jelenlegi városközpontjának is helyet adó terület. A városközpont 11 térre felfűzve („Térlánc”) helyezkedik el: Szőlőssy Géza tér, Szentháromság tér, Erzsébet tér, Kossuth tér, Szent Miklós tér, Rózsa Gábor tér, Népzenezők tere, Luther tér, Szabadság tér, Lőrincz Márton tér, Koszta tér. A városközpont számos funkciót magába sűrít: itt található a közigazgatás intézményrendszere, a városházával, a rendőrség, bíróság és ügyészség épülete, több egyház temploma (református, evangélikus, római katolikus, görögkeleti), a város legjelentősebb terei, parkjai és zöldterületei, történeti és építészeti értékei. A városközpont funkcionálisan a helyi lakosság szolgáltatási igényei mellett az ide látogató vendégek, turisták igényeihez is erősen kapcsolódik. Utazási irodák, szállodák, éttermek is itt találhatók.

2. Felsőpárt városrész

Határoló utcák, objektumok:

- Kurca
- Dessewffy sor
- Belterületi határvonal
- 299/1 hrsz vasút
- 4418/5 hrsz vasút
- Attila út
- Kolozsvár u.
- Baross u.
- Apponyi tér
- Deák Ferenc u.
- Bajcsy Zsilinszky u.
- Arany János u.
- Kurca

A város egyik legrégebbi és legnagyobb kiterjedésű lakóterülete. Nyugaton a Szolnokra, Csongrádra vezető vasútvonal, keleten a Sima Ferenc utca, délen az Arany János utca, míg északon Hékéd határolja. A XVIII. század közepén hivatalos egyházi feljegyzésben már szerepelt a Felsőpárt, mint városrésznek az elnevezése.

Szentes utcahálózata a múlt század közepétől alakult ki. A Felsőpárt a város legrendezettebb része, itt vannak a leghosszabb és nyílegyenes utcák. Érdekesség, hogy az 1848/49-es forradalom és szabadságharc önkéntes honvédeknek a város tanácsa házhelyeket osztott, így jött létre a volt Honvéd sor, a mai Dr. Berényi I. u.. A feljegyzések szerint 1908-ban még 33 fazekas, tálas mester dolgozott a városban, a Korsós-sor elnevezés ma is őrzi emléküket. Két temploma van a városrésznek. Az egyik a Felsőpárti Református Templom, mely Dobovszky József István szentesi építész pályamunkája nyomán épült fel. A másik templom a Jézus Szent Szíve Katolikus Templom. A templom terveit Fábián Gáspár készítette el, mely egy év alatt épült fel. Az oltárképeken látható alakok mind szentesi emberekről vannak mintázva. Nevezetesen még a városrész iskolái, óvodái.

3. Alsópárt városrész

Határoló utcák, objektumok:

- Szilfa u –
- Somogyi Béla u.
- Villogó u.
- Zrínyi u.
- Koszta József u.
- Nagyvölgy sor
- 4702/1 hrsz. Út
- Sopron sor
- 4703/2 hrsz. Telek
- 4416 hrsz. Vasút
- Téglagyári út
- Ipartelepi út
- 4386/2 hrsz. Közút
- Belterületi határvonal
- Vásárhelyi út

A várostörténelmi leírásokban szerepel, hogy a XVIII. századi Szentes déli és északi felét egy mocsaras terület választotta el, amely a mai Kossuth utca vonalában húzódott. A határozottan elkülönülő déli és északi városrésznevek Alsópárt, Felsőpárt, már általánosan használatosak voltak az 1740-50-es években. A két földrajzi nevet, két katolikus iskola neve őrzi meg a XX. századig. A korabeli katolikus városrész a Kisvölgyér legdélibb partja, a Villogó és Csillag utca környéke. Ezt a városrészt a XX. században a népnyelvben Villogónak nevezték. Az itt lévő alsópárti iskolából is villogói iskola lett, ma óvoda (Villogó u. 4.). Fővonala a Vásárhelyi út, mely egész terjedelmében lehatárolja a kiséri városrésztől, míg keleten az Ipartelepi útig terjed.

E városrészben található a város egész területét ellátó víztorony, mely 1962-63-ban épült. A Vásárhelyi út és a Mátyás király utca mentén épültek ki a kiskereskedelmi üzletek. Jelentős vas- és autóipari, motorkerékpár szolgáltatási és kereskedelmi centrum alakult ki ezen útszakaszok mentén. Ugyanezen városrészben található az un. vásártér és a különböző felekezetű temetők. Déli része már az iparterület egy része, itt helyezkedik el a volt Erőtakarmány Gyár és a nagykapacitású gabonátárolók. Az egész városrész teljes közművesítettséggel, megfelelő minőségű úthálózattal rendelkezik. Alsópárt városrész Szentes ötödik legnépesebb városrésze.

4. Kisér városrész

Határoló utcák, objektumok:

- Kurca
- 5631 hrsz. Közút
- Szent Anna u.
- Kisér u.

- Nyíri köz
- Vásárhelyi út
- Belterületi határvonal
- Kurca

A város legmélyebben fekvő területén fekszik, a becsatlakozó pontoknál csak hosszan lejtő utcákon lehet megközelíteni. Keleti irányban a Vásárhelyi út, nyugat felől pedig a Kurca határolja.

Utcái szabadon kanyargó és hosszabb-rövidebb beszögelések, zugok adják a változatosságát. Nevét a Kis-ér vízvezető patakról kapta, melynek egykori vonalát a Kisér utca követi. A korábbi századokban a Kurca és a Tisza árterének számított, mert nagyobb áradáskor a vizek szinte elborították. A Mentő utca elnevezése is erre utal, amikor viszonylag magasabb fekvése módot adott az embereknek az elvonulásra. Mélyfekvése miatt nem találunk a városrészben templomot, vagy maradandó emléket.

A Bánomháti temetőnél van a Szent Vendel szobor, amely a korábbi pásztorkodás hagyományaira utal. A temetőben található a maga nemében is egyedülálló Huszár Emlékhely, ugyanis három olyan felekezeti jelkép van egy helyen, amelyek ritkán szerepelnek így együtt (kereszt-kehely-dávidcsillag). A város az elmúlt években állította helyre az egykori kálváriát és a hozzátartozó stációkat. A liget mögött a Kurca partján működött a világhírű Kertészeti Kutató Állomás, melynek megalapítója Dr. Szalva Péter növénynevelő volt.

A városrész fejlődése az 1985-ben átadott öregek napközi otthonával, és a kereskedelmi ABC kisáruház átadásával indult meg. Az óvoda mellett új játszótér épült, a körzet infrastrukturális ellátottsága utolérte a város fejlettebb részeit: burkolatot kaptak az utak, kiépült a gázvezeték rendszer, elsőként történt meg az állandó belvízveszéllyel fenyegetett utcák szennyvíz-elvezetése. E területen helyezkedik el a város szennyvíztisztító telepe is.

5. Kertváros városrész

Határoló utcák, objektumok:

- Kurca
- Belterületi határvonal

A Kertváros Szentes észak-nyugati részén helyezkedik el, keletről a Kurca, nyugatról a településhatár szegélyezi. A településrész lehatárolása ennek megfelelően természetes vonalak mentén történt, ahol egy vegyes beépítésű városrészt találhatunk, melyen belül éppúgy megtaláljuk a családi, társas és sorházakkal övezett, főként lakófunkciót betöltő területet, mint a közfunkciót ellátó Kórházat, vagy a turisztikai-rekreációs funkcióhoz köthető strandfürdőt és termálfürdőt. A Kertváros területén belül kiemelkedő szereppel bír az itt működő strand a kempinggel és sportuszodával és további sport, kulturális, valamint szabadidős létesítményekkel. A városrészt kettészeli a Csongrádi út, amelyen keresztül jelentős napi forgalom bonyolódik le. A Kertvárost fekvésének köszönhetően a többi, határoló városrésztől – Belváros, Felsőpárt és Kisér – a Kurca választja el, így közvetlen fizikai kapcsolatban nem áll egyik településrészrel sem.

Szentes különálló városrésze a kertváros (volt Hámán Kató lakótelep) zöldövezetes, modern lakónegyed. A panelházak mellett, több száz családi és kertes ház épült és terjeszkedik a Csongrádi út felé. Szentes lakóinak számát alapul véve kisebb településnek is beillik. Központjában tízemeletes lakóépület áll, innen nem messze épült az önkormányzati általános iskola. Az intézmény mellett található az emeletes Köztársaság utcai óvoda, mely 1977 novemberében nyílt meg. A körzethez tartozik a 16 hektár területen fekvő, pavilon rendszerű kórház, mely városszéli ispotályból 1861-ben jött létre. Kezdetben földszintes házból állott, az emeletes főépület 1902-ben készült el.

1958. évben 1736 méteres fűrészből 78 fokos melegvíz tört fel, ami kimondottan a kórház fűtését volt hivatott biztosítani. Az Alföld első termálkútjának a város méltó emléket akart állítani, ezért

állították fel a kórház parkjában Kisfaludy Strobl Zsigmond szobrászművész Kis makrancos bronz szobrát.

A lakótelep területén ma három termálkút üzemel, ami a városi távhőellátásnak a gerincét jelenti, az 1999-ben teljesen termálvízre átalakított egységes városi távhőrendszerben. A körzetben magán és önkormányzati beruházásként épült meg a korszerű gyógyszertár és orvosi rendelő, valamint a műveze állomás. 2008-ban került sor a minden igény kielégítő új szociális otthon átadására, ill. birtokba vételére, amely 9 hektáros parkerdő területén fekszik; ez biztosítja az ott élők nyugalmát és a jó környezetet.

A Kertvárosban található a Hősök erdeje. Az első világháborúban elesett, mintegy ezer szentesi katona tiszteletére ültettek el egy-egy fát. Az elmúlt években a város nagy gondot fordított a növényállomány rekultiválására, a nagy kiterjedésű terület ma a város „tüdeje”. A mellette lévő laktanyát 1938-ban a város által adományozott telken építették. A laktanya benépesítése a Pápai Árpád Huszárezredből történt meg, jellemző épületei az ún. legénységi épületek, valamint az acélszerkezetű, nagy fesztávú, tetővel ellátott lovarda épülete. A korábban istállóként használt épületeket szolgálati lakásokká alakították át az '50-60-as években, Óbester-telep néven. A Kertvároshoz tartozik a Csongrádi út mellett elterülő volt Termál Tsz lakótelep, valamint a 60-as években épült tömbházak. A lakótelepet a Kurca hídjai kötik össze a város központjával és felsőpárti városrészszel.

6. Nagyhegy városrész

Határoló utcák, objektumok:

- Belterületi határvonal
- 3963/5 hrsz. közút (Kunszentmártoni út)
- 3963/1 hrsz. közút (Kunszentmártoni út)
- 4418/5 hrsz vasút
- 299/1 hrsz vasút
- Belterületi határvonal

Hékédttől Keletre található természetes magaslat. A szőlőhegyek kapták rendre a "hegy" elnevezést. A Nagyhegy nem hegy formája miatt kapta nevét, hanem a város legmagasabb pontja miatt. Természeti adottságai a folyószabályozás előtt érvényesültek: nyugatról a Kurca és Tisza ártere, keletről a Veker mocsara (Vekerlapos) védte, így csak a város felől volt megközelíthető. Itt volt található a Kunszentmárton felé vivő úton az úgynevezett Körmendi kapu is. Régi kisebb települések nem fallal voltak körülvéve, hanem vesszőfonadékkal, sövény- és túskekerítéssel, az állatok elkóborlását akadályozandó. "Kapuk" a városba vezető utakon álltak, de ezek nádfonatból állhattak. 1922-1932. között a Zsoldos Gőzmalom által építtetett, 800 méter hosszú lóvasút működött, mely a Nagyhegy homokbányájából - a hékédi vasútmegállóiig közlekedett.

Nagyhegy a város kertvárosa. Ma jelentős része belterület, lakó- és üdülőépületek, telkek, hobbikertek sorakoznak itt gyümölcsöskertekkel, ma is neves a szentesi üvegmeggy. A terület kiválóan alkalmas zöldségtermesztésre is. Az itteni emberek azt az életformát valósítják meg, amelynek keretében a kertészeti művelést összekötik a városi kényelmet nyújtó lakással. Ezért a város építési telkek kialakításával, a kommunális hálózat fejlesztésével segíti a terület komfortosítását. Az elmúlt években jelentős közműfejlesztések történtek a nagyhegyi városrészben is. Így kiépült a gáz-gerincvezeték, jelentős területek vannak ellátva vezetékes ivóvízzel, a lakott részekben megvalósult a szennyvízhálózat, teljesnek mondható a telefonhálózat kiépítettsége is. A városrész szerkezetéből és lakosságszámából adódóan nem épülhetett ki iskola, óvoda. A Nagyhegy elnevezésű városrész a Nagyhegyszéli és Kunszentmártoni út által határolt területen fekszik.

7. Iparterület városrész

Határoló utcák, objektumok:

- 3963/1 hrsz. közút (Kunszentmártoni út)
- 3963/5 hrsz. közút (Kunszentmártoni út)
- Belterületi határvonal
- 4386/2 hrsz. Közút
- Ipartelepi út
- Téglagyári út
- 4416 hrsz. vasút

Az Iparterület városrész Szentes keleti részén helyezkedik el, északi irányból Szarvasi út (Kunszentmárton és Szarvas irányába haladva) határolja, míg északdéli irányban keresztülhalad rajta az Ipartelepi út (egyben 45. számú főút). Jelentős részén az Ipari Park fekszik, amely mellett a városrész kisebb darabját alkotja a délre eső kisebb terület. A város a XX. század elejétől ezt a területet tudatosan is iparfejlesztésre használta. Idetelepült a 20-as években a Zsoldos Téglagyár (kéménye, a Zsoldos téglagyár épületegyüttese - Hoffman-kemence és telepvezetői lakóház is - műemléki védeltséget élvez), a „csirkegyár”. A 60 évek ipartelepítésével idekerült a Ganz-Mávg, később a Kontakta Vill. Gyára. A 70-es évek városrendezése kapcsán célzatos kitelepüléssel itt kapott helyet az asztalos, a vasipari szövetkezetek, a fonalfeldolgozó üze me. A városrész egyik központja a volt Esze Tamás laktanya, mely az 50-es években épült. A haderőreform kapcsán a honvédség több szakaszban ingatlanokat adott át az önkormányzatnak, melyeknek hasznosítása további feladat. A város 1998-ban nyerte el az Ipari Park címet. A szentesi ipari vállalkozások többsége a Szentes Ipari Park területén üzemel, mely közvetlenül a 45. számú főút mellett található. Négy ütemben alakult ki, melynek első ütemében laktanyaterület rehabilitációja – ennek keretében vállalkozói inkubátorház valósult meg, második és harmadik ütemében zöldmezős infrastruktúra került kiépítésre. A fejlesztés negyedik ütemében a már korábban megtelepedett nagyvállalatok találhatóak. Országos viszonylatban is kiemelkedő a baromfiipari- és szolgáltató ágazat tevékenysége, ipari létesítményei között meghatározó a villanyszerelési cikkgyártás, a gépipar, a tégl- és ipari kerámiagyártás és a fafeldolgozás. Az üzleti szolgáltatások közül a számviteli, üzletviteli tanácsadási, piackutatási szolgáltatások, továbbá a számítástechnikai, műszaki tanácsadás egyaránt megtalálható. A területen működött vá mudvar. Itt található a régió legnagyobb kertészeti termék felvásárló és értékesítő telepe, a DélKerTÉSZ Szövetkezet.

Több benzinkút, autómosó létesült, nagykereskedelmi egységek települtek ide. A jövőben itt kell biztosítani a munkanélküliség felszámolására kialakítandó üzemek, létesítmények letelepedését. A városrész elsősorban különböző termelő és szolgáltató cégek telephelyeinek ad helyet, míg a korábban jellemző lakófunkció ezen a területen gyakorlatilag elenyésző. Valamennyi közmű a telekhatáron rendelkezésre áll. Új munkahelyek létesítése esetén kedvezményt vehető igénybe. A park környezeti állapota jó.

8. Lapistó – egyéb belterület

Határoló utcák, objektumok:

- A Szentest Nagymágoccsal összekötő úton fekszik
- A várostól mintegy 6 km-re található, elkülönülő, egyéb belterületnek minősülő városrész

A Szentest Nagymágoccsal összekötő úton található, nevét az egykor itt található tóról (Lapistó-Fertő) kapta. Feljegyzések szerint a tó árvíz idején a Tiszából is kapott vízutánpótlást, de a 20. századi csatornaépítések és lecsapolások mára felszámolták. Kisebb lakóegyüttes alakult ki itt az egykori szövetkezeti major körül. A településrész a városi hálózatrendszertől független ivóvízhálózattal és ivóvízkúttal rendelkezik. Az itt élők mezőgazdasági tevékenységből tartják fenn magukat vagy ingáznak Szentesre. A Szenteshez tartozó, egyéb belterületként minősített városrész mintegy 6 km-re fekszik a település határától.

ITS DA Konzorcium

TRENECON COWI

map

9. Magyartés –
egyéb belterület

Határoló utcák, objektumok:

- Szentestől északra fekszik a Hármaskörös partján
- A várostól mintegy 7 km-re található, elkülönülő, egyéb belterületnek minősülő városrész

Magyartés Szentestől 7 km-re Északra található a Hármaskörös partján. A településrész a Körös egyik elhagyott övzatonján helyezkedik el.

10. Kajánújfalu –
külsőterület

Határoló utcák, objektumok

- A Szentest Szarvassal összekötő úton található.
- A várostól mintegy 8 km-re található, elkülönülő, külsőterületnek minősülő városrész

Kajánújfalu a Szentest Szarvassal összekötő úton, a várostól 8 km-re található. Mellette látható a Fekete-halom nevű 8 méter magas kunhalom. A magyar őskronika szerint Kean (Kaján) harcban állt testvérével Kalánnal, mindketten Ondnak és fiának, Etének a leszármazottai. Már 1257-ben személynévként találkozhatunk a Kaján névvel. Szentesen máig léteznek a külsőterületekbe beékelődött, de mára már rendezett úthálózattal bíró "bokorszerű" lakott részek, mint Kajánújfalu.

A térség hagyományosan tanyás térség, ez egyedülállóan magyar településforma. A Szentes környéki tanyákat feketeföldi tanyáknak is hívják, itt a szántóföldi növénytermesztés és az állattenyésztés egymást kiegészítve szolgálta a tanyasi lakosság megélhetését. A térség lakói először a Pankotai Állami Gazdaság segítségével létrehozott gazdasági központ köré telepített lakásokba költöztek. A gazdaság átalakulásával a munkalehetőségek jelentősen beszűkültek, s a városba bejáró emberek, döntően a fiatalok, beköltöztek Szentesre. Az előregedő tanyaközpontban így az iskola és az óvoda is megszűnt, ami tovább gyorsította az elvándorlási folyamatot. A környezetben folyó gépesített, nagytáblás földművelés kevés munkalehetőséget tud biztosítani. A terület ezen kívül jelentős természetvédelmi értékekkel rendelkezik.

1.14.1.2 Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

A beépítésre szánt terület az alábbi területfelhasználási egységekre tagozódik:

Területfelhasználási egységek	Jele
Lakóterület - nagyvárosias	Ln
Lakóterület - kisvárosias	Lk
Lakóterület - kertvárosias	Lke
Lakóterület - falusias	Lf
Vegyes terület - központi vegyes	Vk
Vegyes terület - településközpont vegyes	Vt
Gazdasági terület - kereskedelmi, szolgáltató	Gksz
Gazdasági terület - egyéb ipari	Gip
Gazdasági terület – állattartó telepek	Gip-Á
Üdülőtérület - üdülőházas	Üü
Üdülőtérület - hétvégiházas	Üh

Területfelhasználási egységek	Jele
Közlekedéssel kapcsolatos építmények elhelyezésére szolgáló épület	KL-ké
Különleges terület, ezen belül - jelentős zöldfelületű intézmény	K-zi
- kórház	K-K
- mezőgazdasági üzemi terület	K-Mü
- honvédség	K-H
- antenna	K-A

Területimérleg	Meglévő Terület ha	Tervezett terület ha
Lakóterület - nagyvárosias	35	35
Lakóterület - kisvárosias	143	150
Lakóterület - kertvárosias	258	476
Lakóterület - falusias	248	128
Lakóterület - tanya	238	0
Vegyes terület - központi vegyes	9	8
Vegyes terület - településközpont vegyes	23	74
Gazdasági terület - kereskedelmi, szolgáltató	122	355
Gazdasági terület - egyéb ipari	82	332
Gazdasági terület – állattartó telepek	159	159
Gazdasági terület – major, kertészet	252	244
Üdülőterület - üdülőházas	6	72
Üdülőterület - hétvégiházas	0	38
Különleges terület, ezen belül - jelentős zöldfelületű intézmény	19	95
- temető	54	54
- sport	24	24
- kórház	9	9
- honvédség	43	43
- hulladékkezelő	6	16
- antenna	25	25
Összesen:	1755	2336

Beépítésre szánt területek

A nagyvárosias lakóterületekre vonatkozó előírások – Ln

A terület elsősorban nagy laksűrűségű, több önálló rendeltetésű egységet magába foglaló, 12,5 m-es épületmagasságot meghaladó, jellemzően lakóépületek elhelyezésére szolgál.

A kisvárosias lakóterületekre vonatkozó előírások - Lk

A terület elsősorban jellemzően közepes laksűrűségű, több önálló rendeltetésű egységet magába foglaló, 12,5 m-es épületmagasságot meg nem haladó lakóépületek elhelyezésére szolgál.

A kertvárosi lakóterületekre vonatkozó előírások - Lke

A terület elsősorban jellemzően alacsony laksűrűségű, összefüggő nagy kertes, több önálló rendeltetésű egységet magába foglaló lakóépületek elhelyezésére szolgál, mely 800 m² alapterület alatti telken legfeljebb két önálló rendeltetésű egységet tartalmazhat.

A falusias lakóterületekre vonatkozó előírások – Lf

A lakóépületen kívül mező- és erdőgazdasági (üzemi) építmény, a lakosság alapfokú ellátását biztosító nem zavaró hatású kereskedelmi, vagy szolgáltató és vendéglátó épület, szálláshely, kézműipari építmény, igazgatási, egyházi, szociális, oktatási, egészségügyi épület is elhelyezhető az övezeti előírások betartásával. Meglévő lakóépület - igény esetén - ilyen célra átminősíthető.

Központi vegyes területre vonatkozó előírások -Vk

A Vk jelű központi vegyes terület igazgatási, kereskedelmi, szolgáltató és vendéglátó épület, szálláshely, egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épületek elhelyezésére szolgál.

Településközpont vegyes területre vonatkozó előírások -Vt

A Vt jelű településközpont vegyes terület lakófunkció mellett a lakosság ellátását biztosító igazgatási, kereskedelmi, szolgáltató és vendéglátó épület, szálláshely, egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épületek elhelyezésére szolgál.

Üdülőterületre vonatkozó általános előírások –Üh, Üü

Üdülőépületen kívül kereskedelmi, vagy szolgáltató és vendéglátó épület, szálláshely, is elhelyezhető az övezeti előírások betartásával.

Hétvégházazs üdülőterületre vonatkozó előírások –Üh

Üdülőépületen kívül kereskedelmi, vagy szolgáltató és vendéglátó épület, szálláshely, is elhelyezhető az övezeti előírások betartásával

Gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató területre vonatkozó előírások - Gksz

A Gksz jelű gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató terület nem jelentős zavaró hatású gazdasági tevékenységi célú épületek elhelyezésére szolgál. Ezen kívül elhelyezhetők az övezeti előírások betartásával: szolgálati lakások, igazgatási és irodaépületek, sportépítmény, szociális épület.

Gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató terület - Gksz-M

Az övezet területén a mezőgazdasági tevékenységhez szükséges gazdasági épületek helyezhetők el.

Iparterületre vonatkozó előírások - Gip

Az egyéb ipari terület elsősorban ipari, energiaszolgáltatási és a településgazdálkodás építményei elhelyezésére szolgál. Ezen kívül elhelyezhetők az övezeti előírások betartásával: szolgálati lakások, oktatási, egészségügyi, szociális épület.

Iparterület/állattartó telepekre vonatkozó előírások – Gip-Á

Az övezet területébe Szentes azon külterületi beépítésre szánt területei tartoznak, melyek jellemzően az iparszerű nagyüzemi állattartást szolgálják.

Iparterület/állattartó telepekre vonatkozó előírások – Gip-Á2

Az övezet területébe Szentes azon külterületi beépítésre szánt területei tartoznak, melyek jellemzően az iparszerű nagyüzemi állattartást szolgálják. Az övezet területén a már kialakult telekméreték továbbbontásával 2 000m²-nél kisebb telek nem alakítható ki. Az övezet területén a nagyüzemi állattartást szolgáló istállók, takarmánytárolók, egyéb üzemi épületeken túl csak az igazgatást és a szolgálati lakás jellegű helybenlakást szolgáló épületek helyezhetők el. A beépíthetőség maximális mértéke a telekterület 50%-a. A megengedett épületmagasság lakó vagy igazgatási épület 4,5m, melyet az egyéb üzemi épület legfeljebb kétszeresen haladhat meg. Az övezet területén kialakult, vagy kialakított telkek közterülettel nem érintkező oldalhatárai mellett legalább 10-10m széles, intenzíven fásított védőzóna alakítandó ki.

Iparterület/állattartó telepekre vonatkozó előírások – Gip-Á3

Az övezet területébe Szentes azon külterületi beépítésre szánt területei tartoznak, amelyek már kialakult terület-felhasználásként jellemzően az iparszerű, nagyüzemi állattartást szolgálják, de Natura 2000 madárvédelmi zónába soroltak. Ilyen övezet Szentes területén új területként nem alakítható ki. Az övezet területén a már kialakult telekméreték továbbbontásával 2 000m²-nél kisebb telek nem alakítható ki. Az övezet területén a nagyüzemi állattartást szolgáló istállók, takarmánytárolók, egyéb üzemi épületeken túl csak az igazgatást és a szolgálati lakás jellegű helybenlakást szolgáló épületek helyezhetők el. A beépíthetőség maximális mértéke a telekterület 40%-a. A megengedett épületmagasság lakó vagy igazgatási épület 4,5m, melyet az egyéb üzemi épület legfeljebb kétszeresen haladhat meg. Az övezet területén kialakult, vagy kialakított telkek közterülettel nem érintkező oldalhatárai mellett legalább 15-15m széles, intenzíven fásított védőzóna alakítandó ki.

Különleges terület - jelentős zöldfelületű intézmény terület övezeteire vonatkozó előírások - K-zi

Az övezetben olyan intézmények helyezhetők el, melyek jelentős zöldfelület kialakítása indokolt.

A Kzi jelű jelentős zöldfelületű intézményterületen elhelyezhető:

kutatás-fejlesztés intézményei és építményei, oktatási épületek, szolgáltató és vendéglátó épület, szálláshely, egyházi, egészségügyi, sport és rekreáció épületei,

szociális épületek, szolgálati lakások.

Különleges terület - temetők övezeteire vonatkozó előírások - K-T

Az építési övezetben csak a temetkezéshez és egyházi szertartások végzéséhez szükséges építmények helyezhetők el.

Különleges terület – sportterületek, strand területének építési övezeteire vonatkozó előírások - K-Sp

Az építési övezetben csak sport- és szabadidős tevékenységet szolgáló építmények és azokat kiszolgáló vendéglátó épületek és építmények helyezhetők el jellemzően szabadon álló beépítéssel: vendéglátás, szálláshely szolgáltatás, ismeretterjesztés, művelődés, kultúra, sport, testedzés, üzemeltetéshez szükséges szolgálati lakás, kereskedelem.

Különleges terület – kórház területére vonatkozó előírások - K-K

Területén kórház, szanatórium, gyógyszálló és egyéb egészségügyi funkciójú, valamint azok rendeltetésszerű működéséhez kapcsolódó építmények, szolgálati lakások helyezhetők el.

Különleges terület –hulladékkezelés övezetére vonatkozó előírások - K-Hk

Szilárd és folyékony települési hulladékok elhelyezésére és kezelésére szolgáló telepek, lerakóhelyek építményeinek területe.

Különleges terület - honvédségi terület övezeteire vonatkozó előírások - K-H

A terület a honvédség számára kizárólagosan igénybe vett területeket foglalja magába.

A beépítésre nem szánt terület a következő területfelhasználási egységekre tagozódik:

Területfelhasználási egységek	Jele
Közlekedési terület - közúti és közműterület	KÖ-u
Közlekedési terület - kötőtpályás	KÖ-k
Közlekedési terület - légi közlekedés	KÖ-l
Közlekedési terület - építésre	KÖ-é
Zöldterület - közpark, közkert	Z
Zöldterület - Kurca menti	Z-k
Zöldterület – Kossuth tér	Z-Vk
Természetközeli terület - nádas	Tk
Erdőterület - védelmi erdőterület	Ev
Erdőterület - gazdasági erdőterület	Eg
Vízgazdálkodási terület - tó	V1
Vízgazdálkodási terület - folyó, csatorna	V2
Vízgazdálkodási terület - vízműkút, termálkút	V3
Vízgazdálkodási terület - szennyvíztisztító telep	V4
Vízgazdálkodási terület - strand	V5
Mezőgazdasági – általános szántó	M1-A
Mezőgazdasági – rét, legelő, gyepek	M1-B
Mezőgazdasági - kertés	M2
Mezőgazdasági – üvegházak terület	M-Ü
Különleges terület, ezen belül - anyagnyerő gödör – bányászati övezet	K-B
- sporttelep, strand sportterület	K-Sp
- Tiszai szabad strand	K-ST
- temető	K-T
- hulladékkezelés	K-Hk

Területi mérleg	meglévőterület ha	tervezett terület ha
Közlekedési terület - közúti és közműterület	2025	2749
Közlekedési terület - kötöttpályás	65	78
Közlekedési terület - légi közlekedés	23	23
Zöldterület - közpark, közkert	55	150
Természetközeli terület - nádas	97	97
Erdőterület - védelmi erdőterület	375	375
Erdőterület - gazdasági erdőterület	657	1609
Vízgazdálkodási terület -	533	558
Mezőgazdasági – általános szántó	29109	26721
Mezőgazdasági - kertes	425	300
Mezőgazdasági – üvegházak terület	0	122
Különleges terület, ezen belül - bánya	48	48
- sportterület	0	1
Összesen	33570	32989

Beépítésre nem szánt területek

Különleges terület –anyagnyerő gödrök övezetére vonatkozó előírások K-B

Nyersanyaglelőhelyek (homokbányák) telkeinek, építményeinek területe.

Területén csak a bányászattal kapcsolatos üzemi építmények helyezhetők el.

Vízgazdálkodási terület - V övezet

A területhez tartoznak:

A folyóvizek (folyók, állandó- és időszakos vízfolyások) medrei és azok partjai (árterek, hullámterek, védvonalak területe, magas partok területe),

A természetes (holtágak, mesterséges tavak és tározók medrei, továbbá a folyóvizek vízügyi célokra hasznosított elhagyott medrei, állóvizek medre és parti sávja,

A folyóvizekben keletkezett, nyilvántartásba még nem vett szigetek,

A közcélú nyílt csatornák medre és azok parti sávja,

A vízbeszerzési területek és védőterületeik,

A védvonalak területei, hullámterek, vízjárta-, valamint fakadó vizek által veszélyeztetett területek

Vízgazdálkodási terület – tó - V1

Tószabályozás: A tó partjának állandósítására szolgáló végleges partvédő műveket a meder kezelőjének hozzájárulásával, az ideiglenes partvédő műveket pedig a meder kezelőjének és a vízjogi engedélynek az előírásai szerint kell kialakítani.

Vízi sportolás létesítményei: A vízi sportok, versenyek lebonyolításához szükséges létesítményeket úgy kell elhelyezni és kialakítani, hogy azok az élővizek, a műtárgyak és szabályozási művek egyéb rendeltetésszerű használatával és a természeti értékek védelmével összeegyeztethetők legyenek, és az élővizek minőségét károsan ne befolyásolják.

Vízi sport - a vízfelület hasznosítójának és kezelőjének a hozzájárulásával - csak olyan mederszakaszon folytatható, amelynek mederoldalai ellenállóak vagy partvédművel védettek a vízi sporttal összefüggésben keletkező eróziós hatásokkal szemben.

Vízgazdálkodási terület - folyó, csatorna – V2

A Kurca mentén a külterületi szakaszokon és a Szalai úttól északra lévő belterületi partszakaszokon víziállások (horgásztégek) helyezhetők el

Vízgazdálkodási terület - vízműkút, termálkút - V3

Az ivó- és ipari vízellátás létesítményeinek tervezésére, kialakítására és üzemeltetésére vonatkozó általános és egyedi előírásokat külön jogszabály tárgyalja.

Vízgazdálkodási terület - szennyvíztisztító telep – V4

Települési szennyvízelvezetés- és tisztítás: Szennyvíztisztító telepet az indokolható távlat, de legfeljebb 30 éves igények figyelembevételével kell kialakítani és az elhelyezéshez, vagy bővítéshez szükséges területet biztosítani, figyelembe véve a szakaszos megvalósítás lehetőségeit.

Vízgazdálkodási terület – Tiszai szabad strand – V5

Az övezet területébe Szentesnek a kialakult területhasználat szerint vízparti szabad strandként működő árterületi Tisza-part szakasza tartozik. Az övezet területén csak olyan építmények helyezhetők el, melyek a szabadtéri fürdözést, napozást, sportot szolgálják ki (pl. állványon kialakított öltözők, tárolók, valamint természetközeli, gyephezagos burkolatú parkolóhelyek). Állandó tartózkodást szolgáló szolgáltató, lakó vagy intézményi épületek a területen nem építhetők.

Közlekedési terület – városi térre vonatkozó előírások – K-v

A K-v építési övezetre vonatkozó előírások: Az övezetbe a városi közösségi élet közterülete tartozik. Elhelyezhető a közlekedést kiszolgáló közlekedési építmények, a közlekedést kiszolgáló kereskedelmi és szolgáltató épületek.

Z-k alövezet (Kurca parti zöldsávok)

Az övezetbe a Kurca folyó sétálásra, pihenésre, sportolásra közcélú zöldfelületként kialakított partjai tartoznak.

Ezekben sétaút, kerékpárút, pihenőhely, stég, esőbeálló, közmű műtárgyak, gyalogos hid helyezhető el építményként. Egyébként az övezet területe épülettel nem beépíthető.

Z-Vk alövezet (Kossuth tér)

Az övezetbe a Kossuth tér, mint városi főtér és zöldfelület tartozik..

Az övezetben sétaút, térburkolat, szobor, díszkút és díszmedence, utcabútorok, korlátlan közhasználatú illemhely, szabadtéri színpad, állandó és ideiglenes pavilon helyezhető el építményként. Egyébként az övezet területe épülettel nem beépíthető.

Erdőterületek

A keretövezet területén telket kialakítani, azon közutat, gyalogutat, gépjármű várakozóhelyet kialakítani, épületet-építményt – a köztárgyak kivételével – elhelyezni csak szabályozási terv alapján lehet.

A keretövezet területén lakóépületet (szolgálati lakóház kivételével), önálló intézményi és szolgáltató épületet, kereskedelmi létesítményt, raktárat, üzemanyagtöltő állomást, bányát létesíteni nem lehet, kivétel a már eddig is bányatelekként nyilvántartott területen.

Védelmi erdők –Ev

Az övezet területén épület nem helyezhető el.

Gazdasági erdők - Eg

Az övezet területén építési engedély alapján, 10ha-t meghaladó területnagyságú telken maximum 0,5%-os beépítettséggel, maximális 5,0m-es épületmagassággal építhető épület. Ennek funkciója szolgálati lakó- és szállásépület, őrház, erdészház, ezek melléképületei és építményei, közösségi vadászház és melléképületei, építményei.

Ev/V alövezet (véderdőben létesíthető csapadékvíz tározó)

Az övezet területébe a fákkal és cserjékkel betelepített védelmi zóna azon része tartozik, ahol gyepesített csapadékvíz tározó is létesíthető. Az övezet alapvető funkciója a település táji – ökológiai védelmén túl a más módon el nem helyezhető, illetve el nem vezethető csapadékvizek gyepesített tárolóban történő elhelyezése.

Mezőgazdasági övezetek

A mezőgazdasági övezetek általános előírásai

A mezőgazdasági övezetek a növénytermesztés és állattenyésztés céljait szolgálják. Itt csak a termelő tevékenységet szolgáló termékfeldolgozó és tároló, illetve az állattartást szolgáló épületek, gépszínek építhetők. Az övezeti előírásokban foglalt feltételek fennállása esetén építhető lakóépület is.

Általános mezőgazdasági (jellemzően szántó művelési ágú) övezet - M1-A

Az övezet területébe a településnek jellemzően szántóföldi növénytermesztés céljára kijelölt részei tartoznak. Az övezet területén csak a mezőgazdálkodást szolgáló üzemi-gazdasági épület (terménytároló, feldolgozó, gépjavító és tároló) épület helyezhető el.

Jellemzően gyeperdő, rét, legelő művelési ágba tartozó övezet - M1-B

Az övezet területébe a településnek jellemzően lágyszárú gyepekkel hasznosított, a takarmánytermelést és a legeltető állattartást szolgáló, az év teljes időszakában növényzettel fedett részei tartoznak. Az övezet területén maximum 3%-os beépítettséggel, maximum 5,0 m-es épületmagassággal a takarmánytermelést, a legeltető állattartást, állattenyésztést, a halászat és haltenyésztést, továbbá az ezekkel kapcsolatos termékfeldolgozás és tárolás (terménytároló, feldolgozó, gépjavító és tároló) szolgáló épületek helyezhetők el.

Kertes mezőgazdasági övezet – M2

Az övezet területébe a településnek kertes művelés alatt álló, jellemzően kisparcellás, a zöldségtermesztés, szőlő- és gyümölcstermesztés céljait szolgáló részei tartoznak. Az övezet területén a kertgazdálkodást szolgáló és az ott tartózkodást lehetővé tevő építmények helyezhetők el, az övezetben lakóépület építhető az általános érvényű egyéb előírások betartása mellett.

Természetközeli területek, nádas - Tk

Az övezet területébe a település beépítésre nem szánt részének nádas és mocsár területei tartoznak. Ezek alapvető jellemzői, hogy természetközeli vizes élőhelyek.

Az övezet területén beépítés nem engedélyezhető,

Mezőgazdasági üvegház terület - M-Ü

Az övezet területébe Szentes azon külterületi zónái tartoznak, melyek jellemzően üvegház és/vagy fóliasátras, intenzív iparszerű növénytermesztést kívánnak folytatni.

1.14.1.3 Funkció vizsgálata

A városrészekben jellemző funkciók:

Belváros: **Lakó, városközponti, gazdasági, kereskedelmi, turisztikai-rekreációs, városi közterületi, közösségi, humánszolgáltatási**

Felsőpárt: **Lakó, városközponti, gazdasági, kereskedelmi, turisztikai-rekreációs, városi közterületi, közösségi, humánszolgáltatási**

Alsópárt: **Lakó, gazdasági, kereskedelmi, közösségi, humánszolgáltatási**

Kisér: **Lakó, városközponti, gazdasági, kereskedelmi, turisztikai-rekreációs, városi közterületi, közösségi, humánszolgáltatási**

Kertváros: **Lakó, városközponti, gazdasági, kereskedelmi, turisztikai-rekreációs, városi közterületi, közösségi, humánszolgáltatási**

Nagyhegy: **Lakó, gazdasági, kereskedelmi**

Iparterület: **gazdasági, kereskedelmi**

Lapistó: **Lakó**

Magyartés: **Lakó, turisztikai-rekreációs, közösségi**

Kajánújfalu: **Lakó**

(Funkció: **kiemelkedő, domináns**, kiegészítő)

1.14.1.4 Alulhasznosított barnamezős területek

- a volt laktanya területe: az Iparterületen található, a vasút mellett található, tervezett gazdasági funkció,
- ipari park: az Ipari területen található, az ipari út mellett, egy részén inkubátorház működik,
- a volt kutatóintézet területe: kb. 10 ha területű, állami tulajdonú rész, bővíthető telek, a Kurca partján fekszik, közel van a városközponthoz, tervezett különleges terület, a TSZT besorolása megfelelő,
- volt ruhagyár területe: a volt üzemi létesítmények a Felsőpárt városrészben található, jól megközelíthető, különleges területi besorolással,
- volt Villogó piac területe: a vasút mellett, a Városközpont közelében lévő felhagyott piac, tervezett településközponti besorolással,
- volt Vízmű terület: az Alsópárt településrészen található, különleges besorolással,
- volt téglagyár: a keleti, Iparterületi részen található, távlati besorolása is gazdasági jellegű,

1.14.1.5 Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott területek)

- Városközpont: több, a történelmi városközpontba nem illő, rossz állagú lakó- és középület
- Felsőpárt: a volt ruhagyár felhagyott ipari területe, meglévő sportlétesítmény használaton kívül van
- Alsópárt:
 - a volt piac területe rendezetlen, használaton kívül van,
 - egy volt lakóterület (munkásnegyed) felhagyott településrész
- Kísér: ebben a városrészben található hangulatos utcák, jellegzetes lakóházaival, a legnagyobb területű szegregációs terület, sok a lakatlan épület, az utcák rosszul kiépítettek, az épületek állaga egyre romlik
- Kertváros:
 - a Kertváros bővítésére szánt terület még rendezetlen felszínű, előkészítetlen, közművesítetlen
- Nagyhegy:
 - a városrészben kiépítetlen utak (dülőutak), közművesítetlen ingatlanok is találhatóak,
 - a városrészben nincsenek intézmények,
- Iparterület:
 - az Ipari Parkon kívüli iparterület infrastrukturális ellátása még nem mindenhol történt meg,
 - a kiépített utak teherbírása a gépjárművek számára egyedi esetekben nem megfelelő
- Lapistó:
 - nincs megfelelő szennyvízkezelés,
 - a településrészen semmilyen intézmény sincs
- Magyartés:
 - nincs megfelelő gázellátás,
 - nincs megfelelő szennyvízkezelés,
 - vannak még kiépítetlen utak,
 - nincs megfelelő intézményellátás
- Kajánújfalu:
 - nincs kiépített gázellátó hálózat,
 - nincs megfelelő szennyvízkezelés,
 - az alapfokú intézmények is távol vannak.

1.14.2 A telekstruktúra vizsgálata

Beépítésre szánt területfelhasználási egységek jellemző telekméretei

■ Lakóterületek

Nagyvárosias lakóterületek (Ln): kialakult teletszerű, tömbtelkes

Kisvárosias lakóterület (Lk): 350-500m², szabálytalan tömbök és telkek

Kertvárosias lakóterület (Lke): 250-1200m², széles telkek, szabályos tömbök

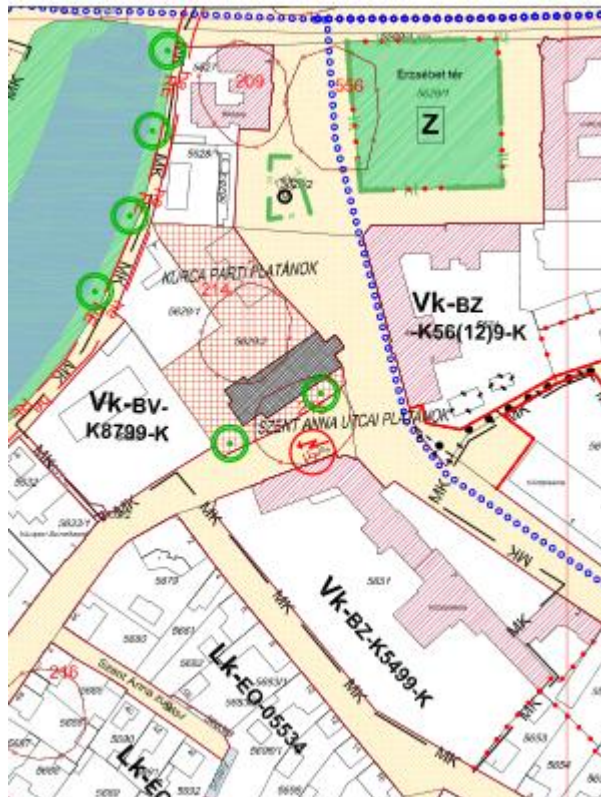
Falusias lakóterület (Lf): 900-1500m², széles, mély telkek

■ Vegyes területek

Településközpont vegyes terület (Vt): 500m-2ha

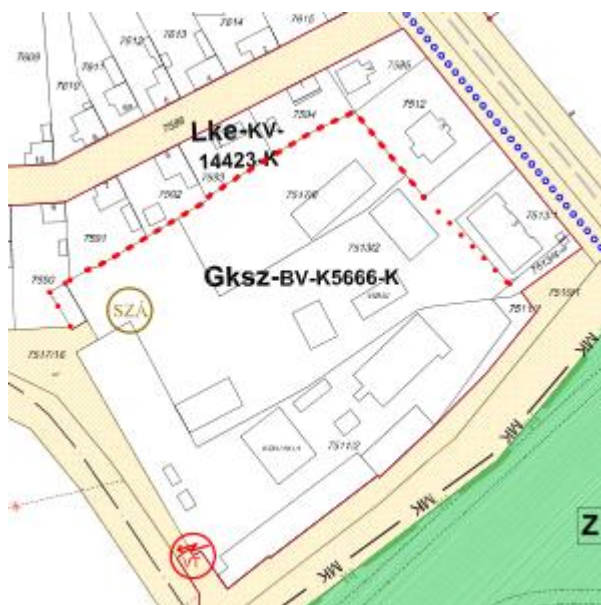

Központi vegyes terület (Vk): 0,2-10 ha, a városközpont szabálytalan tömbjei

■ Gazdasági területek:

Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz): 1500-3000m²-10ha: meglévő gazdasági terület nagy telke

Ipari gazdasági terület (Gip): 1-2ha: vasút menti hosszú ipari telek

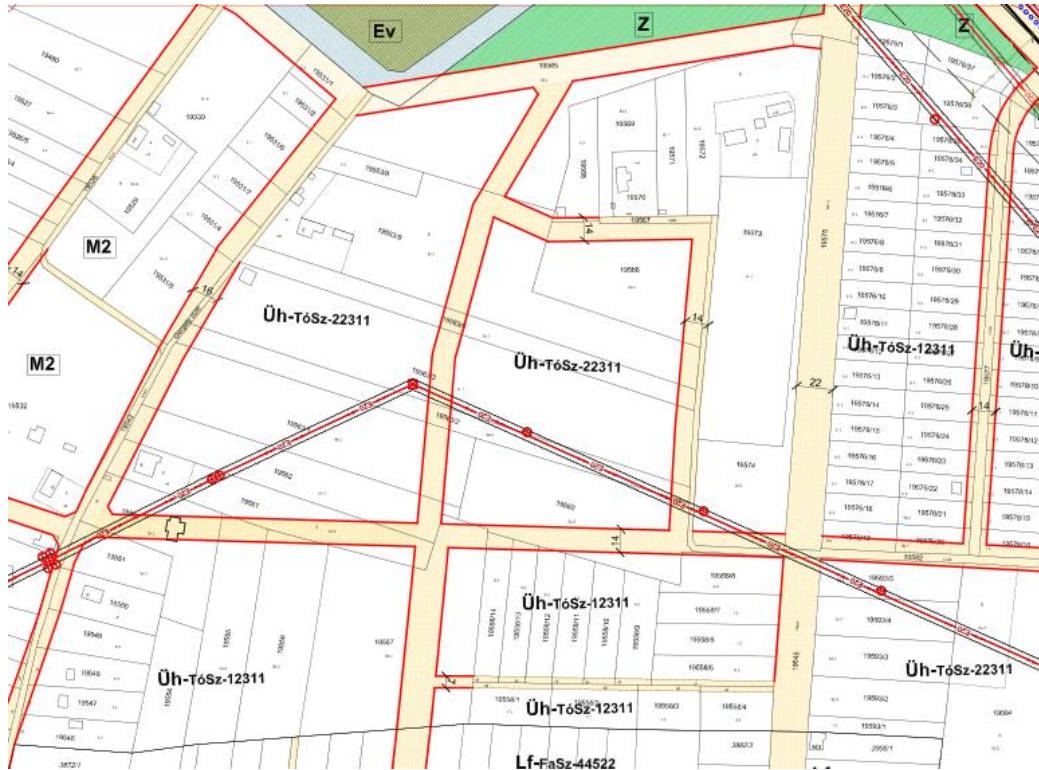

■ Üdülőterületek

Üdülőházas üdülőterület (Üü): 3000m²-1ha

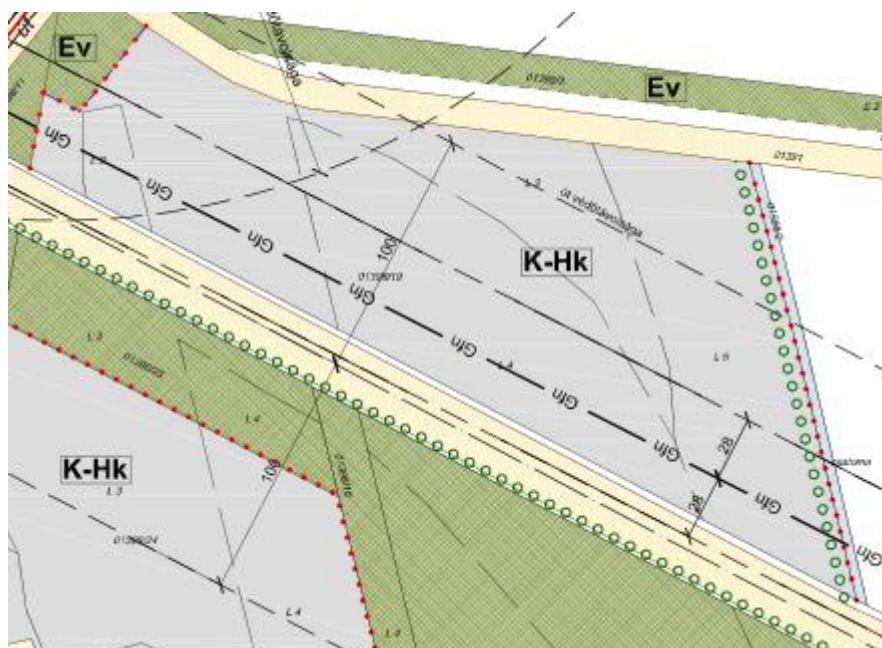
Hétvégi házas (Üh): meglévő és tervezett hétvégiházas üdülőtérületi tömbök

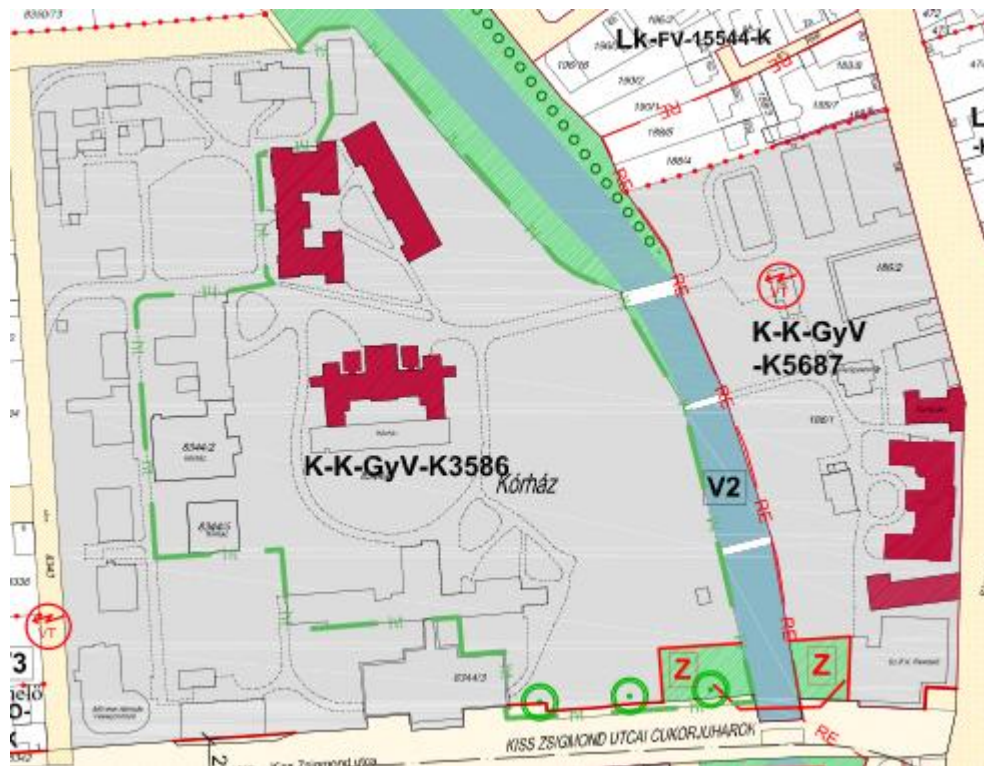
■ Különleges területek

Különleges terület – sportterületek, strand területének építési övezeteire vonatkozó előírások (K-Sp)

Különleges terület –hulladékkezelés övezetére vonatkozó előírások (K-Hk)

Kórház (K-K)

Mezőgazdasági üzemi terület (K-Mű)

Honvédségi (K-H)

Antenna (K-A)

Beépítésre szánt területfelhasználási egységek jellemző tekemérétei

- Lakóterületek
 - Nagyvárosias lakóterületek (Ln): kialakult telepszerű, tömbtelkes
 - Kisvárosias lakóterület (Lk): 350-500m2
 - Kertvárosias lakóterület (Lke): 250-1200m2
 - Falusias lakóterület (Lf): 900-1500m2
- Vegyes területek
 - Településközpont vegyes terület (Vt): 500m-2ha
 - Központi vegyes terület (Vk): 0,2-10 ha
- Gazdasági területek:
 - Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz): 1500-3000m2-10ha
 - Gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató terület (Gksz-M)
 - Ipari gazdasági terület (Gip): 1-2ha
 - Állattartó gazdaságterület (Gip-A): 5000m2-1ha

- Üdülőterületek
 - Üdülőházas üdülőterület (Üü):3000m²-1ha
 - Hétfélig házas (Üh):
- Különleges területek
 - Zöldfelületi különleges terület (K-Zi)
 - Különleges terület - temetők övezeteire vonatkozó előírások (K-T)
 - Különleges terület – sportterületek, strand területének építési övezeteire vonatkozó előírások (K-Sp)
 - Különleges terület –hulladékkezelés övezetére vonatkozó előírások (K-Hk)
 - Kórház (K-K)
 - Mezőgazdasági üzemi terület (K-Mű)
 - Honvédségi (K-H)
 - Antenna (K-A)

1.14.3 Önkormányzati tulajdonkataszter

A város rendelkezik tulajdonkataszterrel. Részletes tulajdonjogi vizsgálat jelen munka keretében nem készült.

1.14.4 Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

A város épületállományát és a környezetet tartalmazó részletes térkép az ITS készítését megalapozó vizsgálati munkarészben nem kerül kidolgozásra. Annak elkészítése településrendezési eszközök megalapozása során történik

1.14.5 Az építmények vizsgálata

1. Belváros városrész

A városrész a tipikus kisvárosi, mezővárosi városközponti beépítésű terület, a városi tereivel, a zártosú, előkert nélküli intézményi és lakóépületi épületekkel, melyek többszintesek, magastetősek.

2. Felsőpárt városrész

A városrészben a lakó funkció dominál, a lakóterületek jellemzően szabályos utcahálózattal kialakított, szabályos lakótelkekből áll.

3. Alsópárt városrész

A városrészben a kistelkes lakóterület és az iparterület jellemző. A kistelkes tömböket keskeny, nem szabályos utcák határolják. A telkeken az oldalhatáros beépítésű épületek földszintesek, előkert nélküliek. Az ipari telkeken a csarnoképületek általában szabadonállóan, előkerttel helyezkednek el.

4. Kisér városrész

A városrészen a kertvárosias lakóterület jellemző, jellegzetesek az íves, keresztutcák nélküli tömbök. A beépítés zártosú, láncházás vagy oldalhatáros, az épületek földszintesek.

5. Kertváros városrész

A városrészben található a kórház, a strandfürdő és a termálfürdő, a kempinggel és a sportuszodával. Itt található a laktanya is. A városrész legnagyobb részét mégis a kertvárosias és a kisvárosias, sorházas lakóterületek alkotják. A város kertvárosi részén vannak a legújabb, legnagyobb alapterületű és legértékesebb lakóházak. Jellemző a szabadonálló beépítés, előkerttel, az épületek általában földszintesek. A sorházak emeletesek, lapostetősek.

6. Nagyhegy városrész

A városrész a kertes mezőgazdasági területen kialakult falusias lakóterület. A beépítés oldalhatáron álló, vagy szabadonálló. A földszintes, magastetős épületek elő-, és oldalkerttel épültek.

7. Iparterület városrész

A kisebb-nagyobb, ipari telkeken a jellemző beépítés a csarnoképület, szabadonállóan elhelyezve.

8. Lapistó – egyéb belterület

A külterületi lakott helyen a falusias telekszerkezet, a földszintes, oldalhatáros beépítés jellemző.

9. Magyartés – egyéb belterület

A külterületi lakott helyen a falusias telekszerkezet, a földszintes, oldalhatáros beépítés jellemző.

10. Kajánújfalu – külterület

A külterületi lakott helyen a falusias telekszerkezet, a földszintes, oldalhatáros beépítés jellemző.

1.14.6 Az épített környezet értékei

A hatályos településrendezési eszközök elkészítéséhez részletes örökségvédelmi vizsgálat készült, melynek javaslatait a településrendezési tervek figyelembe vették.

1.14.6.1 Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

Szentes Város igen gazdag, viszonylag jól kutatott régészeti örökséggel büszkélkedhet.

A területén található nagyszámú – 631 db. – *nyilvántartott régészeti lelőhely* többsége a település külterületén, kisebb része pedig a belterület fedett részein található. A lelőhelyek felsorolását (Lh. szám, azonosító, hrsz.) a Város többször módosított 5/2009.(III.09.) ö.k. rendelete (továbbiakban: HÉSZ) 8. sz. melléklete tartalmazza.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban Kötv.) értelmében, a nyilvántartott régészeti lelőhelyek e törvény erejénél fogva *általános védelem alatt állnak*, míg valamennyi terület, természetes vagy mesterséges üreg és a vízmedrek azon része, amelyen, illetve amelyben régészeti lelőhely előkerülése várható vagy feltételezhető *régészeti érdekű területnek* minősül.

A fent említett régészeti lelőhelyek mellett, legalább 400 db. *régészeti érdekű területre* vonatkozó adatok ismertek.

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek közül két lelőhely *kiemelt régészeti védelem* alatt áll: Vekerzug (476. sz.lelőhely) és Berekhát – Berkim Molnár Lajos homokbányája (516. sz. lelőhely)

A lelőhelyeknek – még a viszonylag nagy külterülethez képest is – rendkívülinek mondható nagy számát a település területének kiemelten fontos topográfiai elhelyezkedése, valamint egyedi, nagyfokú kutatottsága indokolja.

Az elmúlt évtizedek intenzív régészeti kutatásainak bemutatását, Szentes határának településtörténeti leírását a Város Településszerkezeti Tervének Örökségvédelmi hatástanulmánya tartalmazza. (készült: 2007-ben)

A Tisza, illetve annak fontos révátkelőjének közelsége, a környező holtágak, beltavak magaspártjai, a közöttük elterülő hátság ideális helyet nyújtottak az elmúlt évezredekben az emberi megtelepedésre. Mindezek miatt, nem meglepő, hogy szinte kivétel nélkül minden régészeti korszakból meg lehet találni az egykor itt élő emberek emlékeit.

Szentes Város régészeti örökségének típusai

Település

Falvak, tanyák emlékei minden korszakból ismertek. Azonosításuk, azonban, csak a (valamilyen módon) a korai altalajba mélyedt maradványaik alapján lehetséges, hiszen könnyen pusztuló fából, földből és agyagból készült felépítményeik általában nyom nélkül elpusztultak. A középkori települések legmaradandóbb emlékei a templomok, melyek jellemzően téglából-, a romjaiban ma is álló Ecser esetében kőből épültek fel. A középkori Ecseri templomrom műemléki védelem alatt áll. (548. sz. lelőhely) A középkorban, Szentes területén két *mezőváros* alakult ki. Az egyik maga Szentes, amely feltételezhetően a mai belváros központjában helyezkedett el. Emlékei – a terület fedettsége miatt – csak szóróványosan ismertek. A másik, a részben feltárt Donáttornya, mely a külterület K-i felében fekszik. A kutatások eredményei, falusias jellegű, kisebb települések jellegzetességeit sejtetik: sűrűbb beépítéssel, kőalapozású, ill. teljes egészében kőből készült lakóházakkal. A legjelentősebb építmény esetükben is a templom, melyet Donáttornyan a XX. század első évtizedeiben tártak fel.

Temető

A horizontális szerkezetű, különböző történeti korokból származó sík temetőkön kívül, Szentes közigazgatási területén jelentős számú *halomsír és kurgán* lelhető. Eredetük, a késő-rézkorra nyúlik vissza és a keletről érkező népesség jellegzetes temetkezési szokásainak emlékeit őrzik. A település külterületén található rézkori halomsírok, kurgánok (pld. 297-300., 357., 380-383., 477., 532., 133-134., 180. sz. lelőhelyek) ex lege védelem alatt állnak.

Vár

Történeti források, térképek adatai alapján többen feltételezik, hogy a Várhát területén található Árpád-kori lelőhely lenne azonos a korai Csongrád ispáni *föld-fa sáncvárral*

1.14.6.2 Védett épített környezet, a helyi egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

Szentes örökségi értékeinek védelméről a Város 19/2011. (VI. 02.) ö.k. rendelete az épített környezet védelmének helyi szabályozásáról, valamint a HÉSZ rendelkezik.

A helyi védelem az alábbi elemekre terjed ki:

- Városszerkezeti jelentőségű területek

Szentes történetileg kialakult városrészeire jellemző, hogy a zárt sorú beépítést megszakítja egy-egy kis köz. A közök a nagy telkek megosztásából keletkeztek, és általuk a hátsó telekrészek /önálló telkek/ közelíthetők meg.

- Helyileg védett környezet.

Helyileg védett környezet Zsoldos téglagyár környezete.

- Karakteres, értékes utcaképek

Szentes Város helyi védelem alatt álló karakteres utcaképeinek felsorolását a HÉSZ 11. sz. függeléke tartalmazza. A védelemmel érintett utcák száma: 12 db. Az alábbiakban a legjellegzetesebbeket emeljük ki:

Ady Endre u. nyugati oldala (10-20) és keleti oldal (1-25)

Zárt sorú beépítésben a századforduló évtizedeiből datáló, jellemzően földszintes kialakítású kereskedelmi-szolgáltató és vegyes funkciójú (földszinten üzlet, emeleti szinten lakás) eklektikus és art deco módon létrejött épületek vonulata.

Arany János utca északi oldala (2-20) és déli oldala (3-9) és

Farkas Mihály u. nyugati oldala (2-8) és keleti oldala (1-15)

Jellemzően zárt sorú beépítésben álló, földszintes, a XIX. század második feléből datáló polgárházak, díszes szárazkapukkal, gazdag vakolatarchitektúrával.

A Farkas Mihály utca keleti oldalának meglehetősen egységes párkányvonalát egy art-deco módon épült polgári ház hangsúlyos attikája teszi mozgalmassá.

Hegedűs László u. északi oldala (4-15)

Falusias beépítés: széles telkekkel, oldalhatáron deszkaoromzatos lakóházakkal.

Kiss Bálint utca nyugati oldala (2-8) és keleti oldala (1-9)

Zárt sorú beépítésben jellemzően eklektikus polgárházak. A földszintes beépítést, a XX. század első évtizedeiből datáló (szecessziós és art-deco) épületek mozgalmasságát sziluettje teszi változatossá.

Petőfi Sándor utca nyugati oldala (1-15) és keleti oldala (2-16)

Falusias utcakép: az út mentén széles zöldsávval, nagyméretű telkeken, oldalhatáron álló, utcavonalra szerkesztett, lakóházakkal. Az utcakép egyediségét az egytraktusos-oromfalas lakóházak ritmusa adja

Tóth József utca nyugati oldala (18-32) és keleti oldala (15-31) és

Vásárhelyi út keleti oldala (1-11)

Zárt sorú beépítésben álló, földszintes, nyeregvetős, a századforduló körüli évekből datáló polgárházak, díszes szárazkapukkal/kapuepítményekkel, gazdag vakolatarchitektúrával.

■ Egyedi épületek (Lásd. 1.14. 3. 4 fejezet)

Szentes város épített örökségének a helyi védelem alatt karakteres utcaképei

Utca	Oldal	Hrsz
Ady Endre utca	nyugati oldala (10-20)	35, 36, 37, 38, 39, 67
	keleti oldala (1-25)	840/2, 841, 842, 844, 845/1, 847, 901, 902, 824, 823, 822, 821, 820, 819
Arany János utca	északi oldala (2-20)	57, 58, 59, 66/1, 66/2, 67, 811/2, 805/2, 805/1, 804, 803, 802, 801, 800, 693
	déli oldala (3-9)	53, 52, 51, 50, 40, 39, 819, 818, 817
Farkas Mihály u.	nyugati oldal (2-8)	824, 813, 814, 815, 816, 817
	keleti oldal (1-15)	902, 903, 904, 905, 909, 919, 920, 921, 922
Hegedűs László u	északi oldala (4-15)	7951, 7952, 7955, 7956/1, 7957/2, 7958, 7959, 7961, 7962
József Attila utca	keleti oldala (14-59)	5282, 5283, 5289, 5290, 5291, 5292, 5299/2, 5309/4, 5310/2
		5312, 5313, 5315, 5316, 5331/, 5332, 5337, 5338, 5339,
		5343, 5354

Utca	Oldal	Hrsz
Kiss Bálint utca	nyugati oldal (2-8)	17/1, 18, 19, 20, 21
	keleti oldal (1-9)	24, 26/1, 28, 29/1, 31
Klauzál utca	nyugati oldala (9-19)	955, 954, 951,
	keleti oldala (20-30)	1108/3, 1107, 1103, 1100, 1099, 1095, 1093
Munkácsy Mihály u.	északi oldala (2-3)	45, 44, 42, 34, 35
Petőfi Sándor utca	nyugati oldala (1-15)	5622, 5621, 5620, 5619, 5618, 5612, 5608, 5607, 5604
	keleti oldal (2-16)	5599, 5600/2, 5601, 5580/1, 5577/1, 5576
Szt. Imre herceg u.	déli oldala (2-16)	5651, 5652, 5656, 5660, 5661, 5665, 5668/2
Tóth József utca	nyugati oldala (18-32)	127/5, 127/6, 131/1, 132, 135, 140, 141, 145, 146, 149
	keleti oldala (15-31)	47, 54, 56, 61, 62, 69, 71, 87, 88, 89, 90/2, 90/1
Vásárhelyi út	keleti oldal (1-11)	5575, 5571, 5570, 5569, 5566, 5565

Egyedi védelem alatt álló objektumok

	Egyedi védelem alatt álló objektum	Cím	Helyrajzi szám
■ 5	Evangélikus templom	Kossuth u. 9.	5590
3	Felsőpárti református templom	Jókai u. 71.	2523
4	Családsegítő Intézet (Volt Gőz- és kádfürdő)	Széchenyi liget	7506
5	Horváth Mihály Gimnázium	Szent Imre herceg u. 2.	5651
6	Zeneiskola (Volt Uri kaszinó)	Kiss Bálint utca 11.	33
7	Ármentesítő Társulati Székház	Kiss Bálint u. 13.	40
8	Kórház: 2. Tüdőgondozó, Bőrgondozó 3. Főépület 5. Munkaügy, régi steril 14/2 Pszichiátria 15: Neurológia 38. Intenzív osztály	Sima Ferenc u. 44-56.	186/1, 8344/6
9	Városháza	Kossuth tér 6.	5623
10	Városi Bíróság (Volt Járásbíróság és fogház)	Erzsébet tér 4.	5627
11	Városi Gyermekkönyvtár (Volt Szentesi Takarékszövetkezet és bérház)	Petőfi Sándor u. 1.	5622
12	Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola	Erzsébet tér 1.	5624
13	Vasútállomás	Kolozsvári utca 2.	4417/23
14	Kiss Bálint Református Általános Iskola	Kossuth tér 2.	2
15	Petőfi Sándor. Ált. Iskola (Volt Polgári leányiskola)	Petőfi Sándor u. 15.	5604

	Egyedi védelem alatt álló objektum	Cím	Helyrajzi szám
16	Dózsa ház, Sportház (Volt Horthy-ház)	Csongrádi u. 2.	7933
17	Árpád-Agrár Rt. Kenyérgyár (Volt Zsoldos kenyérgyár)	Ady Endre u. 20.	67
18	Kálvária-szobrok, stációk	Kálvária temető	5494/4
19	Szent Vendel-szobor	Bánomháti temető	7179
20	Kuczori Szivattyútelep	Felsőréti 55.	0184/3
21	Zsidó szertartásterem	Nagynyomás 48.	4708
22	Barokk haranglábak	Nagynyomás 46.	4711
23	Zsidó temető sírkövei	Nagynyomás 48.	4707
24	Boros Sámuel Szakközép Iskola	Ady Endre u. 9.	30
25	Fényírda	Kossuth u.	829/2
26	Filep-ház	Tóth József u. 13.	45
27	Imaház	Kiss Bálint u. 8.	17/1
28	Kocsma	Hajdú Lajos u. 1	4
29	Kocsma	Sáfrán Mihály u. 10.	6046
30	Könyvtár (Régi Zsinagóga)	Kossuth u. 33-35.	4871/1
31	Középület Tiszti Klub	Ady Endre utca 2.	26/2
32	Kurca-híd	Csongrádi út	7931/2
33	Kurcai-Harmincadvámház (Bikaakol)	Felsőréti	0164/3
34	Lakóépület	Ady Endre u. 16.	38
35	Lakóépület	Ady Endre u. 17.	824
36	Lakóépület	Ady Endre u. 18.	39
37	Lakóépület	Apponyi tér 16.	1938
38	Lakóépület	Apponyi tér 14.	1961
39	Lakóépület	Arany János u. 10.	804
40	Lakóépület	Arany János u. 12/A.	803
41	Lakóépület	Farkas Mihály u. 1.	904
42	Lakóépület	Arany János u. 15.	930
43	Lakóépület	Arany János u. 18.	800
44	Lakóépület	Arany János u. 20.	693
45	Lakóépület	Arany János u. 8.	805/1
46	Lakóépület	Bocskai utca 27.	914
47	Lakóépület	Boros Sámuel utca 46.	293
48	Lakóépület	Farkas Mihály u. 4.	814

	Egyedi védelem alatt álló objektum	Cím	Helyrajzi szám
49	Lakóépület	Farkas Mihály u. 5.	905
50	Lakóépület	Farkas Mihály u. 8.	816
51	Lakóépület	Farkas Mihály u. 13.	921
52	Lakóépület	Farkas Mihály u.15.	922
53	Lakóépület	Jókai utca 77.	2526
54	Lakóépület	József Attila utca 1.	5591/3
55	Lakóépület	Kiss Bálint u 1.	24
56	Lakóépület	Kiss Bálint u. 3.	26/1
57	Lakóépület	Kiss Bálint u. 5.	28
58	Lakóépület	Kiss Bálint u. 9.	31
59	Lakóépület	Kosztá József u. 12.	4678
60	Lakóépület	Kosztá József u. 14/A	4677
61	Lakóépület	Kosztá József u. 2.	4869
62	Lakóépület	Kosztá József u. 4.	4867
63	Lakóépület	Mátyás Király u. 1.	4950
64	Lakóépület	Szent Imre herceg u. 5.	5606
65	Lakóépület	Petőfi Sándor u. 12.	5580/1
66	Lakóépület	Petőfi Sándor u. 13.	5607
67	Lakóépület	Petőfi Sándor u. 14.	5577/1
68	Lakóépület	Petőfi Sándor u. 5.	5620
69	Lakóépület	Petőfi Sándor u. 7	5619
70	Lakóépület	Petőfi Sándor u. 7/A	5618
71	Lakóépület	Szent I. herceg u. 16	5668/2
72	Lakóépület	Tóth József u. 8.	122
73	Lakóház (Sport központ)	Ady Endre u. 27.	811/2
74	Móricz Zsigmond Művelődési ház	Ady Endre u. 36.	101
75	Nagygazdaház	Rákóczi F. utca 12	, 1902
76	Nagygazdaház	Rákóczi F. utca 14.	1901
77	Páter-ház	Kossuth u.	5592/1
78	Francia Pékség	József Attila u. 1.	5591/3
79	Volt Postaállomás	Petőfi utca 8.	5601
80	Szakközépiskola	Kossuth u. 45.	4670
81	Temetőkápolna	Kálvária temető	5494/4

	Egyedi védelem alatt álló objektum	Cím	Helyrajzi szám
82	Termál Fürdő	Sima Ferenc u. 13.	107/1
83	Terménytároló	Kosztá József u. 6.	4866
84	Tűzoltóság	Kossuth u. 47.	4672
85	Víztorony	Kolozsvári utca 2.	64417/11
86	Víztorony	Vásárhelyi út	4390/12
87	Zsoldos ház	Tóth József u. 7.	9
88	Lakóépület	Bercsényi utca 123	2213
89	Lakóépület	Dózsa György u. 129	2127
90	Óvoda	Rákóczi F. u. 46-48	1849
91	Lakóépület	Tóth József u. 19.	56

1.14.6.3 Világörökség és világörökség várományos terület

Szentesen világörökségi védelem alatt álló-, ill. várományos terület nem található.

1.14.6.4 Műemlék, műemléki együttes

Szentes Város közigazgatási területén 16 országos védelem alatt álló objektum található. (Magyarország műemlékjegyzéke – Csongrád megye) Környezetük, a jogszabályban meghatározott módon *műemléki környezetnek* minősül. A műemléki környezetek száma a belváros műemléki környezetével együtt 6 db. Felsorolásukat, területi lehatárolásukat, a HÉSZ 10. sz. függeléke tartalmazza.

Hoffman-kemence – Attila út 4/a. (hrs.: 3975/11) – ipari létesítmény, 1882

Szabadon álló, téglalap alaprajzú, kétszintes, nyeregtetővel fedett iparépület. Alsó szintjén nyújtott gyűri alaprajzú, 16 kamrás, dongaboltozatos ún. Hoffmann-féle téglaegető kemence. Felső szintje faváz, amely a hosszanti oldalakra állított pillérekre támaszkodik. D-i homlokzata előtt négyzet alaprajzú, felül kör alaprajzú, téglarchitektúrával tagolt kémény. A téglagyárat Zsoldos Ferenc építtette. Állapot: Romos

Telepvezetői lakóház – Attila út 4. (hrs.: 3975/4) – lakóépület, 19. század vége

A kemencétől Ny-ra található a földszintes, téglalap alaprajzú, kontyolt nyeregtetős épület egykori telepvezetői lakóház. Homlokzatai részben téglarchitektúrával tagoltak, nyílásai vízszintes záródásúak, udvari homlokzatán utólag beépített pilléres tornác. Állapot: Pusztuló

Szentháromság szobor – Erzsébet tér (hrs.: 5626/2) – szakrális emlékmű, historizáló, 1885

Tér szélén, a r. k. templomtól É-ra, lépcsős alépítményen álló, lábazattal és párkánnyal tagolt, oltárasztalra utaló talapzatra helyezett pilléren Szentháromság-szoborcsoport. Állapot: jó, felújított.

R. k. templom (Szent Anna) – Erzsébet tér 2. (hrs.: 5629/1, 5629/2) - r. k. szakrális épület, klasszicista, 1847

XVIII. századi épületrészek felhasználásával épült, szabadonálló, egyhajós, egyenes szentélyzáródású templom, összetett formájú sisakkal fedett toronnyal, a szentélyhez ÉNy-ról csatlakozó sekrestyével, a szentély felé kontyolt nyeregtetővel. A hajó ÉNy-i homlokzatán nyíló bejárathoz félköríves árkádsor csatlakozik, amely a templomot és a plébánia épületet köti össze. A tornyon vízszintes záródású bejáratok, szintenként eltérő kialakítású nyílások. Az árkádsor és az egyemeletes plébániaház 1937-ben épült. A templomkertben: Szent József-szobor, 1891. Állapot: jó, felújított.

Református templom (Felsőpárti református templom) – Jókai Mór u. 71. (hrsz.: 2523) – Ref. szakrális épület, szecessziós, 1914

Saroktelken, szabadon álló, K-Ny-i tájolású, téglalap alaprajzú templom, poligonális-, és négyzetes bővítményekkel, téglaburkolatos tagozatokkal. A gúlasíak felső részén fiatornyok között nyolcszög alakú végződés (tervező: Dobovszky József István). Állapot: jó, felújítva 1994-ben.

Parókia– Jókai Mór u. 71. (hrsz.: 2523) – ref. szakrális épület, szecessziós, 1912

A templomtól D-re, az utca vonalához igazodó L alaprajzú, szabadon álló, földszintes, nyeregtetős lakóépület, templom felé eső oldalán pillérekre támaszkodó tornáccal, utcai homlokzatán oromzatos rizalitokkal, magyaros-szecessziós vakolatarchitektúrával díszített utcai homlokzattal, csatlakozó melléképülettel. (építész: Dobovszky József István). Állapot: megfelelő.

Ref. Lelkészlak– Kiss Bálint u. 2. (hrsz.: 20) – ref. szakrális épület, klasszicista, 1836

A ref. templomtól É-ra, utcavonalon, szabadon álló, téglalap alaprajzú, földszintes, részben alapincézett, kontyolt nyeregtetős épület, csatlakozó tömör kerítésfalakkal. Lizénákkal tagolt utcai homlokzatán széles középrizalit, az ablakok fölött, szemöldökpárkányon ülő, félköríves lunetták. Udvari homlokzata előtt félnyeregtetős, mellvédes, kockafejezetű oszlopos tornác. Az ingatlan D-i telekhatárán L alaprajzú, földszintes, nyeregtetős melléképület húzódik. Épült 1858-ban. Állapot: Felújítása folyamatban van.

Megyeháza – Kossuth tér 1. (hrsz.: 1) – középület, historizáló, 1883

A városközpontban, utcavonalon szabadon álló, U alaprajzú, egyemeletes, nyeregtetős épület, kváderezett földszinti homlokzatfelületekkel. A térre néző főhomlokzatán megemelt főpárkányú, attikával lezárt középrizalit, az attika tetején Themis és Ceres ülő szobrai által közrefogva a megye címere. A középrizalit földszintjén kocsí-áthajtó, emeletén ión féloszlopok és pilaszterek közötti félköríves nyílások, az ívháromszögekben nőalakokkal díszítve. (építész: Makay Endre). Állapot: 2005–2006-os felújítása után konferenciaközpont, a Koszta József Múzeum és a Csongrád Megyei Levéltár Szentesi Levéltára működik benne.

Református templom (Ref. nagytemplom) – Kossuth tér 3. (hrsz.: 21) – ref. egyházi épület, klasszicista, 1826

Korábbi épület felhasználásával épült, a téren szabadon álló, egyhajós, egyenes záródású templom, K-i homlokzata előtt toronnyal, a záródás felé kontyolt nyeregtetővel, lizénák által tagolt homlokzati felületekkel. A tűzkiáltó erkéllyel kibővített, félgömb cikkelyekkel fedett torony vázakkal lezárt, törtvonalú félromfalakkal csatlakozik a hajóhoz. Csehsüvegboltozatos templomtér, kétemeletes, kosáríves karzatok. Állapot: jó, 2007–2008-ban helyreállítva.

Magyar ortodox templom (Szent Miklós) – Kossuth Lajos u. 4. (hrsz.: 827) – ortodox egyházi épület, késő barokk, 1786

A Kossuth Lajos u. melletti téren, szabadon álló, keletelt, egyhajós, félköríves szentélyzáródású templom, Ny-i homlokzata előtt összetett sisakkal fedett toronnyal, a szentély felé zsindelyezett,

kontyolt nyeregtetővel. Síkmennyezetes hajó. Ikonosztázon képfal: 1780 körül, ikonok 1786 körül (Stefan Tenecki) Állapot: Jó, 1983-ban felújítva.

Petőfi Szálló és Tóth József Színház - Petőfi u. 2. (hrsz.: 5599) – középület, szecessziós, 1899

Utcavonalon, zártos beépítésben álló, megközelítően F alaprajzú, mozgalmas tömegformálású épület változatos tetőformákkal, utólagos toldalékokkal. Homlokzatain az egy szinttel magasabb sarok- és középrizalitok tornyokkal és megemelt nyeregtetővel lezártak. Épült két periódusban az egykori Zöldkioszorú Nagyvendéglő helyén 1897 és 1899 között (építész: Komor Marcell). Állapot: romos

Polgárház (Gólyás-ház) Petőfi u. 4. (hrsz.: 5600/2) - lakóépület, (Pokomándy-Jurenák család lakhelye) klasszicista, 1847-1850

Csatlakozó beépítésben, utcavonalon álló, téglalap alaprajzú, földszintes, nyeregtetős épület. Utcai homlokzatán pilaszterek között könyöklőpárkányos, ablakok, két szélén üzletbejáratok, és kocsithajtós bejárat kapu. Udvari homlokzatán oszlopos, mellvédes tornác. Állapot: jó, átalakítva, Gólyás Borház és Galéria, Művészetek Háza.

Polgárház és fedett szín (Péter-ház) – Petőfi u. 9. (hrsz.: 5612) – lakóház, klasszicista, 1830 körül

Csatlakozó beépítésben, utcavonalon álló, L alaprajzú, földszintes, nyeregtetős saroképület. Utcai homlokzata pilaszterekkel tagolt, nyílásai keretesek, Petőfi u. sarkához félköríves áthidalású kapuépítmény és pilléres deszkakerítés csatlakozik. Udvari homlokzatán oszlopszékeken álló, pilléres tornác Síkmennyezetes belső terek. Rekonstruált falfestés, 19. és 20. század eleji burkolatok, nyílászárók, kályhák. Tisztartóháznak építtette a Károlyi-uradalom az 1830-as években. Állapot: 1996-tól múzeum várostörténeti kiállítással.

Kukoricagóré és jégverem – Petőfi u. 16. (hrsz.: 5576) – gazdasági épület, népi műemlék 19. század

Szabadon álló, téglalap alaprajzú, téglalábazatú, cseréppel fedett nyeregtetős favázas épület, alatta meszelt falú jégverem.

Kosztá József Múzeum, volt Károlyi-kastély - Széchenyi liget 1.(hrsz.: 7507) – szolgáltató épület (vendéglő) késő klasszicista, 1870 körül

A Széchenyi ligetben, szabadon álló, U alaprajzú, földszintes, kontyolt nyeregtetős épület, az U-hoz hozzáépített későbbi toldalékokkal A Széchenyi-ligetként ismert, több mint 7 ha alapterületű, tájképies stílusban kialakított közpark a település központjában, a Kurca-folyó kanyarulata és a Vecseri-fok-csatorna által határolt terület É-i felén fekszik, súlypontjában az egykori vendéglő épületével. Állapot: Jó, a 2010-ben felújított liget a város kultúr parkjaként működik, területéhez múzeum, strand, sporttelep és játszótér is kapcsolódik. Az Alföld egyik legrégebbi köztulajdonban lévő, civil összefogással létrehozott parkját, az egykori „sétakertet” 1865–1869 között létesítették.

Lakóház (Csárda; Kikötői csárda) – Szent Anna u. 17. (hrsz.: 5649) - lakóépület, késő barokk, 18. század vége

A Kurca-patak partján, csatlakozó beépítésben, utcavonalon álló, téglalap alaprajzú, kontyolt nyeregtetős lakóház, cseréppel fedett kapuépítménnyel benne a Petőfi Szálló (trsz.: 11063) főbejáratának eredeti nyílászáró szerkezete. Udvari homlokzatán pilléres, részben beépített tornác. Állapot: pusztuló

Szentes Város műemlékei és műemléki környezetbe tartozó ingatlanok listája

Műemlék	Cím	Helyrajzi szám
Református lelkészlak	Kiss Bálint u. 2.	20
Megyerháza	Kossuth tér 1.	1
Református templom	Kossuth tér 3.	21
Magyar Ortodox templom	Kossuth tér 4.	827
Szent Anna templom	Erzsébet tér 2.	5629/2
Gólyás ház	Petőfi u. 4.	5600/2
Kikötői csárda	Szt. Anna u. 17.	5649
Kosztla József múzeum	Széchenyi Liget	7507
Ecseri templomrom	Cserebökény Ecser	0681/20
Szenháromság szobor	Erzsébet tér	5626/2
Péter Pál féle polgárház	Petőfi u. 9.	5612
Kukoricagóré és jégverem	Páva u. 3.	5576
Petőfi szálló	Petőfi u. 2.	5599
Zsoldos Téglagyár	Attila út	7 3975/4, /11
Evangélikus Templom	Kossuth u. 9.	5590
Felsőpárti ref. Templom	Jókai u. 71.	2523

A belváros műemléki környezetének határai:

Kurca-part, 122 hrsz.-ú telek északi határa, Tóth J. u., 6 hrsz.-ú telek északi határa, 7 és 8 hrsz.-ú telek keleti határa, 17/2-18-28-27-844 hrsz.-ú telkek északi határa, 842-841-839-837*-833-831/2*-829/1-559/2 hrsz.-ú telkek keleti határa, 5583 hrsz.-ú telek déli határa, 5541/67*-5576-hrsz.-ú telkek keleti határa, 5574 hrsz.-ú telek keleti és déli határa, 5575-5604 hrsz.-ú déli határa, 5605*-5607-5608-5611 hrsz.-ú telek nyugati határa 5616-5615-5624 hrsz.-ú telkek déli határa, 5615 keleti, déli és nyugati határa, 5630 keleti és déli határa és a Kurca-part.

Ecseri templomrom műemléki környezeti határa:

0680/33, 0680/11, 0681/20 hrsz.-ú telkek által lefedett terület

Kikötői csárda műemléki környezeti határa:

A Szondi u. 6090 hrsz.-ú telek déli határa, Szent Anna u. 6089 hrsz.-ú telek déli és keleti határa, Szent Anna u. 5648 hrsz.-ú telek nyugati határa és a Kurca-part által határolt terület.

Kosztla József Múzeum műemléki környezeti határa:

A Széchenyi liget 7508/1 hrsz.-ú telek, a 7503/2 hrsz.-ú telek, és a 7506 hrsz.-ú úttörőház telke által határolt terület.

Felsőpárti ref. Templom műemléki környezeti határa:

Szentes belterület, Hrsz.: 2477; 2500; 2501; 2502; 2503; 2505; 2508; 2509; 21510; 2522; 2524/1; 2524/2; 2604; 2698; 2701; 2702; 4567;

Zsoldos téglagyár műemléki környezeti határa: Szentes belterület, Hrsz.: 3975/6 és 3975/8 helyrajzi számú ingatlanok.

1.14.6.5 Nemzeti emlékhely

Nemzeti emlékhely Szentesen nem található.

1.14.6.6 Helyi védelem

Szentes Város közigazgatási területén 90 db. egyedi védeltséget élvező objektum található Felsorolásukat, a HÉSZ 12. sz. függeléke tartalmazza

A közintézményeknek helyet adó védett épületek meghatározó jelleggel, a Kossuth utca mentén az Erzsébet-, Kossuth- és Szent Miklós tér köré szerveződnek, míg a védett lakóépületek a belvárost övező utcákban helyezkednek el. A belváros kiépülése döntően az 1880-1930 közötti évekre tehető. Ennek megfelelően, a középületek, eklektikus-, ill. szecessziós modorban jöttek létre. Az alábbiakban – a teljesség igénye nélkül – Szentes belvárosát meghatározó épületeket mutatjuk be:

Városháza – Kossuth tér 6. (hrs.: 5623) – középület, neobarokk, 1912

A város főterén, utcavonalon zárt sorú beépítésben álló kétszintes, manzárdtetős saroképület, mozgalmas tömegképzésű íves saroktoronnyal, kis kiüléssű, íves oromzatokkal záródó rizalitokkal, gazdag vakolatarchitektúrával. (tervező: Bohn Alajos) Állapot: jó, felújított.

Városi gyermekkönyvtár (volt Szentesi Takarékpénztár) – Petőfi Sándor u. 1. (hrs.: 5622) - középület, eklektikus, XX. század első évtizedei

Zárt sorú beépítésben L alaprajzú, kétemeletes, manzárdtetős saroképület épület íves saroktoronnyal, íves záródású oromzatokkal képzett attikával, elegáns, nagy méretű portálokkal, visszafogott homlokzati ornamentikával. Kiemelendő, az épület példaértékű illeszkedése a csatlakozó Városháza épületéhez. Állapot: jó, felújított.

Zeneiskola (volt Uri kaszinó) – Kiss Bálint u. 11 – középület, eklektikus, 1893

Utcavonalon álló, L alaprajzú, földszintes, kontyolt nyeregtetős épület a Munkácsy Mihály utca felőli oldalon domináns tömegképzésű, épületszárnnyal. (tervező: Makay Endre). Állapot: jó, felújított

Városi Bíróság (volt Járásbíróság és fogház) – Erzsébet tér 4 (hrs.: 5627) - középület, szecessziós, 1911

A téren szabadon állóan elhelyezett egyemeletes, kontyolt nyeregtetős épület, a főhomlokzat tengelyében enyhe kiüléssű attikás rizalittal, gazdag magyaros-szecessziós homlokzati díszítéssel. (tervező: Dobovszky József István) Állapot: jó, felújított (2013)

Szent Erzsébet katolikus Általános Iskola – Erzsébet tér 1 (hrs.: 5624) – R. k. Oktatási létesítmény (volt Római katolikus elemi népiskola), szecessziós, 1912

L alakú kétszintes épület, manzárdtetővel, hangsúlyos oromzatokkal, visszafogott díszítésű homlokzatokkal. (tervező: Dobovszky József István) Állapot: jó, felújított

Vasútállomás – Kolozsvári u. 2 (hrsz.: 4417/23) - közlekedési létesítmény, szecessziós, 1929.
Állapot: Jó, felújított.

Kiss Bálint Református Általános Iskola – Kossuth tér 2. (hrsz.: 2) – ref. oktatási létesítmény (volt Központi Református Népiskola) eklektikus, 1929

Csatlakozó beépítésben L alaprajzú kétszintes saroképület főhomlokzatán enyhén kiugró széles rizalittal, domináns központi tömeggel, visszafogott homlokzatarchitektúrával.(tervező: Antal Endre és Doborovszky József István) Állapot: jó, felújított

Ármentesítő Társulati Székház – Kiss Bálint u. 13 (hrsz.: 40) – középület, eklektikus, 1893

Zártorúan csatlakozó beépítésben földszintes saroképület, a sarokhomlokzat előtt előkerttel, nyeregtetővel, hangsúlyos párkánnyal és sarokarmírozással, homlokzati téglaburkolattal. Állapot: Jó, felújított.

Imaház (volt Református Kör) – Kiss Bálint u. 8 – református egyházi épület, szecessziós 1906

Részben csatlakozó beépítésben álló épület domináns központi tömeggel, téglaburkolattal képzett nyílászáró-keretezésekkel, homlokzati díszítésekkel, és sarok-pártázatokkal.(tervező: Borsos József) Állapot: megfelelő

A város nagy figyelmet fordít épített értékeire. Folyamatos karbantartással, felújítással, helyreállítással gondoskodik örökségi értékeinek megőrzéséről és élvezhetőségéről.

A régészeti értékek tudatos védelme, sajnos, kisebb mértékben van jelen a település életében. A lelőhelyek jelentős részén – beleértve a kunhalmokat és a Várhát földvárát – intenzív mezőgazdasági művelés folyik.

1.14.6.7 Az épített környezet konfliktusai, problémái

- Petőfi Szálló: a Városközpontban lévő műemléki védelem alatt lévő épülete évek óta zárva van, állaga folyamatosan romlik, felújításra szorul, az átépítés után újra szállásférőhelyként, vendéglátó helyként működtetni,
- Volt Tiszti Klub épülete: állami tulajdonú épület a Városközpontban található, a használaton kívül lévő épület felújítandó, új funkció szerint,
- Horváth Mihály Gimnázium: az országos híré középiskola épülete, a Városközpontban, felújítandó,
- Koszta József Általános Iskola: a Kertvárosi lakótelep iskolájának épülete felújítandó,
- a 10 emeletes épület az Apponyi téren: felújítandó,
- a városi Vasútállomás: a MÁV tulajdonú védett épület felújításra szorul, környezete rendezendő,
- Katolikus templom és környezete: az épület felújítandó, a környéke rendezésre szorul,
- Kurca-part:több szakaszon nem hasznosított a vízpart, zöldfelületi kialakítás tervezett,
- Ifjúsági és Művelődési ház: a Tóth J. utcában, a Városközpont vízparti részén található, működő intézmény, épülete a múlt században, a 70-es évek végén létesült, átépítendő, kertje rendezendő,
- Ternyei Kollégium: a Városközpont keleti szakaszán lévő térségi intézmény épületét fel kell újítani,
- Fehérház, Kossuth tér 5.: a 100 lakásos, modern épület alsó két szintje fel lett újítva, a Városközpont rehabilitációja során, fel kell újítani az épület többi szintjeit,

- Kórház:a több épületből álló, a folyó két partján lévő intézmény létesítményeit, épületeit és parkját fokozatosan fel kell újítani,
- Mezővárosi polgárházak:a rossz állapotban lévő, magántulajdonú és önkormányzati lakóházakat és kertjüket fel kell újítani,
- Boross Sámuel Szakközépiskola: a Maár Márton tervezte, a városközpontban lévő, működő épületet fel kell újítani,
- Több funkcióját veszített középület, volt iskolák: meg kell akadályozni az épületek állagának romlását,
- Régi Zsoldos téglagyár: a műemléki építményekkel rendelkező, magántulajdonú létesítmény épületeit hasznosítani kell, meg kell akadályozni az épületek állagromlását,
- Zsidó szertartásterem: a vasút menti temetőben lévő szecessziós épületet műemlékké kell nyilvánítani, állagának megóvásáról gondoskodni kell,
- Műemlék kukorica góré: a pincével is rendelkező épület a város közepén található, új funkció szerint kell átépíteni,
- Kisebb teresedések a város különböző részein:a közterületeket, a közlekedési és a zöldfelületeket rendezni kell(pl. Arany János u. – Klauzál u. saroknál),
- a belvárosi védett épületek között több városképet rontó épület, építmény van

1.15 Közlekedés

1.15.1 Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Szentes városa a – Csongrád megyén belül a legnagyobb területűnek és közepes népességűnek számító – Szentesi járás központja. Fekvése a megyében északi, a megyeszékhelytől, Szegedtől mintegy 55 km-re északra található.

A napi rendszerességgel közlekedők utazási szokásait mutatja az alábbi ábra. 2011-ben a bejárók közel 75 %-a közösségi közlekedéssel érkezett a városba és csak közel 25 %-uk használt személygépjárművet. A kerékpárral és gyalog érkezők száma elhanyagolható. A bejárás fő kiindulópontja Szegvár és Csongrád volt, melyekről a bejárók 16, ill. 14 % érkezett Szentesre. Mindezek mellett Mindszentről, Nagymágocsról és Fábiansébestyénről is településenként a bejárók 8-9 % érkezett. Mindegyik településről jellemzően közösségi közlekedéssel érkeztek a közlekedők.

Az eljárók közel 77 %-a használt közösségi közlekedést és csak 22 % személygépjárművet. A gyaloglás és a kerékpárhasználat ez esetben is elhanyagolható volt. A fő célállomás Csongrád és Szeged, ahová az összes eljáró 55 %-a utazott. Még fontos célpont volt Hódmezővásárhely is. Az eljárók utazási módválasztásában is a közösségi közlekedés élvezett előnyt.

A bejárók és eljárók aránya alapján a településre inkább a bejárás jellemző, mint eljárás.

1-46. táblázat: Napi rendszerességgel közlekedők és mód szerinti megoszlásuk (fő/nap)

Megnevezés	Összesen	Összesen	Személy- gépkocsival	Tömeg- közlekedéssel	Kerékpárral (gyalog)
	2001*	2011			
Helyi közlekedő	10 901	13 691	3 324	547	7 214 (2 606)
Bejáró	2 248	4 641	1 148	3 457	36

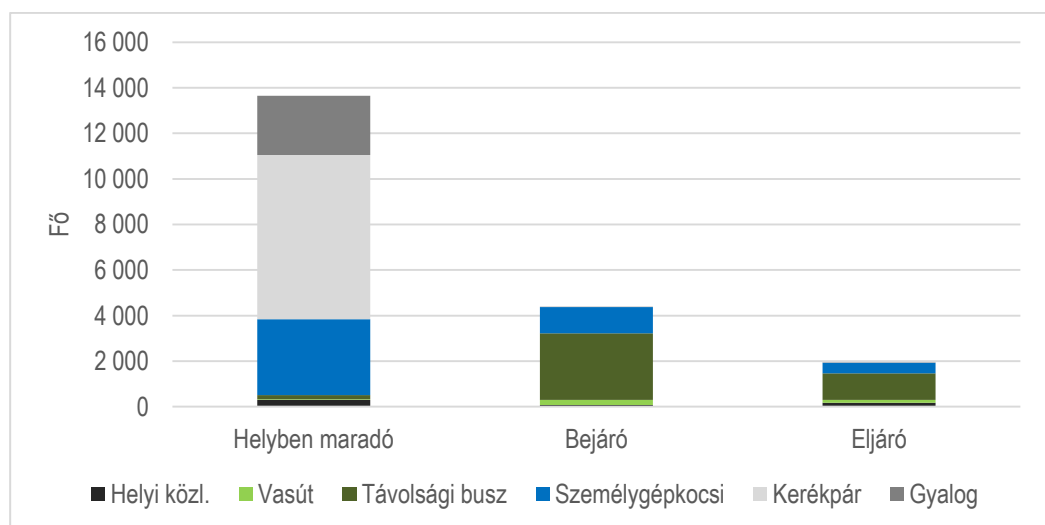

Megnevezés	Összesen	Összesen	Személy- gépkocsival	Tömeg- közlekedéssel	Kerékpárral (gyalog)
	2001*	2011			
Szegvár	..	753	214	521	18
Csongrád	..	656	189	459	8
Mindszent	..	399	63	336	0
Nagymágocs	..	361	71	290	0
Fábiánsebestyén	..	349	89	257	3
Eljáró	1 084	2 057	451	1 574	18
Csongrád	..	614	133	476	5
Szeged	..	522	65	433	10
Hódmező-vásárhely	..	249	47	199	3
Fábiánsebestyén	..	72	20	52	0
Szegvár	..	53	33	20	0

Forrás: Népszámlálás 2001, 2011, KSH., * 2001-ben csak foglalkoztatott

A helyi közlekedők és az ingázók utazásainak módszerinti megoszlását szemlélteti az alábbi diagram. Az adatokból kitűnik, hogy a helyi közlekedők mintegy 53 % a kerékpárt választja közlekedési eszközként. A helyben közlekedők közel 72 %-a kerékpárral és gyalogosan közlekedik. Az autóhasználat nem éri el 24 %-ot, míg a közösségi közlekedést használók aránya a 4 %-ot sem. A bejárók és az eljárók esetében is a többség távolsági autóbust használ. A vasúti közlekedés használata elhanyagolható. A módválasztás kedvező jellemzője a városnak, megfelelő alapot jelent a környezetbarát közlekedési módok erősítésének.

1-17. ábra: A helyben közlekedők és az ingázók utazásainak módszerinti megoszlása Szentesen

(Forrás: Népszámlálás 2011., KSH)

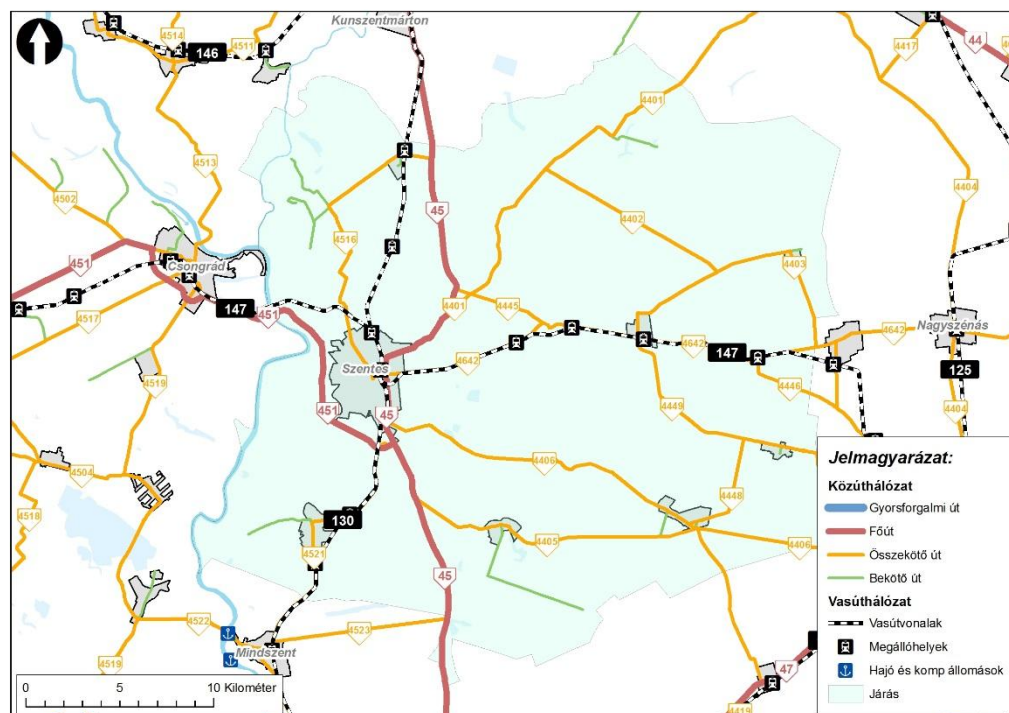

Külső kapcsolatok,
országos hálózat

A város a megye két fontos főútjának, a – Kunszentmártont Hódmezővásárhellyel összekötő – 45. sz., valamint a – Kiskunfélegyházát Szentessel összekötő – 451. sz. másodrendű főutak csomópontjánál fekszik. Mára már mindkét főút – melyek a várostól délre találkoznak – lényegében elkerüli a város lakott területeit. A városnak közvetlen gyorsforgalmi úthálózati kapcsolata nincsen.

A külső közlekedési infrastruktúra kapcsolatokat mutatja az alábbi térkép.

1-18. ábra: Szentes környezetének országos jelentőségű főútjai

Közúti kapcsolatok tekintetében az M5 autópálya nyugati irányban – a Szentes és Csongrád közötti Tisza-hídon át – Kiskunfélegyháza felé főúton 40 km, míg az M43 autópálya déli irányban Szeged felé 50 km távolságban érhető el. A legközelebbi Szerbiába illetve Romániába vezető közúti határátkelők 70-80 km távolságban vannak. A főváros közúton 155 km autózással érhető el.

Autóbuszos közösségi közlekedés szempontjából a hálózati lefedettség – néhány összekötő út kivételével – lényegében megegyezik a közúthálózattal, fizikailag minden település elérhető, így a város e szempontból is regionális alközpontnak tekinthető. Az innen induló utasok Budapest, Szeged, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Miskolc, hétvégeken Baja irányába rendelkeznek közvetlen járatokkal. A vasútállomás is közvetlenül elérhető autóbusszal. A város közigazgatási területén belül 19 helyközi megálló található.

Szentes állomáson a 130-as számú, Tiszatenyő – Hódmezővásárhely és a 147-es számú, Kiskunfélegyháza – Orosháza vasútvonalak keresztezik egymást. Az egyvágányú, dízel vontatású vonalak a regionális vasúti pályahálózat részei, rajtuk a személyszállítás ütemes menetrend alapján történik.

Repülőtéri kapcsolat szempontjából a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér 150 km távolságban érhető el. A várostól délre, 5 km-re helyezkedik el a szentesi repülőtér sport és mezőgazdasági célokat szolgál, valamint mentőhelikopter bázisként működik.

1.15.2 Közúti közlekedés

Városkörnyéki
közúthálózat

A már ismertetett főúthálózati elemeken kívül a közúthálózati szempontból csomóponti szerepű városnak a környező településekkel a következő utak teremtenek kapcsolatot:

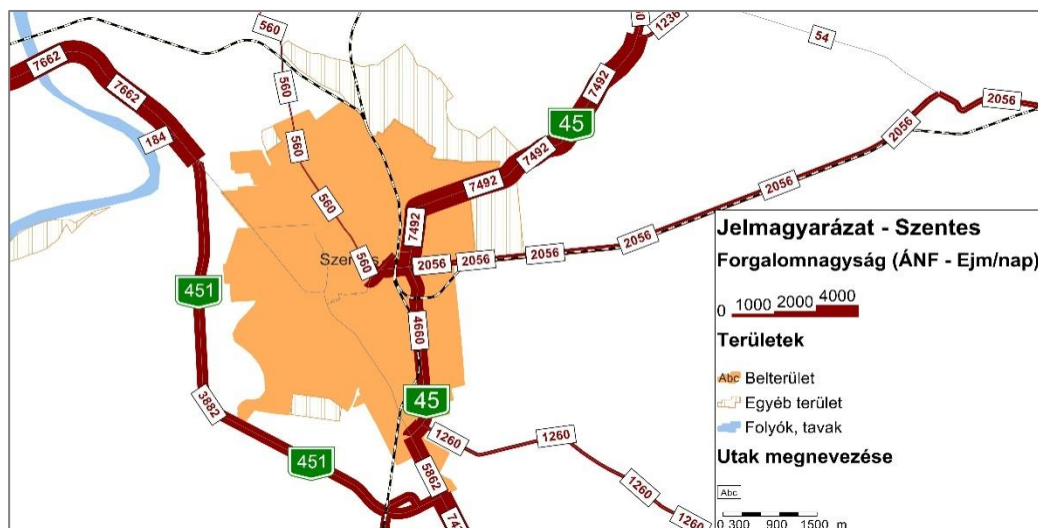
- északi (Rákóczi Ferenc utca) irányban a 4516. j. összekötő út,
- keleti irányban (Attila út) a 4642. j. összekötő út
- délkeleti (Mágocsi út) irányban a 4406. j. összekötő út
- délnyugati irányban pedig a 4521. j. összekötő út

A településtől északra külterületi lakott terület Magyartés, északkeletre Kajánújfalu, délkeletre Lapistó található. Magyartést a 4516. j. összekötőúton valamint a 45123. és 45122. bekötőutakon lehet elérni. Kajánújfalu a 45. sz. másodrendű főúton és a 4401. j. Szarvas-Szentes összekötőúton érhető el. Lapistó a 4406. j. összekötőúton közelíthető meg.

A várost érintő országos közúthálózati elemek forgalmi terhelését az alábbi ábra mutatja. Legnagyobb forgalommal a 45. sz. és a 451. sz. másodrendű főutak rendelkeznek. Az utaknak külterületen közel 7500 Ej/nap forgalmuk van. A 451. főút forgalma település belterülete mentén közel felére csökken, a város szélén áthaladó 45. sz. főút forgalma is közel 40 %-kal kevesebb az átkelési szakaszon. Ennél részletesebb, aktuális, átfogó forgalmi adat nem áll rendelkezésre.

Az elkerülőút révén és a település központjában megvalósított beavatkozások segítségével a forgalom csendesedett a Belvárosban. A városi gyűjtőút hálózaton jelentősebb torlódások nem tapasztalhatók. Kisebb torlódás figyelhető meg reggeli órákban a Tóth J. utcában, a Kiss Bálint Református Általános Iskolába érkezők miatt.

1-19. ábra: Szentes főbb útjainak forgalmi terhelése [ejmű/nap]

Forrás: OKA, 2013

Városi közúthálózat

A város legfontosabb kapcsolatát biztosító 451. és 45. sz. főutak a lakott területeken kívül haladnak, megkímélve a települést a forgalmi terhelés hatásaitól. A városba érkező 4642. j. Fábiánsebestyén irányú és a 4406. j., Nagymágocs irányú összekötő utak közvetlenül a 45. sz. főútba csatlakoznak.

ITS DA Konzorcium

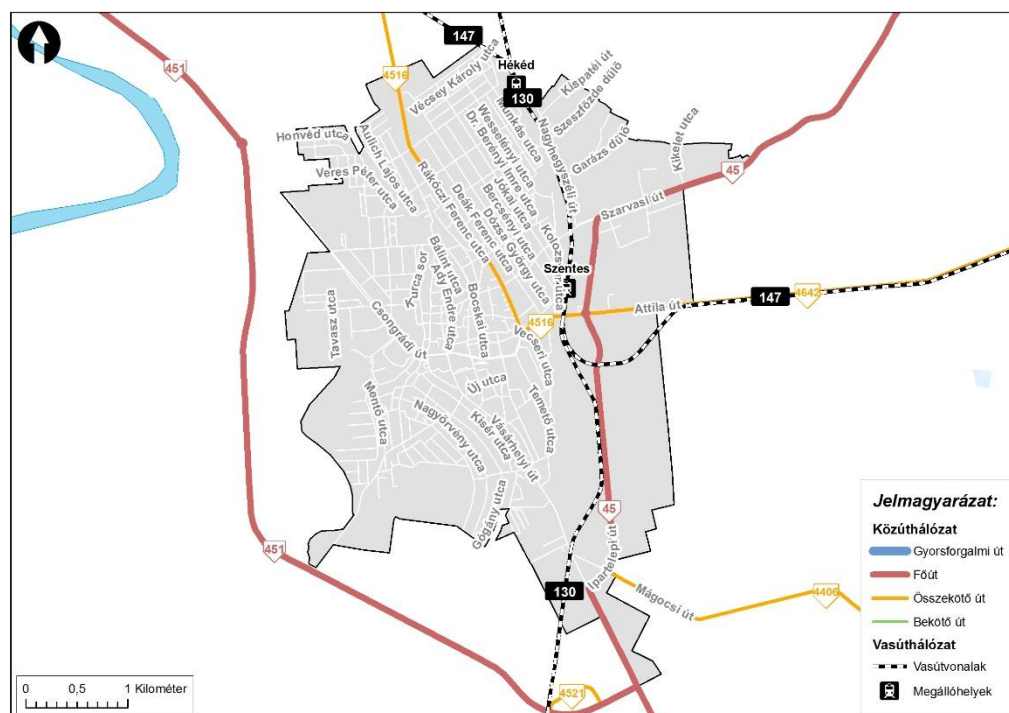
Egyedül a 4516. j. Nagytőke irányú összekötőút halad keresztül a város lakóterületein és csatlakozik az Attila úton a 45. sz. főúthoz. A települést sugárirányú országos úthálózati kapcsolatai minden irányból elérhetővé teszik. A 45. sz. főút keleten tervezett elkerülő szakaszának megépültével a legnagyobb tranzitforgalmaktól mentesülne a város beépített területe.

A település legfontosabb gyűjtőútjai a korábbi országos kapcsolatokat biztosító utcák, melyek a 451. sz. út déli elkerülő szakaszának megépültével ártértékelődtek. A településközpontban a forgalom lassításával a gyűjtőúti szerep is fokozatosan mérséklődik a Kossuth Lajos utcában. Ezzel is összefüggésben új gyűjtőutak kijelölését tervezi a város. A városúthálózata az országos utakhoz igazodva alkot rendszert. Felsőpárt, Alsópárt és Kertváros városrészek úthálózata alapvetően párhuzamos és merőleges elemekből állnak. Kiséren a párhuzamos, de íves vonalvezetés a jellemző. Belvárosban és Nagyhegy városrészben szabálytalan vonalvezetésű hálózat inkább a jellemző. Az Iparterület hálózata kialakulófélben van, jelenleg a főút menti területek épülnek, be. Ezt követően várható a keresztirányú feltáró utak iránti igény megjelenése.

A város közúti hálózatát az alábbi térkép mutatja. A Csongrádi út – Kossuth L. u. – Attila u. a 451. sz. főút, míg a Vásárhelyi út a 45. sz. főút egykori átkelési szakasza, melyek városi gyűjtőútként működnek, forgalmuk jelentős. Az útvonal külső szakaszain kiépítettségében az országos főutak átkelési szakaszainak felel meg. Ezt a vonalat rajzolja ki a későbbi baleseti ponttérkép is.

A 451. sz. főút Szentes-Csongrád között Tisza hídon éri el a város területét. A híd regionális jelentőségű, mivel a legközelebbi hidak innen délre a 47. sz. másodrendű főúton, közúton mintegy 45 km-re, Algyőtől északra van valamint északi irányba a 44. sz. főúton, innen közúton mintegy 45 km-re Tiszaugnál található. Az előbbi adottságok miatt is a 451. sz. főútnak nemzetközi jelentőségű tranzitforgalma is van.

1-20. ábra: Szentes városi közúthálózata

Az elmúlt időszakban jelentős közterületi fejlesztések valósultak meg a város központjában, igényes gyalogos és kerékpáros burkolatok épültek korszerű forgalomtechnikai beavatkozásokkal egyetemben. A központ területét az Arany J. u. – Bajcsy-Zsilinszky u. - Deák F. u. – Aponyi tér – Baross u. - Kolozsvári u. – Attila u. – 4697 hrsz. út - Koszta J. u.– Zrínyi u. - Villogó u. - Somogyi B. u. - Szilfa u. - Vásárhelyi út - Nyíri köz - Kisér u. – Szent Anna u. – 5631. hrsz. Összekötő út - Kurca vonala határozza meg. Ezen belül is a legfontosabb terület a Kossuth tér és az Erzsébet tér együttese. A városrészben található a településen a legtöbb intézménye, hivatal és középiskola. A településközpont teljes tehermentesítése nem tervezett, sűrű gyűjtőút és lakóutca hálózat biztosítja a közlekedést. A Belváros védelmében a Kossuth L. téren és a Kossuth L. utcában megvalósított szigetek és körforgalmak valamint a Petőfi u. és az Ady Endre utcai beavatkozások csendesítő erővel bírnak, mely közlekedésfejlesztési szempontból is kedvező lépések voltak.

A városban 2013-ban 127,4 km kiépített belterületi közút volt, és csak 19,5 km nem volt kiépítve. Mindezek mellett külterületen csak 17 km út rendelkezett burkolattal, 58 km nem. A belterületi burkolatlan utcák jellemzően Magyartés városrészben találhatók. A kerékpárutak hossza 14,6 km volt. Belterületen 30 vagy 30 m-nél kisebb szabad nyílású hídból egy volt a másodrendű főúton, kettő gyűjtőúton, három pedig kiszolgáló és lakóutcában. Mindezeket túl egy kerékpáros híd, és öt gyalogos híd segíti a közlekedést. A gyűjtőutak átlag burkolat szélessége 7,1 m volt, míg a lakóutcáké 4,8 m. A településen 205,7 km járda és gyalogút volt, melyből csak 600 m nincs kiépítve.

A város 2013-ban az út-, kerékpárhálózat és a járdák fejlesztésére 102,9 MFT-ot, fenntartására 52,4 MFT-ot, üzemeltetésére 15,7 MFT-ot fordított.

A településen nincs lámpás csomópont. Ezzel szemben a Csongrádi út - Kossuth tér – Kossuth u. – Attila u. vonalában több körforgalom is működik. A legtöbb a belvárosban van, megfelelően csendesítve a központ forgalmát. Elszórtan, a lakossági igényekhez igazodva csillapított forgalmú zónák kerültek kialakításra. Három lakópihenő övezet van, melyből kettő a Kertváros északi felében, egy pedig Alsópárt városrész déli felében található. További két Zóna 30 övezet működik a Kertváros déli oldalán. A közúti hálózat többi része egyszerű alá- és fölérendelt utcákból áll.

A települést két vasúti vonalszakasz érinti, melyeken az önkormányzati és az országos utakon is szintbeni közúti-vasúti átjárók működnek.

130-as Budapest – Tiszatenyő – Hódmezővásárhely - országhatár vasútvonalon:

- Az Attila úti átjáró teljes csapórúddal a beregháti vasúti átjáró fél csapórúddal biztosított
- Hékéd gyalogos átjáró, labirintkorláttal védett
- Nagyhegy-széli út (Szeszfőzde dőlő), fényzorompóval biztosított
- Vasútállomás (Bajcsy-Zsilinszky Endre u.), teljes csapórudas sorompóval biztosított gyalogos átjáró
- Hadzsy János út, fényzorompóval biztosított
- Téglagyári út, fényzorompóval biztosított
- Németh László u. gyalogos átjáró
- 147-es Kiskunfélegyháza – Orosháza vasútvonal:
- Vécsei Károly utca, nem biztosított

Országos utak esetében a 45. sz. főúton (Ipartelepi út) a 147-es vasútvonalnak és az iparterületet kiszolgáló vasútvágány rendelkezik fénysorompóval biztosított közút-kerékpárút vasúti átgárával. A vasútvonal elválasztó hatása leginkább a Felsőpárt és Nagyhegy között érvényesül a kevés vasúti átgár miatt. Jelenleg gépjárművel csak a Szeszőzde út – Mikecz u. vonalában lehet keresztezni a vasutat. A városrészek közötti jobb kapcsolat érdekében sűríteni indokolt az átgárok számát.

A városi gyűjtőutak, lakóutcák és kerékpárutak műszaki állapota többségében elfogadható. Egyes utaknál a burkolat állapota már nem megfelelő, nyomvályús, repedezett, míg máshol a szélessége nem felel meg az elvárásoknak. Ezen feladatok ütemes elvégzése kívánatos, összhangban a fejlesztési elképzelésekkel. A fejlesztések és rekonstrukciók során a frekvenciát hálózati elemek esetében az érintett közterület kertészeti rendezése is fontos.

A város beépített területének tengelyében fekszik a Kurca, mely a Kisér, Belváros és Felsőpárt városrészeket választja el közvetlenül a Kertvárostól. Az átközlekedést több híd biztosítja a gépjárművek, a kerékpárosok és gyalogosok számára. A kapcsolat nem kielégítő. Hálózati hányok tapasztalhatók, egyes hidak szélessége nem felel meg a gyalogos, kerékpáros és a gépjármű közlekedés igényeinek, illetve állapotuk leromlott. Ezeket a meglévő hidakat fel kell újítani, vagy fejleszteni szükséges az állapotuk és a velük szemben támasztott igények szerint. Ilyenek a Kiss Zsigmond u. hídja, az Eszperantó híd és a Bali híd.

A külterületen lakók esélyegyenlőségének biztosításához elengedhetetlen, hogy a külterületi utak egész évben használhatók legyenek. A város külterületi útjainak nagyobb része nem rendelkezik burkolattal. Ezek használata jelentős részben időjárás függő. Egyes burkolt utak esetében 15-20 éve nem történt felújítás, ezért állapotuk erősen leromlott. A különösen rossz állapotban lévő külterületi utak felújítása nem halogatható.

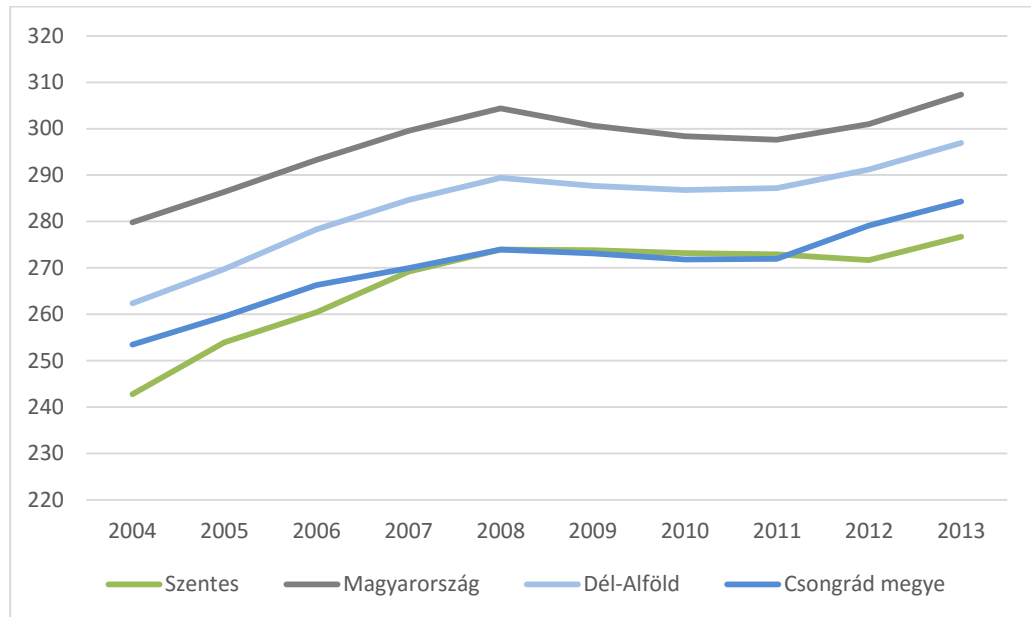
Forgalmi jellemzők

A település motorizációs foka alapvetően befolyásolja a közlekedési szokásokat és ezzel a közúti közlekedés helyzetét a városban. Az alábbi grafikon Szentes motorizációjának alakulását mutatja 2004-2013 közötti időszakban Magyarország, Dél-Alföld és Csongrád megye átlag értékeinek tükrében.

A város motorizációja 2007-re elérte a megye átlagát, majd a válság időszakában a növekedés megtorpant és évekig stagnált. 2012-ben kezdett ismét – a megyei, dél-alföldi és országos értékekhez képest fáziskésésben – növekedni. 2013-ban az érték 277 szgk/1000 lakos volt, amely nem érte el a megyei 284 szgk/1000 lakos értéket sem. Az alacsony motorizáció kedvező környezetet teremt a fenntartható közlekedésben prioritást élvező gyalogos, kerékpáros és közösségi közlekedés használatának, fejlesztésének.

1-21. ábra: Motorizáció alakulása Szentesen (szgk/1000 lakos)

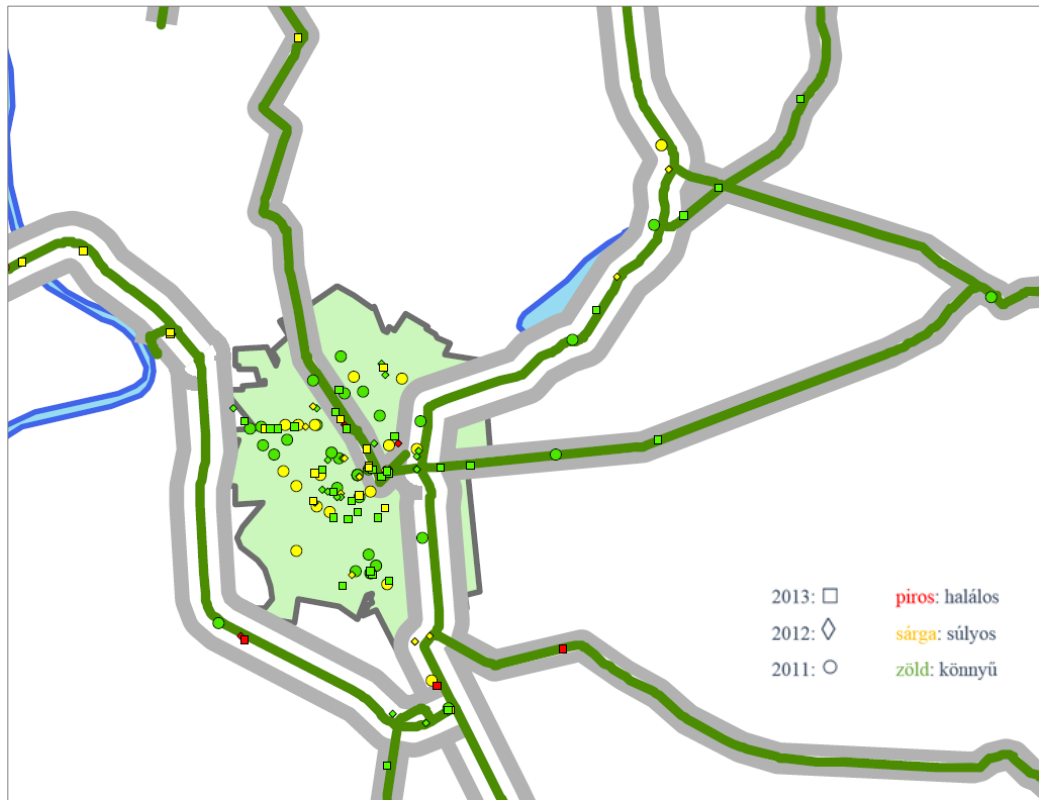
Forrás: KSH

Közlekedés-
biztonság

A baleseti helyzetet mutatja az alábbi ábra. A település lakott területén kedvező a baleseti helyzet, mert csupán egy halálos baleset történt a vizsgált időszakban. A többi kisszámú halálos baleset az országos utakon, a település szélén, vagy külterületen történt. Ezen kívül többségében könnyű balesetek a jellemzők. Jól kirajzolódó tengelyek, melyek közlekedési szempontból nagyobb figyelmet érdemelnek a Kiss Zsigmond – Batthyány u, a Csongrádi út – Kossuth tér – Kossuth u., valamint a Rákóczi F. utca. A tapasztalat alapján további balesetveszélyes helyek: Arany J. u. – Nagygörgös u. és a Batthyány u. – Sima F. u. keresztezése és környezete. Ezeknél a csomópontoknál a keresztezések, útcsatlakozások sűrűsége és a fő forgalmi irányok eltolt tengely mentén történő haladása okozza a problémát.

1-22. ábra: Balesetek helyei és súlyosságuk 2011-2013 között Szentesen

(Forrás: KKK)

A Temető u. – Hadzsy J. út keresztezésében az elsőbbségi szabály be nem tartása hordozza a veszélyt. A Kossuth L. u. – József A. u. keresztezésben az autóbusz állomás Kossuth utcára forduló forgalma teremt balesetveszélyes helyzetet. A Kossuth utcán az egyoldali, szélső fekvésű, kétirányú kerékpárút keresztezése jelent problémát, mely az ilyen kialakításoknál tipikus forgalombiztonsági probléma. Ezért is támogatandó a kétoldali, irányhelyes kerékpáros infrastruktúra alkalmazása.

A településen beváltak a körforgalmak, ezért a veszélyes csomópontokba további körforgalmak építése megfontolandó.

1.15.3 Parkolás

Szentes belvárosában fizető parkolási övezet került kijelölésre. Az övezetet az Önkormányzat a Szentes Városellátó Nonprofit Kft-n keresztül üzemelteti. Az övezet működésének szabályait a többször módosított, a fizető-parkolóhelyek működésének és igénybevételének előírásairól szóló 11/2007. (IV. 16.) sz. rendelet rögzíti. Az övezet határait az alábbi térkép mutatja. A parkolási övezet a Belváros parkolási igénytel leginkább érintett területeit érinti. Az övezetben parkoló hiány nem tapasztalható.

1-23. ábra: Szentes városi fizető parkolási övezete

Forrás: www.szentes.hu

Az övezetben jelenleg 130 Ft/óra, 780 Ft/nap a díjtétel. A parkolás igénybe vehető jeggyel, bérlettel és mobilparkolással. Az övezetben munkanapokon 8-17 óra között kell fizetni, és 19 db korszerű parkoló automatából lehet jegyet venni. Az övezet mentén lévő ingyenes parkolási lehetőségek használata, telítettsége néha konfliktust okoz a parkolók között.

Az új építésű parkolóknak mozgáskorlátozottak számára fenntartott helyeket is kialakítottak. Jelentősebb kapacitású intézményi parkolók az alábbiak (Forrás: Önkormányzat felmérése):

- Sima F. u. Rendelőintézet (30 db)
- Kiss Zsigmond u. Korház (65 db)
- Köztársaság u. Iskola (29 db)
- Köztársaság u. 27. Rendelő (26 db)
- Kováts K. u. Kalandpark (28 db)
- Kováts K. u. Parkerdő Otthon (43 db)
- Kováts K. u. Liget Üdülőközpont (167 db)
- Csongrádi út Sporttelep (59 db)
- Széchenyi liget Liget étterem (31 db)
- Laktanya (50 db)

Mindezek mellett a Csongrádi út mentén működő kiskereskedelmi áruházak (Tesco, Park Center, Aldi, Penny) és az Ipartelepi úti Lidl áruház is jelentős számú parkolóval rendelkezik.

Erre a célra kiépített, vagy kijelölt P+R parkoló nincs a településen, de a helyközi autóbusz pályaudvar mellettiek alkalmasak erre a funkcióra. A vasútállomáson csak néhány gépjármű elhelyezésére van mód, de az alacsony forgalom miatt ez nem jelent gondot.

Az Apponyi téri piacnál parkoló hiány tapasztalható. A vásárlók autói már nem férnek el piaci napokon.

1.15.4 Áruszállítás

Az áruszállításra jellemzőire kevés adatáll rendelkezésre. A helyi tapasztalatok alapján a legjelentősebb áruszállítási célpontok a városban a következők:

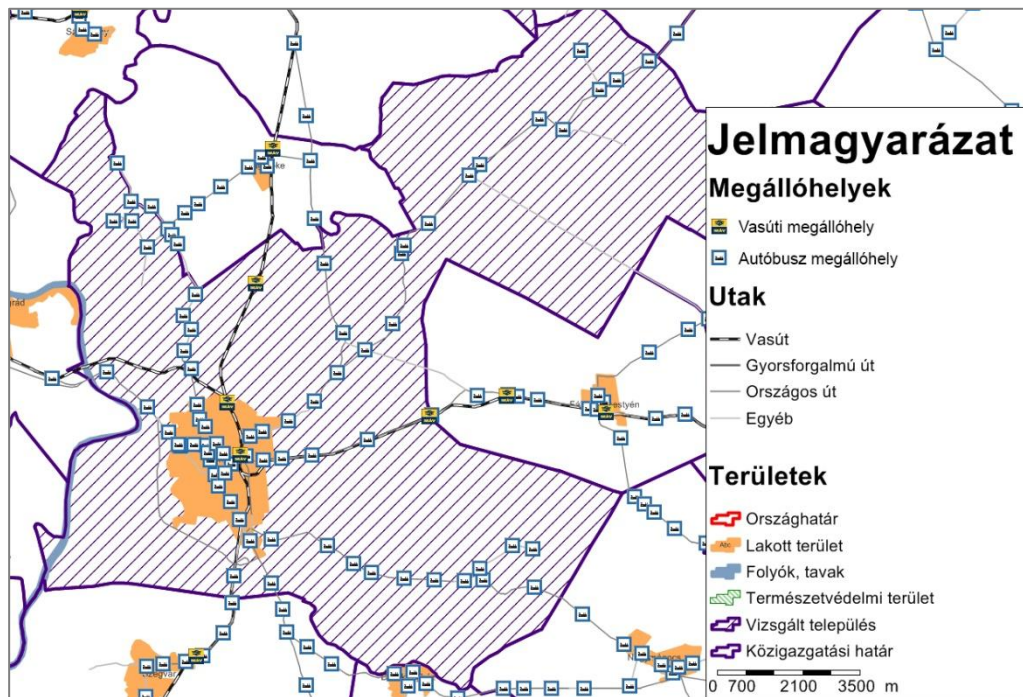
- Szentes Vasútállomás
- Hungerit Zrt., Szentes, Attila u. 3.
- Vastüzép Kft., Szentes, Szalai u. 15.
- Legrand Zrt., Szentes, Ipartelepi út 14.
- Ipari park. Attila út, Szarvasi út, Ipartelepi út
- A vasútállomást különösen nagy áruszállítás érinti a cukorrépa betakarítási szezonban. 2013-ban a cukorrépa-kampány idején 38 vonattal 943 vagonnyi répa indult útra Szentesről Kaposvár irányába.
- A teherforgalmat korlátozzák a városban. Az országos utakon kívül a 7,5 t összsúly korlátozás van érvényben, és a tranzitforgalom tiltása. A Kossuth utcán a Petőfi és a Rákóczi u. között a teherforgalom ki tiltásra került. A kereskedelmi egységek áruszállítása közúton bonyolódik, ezért kiugróan magas áruszállítási koncentráció nem alakul ki.
- Az Ipartelepi út az Ipari park feltárását biztosítja. A gazdasági terület beépítettsége még nem teljes. Betelepülésével az országos kezelésű utak jellemzően a szomszédos gazdasági területeket fogják kiszolgálni, ezért szükségessé fog válni a szerkezeti tervben is szereplő, 45. sz. főút keleti elkerülő szakaszának megépítése.

1.15.5 Községi közlekedés

A községi közlekedés megállóhelyeit az alábbi áttekintő térkép mutatja.

1-24. ábra: Szentes autóbuszmegállók helyei

Forrás: NKS országos modell, bemenő adatok 2011/12.

1.15.5.1 Autóbuszos községi közlekedés

Autóbuszos
infrastruktúra

Szentes autóbusz állomása a településközpontjában, a Kossuth utcától délre, a Szabadság téren van. A Kossuth utcai közúti kapcsolatot a József A. utca és a Petőfi u. biztosítja. Az állomás elhelyezkedése kedvez a községi közlekedés használatának, mert könnyen elérhető a város minden részéből. Mindezek mellett a József Attila utcai ki- és beközelkedés zavarja az utca forgalmát. 12 indítóállással rendelkezik. Igényesen kialakított, újszerű épület várja az utazókat. Többségében fedett peronokon lehet várakozni és elektronikus utas tájékoztatás működik az állomáson. P+R parkolóval nem rendelkezik a pályaudvar, de a szomszédban lévő parkoló alkalmas erre a célra. Nagyszámú kerékpár támasz szolgálja az utazókat B+R jellegű szolgáltatást nyújtva. A támaszok tetővel nem rendelkeznek és a váz rögzítésére nem alkalmasak.

A megállók belterületen peronokkal rendelkeznek. Többségében utasváró pavilon is épült hozzájuk és akadálymentes kialakításúak. A várók korszerűek, jó állapotúak. Az utasokat hirdetmény útján tájékoztatják a menetrendről. A megállók elhelyezkedését mutatja az alábbi térkép. Külterületen vagy a külterületi beépített részekben ennél vegyesebb a kép. Nem ritka, hogy csak a megálló tábla mutatja a megálló helyét, vagy van peron, de elavult, rossz minőségű utasvárót használnak az utasok. A legforgalmasabb külterületi megállókban egységes kialakítást célzó fejlesztés volna szükséges.

Helyközi és távolsági
autóbusz közlekedés

A várost érintő helyközi autóbusz szolgáltatást túlnyomó többségben a Tisza Volán Zrt. látta el 2014. december 31-ig, a közszolgáltatói szerződésben foglalt feltételekkel. A Tisza Volán Zrt. a 2015-től létrejött Dél-alföldi Közlekedési Központ Zártkörűen működő Részvénytársaság (DAKK Zrt.) egyik alapítója.

ITS DA Konzorcium

TRENECON COWI

map

A város rendelkezik közvetlen járatokkal mind a megyeszékhely és regionális központ Szeged (napi 30 induló járat, menetidő 01:00 – 01:42 között), mind Budapest (napi 12 induló járat, menetidő 01:55 – 03:15 között) felé. Járatok közlekednek továbbá Kecskemét, Kiskunfélegyháza és Miskolc felé is.

Szentés és környéke Volán hálózatát elemezve látható, hogy a hálózati lefedettség néhány összekötő út kivételével lényegében megegyezik a közúthálózattal, fizikailag minden település elérhető. A kisebb településeken jellemzően 1-2, a nagyobbakon ennél több megállóhely található. Szentésen a helyközi megállóhelyek döntő többsége a 45. sz. főút, továbbá a 4516. és a 4521. j. összekötő utak belterületi szakaszán, valamint a település főútjain helyezkedik el. Szentés közigazgatási területén 19 helyközi megálló található. A település központja, az oktatási és közintézmények, a vasútállomás és a kórház közvetlenül elérhetőek a környező kisebb településekről, melyekkel a helyközi járatok jó kapcsolatot biztosítanak.

A város helyközi megállóiban jellemzően legalább óránként áthalad távolsági, regionális járat, a legforgalmasabb helyeken (pl. Berekhát v. m., Béke u., József Attila u.) több mint 120 járat áll meg egy munkanapon, de a kisebb megállóban is 15-20 db, kivételt csak a városközponttól távol eső megállóhelyek képeznek. A vasútállomást mindössze napi 8 járat érinti. Az autóbusz állomáson, egy átlagos munkanapon kb. 182 járat indul vagy halad át.

Helyi autóbusz
közlekedés

A helyi közösségi közlekedési szolgáltatást a DAKK Zrt. látja el, hálózata nem érinti az összes városrészt, az egyes területek kiszolgálási szintje komoly különbségeket mutat. A menetrendben összesen 4 helyi viszonylat szerepel, ezek egy részén kizárólag iskolai előadási napokon van közlekedés, de a követési időköz jellemzően ekkor sem csökken egy óra alá. A napi indított járatok száma 26.

1.15.5.2 Vasúti közlekedés

A települést érintő
vasútvonalak,
hálózati kapcsolatok

Szentés város vasúti kapcsolatát három szolgálati hely biztosítja. Ezek közül a legnagyobb, a városközponti, keresztező állomása, Szentés, a többi kettő bel- és külterületi megállóhely (Hékéd és Kistőke). Mindegyik szolgálati hely a Magyar Államvasutak Zrt. által üzemeltetett 130-as számú, Tiszatenyő – Hódmezővásárhely Makó elágazás vasútvonalon található. Szentés állomáson a 130-as és a 147-es számú, Kiskunfélegyháza – Orosháza vasútvonal keresztezi egymást. A 147-es vonal érinti Hékéd megállóhelyet is.

A 130-as számú vonal a Budapest – Szolnok – Lőkösháza országhatár törzshálózati fővonal Tiszatenyő állomásából ágazik ki és mintegy 122 km hosszúságban vezet déli irányban, a Tisza folyó keleti oldalán, vele közel párhuzamosan, érintve Jász-Nagykun-Szolnok és Csongrád megyéket. Szerepe regionális, a térségben található települések és járási székhelyek kötőpályás kapcsolatának biztosítása. A vasútvonal alapvetően két szakaszra osztható. Az első, szakasz a Tiszatenyő és Hódmezővásárhely-Népkert mh. elágazás (kb. 91,4 km), mely a regionális vasúti pályahálózat része. Egyvágányú, dízel vontatású, 210 kN tengelyterhelésre és 80 km/h sebességre engedélyezett. A másik szakasz a Hódmezővásárhely – Makó elágazás szakasz, mely az egyéb vasúti pályahálózat része, 200 kN tengelyterhelésre és 60 km/h sebességre alkalmas. A szakaszon a személyszállítás 2007 óta szünetel.

A 147-es számú vasútvonal Kiskunfélegyháza – Szentés szakasza a regionális vasúti pályahálózat, míg a Szentés – Orosháza szakasz az egyéb vasúti pályahálózat része. A vonal Hékéd és Szentés szakasza a 130-as számú vonallal közös nyomon halad. Előbbi egyvágányú, dízel vontatású, 160 kN tengelyterhelésre és 50 km/h sebességre, míg utóbbi 120 kN tengelyterhelésre és 50 km/h sebességre engedélyezett. Mindkét vasútvonal-szakasz alacsony színvonalú, a helyi forgalom lebonyolítására szolgál.

Vasúti szolgáltatás

A 2014/2015. évi menetrend szerint a vonalon 39 személyvonat közlekedik, melyek közül 24 vonat a 130-as, míg 15 vonat a 147-es számú vasútvonalon jár.

A 130-as vonalon ütemes közlekedési rend van érvényben, melynek alapján (Szolnok -) Tiszatenyő – Szentes – Hódmezővásárhely között a személyvonatok 120 perces követési idővel közlekednek, Kistőke megállóhely kivételével minden állomáson és megállóhelyen megállnak. Munkanapokon a reggeli és a délutáni időszakban további Szolnok és Szentes közötti járatok közlekedésével 60 perces követés biztosított.

A 147-es számú vasútvonalon Kiskunfélegyháza és Szentes között szintén ütemesen, kétóránként közlekednek a mindenhol megálló személyvonatok. Szentes és Orosháza között napi két pár személyvonat jár.

Budapest és Szentes között szolnoki átszállással az eljutási idő mintegy három óra (10 perces átszállási idővel), ami nem mondható kedvezőnek. Szolnok és Szentes között a menetidő 88 perc, míg Szentes és Hódmezővásárhely között 40-46 perc. A 147-es számú vonalon, kiskunfélegyházi átszállással Budapest és Szentes között az eljutási idő 149-153 perc, ami a Szolnokon keresztül történő eljutásnál kedvezőbb. Kiskunfélegyháza és Szentes között a menetidő a rossz állapotú pálya következtében 52 perc, míg Szentes és Orosháza között még rosszabb, 77 perc.

Szentes állomás

Vasútállomás
elhelyezkedése,
megközelíthetősége

A szolgálati hely 10 fővágánnyal és számos mellékvágánnyal (rakodó, tároló) rendelkezik, Szolnoktól 74 km-re (56,8 km-re), Kiskunfélegyházától pedig 38,3 km-re található. Városhoz képesti elhelyezkedése külponstos, a város keleti szélén, a központtól mintegy 1,5 km-re fekszik. Megközelíteni a Kossuth Lajos u. és az abból kiágazó, 45321. j. állomáshoz vezető úton (Baross út) lehet.

Kereskedelmi
létesítmények

A helyi áruforgalmat egy rakodó- és két rakodó-csonkavágány és a mellettük található burkolt rakterület, valamint oldal- és homlokrakodó szolgálja. A vágányhálózathoz több iparvágány is csatlakozik.

Utasforgalmi
létesítmények

Az utasok le- és felszállására a személyvonati vágányok között 4db. változó hosszúságú, sk+15 cm magas alacsony- és keskenyperon található, melyek a felvételi épület felől szintben közelíthetők meg. Ezzel a megoldással sem az alapvető utaskomfort, sem az akadálymentesség nem biztosított.

Az építészeti értékes, de nem jó állapotú felvételi épület az állomás nyugati, település felőli oldalán található.

Az előtér rendezett, a burkolatok jó minőségűek, kijelölt parkolóhelyek vannak, akadálymentes gyalogúttal. Autóbuszmegálló az épület előtt van.

Problémák

A 130-as számú vasútvonal alapvetően jó állapotú, de a személyszállítási infrastruktúra fejlesztésre szorul. Legfontosabb a korszerű, széles-magas és akadálymentes peronok létesítése.

A 147-es számú vasútvonal léte kérdéses, ugyanakkor Budapest felé ez biztosítja a legjobb vasúti kapcsolatot.

Vasútállomás
elhelyezkedése,
megközelíthetősége

Hékéd megállóhely

Az utasforgalmi hely Szentes állomástól 2,1 km-re északra, Szolnok felé, a város északkeleti határában fekszik. A megállóhelyet mind a 130-as, mind a 147-es vonal érinti.

A vágányok külső oldalán egy-egy 200/170 m hosszú, sínkoronaszintű utasperon fekszik, mely az alapvető utasigényeket sem elégíti ki. A peronon kívül egy használaton kívüli, omladozó felvételi épület van.

Problémák

A megállóhely szükségessége erősen kétséges.

Vasútállomás elhelyezkedése, megközelíthetősége	Kistőke megállóhely A szolgálati hely Szentes állomástól 6,9km-re északra, kül- és lakatlan területen található. Közúti megközelítése nincs.
Utasforgalmi létesítmények	A nyíltvonali vágány mellett egy 200 m hosszú, sínkoronaszintű peron található, mely nem akadálymentes. Más létesítmény nincs. A megállóhelyen mindössze napi 1 pár vonat áll meg.
Problémák	A megállóhely megszüntetése javasolható. Berekhát megállóhely (üzemen kívül)
Vasútállomás elhelyezkedése, létesítményei	Az utasforgalmi hely Szentestől délre, Hódmezővásárhely irányában, Szentestől 2,8 km-re, a Berek nevű városrész szomszédságában található. A megállóhelyen egy 250 m hosszú, sk+15 cm magas peron található, melyet csak gyalogosan lehet megközelíteni. Az esélyegyenlőség nem biztosított.

1.15.6 Kerékpáros közlekedés

Jelenlegi helyzet	A település nagysága és a domborzati viszonyok kedveznek a kerékpáros közlekedésnek. A helyi közlekedők közül napi szinten 52 % választja közlekedési eszközéül a kerékpározás. Az ingázó forgalom esetében a kerékpározás nem jellemző. A kerékpárutak hossza 2013-ban 14,6 km volt. A kerékpározás pótolja sok esetben a helyi autóbusz közlekedési szolgáltatás hiányosságait.
Infrastruktúra	A város legfontosabb kerékpárútja a Csongrádi út – Kossuth tér – Kossuth L. u. – Attila u vonalon fekszik. Az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően a külső szakaszon egyoldali önálló kerékpárútként került kialakításra, míg a városon belül, az adottságokhoz igazodva egy oldalon vezetett önálló kerékpárútként, vagy elválasztás nélküli, vagy elválasztott gyalogos-, kerékpárútként lett megépítve. Nemrégiben készült el a Szarvasi úti elválasztás nélküli gyalog-kerékpárút az Árpád Agrár Zrt. Szent László telepéig. Majd ehhez csatlakozóan, az Attila úttól kiépült az lpartelepi út menti gyalog-kerékpárút a Vásárhelyi útig. Ezzel a város keleti oldalán lévő gazdasági terület teljes egészében elérhető kerékpárral. A statisztikákban nem szerepel a Vásárhelyi út menti kerékpársáv, mely a Schweidel József utcáig tart. A korszerű, irányhelyes kerékpározást tesz lehetővé a megoldás. Az összefüggő kerékpáros infrastruktúrahálózat a nagyobb forgalmú utak mentén elkészült, de hiányzik az Attila úti Fábiánsebestyén irányába, a Vásárhelyi úti(45. sz. főút) Hódmezővásárhely irányába, Szegvári úti, a Rákóczi F. úti, valamint turisztikai célból is a Szent László felé és a Csongrádra átvezető kerékpárút egy kis szakasza, melynél a Tisza-hídon történő biztonságos átvezetést kell megoldani. Ez utóbbi várhatóan az út rekonstrukciójával együtt megvalósul. A belterületi szakaszokon, szem előtt tartva a már elkészült hálózati elemek adottságait, kívánatos lenne a kétoldali, irányhelyes kialakítást előnyben részesíteni, mely a kerékpárutakhoz képest biztonságosabb megoldás. A kerékpárutak minősége elfogadható, a Csongrádi út menti kerékpáros burkolatok viszont felújításra szorulnak. A város gyűjtőútjain és lakóutcáiban – leszámítva a kiépítetlen utakat - megfelelő körülmények között lehet kerékpározni. A hálózaton nincs olyan tiltás, mely korlátozná a kerékpározást, kivéve néhány egyirányú utcát és a Nagy Ferenc utcát, mely gyalogútként működik. A meglévő és a további egyirányúsítások esetében vizsgálni szükséges az ellenirányú kerékpármozgás lehetőségének kialakíthatóságát. A meglévő csillapított forgalmú zónák és szinte az egész város úthálózatára érvényes súlykorlátozás valamint a gyalogos felületek átjárhatósága kedvező körülmény a kerékpározás számára. Szabadidős célú kerékpáros infrastruktúra nem épült a városban, de a Szarvasi úti és a Csongrádi úti kerékpárút egyben ezt a célt is szolgálja.

A kerékpárutak a belvárosban, a gyakran közös felületen vezetett kerékpáros és gyalogos forgalom miatt, ha jelenleg nem is, de hosszú távon konfliktushoz vezethet a két közlekedési mód között. Kialakításából fakadóan pedig a kanyarodó gépjárművek is veszélyes helyzeteket teremthetnek.

A legtöbb kerékpártámasz az autóbusz pályaudvaron és a belvárosban van. Ezek többsége nem felel meg az útügyi műszaki előírás és az EU pályázati előírások szerinti elvárásoknak, csak a kereket tudja rögzíteni. B+R jellegű kerékpártámasz a buszpályaudvarnál található, a vasútállomáson csak néhány kerékpár elhelyezésére van mód.

A szomszédos településeket elérő kerékpárúthálózat nincs. A csongrádi kapcsolat megvalósításához a Tisza-híd átépítése már megtörtént, csak a kerékpárút út alatti, biztonságos átvezetését és a hídra történő rávezetését kell megépíteni.

A kerékpárút nem csak a két várost köti össze. Az EuroVelo, teljes nevén az Európai Kerékpárút Hálózat tervezett nyomvonala a Tisza jobb oldalán Csongrádot érintve halad Dél felé. A kerékpárúttal Szentes közvetlenül be tud csatlakozni az EuroVelo hálózatba. Annak idején a megépülését segítő pályázati támogatás is ezt a célt ösztönözte.

Kerékpárforgalmi hálózati tervvel nem rendelkezik a város. Az utazási szokások és a már meglévő hálózati elemek ismeretében javasolt a terv elkészítése.

1.15.7 Gyalogos közlekedés

Infrastruktúra

A városban a 2013. évi adatok alapján közel 206 km gyalogút és járda van. A felmérési adatokat alapján is, a kiépített lakó és gyűjtőutak mentén zömében kétoldali járdával lehet számolni. Az országos utak mentén minden esetben biztosított a biztonságos gyalogos közlekedés. A Kossuth L. u.-ban, a Csongrádi úton és a Rákóczi Ferenc utcában a forgalmasabb helyeken gyalogosvédő szigetek segítik a biztonságos átkelés. Egyéb helyeken kijelölt gyalogátkelőket használhatnak a gyalogosok.

Az elmúlt időszak beruházásainak eredményeként igényes térkő burkolatú járdák és gyalogos térburkolatok épültek a Kossuth tér és a Kossuth u. környezetében.

Igények, forgalmi jellemzők

A 2011. évi KSH Népszámlálás alapján a helyben közlekedők 20%-a gyalogosan közlekedik. Ez kedvez a gyalogos infrastruktúra további fejlesztésének, egyben a megfelelő szolgáltatási színvonal fontosságára hívja fel a figyelmet.

A város különös gondot fordít a járdák felújítására. A fokozatos felújítások során az aszfalt járdaburkolatokat igényesebb, tartósabb és olcsóbb kiselemes burkolatra cserélik.

A Kurca egyes hídjai csak korlátozottan felelnek meg a gyalogos közlekedés elvárásainak. A városrészek gyalogos kapcsolatainak erősítése érdekében a meglévő kapcsolatok ez irányú fejlesztése és új gyalogos hidak kiépítése támogatandó.

1.16 Közművek állapota és energiahatékonyság

1.16.1 Víziközművek

A hazai víziközmű ellátás, szolgáltatás aktuális és jövőbeni feladatokat jelentő súlypontjai az üzemelő és távlati vízbázisok biztonságba helyezése, az ivóvízellátás vízminőségi problémáinak rendezése, a szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás fejlett európai országokhoz viszonyított elmaradásának megfelelő ütemben történő felszámolása a vízbázisvédelem szempontjaira is figyelemmel és a megújult szabályozásoknak megfelelő víziközmű szolgáltatási struktúra, díjrendszer kialakulása.

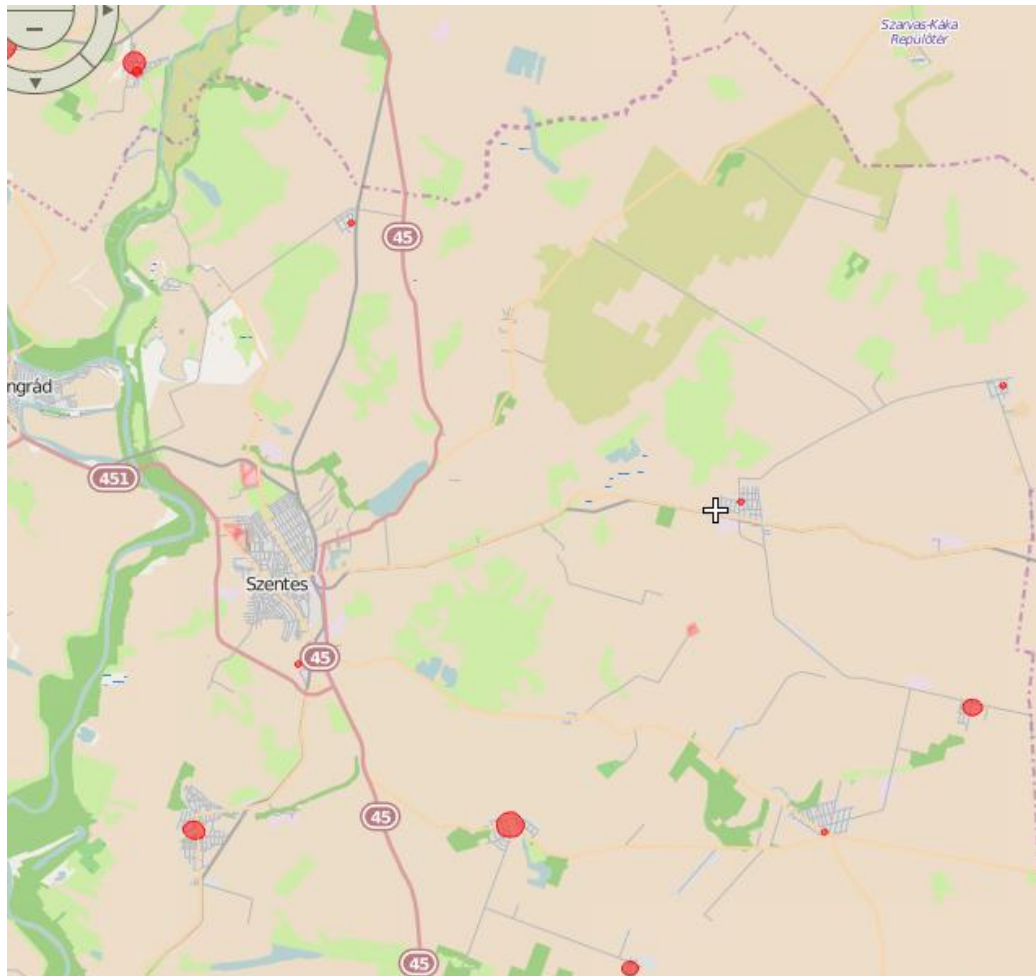
A település területén az Alföldvíz Zrt. végzi a vízellátási és csatornázási feladatokat. A vízműtelep Szentesen található, aminek a napi kapacitása 6750 m³/nap, az ellátott települések: Szentes város belterülete és részbelterületei (Lapistó, Kajánújfalú, Magyartés).

1.16.1.1 Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó, ipari, tűzoltó, öntözővíz és termálvíz hasznosítás)

A 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet értelmében az ivóvízminőségű, az ásvány- és gyógyvízhasznosítást szolgáló igénybe vett, vagy távlati hasznosítást szolgáló közcélú vízbázisok esetén, ahol a védőidomnak van felszíni metszete, akkor védőidomot, védőöveget kell kijelölni. Minden más esetben a védőidom, védőterület kijelölhető.

Szentes közüemi vízellátását saját vízbázisból, rétegvizekből biztosítják, a közműves ivóvízellátás szolgáltatója az Alföldvíz Zrt. A városban, a Berekháti vízmű telep 3 kútcsoportjában összesen 7 db kútból nyerik ki a vizet. A további 4 db vízmű-kút város különböző részein került megfúrásra. A vízbázis összes kapacitása ~13.000 m³/d, átlagos terhelése 6750 m³/d. A kutak fúrása az 1950-60-as években történt. A város vízmű rendszerén a biztonságos vízellátás biztosítása érdekében több víztározó létesült. A Berekháti vízműnél 2x500 m³ térfogatú térszíni tároló, míg a Vásárhelyi út - József Attila utca sarkánál 1500 m³-es víztorony épült. A vízbázis nem sérülékeny.

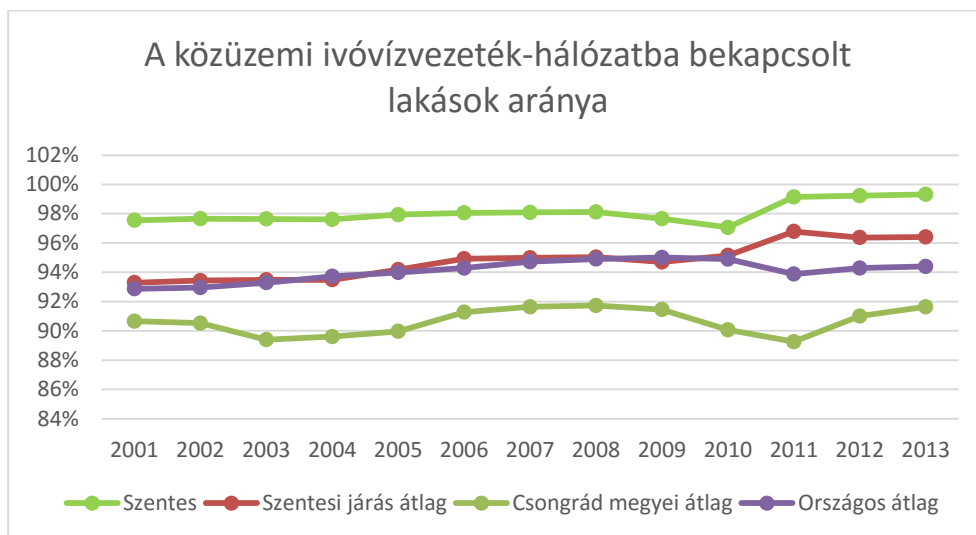
1-25. ábra: Ivóvízbázisok védőterületei Szentes környékén

Ivóvízellátás

A vezetékes ivóvízellátás a belterületen teljes körű (6. sz. táblázat), míg a tanyás térségekben vezetékes vízellátás nincs. Bár minden tanyában van valamilyen vízforrás, többnyire ásott kút, túlsúlyban azok a tanyák vannak, ahol a víz minősége miatt az ott lakók hordják az ivóvizet. A vízellátó vezetékhálózat hossza 157,6 km, körvezetékes elosztóhálózat.

1-26. ábra: A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások (kék) számának (db) változása a teljes lakásállományhoz (piros) viszonyítva

Forrás: KSH

Az elmúlt időszakban, a közüzemi ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások száma 2001-2009 között lényegében nem változott, 2010-2011 között növekedés volt tapasztalható, azóta pedig stagnálás, hiszen a rákötések aránya közel 100%-os. A bekötött lakások száma 2000-ben 12331 db, 2005-ben 12419 db, 2013-ban 12648 db volt. Az ivóvízhálózatba 2001-ben a lakások 98 %-át, 2005-ben 98 %-át, 2013-ban pedig 99%-át bekapcsolták az ivóvízvezeték-hálózatba.

A szigorú EU követelmények, illetve a 201/2001 (X.25.) sz. Korm. rendelet szerint a víz arzén, bór és ammónia tartalmára vonatkozóan 2012. 12. 25-től szigorúbb előírások léptek életbe. Az új határértékek teljesítése érdekében Szentes Város Önkormányzata csatlakozott a Dél-alföldi Régió Ivóvízminőség-javító Programhoz. A program keretében 2015. év végéig megtörténik a szentesi ivóvíz arzénmentesítése. Ezen kívül elkészül a vízmű-telepi építmények átalakítása, új vízkezelő komplexumok épülnek Berekháton, Kajánújfaluban, Lapistón és Magyartésen. A helyben, kutakkal felszínre juttatott rétegvíz, nyersvíz előírás szerinti állapotra hozásához szükséges, korszerű vízkezelési technológia kerül kialakításra. A beruházás keretében a vezetékhálózaton is hajtanak végre rekonstrukciót.

Termásvízhasználat

A térség rendkívül gazdag rétegvizekben, kitűnő vízáradó rétegekkel rendelkezik. A város hévizet adó rétege felső pannóniai korú, melynek vízhozama 1 m³/s-t meghaladó. A szolgáltatott gyógyvíz jellegét tekintve alkáli-hidrogén-karbonátos, kémiai típusa szerint Na-HCO₃-os, általában 60°C feletti felszíni hőmérséklettel. Szentes város területén a termásvíz hasznosításának több éves hagyományai vannak. Szentes közigazgatási területén 33 db termálkút található. 2015 májusában kezdődik a 34. termálkút fúrása az Üdülőközpont területén. Ennek oka, hogy az új fedett uszoda és az épülő fedett wellness részleg és élményszálló hőenergia szükséglete meghaladja a jelenleg rendelkezésre álló mennyiséget. A Városi Szolgáltató Kft. a jelenleg használt kutakból 2100 GJ energiát tud biztosítani termásvízből az Üdülőközpont számára, míg a megnövekedett igény megközelíti a 3300 GJ-t. Ezért az SZVSZ Kft., mint hőszolgáltató, termálkutat fúr az Üdülőközpont biztonságos melegvíz ellátása érdekében.

ITS DA Konzorcium

TRENECON COWI

map

A kiépített rendszer teljesen automatikusan működik majd, amikor kevesebb hőmennyiséget igényel a strand, akkor lehetőség lesz a városi fűtőrendszerbe táplálni a termálvizet

A városban körvezetékes, automatikus vezérléssel szabályozott fűtőrendszer formájában kiépítésre került egy termálközmű-hálózat, amely közel 4000 lakásegységet lát el. Ezen kívül a termálvizet fóliasátrak fűtésére is hasznosítják. A helyi gyógyfürdő és szolgáltatásai is a termálvízre alapszik. A következő évek megoldandó feladata az elfolyó melegvizek egységes rendszerű összefogásával és a Tisza sodorvonalával való bevezetésével az alsóréti levezető vezeték kiépítése, valamint az elfolyó vizek gazdaságosan kinyerhető másodlagos hőtartalmának a hasznosítása.

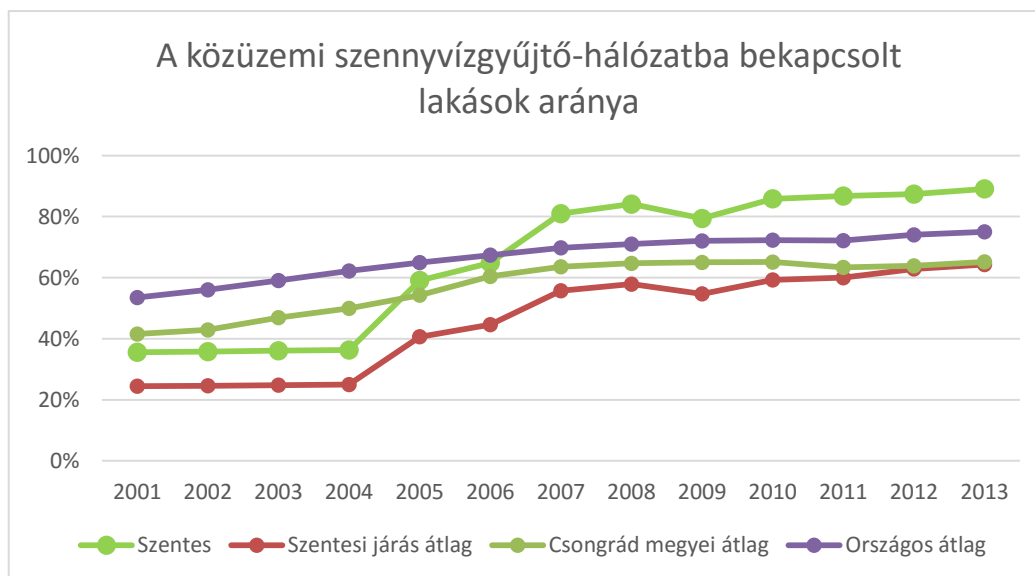
1.16.1.2 Szennyvízelvezetés, csapadékvíz-elvezetés; felszíni vízrendezés

Szentesen a szennyvízelvezetést és tisztítást az ALFÖLDVÍZ Zrt. üzemelteti.

A kiépített szennyvízcsatorna hálózat gravitációs rendszerű. Napjainkban a szennyvízcsatorna-hálózatra való lakossági rákötések aránya mintegy 89 %-os. A Nagyhegyi városrészben, ahol jelentős részt képvisel a kertként használt, nem lakott ingatlan, a rákötési arány ennél némileg alacsonyabb. A rákötések számának növekedése lényegében megállt. A szennyvizek döntő része, 99,4 %-a a város gravitációs csatornahálózattal összegyűjtött, három végátemelőn keresztül nyomóvezetékeken érkezik a szennyvíztelepre. A fennmaradó 0,6 % tengelyen (szippantó gépjárművekkel) szállított formában kerül a telepre.

A szennyvízgyűjtő hálózatba kapcsolt lakások száma folyamatosan emelkedik 2001 év óta. A bekötött lakások száma 2001-ben 4499 db, 2005-ben 7495 db, 2013-ban 11345 db volt. A város szennyvízgyűjtő-hálózatába 2001-ben a lakások 36 %-át, 2005-ben 59%-át, 2013-ban pedig 89 %-át bekapcsolták.

1-27. ábra: A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba (közcsatornahálózatba) bekapcsolt lakások számának (kék) változása a teljes lakásállományhoz (piros) viszonyítva

Forrás: KSH

1964-ben kezdődött a szennyvíztisztító telep I. ütemének kiépítése. A Szennyvíztisztító telep jelenlegi kapacitása 10,000 m³/nap, és 219333 LE, az alkalmazott technológia csepegtetőtestes részbiológia tisztítás, iszapstabilizálással. A csatornázási program megvalósulásával szükségessé vált a Szennyvíztisztító telep korszerűsítése is, ennek érdekében beadott KEOP

Szennyvízgyűjtő
hálózat

Szennyvíztelep

pályázatok eredményesek voltak. A KEOP 7.1.0 pályázat keretében megtörtént az előkészítés, elkészült a telep komplett kiviteli terve. A KEOP 1.2.0 segítségével valósul meg jelenleg a kivitelezés. Az új Szennyvíztelep 2015 év végén kerül beüzemelésre.

A város szennyvizeinek tisztítása jelenleg kétfokozatú (mechanikai és biológiai), biológiai csepegtetőtestes szennyvíztelepen történik. A tisztított szennyvíz végátemelő segítségével a Tisza folyóba kerül bevezetésre. Az eltelt idő alatt a tisztító rendszer építészeti, gépészeti és villamos tekintetben teljesen elhasználódott. Technológiai vonatkozásban pedig minden tekintetben elavult. A meglévő teljesen elhasználódott és elavult tisztítási technológiával működő tisztító rendszere helyett egy újonnan épülő, III. tisztítási fokozattal (kémiai tisztítással) is rendelkező tisztító rendszer kerül megvalósításra. A megvalósításra kerülő szennyvíztisztító rendszer a meglévő szennyvíztisztító telepen, illetve attól délnyugatra fekvő, közvetlenül határos Önkormányzati tulajdonban lévő területen kerül kialakításra. Az új tisztító rendszer megközelítése a Berki úthálózatról történő lecsatlakozással biztosítható. A több mint 2 milliárd Ft összköltségű beruházás tervezett befejezésének ideje 2015. negyedik negyedéve.

Szennyvízkibocsátás

A csatornahálózaton összegyűjtött szennyvíz tisztítás után felszíni befogadóba kerül. A szerves- és tápanyagok vonatkozásában a felszíni vizek közvetlen terhelését legnagyobb arányban a kommunális szennyvízbevezetések okozzák. A vízi ökoszisztémák ezeket az anyagokat általában a terhelés nagyságától és a befogadó vízhozama által biztosított hígulás mértékétől függően képesek tolerálni.

A tisztított szennyvíz befogadója a Tisza folyó 231+515 f.km szelvénye, bal part felől a sodorvonalba történő bevezetéssel. A szennyvíztisztító telep jelenlegi hidraulikai kapacitása (10.000 m³ /d) ugyan elegendő volna a csatornahálózaton érkezett szennyvizek fogadására, azonban a jelenlegi szennyvíztisztítási technológia nem tudja biztosítani a hatósági előírások szerinti tisztított szennyvíz minőségét

Az elmúlt időszakban az átlagos szennyvízhozam 5.000,0 -6000,0 m³ /d között változott. A telepre érkező szennyvíz nagyobb részben lakossági és intézményi szennyvíz. Az egyetlen jelentős ipari szennyvízkibocsátó a Hungerit Zrt., 2.700 m³ /d előkezelt ipari és kommunális szennyvízkibocsátással.

Csapadékelvezetés

A belterületi vízrendezés kifejezetten önkormányzati feladat és a települések felszíni vizeinek az elvezetésével foglalkozik. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése tartalmazza a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokat, melynek 11. pontja szerint az önkormányzat feladata a helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás.

A települések belterületén elvégzendő vízrendezési munkákat befolyásolják a települést jellemző körülmények, mint például a település szerkezete, vízhálózata, hidrológiai jellemzők, lejtési viszonyok, talajtani adottságok, stb. A település szerkezete, beépítettsége nagyban meghatározza a vízrendezési művek vonalvezetését, a nyílt vagy zárt rendszerű árok, csatornák kialakítását. A sűrűn lakott, burkolattal ellátott helyeken a zárt rendszerek szükségesek (bár számos hátrányt hordoznak), míg a laza - falusias vagy zöldövezetes településeken a nyílt, tájba illő vízvezető árok kialakítása javasolt.

A város szinte minden utcájában van csapadék-, belvíz elvezető árok, csatorna, kapacitásuk a nagyarányú munkálatok eredményeként, megfelelő. A Kurca főcsatorna jelenti Szentes egyik vízgyűjtőjét (a város nyugati részén), míg a másikat a Nagy völgy csatorna (keleti és déli részén) amelynek befogadója szintén a Kurca. A két vízgyűjtő a Bánomháti temetőnél egyesül, ahol az utóbbi vizét csapadékvíz átemelő segítségével juttatják a Kurcába. Szentesi (tájegységi) specialitás a lakótelekek közötti mirhók helyzete. A mirhó telekhátsók közti, önkormányzati tulajdonban lévő, földmedrű szikkasztó- és elvezető mű. A mirhók telekhátsók nem tartoznak általában a lakótelek tulajdonosának tulajdonába, de a gyakorlatban ennek a területnek a

részleges elbirtoklása mindenhol megtörtént. Funkciója a tározás, elszikkasztás, illetve részlegesen a vízelvezetés. Részleges elbirtoklásuk, a növényzet eltávolításának hiánya és a folyamatos elfajulás ezt gyakran gátolja, tovább növelve a problémákat.

A belterületi csapadékvíz elvezető hálózaton először 2007-2008 évben történt nagyarányú rekonstrukció és fejlesztés, majd 2010-ben Ezzel vízrendezési szempontból a teljes városi belterület csapadékvíz elvezető hálózata jó állapotúnak tekinthető.

A 2012-2013. évi „Belvíz” közmunkaprogram keretében a mirhók és az árkok szintezése elkészült, mely alapján a még problémás árkoknál a fenékszint korrigálása, illetve a mirhók szintre ásása befejeződött.

1.16.2 Energia

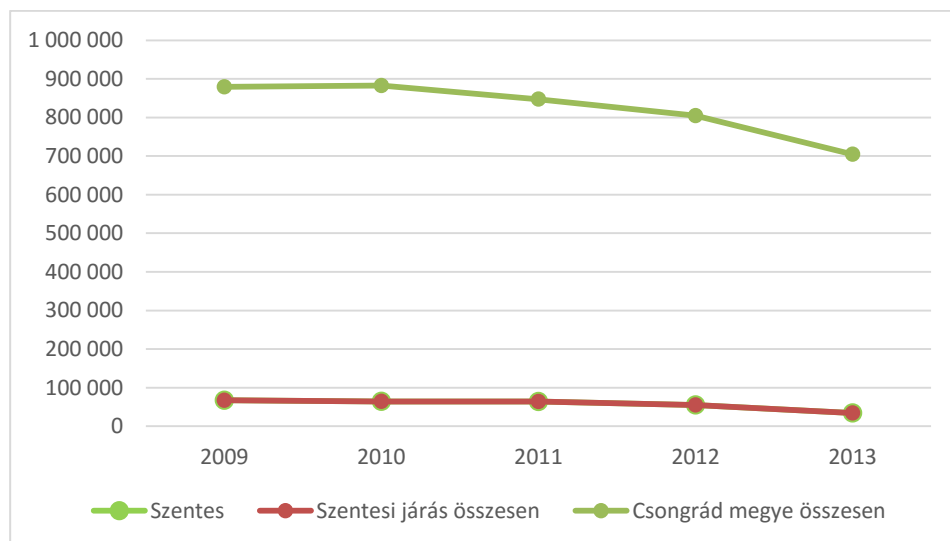
1.16.2.1 Energiagazdálkodás és energiaellátás

A település területén az energiaellátás alapvetően három módon történik:

- Földgáz: A telephelyen elkülönítve található a földgáz fogadóállomás, mely korrekttorral szerelt NA 200 méretű mérőt tartalmaz. A fogadótól jut el a földgáz a kazánházba a kazánokhoz, illetve a gázmotorhoz.
- Elektromos energia: A városi elektromos légvezeték hálózatról történik a lecsatlakozás.
- Geotermikus energia: Termálvizes távhőszolgáltatás

A város területén a termálvízre alapuló távfűtés szolgáltatást Szentes Városi Szolgáltató Kft. végzi. A városban körvezetékes, automatikus vezérléssel szabályozott fűtőrendszerformájában kiépítésre került a termálközmű-hálózat, amely három fűtőmű és hat termálkút egységes rendszerbe kapcsolásával közel 4000 lakásegységet lát el. A városi távhő szolgáltató rendszer alapvetően öt nagy objektum egymásra épüléséből és azok szoros kapcsolatából áll, melyek a Kurca parti (teljesen földgáz üzemű), a Debreceni utcai, a Kossuth utcai és a Hámán Kató utcai lakótelepi fűtőmű (ezek földgáz és termálvíz üzeműek) és hozzá illesztett hasznosító rendszerek. Jelenleg az elhasznált hévizek a felszíni befogadókba kerülnek, kivéve a Kertvárosban, ahol visszasajtolással kerül elhelyezésre.

1-28. ábra: A lakosság távhőellátásra felhasznált hőmennyiségének (Gigajoule) változása

Forrás: KSH

A településen a gázszolgáltatást a GDF-SUEZ ZRt. biztosítja. Szentes városában 1969-től kezdődően épültek meg az ellátást biztosító gázelosztó vezetékek. A gázellátás 89%-os. Az 1990-es évek elején az akkori DÉGÁZ Rt. újabb gerincvezetékét építetett a városban, a Nagyhegyi területet határolva. A meglévő hálózat a város mostani és várható gázmennyiségi igényeit megfelelően képes ellátni. A tanyák elenyésző részében található korszerű gáztartály.

Szentes elektromos energiával történő ellátását a szegedi székhelyű EDF DÉMÁSZ Zrt. biztosítja, a város északi területeinek egy részét az E.ON Titász Rt. látja el. Az elektromos energiával való ellátottság Szentesen, a külterületek kivételével teljesnek mondható. A tanyák 70,9%-ában megoldott valamilyen módon az áramellátás. 68,5%-ban vezetékes, a fennmaradó részben (2,4%), pedig generátorral oldják meg. A tanyák 29,1%-ában nincs áram. A lakott tanyák 85,6% van vezetékes áram, 4,1%-ban generátor, és csak 10,3 %-ában nincs semmilyen áramforrás.

1.16.2.2 Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Szentes Város megújuló energia potenciál felmérésére 2012 egy tanulmány készült („RENERGY” Interreg IVC), mely alapján a szélenergia és a vízenergia kivételével még számos lehetőség adódik a településen, a megújuló energia hasznosításának bővítését folytatni kell.

Szélenergia

Szentesen a szélpotenciál minimális, 82,74 GJ, szélenergia hasznosításra nincs példa. A kutatások szerint az ország villamos energia szükségletének 3%-t lehetne gazdaságosan szélenergiával kiváltani. Nincs ez másként Szentes vonatkozásában sem, tehát a külső villamos energiától való függőség megszüntetésének útja valószínűleg nem a szélenergia lesz.

Szoláris energia

Magyarországon a napsugárzás légkör feletti 1352 W/m² intenzitásából - a felhőzet következtében beálló veszteségeket követően - 137 W/m² fajlagos teljesítménnyel lehet számolni. Az éves átlaghoz képest igen nagy az évszakonkénti ingadozás: decemberben 32 W/m², júliusban 238 W/m², ami több mint hétszeres különbséget jelent.

A város földrajzi elhelyezkedése folytan az országos átlagot meghaladó potenciállal rendelkezik. A globál sugárzási értékekben ugyan nincs lényeges eltérés az országos átlagtól, de a napfénytartam tekintetében a városkedvező pozíciójú az évi 2050 körüli napsütéses órák számát tekintve. Napkollektorok alkalmazásával az évi hmv. szükséglet 60-65%-a előállítható. Ennek azonban csak egy része versenyképes, mert ott ahol geotermális energiából állítják elő, ott pályázati forrás nem vehető igénybe.

Szentes területén jelenleg is számos intézményben hasznosítanak napenergiát, 11 helyen működik napkollektor, és öt helyen napelem. Az Önkormányzat a napenergia hasznosításának további fejlesztését tervezi a településen. Ezen belül kiemelt feladat a Sportcsarnok és az Üdülőközpont energiafogyasztásának napenergiával való minél nagyobb arányú kiváltása.

Vízenergia

Szentes vízi energetikai potenciálja gyakorlatilag nulla.

Biomassza

Szentes területén a biomassza ellátás jó a biomassza potenciál kiaknázása jelentős tartalékokat rejt magában, jelenleg azonban nincs példa a hasznosításra. Energetikai célokra fenntartható módon ennek mindössze egy kis része használható fel. A lignocellulózikus biomassza források – mind az energianövényekből, mind a maradékanyagokból és a hulladékokból származók – a legjelentékenyebb méretűek, és a leginkább képesek együttműködni más földhasználati formákkal, így az élelmezési célú földműveléssel, ipari alapanyag termeléssel, a környezeti szolgáltatásokkal és a természetes élőhelyekkel. A hosszabb életciklusú többfajú őshonos és telepített erdők jelentik a legfontosabb lehetőséget nagyléptékű biomassza források kiépítéséhez, ehhez azonban külterületen kívül a közeli kistérségek potenciálját is figyelembe kell venni. Az

elérhető nyersanyagforrások esetleges feldolgozó üzemek létesítését is lehetővé teszik. A lignocellulózikus biomasszát feldolgozni képes üzemek mellett biogáz üzem is létesíthető.

Az agrárprogram részeként 2012-ben energianövény program indult az egyéb célokra gazdaságosan nem hasznosítható földterületeken. Olyan alapanyagot állít elő, melyet zöld energiaként használva lehet csökkenteni a szénhidrogén kibocsátást. A program továbbfejlesztése hosszú távú cél. Az Ipari Parkban a megújuló energiazóna kijelölése tervezett, itt létesülhetne egy biomassza erőmű, ami nemcsak a térségben keletkező hulladékok környezetbarát felhasználását jelenti, hanem vonzó energiát is biztosít az ide települő, vagy itt működő vállalkozások számára.

Geotermikus energia

Az úgynevezett geotermikus energia mezőgazdasági hasznosításának egyik kiemelkedő centruma Szentes. A lakások és közintézmények kommunális távfűtési energiaellátásánál felhasznált geotermikus energia mennyiségét illetően is vezető szerepet játszik a város a Dél-Alföldön. Ipari hasznosításakor elsősorban üzemi épületek fűtésére, valamint technológiai melegvíz ellátásra használják fel. Előfordul azonban a fenti hasznosítási formák kombinációja is, mely során a magas hőmérsékletű vizet először légterek fűtésére, majd hőfokának csökkenésével használati melegvíz ellátásban vagy padló- és talajfűtésben, végül fürdőkben hasznosítják.

A városi távhőszolgáltató rendszer alapvetően négy hőközpont rendszeréből és azok szoros kapcsolatából áll, melyek a Kurca parti, a Debreceni utcai, a Kossuth utcai és a Köztársaság utcai lakótelepi fűtőmű (ezek termálvíz üzeműek, szükség szerinti gázkazán rásegítéssel) és hozzá illesztett hőhasznosító rendszerek. 1998. óta a rendszer automatikusan vezérelt és felügyelt.

A termálenergia hatékonyabb kihasználása érdekében a Szentes Városi Szolgáltató Kft. KEOP pályázat keretében végrehajtotta a fűtéskorszerűsítést, amely a teljes távhőrendszer rekonstrukcióját jelentette.

Az intézmények felújítása során az alábbi intézményekben tértek át gázfűtés helyett a termálenergia hasznosításával előállított melegvíz-fűtési rendszerre:

Köztársaság utcai Óvoda, Pollák Antal Műszaki Szakközépiskola, Zsoldos Ferenc Szakközépiskola, Bölcsőde, Gyermek Átmeneti Otthona, volt Petőfi Sándor Általános Iskola, Lajtha László Művészeti Iskola, Szent Anna utcai Óvoda

Az Önkormányzat 2010. évben felszámolási eljárás keretében megvásárolta a Szentes Ilona-parti III. sz. termálkutat, melynek távhőrendszerbe történő bekapcsolását 2011-ben egy újabb, az Új Széchenyi Terv keretében kiírt KEOP pályázat igénybevitelével végezte el a Szolgáltató Kft. Ennek és a pályázati támogatások felhasználásával folyó strandfejlesztési beruházás során megvalósuló új gépészeti megoldás eredményeként a Strandon meg lehetett szüntetni a gázkazánokat, helyette a termálvíz fűti a sátrakat. A beruházással egyidejűleg megvalósult a termál csurgalékvizek gyűjtővezetéke, amely a három kút vizét visszajuttatja az Ilonapartra, ahol további hőhasznosításként 5 ha fűtőtelep fűtése biztosított. A 30 °C alá hűtött termálvizet a Talomi csatornán keresztül a Kurcába juttatják, így nem történik hőszennyezés.

1.16.2.3 Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az elmúlt években számos közintézmény energetikai korszerűsítését elvégezték melynek során a hagyományos energiaellátást megújuló energiafelhasználással váltották vagy egészítették ki, és az épületek felújítása (szigetelés stb.) is sok esetben megtörtént. A városvezetés kiemelt célként kezeli a városi intézmények elektromos energiaigényének napenergiával való részleges kiváltását. Ezen belül a jövőben kiemelt feladat a Sportcsarnok és az Üdülőközpont energiafogyasztásának napenergiával való minél nagyobb arányú kiváltása.

2008 februárjában befejeződött a közvilágítás– mint az egyik legnagyobb energiát felvevő rendszer – energiatakarékos – hálózatának, rekonstrukciójának első lépése és a fejlesztések eredményeként Szentes belterületén 4.618 db korszerű lámpatesttel megoldott a teljes közvilágítás. A közvilágítás LED alapú korszerűsítése ez évben tovább folytatódik. A teljes közvilágítási hálózat energiatakarékos üzemeltetésére, a lámpatestek LED- es lámpatestekre való cseréjére KEOP pályázati támogatást nyert el az Önkormányzat. Jelen időszakban zajlik a terveztetés és kivitelezés közbeszerzésének előkészítése.

Meg kell említeni - bár nem önkormányzati intézményeket érintett - az utóbbi években végrehajtott panel I-II. program, aminek során több mint 1.000 panellakás energetikai fejlesztésére került sor, mely ezen lakások esetében 30-50%-kal csökkentette a hőigényt. A még nem korszerűsített lakások esetén folytatni szeretnék ezt a programot.

1.16.3 Elektronikus hírközlés

Az elektronikus hírközlési szolgáltatás olyan szolgáltatás, amely jeleknek (bármely értelmezhető formában előállított jel, jelzés, írás, kép, hang) elektronikus hírközlő hálózaton történő átvitelét, továbbítását biztosítja. A szolgáltatást, az elektronikus hálózatok üzemeltetését végző, azt létrehozó, vagy arra szervezett, vagy arra létrehozott szolgáltatók biztosítják. Az elektronikus hírközlés szolgáltatása alanyi jogú.

Az elektronikus hírközlési infrastruktúra lehet:

- távközlési ellátás
- műsorszórás, kábel tv ellátás

A szolgáltatás felügyelője a Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH), melynek területi igazgatóságai:

- Budapesti Igazgatóság
- Debreceni Igazgatóság
- Miskolci Igazgatóság
- Pécsi Igazgatóság
- Soproni Igazgatóság
- Szegedi Igazgatóság
- A hírközlés (rádió, televízió) terén Szentes az Antenna Hungária Rt. Országos Tranzithálózatának egyik telephelye, míg a mikrohullámú hálózatok korlátozási sávval Szeged Szentes-Kunszentmárton hálózatának része, valamint térségi szerepkörű TV és URH gerincadó található a településen.

Távközlés és multimédia szolgáltatók a településen a következők:

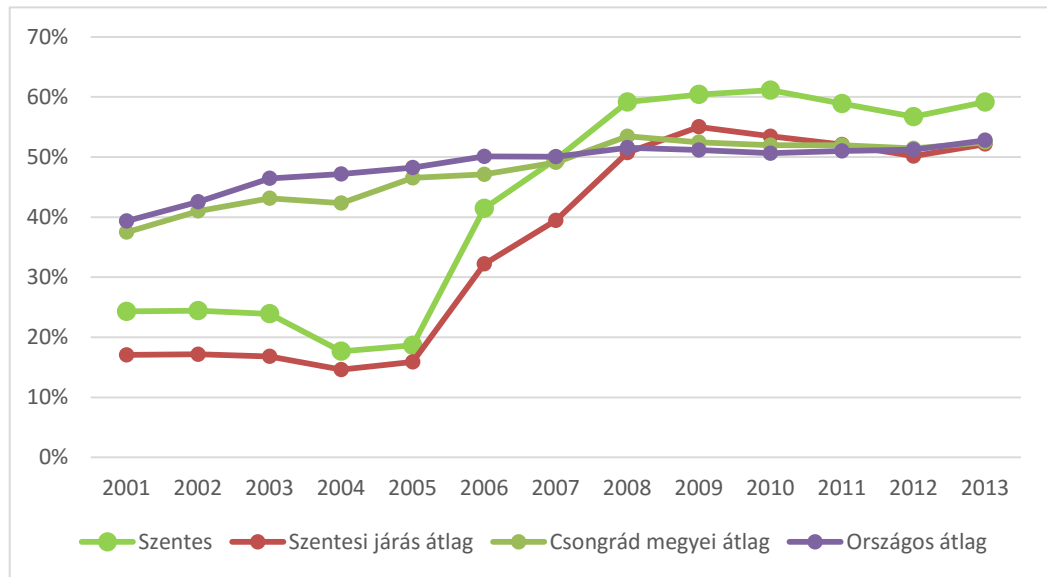
- INVITEL Távközlési Zrt.
- OPTICON Kft., OPTANET Kft.
- HUNGARO POWER Kft
- UPC Magyarország Kft.
- MÁV Lakásszövetkezet Kábel TV.
- TvNetTel Kft.

Kábeltelevíziós hálózat

■ Szentes a Szegedi Igazgatóság területéhez tartozik. A városban a kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma 2005-2010 között jelentősen megemelkedett, azóta stagnálás tapasztalható. A bekötött lakások száma 7531 db környékén mozog, ami a teljes lakásállományhoz viszonyítva 59 %-os arányt jelent.

1-29. ábra: Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások (kék) számának változása a teljes lakásállományhoz (piros) viszonyítva

Forrás: KSH

Internet-előfizetés

Szentes, Csongrád, Mindszent városokban és a térségükben érintett településeken nagyszabású infrastruktúrafejlesztés valósult meg. Szélessávú internet-, kábeltelevíziós és vezetékek nélküli hálózat épült ki, mely által az internetet felhasználó lakosság aránya rövid időn belül többszörösévé vált.

Telefonhasználat

A város területén a nyilvános távbeszélő állomások száma az elmúlt években fokozatosan csökken, 2004-ben 95 db volt, 2013-ban már csak 41 db volt megtalálható a városban. A készülékek számának csökkenése a mobilhálózat és a mobiltelefonok használatának elterjedésével fordítottan arányos. Hasonlóképpen az egyéni analóg távbeszélő fővonalak számának változásával. A vezetékes távközlés alapján hazánk 54 primer körzetre van osztva. A primer körzetek közül Szentes a 16.számú, ahol a szolgáltató az Invitel Távközlési Szolgáltató Rt. Vezetékes telefon, internetes és üzleti kommunikációs (hang- és adatátviteli) szolgáltatást nyújtanak.

1.17 Térségi és települési környezetvédelem

1.17.1 Talaj

A térséget jellemző felszíni vizek sokaságából adódóan uralkodó talajtípus a karbonátos és szolonyeces réti csernozjom talajok. A település jellemző talajtípusa egyrészt a mélyben sós réti csernozjom, amely morzsás szerkezetű, jó víz- és tápanyag gazdálkodású, termékeny talaj, másrészt a Tisza mentén az öntéstalaj, amely kisebb humusztartalmú, gyengén lúgos, mély termőrétegű, szintén jó vízgazdálkodású, termékeny talaj.

Kisebb foltokban réti szolonyekek borítják a felszínt, melyek rossz vízgazdálkodásúak, gyenge vízáteresztő képességgel rendelkeznek, lúgos kémhatásúak és nagyon vékony termőréteggel rendelkeznek.

A talajok fizikai tulajdonságai alapján főként agyagos vályog – 80% kb a jellemző; a többi: agyag (ÉK-i rész és DNY-i sarok) és vályog (D-i és K-i határon elszórtan)

Genetikai talajtípus felosztás szerint: mélyben sós réti csernozjom (közép, EK-i és DK-i részen); szolonyeces réti talajok és szeppes erdő réti szolonyekek (közép, É-i, EK-i részeken); elszórtan réti csernozjom (É-on és D-en); mocsári erdők taljai (Tisza-part, NY-on szél); réti talajok (DNY-on) található meg a területen.

Kémiai tulajdonságaikat tekintve jellemzően gyengén savanyú (70-80%) talajok; nem felszíntől karbonátos szikes talajok (15-20 %); ill. minimálisan erősen savanyú, ill. felszíntől karbonátos talajok vannak.

A talaj szervesanyag készlete alapján, a középső részekben, É-on, DK-en: magas – 300-400 t/ha; EK-en, középen foltokban: közepes – 200-300 t/ha a jellemző. A Tisza-parti részen (NY-on): alacsony – 100-200t/ha; a Tisza árterén: nagyon alacsony: 50-100t/ha a szervesanyag tartalom.

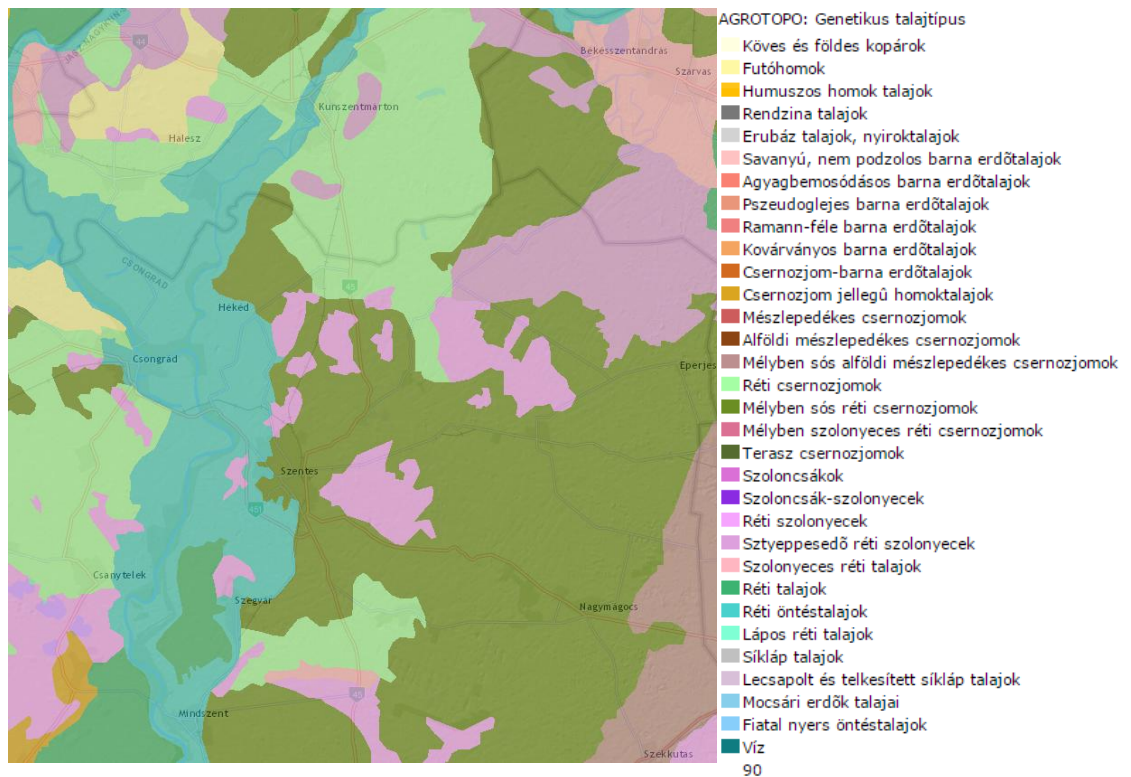
A talaj értékszám a terület közepén, É-on, DK-en: magas: 61 – 70; ÉK-en, középen foltokban: alacsony 11 – 20; a Tisza-parti részen (NY): közepes 51 – 60; É-on, D-en foltokban: kiemelkedő 81 – 90; a várostól ÉNY-ra, foltokban: közepesen alacsony 31 – 40; É-on: közepes 41 – 50. A Tisza-parton, (NY-i oldalon): glacialis és alluvialis üledékek, a terület nagy részén: löszös üledékek jellemzők, mint talajképző kőzetek.

A termőréteg vastagsága csaknem a teljes területen kiemelkedő érték: 100 cm fölött, kisebb foltokban valamivel vékonyabb (70-100 cm.)

A talaj vízgazdálkodási tulajdonságait tekintve a középső, É-i, DK-i részekben gyenge víznyelésű, igen gyenge vízvezető képességű; É-on, EK-en és a terület közepén foltokban közepes víznyelésű és gyenge vízvezető képességű; a Tisza-parti részen (NY-on) közepes víznyelésű és vízvezető képességű; a DK-i részen jó víznyelésű és vízvezető képességű talajok találhatóak.

1-18. térkép: Település és környékének talajtérképe

Forrás: Agrotopo

1.17.2 Felszíni és felszín alatti vizek

1.17.2.1 Felszíni vizek

Vízfolyások, tavak

Szentes felszíni vízkészletét a település nyugati közigazgatási határán húzódó **Tisza**, illetve a város nyugati felét észak-déli irányba átszelő **Kurca-főcsatorna** jelenti.

A Kurca-főcsatornát, mely eredetileg a **Körös** élő szakasza volt, a folyószabályozásokkal megépült gátrendszer elvágtatta természetes vízutánpótlásától, létrehozva ezt az országos tekintetben egyedülálló holtmedret, azonban a későbbi közvetlen emberi beavatkozás eredményeképpen az eredeti holt-ág jelleg is megváltozott. A szabályozottság következtében mára súlyos vízminőségi gondokkal és alacsony vízsebességgel küzd. A 39,359 km teljes hosszúságú **Kurca-főcsatorna** vízgyűjtőterülete az Alföld dél-keleti részét képező, Maros-Körös közének észak-nyugati részén terül el. A vidék az ország legmélyebb fekvésű térszíne. A Tisza menti területek tengerszintfeletti magassága 85 m, a Kurca-főcsatorna vízgyűjtője pedig 77 m és 81 m magasság között változik. A legfontosabb belvízi főcsatornának, a Kurca-főcsatorna fő mellékágai Szentes térségében a Veker-ér (36 km), a Kórógy-ér (49 km) és a Mágocs-ér. A belvizeken kívül ezeken a főcsatornákon a szomszéd megyékben keletkező belvizek egy részét is ezen a területen juttatják be a befogadóba.

Az ATIVIZIG kivitelezésében végzett „Kurca rehabilitációja I. ütem” megnevezésű DAOP pályázat lezárult, amelynek keretében a belterület feletti, Bikaistállói tiltó és a Zuhogói tiltó közötti csatornaszakasz teljes mederkotrására került sor. A „Kurca rehabilitációja II. ütem” megnevezésű pályázat - amelyben a szentesi műtárgyak átépítését tervezték - nem nyert 2010-ben támogatást, azóta még nem volt mód újra benyújtani. A termálvíz hasznosításra vonatkozó vízjogi engedélyeket az illetékes Környezetvédelmi Felügyelet vizsgálja felül és adja ki az új és a meghosszabbított engedélyeket. Továbbra is a Kurca rendszerbe kerülnek a használt

ITS DA Konzorcium

termálvizek. Elkészült a KEOP projekt keretében két vízszintérzékelő távjelző, a Talomi és a Zuhogói tiltónál. Ezeket tovább lehet majd fejleszteni vízminőség változás észlelésére is, így ha sikerül megvalósítani a korábban betervezett 4 monitoring állomást, akkor már 6 helyen érzékelve, folyamatosan átfogó képet lehet majd kapni a Kurca vízminőségének változásáról.

Jelentősebb felszíni vízállások:

Zsoldos tavak: A volt Zsoldos Téglagyár felhagyott 6 db anyaggödre vízzel telítődött. A bányatavak rehabilitációjára az önkormányzat 2007. évben tanulmánytervet készített. A terv egyik munkarésze a bányatavak vizének vizsgálati eredményeit értékeli, mely szerint megállapítható, hogy a vizek *oxigén háztartása nagyon labilis, a nagy vezetőképesség* értékek, pedig nagyon *magas oldott* só tartalmat jeleznek. A megengedett határértékeket 8-10-szeresen meghaladó mérték jelentősen korlátozza az esetleges halas hasznosítás lehetőségét.

A víz viszonylag alacsony tápanyag szintje mellett jelentkező *magas pH* értékek jelentős kihatással vannak a természetes táplálékviz viszonyokra, azaz a víz hal eltartó képességére is. A víz kémhatása befolyásolja a szén-dioxid oldódását is, melynek következtében módosulhat a fotoszintézis. Ha a víz pH értéke 9-nél nagyobb, akkor gyakorlatilag nincs oldott széndioxid a vízben, és ezért a nagy szabad széndioxid igényű fitoplanktonok eltűnnek a vízből. A pH érték, tehát jelentős mértékben befolyásolja az algák fejlődését és növekedését. Az alacsony alga szint a zooplanktonok táplálékhiányát eredményezi.

A fenti problémakör az elégtelen vízutánpótlás és az intenzív párolgás következménye. A tavak vize csak talajvízzel és csapadékkal pótlódik, ezt jelzi a parthoz viszonyítva aránylag mélyen elhelyezkedő víztükör. A víz és üledék tápanyag tartalma - egy tó kivételével - alacsony. Az eddig leírtak alapján megállapítható, hogy a tavak jelenlegi állapotukban csak korlátozott hal eltartó képességgel bírnak. A tavak jelenlegi tápanyag és környezeti viszonya alapján csak kb. 100-150 kg/ha-os szezonális haltömeg gyarapodás prognosztizálható. Ez nem zárja ki nagyobb mennyiségű hal telepítésének lehetőségét, de a jelenlegi környezeti feltételek mellett a telepített állomány nem fog fejlődni és megmaradási esélyük is kicsi lesz. A halas hasznosítás környezeti feltételeinek javításához feltétlenül szükséges a víz szintjének emelése, aminek eredményeként oly mértékű hígulás biztosítható, amely már nem veszélyezteti a halak megmaradását.

Mindezek ellenére a Gerecz Elemér Sporthorgász Egyesület 2 tavat bioremediációs kezelésben részesíti és haltenyésztési fejlesztéseket hajt végre.

Termál tó: A Termál tó a 45. sz. közúttal párhuzamosan helyezkedik el, 140,7 ha-on, és 2,8 millió m³ víz tározására alkalmas. Két töegységből áll: a 23 ha-os hűtőtóból és a 117,7 ha-os tározótóból. Ezeket keresztöltés választja el tiltós műtárggyal. A tó a termálvíz használata során a környezetben, elsősorban a felszíni vizekben okozott kár enyhítésére, vízminőség szabályozási funkció ellátása céljából létesült és 10 db termelő kút vizét tárolja.

A Veker-éri főcsatornát tehermentesíti a kertészeti termesztésben fűtési célra felhasznált, nagy sótartalmú termál csurgalékvíz tározásával és biztosítja, hogy az öntözési idényben ne kerüljön termál csurgalékvíz az öntözőcsatornába. Az Árpád-Agrár ZRt. Szent Lászlói Telephely kertészetéből érkező termálvíz hőfoka és sótartalma (2000-3000 mg/l-ről 1000-1500 mg/l-re) a hűtőtóban csökken. A tározó vízszintje a fűtési idény kezdetétől folyamatosan emelkedik, a maximális vízszint 82,50 m. November-decemberben történik a leürítés a Patéi-csatornán keresztül a Veker-éri főcsatornába, amely végül a Kurcába vezeti a felhígult termálvizet

Magyarország közel 45000 km²-es síkvidéki területének igen jelentős részét, becslés szerint 60%-át veszélyezteteti számottevő mértékben a belvíz. Ilyenformán - a meteorológiai és hidrológiai tényezők kedvezőtlen alakulása esetén - hatalmas terület kerülhet víz alá. Szentes belvízzel erősen veszélyeztetett területek közé tartozik:

Belvíz

- A belvízzel erősen veszélyeztetett területek kisebb-nagyobb foltokban szétszórva, de főleg a folyóvölgyek legmélyebb részein helyezkednek el, összterületük 2300 km², ami a teljes síkvidéki terület 5%-a.
- Szentes és térségében húzódnak az ország legmélyebb fekvésű területei. Ez az adottság a belvizek kialakulásában és levezetésében idéz elő sajátos körülményeket. A terület egy része mélyártéri terület, aminek biztonságát a Tisza, a Maros és a Hármaskörös árvédelmi rendszerének kiépítését követően sikerült megteremteni. A mentesített árterület a hosszú ideig tartó feltöltődés következtében egyenletes síksággá vált, csak az egykori holtágak és medrek szabdalják fel, teszik változatosabbá. Az egykor létező érhálózatot, völgyeket és terep-mélyedéseket a folyószabályozást követően megkezdődött vízrendezési tevékenység során belvízlevezető csatornahálózatként hasznosították. A legjelentősebb völgyek és erek alkotják a vízlevezető rendszer vázát. A térségben a főcsatornához másod és harmadrendű többfunkciós csatornahálózat csatlakozik. Jelenleg a Szentes és Környéke Vízgazdálkodási Társulat összesen 502 km külterületi csatornát és vízfolyást kezel, amelyből 132 km Szentes Város Önkormányzata tulajdonában van. A Társulat feladata a területi belvízvédelmi és árvízvédelmi feladatok ellátása és az ellátásokhoz szükséges létesítményekkel kapcsolatos teendők elvégzése.

Érintett
belvízrendszer

Szentes területe része a 77.sz. Tisza balparti belvízrendszernek, ezen belül a 77/2.számú Kórógyéri öblözet, a 77/5 számú Vekeréri öblözet, és 77/7.számú Kurcai öblözetekhez tartozik. Az öblözetekhez tartozó valamennyi főgyűjtő természetes vízfolyás, vagy annak bővítésével, átépítésével keletkezett. Szentes város az ATIVIZIG illetékességi területére esik. Az érintett öblözetek fő jellemzői a következők:

Kórógyéri öblözet:

Szentestől K-re helyezkedik el. Az öblözet határai a Kurcai, Ludaséri, Vekeréri, és a Mágocséri öblözet határa. Főgyűjtő csatornája a Kórógyéri főcsatorna, ami a Kurca főcsatornán keresztül a Tisza felé vezeti el a belvizeket.

Vekeréri öblözet:

Szentestől ÉK-re, Szentes város és Nagytőke község külterületén helyezkedik el. Az öblözet határai a Kórógyéri, Kurcai, Nagyéri, és Jaksoéri öblözet határa. Főgyűjtő csatornája a Vekeréri főcsatorna, ami a Kurca főcsatornán keresztül a Tisza felé vezeti el a belvizeket. A főcsatorna kettős hasznosítású, a térségben folyó öntözési tevékenység miatt.

Kurcai öblözet:

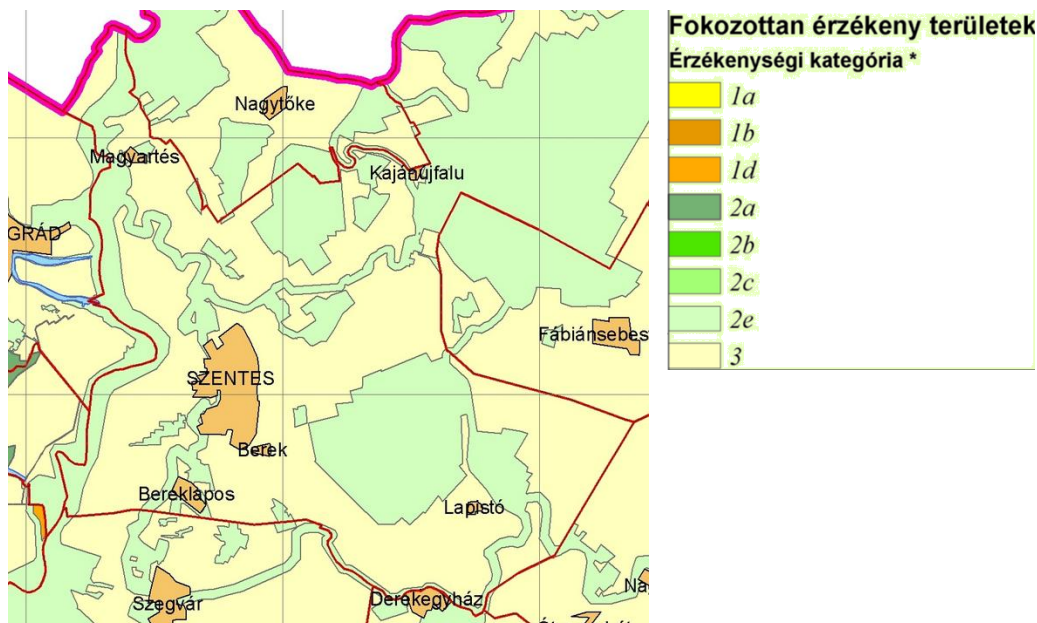
Szentes város környezete, Szegvár, Mindszent, és Szentes-Magyartés külterületén helyezkedik el. Az öblözet határai a Tisza és Körös folyó árvízvédelmi töltése, a Kórógyéri, Vekeréri, és Jaksoéri öblözetek határai. Főgyűjtő csatornája a Kurca főcsatorna, mely a Vekeréri, a Kórógyéri, Ludaséri főcsatorna felől érkező belvizeket a Tisza folyó felé vezeti. A Kurca főcsatorna az ATIVIZIG Szentesi Szakasztechnológiai Osztályának kezelésében van, teljes hosszában.

1.17.2.2 Felszín alatti vizek

Felszín alatti vizek
érzékenysége

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004 (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján Szentes érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik. A területének részletes besorolását a vonatkozó rendelet szerint a következő ábra szemlélteti.

Település és környékének felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolása

Forrás: ATIKTVF

A 219/2004 (VII.25) Kormány rendelet 2.sz. melléklete szerinti felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolása a következő (aláhúzza a településre vonatkozó pontokat, ld. előző ábra):

1. Felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny terület

1a) Üzemelő és távlati ivóvízbázisok, ásvány- és gyógyvízhasznosítást szolgáló vízkivételek – külön jogszabály szerint – kijelölt, illetve előzetesen lehatárolt belső-, külső- és jogerős vízjogi határozattal kijelölt hidrogeológiai védőterületei.

1b) Azok a karsztos területek, ahol a felszínen, vagy 10 m-en belül a felszín alatt mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatók.

1c) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint állami tulajdonban lévő felszíni állóvizek mederétől számított 0,25 km széles parti sávja, külön jogszabály szerint 261 regisztrált természetes fürdőhely esetében a mederétől számított 0,25–1,0 km közötti övezete is.

1d) A Nemzetközi Jelentőségű Vadvizek jegyzékébe felvett területek, továbbá a külön jogszabály szerinti Natura 2000 vizes élőhelyei.

2.Felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolása

2a) Azok a területek, ahol a csapadékból származó utánpótlódás sokévi átlagos értéke meghaladja a 20 mm/évet.

2b) Azok a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területek közé nem tartozó területek, ahol a felszín alatt 100 m-en belül mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatók.

2c) Azok a területek, ahol a porózus fő vízáadó képződmény teteje a felszín alatt 100 m-en belül található.

2d) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint állami tulajdonban lévő felszíni állóvizek mederétől számított 0,25–1,0 km közötti övezete.

2e) Az 1. d) pontban nem említett, külön jogszabály által kijelölt védett természeti területek.

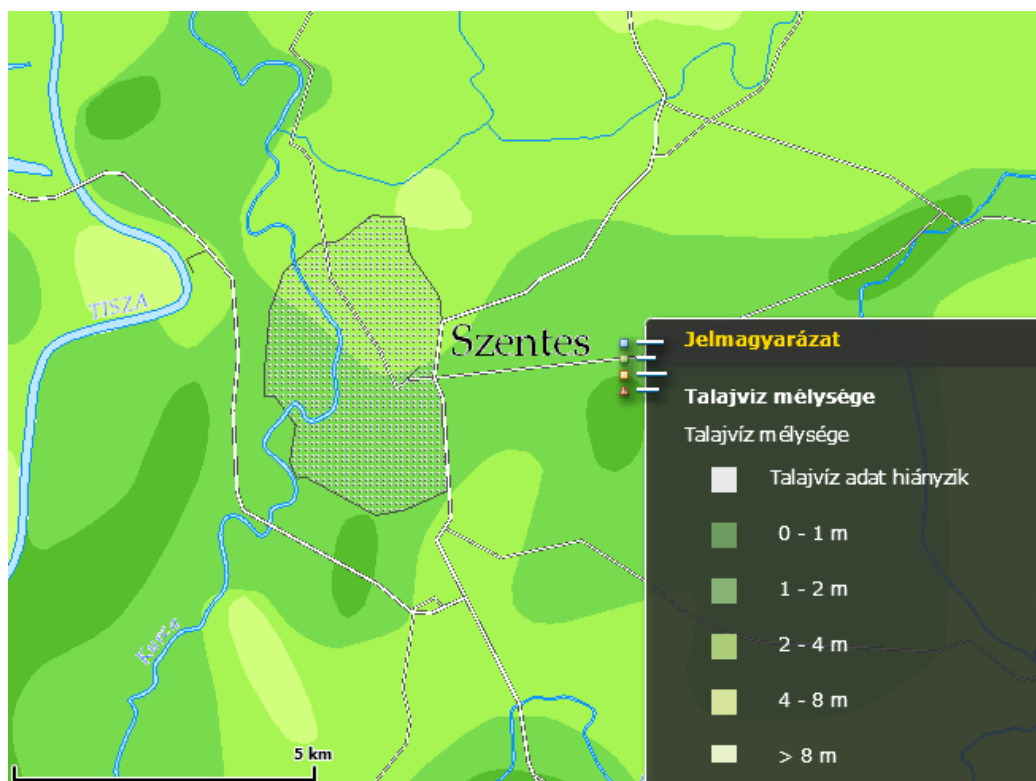
3. Felszín alatti víz állapota szempontjából kevésbé érzékeny terület

3) Egyéb, az 1–2. pontokba nem tartozó területek.

Talajvíz

Szentes és környékén a talajvíz átlagos mélysége 1-4 méter körül van, de Szentestől ÉK-re ez alá süllyed. A térség rendkívül gazdag rétegvizekben, kitűnő vízáadó rétegekkel rendelkezik. A város hévizet adó rétege felső pannon korú, melynek vízhozama kutanként 1000 l/p-t meghaladó, a szolgáltatott gyógyvíz jellegét tekintve alkáli-hidrogén-karbonátos, kémiai típusa szerint Na-HCO₃-os, általában 60°C feletti felszíni hőmérséklettel.

1-19. térkép: Település és környékének felszín alatti vízszint térképe

Forrás: Magyarország talajvízszint mélység térképe (0-8m)

VGT

A Vízgyűjtő-gazdálkodási tervek (VGT) tartalmazzák a felmért vízgazdálkodási problémák, a környezeti célkitűzések és ezen célkitűzések megvalósítására szolgáló intézkedések összefoglalását. Szentes területe a p.2.13.2 felszín alatti víztesten található és az erre a víztestre vonatkozóan meghatározott célok és intézkedések teljesítésében érintett.

Felszín alatti
vízbázis

Szentes területén található vízbázisokat az 1.16.1. fejezet mutatja be, a kitermelt víz minőségi jellemzésével. A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóellátást szolgáló vízlétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. számú melléklete tartalmazza a vonatkozó területhasználati korlátozásokat.

1.17.3 Levegőtisztaság és védelme

A levegő minőségére legjelentősebb hatást a közlekedésből, a lakossági fűtésből és az ipari tevékenységből származó szennyezések gyakorolják, de nem hanyagolhatók el a különböző meteorológiai helyzetekben esetlegesen nagyobb távolságról érkező szennyezések sem. A településeken a fűtési időszakban a nitrogén-oxid (NO_x) és a kisméretű szállópor (PM₁₀), nyáron

a felszín közeli ózon szennyezettség jelenthet problémát. A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján az ország területét és településeit a légszennyezettség mértéke alapján a környezetvédelmi és a közegészségügyi hatóság javaslatának figyelembevételével zónákba kell sorolni. A zónák kijelölésére a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendeletben (a továbbiakban: 4/2002. KvVM rendelet) került sor. A rendelet az egyes zónákban 11 szennyező anyagot értékel, ezekre A, B, C, D, E, F csoportokba, valamint a talaj közeli ózon esetében O-I és O-II csoportokba tipizálja a zónát.

A 4/2002 (X. 7.) KvVM rendeletben Szentés a F légszennyezettségi zónába tartozik, nem szerepel a kiemelt települések között. Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózatnak a településen 2006-ig üzemelt manuális mérőállomása, ahol az ülepedő por, SO₂, NO₂ szennyezettséget mérték.

A levegő állapotára a település lakossága, a helyben működő ipari-mezőgazdasági és szolgáltató szervezetek, valamint az átmenő- és helyi gépjármű forgalom van a legnagyobb hatással. A településen a levegőminőséggel kapcsolatos jelentős problémák nincsenek, az elmúlt években számos intézkedés történt, ami a levegő minőségére is kedvezően hatott.

A levegőtisztaság-védelem problémakörének keretein belül nem lehet figyelmen kívül hagyni a „bűz” okozta környezetterhelést. Nem mérhető, de a lakosság szempontjából jelentős lokális – és általában esetenkénti – terhelés a bűzhatás, amit elsősorban az állattartó és feldolgozó telepek okoznak és kedvezőtlen széljárás esetén a város jelentős területén okoz kellemetlenséget. Továbbá a mezőgazdasági területek szerveztrágyázásakor észlelhető. A szaghatások általában sajátos esetekben és adott légmozgás esetén észlelhetők, ezért többségükben nehezen orvosolhatók.

Az Önkormányzat sikeres eredménnyel záródó kezdeményezése volt a Környezetvédelmi Felügyelőség felé a mezőgazdasági területekre való szerveztrágya kijuttatásának szabályozására vonatkozó észrevétele. A kezdeményezés hatására született meg az a rendelkezés, amely a meglévő jogszabályi háttér kiegészítéseként meghatározza, hogy mely környezeti feltételek fennállása (lég hőmérséklet, szélirány, stb.) esetén tilos a szerveztrágya kijuttatása a földekre.

Egyre kisebb mértékű a telephelyek fűtése által okozott légszennyezés ami a földgáz tüzelés bevezetésétől, valamint a fűtésrekonstrukciók során a jobb hatásfokú, gazdaságosabb és magasabb igényeknek megfelelő berendezések telepítéséből adódik. Azonban az emberek elszegényedése és a gáz árának emelkedése a lakosság tüzelési szokásait megváltoztatta. Egyre többen térnek vissza a fa-, szén-, vagy vegyes tüzelésű kazánok használatára, vagy tüzelnek el mindennemű hulladékot.

A légszennyező anyag kibocsátásának csökkenését érte el a Város Szolgáltató Kft., így sikeresen hozzájárult a levegőminőség védelméhez, mivel forrás oldali gázfelhasználásuk mindössze 3-4%, így alig üzemelnek a gázkazánok, évente mindössze 15-20 napot. 2009-ben a Kurca-parti fűtőműben az elavult, SLT gázkazánok helyett WIESSMANN kazánokat építettek be. A hatásfok növelésével tovább csökkent a légszennyezés mértéke.

Szintén hozzájárult a légszennyezés csökkentéséhez a „Panel program”. A programnak köszönhetően a hőszigeteléssel és korszerű, magas légzárású nyílászárókkal ellátott lakások energia igénye csökkent.

Az Üdülőközpont Nonprofit Kft. 2013-ban megszüntette a gáztüzelést, helyette a sátrak fűtését is termálvízről oldja meg, így a légszennyezés tovább csökkent.

A város az energetikai programjának megvalósítása során a termálenergia felhasználásának további bővítését kiemelt feladatnak tartja. Az erre irányuló munkák folyamatosak. Egyre több intézmény és lakás került a rendszerbe, amely szintén hozzájárul a légszennyezés további csökkenéséhez.

A gépjármű forgalom okozta imissziós hatásokról mérési adatok nem állnak rendelkezésre. A mezőgazdaság főleg porral, a különböző energiaszolgáltató berendezések üzemeltetéséből származó anyagokkal, a művelés nélküli területeken a gyomnövények pollenjeivel, illetve alkalmasszerűen a légipermetezések által növényvédőszerrel szennyezi a levegőt.

Szentesen a talaj-eredetű porterhelés csökkenését eredményezte többek között az is, hogy minden belterületi út, utca burkolt. Folyamatosan bővül a külterületi pormentesített mezőgazdasági utak száma is (pl.: Bereklaposi zártkertek között húzódó utak), melyek készítéséhez a nagy beruházásokból kikerülő, útalap készítésére alkalmas inert hulladékok kerülnek felhasználásra, ezzel is csökkentve a környezetterhelést.

Az önkormányzat kezelésében lévő ingatlanokon a parlagfű irtás folyamatos, csökkentve ezzel a levegő pollentartalmát. A külterületi mezőgazdasági földek használatát, beleértve a gyomtalanításukat is a Szentesi Járási Hivatal Járási Földhivatala ellenőrzi.

Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelettel összhangban a környezetvédelem helyi szabályairól szóló önkormányzati rendelet előírja, hogy a város bel- és külterületén lévő közterületen és magánterületen tilos a lábon álló növényzet, tarló, illetve növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék égetése, tilos a gyeper, nád és más vízi növények égetése, valamint az avar, kerti hulladék és háztartási hulladék égetése. Tilos az erdőben és fásított területen, illetve annak 200 méteres körzetében a tűzgyújtás.

1.17.4 Zaj, és rezgésterhelés

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza az üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékeit a zajtól védendő területeken.

Sorszám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szinthe* (dB)	
		NAPPAL 06-22 ÓRA	ÉJJELE 22-06 ÓRA
1.	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
4.	Gazdasági terület	60	50

Jelenleg a településen nem működik olyan ipari létesítmény, amely jelentős zajterhelést okozna. A zaj- és rezgésvédelem területén, a területileg illetékes környezetvédelmi és természetvédelmi felügyelőség az üzemek számára zajkibocsátási határértéket állapít meg, amelynek betartását helyszíni mérésekkel ellenőrzi. Határértéket meghaladó zajkibocsátás esetén az üzemet műszaki intézkedések megtételére kötelezi, annak nem teljesítése esetén bírság kiszabására kerül sor.

A mezőgazdaság két ágazata közül a növénytermesztés – tevékenységének helyszínéből adódóan- panaszokra okot nem, vagy csak elvétve okoz. Időszakosan (pl. szántás, betakarítás, repülőgépes növényvédelem, termék-fuvarozás) terhelik zajjal környezetüket. A kapcsolódó helyi feldolgozó háttér (szárítók, gabonátárolók) száma nem jelentős, és zaja sem terjed túl általában a mezőgazdasági terület (szérű) határán. A mezőgazdasági termékek áru fuvarozásának hatása a nyári, őszi időszakokra esik és a belterületi utak forgalmára nincs jelentős hatással.

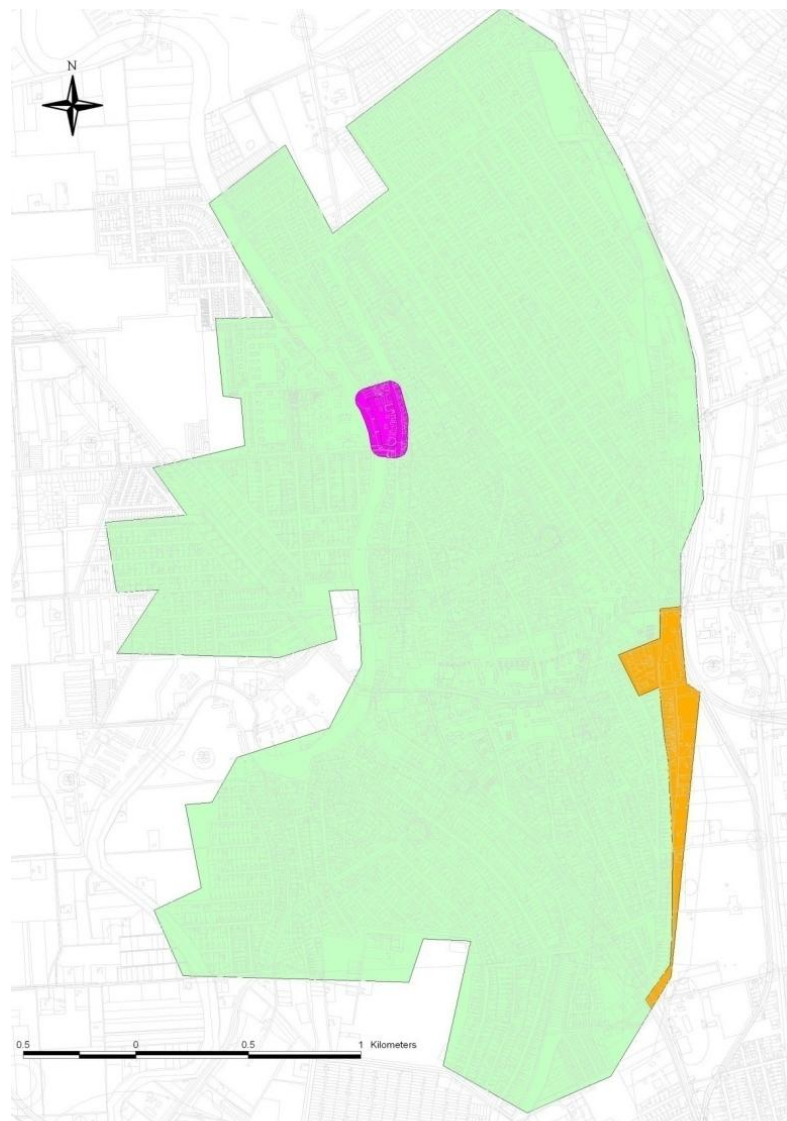

Előfordult lakossági panasz az állattartással, a zenés vendéglátó helyek üzemeltetésével és az Ipartelepi úton létesült takarmánykeverő üzem működésével, valamint a baromfi feldolgozó üzem logisztikai tevékenységével kapcsolatban.

A lakókörnyezet egyes térségeiben elsősorban a közúti közlekedésből adódó zajszennyezések okoznak problémát. Korábbi vizsgálatokból kitűnt, hogy a Kossuth u. mentén a közlekedési zaj nappal és éjjel is meghaladta az előírt határértékeket. Az elkerülő út megépítésének és a 7,5t-nál nagyobb járművek a városon átmenő forgalmának megtiltásának hatására a gépjárművek által okozott zajterhelés jelentősen lecsökkent.

A közlekedésből eredő zaj mértékében jelentős hatása van a gépjárművek számán felül az útburkolat minőségének is. Ezért az útfelújítási munkák hatása a közlekedésbiztonságon felül környezetvédelmi tényezőkben is (zaj, rezgés, porszennyezés) jelentkezik.

1-20. térkép: Helyileg szabályozott zajterhelési határértékek - Szentes város közigazgatási területén

Szerkezeti terv
Zajterhelés
Kórház és környéke
nappal 45 dB/éjjel 35 dB
Lakóterület, intézmények
nappal 50 dB/éjjel 40 dB
Gazdasági terület
nappal 60 dB/éjjel 50 dB

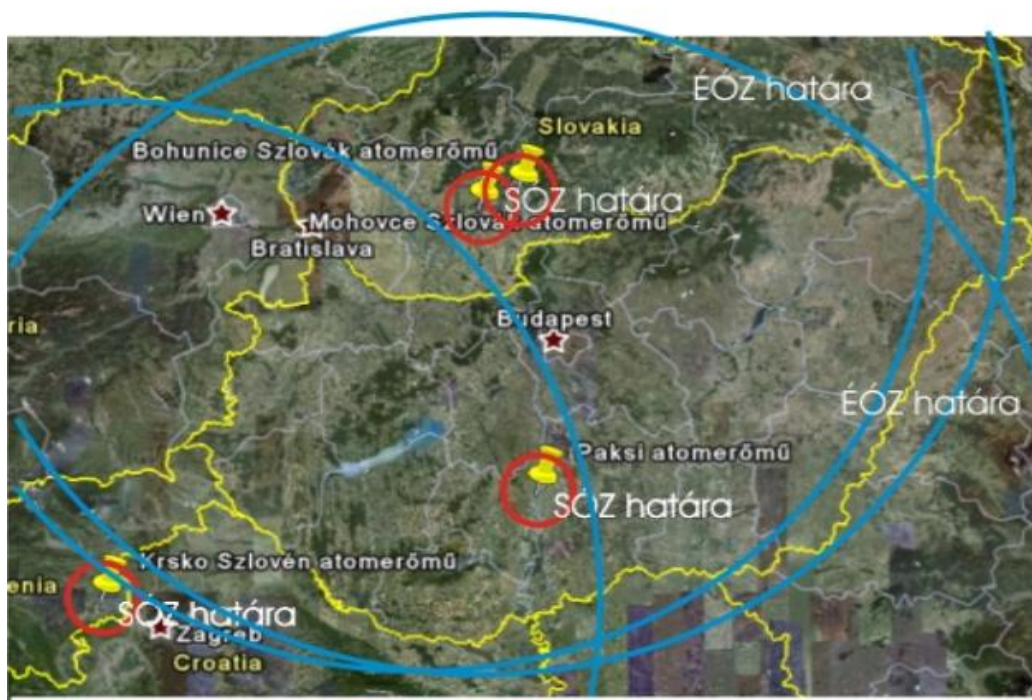
Zajterhelés területi besorolása

1.17.5 Sugárzás védelem

Település lakóterületeit nagyfeszültségű távvezeték nem érinti. A település legmagasabb építménye, melyen több átvíztűz állomás is üzemel a szentesi TV torony.

Szentes Paks, Mochovce, Bohunice atomerőművek 300 km-es Élelmiszer-fogyasztási Korlátozások Övintézkedési Zónája (ÉÓZ) területére esik, de Paks atomerőmű 30 km-es Sürgős Övintézkedési Zónája (SÓZ) nem érinti.

1-21. térkép: SÓZ és ÉÓZ határok hazánkban és a környező országokban

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének követésére hazánkban egy országos sugárzásfigyelő rendszer épült ki. A rendszer legfontosabb része a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a szabad téren álló állomások olyan műszerekkel vannak felszerelve, amelyek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzás: az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét.

Szentes területén egy sugárzásmérő pont (HU0329) található.

1.17.6 Hulladékkezelés

Hulladékgazdálkodási Társulás

Szentes város és a Dél-Alföldi régió 88 települése 2006-ban önkormányzati társulást hozott létre a Délkelet-Alföld Regionális Hulladékgazdálkodási rendszer (DAREH) Létrehozását célzó Önkormányzati Társulás néven. A társulás célja, hogy együttes erővel biztosítsa a tervezett hulladékgazdálkodással kapcsolatos, így a rekultivációs munkálatok megvalósíthatóságát is az előkészületekkel, a projekt menedzselésével, megvalósításával és ellenőrzésével együtt. A feladat megvalósítása során a tagok hulladékátalakító állomások, hulladékkezelő művek, hulladékválogató létesítmények, hulladékgyűjtő udvarok és szigetek kialakítását, valamint elhagyott hulladéklerakó telepek rekultivációját vállalják. A DAREH a környezet védelmének érdekében, valamint a felszíni és felszín alatti vizek további szennyezésének megakadályozására és a nem megfelelő műszaki védelemmel rendelkező települési szilárdhulladék-lerakók által okozott környezetterhelés minimalizálásának, vagy megszüntetésének érdekében a nem megfelelő műszaki védelemmel rendelkező bezárt, felhagyott települési szilárdhulladék-

lerakóinak a rekultivációját hajtja végre a KEOP-7.2.3.0. kódszámú, „A települési szilárdhulladék-lerakókat érintő térségi szintű rekultivációs programok elvégzése” című pályázati konstrukció keretében.

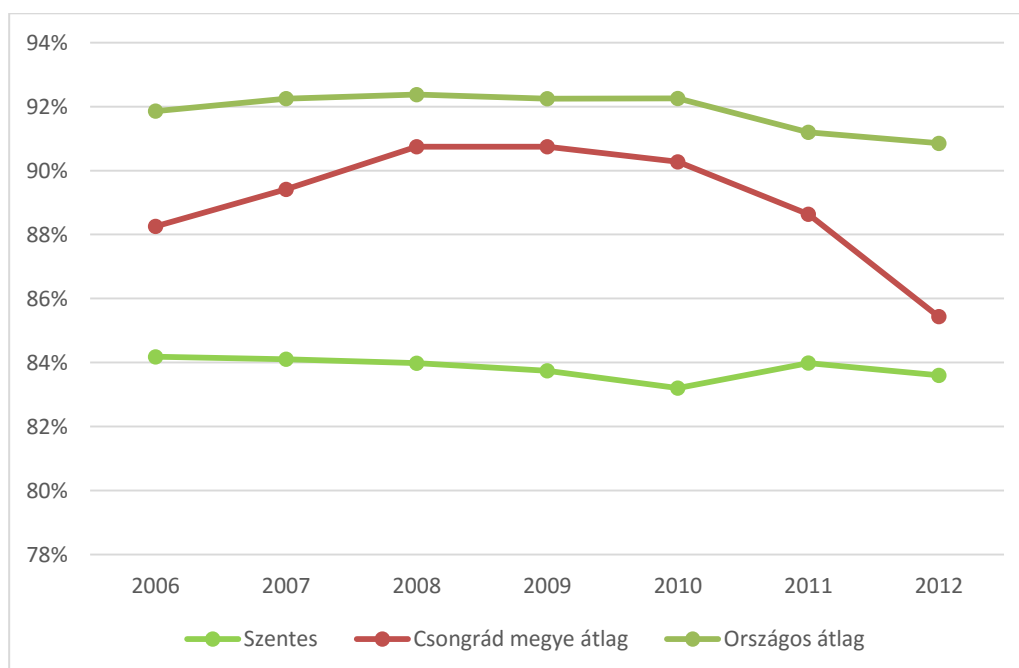
A térségi szintű rekultivációs programban összesen 76 db hulladéklerakó rekultivációját valósítják meg. Ebből 3 db-ot Szentesen. A projekt keretén belül Szentesen több mint 125 ezer négyzetméternyi területet rekultiválnak (Szentes-régi, Szentes- Berki, Szentes- Termál lerakók). Az I. ütemben a Szentes – Termál(hrsz. 067/8) bezárt települési szilárdhulladék-lerakó munkálatai valósultak meg. A II. ütem keretében kerül sor a Szentes-régi bezárt települési szilárd hulladék-lerakót (hrsz. 1352/15), és a Szentes-Berki bezárt Regionális hulladéklerakó telep (hrsz.01398/8) rekultivációjára. A rekultivációs munkák 2015 nyarán fejeződnek be.

A két évre megkötött szerződés lejártát követően, várhatóan 2016 januárjában kezdi meg üzemelését a DAREH Társulás hulladékkezelési rendszere, amelynek része lesz a Berki Hulladéklerakó mellett épülő átrakó állomás, a rendszerbe bekapcsolódhat a közelmúltban a hulladéklerakó telepen megépült szelektív válogató egység is.

Közszolgáltató

A kommunális szilárd hulladékokkal kapcsolatos közszolgáltatást a településen a Szentes Városházai Nonprofit Kft. végzi. A szolgáltató feladatkörébe tartozik a Szentes- Berki Hulladéklerakó Telep, a szelektív hulladékkezelő, a komposztáló tér és az inert hulladékkezelő üzemeltetése, valamint további két lezárt hulladéklerakó kezelése.2010. január 1-től a szentesi hulladéklerakó nem üzemel. A hulladék elhelyezése 2012. december 31-ig szóló szerződés alapján az A.S.A. Hódmezővásárhely Köztisztasági Kft. hulladéklerakó telepen történt. 2012. december 28-án jogerősen lezárult a 2013 – 2015 évre vonatkozó hulladék-elhelyezés közbeszerzési eljárása, amely eredményeként ebben a két évben a felgyői hulladéklerakóban kerül elhelyezésre a szolgáltató által begyűjtött kommunális hulladék. A felgyői hulladékkezelő telep szinte ugyanabban a távolságban van, mint a korábbi hódmezővásárhelyi lerakó telep, így többszállítási költség nem merül fel.

1-30. ábra: Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya

Forrás: TEIR ITS adatbázis

Szelektív
hulladékgyűjtés

A városban a közszolgáltató működteti a szelektív hulladékgyűjtést. A településen hulladékgyűjtő udvar, komposztáló telep működik. A közszolgáltató évente 1 alkalommal ősszel szervez lakossági lomtalanítási akciót a településeken.

Szentes városban a meglévő 33 db szelektív hulladékgyűjtő sziget elhelyezésénél elsődleges szempont volt, hogy a város belterületének bármely ingatlanáról a településen belüli közlekedés során legalább egy db gyűjtősziget „útba essen”, és ne legyen 200 méternél messzebb. Ez az elérhetőség, és a gazdaságossági szempontok (kihasználtság, üzemeltetés, telepítési költségek) összevetésével alakult ki a gyűjtőszigetek mai elrendezése.

A szelektív hulladékgyűjtő szigetek 4 db frakció gyűjtésére van lehetőség (fém, műanyag, papír, üveg). Sajnálatos tapasztalat, hogy a lakosok egy része nem rendeltetésszerűen használja ezeket a szigeteket. Ennek következtében a városképet rontó, közegészségügyileg is kifizácsolható állapot alakul ki időről-időre a konténerek mellett.

2009. év elejétől lakossági házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési kísérlet kezdődött Szentes mintegy 570 ingatlant érintő, családi házas beépítésű területén. A kedvező tapasztalatok alapján a Szentes Városellátó Nonprofit Kft. fokozatosan lakossági házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetését végzi Szentes családi házas lakóterületein.

A 2011. év novemberében az önkormányzat önerőből megépítette a Berki Hulladéklerakó Telep területén a hulladékudvart. A szelektíven gyűjtött hulladék válogatására átadott csarnok üzembe helyezését követően fokozatosan növelhető a házhoz menő sárga zsákos gyűjtéssel érintett ingatlanok száma. A szelektíven gyűjtött műanyag hulladék utóválogatása során 9 hulladékfrakció képződik.

A Szentes Városban képződő építési – bontási hulladék hasznosítható részének helyben történő kezelése érdekében 2011. június végén került átadásra a Berki Hulladéklerakó Telephez kapcsolódóan az 5.000 m² alapterületű inert hulladékkezelő tér. Az aprított útalap minőségű kőanyag készítése folyamatos. A termék első sorban a Szentes Városellátó Nonprofit Kft. által végzett mélyépítési munkái során kerül felhasználásra. A termékként történő forgalmazás előfeltételeként szükséges minősítési rendszer kialakítása megtörtént, a termék forgalmazása folyamatosnak mondható.

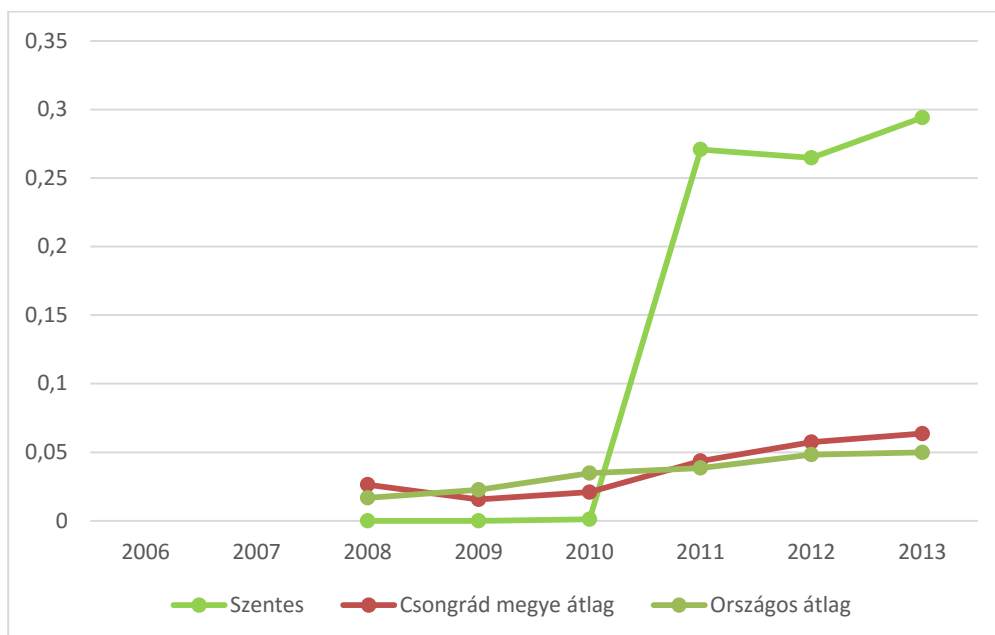
A Szentes Városellátó Nonprofit Kft. évente 1 alkalommal szervezett lakossági veszélyes hulladékgyűjtést, melynek keretein belül a lakosság saját maga szállíthatta ki a hulladékát a hulladékudvar területére, ahol ingyenesen átvették azt. A rezsicsökkentés miatt ez a lehetőség 2013. évben megszűnt. Az elhasznált gépjármű gumiabroncs, olaj és zsír begyűjtése a hulladékudvarban folyamatos.

A komposztáló telep kapacitásának teljes kihasználtsága 100 %-os, a vegyes lakossági eredetű települési szilárd hulladék biológiailag lebontható frakciójának legalább részben történő elkülönített gyűjtése esetén kapacitásbővítés szükséges. A teljes elkülönített gyűjtéshez a szállítókapa-
citás rendelkezésre áll, a szabványos gyűjtőedényzet beszerzéséhez azonban pályázati forrásra lenne szükség. Jelenleg a téli hónapok kivételével az ingatlanok előtt rendezett formában kihelyezett zöldhulladékot a Szentes Városellátó Nonprofit Kft. térítésmentesen szállítja.

A szolgáltató 2012. év novemberében megkezdte a Szentes – Berki Hulladékkezelő Telep Zöldhulladék Komposztáló üzemelése során előállított komposzt „Berki Komposzt” megnevezéssel történő forgalmazását. A Berki Komposzt forgalomba hozatalára a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatósága a szükséges laboratóriumi vizsgálatok eredménye alapján engedélyt adott.

1-31. ábra: A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék aránya

Forrás: TEIR ITS adatbázis

A szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya évről évre növekszik. A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék aránya 2010-2011 között ugrásszerűen megnőtt, majd azóta jelentősen nem változott.

Állati eredetű
hulladékok

Az állati eredetű hulladékgyűjtést a Szentes Városellátó Nonprofit Kft. közfeladatként végzi a Gyepmesteri Telepen, az elszállítást szerződés szerint az ATEV ZRt. heti 2-3 alkalommal végzi.

Folyékony hulladék

A település szennyvízelvezetésével kapcsolatos információkat az 1.16.2 fejezet tartalmazza.

A szippantott szennyvíz begyűjtése és a szennyvíztelepen történő leürítése lényegében a három külső településrészre (Kajánújfalu, Lapistó, Magyartés) korlátozódik. A szennyvíztelep ilyen irányú terhelése mintegy harmadára csökkent. A településről a folyékony hulladékot (szippantott szennyvizet) közszolgáltatás keretében a Képviselő-testület pályázati eljárás keretében kiválasztott, engedéllyel rendelkező magán vállalkozó gyűjti össze, és a Szentes Városi Szennyvíztisztító Telepen helyezi el. A korábbiakban a keletkező szennyvíziszap a Felgyői Regionális Hulladékkezelő Központba kerülhetett.

Az új szennyvíztisztító telep elkészültét követően tisztított szennyvíz a Tiszába kerül csővezetéken keresztül. A visszamaradó szennyvíziszap a telephez épülő komposztálóba kerül, a készkomposztból pedig a tervek szerint bevizsgált virágföld lehet.

1.17.7 Vizuális környezetterhelés

Ipari Park a város belterületének K-i határában találhatóak, fejlesztése folyamatos. Az Ipari Park területén felhagyott, leromlott katonai épületek találhatóak, melyek hasznosítása a gazdasági funkcion belül raktározási, gépjármű elhelyezési (garázs) célokra képzelhető el. A település területén jelenleg három külfejtéses bánya rendelkezik engedéllyel, ebből egy szünetel. Szentes város területén egykor működött téglagyár nyersanyag ellátását helyben bányászott agyaggal biztosították, a téglagyár bezárása óta ezeknek a bányatavaknak a hasznosítása, vízfrissítése nem megoldott, vízminőségük nem megfelelő. Elhanyagolt, romos állapotú épületekből a belvárosban több is található, melyek megszüntetése, felújítása a városkép javításához elengedhetetlen.

ITS DA Konzorcium

1.17.8 Árvízvédelem

A település az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén található. Szentes területe az alábbi árvízvédelmi szakaszokhoz tartozik:

- A 11.05. számú Mindszent-Szentesi árvízvédelmi szakasz a Tisza bal parti védtöltés alsó szakaszával, valamint a Hármaskörös bal parti és a Maros jobb parti árvízvédelmi vonalakkal az 1783,0 km²-nyi 2.95 sz. Körös-Tisza-Maros-közi ártéri öblözet árvízmentesítését biztosítja. Közvetlenül Mindszent, Szegvár községek, és Szentes város árvízvédelmét szolgálja, illetőleg a szakasz mélyártéri területein helyezkedik el Derekegyháza. Az árvízvédelmi szakasz Mártély felső határától (44+802 tkm) Szentes fölött a Hármaskörös bal parti védtöltés kezdetéig (76+566 tkm) tart. Teljes hossza 31.764 fm, mely teljes egészében földtöltés.
- A 11.08. számú Szentes-Öcsödi árvízvédelmi szakasz a 2.95. számú Körös-Tisza-Maros-közi ártéri öblözet Hármaskörös bal part menti területét mentesíti az árvizektől. Az 1783,0 km²-nyi mélyártéri területből 351 km² a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területére esik, míg a maradék 1432,0 km²-nyi mélyártér védelmét a Tisza bal és Maros jobb parti védvonalakkal együtt az ATIKÖVIZIG biztosítja. A 35.913 fm hosszú Hármaskörös bal parti védtöltésből a 0+000-11+252 tkm szelvények közötti szakasz esik Csongrád megye területére, amely teljes hosszában földtöltés. A 11.08. Szentes-Öcsödi árvízvédelmi szakasz menti mélyártéri terület Csongrád megyére eső területén egy település található: Szentes (Magyartés), melynek területén ártéri sziget is található.

2006 óta eltelt időszakban jelentősebb árvízesemény nem volt.

1.17.9 Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

A fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák az alábbiak:

- A mezőgazdasági területhasznosítás és az ökológiai szempontok összehangolása
- Az öntözés feltételeinek javítása, és/vagy mezőgazdasági struktúra váltás alkalmazkodva a szárazodó éghajlathoz
- A tanyák vízfelhasználásának korszerűsítése (fúrt kutakártalommentesítése, víztisztítás alternatív módszereinek bevezetése, vízvisszaforgató rendszerek kialakítása)
- A tanyák energetikai korszerűsítése, energiaellátásának biztosítása(villamosítás, alternatív megoldások)
- Légszennyezettséget mérő állomás hiánya
- Parlag területen terjedő allergén gyomok
- A fűtésből származó légszennyezés mérséklése
- A mezőgazdasági tevékenységből származó bűzszenyezések csökkentése
- A csapadék- vízvezető hálózat fejlesztése külterületen, Nagyhegy csapadékvíz- elvezetésének megoldása, mirhók rendezése
- A Kurca-főcsatornát szennyező illegális szennyvíz becsatlakozások megszüntetése, a vízminőség javítása
- A Kurca-főcsatornához tartozó erek, mellékcsatornák folyamatos karbantartása, vízminőségük ellenőrzése
- Bioremediációs program folytatása a Kurca-főcsatornán

- A Kurcán folyamatos frissvíz utánpótlásáról való gondoskodás
- További vízfelszínen úszó oxigén dúsító szökőkutak telepítése a Kurca Szentes város belterületi szakaszán.
- Parti nádsávok meghagyása, parti sávok fásítása
- Szennyvíztisztító telep korszerűsítése (folyamatban)
- A termálvizek hőenergiájának minél nagyobb hatásfokkal való kinyerése annak érdekében, hogy minél kisebb hőfokú víz kerüljön kivezetésre a felszíni vizekbe
- Az elfolyó melegvizek egységes rendszerű összefogásával és a Tisza sodorvonalával való bevezetésével az alsóréti levezető vezeték kiépítése, valamint az elfolyó vizek gazdaságosan kinyerhető másodlagos hőtartalmának a hasznosítása
- Szervezett zöldhulladék gyűjtés megoldott, de teljessé tételének feltétele az edényzet ellátottság biztosítása a háztartási zöldhulladék gyűjtésére
- A komposztáló telep kapacitásának fejlesztése
- Az illegális hulladék elhelyezés jelentős környezeti probléma
- A lakossági veszélyes hulladékgyűjtés nem megoldott
- A Termál-tó fejlesztése és az érintett Natura 2000 területek problémájának megoldása környezet, természetvédelmi szempontból elfogadható módon
- Ivóvízminőséggel kapcsolatos problémák megoldása (Ivóvízminőség javító program folyamatban)
- Használt termálvizek ártalommentes elhelyezése
- Felhagyott bányatavak rekultivációja
- Felhagyott katonai telephelyek hasznosítása
- Vízkárelhárítási terv rendszeres felülvizsgálata
- Energetikai korszerűsítések folytatása, megújuló energiák minél szélesebb körű alkalmazása

1.18 Katasztrófavédelem

1.18.1 Építésföldtani korlátok

1.18.1.1 Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

Szentes területén alábányászott területek, barlangok és pincék nincsenek.

1.18.1.2 Csúszás, süllyedésveszélyes területek

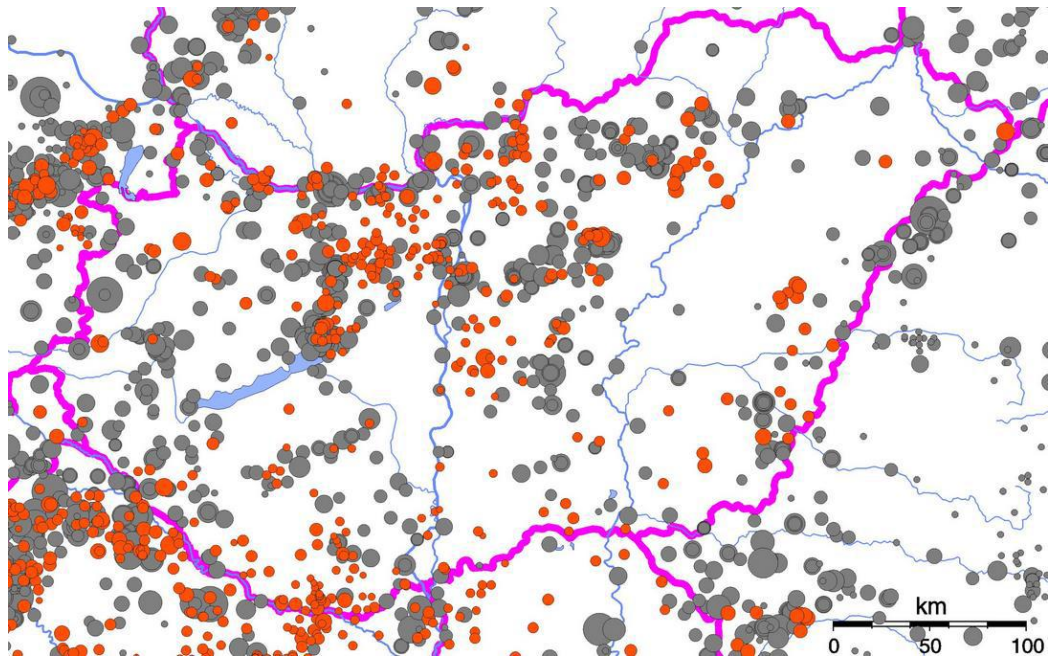
Szentes területén szélereziónak kitett terület nincs a megyei területrendezési terv alapján. A város területén a domborzati viszonyokból és a tájhasználatból adódóan csúszás- és süllyedésveszélyes terület nincs.

1.18.1.3 Földrengés veszélyeztetett területek

Magyarországon évente átlagosan 100-120 kisebb földrengés van, mely a lakosság részéről nem érzékelhető. Kb. évente négy-öt olyan földrengés keletkezik, mely az epicentrum környékén már jól érzékelhető, de jelentős károkat nem okoz. Jelentős károkat okozó földrengés 15-20 évente keletkezhet.

1-22. térkép: A földrengések területi eloszlása Magyarországon. A szürke körök a historikus rengéseket (456-1994), a piros körök az utóbbi évek rengéseit (1995-2009) mutatják

Forrás: foldrenges.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=94:magyarorszag-foeldrenges-veszelyeztetettsege&catid=5:geofizika&Itemid=7

Legutóbbi érzhető rengések:

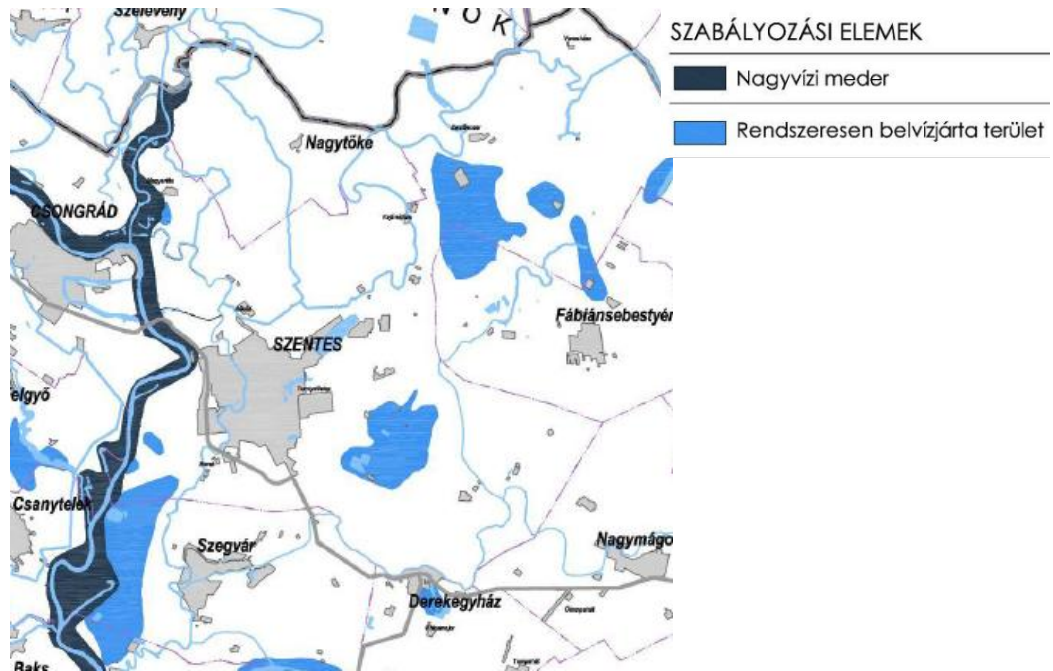
- 2015.01.01 Cserhátsurány-Nógrádmarcfal,
- 2014.08.03 Cserhátsurány
- 2014.06.04 Bükk hegység

Az elmúlt években Szentes területén földrengés nem keletkezett.

1.18.2 Vízirajzi veszélyeztetettség

A település rendelkezik Vízkárelhárítási Tervvel, mely 2008-ban készült el, felülvizsgálata jelenleg folyik. A Csongrád Megye Területrendezési Terve alapján Szentes területén a vízirajzi veszélyeztetettség által érintett területeket a következő ábra szemlélteti.

1-23. térkép: Vízrajzi veszélyeztetettség

Forrás: Csongrád Megye TRT

1.18.2.1 Árvízveszélyes területek

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete szerint Szentes C - enyhén veszélyeztetett település.

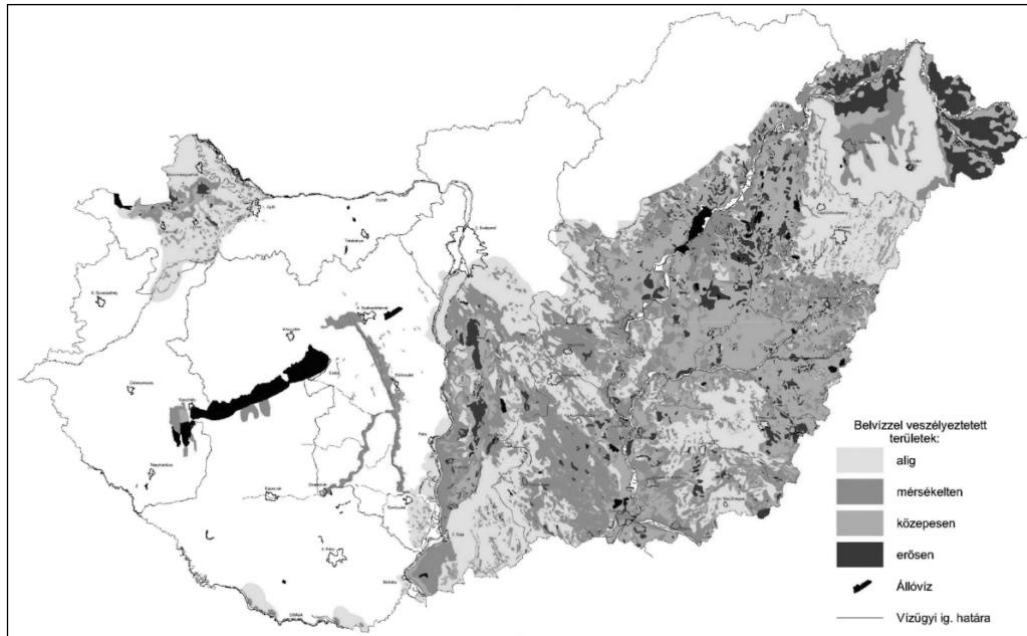
1.18.2.2 Belvízveszélyes területek

A település belvízrendszerének bemutatását az 1.17.2.1 fejezet tartalmazza.

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete szerint Szentes C - enyhén veszélyeztetett település.

1-24. térkép: Magyarország belvíz veszélyeztetettségi térképe (1. belvízzel nem, vagy alig veszélyeztetett terület, 2. belvízzel mérsékelten veszélyeztetett terület, 3. belvízzel közepesen veszélyeztetett terület, 4. belvízzel erősen veszélyeztetett terület)

Forrás: A magyarországi belvíz-veszélyeztetettségi térkép elkészítésének szakmai, kutatási megalapozása, BELVÍZ-INFO Projekt (GOP-1.1.1-2008), www.belvizinfo.hu

Az egyre szélsőségesebbé váló időjárás miatt a korábbi kapacitások elavulttá váltak, ehhez társul a folyamatosan növekvő városi térburkolatok csapadékvíz lefolyást módosító hatása.

1.18.2.3 Mély fekvésű területek

Szentes város közigazgatási területe az ország legmélyebben fekvő területei közé tartozik (Bf. 85 m alatt). Ehhez társul a kedvezőtlen talajrétegződés, amelynek következménye az, hogy a talaj szikkasztóképessége rendkívül rossz. Ehhez járul még kedvezőtlen körülményként, hogy az utóbbi időben megnőtt a rendkívüli mértékű, a mértékadót lényegesen meghaladó csapadékmennyiségek gyakorisága. A rendszeresen belvízjárta területek a következők:

- Termál-tó (Vekeréri-tározó) üdülőterülete (rendszeresen belvízjárta terület kb. 54 ha)
- Energiaipari terület (rendszeresen belvízjárta terület kb. 2,2 ha)
- Általános ipari terület (rendszeresen belvízjárta terület kb. 9,7 ha)
- Gazdasági, kereskedelmi és szolgáltató terület – a Kurca-főcsatornától nyugatra (rendszeresen belvízjárta terület: kb. 3 ha)

A belterületi csapadékvíz elvezető hálózat a mértékadó csapadékokat gond nélkül vezeti le. Az utóbbi időszak sorozatos rendkívüli csapadéka a főgyűjtő Nagyölgy csatorna mentén okoztak elöntéseket. Ez az oka annak is, hogy a Nagyhegy városrész csapadék elvezető hálózata nem fejleszthető tovább. Az elmúlt években a belvíz a rendkívül csapadékos időjárása miatt - a fenti területeken - keletkező belvíz folyamatos gondot okoz.

1.18.2.4 Árvíz és belvízvédelem

Kiemelt fontosságú a meglévő védvonalak megerősítése, rekonstrukciója, a csapadék-elvezető hálózat rendszeres tisztítása, a hálózat rekonstrukciója, bővítése. Ennek érdekében a települést érintően, az alábbi projektek kerültek megvalósításra, illetve vannak folyamatban:

- A csapadékvíz-elvezető hálózaton 2007-2008, és 2010 években hajtottak végre jelentős fejlesztéseket
- Kidolgozásra került a Nagyvölgy csatorna fejlesztésének 120 MFt-os koncepciója. A meglévő városi csapadék csatorna-hálózaton ezen túl, mintegy 30 MFt-os fejlesztés szükséges ahhoz, hogy az új időjárási viszonyok között is 95%-os teljesítő képességű legyen a hálózat.
- A külterületi belvízcsatorna rendszer - alapvetően fenntartási, üzemelési okok miatt - 65-75%-os elvezetési képességű, miközben a kiépítettsége majdnem 100%-os. Jelenleg két helyen, összesen mintegy 40 MFt értékben indokolt további létesítmények kialakítása.
- 2008. évben Szentes Város Önkormányzata döntést hozott arról, hogy megkezdi a külterületi önkormányzati tulajdonú belvízcsatornák rendezésének előkészítését. A belvízzel legjobban veszélyeztetett I.-II.-III. ütem 2010. 07. 09.-én megkapta a jogerős vízjogi fennmaradási engedélyt, összesen 32,5 km önkormányzati tulajdonú - illetve hozzá kapcsolódó 16,2 km nem önkormányzati tulajdonú - csatornára, összehangolva ezeket az állami tulajdonú befogadó csatornákkal. Az I.-II.-III. ütem bel- és csapadékvíz csatornái illetve műtárgyai rekonstrukciójának azonban nem rendelkezik forrással Szentes Város Önkormányzata.

Jelentősebb árvíz nem volt az elmúlt években. A belvíz minden évben problémát jelent, de jelentős belvíz alakult ki az elmúlt időszakban 2010-2011 években, novembertől márciusig tartó időszakokban. Vis maior események a legutóbbi 2010-2011 évi belvizes időszakhoz kapcsolódtak.

1.18.3 Egyéb katasztrófavédelmi tényezők

1.18.3.1 Kedvezőtlen morfológiai adottságok

Kedvezőtlen morfológiai adottság (pl. lejtés, falszakadás) Szentes területén nincs.

1.18.3.2 Mélységi, magassági korlátozások és tevékenységből eredő korlátozások

Szentes területén mélységi, magassági, valamint tevékenységből eredő korlátozások nincsenek.

1.18.3.3 Ipari veszélyforrások

A városban – a Veszélyes Üzem Adatbázis⁸ alapján - veszélyes üzem nem működik.

⁸http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=seveso_vuzem_index

1.19 Ásványi nyersanyag lelőhely

Szentes az alábbi érvényes hatósági engedéllyel rendelkező bányászati területek, kutatási engedéllyel rendelkező területek és Műszaki üzemi terv határozattal rendelkező bányák találhatóak:

- Szentes I. – agyag, üzemelő külfejtés
- Szentes III. – agyag, szünetelő külfejtés
- Szentes VII. – homok, üzemelő külfejtés
- Szénhidrogén bányatelek. A város területét a Makói-árok I. szénhidrogén bányatelek fedi le.

1.20 Városi klíma

Az általános éghajlati viszonyok leírását az 1.12.1.2 fejezet tartalmazza.

A városban sajátos klimatikus viszonyok alakulnak ki (városklíma), amelyek hőhullámok idején különösen megterhelőek lehetnek. Az egyes városok klímája között jelentős eltérés lehet, mely eredhet az épületek, építmények, burkolatok fizikai jelenlétéből, vagyis az összetett beépítési struktúrából, a burkolatokon használt vízzáró anyagok (aszfalt, beton) miatt megváltozott lefolyási viszonyokból, az alacsony növényborítottságból, a sokféle emberi tevékenység általi (közlekedés, fűtés, ipar) kibocsátásból (hő, vízgőz, szennyező anyagok, stb.).

Ezek a tényezők együttesen jelentősen módosítják a városok klimatikus viszonyait a szabadtérszínéhez képest. Ennek legszembetűnőbb megnyilvánulásai például

- a város légterében kialakult hőtöbblet (ún. városi hősziget),
- a megváltozott átszellőzési viszonyok,
- a levegőminőségi problémák.

A fentieknek megfelelően szükséges, hogy a településszerkezeti, a szabályozási és beépítési tervekben, a zöldterületi rendszer tervezésben és a közút- és közműtervezés során nagyobb hangsúlyt kapjanak a klimatikus szempontok.⁹

Szentes városklímáját befolyásoló tényezők:

- Zöldterületek, erdősültség alacsony foka
- Száraz, meleg klimatikus viszonyok

Szentes város településszerkezete falusias és kertvárosias jellegű, kevés a sűrűn beépített terület, emeletes házak aránya alacsony, jelentős ipari tevékenység nem folyik a településen, a városi hősziget kialakulása nem jellemző, a külterület-belterület közötti hőmérséklet különbségek nem haladják meg a 2-3 C°.

A település nem tagja a Klímabarát Települések Szövetségének.

A városi klíma alakításában egyre kiemeltebb jelentőségű a közterületeken történő faültetés fontossága. Az egyre jelentősebb nyári kánikulában ez pár éven belül szinte létfontosságú lesz.

⁹ Városklíma kalauz, 2011

2 Helyzetelemző munkarész

2.1 A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák

Szentes város demográfiai folyamataira a helyi népesség elöregedése, a fiatal generáció számának folyamatos csökkenése és a megyei szinten, mértékében és ütemében egyaránt kiemelkedő népességfogyás a jellemző. A fogyás elsődleges eleme a természetes fogyás, de sajnos a vándorlási egyenleg is erősen negatív értéket mutat. Az elvándorlás főleg a fiatalabb, képzett népességet érinti.

A kedvezőtlen demográfiai folyamatok kedvezőtlenül érintik mind a helyi gazdaságot, mind az intézményrendszert.

- A fiatal, képzetesebb – képezhetőbb – és motiváltabb munkaerő létszámának csökkenése a helyi munkaerőbázist számolja föl, ami a betelepülő beruházások számára az egyik fő szempont, de a már helyben működők döntéseit, fejlesztéseit, jövedelmezőségét is erősen meghatározza.
- Az intézményrendszer – szociális ellátás (pl. bölcsőde), oktatás, kultúra, sport, rekreációs stb. jelentős „fogyasztója” a fiatalabb generáció. Folyamatos létszámcsökkenésük lassan fölösleges kapacitásokhoz, ezáltal a fajlagos költségek növekedéséhez vezet. Másrészt az intézményeken dolgozó létszám pótlásának alapjai is megkérdőjeleződnek általa. Az elöregedés révén a szociális rendszer másik oldalán és az egészségügyben is fokozódni fog az ellátásra, gyógyításra szoruló idős népesség száma.

Települési közösség(kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő

Szentes város civil társadalma aktív, sokrétű, és a közismert és nagyon gazdag spektrumú sport elkötelezettségen túl is igen színes képet mutat. A szentesiek jellemzően kötődnek gazdag sportéletű és kultúrájú, rendezett, vonzó belvárossal és településképpel, a látványos Ligettel rendelkező városukhoz és ott aktív életet élnek. Ez a kötődés igen fontos közösségi, településfejlesztési erő, ám sok esetben sajnos kevés a helyben elhelyezkedni nem képes, vagy a helyi bérszinttel elégedetlen fiatalok számára ahhoz, hogy itthon tartsa őket, így nagy létszámban hagyják el a várost. Az is jellemző, hogy az elszármazott szentesiek kapcsolatot tartanak gyökereikkel, hétvégeken, szabadságra hazajárnak – ez azonban a helyi munkaerőpiac szempontjából nem jelent segítséget.

Az erős helyi közösség és a civil aktivitás pozitív hatással van a demográfiai viszonyok alakulására, az intézményrendszerre, a gazdasági szerkezetre.

- Jelentős azon fiatalok száma is, akiket a városhoz, a közösséghez, a családhoz, az otthonhoz való kötődés akkor is a városban tart, ha a megélhetés itt nehezebb, mint külföldön. Ők azok, akik még javíthatják a demográfiai mutatókat, családot alapítanak, így a természetes szaporulatot növelik, a vándorlási egyenleg negatív rátáját nem rontják tovább. Ezen egyenlegnek, bár deficitese, van azért egy jelentős bevándorlási eleme is: sokak számára vonzó letelepedési helyszín Szentes, amihez hozzájárul a közösségi kohézió, a hagyományok, a közösség, mint vonzerő.

- Az intézményrendszer „feltöltése” és a későbbi munkaerő utánpótlása szempontjából is igen jelentős az a népesség, akit a közösségi kohézió tart (is) a városban.
- A gazdaság szempontjából a képzett munkaerőbázis megléte alapvető fontosságú. Azon népesség, amelyet a közösség kohéziója tart a városban, ezen bázist erősíti. A gazdaság és helyi közösség kapcsolata kölcsönös: míg a helyi erőforrások a vállalkozásokat erősítik, a sikeres vállalkozások képesek munkát, piacképes jövedelmet, perspektívát nyújtani a munkavállalóknak.

Intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés

Szentes város intézményrendszere – szociális, egészségügyi, oktatási, kulturális –jól működő, városi és térségi (jellemzően járási) szerepkörrel bír, feladatát megfelelően ellátja. A város méretéhez képest országos ismertségű gimnáziummal, kórházzal, kulturális létesítményekkel (pl. múzeum) rendelkezik. A szociális intézményrendszer képes tompítani a nehéz gazdasági helyzet révén esetlegesen fellépő problémákat. Az intézményrendszer működtetésének – az önkormányzati kezelés esetében, kötelező és vállalt feladatok tekintetében – a városüzemeltetés képes megfelelni.

A város megfelelő működtetése hatással bír a demográfiai viszonyokra, települési kohézióra és a gazdasági szerkezetre egyaránt.

- A közszolgáltatások intézményrendszere – pl. a bölcsődei ellátás – fontos tényező a gyermekvállalási kedv szempontjából. Az egészségügyi ellátás pedig a munkaképes kor felső határát képes feljebb tolni. A jól működő intézményrendszer biztonság érzetét ad, hozzájárul az elvándorlás mérsékléséhez.
- Az intézményrendszer működteti a kulturális intézményeket, szervezi, menedzseli és finanszírozza a programok, rendezvények egy részét, biztosít helyszínt a kulturális eseményeknek és a civil szerveződéseknek is. Ezért közösségsszervező ereje nagy, hatásában képes ezen területen jelentős eredményeket elérni.
- A munkaerőpiac szempontjából alapvető a munkaképes korú népesség képzettsége, az utánpótlás nevelése, a piac által igényelt rugalmas helyi képzési rendszer, de ugyanilyen fontos ezen népesség egészségi állapota is – mindez a helyi intézményrendszer állapotától, szervezésétől, finanszírozásától függ.

Gazdaság szerkezet és dinamika

Szentes gazdasága viszonylag stabil, évtizedes-évszázados alapokon áll, a rendszerváltás és a privatizáció működőképes helyi gazdaságot talált, amely máig is prosperáló. A gazdaság ágazati szerkezetében ezért nem történt radikális változás: az élelmiszeripar szinte evidens egy agrártársaság központjában, ám itt a néhány meghatározó élelmiszeripari és értékesítési vállalkozás révén ennek országos-nemzetközi jelentősége van. A város gazdaságát egyéb ipari ágazatok – elektronika, fémipar stb. – is jellemzik, a külföldi tőke is jelen van. E cégek jellemzően folyamatos fejlesztésekkel teszik magukat egyre piacképesebbé. A város 1998 óta ipari parkkal segíti a vállalkozások működését. Az ipari park is sikeresen működő projekt. Ugyanakkor bár a helyi vezető iparágakban intenzíven jelen van az innováció és a viszonylag magas termelékenység, magának az iparágaknak a jellegéből adódik, hogy azt összehasonlítva a hightech iparral, azoknál alacsonyabb a jövedelemtermelő képességi szintje. A városnak ezért alapvető törekvése hightech nagyvállalatok megtelepítése, amelyhez a legfőbb eszköz az ipari park. Ezek révén érhető el, hogy minőségi, magasabb bérszínvonalat, perspektívát jelentő, magas presztízsű munkahelyek nagyobb számban jöjjenek létre a városban.

A helyi gazdaság fejlettsége, perspektívája hatással van a demográfiai helyzetre és a város költségvetésére.

- A helyi gazdaság biztosítja a munkahelyeket és a hosszú távú életperspektívát: alapvető a szerepe a munkaképes korú népesség helyben tartásában. Ezáltal a vándorlási egyenleg mindkét oldalát erősítheti: megfelelő működése, és a bérek piacképessége (amihez fejlett, magas hozzáadott értékű gazdaságra és fejlett szolgáltatásokra van szükség) esetén csökken az elvándorlás, nő a bevándorlás, javul az egyenleg. Jelenleg sajnos ezzel ellentétes előjelű folyamatok dominálnak.
- A helyi vállalkozások iparüzési, idegenforgalmi és építményadójukon keresztül járulnak hozzá a város költségvetéséhez, a prosperáló, fejlődő gazdaság egyre növekvő mértékben, ami a költségvetésen keresztül a város működtetését és fejlesztési lehetőségeit is meghatározza.

Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya

Szentes város költségvetése az elmúlt években lezajlott országos szintű közfeladat átcsoportosítás és a finanszírozás változásai révén jelentősen csökkent, meghaladva az ellátandó feladatok csökkenésének mértékét. Ettől függetlenül a város utolsó lezárt és jóváhagyott költségvetése (2013) egyensúlyi helyzetet mutat, a bevételek meghaladják a kiadásokat, az önkormányzat működőképességét sikerült fenntartani, a likviditás folyamatosságát folyószámlahitel igénybe vétele nélkül biztosítani. A város továbbá képes volt jelentős fejlesztések megvalósítására, amelyek esetében a pályázati úton elnyert források mellé az önerő biztosítása is jelentős kihívást jelent. A városban az iparüzési adó bevételek dinamikus növekedése lényeges eleme a költségvetés bevételi oldalának. A város költségvetése várhatóan a jövőben sem teszi lehetővé saját erős fejlesztések megvalósítását, de a pályázati források önrésznének finanszírozását igen.

Az Önkormányzat gazdálkodásából adódó lehetőségek minden területet érintenek, ahol a működés vagy a fejlesztés, esetleg a támogatások részben vagy egészében önkormányzati forrásból származnak. E hatások az önkormányzat korlátos pénzügyi lehetőségeiből adódóan ahhoz mérten jelentősek. Ezek közül is kiemelten:

- Hatással van a demográfiai viszonyokra, azáltal, hogy mennyire tudja ösztönözni a gyermekvállalási kedvet, visszafogni a fiatalok elvándorlását (munkahelyteremtés, lakáspolitikai, a város vonzóvá tétele). Ez a hatás eléggé közvetett és sok erősebb tényező is befolyásolja, pl. cégek, beruházók munkahely teremtési döntései (adózás, világpiaci trendek stb), helyi lakáspiaci árai stb.
- A települési közösségekre a kultúra, rendezvények, programok megrendezése, kezdeményezése, finanszírozás, illetve a civil szervezetek finanszírozása révén. Közvetlen hatás, mivel az ide sorolható tevékenységek egy része teljes egészében függ az önkormányzati forrásoktól.
- Az intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés – a tulajdonos üzemeltető személyétől függően teljes egészében hatással van rá, de léteznek az önkormányzattól teljesen független intézmények is, az átszervezett közoktatásban pedig jellemzően a tulajdonos az önkormányzat, így a fejlesztésekben érintett, de az üzemeltetésben nem.
- Gazdaság szerkezet és dinamika: a helyi gazdasági környezet befektető és vállalkozó baráttá tételével, az ipari park és a költségvetést is érintő támogatások és kedvezmények rendszerével közvetlen hatással van a tématerületre a költségvetés, de annak nagyságrendje miatt csak egy eleme a vállalati döntéseknek.
- Az épített környezetre való hatás a költségvetésben a városrehabilitációs tevékenységek pályázati önréjének előteremtésében jelenik meg közvetlenül.

- A közlekedési hálózat és minősége (belső és külső), a közművek és elektronikus hírközlés és a környezetvédelem - klímaturatosság/ energiahatékonyság területek az előbbihez hasonlóan fejlesztési-pályázati oldalról befolyásoltak a költségvetés részéről.

Közlekedés

A városban a helyi közlekedők utazási szokásai megfelelő alapot jelentenek a fenntartható közlekedés fejlesztésére, kialakítására. Különös figyelmet kell fordítani a helyi gyalogos és kerékpáros forgalmi igények kielégítésére és az ingázók esetében a közösségi közlekedés használatának támogatására. A 451. sz. főút elkerülő szakaszának megépültével a településen a közúti tranzitforgalom jelentősen csökkent. A 45. sz. főút forgalma pedig a gazdasági területeket érinti. Ezek a körülmények módot adnak a városnak arra, hogy a belvárosban a közterületek használatát újra értelmezzék. Az elmúlt időszakban jelentős közterületi fejlesztések valósultak meg, melyek eredményeként a belvárosban a gyalogos és kerékpáros forgalom helyzete javult, míg a gépjárműforgalom csendesedett. Ezek a folyamatok felértékeltek a belvárost.

Az előbbieknél okán a Belvárosból kiszorult forgalom számára felértékelődnek a település gyűjtőútjai, melyek átvesszik a forgalmi terheket. Ezért ezen útvonalakat, megfelelő műszaki állapotban kell tartani és szükség szerint fejleszteni szükséges. A közúti forgalmi igények kielégítése során szem előtt kell tartani, hogy azok kielégítése önmagában is forgalomgerjesztő hatással bír. A fejlesztések meghatározásánál kiemelt figyelmet érdemelnek a városi hálózaton lévő a balesetek sűrűsödési pontok. A lakóövezetek védelmében megfontolásra javasolt a Zóna 30 övezetek bővítése. A még burkolattal el nem látott lakóutcák és a legfontosabb, rossz műszaki állapotban lévő külterületi utak, az ott lakók esélyegyenlőségét biztosítandó, ütemezetten burkolattal kell ellátni, vagy fel kell újítani.

A Kurca, mint elválasztó természeti elem, meglévő hídjainak szükség szerinti fejlesztésével, bővítésével biztosítani kell a szomszédos városrészek kapcsolatát. A biztonságos gyalogos és kerékpáros kapcsolat minden esetben minimális feltétel. A vasútvonalak elválasztó hatásának csökkentése a vasúti átjárók bővítését indokolja a fejlesztési elképzelések szerint.

Az autóbusz pályaudvar jelentős ingázó forgalmat szolgál. Ennek megőrzéséhez az infrastruktúrák igényekhez igazítása elengedhetetlen. A már most jelentős számú és telített kerékpártámaszok helyett korszerű, nagy kapacitású B+R tárolók építése javasolt. A P+R parkoló bővítése, kiépítése nem látszik indokoltnak. A még ki nem épített megállókat egységes szemlélet szerint kell felújítani. A meglévő vasúti kapcsolat olyan stratégiai előny, melyről nem szabad lemondania hosszútávra a településnek. Az állomás és megállók szolgáltatási színvonala alacsony, a szükséges minimális fejlesztések révén az utasforgalmi szolgáltatások színvonala emelendő (peronok átépítése, B+R tárolók telepítése, környezet rendezése).

A kerékpáros közlekedés infrastruktúrája a település belterületén hiányos, fejlesztendő, különösen az utazási szokások fényében. Ezek egy része meglévő elemek hálózattá kapcsolását jelenti, másrészt új hálózati elemek kialakítását. Újragondolni szükséges a kerékpárutak alkalmazását, melyeknél forgalombiztonsági szempontból a kétoldali, irányhelyes megoldások kedvezőbbek. Az új hálózati elemek műszaki tartalmát e szerint javasolt meghatározni. A környező települések irányába, alapvetően szabadidős célból a kerékpárúti kapcsolat kiépítése indokolt. A csongrádi kapcsolat esetében a hídon történő kerékpáros átjutás kiépítése kiemelt fontossággal bír.

A gyalogos felületek látványos bővülése és minőségének javulása dicsérendő folyamat, melyet a lakóövezetekben és a város frekvenciált területein folytatni érdemes. A gyalogos kerékpáros konfliktusok elkerülése érdekében törekedni kell arra, hogy közös felületet ne használjanak a kerékpárosokkal.

3 Helyzetértékelő munkarész

3.1 Helyzetelemzés eredményeinek értékelése

3.1.1 A folyamatok értékelése

Az alábbiakban azon helyi társadalmi-gazdasági folyamatok, tendenciák kerültek kiemelésre, amelyek erősen befolyásolhatják, vagy meghatározhatják a város jövőjének alakulását.

- **Csökkenő népességszám.** A várost érintő egyik legkedvezőtlenebb folyamat a demográfiai helyzet alakulása. A népességfogyás üteme Szentesen megyei viszonylatban is a legmagasabbak közé tartozik. A lakosság elöregedése révén egyre kevesebb a szülői korú fiatal, ráadásul jelentős részük elvándorol. Szentesen 2001-2011 között 7,92%-al (2462 fő) csökkent a népesség száma, ami egy kisvárosnyi létszám! Nehéz jóslásokba bocsátkozni, de amennyiben feltételezzük, hogy a munkahelyteremtésre, a fiatalok lakáshoz jutásának könnyítésére irányuló törekvések rendeződnek, a devizahitelek problémája megoldásra talál (országosan sokan ez utóbbi miatt választották a külföldi munkalehetőségeket), megnő a gyermekvállalási kedv és csökken az elvándorlás, e tendencia talán mérséklődni fog, de irányában megváltozni még hosszú távon sem. Közép távon a vidékről betelepülők pótolhatják az elvesztett népességet. A városnak már közép távon is egy 25 ezer fő körüli népességre kell beállnia. Mindez nyilván érinti a potenciális munkaerőbázist és az intézményi kapacitásokat is.
- **Több innováció és magasabb jövedelemtermelő képesség a helyi gazdaságban.** A szentesi gazdaság – élén az iparral – viszonylag stabil lábakon áll és prosperáló, jelentős, saját iparágukban magas technológia és folyamatos innovációt alkalmazó cégekkel – főleg ezen vállalkozások révén jellemzi a várost megyén belül viszonylag magas foglalkoztatás, jövedelemtermelés és bruttó hozzáadott érték. Az ipari park koncentrálna a város ipari-gazdasági erőforrásait. A gazdasági fejlődés alapjai tehát adottak a városban. Ugyanakkor a jelenlegi iparágak jellegükből adódóan nem képesek olyan szintű jövedelemtermelésre, mint az ún. high tech iparágak. A viszonylag magas foglalkoztatás – ami egyfelől kedvező a munkavállalók szempontjából – is arra utal, hogy az élőkommunikációs iparágak aránya magas – ezekre szükség is van -, itt azonban nem képződik akkora jövedelem, ami magasabb bérszintet tenne lehetővé, az alacsony (megyei szinten magas, de már országosan alacsony - bérszínvonalal pedig nehéz a városban tartani a fiatal munkavállalókat. A feladat a továbblépés erről a bázisról egy magasabb hozzáadott értéket előállító, tudásigényes, magas szintű K+F+I tevékenységet és csúcstechnológiát alkalmazó gazdaság felé, részben a meglévő gazdaság alapjain, részben új, high tech iparágak megtelepítésével. A város ipari park fejlesztési törekvései is abba az irányban történnek, hogy magas technológiájú iparágat sikerüljön betelepíteni a városba. Egyetemi-kutatói háttér nélkül ez nehéz feladat. A meglévő iparágak innovációs tevékenységeinek növelése, alkalmazott kutatás és technológiai fejlesztés – és erre ma is van példa – jelenti a másik kitörési pontot, pl. az élelmiszeripari, gyógyászati innovációk, vagy a logisztikai, irányítástechnológiai fejlesztések. Ezek támogatása, növelése adhat hosszabb távon egy új fejlődési dimenziót Szentes gazdasági fejlődésének.
- **Szálláshelyek hiánya.** Az aktív, sportturizmusra, wellness- és gyógyturizmusra épülő helyi turizmusfejlesztési törekvéseknek jelentő bázisa van a városban. Pozitív tendencia, hogy Szentes az országos és a nemzetközi köztudatban is, mint sportváros, a vízilabda fellelővára stb. van benne. A sporttal kapcsolatos rendezvények, versenyek iránti növekvő

érdeklődés olyan tendencia, amit csak erősíteni, fokozni, növelni lehet. A jelenleg zajló fürdő- és uszodafejlesztések révén a kínálati oldal attrakció része páratlanul megerősödik. Mindezen fejlesztések és törekvések sikerének legnagyobb kockázati oldala, hogy a város turisztikai fogadóképessége a szálláshelyek és a vendéglátóhelyek oldaláról egyaránt elégtelen, ráadásul a turizmus haszna döntően ez utóbbi két szegmensben csapódik le, így viszont az elvesz a helyi gazdaság számára. Ha ez így marad, a turizmus elveszíti a legfontosabb, több napos ott tartózkodást igénylő – szálláshelyre (minőségi!), vendéglátásra költő – rétegét, az ebből származó helyi adóbevételeket és a helyi gazdaságra – szolgáltatásra, kereskedelemre – gyakorolt multiplikátor hatásokból eredő hasznokat egyaránt.

3.1.2 A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

Erősségek	Gyengeségek
1. társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
- A bevándorlások száma enyhén emelkedő - A városban nincs jelentősebb feszültségeket keltő társadalmi csoport, vagy területileg koncentrált feszültségcsoport.	- Az országos és megyei átlagot is erősen meghaladó, az 1980-as évek óta tartó folyamatos népességfogyás. - A népesség elöregedő, a halálozások száma jelentősen meghaladja a születések számát. - Jelentős vándorlási deficit, az elvándorlók főleg képzettebb fiatalok, az elvándorlók száma növekvő tendenciát mutat. - A jelentős bevándorlás nem képes ellensúlyozni a teljes népességfogyást.
2. települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	
- A városi civil szervezetek száma és ezek közösségi aktivitása magas, a helyi civil társadalom képe sokrétű, gazdag. - A sporttal kapcsolatos szervezetek nagyon aktívak a városban és igen sokféle sportágat képviselnek. - Civil alapítványok révén több alapítványi művészeti iskola is színesíti a város oktatási palettáját. - A város Civil és Ifjúsági Keret formájában támogatást biztosít a civil szervezetek számára. - A város kulturális élete gazdag, sokrétű. - Szentes sportváros, nemzetközi szintű sport rendezvények és versenyek növelik a programkínálatot - A Megyeháza Konferencia és Kulturális Központ a helyi közösségi élet fontos centruma.	- A helyi civil szervezetek önkormányzati támogatása csökkenő tendenciát mutat. - Nem működik városszépítő egyesület. - A Petőfi Szálló bezárásával megszűnt a város színházterme. - A sport- és kulturális rendezvényekre a városba érkezők elszállásolása gondot okoz.
3. intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
A városban megfelelően működik a szociális, az oktatási (óvoda, alap- és középszint) és az	A részleges vagy teljes felújításra szoruló közintézmények száma még mindig magas:

Erősségek	Gyengeségek
egészségügyi ellátórendszer. - Regionális és országos jelentőségű oktatási intézmények működnek a városban. - Szintén regionális jelentőségű a Dél-Alföldi mentőhelikopter bázis. - Több szakterületen is kiemelkedő, regionális jelentőségű a városban működő kórház. - A város oktatási intézményei térségi szinten is keresettek, a képzés jó színvonalú.	iskolák, szociális és egészségügyi intézmények. - Tornaterem hiányok nehezítik a normál tornaórák megtartását. - A szociális ellátásba kerülők visszavezetése a munkaerőpiacra problematikus. - A képzések egy része nem konform a piaci igényekkel. - Felsőfokú oktatási intézmény nem működik a városban.
4. gazdaság szerkezet és dinamika	
- A város gazdaságában első helyen áll a helyi agráriumra épülő feldolgozóipar és élelmiszeripar – Hungerit Zrt. - A francia Legrand Zrt. révén ma is jelentős az elektronikai ipar. - Helyi kis- és középvállalkozások képviselik a további fontos iparágakat, pl. fémfeldolgozás, kerámiaipar stb. - A mezőgazdasági termelés a térségben nagy hírű, termálvízre épülő, az ország legnagyobb árbevétele TÉS-Z-e itt működik. - A lakossági és üzleti szolgáltatások és a kiskereskedelem egységei a városban megfelelően biztosítottak. - Az ipari park a város fő gazdaságfejlesztési eszköze, a város aktív marketing és kapcsolatépítő tevékenységet folytat. - A helyi gazdaság megyei összehasonlításban is magas foglalkoztatási szintet nyújt. - A sport-, wellness-, és gyógyturizmus adottságai nagyon jók, jelentős infrastrukturális és kapacitásbővítő fejlesztések vannak folyamatban. - Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem és az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték alapján Szentes a megyei járásközpontok közül Szeged után a második legjobb pozícióban van. - A foglalkoztatottság tekintetében Szentes a megyei és az országos átlagnál is jobb értékkel rendelkezik.	- A városban hightech iparágban működő, csúcstechnológiát alkalmazó vállalkozás nem található. - A helyi vállalkozások nagy részénél a K+F+I tevékenység alacsony, a város K+F potenciálja megyei szinten is alacsony. - A helyi munkaerőbázis képzettségi szintje különösen a felsőfokú képzettségűek tekintetében alacsony. - A gazdaságban nagy számban vannak az alacsonyabb jövedelemszintet nyújtó mezőgazdasági és ipari munkahelyek. - A sportturizmus szálláshely és vendéglátás háttere mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt elégtelen. - A városba települt diszkont áruházláncok ellehetetlenítik a kisebb egységeket.
5. önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
- A költségvetés kiegyensúlyozott, likviditása hitelfelvétel nélkül biztosított. - Az iparüzési adó bevételek növekvő tendenciát mutatnak. - A források elegendőek a pályázati források önerejének biztosítására	- Az állami források a feladatcsökkenésnél nagyobb arányban csökkentek. - A helyi forráslehetőségek sajátérs fejlesztéseket nem tesznek lehetővé.

Erősségek	Gyengeségek
Az önkormányzati lakásvagyon lehetőséget teremt a fiatalok otthon tartásának támogatására.	
6. táji és természeti adottságok	
- természeti értékekben gazdag - felszíni vizekben gazdag - Tisza folyó és Kurca-főcsatorna ökológiai zöldfolyosók - Jó minőségű termőföldön (80 %-ban kedvező termékenységű csernozjom talajok) lehet a mezőgazdasági tájhasználatot, szántóföldi művelést, gyepgazdálkodást folytatni, fejleszteni. - A város területén több mint 400 tanya van, amelyek némelyike már nem állandó lakhelyként, hanem üdülő, illetve hobbikertként funkcionál. - A bemutatható természeti értékek (pl. kunhalmok, Cserebökény területe), a gyógyvíz hasznosítása a város idegenforgalmi vonzerejét növelik. - A térség fontos adottsága a hévizek jelenléte, melyre intenzív kertészeti (zöldség és virágtermesztés) kultúra, állattartás és városi hévíz-hasznosítás alapul. - A táj jellegzetes eleme a 140,7 ha-os termál tó, amely a természetvédelem érdekeivel összehangolva jelentős rekreációs fejlesztési potenciállal bír. - Helyi természetvédelmi rendelet jogi lehetőségei.	- Mély fekvés - Alacsony erdősültség - Száraz gyér lefolyású terület - Tájsebek (felhagyott bányatavak) - A város erdősültsége rendkívül alacsony, hiányoznak a védelmi célú erdőterületek, valamint a külterület közútjait, mezőgazdasági útjait, valamint a csatornákat kísérő fásítások, véderdősávok. - A felszíni vizek elvezetésének, visszatartásának műszaki feltételei hiányosak. A terület vízgazdálkodási problémái: ár- és belvízveszély. - Természetvédelmi érdekeket veszélyeztető tájhasználatok (rekreáció, mezőgazdaság) - A nagy kiterjedésben természetvédelmi kijelölésű területek, valamint a jó minőségű termőföld védelme a „zöldmezős” beruházásként megvalósítható fejlesztések lehetőségét korlátozza.
7. zöldfelületek	
- A Széchenyi-liget és a Hősök erdeje jelentős településképi és dendrológiai értékű, történelmi múlttal bíró városi közparkok, amelyeknek meghatározó a szerepe a városszerkezetben. - A városközpont megújult közparkjai jelentős településképi, dendrológiai és kertépítészeti funkcionális értéket képviselnek. - A Kurca-főcsatorna és fő mellékágai a Tőke, Veker-, Kórógy-, -Mágocs- és Ludas-ér a vízgazdálkodási funkciókon (belvízelvezetés, öntözővíz tározás és szállítás, termál csurgalékvíz befogadása) túl horgászati, sportolási, szabadidő eltöltési, környezetgazdálkodási, valamint turisztikai szerephez is jutnak. - A Kurca part és a tavak potenciális jóléti fejlesztési lehetőségei.	- A városközponton kívüli, kisebb közterek, közkertek, néhány játszótér általában fejlesztésre, felújításra szorul. - Hiányoznak a gazdasági területekkel szomszédos lakóterületeket elhatároló védőfásítások. - A telepszerű beépítésű lakóterületek kertjeinek faállománya és funkcionális, kertépítészeti kialakítása általában szegényes. - A város tágas utcában létesült széles zöldsávok fásítása hiányos, fejlesztésre szorul.

Erősségek	Gyengeségek
8. épített környezet (épített örökség is)	
- Központi mezővárosi tradíciók - igényes belváros - több felújított műemlék középület a városközpontban - rendezett közterületek, közparkok - szép természeti környezet, vízpart - megfelelő intézményellátás - a városban tágas közterületek, utcák, terek vannak - a belváros és hagyományos településrészek szerkezete, utca és telekstruktúrája a belterületen alapvetően megőrződött - az egyéb belterületek, tanyaközpontok, tanyák többsége még lakott - a város elegendő lakóterületi tartalékterülettel rendelkezik - Komoly hagyományok a sport, a gyógyászat és a mezőgazdasági kutatás területén, mely további fejlesztések alapja lehet. - Mezőgazdasági területek műveltek, gondozottak, hagyományos alföldi tájkép még megtalálható. - Gyógyvíz, nagy mennyiségű termálvíz megléte	- A tradicionális belvárosi szövetet megbontva épült néhány, annak építészeti karakterétől idegen jelentős épület. - több műemléki és a helyi védelem alatt lévő épület amortizált, használaton kívüli, állapotuk rohamosan romlik. - a közterületek rendezése elsősorban a belvárosra terjed ki, a többi városrésze kevésbé jellemző. - a Kurca és az azt övező sáv lehetőségei nincsenek kihasználva - a külterületi lakott helyek, tanyák fokozatosan elnéptelenednek - a termáltó adta lehetőségek kihasználatlanok.
9. közlekedési hálózat és minősége (belső és külső)	
- Kedvező az utazási mód választás (kerékpáros, gyalogos, autóbuszos utazások) a településen - A város két országos főúti kapcsolattal rendelkezik, melyek forgalma – a 451. sz. főút elkerülő útja révén – csak részben érinti a települést - A kiépített utak aránya a belterületen 100%-os. - Forgalomcsillapított fejlődő és vonzó városközpont - A forgalmasabb utak mellett a kerékpárutak illetve kerékpársáv megvalósult	- Külterületi úthálózat nagy részben burkolatlan - Nem megfelelő gyűjtőút hálózati elemek - Egyes városi úthálózati elemek és csomópontjaik nem felelnek meg a forgalmi és hálózati igényeknek. - A Kurca hídjai részben elavultak, keskenyek, nem felelnek meg a közlekedési igényeknek - A kerékpáros infrastruktúra egyes szakaszai még nem épültek ki, mely a városkörnyéki kerékpározást korlátozza - Az autóbusz megállók kiépítettsége nem mindenhol éri el a szükséges szintet
10. közművek és elektronikus hírközlés	
- helyi ivóvízbázis - magas szinten kiépített települési közmű hálózat (víz, gáz, villany stb.) - termál-közmű hálózat	- szennyvíztelep korszerűtlen - szennyvízrákötések aránya nem 100%-os - ivóvízminőség problémák, korszerűtlen ivóvízhálózat - belvízveszély, árvízveszély - külterületi lakórészek hiányos közműellátottság - fejlesztésre szoruló csapadékvíz-elvezető hálózat
11. környezetvédelem - klímaturatosság/ energiahatékonyság	

Erősségek	Gyengeségek
■ elkerülő út megléte, csökkent átmenő forgalom és környezeti ártalmak ■ szelektív hulladékgyűjtés ■ alacsony légszennyezés ■ alacsony zajártalmak ■ kedvező sugárzás védelmi helyzet ■ Ipari Park (ipari tevékenység kizorol a városból) megléte ■ megújuló energia potenciál	■ megújuló energia (napenergia) potenciál alacsony kihasználtsága ■ önkormányzati épületek egy része nem energia hatékony, felújításra szorul ■ allergén gyomok terjedése ■ a szelektív hulladékgyűjtés nem teljes ■ mezőgazdasági tevékenységből származó bűzszenyezések ■ Kurca-főcsatornát érő szennyezések, vízfrissítési problémák

Lehetőségek	Veszélyek
1.társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
■ A külföldi munkalehetőségek helyi ellensúlyozása: helyben történő lakhatás, képzés, munkához jutás támogatása. ■ A befelé irányuló népességmozgások kihasználása, ösztönzése.	■ A külföldi munkavállalás lehetősége fokozottan és tartósan elszívja a helyi fiatal rétegeket. ■ A gyermekvállalás terhei a gyermekvállalás elhalasztását eredményezik. ■ Általánossá válik az egyke családmodell.
2. települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	
■ A vonzáskörzet bekapcsolása a helyi hagyományörző és kulturális eseményekbe, programokba. ■ A civil társadalom külső kapcsolatépítése. ■ Testvérvárosi kapcsolatokban rejlő lehetőségek. ■ A helyi kulturális kínálat potenciális külső célcsoportjainak felkutatása, vonzása. ■ A sportban nemzetközi szintű érdeklődés és kapcsolatrendszer alakult ki.	■ A helyi rendezvények közönsége a csökkenő népességgel "elfogy". ■ Az utánpótlás hiánya a sport, a kultúra, a rekreációs tevékenységek területén. ■ A művészeti képzésben fokozódó verseny csökkenti a helyi potenciálok jelenlegi versenyelőnyét. ■ A fiatal népesség elvándorlása miatta közösségi terek funkcióinak elvesztése.
3. intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
■ Az intézményrendszer járási és azon túli vonzáskörzete. ■ A helyi oktatási kínálat külső, országos szintű potenciális célcsoportjainak vonzása. ■ A helyi és külső piacok oktatási-képzési igényeinek folyamatos figyelemmel követése, kiszolgálása.	■ A tulajdonban lévő intézmények fejlesztésére a források nem állnak rendelkezésre. ■ Az elvándorlás és népességfogyás révén a fiataloknál túlzott, az időseknél elégtelen kapacitások keletkeznek az intézményrendszerben.
4. gazdaság szerkezet és dinamika	
■ A működőtőke beruházások érdeklődése fokozottan a Budapest körüli ún. külső városgyűrű felé fordul.	■ A Magyarországon telephelyet keresővállalkozások igényei eltérhetnek a helyi kínálattól.

Lehetőségek	Veszélyek
- Nő a kereslet a jó minőségű félkész és kész élelmiszeripari termékek iránt. - Élelmiszeripari, gyógyszeripari, egészségipari alkalmazott kutatások és termékfejlesztések iránti globális igény nő. - Az M44-es megépítése közelebb hozza az autópálya lehajtó elérését. - A sportesemények, versenyek iránti sportolói és nézői igény stabil és növekvő. - A wellness- és gyógyturisztikai szolgáltatások iránti kereslet erős, fokozódó és többreut.	- A rendelkezésre álló helyi és térségi munkaerő képzettsége nem felel meg a helyi és betelepülő vállalkozások igényeinek. - Nem sikerül külső befektetőt találni az égetően szükséges szálloda- és szálláshely fejlesztésekhez.
5. önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
- A 2014-2020 EU-s tervezési ciklus forrásai esélyt adnak a tervezett önkormányzati fejlesztések finanszírozására. - Az ipari parkba sikeresen betelepített vállalkozások az önkormányzat adóbevételeit is növelik.	- További forrás és feladatelvonás. - A helyi adók fokozott elvonása. - Az önkormányzat szerepkörének csökkentése.
6. táji és természeti adottságok	
- természeti értékek helyi védelem alá helyezése - Holtágak rehabilitációja, ökológiai értékek megőrzése - Bioremediációs program folytatása a Kurca-főcsatornán	- A védelemre érdemes természet közeli területek további feltárásának és védelem alá vételének elmaradása - tájhasználati korlátok, konfliktusok a természeti területen, környezetében (pl. Termál-tó) - szántók paragon hagyása, invazív, és allergén gyomok terjedése
7. zöldfelületek	
- Együttműködés lehetősége a táji-természeti értékek védelmében a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóságával, a természetvédelmi kijelölésű területeken gazdálkodókkal. - A turisztikai fejlesztésekben érdekelt magántőke bevonása a vízpart értékmegőrző zöldfelületi fejlesztésébe is. - Az új építéssel járó fejlesztések esetén a beruházások részeként zöldfelületi fejlesztéseket is meg kell valósítani a fejlesztőkkel.	- A védett területek környezetében tervezett profitorientált fejlesztések potenciális környezetterhelése. - A gazdasági területek létesítésekor gyakran elmarad a kötelező zöldfelületek kialakítása, kötelező fásítása, majd elmarad a rendszeres jó karban tartása is.
8. épített környezet (épített örökség is)	
- a belvárosban a még felújítatlan értékes épületek felújításával eredeti vagy új funkcióval történő hasznosításával a város további építészeti értékekkel bővül - Új térségi, esetleg országos hatókörű funkciók telepítése a városba, ezzel a használaton kívüli patinás épületek használata és felújítása megoldódhat. - Intézményfejlesztések, közösségi külső és	- a csökkenő népesség nem fogja tudni eltartani az intézményeket, ami további kihasználatlan, romló állapotú épületet eredményez. - a csökkenő lakosságszám miatt az üres lakások, üres ingatlanok száma nő - a nem megfelelő időben és funkció szerint felújított védett épületek állaga jelentősen

Lehetőségek	Veszélyek
belső terek létrehozása a városrészi alközpontokban. ■ Új fejlesztések a sport, rekreáció, kutatás-fejlesztés hagyományokhoz kapcsolódóan ■ megfelelő, előkészített területek állnak rendelkezésre a sport és szabadidős fejlesztések megvalósításához ■ Kurca menti terület fejlesztésével növelhető a turisztikai vonzerő, hozzájárulhat a város népességmegtartásához ■ Szálláshelyfejlesztés további sport, rekreációs és kulturális fejlesztéseket generál. ■ megfelelő nagyságú gazdasági területekkel rendelkezik a város, az iparterület bővíthető ■ Építészeti és a környezet kialakítása szempontjából igényes ipari terület létrehozása ■ Hagyományos, de korszerű gazdálkodással az alföldi tájkép megőrizhető.	romolhat ■ a gyógyfürdő korszerűsítése és az uszoda további fejlesztésének elmaradása a város turisztikai vonzerejének csökkenéséhez vezethet ■ Szálláshely fejlesztés elmaradása miatt a sportlétesítmények, kulturális létesítmények kihasználtsága elmarad az ideálistól. ■ környezetvédelmi fejlesztések elmaradása.
9. közlekedési hálózat és minősége (belső és külső)	
■ A 45. sz. főút elkerülő szakaszának megépültével a város mentesül szinte teljes egészében a közúti tranzitforgalomtól ■ A gyalogutak és gyalogos területek tovább bővítése a Belvárosban ■ A környező települések irányába a hiányzó kerékpárutak folytatása, különösen Csongrád irányába ■ Két vasúti hálózati kapcsolattal rendelkezik a város	■ A motorizáció dinamikus növekedése, mely a gépjármű közlekedés elsőbbségét követeli a fejlesztések során ■ A gépjármű közlekedés igényeinek korlátlan kielégítése, növekvő forgalmi nehézségek, gyaloglási és kerékpározási kedv csökkenése ■ A helyközi és távolsági közösségi közlekedés finanszírozása az államtól függ, a bizonytalanság ronthatja a használat arányát, amely növelheti a gépjárműhasználatot, mely a közlekedési infrastruktúra fejlesztését is meghatározza ■ A gyalogos-kerékpáros forgalom növekedése a közös használatú felületeken a forgalombiztonság romlásához vezethet
10. közművek és elektronikus hírközlés	
■ szennyvíztelep, és hálózat fejlesztése ■ tanyák energetikai korszerűsítése, energiaellátásának biztosítása, és közműellátottságának növelése ■ A szennyvíz tisztítás során keletkező szennyvíziszap hasznosítása (mzg.-i kihelyezés, komposztálás stb.) ■ csapadék- vízelvezető hálózat fejlesztése ■ ivóvízminőség javító program végrehajtása	■ klímaváltozással együtt járó szélsőséges időjárási események (káresemények, belvíz, csap.víz-hálózat túlterhelése) ■ lakóövezet bővítése a szükséges közműhálózat fejlesztése nélkül ■ szárazodó éghajlat mellett az öntözőrendszer fejlesztésének, vagy mzg.-i struktúra váltás elmaradása
11. környezetvédelem - klímatudatosság/ energiahatékonyság	
■ termál közmű hálózat bővítése, fűtésből származó légszennyezés csökkenése	■ használt termálvizek környezetet szennyezése ■ vízenergia hasznosítás ökológiai veszélyei

Lehetőségek	Veszélyek
■ Szelektív hulladékgyűjtés és hasznosításának tovább fejlesztése (pl. veszélyes hulladékok gyűjtése, komposztáló telep bővítése stb.) ■ Felhagyott katonai telephelyek hasznosítása ■ Energetikai korszerűsítések folytatása, megújuló energiák minél szélesebb körű alkalmazása ■ Felhagyott bányatavak rekultivációja ■ Légszennyezettséget mérő állomás létrehozása	

3.1.3 A településfejlesztés és rendezés kapcsolata, a fejlesztés területi korlátai és lehetőségei

A Településszerkezeti tervet legalább tízévente át kell tekinteni, ha szükséges módosítani kell. A helyi építési szabályzatot és annak mellékletét, a szabályozási tervet négy évente kell ellenőrizni, és az önkormányzatnak dönteni kell arról, hogy változatlan tartalommal továbbra is alkalmazza, vagy módosítja azokat.

A most hatályos településrendezési eszközök 2018 év végéig alkalmazhatók. A településrendezési eszközöknek a megváltozott jogszabályok szerinti átdolgozásáról a közeljövőben gondoskodni kell.

Általános tapasztalatként rögzíthető, hogy rendszerint nem a településrendezési terv az akadálya a fejlesztéseknek, az önkormányzatok, testületek gyorsan reagálnak, az egyes területek hasznosítását legtöbbször a magasabb szintű jogszabályok, a védettségek, és a területrendezési tervi előírások befolyásolják, vagy akadályozzák meg. Ezek tisztázása, valamint az államigazgatási és egyéb egyeztetések sok időt vesznek igénybe. Gyakran az egyes területek tulajdonosaival való megegyezés is hosszadalmas.

A város településrendezési eszközei a teljes településre készültek, rendezik a belterület és a külterület minden részét. A terv mindegyik területfelhasználási egység bővítésének, fejlesztésének területeit kijelölte. Gondoskodott lakóterületi bővítésről, kijelölt új ipari, kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területeket. Javaslatot tett az intézményellátás és a zöldterületi funkció bővítésére. A terv az idegenforgalmi célú, különleges területeket is kijelölt.

A város a közeljövőben nem tervezi a településrendezési eszközeinek felülvizsgálatát

Megváltoztak jogszabályi előírások, melyek a településrendezési tervekhez vonatkoznak.

A magasabb szintű területrendezési tervek is új térségi övezeteket határoznak meg, melyek egyes területek fejlesztésére, hasznosítására, beépítésére korlátozásokat vezetnek be, melyeket a település tervébe szintén át kell vezetni.

A Belváros turisztikai potenciáljának, épületállományának és közterületeinek megújulását szolgálja a területi és az építési övezeti besorolása. A Felsőpárti városrészi központ megújulásához a településrendezési tervek módosítása nem szükséges. Az Alsópárt részen a településrendezési tervekben a közterületek szabályozása és a gazdasági területek bővítési területei a céloknak megfelelően vannak jelölve. A Kiséren a lakóterületi és intézményi bővítéshez nem szükséges a településrendezési eszközök módosítása. A Kertvárosban a minőségi szállás- és vendéglátóhely kapacitása, a fürdő és a szálláshelyek a kijelölt különleges területeken fejleszthetők.

A Nagyhegy mellett, a Termál-tó környezetében jelölt üdülőterületi besorolását meg kell változtatni, helyébe a természeti védettségnek is megfelelő, más hasznosítást kell találni. Az Iparterületen a településrendezési tervben újabb gazdasági területet, tömböt kell kijelölni, a nagyobb területigényű telephely befogadásához. A Lapistó – egyéb belterületen a közterületek megfelelően szabályozottak. A Magyartés belterületen a közterületek szintén jól szabályozottak. A Kajánújfalu részen a szabályozásokat nem kell módosítani.

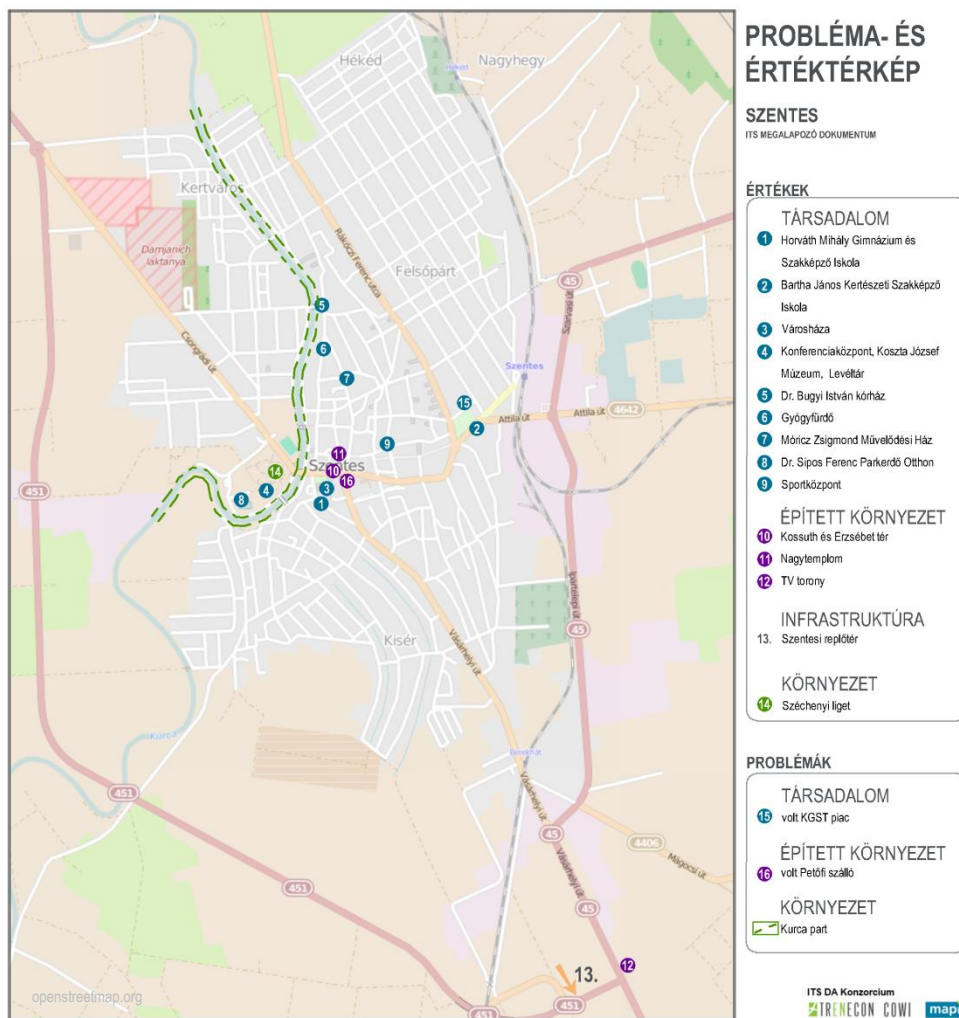
3.2 Problématérkép / Értéktérkép

	ÉRTÉK		PROBLÉMA	
	Megnevezés	Helyszín	Megnevezés	Helyszín
Belváros városrész				
	Kossuth és Erzsébet tér		volt Petőfi Szálló Az épület teljes felújításra szorul	
	Horváth Mihály Gimnázium		Kurca part Revitalizáció szükséges	
	Bartha János Kertészeti Szakképző Iskola			
	Városháza			
	Megyeháza és intézményei			
	Fridrich-féle fényirida			
	Katolikus templom			
	Evangelikus templom			
	Ortodox templom			
	Református Nagytemplom			
	Kurca part			
2. Felsőpárt városrész				
	Dr. Bugyi István Kórház Termál Gyógyfürdő és Nappali Kórház		Dr. Bugyi István Kórház Termál Gyógyfürdő és Nappali Kórház	
	Móricz Zsigmond Művelődési Ház		Kurca-híd előtti csomópont	
	Református templom			
3. Alsópárt városrész				
	TV-torony		volt KGST piac Korszerűsítés szükséges	
4. Kisérv városrész				
	Bánomháti temető		Kurca part Revitalizáció szükséges	
5. Kertváros városrész				

	ÉRTÉK		PROBLÉMA	
	Megnevezés	Helyszín	Megnevezés	Helyszín
	Dr. Sipos Ferenc Parkerdő Otthon		Kurca part Revitalizáció szükséges	
	Dr. Bugyi István kórház			
	Üdülőközpont (strand, kemping, termálfürdő)			
	Dózsa Ház			
	Széchenyi liget			
	Pusztai László sporttelep			
6. Nagyhegy városrész				
	Termál-tó		Termál-tó Hasznosítás megoldása szükséges	
7. Iparterület városrész				
	Szentesi Ipari Park			
8. Lapistó – egyéb belterület				
	Lapistó-Fertő			
	OMSZ radar állomás			
9. Magyartés – egyéb belterület				
	Ifjúsági tábor központ			
10. Kajánújfalu – egyéb belterület				

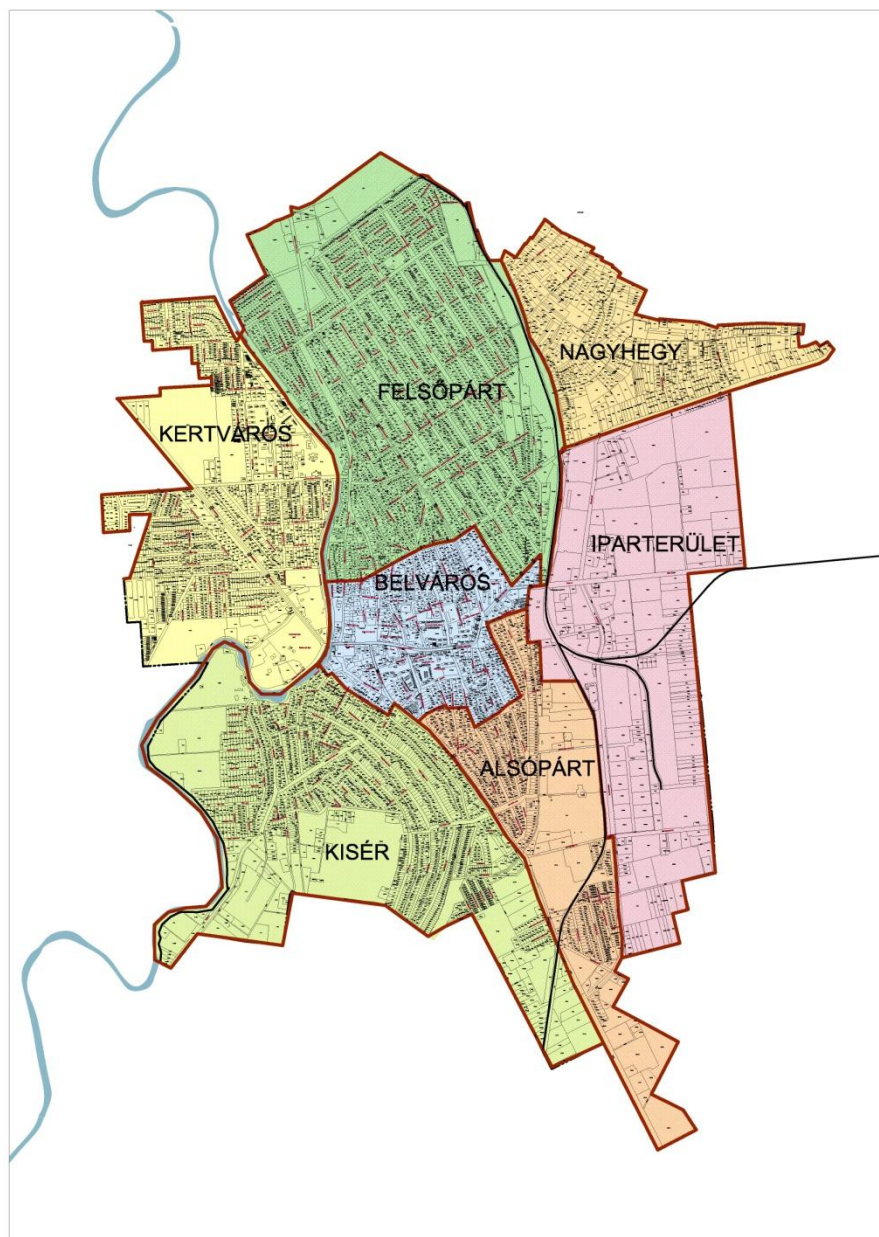
3.3 Eltérő jellemzőkkel rendelkező városrészek

3.3.1 A városrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, a városrészek bemutatása

A városrészek lehatárolásának az alapja a 2009-ben elfogadott IVS. Ehhez képest egyedül Kertváros városrészben történt kis mértékű változás (lásd ott!).

Az akkori tervezés és egyeztetések végeredményeként Szentesen tíz, jól elkülönülő városrész került kijelölésre, melyek átfedés nélkül, teljes mértékben lefedik a város belterületét.

3-1. térkép: Városrészek Szentes városában (2013)

Forrás: IVS

ITS DA Konzorcium

TRENECON COWI

mapi

A városrészeket lehatároló utcák és objektumok:

1. Belváros városrész

Határoló utcák, objektumok:

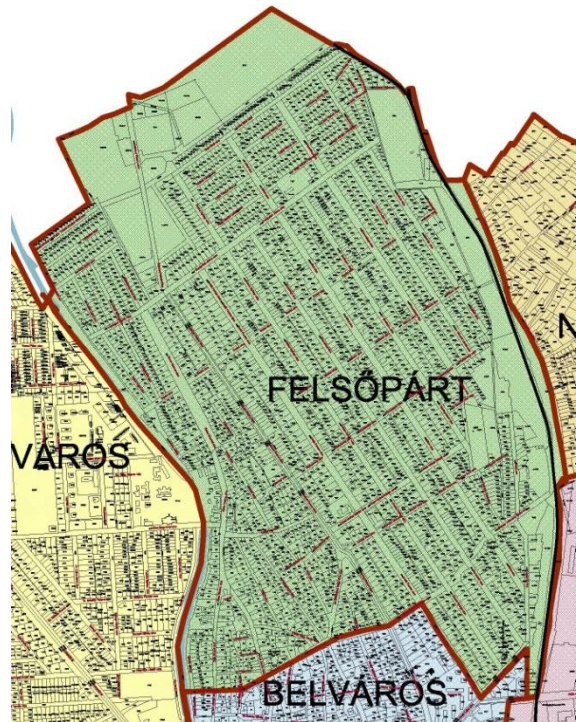
- Kurca
- Arany János u.
- Bajcsy Zsilinszky u.
- Deák Ferenc u.
- Apponyi tér
- Baross u.
- Kolozsvár u.
- Attila út
- 4673/74 hrsz. köztér
- 4674/17 hrsz. út
- Koszta József u.
- Zrínyi u.
- Villogó u.
- Somogyi Béla u.
- Szilfa u.
- Vásárhelyi út.
- Nyíri köz
- Kisér u.
- Szent Anna u.
- 5631 hrsz. közút
- Kurca

2. Felsőpárt városrész

Határoló utcák, objektumok:

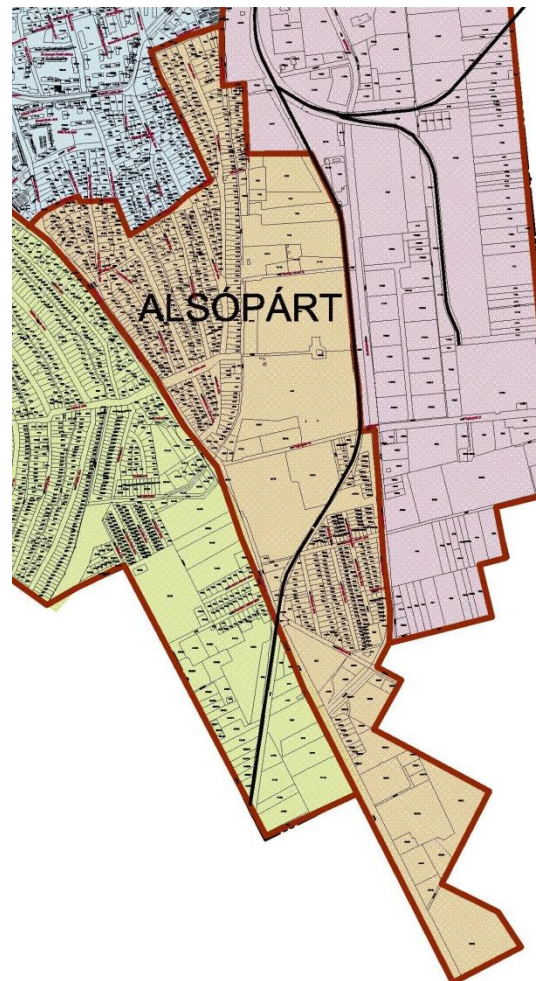
- Kurca
- Dessewffy sor
- Belterületi határvonal
- 299/1 hrsz vasút
- 4418/5 hrsz vasút
- Attila út
- Kolozsvár u.
- Baross u.
- Apponyi tér
- Deák Ferenc u.
- Bajcsy Zsilinszky u.
- Arany János u.
- Kurca

3. Alsópárt városrész

Határoló utcák, objektumok:

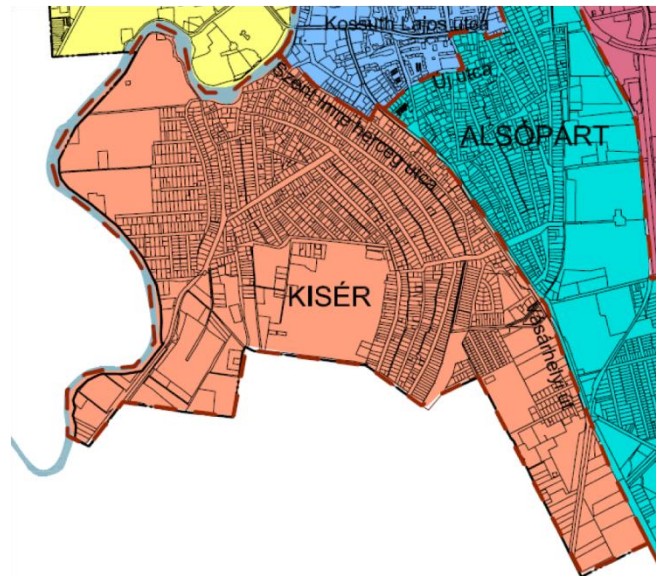
- Szilfa u –
- Somogyi Béla u.
- Villogó u.
- Zrínyi u.
- Koszta József u.
- Nagyvölgy sor
- 4702/1 hrsz. út
- Sopron sor
- 4703/1 hrsz. telek D-i határvonala
- 4703/2 hrsz. telek D-i határvonala
- 4416 hrsz. vasút
- Téglagyári út
- Ipartelepi út
- 4386/2 hrsz. közút
- Belterületi határvonal
- Vásárhelyi út

4. Kisér városrész

Határoló utcák, objektumok:

- Kurca
- 5631 hrsz. Közút
- Szent Anna u.
- Kisér u.
- Nyíri köz
- Vásárhelyi út
- Belterületi határvonal
- Kurca

5. Kertváros városrész

Határoló utcák, objektumok:

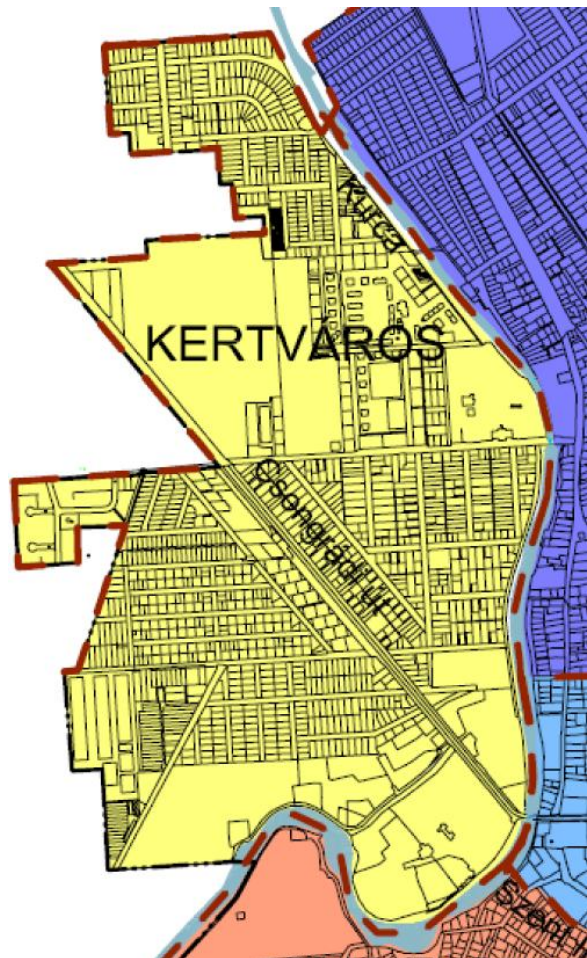
- Kurca
- Belterületi határvonal (egy belterületbe vonás miatt a belterületi határvonal módosult)

A városrészen belül az elmúlt években keletkezett új utcanevek:

Széchenyi liget mellett épült közutak elnevezése:

- 7510/1 hrsz-tól 7514/2 hrsz-ig terjedő szakasza Vecseri foki út
- 7517/15 hrsz. Kovács Károly utca

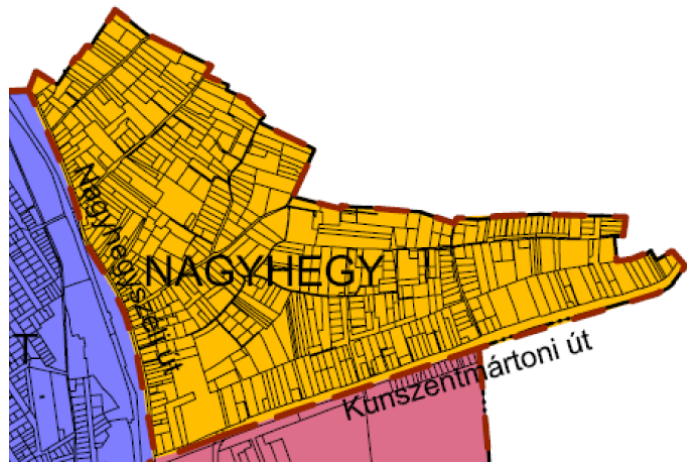
A Szentés külterület 0122/1, a Szentés külterület 0113/13 és a Szentés külterület 0116 hrsz-ú ingatlanok területe által kialakult, a Csongrádi utat és a 451. sz. főút elkerülő szakaszát összekötő közút a Lengyel utca nevet kapta.

6. Nagyhegy városrész

Határoló utcák, objektumok:

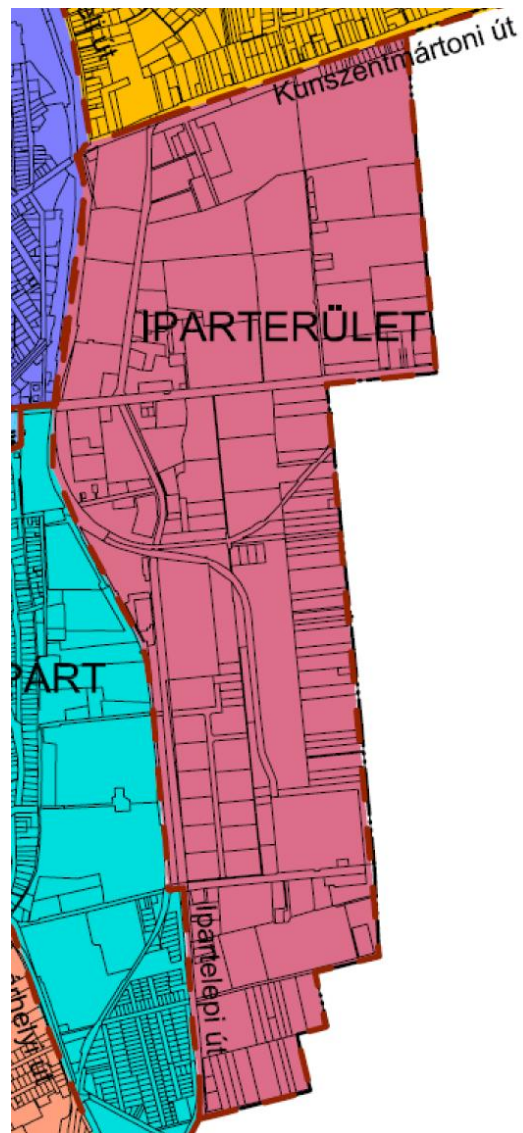
- Belterületi határvonal
- 3963/5 hrsz. közút
(Kunszentmártoni út)
- 3963/1 hrsz. közút
(Kunszentmártoni út)
- 4418/5 hrsz vasút
- 299/1 hrsz vasút
- Belterületi határvonal

7. Iparterület városrész

Határoló utcák, objektumok:

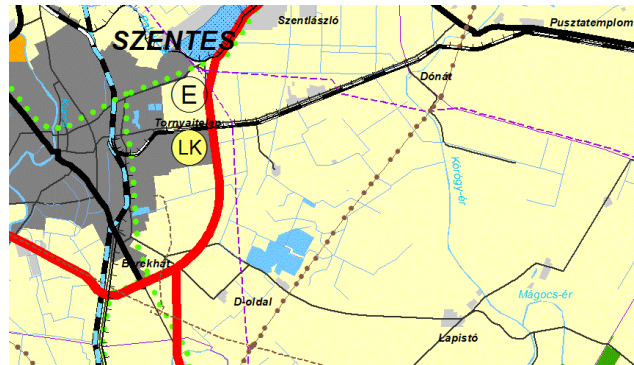
- 3963/1 hrsz. közút
- Szarvasi út 3963/5 hrsz. közút
- 19678 hrsz. közút
- belterületi határvonal
- Attila út
- Belterületi határvonal
- 4240 hrsz. út
- Belterületi határvonal
- 4261 hrsz. út
- Belterületi határvonal
- 4261 hrsz. közút
- Ipartelepítő út
- Téglagyári út
- 4416 hrsz. vasút
- 4703/2 hrsz. telek D-i határvonala
- 4703/1 hrsz. telek D-i határvonala
- Sopron sor
- 4702/1 hrsz. út
- Nagyvölgy sor
- 4674/17 hrsz. út
- 4673/74 hrsz. köztér
- Attila út
- 4417/4 hrsz. vasút

8. Lapistó – egyéb belterület

Határoló utcák, objektumok:

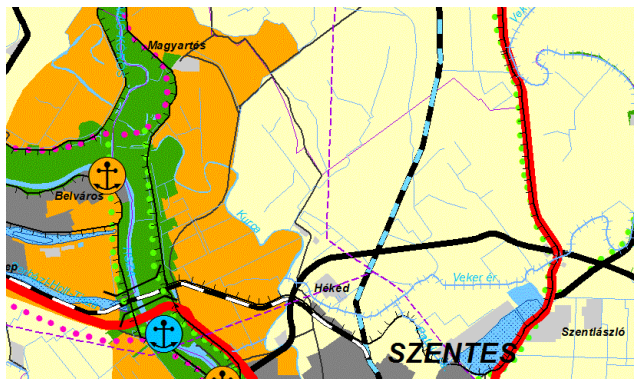
- A Szentes Nagymágoccsal összekötő úton fekszik
- A várostól mintegy 6 km-re található, elkülönülő, egyéb belterületnek minősülő városrész

9. Magyartés – egyéb belterület

Határoló utcák, objektumok:

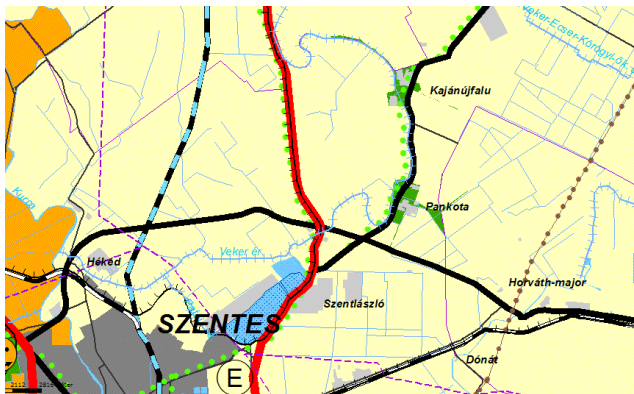
- Szentesről északra fekszik a Hármaskörös partján
- A várostól mintegy 7 km-re található, elkülönülő, egyéb belterületnek minősülő városrész

10. Kajánújfalu – külterület

Határoló utcák, objektumok

- A Szentes Szarvassal összekötő úton található.
- A várostól mintegy 8 km-re található, elkülönülő, külterületnek minősülő városrész

3-1. táblázat: Városi és városrészi funkciók Szentes városában (2015)

Funkció / Városrész	Lakó	Városközponti	Gazda-sági	Kereskedelmi	Turisztikai- rekreációs	Városi-közfürdő	Közösségi	Köz-szféra	Térségi	Humán közszolg
Város										
Belváros										
Felsőpárt										
Alsópárt										
Kisér										
Kertváros										
Nagyhegy										
Iparterület										
Lapistó										
Magyartés										
Kajánújfalu										

Forrás: saját szerkesztés

Jelmagyarázat:

Kiemelt jelentőségű funkció	
Domináns funkció	
Kiegészítő jellegű funkció	

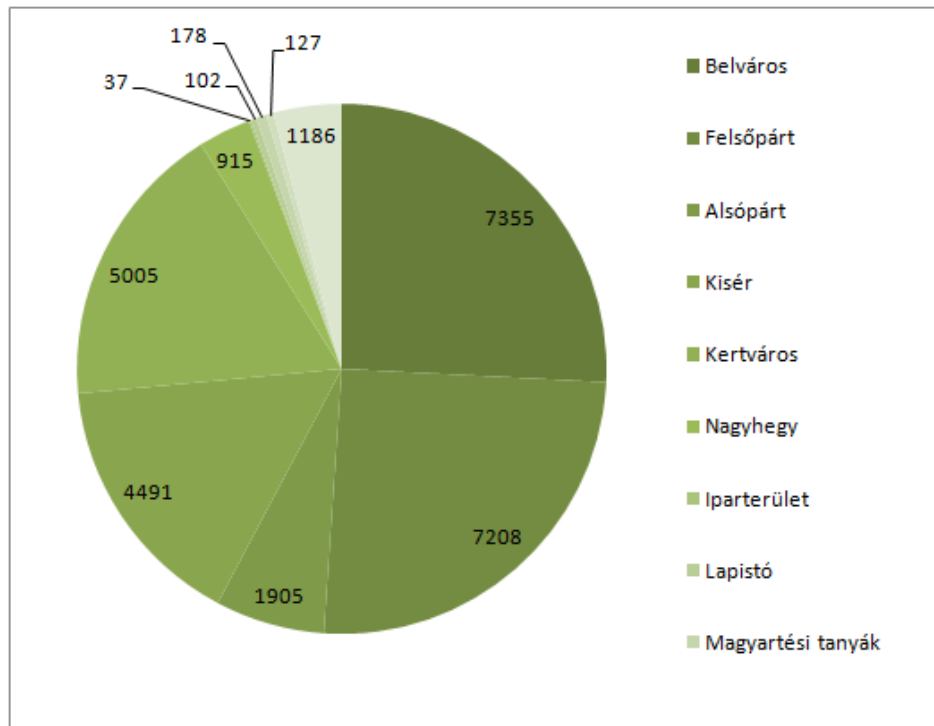
3-2. táblázat: A városrészekre vonatkozó adatok változása (2001, 2011)

Mutató megnevezése	Évek	Szentes összesen	Belváros	Felsőpárt	Alsópárt	Kisér	Kertváros	Nagyhegy	Iparterület	Lapistó	Magyartési tanyak	Kajánújfalu	Külterület (Magyartési tanyak nélkül)
Lakónépesség száma	2001	31638	7785	7991	2068	4744	6113	224	19	126	119	157	2292
Lakónépesség száma	2011	28509	7355	7208	1905	4491	5005	915	37	102	178	127	1186
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	2001	16,5	17,3	16,4	17,2	16,6	14,5	14,3	42,1	11,1	21,8	21,7	17,9
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	2011	13,7	14,5	13,6	14,3	14,3	12,5	16,1	2,7	10,8	16,9	7,9	11,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	2001	62,4	64,2	58,0	60,5	60,0	69,8	63,4	52,6	55,6	52,9	50,3	60,8
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	2011	60,2	62,8	58,5	58,9	58,8	59,4	63,8	67,6	56,9	63,5	52,0	62,1
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	2001	21,1	18,5	25,5	22,3	23,4	15,7	22,3	5,3	33,3	25,2	28,0	21,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	2011	26,1	22,7	27,9	26,8	26,9	28,1	20,1	29,7	32,4	19,7	40,2	26,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	2001	28,2	21,8	31,3	30,7	36,9	16,5	39,4	60,0	51,4	50,8	60,8	51,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	2011	15,6	12,4	16,2	15,9	22,2	8,2	16,8	24,0	29,3	32,7	30,3	31,6
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	2001	10,4	15,6	7,2	8,2	6,5	16,7	3,0	0,0	0,0	0,0	0,9	1,6
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	2011	15,7	20,5	12,8	12,2	11,6	23,0	9,8	0,0	9,3	3,2	5,8	3,9
Lakásállomány (db)	2001	12642	3416	3130	795	1872	2176	87	7	58	48	58	995
Lakásállomány (db)	2011	12745	3493	3117	817	1851	2156	388	18	56	96	59	694
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	2001	25,5	8,1	29,2	30,1	35,2	10,1	55,2	71,4	20,7	93,8	12,1	79,8
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	2011	13,2	3,3	14,1	11,9	15,3	3,7	30,9	38,9	26,8	60,4	42,4	64,3
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	2001	40,2	39,2	43,2	45,1	47,0	29,7	39,4	50,0	47,1	42,9	48,1	47,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	2011	36,9	36,6	38,2	33,0	41,3	31,5	36,5	60,0	41,4	40,7	47,0	41,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	2001	16,3	13,2	18,7	19,0	23,0	7,3	17,6	40,0	34,3	28,6	30,4	28,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	2011	9,0	7,5	9,5	8,0	13,3	4,6	9,1	16,0	20,7	21,2	18,2	16,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	2001	55,5	57,3	51,8	50,7	48,7	66,6	58,8	45,5	45,7	49,3	46,6	48,1
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	2011	58,1	59,3	56,7	61,3	53,6	62,5	58,8	40,7	52,2	54,0	46,2	54,1
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	2001	40,8	37,0	45,2	44,7	47,0	30,9	37,7	33,3	56,9	47,8	50,0	45,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	2011	39,5	37,0	41,9	39,9	42,4	36,1	35,3	50,0	57,1	35,1	56,1	44,5
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	2001	30997											
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	2011	28444											

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001, 2011

A BM Népszámlálás városrészi adatszolgáltatás demográfiai, képzettségi, lakásállomány és foglalkoztatottsági adatai tekintetében az alábbiakban összevontan elemeztük a városrészekre jellemző adatokat és azok változását 2001 és 2011 között, mivel ezen adatok térbeli és időbeli relatív viszonyai alapján rajzolódhatnak ki a városi tendenciák, a városrészek közötti különbségek és azonosságok, az idődimenzióban össze vagy széttartó folyamatok.

3-1. ábra: A lakónépesség megoszlása a városrészek között (2011)

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011

A városrészek lakosságszám szerinti sorrendje 2001-2011 között némiképp módosult. A korábban legnépesebb Felsőpárt a második helyre szorult a Belvárossal szemben. A harmadik legnépesebb városrész a Kertváros, majd ezt követi Kisér és Alsópárt. A Külterület népessége jelentősen visszaesett.

3-3. táblázat: A városrészek sorrendjének változása a lakónépesség száma alapján (2001, 2011)

2001	2011
Felsőpárt, Belváros, Kertváros, Kisér, Külterület, Alsópárt, Nagyhegy, Kajánfalu, Lapistó, Magyartési tanyak, Iparterület	Belváros, Felsőpárt, Kertváros, Kisér, Alsópárt, Külterület, Nagyhegy, Magyartési tanyak, Kajánfalu, Lapistó, Iparterület

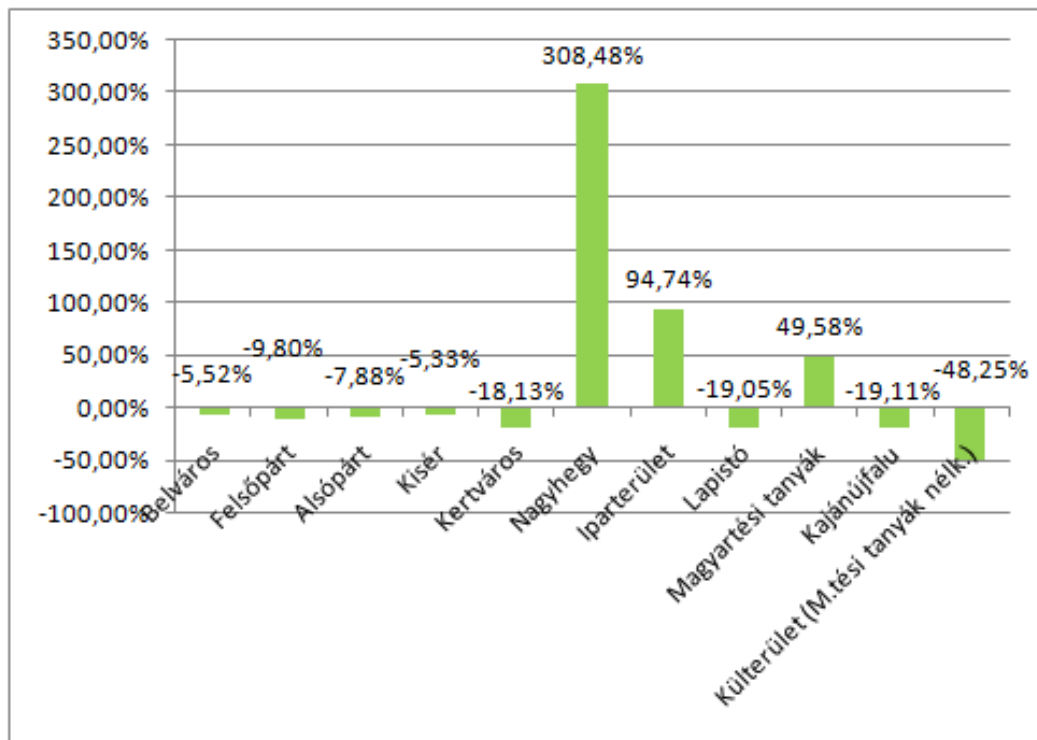
Forrás: KSH Népszámlálás, 2011

Lakónépesség változása, 2001-2011

A 10 éves időszakban a lakónépesség a fenti összes jelentősebb városrészben fogyást mutatott. Jelentős, 308,48%-os népességnövekedést mutatott Nagyhegy (+691 fő), kis létszámút az Iparterület (+18 fő) és a Magyartési tanyak (+59 fő). Előbbi nyilván lakóterület kijelölésekkel vannak összefüggésben, nem normál népességmozgásokkal. Ennél jelentősebb, de kedvezőtlen, hogy a Belvárosban -5,52%-os, Felsőpárton -9,8%-os, Alsópárton -7,88%-os a csökkenés.

A Kertváros lakónépessége pedig 6113 főről 5005 főre csökkent, ami a legmagasabb, 18,13%-os csökkenés! (nem számítva Lapistót, de itt csak 24 főről van szó). Mivel a szentesi összes lakónépesség csökkent, a fenti folyamatok részben településen belüli átrendeződést is jelenthetnek.

3-2. ábra: A lakónépesség változása a városrészek esetében (2001, 2011)

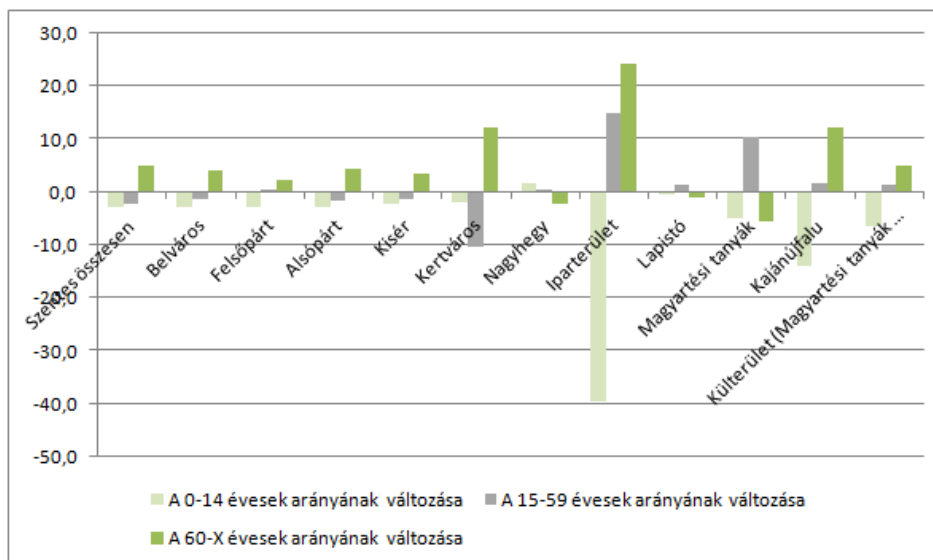

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001, 2011

A városban további kedvezőtlen tendencia a fiatalok arányának csökkenése és az idősek arányának növekedése, amely minden jelentősebb városrészt érint.

3-3. ábra: A korosztályos arányok változása városrészenként Szentesen (2001, 2011)

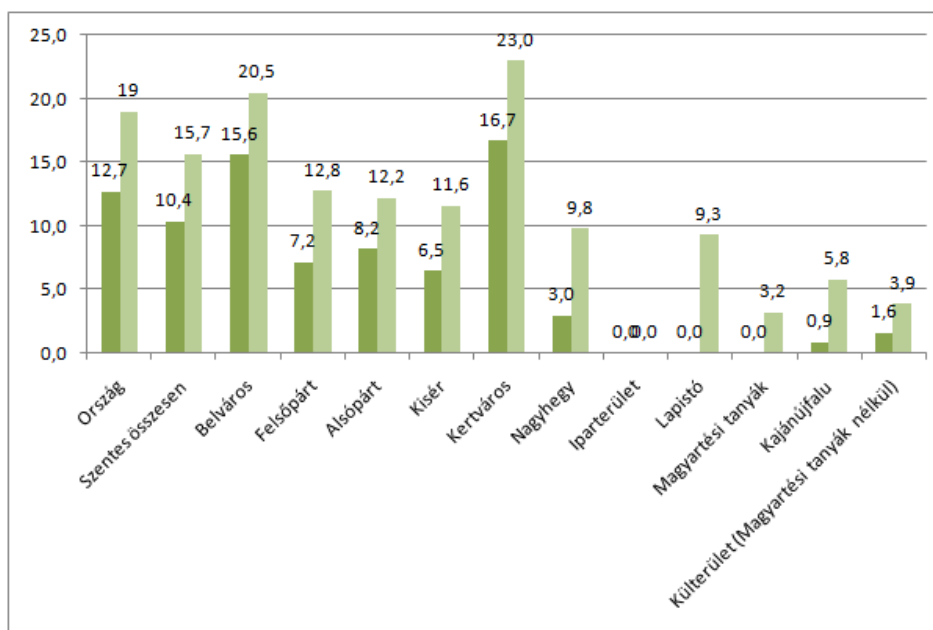

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001, 2011

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 10 év alatt minden jelentős városrészben erőteljesen csökkent, jellemzően kb. megfelelőzőtt, vagy ennél is nagyobb mértékben.

Ennél érdekesebb a felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában mutató változása: az öröndetes növekedés ugyan elmarad az országos átlagoktól, Szentes értéke az emelkedés ellenére is elég alacsony, ám ebben a városrészek nagy eltéréseket mutatnak. A szentesi átlag (15,7% elmarad az országos 19%-tól, vannak azonban városrészek, amelyek jelentősen meghaladják azt, kirajzolva egyben a városon belül az értelmiség preferált területeit: a Belvárost (20,5% és a Kertvárost (23%). A többi városrész a városi átlagot sem éri el.

3-4. ábra: Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában (%) (2001, 2011)

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001, 2011

A lakásállomány 2001-2011 között kismértékű növekedést mutat, városi szinten 103 db a változás, ami városrészi összehasonlításban jelentős kilengéseket takar. A nagyobb városrészek kiegyensúlyozott, stagnáláshoz közeli változást mutatnak, ugyanakkor a Küllerületen -301 db-bal csökkent a lakások száma, míg a Nagyhegyen 87-ről 388-ra (301 db) nőtt a lakásszám.

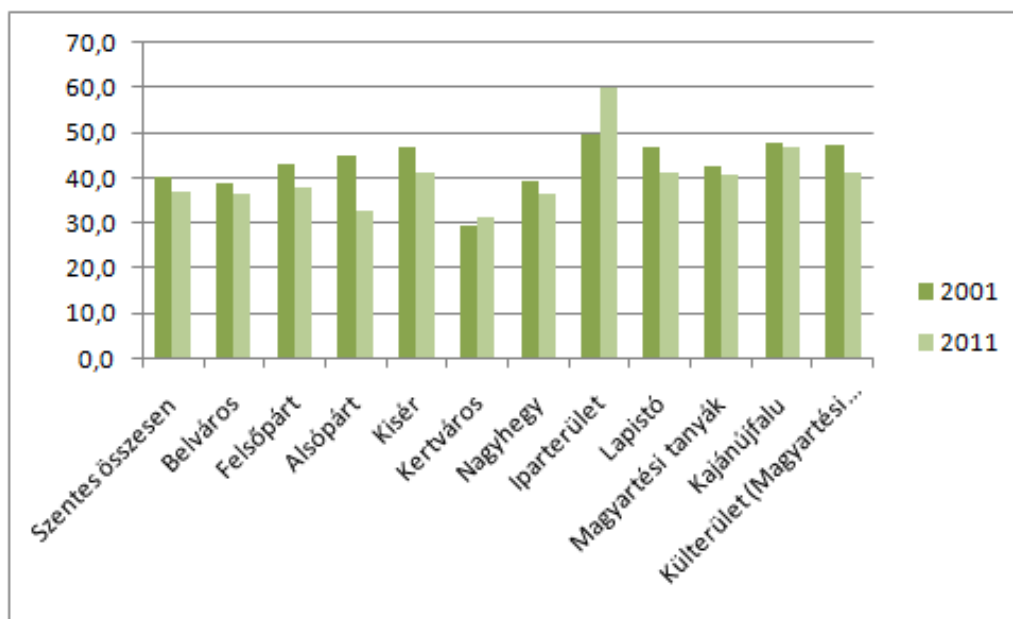
3-4. táblázat: Lakásállomány változása a városrészekben(2011)

Évek	Szentes összesen	Belváros	Felsőpárt	Alsópárt	Kisér	Kertváros	Nagyhegy	Iparterület	Lapistó	Magyartési tanyák	Kajánújfalu	Küllerület (Magyartési tanyák nélkül)
2001	12642	3416	3130	795	1872	2176	87	7	58	48	58	995
2011	12745	3493	3117	817	1851	2156	388	18	56	96	59	694
Változás	103	77	-13	22	-21	-20	301	11	-2	48	1	-301

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001, 2011

Az alacsony komfort fokozatú lakások aránya igen jelentős csökkenést mutat, városi szinten csaknem megfeleződött, összességében tehát a lakásállomány összetétele sokat javult. Növekedés csupán Kajánúfaluban és Lapistón jelentkezik. A jelentősebb létszámú városrészek között Alsópárt (-18, 2%) és Kisér (-19,9%) mutatja a legnagyobb mértékű javulást. A Belvárosban javulás mértéke csupán -4,8%, de ott 2001-ben is alacsony, 8,1% volt az alacsony komfort fokozatú lakások aránya, ami így 3,3%-ra csökkent.

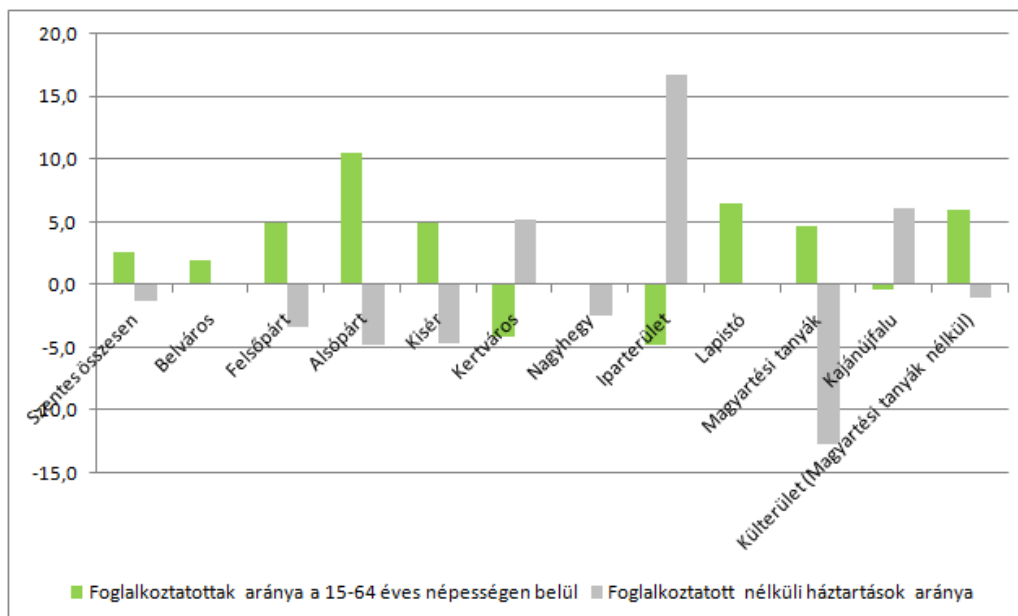
3-5. ábra: Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (2001, 2011)

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001, 2011

A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül városi szinten és csaknem az összes városrészben csökkent 2001 óta. Ez alól csak a Kertváros és az Iparterület mutat eltérést. Előbbi esetében megjegyzendő, hogy a tendencia rossz ugyan, de a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya itt a legalacsonyabb és még 2011-ben is ez jellemző, hiszen itt leginkább képzettebb, magasabb társadalmi státuszú népesség lakik. Az Iparterület esetében pedig a torzítást az okozza, hogy itt gyakorlatilag nincs lakónépesség (néhányszor 10 fő), az iparterületen dolgozók más városrészekből – és településekből – járnak ide dolgozni.

3-6. ábra: Foglalkoztatottak és foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (2011)

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001, 2011

Az előzővel összefüggő, hogy a Kertvárosban és az Iparterületen csökkent a foglalkoztatottak aránya, egyben nőtt – az Iparterületen kiugróan a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya. Kertváros esetében a fentihez hasonló a helyzet: mindkét mutató esetében romló a tendencia, de városrészek között a legjobb szintű bázisról kiindulva. Ennek az ellentéte Alsópárt, kisebb mértékben Felsőpárt és Kisér, ahol a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül jelentősen nőtt, míg a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya jelentősen csökkent 2001-2011 között.

1. Belváros

Nevéhez méltón a város igazi városközpontja, a Kossuth tér, és a hozzá illeszkedő Erzsébet térrel a középpontban, nyugatról a Kurca part lehangulatossabb részéhez közvetlenül kapcsolódva. Északon Felsőpárt, délkeleten Alsópárt, délnyugaton Kisér, Nyugaton a Kertváros kapcsolódik hozzá közvetlenül.

Közlekedési helyzet

A városrész kiépített burkolatú utcákkal, terekkel rendelkezik, a város közlekedésileg legjobban feltárt része. A 451. sz. főút elkerülő szakasza révén a tranzitforgalomtól mentesült a Belváros. Az elmúlt időszakban felújításra került a Kossuth u., melynek része volt a Kurca-hídon a gyalogos és kerékpáros átvezetés szélesítése is. A fejlesztéssel minőségi kisvárosi környezetet hoztak létre a Belvárosban. A körforgalmú csomópontok révén csendesített forgalmú területként működik. A gyalogos és kerékpáros forgalom sok helyütt közös felületeket használ, amely gyalogos-kerékpáros konfliktus hordozója. A terület jelentős része fizetőparkoló övezetben van, beavatkozást igénylő parkoló hiány csak az Apponyi téri piac mellett tapasztalható időszakosan. Csomóponti beavatkozás szükséges az Arany J. – Nagygörgös és a Kossuth L. – József A. utcai kereszteződésekben. A városrészt a Kertvárostól a Kurca választja el. A településrészek közötti átjárhatóság javítása érdekében szükséges a rendezési terv szerinti Arany J. utca vonalában tervezett híd megvalósítása, illetve az utcában kerékpár forgalmi infrastruktúra kialakítása. A Belvárosban található helyközi-távolsági buszpályaudvar B+R célú parkolói fejlesztésre szorulnak.

A városrész infrastrukturális és közszolgáltatási jellemzői

Az óvodák közül a Belváros városrészben működik a Központi Óvoda Klauzál utcai Óvodája (székhely), a Központi Óvoda Apponyi téri Tagóvodája és a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda. Alapfokú oktatási intézmények közül itt található a Klauzál Gábor Általános Iskola, a Kiss Bálint Református Általános Iskola, valamint a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda.

A városközponti jellege egyértelműen megmutatkozik abban a tényben is, hogy a település középfokú oktatási intézményei e területen vannak. Itt működik a nagytradíciókkal rendelkező, országosan is elismert Horváth Mihály Gimnázium, a Boros Sámuel Szakközépiskola, Szakiskola, a Zsoldos Ferenc Középiskola és Szakiskola, a Pollák Antal Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola a Zsoldos Ferenc Középiskola és Szakiskola Tagintézménye, valamint az FM ASzKBartha János Kertészeti Szakképző Iskola. A Horváth Mihály utcában idősok nappali intézménye működik.

A közszolgáltatások közül többek között itt van a tűzoltóság központja, a rendőrség, a városi bíróság és a levéltár.

A városrész gazdasági adottságai

A történelmi és mai városközpont a kulturális, szellemi élet központja a városban, számos banki, kereskedelmi szolgáltatás elérhető a területen, de található itt oktatási intézmények, hivatalok és kulturális intézmények is. A városrészben található továbbá a város több jelentős turisztikai látnivalója.

A Belváros városrész a város szolgáltató-kereskedelmi központja, az idelátogató turisták egyik elsődleges célpontja. A tercier szektoron belül is elsősorban a pénzügyi szolgáltatások (bankok), a turizmus és a kiskereskedelmi üzletek valamint a vendéglátóhelyek képviseltetik magukat itt nagyobb számban. A főtér és környéke funkcióbővítő városrehabilitáció keretében szinte teljes körűen megújult (2014), jelentősen növelve ezzel a város vonzerejét.

A városrész funkcióellátottsága

A városközponti jellegű városrészben található 11 darab tér, közülük a központi fekvésű Kossuth téren található a Városháza, a Szentesi Közös Önkormányzati Hivatallal és a Szentesi Járási Hivatallal, a Megyeháza a Kulturális és Konferenciaközponttal a Koszta József Múzeummal és a Levéltárral, továbbá a Református Nagytemplom. A városközpontban található a tűzoltóság központja, a rendőrség, a Járásbíróság, az ügyészség, a Művelődési és Ifjúsági Ház, Fridrich-féle fényirda és további templomok, a volt Petőfi Szálló (ma felújításra váró üres épület).A város 5 középfokú iskolájából 3 működik itt (közgazdasági, gimnázium, szakmunkásképző). A város kiemelt szabadtéri rendezvényeit ugyancsak a Belváros terein rendezik meg.

Belváros – SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
- A felújított főtér és környéke városképi és funkcionális szempontból egyaránt a város vonzerejének koncentrált megjelenése, funkcióval bíró műemlék jellegű épületek magas aránya - Városi átlagnál kedvezőbb gazdasági adottságok - nagyszámú pénzügyi és egyéb üzleti, kereskedelmi szolgáltató jelenléte - Városi és térségi közfunkciók koncentrációja, oktatási, kulturális, vallási, szociális központ. - Városon belül kedvező foglalkoztatottsági és munkanélküliségi helyzet, kedvezőbb iskolázottsági mutatók - Megújuló energiát széleskörűen használó épületek magas aránya - Az átmenő személygépjármű forgalmat jelentősen sikerült lecsökkenteni.	- Kereskedelmi szálláshelyek hiánya - Esztétikailag, városképileg nem megfelelő épületek – blokkok, Petőfi Szálló. - A Kurca főcsatorna lehetőségei turisztikai szempontból feltáratlanok. - Vízi közművek rekonstrukcióra szorulnak(itt kerültek legkorábban kiépítésre) - Kerékpárút hálózat kiépítettségének hiánya - Gépjármű várakozó helyek alacsony száma - Közutak kialakítása részben nem korszerű - A nyilvános szociális helységek alacsony száma, hiánya (mozg. korl. wc,pelenkázó, etc.) - Közterületek védelme és biztonsága nem megfelelően megoldott (térfigyelő rendszer szükségessége)
Lehetőségek	Veszélyek
- A „csendes” turizmus kereslete a műemlék jellegű épületek és vonzó belvárosi környezet iránt - Kereslet a kereskedelmi szálláshelyek fejlesztésére - A város turisztikai potenciálja iránti kereslet, elsősorban a sportturizmusban - Geotermikus energiák multifunkciós felhasználhatósága.	- Kiskereskedők számának drasztikus csökkenése (multinacionális cégek okozta versenyhelyzet), a foglalkoztatottság csökkenése, a belváros „kiürülése”. - A külföldi munkalehetőségek elszívják a városrész képzetesebb fiatal népességét - Fejlesztési források bizonytalansága

2. Felsőpárt városrész

Szentes északi részén, a legnagyobb területű városrész az Arany János és Deák Ferenc utcák fölött. Délről kapcsolódik hozzá a Belváros, keleten a Nagyhegy és az lparterület, kis nyélen az Alsópárt városrész, nyugatról a Kurca határolja, azon túl a Kertváros.

Közlekedési helyzet

Szentes legnagyobb, legrendezettebb utcaszerkezettel rendelkező városrésze. Hosszú, egyenes, egymásra merőleges utcák alkotják a terület meghatározó részét. Az utcák burkoltak. A városrészt a tőle keletre futó vasútvonal választja el a Nagyhegytől és az lparterülettől. Sűríteni szükséges a vasúti átjárókat a településrészek közötti kapcsolatok erősítése érdekében. A településszerkezeti tervvel összhangban a Szalay u. folytatásában (Hékéd) jelenleg meglévő gyalogos átjáró közútvá fejleszthető. A Kurca nyugati oldalról határolja a városrészt. A rendezési terv szerinti, a Kiss Zsigmond utcai híd fejlesztése és a Derzsi Kovács Jenő – Honvéd u. vonalában új Kurca-híd építése sokat segíthet a városrészek közötti kapcsolatok erősítésében. Természetesen a gyalogos-kerékpáros hidak felújítása, fejlesztése sem hanyagolható el. A Kiss Zsigmond u. – Batthyány u. keresztezése is beavatkozásra szorul.

A városrész és a város fontos közlekedési létesítménye a vasútállomás. Fogadó területe korszerűsítésre szorul. A városrész helyi közösségi közlekedési lefedettsége hiányos.

A városrész infrastrukturális és közszolgáltatási jellemzői

A városrész területén 2 óvodai feladat-ellátási hely (Felsőpárti Óvoda Rákóczi utcai Óvodája (székhely), és a Kertvárosi Óvoda Damjanich János utcai Tagóvodája) és 2 általános iskola (Deák Ferenc Általános Iskola és a Rigó Alajos Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Diákotthon és Gyermekotthon a Kozmutza Flóra Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Diákotthon és Gyermekotthon Tagintézménye) található. A Dózsa Gy. u. 86/a szám alatt idősek nappali intézménye található.

E környéken helyezkedik el a gyógyszertár, az általános iskola, kereskedelmi egységek, így meg nem nevezetten is ez a rész, a Felsőpárt „központja”. A városrészben meglévő orvosi rendelők korszerűsítésére és a kórházzal szembeni területen a Mentőállomás felújítására is a közelmúltban került sor.

A városrész gazdasági adottságai

A Rákóczi-Szalai utcák sarkán az emelt színvonal biztosítása érdekében a tanműhely-iskolában egy magán cég által üzemeltetett tanműhely valósult meg, mely a mai napig is a szakmai oktatás egyik jelentős városi bázisa.

Felsőpárt városrészben elsősorban a helyi lakosság igényeit kiszolgáló, szolgáltató jellegű illetve kereskedelmi tevékenységet végző vállalkozások működnek, ugyanakkor a kiskereskedelmi üzletek száma jelentősen kevesebb, mint a Belváros városrészben.

A városrész funkcióellátottsága

A városrészben dominánsan kertes házas területek találhatóak. A Rákóczi utca környékén városközponti jellegű területet találunk, itt posta, gyógyszertár, gyermek-felnőtt orvosi rendelők és kiskereskedelmi egységek működnek. Itt található a Dr Bugyi István Kórház, Gyógyfürdő és nappali Kórház egységei (a Kórház egyéb gyógyászati egységei a Kurca túlsó partján, a Kertváros városrészben működnek), katolikus és református templomok, és itt működik a Mórész Zsigmond Művelődési Ház, a NAV kirendeltsége, a TB iroda, valamint a Munkaügyi központ.

Felsőpárt – SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
- A lakókörnyezet kialakítása élhető környezetet biztosít, a családi házas lakóterület bővíthető - Gyógyfürdő megléte - Geotermikus energia erőforrások megléte - Alapinfrastruktúra ellátottság 100%-os, jól tervezett, rendezett úthálózat - Specifikus szakképzési gyakorlati helyek magas aránya - Itt található a város legnagyobb zöldségpiaca	- Szolgáltató központok hiánya (kereskedelmi, szolgáltatási egységek alacsony száma, vendéglátóhelyek alacsony színvonala, kereskedelmi szálláshelyek hiánya) - Foglalkoztatott nélküli háztartások viszonylag magas aránya - Közösségi terek, közparkok, játszótérek, korszerű nyilvános wc hiánya. - Tömegközlekedés, vasúti átjáró hiánya (csak gyalogos van) - A telkek közötti csapadékvíz elvezetés állapota nem megfelelő - A városrész peremterülete rendezetlen - Kihasználatlan sportlétesítmény - A piac környékén a parkolóhelyek száma nem megfelelő - Kihasználatlan, elhagyott ipari terület(volt ruhagyár) - A Kurca-híd előtti csomópont rendezettsége
Lehetőségek	Veszélyek
- A gyógyfürdő és a komplex gyógyászati szolgáltatások iránti kereslet európai szinten is nő - gyógyászati turizmus fejlesztése - kapcsolódó kereskedelmi szálláshelyek kialakítása - Megújuló energia hasznosítása (geotermikus energia) - Kurca rendezése kapcsán rendelkezésre álló terület hasznosítására van igény a turizmus és a lakosság részéről - Az ingatlanpiac élénkülését követően új kertvárosi lakóterület kialakítása	- A helyi, amúgy is alacsony számban jelen lévő kiskereskedők és egyéb lakossági szolgáltatások számának csökkenése (multinacionális cégek okozta versenyhelyzet) - A közlekedés rendezésének (tömegközlekedés, átjáró, híd) elmaradása veszélyezteti a tervezett fejlesztések eredményességét - A külföldi munkalehetőségek elszívják a városrész képzetesebb fiatal népességét - Fejlesztési források bizonytalansága

3. Alsópárt városrész

Szentes délkelet területe a Vásárhelyi út mentén, innen kapcsolódik a Belvároshoz, kelet felé az Iparterülethez, nyugaton Kisér városrészhez.

Közlekedési helyzet

A településrész megfelelően kiépített utcákkal rendelkezik. Meghatározó feltáró útjai a Vásárhelyi és az Ipartelepi út. A Temető u. – Hadzsy J. u-i és a Vásárhelyi út – Béke u-i csomópontok a tapasztalat alapján beavatkozást igényelnek. Hódmezővásárhely irányába kerékpárút nem épült ki.

A városrész infrastrukturális és közszolgáltatási jellemzői

A városrész területén a Központi Óvoda Vásárhelyi úti Tagóvodája működik.

A városrész gazdasági adottságai

A városrészben a kiskereskedelmi üzletek száma jelentősen kevesebb, mint a korábban bemutatott két városrészben. Alsópárt városrészben Szentes összes kiskereskedelmi üzletének csupán alig valamivel több, mint 5 százaléka működik.

A városrészhez tartozik az ipartelep egy része, ennek megfelelően erőteljes gazdasági funkcióról beszélhetünk. Sok vállalkozás van jelen a térségben, így például működik itt erőtakarmány üzem, de itt található a METALCOM Kft., a TEJSZOLG - Szentes Kft., a Budaferri Rt. telephelye, egy autókereskedés, valamint a Szentesi Faiskola is.

A Vásárhelyi út és a Mátyás király utca mentén épültek ki a kiskereskedelmi üzletek. Jelentős vas- és autóipari, motorkerékpár szolgáltatási és kereskedelmi centrum alakult ki ezen útszakaszok mentén.

A városrész funkcióellátottsága

A városrészre a családi házas övezetek, lakóutcák a jellemzőek. Turisztikai-rekreációs funkcióval a városrész nem rendelkezik. Itt található a zsidó temető és a helyi jelentőségű piac. A városrészben nem működik a községfunkciókat ellátó intézmény vagy szervezet.

Ugyanakkor itt található a 253 méter magas régiós szintű telekommunikációs jelentőséggel bíró „TV-torony”. A városrész határán, külterületen helyezkedik el a Szentesi légimentő helikopter bázis.

Alsópárt – SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
- A „TV-torony” – digitális adásközpont, telekommunikációs központ, regionális szintű jelentősége van - Magas árbevételű cégek intenzív jelenléte (helyi iparüzési adó zömét ők adják) - Logisztikai központ létrehozásának feltételei komplexen biztosítottak - Közlekedési infrastruktúra ellátottság kedvező	- Gyengeségek: - Szolgáltató központok hiánya (kereskedelmi, szolgáltatási egységek alacsony száma, vendéglátóhelyek alacsony színvonala, kereskedelmi szálláshelyek hiánya) - Kedvezőtlen iskolázottsági mutatók, szakképzett munkaerő hiánya - Településszerkezeti kedvezőtlen terület, elhanyagolt állapotú beépítetlen, kihasználatlan területek (volt KGST piac), beékelődött lakóterület (volt „munkásnegyed”) - Közzolgáltatások hiánya - Városrészi funkciók hiánya - Közösségi terek hiánya
Lehetőségek	Veszélyek
Logisztikai szolgáltatási igény növekedése esetén a feltételek adottak.	- A külföldi munkalehetőségek elszívják a városrész fiatal népességét - Fejlesztési források bizonytalansága

4. Kisér városrész

A város déli városrésze, a Kurca parthoz – túloldalán a Kertváros, északra a Belváros, északkeletre Alsópárt jelenti a határát.

Közlekedési helyzet

A városrész megfelelő minőségű kiépített utcahálózattal rendelkezik. A 451. sz. főút elkerülő szakaszával jó hálózati kapcsolattal bír, de a Kurca elvágó hatása itt is érvényesül. Közvetlen közúti kapcsolata nincs a Kertvárossal. A két városrész közötti, rendezési tervben jelölt, híd megépítése jelentősen javítana a településrész helyzetén. A keleti oldalán lévő gazdasági terület közúti elérhetősége a vasútvonalon keresztül megoldott. Szegvár irányába kerékpáros infrastruktúra nem épült. A helyi közösségi közlekedés a Vásárhelyi út mentén érinti a városrészt.

A városrész infrastrukturális és közszolgáltatási jellemzői

A városrészen belül két óvoda (Központi Óvoda Szent Anna utcai Tagóvodája, Központi Óvoda Farkas Antal utcai Tagóvodája) működik, emellett a területen található a Nagyörvény utcai idősek nappali intézménye.

A városrész gazdasági adottságai

A városrészben jelentősebb vállalkozás alig található (Terra Coop Kft.), a kiskereskedelmi üzletek száma jelentősen kevesebb, mint a Belvárosban vagy Felsőpárton, de meghaladja az alsópárti értékeket. Kisér városrészben Szentes összes kiskereskedelmi üzletének alig valamivel több, mint 7,8 százaléka működik. Különféle szolgáltatások és kereskedelmi egységek jellemzők, pl. gyógyszertár, autójavító, fűtésszerelő, szállítmányozó stb.

A városrész funkcióellátottsága

A városrész jellemzően kertes, családi házas terület. Rendelkezik központi területtel, itt egy helyen található az óvoda, játszótér, orvosi rendelő, gyógyszertár és ABC. Turisztikai-rekreációs funkcióval a városrész nem rendelkezik. Játszótér működik, és itt található a Bánomháti temető. A városrészben nem működik a közsféra funkcióit ellátó intézmény vagy szervezet.

A területen helyezkedik el a város központi szennyvíztisztító telepe is, melynek befogadó képessége 10 ezer köbméter.

Kisér – SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
■ Itt lakók rendkívül erős identitástudata ■ További lakóterület kialakításának a feltételei adottak ■ Megújuló energiaforrások (termálvíz, napenergia) ■ Jó minőségű szilárd útburkolat ■ Az elkerülő úttal (út szám: 451) jó közlekedési kapcsolat ■ Városrészi központ kialakult	■ A város legnagyobb összefüggő szegregációs területe található itt ■ Oktatási- és szociális intézményekkel való ellátottsága gyenge ■ Lakóingatlanok típusa nagyon eklektikus képet mutat ■ Közparkok, közösségi terek hiánya ■ A belvárossal rossz a közúti kapcsolat.
Lehetőségek	Veszélyek
■ Kapcsolódás a Kurca partjának és környezetének rendezése, turisztikai és rekreációs fejlesztése elképzelésekhez ■ Az ingatlanpiac élénkülését követően lakóterület bővítése	■ A lakóingatlanok további állagromlása visszafordíthatatlan folyamatá válhat a szegregátum területén ■ A külföldi munkalehetőségek elszívják a városrész fiatal népességét ■ Fejlesztési források bizonytalansága

5. Kertváros városrész

A legnyugatibb szentesi városrész. Külterületekkel határos, illetve keletre a Kurca parttal, azon túl Felsőpárt, Belváros és Alsópárt városrészekkel.

Közlekedési helyzet

A városrész fő feltáró útja a Csongrádi út. Ennek révén könnyen elérhető a 451. sz. főút elkerülő szakasza, de a Belváros is. A szomszédos Belvárossal és Felsőpárttal a Kurca-hidak kapcsolják össze. A Belváros fejlesztése keretében felújításra került a Csongrádi úti Kurca-híd, mely révén javult a városrész Belváros, illetve a többi városrész irányú kapcsolata. Jelentős fejlesztés volt a Vecseri-foki út és parkoló kiépítése az idősek otthonához. A városrészben több forgalomcsendesített övezet van, bővítésük, kiterjesztésük megfontolandó. A Csongrádi út menti kerékpárúttal nem lehet eljutni Csongrádra, a tiszai átvezetés megoldatlan. Az Eszperantó gyalogos híd évek óta felújításra vár. A Kiss Zsigmond u. fontos gyűjtőúti kapcsolatot biztosít Felsőpárt irányába, de a híd jelenlegi kialakítása (keskeny) miatt korlátozott a kapacitása. Az utca és a híd fejlesztése indokolt, az utca közlekedésbiztonsága vizsgálandó. A Csongrádi út burkolata a 451. sz. főút csomópontjától elhasználódott, felújításra szorul, hasonlóan a mellette lévő kerékpárút is. A városrész helyi közösségi közlekedési lefedettsége nem teljes körű.

A városrész infrastrukturális és közszolgáltatási jellemzői

A városrészben az oktatási intézmények közül két óvoda (a Felsőpárti Óvoda Köztársaság úti Tagóvodája és a Felsőpárti óvoda Dr. Mátéffy Ferenc utcai Tagóvodája) és egy általános iskola található (Kosztai József Általános Iskola). A területen működő legújabb intézmény a 2008. november 13-án átadott Dr. Sipos Ferenc Parkerdő Otthon. Itt működik továbbá a Dr. Bugyi István Kórház.

A városrész gazdasági adottságai

A városrész kiemelkedő szerepköre a turizmus-rekreáció az itt található sport, kulturális és rekreációs szolgáltatások szempontjából. Az Üdülőközpont a termálfürdővel, sportuszodával és kempinggel, valamint a Sportközpont által üzemeltetett Pusztai László Sporttelep sportpályái, továbbá a Kurca-part Kalandpark is a városrészben kaptak helyet.

A kiskereskedelmi üzletek száma jelentősen alacsonyabb, mint a Belváros, vagy Felsőpárt esetén, nagyságrendileg Alsópárt és Kisér szintjén van e szempontból a terület.

A Kertváros közvetlenül a Szentes legnagyobb bevásárlóközpontjának helyet adó terület (külföldi) mellett fekszik (Tesco, Aldi, Park Center).

A városrész funkcióellátottsága

A városrész a lakó funkció tekintetében vegyes képet mutat. Az 1960-70-es években épült meg a Hámán Kató-lakótelep. A Kiss Zsigmond utca és Móricz Zsigmond utca által határolt területen magas beépítésű, 4-10 emeletes panel- és téglablokkos házak is találhatóak. Emellett a városrészben található hagyományos családi házas és sorházas lakóterület is.

A szolgáltatások közül ki kell emelni a Dr. Bugyi István Kórházat, amelynek épületegyüttese a Kurca partjain a Kiss Zsigmond utcától északra fekszik (további egységei, pl. a gyógyfürdő Felsőpárt városrészben található). Itt található a közösségi funkcióhoz kapcsolódóan a Dózsa Ház. A városrészben működik a jelentős foglalkoztatást biztosító Laktanya is.

A Kurca a Csongrádi út és a Kovács Károly utca által bezárt területen találjuk a Széchenyi ligetet, ahol a Koszta József múzeum Csallány Gábor Kiállítóhelyét is meglátogathatjuk.

Kertváros – SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
■ Meglévő és fejlesztés alatt álló adottságok turisztikai, sport, szabadidős és rekreációs tevékenységekhez ■ Kedvező gazdasági adottságok: a peremterülethez közvetlenül kapcsolódó bevásárlóközpontok ■ Megyei és térségi jelentőségű egészségügyi és szociális intézményhálózat megléte ■ Ebben a városrészben található a legtöbb működő termálkút ■ A kialakított zöldfelületek aránya ebben a városrészben a legmagasabb ■ Országos jelentőségű honvédségi laktanya jelenléte (város-azonosító szerep, presztízsértékű, katasztrófavédelem) ■ Helyi átlagnál kedvezőbb iskolázottsági és foglalkoztatottsági mutatók ■ Az elkerülő út gyors elérhetősége	■ Kereskedelmi szálláshelyek hiánya ■ Északi irányban - a fejlesztendő területek rendezetlen terepviszonyai és a közművesítettség hiánya következtében – a városrész bővülése akadályoztatott
Lehetőségek	Veszélyek
■ A terület sport, turisztikai és rekreációs kínálatára jelentős külső kereslet létezik (sportturizmus, gyógyturizmus, rekreáció, wellness stb.) ■ A Tisza közelségéből adódó idegenforgalmi adottságokra is található kereslet, ■ Lakó-, üdülő- és szolgáltató övezet fejlesztése és bővítése	■ A megoldatlan szálláshelykérdés a folyamatban lévő turisztikai beruházások eredményességét veszélyezteti ■ A külföldi munkalehetőségek elszívják a városrész fiatal népességét Fejlesztési források bizonytalansága

6. Nagyhegy városrész

Szentes északkeleti, külső városrésze a Kunszentmártoni úttól északra. Keleten a felsőpárt, délen az Iparterület jelenti a határát.

Közlekedési helyzet

A városrész a 45. sz. főút révén könnyen elérhető. A Belvárosból, illetve a szomszédos lakóterületekről viszont nehézkes a megközelítés, csak a vasútvonal keresztezésével lehetséges. Ezért a vasúti keresztezések számának növelése, szolgáltatásuk fejlesztése fontos a településrész működése számára. A Nagyhegy sor – Bajcsy-Zsilinszky utca vonalában gyalogos-kerékpáros vasúti keresztezés működik. Közúti fejlesztésével jelentősen javítható a városrész településen belüli elérhetősége. Az átjáró az elmúlt időszakban felújításra került Nagyhegy-széli útról közvetlenül elérhető lenne. A 45. sz. főút városrész felőli oldalán az elmúlt időszakban épület ki Szent Lászlóig a kerékpárút, mely közvetlenül szolgálja a városrész lakóit. A helyi közösségi közlekedés nem érinti a városrészt. A városrész utcahálózata kedvezőtlen szerkezetű, fejlesztésre szorul. Az utcák többségének burkolata rossz minőségű és keskeny. Fejlesztésük javasolt.

A városrész infrastrukturális és közszolgáltatási jellemzői

A városrészben nem találhatóak humán intézmények.

A városrész gazdasági adottságai

Nagyhegy városrész tipikus kertvárosias lakóövezet. Igen szerény a kiskereskedelmi üzletek száma, vendéglátóhely is csupán kettő található a területen. Jellemzően egyéni vállalkozók illetve őstermelők végeznek „vállalkozási” tevékenységet, alapvetően a zöldség-, gyümölcs kereskedelemhez kapcsolódóan.

Turisztikai-rekreációs funkciója jelenleg nem megoldott: a Termál-tó turisztikai hasznosítása a Natura 2000-s területek szabályozása miatt kérdéses, leginkább kerékpáros túrákban, madármegfigyelés helyszínévé válhat működőképessé.

A városrész funkcióellátottsága

A városrészben nem működik közszéfera funkcióit ellátó intézmény vagy szervezet, nem találhatóak terek, parkok.

Nagyhegy– SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
■ Meglévő és fejlesztés alatt álló adottságok turisztikai, sport, szabadidős és rekreációs tevékenységekhez ■ A legjobb termőföldek itt találhatók -> „a város éléskamrája”, a konyhakerti zöldség- és gyümölcstermesztés nagy hagyományokkal rendelkezik ■ Jelentős a beépíthető területek aránya ■ A városrész közúti elérhetősége kiváló (45-ös főút) ■ A Termál-tó és a természetvédelmi területek közelsége ■ Gazdag élővilág (állat, növény)	■ Alacsony kereskedelmi- és szolgáltatási potenciál ■ Alacsony intézményi potenciál ■ Közösségi közlekedés hiánya ■ Kommunális közművek részleges hiánya ■ Utcahálózata településszerkezeti és minőségileg is rossz ■ Közösségi terek hiánya
Lehetőségek	Veszélyek
■ Üdülőtérület és ökoturizmus lehetőségeinek kihasználása (Termál-tó) ■ Növekvő kereslet az őstermelői terményekre - őstermelői feldolgozó és értékesítési lehetőségek kiaknázása	■ A Natura 2000 szabályozás megakadályozza a terület turisztikai potenciáljának fejlesztését – Termál-tó ■ Az alapinfrastruktúra fejlesztések elmaradása nagy mértékben lassítja a városrész fejlődését ■ A külföldi munkalehetőségek elszívják a városrész fiatal népességét ■ Fejlesztési források bizonytalansága

7. Iparterület városrész

A város nyugati, ipari zónáját lefedő városrész északon Nagyhegy, nyugaton Felsőpárt és Alsópárt városrészekkel határos.

Közlekedési helyzet

A terület a 45. sz. országos főúttal és a 130. ill. 147. sz. vasútvonallal feltárt. A város M5 autópályától legmesszebb fekvő területrésze a városnak. Az elmúlt időszakban megépült a 45. sz. főút mellett, az Attila u. és Vásárhelyi út közötti szakaszon, a kerékpárút. Ezzel, és a Szarvasi út melletti kerékpárúttal az Ipari park kerékpáros elérhetősége megvalósult. A Vásárhelyi úti kerékpársáv és az Ipartelepi úti kerékpárút között nincs kapcsolat. Összekapcsolásával a déli irányú megközelítés is könnyebbé válna. A terület helyi közösségi közlekedési kiszolgálása nem megoldott

A városrész infrastrukturális és közszolgáltatási jellemzői

A városrészben nem találhatók humán intézmények.

A városrész gazdasági adottságai

A város a XX. század elejétől ezt a területet tudatosan is iparfejlesztésre használta. Itt zajlottak a szocialista időszak ipartelepítései, 1990 után a jelentősebb privatizációk az iparban, majd 1998-tól itt működik az ipari park. Tehát ma is koncentráltan itt működik a város iparának döntő része, és a város legjelentősebb ipar vállalkozásai (az Ipari Parkról részletesen lásd: 1.9.2.2 Ipar).

A park környezeti állapota jó, zaj-, lég-, talaj-, víz-, radioaktív szennyezettség nincs, s a parkba betelepülőknek ezen környezeti adottságokat tiszteletben kell tartaniuk.

A városrész funkcióellátottsága

A városrész lakó-és közsféra funkciókkal nem rendelkezik. Ugyanakkor itt található a Szentes-Frigo Kft. által üzemeltetett fedett műjégpálya, továbbá benzinkút, autómosó, LIDL áruház.

Iparterület – SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
- Ipari park területi terjeszkedési lehetősége biztosított - Megújuló energiák koncentrált felhasználási lehetősége biztosított - A már kialakított területek infrastrukturális ellátottsága kedvező: vasúti iparvágány, 2 számjegyű közlekedési út - Dél-alföldi régió legnagyobb egybefüggő ipari parkja található a területen - Ipari park működéséhez kapcsolódó szolgáltatások kiépültek - Van szabad beköltözhető ipari parki terület. - Transzformátor alállomás közelsége - Az ipari park érvényes fejlesztési koncepcióval rendelkezik. - Itt működik a Szentes-Frigo fedett műjégpálya, tovább kiskereskedelem (LIDL), szolgáltatások (autómosók)	- Autópályától való távolság - A 45-ös és a 451-es közút állapota (11,5 t-nak való nem megfelelés) - Nincs megfelelően bekapcsolva a városi tömegközlekedés rendszerébe - Csapadékvíz elvezetése nem teljes körűen megoldott - A bevonni tervezett területek nem közművesítettek
Lehetőségek	Veszélyek
- Megújuló energiák kiaknázásának fokozottabb növelése (Biomassza erőmű megépítése) - Az Ipari Park megközelíthetőségének növelése a kerékpárút-hálózat fejlesztésével	- Világgazdasági kilátások alakulása a működőtőke beruházásokra - vállalkozások betelepülésének lelassulása - A hazai befektetői környezet alakulása - Gazdasági krízishelyzetek kialakulása - > fő foglalkoztatókra gyakorolt hatása - Fejlesztések elmaradásával a város tőkevonzó képessége csökken

8. Lapistó – egyéb belterület

A Szenteshez tartozó, egyéb belterületként minősített városrész mintegy 6 km-re fekszik a település határától, a Szentest Nagymágoccsal összekötő úton.

Közlekedési helyzet

A városrész a 4406. j. összekötőúton közelíthető meg. A központi belterületről kerékpárúton v. helyi autóbusz közlekedéssel nem érhető el.

A városrész infrastrukturális és közszolgáltatási jellemzői

A városrészben nem találhatóak humán intézmények.

A városrész gazdasági adottságai

Kisebb lakóegyüttes alakult ki itt az egykori szövetkezeti major körül. A településrész a városi hálózattal független ivóvízhálózattal és ivóvízkúttal rendelkezik. A városrészben két kiskereskedelmi üzlet és két vendéglátó egység áll a lakosok rendelkezésére.

Az itt élők mezőgazdasági tevékenységből tartják fenn magukat vagy ingáznak Szentesre.

ITS DA Konzorcium

A városrész funkcióellátottsága

A terület alapvetően vidékies jellegű, dominálnak a kertes családi házak.

A városrész turisztikai-, közösségi-, közszféra funkciókkal nem rendelkezik.

Lapistó – SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
■ Természeti környezete jelentős méretű vizes élőhely (Lapistó-Fertő) ■ Városrész központja kialakult	■ Idős, inaktív lakosság, demográfiai, egészségi mutatók romlása (elvándorlás, öregedés) ■ Vízellátását egy kút biztosítja ■ Közintézményekkel ellátottsága nem megoldott
Lehetőségek	Veszélyek
■ Ökoturizmus, lovas turizmus iránti kereslet növekedése ■ Mezőgazdaságban rejlő lehetőségek kihasználása	■ Gazdasági krízishelyzetek kialakulása

9. Magyartés – egyéb belterület

Magyartés Szentestől 7 km-re Északra található a Hármaskörös partján. A településrész a Körös egyik elhagyott övzátányán helyezkedik el.

Közlekedési helyzet

A városrészt a 4516. j. összekötőúton valamint a 45123. és 45122. bekötőutakon lehet elérni. A Város burkolatlan utcái jellemzően itt találhatóak. A központi belterületről kerékpárúton v. helyi autóbusz közlekedéssel nem érhető el.

A városrész infrastrukturális és közszolgáltatási jellemzői

A városrészben nem találhatóak humán intézmények.

A városrész gazdasági adottságai

A városrészben egy kiskereskedelmi üzlet és egy vendéglátó egység áll a lakosok rendelkezésére. Az itt élők mezőgazdasági tevékenységből tartják fenn magukat vagy ingáznak Szentesre.

A városrész funkcióellátottsága

A terület alapvetően vidékies jellegű, dominálnak a kertes családi házak. Itt található a VE-GA Gyermek és Ifjúsági Szövetség Magyartési Képzési és Táborközpontja. A szentes-magyartési táborban működő gyermek és ifjúsági táborban 3 szoba 35 férőhely áll rendelkezésre.

A városrész ezen túlmenően egyéb turisztikai-, közösségi-, közszféra funkciókkal nem rendelkezik.

Magyartés– SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
- Hármas-Körös helyi természetvédelmi területe mellett található - Ifjúsági tábor központ	- Idős, inaktív lakosság, demográfiai, egészségi mutatók romlása (elvándorlás, öregedés) - Nem megfelelő vízminőség - Közüntézményekkel ellátottsága nem megoldott - Gáz ellátás nem megoldható - Zsákfalu jellegű településrész - A közlekedési feltételek rosszak (útállapot, közösségi közlekedés) - Alacsony iskolázottság - Munkahelyek hiánya
Lehetőségek	Veszélyek
- Ökoturizmus iránti kereslet növekedése - Lakó és üdülő fejlesztési terület	Gazdasági krízishelyzetek kialakulása

10. Kajánújfalu – egyéb belterület

Kajánújfalu a Szentest Szarvassal összekötő úton, a várostól 8 km-re található.

Közlekedési helyzet

A városrész a 45. sz. másodrendű főúton és a 4401. j. Szarvas-Szentes összekötőúton érhető el közúton. A központi belterületről kerékpárúton v. helyi autóbusz közlekedéssel nem érhető el.

A városrész infrastrukturális és közszolgáltatási jellemzői

A városrészben nem találhatóak humán intézmények.

A városrész gazdasági adottságai

A városrészben egy kiskereskedelmi üzlet és egy vendéglátó egység áll a lakosok rendelkezésére. Az itt élők mezőgazdasági tevékenységből tartják fenn magukat elsősorban östermelőként.

A városrész funkcióellátottsága

A terület alapvetően vidékies jellegű, dominálnak a kertes családi házak.

A városrész turisztikai-, közösségi-, közszféra funkciókkal nem rendelkezik.

Kajánújfalu – SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
■ Erdőgazdálkodás ■ Víz, út, elektromos áram kiépítés megoldott	■ Idős, inaktív lakosság, demográfiai, egészségi mutatók romlása (elvándorlás, öregedés) ■ Közintézményekkel ellátottsága nem megoldott ■ Gáz ellátás, szennyvíz elvezetés nem teljes körűen megoldható ■ Alacsony iskolázottság ■ Munkahelyek hiánya
Lehetőségek	Veszélyek
■ Vadász turizmus iránti kereslet növekedése ■ Termálkutak közelsége	■ Gazdasági krízishelyzetek kialakulása

3.3.2 Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása, helyzetelemzése

A települési szegregátumok lehatárolása a 2011-es népszámlálás adatainak figyelembevételével, és a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt. E szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket. A szegregátumok lehatárolása a KSH adatszolgáltatás és térképek alapján történik.

A 2009-ben készült IVS más megközelítést használt a szegregátumok lehatárolásához, ugyanis nemcsak a KSH adatokra támaszkodott, hanem az önkormányzati adatokra, tapasztalatokra is. Így sokkal nagyobb kiterjedésű és több szegregált terület került lehatárolásra, mint az a KSH adatok alapján tényszerű lett volna.

Forrás: IVS, 2009

Fentiek miatt a 2009-ben készült IVS a 2001.- évi népszámlálási adatokra csak részben támaszkodott. Miközben jelen ITS-ben lehatárolt szegregátumok kizárólag a KSH 2011. évi népszámlálási adatain alapulnak. Ezért a két lehatárolás ugyan nem megfeleltethetők egymásnak egy az egyben, de a KSH szegregátumra vonatkozó adatok összehasonlíthatók. (A 2009. évi IVS-ben a 7. számú szegregátum tartalmazza azt a kisebb területet (Berekhát tanya - Vajdatelep - Akácfa u. - Berekhát tanya - Bihari sor mindkét oldala - Magyar Imre u. mindkét oldala), mely már 2001-es népszámlálási adatok alapján is lehatárolásra került.)

3-5. táblázat: Szentes város szegregált területének összehasonlítása, 2001, 2011

Mutató megnevezése	2001	2011
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, %	85,4	67,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában, %	0,0	0,0
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	86,4	86,2
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességben belül	79,5	63,7
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	13,2	28,3
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya), %	5,9	17,8
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül, %	74,0	34,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül, %	12,3	5,3

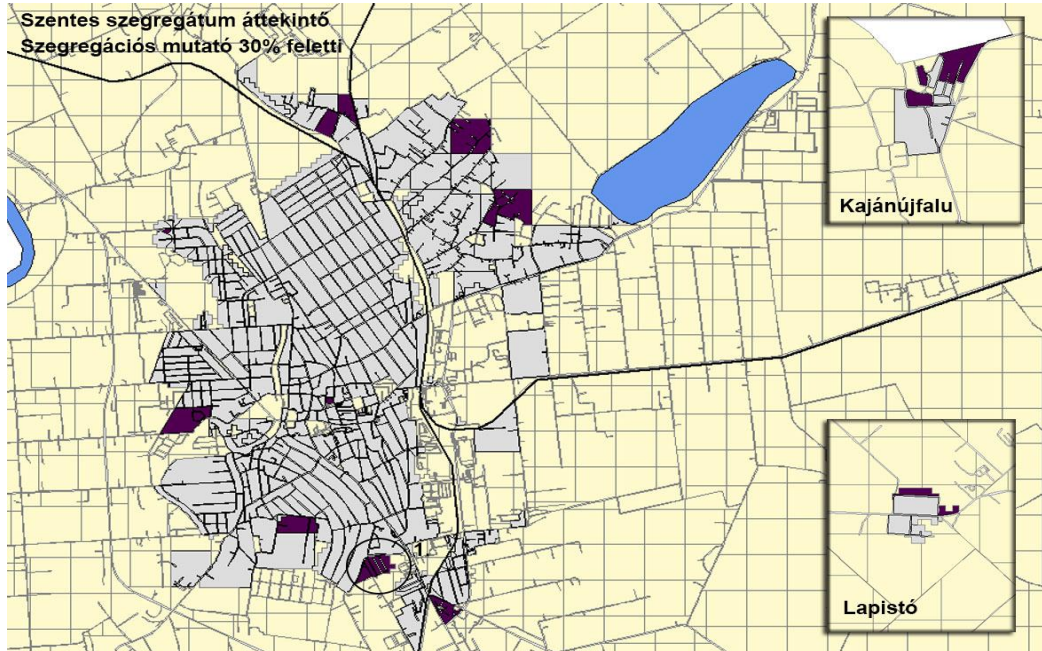
Forrás: KSH, Népszámlálás 2001, 2011

A lehatárolt szegregátum 2001-es és 2011-es adatainak összehasonlításából levonható következtetések:

- a népesség alapfokú képzettsége nagymértékben javult, de így is jelentős a lemaradás a városi átlagtól, ami 15,6%;
- felsőfokú végzettségű lakost továbbra sem mutat a statisztika, miközben a városi mutató 15,7%;
- továbbra is magas, alig változott az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya, miközben a városi mutató 38,3%;
- jelentősen javult a gazdaságilag nem aktív népesség aránya, de így is elmarad a városi 55,6%-tól;
- a munkanélküliségi mutatók viszont drasztikusan romlottak, ami arra utal, hogy a gazdasági válság ezen társadalmi réteget érintette a leghátrányosabban;
- viszont jelentős javulás következett be a lakhatási feltételekben, a lakások komfortosságában és méretében is;

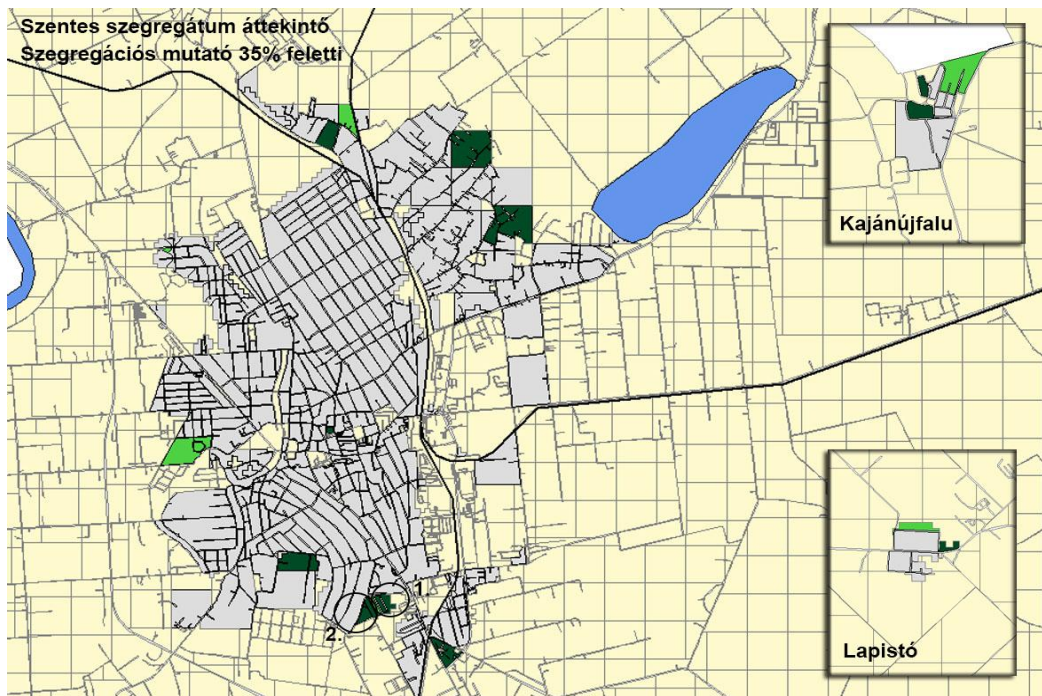
3-3. térkép: Szentes város szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei, 30% fölötti mutatóval

Forrás: KSH, Népszámlálás 2011

Az áttekintő kartogram a szegregációs mutató 30%-os határértéke fölötti területek mutatja, azaz együttesen mutatja a szegregátumokat és a szegregációval veszélyeztetett területeket.

3-4. térkép: Szentes város szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei, 35% fölötti mutatóval

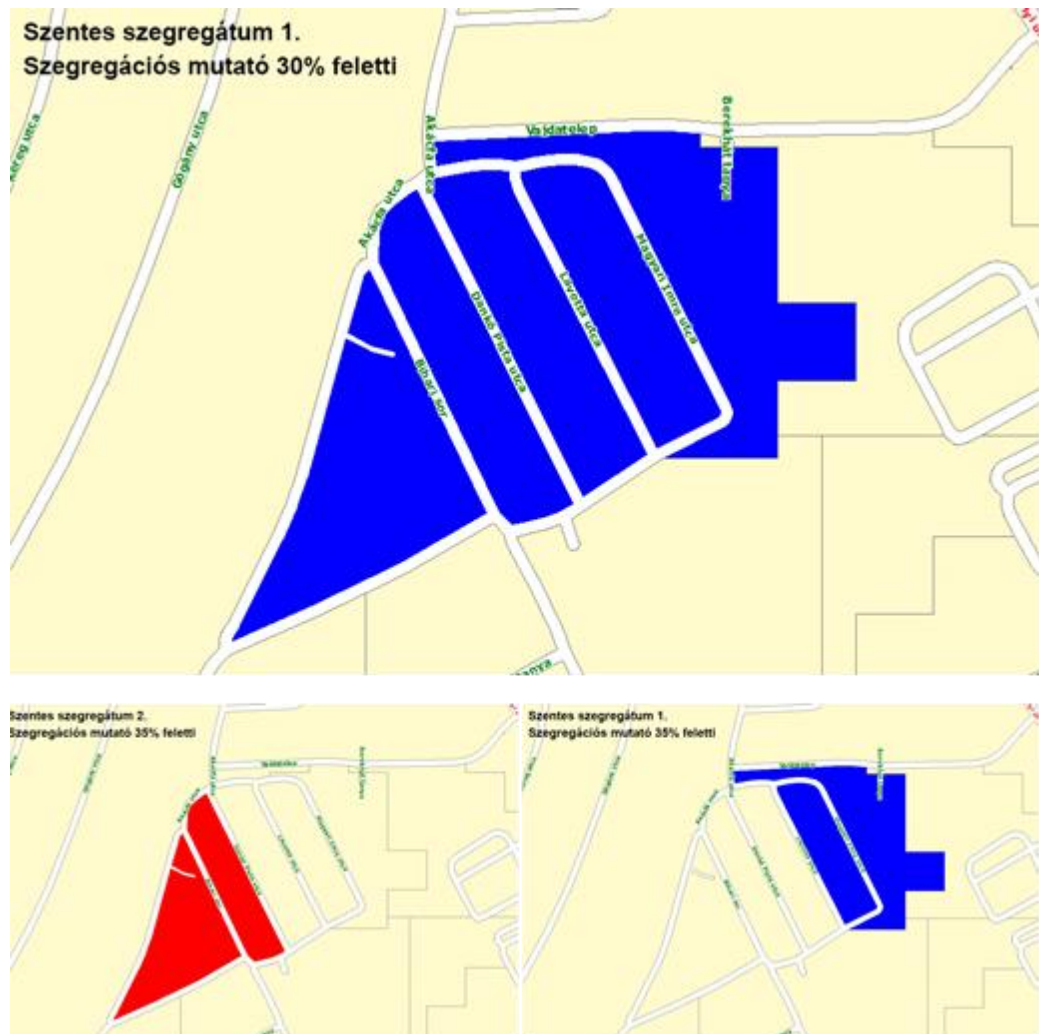

Forrás: KSH, Népszámlálás 2011

A fenti áttekintő kartogramon sötétzölddel jelölt területek szegregációs mutatója 35%, illetve a fölötti. A világoszöld területek esetében a szegregációs mutató 30-34%, vagyis az ilyen területek szegregáció szempontjából veszélyeztetett területnek számítanak.

A fenti két térkép olyan területeket is megjelenítenek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk, vagy intézeti háztartásban élők (pl.: kollégium, idősek otthona, hajléktalan szálló) miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak. Összességében a fenti térképen bekarikázásra került az a két szegregátum, ahol a magánháztartásokban élők száma meghaladja az 50 főt.

3-5. térkép: Szentes város 50 fő lakos fölötti szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei

Forrás: KSH, Népszámlálás 2011

Annyiban magyarázatra szorul a szegregátumi lehatárolás, hogy míg a 30%-os határértékű szegregációs mutató esetében a Berekhát tanya - Vajdatelep - Akácfa u. - Berekhát tanya - Bihari sor minkét oldala - Magyar Imre u. mindkét oldala terület a vizsgálat tárgya, addig 35%-os határértékű szegregációs mutató alapján lehatárolt két szegregátum nem tartalmazza a Dankó Pista utca keleti, illetve a Lavotta utca nyugati oldala által határolt tömböt. A szegregátum teljes lakossága 419 fő, a szegregátum 1. jelű területé 162 fő, a szegregátum 2. jelűé 129 fő.

Az előbb körülírt tömbbé így 128 fő. A két, 35% fölötti határértékű szegregációs mutató alapján lehatárolt terület közül az egyes számú (kék) szegregátum lakosságának képzettsége alacsonyabb, munkanélküliségi adatai jelentősen rosszabbak, viszont a kettes szám (piros) szegregátum lakásainak komfortossága sokkal rosszabb.

3-6. táblázat: Szentes város szegregált, két területének összehasonlítása

Mutató megnevezése	Szegregátum 1.	Szegregátum 2.
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, %	72,0	65,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában, %	0,0	0,0
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	86,8	87,5
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	59,9	66,7
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	41,5	25,6
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya), %	26,2	14,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül, %	25,7	55,2
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül, %	0,0	3,4

Forrás: KSH, Népszámlálás 2011

- A szegregátum általános jellemzése: Az elkülönült szegregátum Kiser városrész déli részén, a déli városhatár mellett helyezkedik el, a város egészétől részben elkülönülve. Nincs közvetlen kapcsolata más lehatárolt szegregátummal. A terület közszolgáltatásokhoz való hozzáférése csak részben biztosított: a házi gyermekorvosi rendelő, háziorvosi rendelő és gyógyszerár 1,5 km-en belüli körzetben található. A városrészben található óvoda, de csak a közvetlen 500 m-es körzet határán. A városrészben iskola sem található. A további oktatási és egyéb közintézmények jellemzően a városközpontban találhatók. Ezek elérhetősége azonban nehézkes, mert majd 2 km-re (30 perc gyalogosan) koncentrálnak a szegregátumtól.
- A lakónépesség alapfokú képzettség jelentősen javult. A szegregátum lakóinak száma 419 fő, jelentős arányban koncentrálnak a cigány lakosság,
- Épített környezetben is jelentős változás következett be, hiszen 2001 óta javult lakások komfortossága, emelkedett a szobák száma. A lehatárolt szegregátum területén csak lakófunkció található, szociális bérlakás viszont nincs. A területen kiépültek a szilárd burkolatú utak, a csapadékvíz-elvezető árkok, mindenhol hozzáférhető a vezetékes víz, gáz és villany.

3.3.3 Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek

Nem releváns.

4 Mellékletek

4.1 1.sz. melléklet

A CsMTFK Szentesre vonatkozó releváns megállapításai

- talajt és a vizeket szennyezhetik az egykori veszélyes hulladéklerakók (Algyő, Domaszék, Mindszent, Szentes).
- A rehabilitálandó vízrendszerhez tartozik a szentesi Kurca folyó is, mert az utóbbi években a vízgyűjtő területén fekvő településeken jelentős fejlesztések történtek, melyek hatására erősen romlott a minősége.
- Az elmúlt néhány évben a kibocsátó pontforrásokból a kén-oxidok, a nitrogén-oxidok, a szilárd anyag és a szén-dioxid éves mennyisége csökkenést mutat, míg, a szén-monoxid mennyisége nőtt (2010. évi adat). A városok tekintetében jelentős pozitív változás Szentesen és Kisteleken történt.
- A megyében a legnagyobb szén-dioxid és nitrogén-oxidok kibocsátó az algyői MOL gázüzem, országos viszonylatban a 31. helyen volt 2010-ben. Szén-monoxid tekintetében az algyői gázüzem a 2., megelőzi őt a szentesi sertéstelep.
- A rétegvizek jó mennyiségi állapotának megtartását szolgálja a felhasznált szennyeződésmentes vizek jogszabályban előírt kötelező visszatáplálása az energiatermelő tevékenység esetén, mely a 2005. adatok szerint csak Csongrád megyében (Hódmezővásárhely, Szentes, Szeged) történik meg.
- Biomassza erőmű létesítési kezdeményezések vannak Csongrádon, Hódmezővásárhelyen, Kisteleken, Szegeden, Szentesen.
- A geotermikus energia mezőgazdasági hasznosításának centrumai Csongrád megyében, főleg Szentes és Szeged térségében vannak.
- A történeti települések Csongrád megyében a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal adatszolgáltatása alapján: Csongrád, Hódmezővásárhely, Kiszombor, Makó, Ópusztaszer, Szeged, Szegvár és Szentes.
- A települések egy része maga is ajánl az épített környezet értékeire, a helyi, térségi kultúrára alapozott programokat (Derekegyház: "Szentes és kistérsége – az elfeledett délföldi kastélyok otthona")
- Fontos kiemelni a fóliás növénytermesztés jelentőségét, Szentes környékén...
- A 2006-2009 között benyújtott szabadalmak száma ezer lakosra Szegeden 5,7 db, Hódmezővásárhelyen 3,5 db, de Mórahalmon (0,4 db), Szentesen (0,5 db) és Makón (0,6 db) elenyésző.
- A megyei rangsor harmadik, az országos rangsor 69. helyét a geotermikus kutatásokra visszavezethetően Kisteleki kistérség foglalja el, majd a Szentesi, a Csongrádi, a Mórahalomi és a Makói kistérségek következnek.
- A megye hét kistérségéből ötben 48-50% között mozog a ráta, a Hódmezővásárhelyi kistérségben kissé magasabb (52%), míg Szentesen közel 58%, lényegesen meghaladva az országos 49%-ot.

- A kistérségek versenyképessége felemás képet mutat, miközben Szeged jövedelemtermelő képessége kiemelkedik a megyéből és az ipari várostérségekben (Hódmezővásárhely, Szentes) a foglalkoztatás jobb az országos átlagnál, addig a 4 rurális jellegű kistérségben mind a jövedelmek, mind a foglalkoztatás szintje alacsony.
- Feldolgozóiparral bíró kistérségek(Hódmezővásárhely, Szentes).
- Jelentős számú civil szervezet működik továbbá Hódmezővásárhelyen, illetve Szentesen.
- A Szegedi kistérség kivételével – ahol 3,28%-kal (6.652 fő) emelkedett a lakosok száma – a többi kistérség jelentősen veszített népességéből. Kiemelkedőek a 10% körüli értékek a Csongrádi, Makói és Szentesi kistérségek esetében.
- Hasonlóan kedvezőtlen munkaerő-piaci képet mutat a Makói és Szentesi kistérség, 60% körüli emelkedést produkálva. (nyilvántartott álláskeresők számának növekedése – a szerk.).
- A terv rögzíti – az országos tervvel összhangban – a tervezett M44 gyorsforgalmi út (autóút) megfelelő kapcsolata érdekében a 45-ös főút kiemelt szolgáltatási színvonalúvá fejlesztését (2x2 sáv, Szentes, Kunszentmárton elkerülő).
- 451-es főút burkolaterősítése Szentes–Kiskunfélegyháza között.
- a 45. sz főút mellett Szentes–Kunszentmárton között (kerékpárút fejlesztése – a szerk.)
- Az egyéb országos törzshálózati vonalak közül a 130-as számú Tiszatenyő–Makó vasútvonalon Szentesnek, Hódmezővásárhelynek és Makónak közvetlen budapesti kapcsolata van.
- Az országos mellékvonalakon a 147-es számú Kiskunfélegyháza–Szentes–Orosháza vonal közepes forgalmú.
- ...térségi jelentőségű közforgalmú kikötőfejlesztés tervezett Szentesen, Csongrádon, Hódmezővásárhelyen...
- Közúton a megyeszékhely a legtávolabbi Szentesi és Csongrádi kistérségből is elérhető személygépkocsival megközelítőleg egyórás utazással, a legmesszebb található Szentes környéki községekből.
- A nagy külterülettel rendelkező városok (Hódmezővásárhely, Makó, Szentes, Csongrád) jelentősebb külterületi településrészei be vannak kapcsolva az autóbusz-közlekedésbe, jellemzően szintén napi néhány járáttal.
- Autóbusz-pályaudvarok nyolc városban – Szegeden, Hódmezővásárhelyen, Csongrádon, Makón, Szentesen, Kisteleken, Mórahalmon, Sándorfalván – üzemelnek.
- A megye tiszántúli északi részének, Szentes környékének új gyorsforgalmi kapcsolatát – a gyorsforgalmi- és főúthálózat hosszú távú fejlesztési programjában is tervezett – M44 autóút megépítése teremtheti meg.
- A szentesi elkerülőre nem történt még előkészítés a korábban Szentes tehermentesítésére hivatott Ipartelepi út kiváltása érdekében, de fontos eredmény, hogy a 45-ös főút a nagytávú főúthálózat-fejlesztési tervben 2x2 sávú kiemelt főútként szerepel.
- A megyében 13 ipari park működik, ebből Szegeden öt, vonzáskörzetében kettő (Mórahalom, Algyő), távolabb, de szintén jó közlekedési kapcsolatokkal hat ipari park (Makó, Hódmezővásárhely, Kistelek, Szentes, Csongrád, Nagylak). Részben a korábbi vegyes ipartelepen, részben a kapcsolódó zöldmezős területen alakult ki a kisteleki és a szentesi ipari park.

- Szentesen, a gyorsforgalmi kapcsolatoktól legtávolabb eső városban a nagyobb ipari gazdasági területek a 45-ös főút (Ipartelepi út, Szarvasi út) és az azzal párhuzamos vasúti pálya mentén alakultak ki, az új termelőegységek építése is ebben a városrészben (a belterület keleti széle) jellemző.
- 2011-ben derogációs vízi közmű projektek indultak pályázati támogatással 3 településen (Csanytelek, Csongrád, Szentes)...
- A hévizet felhasználó mezőgazdasági üzemek (pl. a szentesi „Árpád-Agrár Rt.”... az energiát zöldség- és virágtermesztésre szolgáló üvegházak, fóliasátrak, valamint állattenyésztő telepek, üzemi- és szociális épületek fűtésére használják.
- Az ipar is használ hévizet üzemi épületeinek fűtésére, technológiai melegvíz-ellátására (pl. a szentesi Kontavill) (ma: Legrand – a szerk.).
- Kis – 500kW – névleges teljesítményű naperőmű építése van folyamatban Szentesen.
- Korábban regionális hulladéklerakó üzemelt Makón és Szentesen. Szentes város szeretné megtartani a hulladéklerakó lehetőségét a megyei tervben.
- 2010-re az épített lakások száma jelentős mértékben lecsökkent. Ez alól kivétel a Szentesi kistérség, ahol a lakásépítés a 2005-ös visszaesést követően folyamatos növekedést mutat.
- A Tiszántúlon, az ártér peremén létrejött hatalmas határú, ún. „feketeföldi” tanyás mezővárosok és egykori majorjaikból, tanyaközpontjaikból létrejött települések (pl. Szentes, Hódmezővásárhely, Makó, Eperjes, Székkutas).
- A városhálózat következő szintjét Hódmezővásárhely, Szentes és Makó képviseli. Hódmezővásárhely és Szentes pozíciója – a jelentős népességek különbség ellenére – egymáshoz hasonló. Szentes gazdasági aktivitás és turizmus tekintetében, Hódmezővásárhely térségi intézményi funkciók tekintetében tűnik erősebbnek a másikkal.
- Szentes népességszökkenése ugyanakkor Csongrádéhoz hasonlóan drámai mértékű volt.
- A Csongrád-Szentes hídfővárosok jelenlegi kedvezőtlen pozíciójának egyik összetevője, hogy a két várost összekötő híd, mely a 20. század elején készült térképek szerint még komoly regionális szereppel bírt, mára lokális jelentőségűvé vált.
- A zártkert funkciójának leginkább az intenzív kertészet felel meg, mely jelentős arányokat ölt Szentes (fóliázás) és Makó területén.
- Hálózati szempontból a Baks és Mindszent közötti kapcsolat hiányzik leginkább, ez a Tisza-híd a Hódmezővásárhely és a megye északnyugati peremvidéke közötti, valamint a Kistelek – Szentes kapcsolatot is létrehozhatná.
- A legnagyobb települési területtel Szeged, Hódmezővásárhely, Szentes és Makó rendelkezik.
- A beépített területek aránya kicsi, viszont ezen belül viszonylag nagy a kereskedelmi, és ipari területek aránya. Ezek jelentősebb része városi ipartelep (Makó, Szentes, Hódmezővásárhely), kisebbik része településtől elszakadó mezőgazdasági üzem.
- Szentes önkormányzata 2012-ben a városnak és térségének gazdaságfejlesztését meghatározó Szentes Ipari Park fejlesztési programjáról döntött.
- A Szentes környéki önkormányzatok összességében – azonos súllyal – a turizmus (azon belül is az egészség- és az aktív turizmus) és a mezőgazdaság fejlesztését ítélik a legfontosabbnak. Szentesen a legsürgetőbb feladatok között jelölik meg továbbá a közlekedési hálózat fejlesztését (Kurcahíd építése, a Szolnok–Szentes–

Hódmezővásárhely–Makó tengely közúti renkonstrukcióját és vasúti kiépítését), illetve a szennyvízelvezetés és -tisztítás kérdését.

- Három prioritási tengely esetében második legtöbb forrást a Hódmezővásárhelyi kistérség szerezte meg (gazdaságfejlesztési, turisztikai és közlekedésfejlesztési prioritási tengelyek), míg a humán infrastruktúra fejlesztési prioritási tengelyen a Makói, az 5. prioritási tengelyen pedig a Szentesi kistérség a második hely.
- ...a megye többi részén – még a gazdasági teljesítménye tekintetében szintén eredményesnek mondható Szentesen is – sokkal erőteljesebben a centrum elszívó, mint pozitív hatása érvényesült komoly termelési hagyományú, szakmai kultúrájú feldolgozóipari koncentrációk (Szeged, Hódmezővásárhely, Szentes) (SWOT – a szerk.)

4.2 2. sz. melléklet

Az 1.3. A területrendezési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata fejezethez kapcsolódó egyes munkarészek

A térségek meghatározása az OTTrT szerint:

6. erdőgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe olyan meglévő erdőterületek és erdőtelepítésre alkalmas területek tartoznak, amelyeknek erdőgazdálkodásra való alkalmassága termőhelyi viszonyaik alapján kedvező és az erdőtelepítés környezetvédelmi szempontból is szükséges vagy indokolt,

18. mezőgazdasági térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelyben elsősorban mezőgazdasági művelés alatt álló területek találhatók,

33. települési térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépített és beépítésre szánt területek tartoznak,

39. vegyes területfelhasználású térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, ahol a mezőgazdaságnak és erdőgazdaságnak egyaránt meghatározó szerepe van, és a mezőgazdasági területek és erdőterületek mozaikossága jellemző,

43. vízgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe Magyarország felszíni vízrajzi hálózata (vízfolyások és tavak) és parti sávja tartozik.

Az egyes érintett térségi területfelhasználási kategóriákra vonatkozó előírások:

6.§14 (1) Az országos területfelhasználási kategóriákon belül a kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriák kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) az erdőgazdálkodási térséget legalább 75%-ban erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni;
- b) a mezőgazdasági térséget legalább 75%-ban mezőgazdasági térség kategóriába kell sorolni;
- c) a vegyes területfelhasználású térséget legalább 75%-ban mezőgazdasági, erdőgazdálkodási vagy vegyes területfelhasználású térség kategóriába kell sorolni;
- d) a települési térség bármely települési területfelhasználási egységbe sorolható;
- e) a vízgazdálkodási térséget legalább 90%-ban vízgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni;

Az országos ökológiai hálózatra vonatkozó előírások:

13. § (1) Az országos ökológiai hálózat övezetben csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve olyan övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(2) Az övezetben bányászati tevékenységet folytatni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával lehet.

(3) Az országos ökológiai hálózat övezetét a kiemelt térségi és a megyei területrendezési tervekben magterület, ökológiai folyosó, valamint puffterület övezetbe kell sorolni.

Az övezetre vonatkozó törvényi előírás:

13/B. § A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.

A kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetére vonatkozó előírások:

14. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

(2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetére vonatkozó előírások:

14/A. § (1) A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete területét a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv és annak alapján a településszerkezeti terv pontosítja.

(2) Az övezet (1) bekezdés szerint pontosított lehatárolása által érintett területre a kiemelt térség és a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg helyi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elem-együtteseit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

(3) Az övezet (1) bekezdés szerint pontosított lehatárolása által érintett területre a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

(4) A helyi építési szabályzat az építmények tájba illeszkedésének bemutatására látványterv készítését írhatja elő és a készítésre vonatkozó követelményeket határozhatja meg.

(5) Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.

(6) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, erőműveket és kiserőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell elhelyezni.

Az országos vízminőség-védelmi terület övezetre vonatkozó előírás:

15. § (1) Az országos vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről a kiemelt térség és a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) Az övezetbe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket, és a helyi építési szabályzatban az építési övezetre vagy övezetre vonatkozó szabályokat kell megállapítani.

(3) Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.

Az övezetre vonatkozó törvényi előírás:

16/C.§ A kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni, és a településszerkezeti tervben beépítésre

szánt vagy beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület vagy erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni.

A térségi területfelhasználási kategóriákra vonatkozó előírások:

6.§(2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) az erdőgazdálkodási térséget legalább 85%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni;
- b) a mezőgazdasági térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület, beépítésre szánt különleges honvédelmi terület, beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület vagy természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a térségben nagyvárosias lakóterület és vegyes terület területfelhasználási egység nem jelölhető ki;
- c) a vegyes területfelhasználású térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület, erdőterület vagy természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület kivételével bármely települési területfelhasználási egység kijelölhető;
- d) a települési térség bármely települési területfelhasználási egységbe sorolható;
- e) a vízgazdálkodási térséget legalább 85%-ban vízgazdálkodási terület vagy természetközeli területfelhasználási egységbe kell sorolni;
- f) az építmények által igénybe vett térséget az adott építmény jellege szerinti települési területfelhasználási egységbe kell sorolni.

(3) Az országos területfelhasználási kategóriákra vonatkozó szabályoknak a kiemelt térség vagy a megye területére vetítve, a kiemelt térségi és megyei területfelhasználási szabályoknak a település közigazgatási területére vetítve kell teljesülniük.

A térségi övezetekre vonatkozó előírások:

Magterület övezete

17. §(1) Az övezetben beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

- a) a települési területet a magterület vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és
 - b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.
- (2) Az (1) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e a magterület, a magterület és az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.
- (3)
- (4) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az erőművek és kiserőművek a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhetők el.
- (5)
- (6) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.

Ökológiai folyosó övezete

18. § (1) Az ökológiai folyosó övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

a) a települési területet az ökológiai folyosó vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(3)

(4) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonalá, az erőművek és kiserőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhető el.

(5) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.

Pufferterület övezete

19. § Pufferterületen a településszerkezeti terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.

Az övezet előírása:

13/A.§(1) Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.

(2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

14. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

(2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

Az övezet előírásai:

14/A. § (1) A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete területét a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv és annak alapján a településszerkezeti terv pontosítja.

(2) Az övezet (1) bekezdés szerint pontosított lehatárolása által érintett területre a kiemelt térség és a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg helyi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

(3) Az övezet (1) bekezdés szerint pontosított lehatárolása által érintett területre a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

- (4) A helyi építési szabályzat az építmények tájba illeszkedésének bemutatására látványterv készítését írhatja elő és a készítésre vonatkozó követelményeket határozhatja meg.
- (5) Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.
- (6) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, erőműveket és kiserőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell elhelyezni.

Az övezet előírásai:

- 19/B. §(1) Az ásványi nyersanyagvagyon-terület övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.
- (2) Az (1) bekezdés szerint kijelölt területen, a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.

Az övezet előírásai:

- 16. § A nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

Rendszeresen belvíz járta terület övezete

- 23. § A rendszeres belvízjárta terület övezetében új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a vízügyi igazgatási szerv a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.

4.3 3. sz. melléklet

Támogatott ÚMFT projektek listája

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
ÁROP 1.A.2/A A polgármesteri hivatalok szervezetfejlesztése Szentes Szentes Város Önkormányzata Szentes Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának szervezetfejlesztése korszerű szervezési-működési kultúra meghonosítása céljából	17 819 080,00
DAOP 1.1.1/A Ipari területek, ipari parkok és vállalkozói inkubátorházak infrastrukturális fejlesztése Szentes Szentes Város Önkormányzata Szentes Ipari Park általános infrastruktúra és üzleti környezet fejlesztése	181 723 770,00
DAOP 1.1.1/A-09 Ipari területek, ipari parkok és vállalkozói inkubátorházak infrastrukturális fejlesztése Szentes INNO-DEPOT 2008. Korlátolt Felelősségű Társaság Vállalkozói Inkubátorház kialakítása a Szentesi Ipari Park területén	119 083 349,00
DAOP 1.1.1/A_2-09 Ipari területek, ipari parkok és vállalkozói inkubátorházak infrastrukturális fejlesztése Szentes Szentes Város Önkormányzata Szentes Ipari Park infrastrukturális fejlesztése II.	166 788 864,00
DAOP 1.1.1/DE-13 Telephelyfejlesztés és ipartelepítés a területi kohézióért Szentes MAROSINVEST Befektető és Tanácsadó Kft. Gyártócsarnok építés a Marosinvest Kft.-nél	55 334 735,00
DAOP 1.1.1/DE-13 Telephelyfejlesztés és ipartelepítés a területi kohézióért Szentes OROS-COM Informatikai Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Az Oros-Com Kft. vasszerkezet-gyártó üzemének és összeszerelő tevékenységének a megvalósítása és működtetése Szentesen az ipari parkban	59 989 222,00
DAOP 1.1.1/DE-13 Telephelyfejlesztés és ipartelepítés a területi kohézióért Szentes AUTARK Szolgáltató, Beszerző és Értékesítő Kft. Az Autark Kft telephelyfejlesztési projektje	60 000 000,00
DAOP 1.1.1/E Telephelyfejlesztés Szentes TEJSZOLG-Szentes Gépipari Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	94 508 765,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
Új üzemcsarnok építés	
DAOP 1.1.1/E Telephelyfejlesztés Szentes DenTi System Fogorvosi Implantológiai Kft. Saját fejlesztésű, biokompatibilis anyagból előállított implantátum- rendszer csomagolására alkalmas üzem építése a Szentesi Ipari Parkban	81 503 701,00
DAOP 1.1.1/E-10 Telephelyfejlesztés Szentes Elektroglob Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Az Elektroglob Kft. új telephely kialakítása energetikai korszerűsítéssel Szentesen	24 536 118,00
DAOP 1.1.1/E-10 Telephelyfejlesztés Szentes MAROSINVEST Befektető és Tanácsadó Kft. Telephely fejlesztés kerámia eszközök gyártáshoz, tároláshoz a Marosinvest Kft.-nél	33 064 955,00
DAOP 1.1.1/E-11 Telephelyfejlesztés Szentes ÁROK Mélyépítési és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Szolgáltatás bővítéssel kapcsolatos telephely fejlesztés	18 780 579,00
DAOP 1.1.1/E-11 Telephelyfejlesztés Szentes AGROTECH-KOMFORT Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Mezőgazdasági és élelmiszeripari technológiai gépek és berendezéseket, kiegészítő egységeket gyártó, összeszerelő kisvállalkozás meglévő telephelyének bővítése: új épületek kialakítása, meglévők korszerűsítése, eszközpark kapacitás növelése.	95 864 390,00
DAOP 1.1.1/E-12 Telephelyfejlesztés Szentes M-QUALITA Ipari, Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Műhely és sörfőző kisüzem kialakítása az M-Qualita Kft. telephelyén	26 370 685,00
DAOP 2.1.1/E-09 Aktív turisztikai fejlesztések Szentes L-Direct Szolgáltató és Kereskedelmi Kft A szentesi "Kurcapart- kalandpark" kialakítása	193 698 287,00
DAOP 2.1.1/J-12 Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése Szentes Szentesi Üdülőközpont Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság Szentes Strandfürdő élményfürdővel és wellness központtal történő bővítése	447 634 035,00
DAOP 3.1.1/B Önkormányzati és állami tulajdonú belterületi valamint önkormányzati külterületi közutak fejlesztése Szentes Szentes város Önkormányzata Szentes, Vecseri foki út és parkoló építés a 100+50 fő-s Idősek	206 452 326,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
Otthonához.	
DAOP 3.1.1/B-08 Önkormányzati tulajdonú belterületi valamint önkormányzati külterületi közutak fejlesztése Szentes Szentes Város Önkormányzata Szentes belterület, Kossuth utca felújítása és Nagyhegyszéli út szélesítése (forgalmi sáv növelése nélkül) és Szegvári út felújítása.	138 536 717,00
DAOP 3.1.2/A-09 Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése Szentes Szentes Város Önkormányzata Szentes város kerékpárút-hálózatának fejlesztése	129 287 429,00
DAOP 3.1.2/A-11 Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése Szentes SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Szentes, 45 sz. főút (Ipartelepi út) Attila út - Vásárhelyi út közötti szakaszán kerékpárút építése.	119 845 930,00
DAOP 3.2.1 Közösségi közlekedés fejlesztése Szentes Szentes város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Szentes és térsége közösségi közlekedésének fejlesztése "című DAOP- 2007-3.2.1. intézkedésre" Szentes (gesztor település), Derekegyház és Árpádhalom települések közigazgatási területén buszvárók telepítése és buszöblök, buszfordulók kialakítása.	77 485 292,00
DAOP 4.1.3/A Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz való hozzáférés javítása és a szolgáltatások minőségének fejlesztése Szentes Szentes Város Önkormányzat Szentes Város Gondozási Központ épületeinek rekonstrukciója, infrastrukturális felújítása, az ellátottak életminőségének javítása	49 018 555,00
DAOP 4.1.3/B Közösségi terek és és információs pontok infrastrukturális fejlesztése Szentes Szentes Város Önkormányzata Közösségi tér kialakítása Szentesen, egy városközponti funkcióját vesztett épület megfelelő átalakításával és széleskörű civil összefogással	48 947 009,00
DAOP 4.1.3/C Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztése és kapacitásának bővítése Szentes Szentes Város Önkormányzata Szentes Város Önkormányzat 100 férőhelyes Bölcsődei Komplexuma	2. fordulóba léphet
DAOP 4.1.3/C-2f Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztése és kapacitásának bővítése Szentes Szentes Város Önkormányzata Szentes Város Önkormányzat 100 férőhelyes Bölcsődei Komplexuma	177 974 293,00
DAOP 4.1.3/D A szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz való hozzáférés javítása és a szolgáltatások	2. fordulóba léphet

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
minőségének komplex és/vagy térségi szintű fejlesztése (kivéve bölcsőde) Szentes Szentes Város Önkormányzata Szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások komplex fejlesztése egy funkcióját veszített épület átalakításával, a szolgáltatások minőségének javítása és új alapszolgáltatás bevezetése érdekében	
DAOP 4.1.3/D-2f A szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz való hozzáférés javítása és a szolgáltatások minőségének komplex és/vagy térségi szintű fejlesztése (kivéve bölcsőde) Szentes Szentes Város Önkormányzata Szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások komplex fejlesztése egy funkcióját veszített épület átalakításával, a szolgáltatások minőségének javítása és új alapszolgáltatás bevezetése érdekében	91 523 026,00
DAOP 4.2.1/2/2F Alapfokú nevelési-oktatási intézmények és gimnáziumok infrastruktúrájának fejlesztése Szentes Szentes Város Önkormányzat Érték és innováció megteremtése a Klauzál Utcai Óvodában	2. fordulóra léphet
DAOP 4.2.1/2/2F Alapfokú nevelési-oktatási intézmények és gimnáziumok infrastruktúrájának fejlesztése Szentes Klebensberg Intézményfenntartó Központ Korszerű környezetben, megújuló tudás a Klauzál Gábor Általános Iskolában	2. fordulóra léphet
DAOP 4.2.1/2/2F-2f Alapfokú nevelési-oktatási intézmények és gimnáziumok infrastruktúrájának fejlesztése Szentes Klebensberg Intézményfenntartó Központ Korszerű környezetben megújuló tudás a Klauzál Gábor Általános Iskolában	199 847 114,00
DAOP 4.2.1/2/2F-2f Alapfokú nevelési-oktatási intézmények és gimnáziumok infrastruktúrájának fejlesztése Szentes Szentes Város Önkormányzat Érték és innováció megteremtése a Klauzál Utcai Óvodában	203 947 955,00
DAOP 4.3.1-09 Egyenlő esélyű hozzáférés a közszolgáltatásokhoz (Akadálymentesítés) Szentes Szentes Város Önkormányzat Nagyörvény utcai idős nappali ellátás akadálymentesítése	12 190 767,00
DAOP 5.1.2/A-09-1f Kistérségi székhelyek integrált fejlesztése Szentes SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA POLGÁRMESTERI HIVATAL Szentes Város Önkormányzata és partnereinek városközpont rehabilitációs programja	2. fordulóra léphet

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
DAOP 5.1.2/A-09-2f Kistérségi székhelyek integrált fejlesztése Szentes SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA POLGÁRMESTERI HIVATAL Szentes Város Önkormányzata és partnereinek városközpont rehabilitációs programja (2f)	690 114 603,00
DAOP 5.2.1/B-09 Regionális jelentőségű vízvédelmi intézkedések Szentes Alsó-Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóság Kurca rehabilitációja 2_űtem	685 245 041,00
GOP 1.3.1-10/A Vállalati innováció támogatása Szentes HK-Ceram Kerámiagyártó Korlátolt Felelősségű Társaság Energiatakarékos cserépégető alátétek anyag- és formafejlesztése	19 855 177,00
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Szentes ÁROK Mélyépítési és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Innováció az ÁROK Kft.-nél	24 572 311,00
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Szentes ELEKTROGLOB Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Új technológiák bevezetése az Elektroglob Kft.-nél	19 046 950,00
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Szentes MOBIL PETROL 2000 Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Új piaci szegmens kiaknázásához kapcsolódó innovációs eszközbeszerzés.	23 107 500,00
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Szentes Szentes-Frigo Hűtőházi Szolgáltató, Kereskedelmi és Állateledelgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság Új, innovatív csomagolótechnológia bevezetése a Szentes-Frigo Kft.-nél	24 848 613,00
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Szentes CHOMIAK ÉS KOVÁCS Gyógyszer- és Egészségügyi Ellátó Bt. A CHOMIAK ÉS KOVÁCS Bt. diagnosztikai eszközrendszerének fejlesztése	15 989 983,00
GOP 1.3.1-11/F Innováció a fogászatban Szentes DENTIDENT IMPLANT CLINIC Korlátolt Felelősségű Társaság Innovatív fogászati technológia bevezetése a Dentident Implant Clinic Kft.-nél	29 595 351,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
GOP 2.1.1/B Komplex vállalati technológia fejlesztés kis- és középvállalkozások számára Szentes AUTARK Szolgáltató, Beszerző és Értékesítő Kft. Betongyártó technológia korszerűsítése, új, csúcstechnológiájú munkagépek beszerzése, informatikai fejlesztés, integrált irányítási rendszer kiépítése, képzés és munkahelyteremtés az Autark Kft.-nél	48 150 000,00
GOP 2.1.1-08/A Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése Szentes RubiCom Távközlési Zrt. Technológiai beruházás a Rubicom Zrt.-nél	20 000 000,00
GOP 2.1.1-08/A Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése Szentes MOULD Műanyagipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. A MOULD Műanyagipari Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság jövedelemtermelő képességének növelése technológia korszerűsítésen keresztül, műanyagipari gépek beszerzésével.	19 020 000,00
GOP 2.1.1-08/A Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése Szentes OPTANET Szolgáltató Kft. OPTANET Kft. szolgáltatásainak minőségi és gyorsasági fejlesztése eszközbeszerzés segítségével	10 754 304,00
GOP 2.1.1-08/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára Szentes MetalCom Közép-Európai Technológiai és Szolgáltató Holding Zrt. Komplex vállalati technológia fejlesztés a MetalCom Zrt.-nél	41 202 401,00
GOP 2.1.1-08/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára Szentes TEJSZOLG - Szentes Gépipari Szolgáltató Kft. Technológiai fejlesztés a Tejszolg - Szentes Kft.-nél	19 359 322,00
GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes T.AND T. TECHNIK SZERELŐ, GYÁRTÓ, JAVÍTÓ ÉS KERESKEDELMi Kft. Technológiai fejlesztés a T. And T. Kft.-nél.	2 642 250,00
GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes HERMELIN-SKIN Kereskedelmi Szolgáltató Kft. Informatikai fejlesztés	3 400 000,00
GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes HUNOR COOP Regionális Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. A Szentes KÁLA Áruház korszerűsítése	30 469 398,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
GOP 2.1.1-09/A/2 Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztése Szentes Hunor COOP Regionális Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. Bolti technológia fejlesztése a Hunor Coop Zrt-nél	9 630 800,00
GOP 2.1.1-09/A/2 Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztése Szentes SASVÁRI Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Technológiai fejlesztés a SASVÁRI Kft.-nél	6 073 148,00
GOP 2.1.1-09/A/2 Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztése Szentes HK-Ceram Kerámiagyártó Kft. Technológiafejlesztés a HK-Ceram Kft-nél Szentesen	25 000 000,00
GOP 2.1.1-09/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-,kis- és középvállalkozások számára Szentes REWOX HUNGÁRIA Ipari és Környezetvédelmi Kft. "A REWOX Hungária Kft. veszélyes hulladék kezelési üzemének komplex fejlesztése"	107 674 981,00
GOP 2.1.1-10/A Mikro- és kisvállalkozások technológiai fejlesztése Szentes ELEKTROGLOB Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Technológia korszerűsítés és információs technológia-fejlesztés az ELEKTROGLOB Kft.-nél.	12 586 832,00
GOP 2.1.1-10/A Mikro- és kisvállalkozások technológiai fejlesztése Szentes T.AND T. TECHNIK SZERELŐ, GYÁRTÓ, JAVÍTÓ ÉS KERESKEDELMI KFT. Eszközbeszerzés a T.AND T. TECHNIK Kft. részére	13 460 000,00
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes GUMIABRONCS '96 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Gépjármű Elektrodiagnosztikai műhely technológiai eszköz vásárlása Szentesen	3 007 304,00
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes CSŐSZER-KOMPLETT Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Technológiafejlesztés a CSŐSZER-KOMPLETT Kft-nél.	3 600 000,00
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes Szegvári István egyéni vállalkozó Szegvári István egyéni vállalkozásának technológiai fejlesztése	3 504 000,00
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia	3 003 248,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
fejlesztése Szentes HÁMÁN Vendéglátóipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Magas színvonalú technológia fejlesztés a HÁMÁN Kft.-nél	
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes Szentes-Frigo Hűtőházi Szolgáltató, Kereskedelmi és Állateledelgyártó Kft. A Szentes-Frigo Kft. gépi és infomatikai eszközeinek fejlesztése	9 663 734,00
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes Dél-alföldi Kertészek Szövetsége Fűtés korszerűsítés	5 013 294,00
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes KONTASET Vázszerkezet Gyártó és Szolgáltató Kft. Technológiai fejlesztés megvalósítása a Kontaset Kft.-nél	12 338 798,00
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes Megoldás 3000 Mezőgazdasági Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Megoldás 3000 Kft. gépberuházása	20 000 000,00
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes Traktorbolt Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság AKIRA SEIKI SV1300 CNC megmunkáló központot és tervező szoftvert vásárlás a Traktorbolt Kft.-nél, amellyel 1 fő részére új munkahelyet teremtet.	15 442 738,00
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes GASZTRO SZENTES Vendéglátó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Korszerű technológiai fejlesztés a Gasztro Szentes Kft.-nél.	4 495 360,00
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes DAN-AQUA Öntözéstechnikai Korlátolt Felelősségű Társaság Beruházás a jövőbe, fejlesztés a Dan-Aqua Kft.-nél.	3 194 232,00
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes Megoldás 3000 Mezőgazdasági Kereskedelmi és Szolgáltató	11 510 400,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
Korlátolt Felelősségű Társaság Megoldás 3000 Kft. gépberuházása	
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes Elektro-Fer-Vill Villanyszerelési és Kereskedelmi Betéti Társaság Technológiai fejlesztés eszközberuházással az Elektro-Fer-Vill Bt.-nél	9 800 000,00
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Szentes DENTIDENT IMPLANT CLINIC Korlátolt Felelősségű Társaság Technológiafejlesztés a DENTIDENT IMPLANT Clinic Kft.-nél	18 523 920,00
GOP 2.1.1-11/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára Szentes HK-Ceram Kerámiagyártó Kft. Komplex eszközbeszerzés a HK-Ceram Kft.-nél	28 556 932,00
GOP 2.1.1-11/M Mikro- és kis- és középvállalkozások fejlesztése Szentes Daisy Szalon Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Daisy Szalon Kft telephely vásárlási pályázat	10 000 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikro- és kis- és középvállalkozások fejlesztése Szentes BG-Kvalitás Pályázati és Mérnöki Korlátolt Felelősségű Társaság A BG-Kvalitás Kft. telephelybeszerzési projektje	5 175 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikro- és kis- és középvállalkozások fejlesztése Szentes QUAESTURA Könyvelő, Tanácsadó és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Ingatlanvásárlás és felújítás a QUAESTURA Kft számára	4 500 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikro- és kis- és középvállalkozások fejlesztése Szentes VIOLA MÉRNÖKI IRODA Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Új iroda vásárlás.	3 375 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikro- és kis- és középvállalkozások fejlesztése Szentes Balla Zöldenergia Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Új telephely vásárlás.	7 650 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikro- és kis- és középvállalkozások fejlesztése Szentes SZAMATEL Korlátolt Felelősségű Társaság Irodavásárlás a Szamatel Kft.-nél.	2 262 416,00
GOP 2.1.1-11/M Mikro- és kis- és középvállalkozások fejlesztése Szentes Dr. Végh Judit Viktória közjegyző	6 705 000,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
dr. Végh Judit közjegyző ingatlanvásárlása	
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes Caracalla Konyhabútor Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Ingatlan vásárlás a Caracalla Konyhabútor Kereskedelmi Kft-nél bemutatóterem kialakításának céljából.	10 000 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes ILANVI KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG Ingatlanberuházás az Ilanvi Kft-nél.	10 000 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes Döbrössyné dr. Seres Iлона egyéni vállalkozó Ügyvédi iroda létesítése Szentesen	2 475 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes Dr. Szántó Ágota közjegyző Dr. Szántó Ágota közjegyzői irodájának felújítása	3 936 087,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes Dr. Dobos András egyéni vállalkozó Lézerszemészeti fejlesztés az állatgyógyászatban.	5 315 400,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes INFO REPORT Számítástechnikai Szolgáltató és Fejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság Szoftervásárlás az Info Report Kft-nél.	10 000 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes PAAM Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Bemutatóterem és telephely korszerűsítés a PAAM-KER-SZOLG kft.-nél	8 666 589,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes PRO TYRES HUNGARY Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Technológiai korszerűsítés a Pro Tyres Hungary Korlátolt Felelősségű Társaságnál	1 709 685,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes GOLD DEKOR Virágkellék Kereskedelmi Kft. Ingatlanvásárlás telephely kialakítás céljából a Gold Dekor Kft.-nél.	4 000 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes SZENTESRENT Kft. Üzlethelyiség vásárlása a SZENTESRENT Kft számára.	4 000 000,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes Varga Gábor egyéni vállalkozó Lézervágó berendezés	1 418 400,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes INFOKER 2010. Kft. Eszköz beszerzés és IT fejlesztés az INFOKER 2010. Kft. részére	1 902 632,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes SZENTES-NICO ŐRZŐ-VÉDŐ Betéti Társaság Ingatlanvásárlás székhely biztosítása céljából	2 450 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes Dr. Dobos András egyéni vállalkozó Oct diagnosztikai eszköz vásárlása.	4 860 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes Dr. Asztalos József Imre egyéni ügyvéd Ügyvédi iroda vásárlás.	3 150 000,00
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Szentes SZIMETRA "96" SZOLGÁLTATÓ BETÉTI TÁRSASÁG Informatikai és hatékonyságot növelő projekt.	2 344 324,00
GOP 2.1.1-12/B Komplex vállalati technológia-fejlesztés mikro-, kis- és középállalkozások számára Szentes AUTARK Szolgáltató, Beszerző és Értékesítő Kft. Az AUTARK Kft. építőipari részlegének technológiai fejlesztése.	22 499 984,00
GOP 2.1.1-12/B Komplex vállalati technológia-fejlesztés mikro-, kis- és középállalkozások számára Szentes ÁROK Mélyépítési és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Betontörmelék újrahasznosítását szolgáló géppark beszerzése az ÁROK Kft.-nél	21 942 118,00
GOP 2.2.1-09/1 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása Szentes Szentes Gravir Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Elektronikus folyamatátmozatás és elektronikus kereskedelmi folyamatokat támogató rendszer kialakítása.	1 045 000,00
GOP 2.2.1-09/1 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása Szentes ELEKTROGLOB Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Vállalati folyamatmenedzsment fejlesztése az Elektroglob Kft.-nél.	1 585 920,00
GOP 2.2.1-09/1 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus	4 500 000,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
kereskedelem támogatása Szentes Viadori Kft. Vállalati folyamatmenedzsment bevezetése a Viadori Kft-nél	
GOP 2.2.1-11 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása Szentes ÁROK Mélyépítési és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem bevezetése az Árok Kft-nél.	4 650 000,00
GOP 2.2.2 Minőség-, környezet és egyéb irányítási rendszerek, szabványok bevezetésének támogatása Szentes TRXCom Szolgáltató Kft. ISO 9001:2000 minőségirányítási rendszer kiépítése a TRXCom Kft.-nél	725 000,00
GOP 2.2.2 Minőség-, környezet és egyéb irányítási rendszerek, szabványok bevezetésének támogatása Szentes MetalCom Közép-Európai Technológiai és Szolgáltató Holding Zrt. MetalCom Zrt-nek AQAP-2110 katonai minőségirányítási rendszerének kialakítása és tanúsítás	1 500 000,00
GOP 3.3.3-12 Mikro-, Kis-, és Középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása Szentes KONTASET Vázszerkezet Gyártó és Szolgáltató Kft. Marketingstratégia megvalósítása a KONTASET Kft-nél	6 731 950,00
GOP 3.5.1-12/B Esélyegyenlőségi célcsoportok a gazdaságban - női munkavállalók és GYES/GYED-ről visszatérők integrációja a munkaerőpiacon a részmunkaidő, távmunka és osztott munkaidő alkalmazása révén Szentes Varga Róbert Mihály egyéni vállalkozó Pizzéria fejlesztése, új női alkalmazott felvétele mellett	1 464 120,00
KEOP 1.2.0/09-11 Szennyvízelvezetés és tisztítás Szentes SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Szentes Város Szennyvíztisztító telepének fejlesztése	2 138 440 975,00
KEOP 1.3.0/09-11 Ivóvízminőség javítása Szentes SZENTES ÉS TÉRSÉGE IVÓVÍZMINŐSÉG-JAVÍTÓ ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS Szentes és Térsége Ivóvízminőség-javító Projekt	1 625 891 251,00
KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal Szentes SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Napelemlrendszer létesítése a szentesi Deák Ferenc Általános Iskolában	21 059 965,00
KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése	23 732 807,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
megújuló energiaforrásokkal Szentes SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Napelemrendszer létesítése a szentesi Koszta József Általános Iskolában	
KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal Szentes SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Napelemrendszer létesítése a Szentesi Művelődési Központban	15 691 783,00
KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal Szentes SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Napelemrendszer létesítése a szentesi Klauzál Gábor Általános Iskolában	23 085 107,00
KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal Szentes SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Napelemrendszer létesítése a szentesi Sportcsarnokban	37 349 620,00
KEOP 4.10.0/K/14 Fotovoltaikus rendszerek kialakítása központi kötségvetési szervek részére Szentes CSONGRÁD MEGYEI DR. BUGYI ISTVÁN KÓRHÁZ Fotovoltaikus rendszerek kialakítása a Csongrád Megyei Dr. Bugyi István Kórházban	170 152 695,00
KEOP 4.2.0/A/09 Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal Szentes GUMIABRONCS '96 Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Napkollektoros Wellness Szépség Centrum Szentesen	3 165 100,00
KEOP 4.2.0/A/11 Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal Szentes VASS-AUTÓSZERVÍZ és KERESKEDELMI Korlátolt Felelősségű Társaság Napelemes Autószervíz Szentesen	8 756 500,00
KEOP 4.2.0/B/11 Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal Szentes Szentes Városi Szolgáltató Kft Geotermikus távhő rendszer bővítése	63 385 245,00
KEOP 5.2.0/A/09 Harmadik feles finanszírozás Szentes "Caminus" Energiaracionalizálási Szolgáltató és Fővállalkozó Zártkörűen Működő Részvénytársaság Szentes Város Önkormányzatának fenntartásában lévő 47 db intézmény világításkorszerűsítése a "Caminus" Zrt. beruházásaként a Szemünk Fénye Program keretében	19 603 432,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
KEOP 5.3.0/A/09 Épületenergetikai fejlesztések Szentes Hunor Coop Regionális Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt Hunor Coop Zrt. pályázata a szentesi Kála Áruház energetikai felújítására	47 879 580,00
KEOP 5.3.0/A/09 Épületenergetikai fejlesztések Szentes HK-.Ceram Kerámiagyártó Korlátolt Felelősségű Társaság Komplex épületenergetikai fejlesztés a HK-Ceram Kft. új telephelyén	28 538 085,00
KEOP 5.4.0/09 Távhő-szektor energetikai korszerűsítése Szentes Szentes Város Szolgáltató Kft. A szentesi távhő rendszer rekonstrukciója	66 480 000,00
KEOP 5.5.0/A/12 Épületenergetikai fejlesztések és közvilágítás energiatakarékos átalakítása korszerűsítése Szentes SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Közvilágítás korszerűsítése Szentesen	452 329 996,00
KEOP 6.3.0/2F/11 Környezetvédelmi célú informatikai fejlesztések a közigazgatásban (e-környezetvédelem) Szentes ORSZÁGOS METEOROLÓGIAI SZOLGÁLAT A magyarországi időjárás radarhálózat bővítése és csapadékmérési adatainak minőségi javítása	757 140 000,00
KEOP 7.1.0/11 Derogációs vízi közmű projektek előkészítése Szentes Szentes Város Önkormányzata Szentes Városi Szennyvízkezelő Építése	47 841 400,00
KEOP 7.3.1.2/09-11 Élőhelyvédelem, -helyreállítás, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése Szentes Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Közép- és nagyfeszültségű elektromos vezetékhálózatok természetkárosító hatásának mérséklése az EDF DÉMÁSZ szolgáltatói területén - II. ütem	11 685 800,00
KÖZOP 3.2.0/c-08 Kerékpárút hálózat fejlesztés Szentes Szentes Város Önkormányzata Szentes 45-ös számú országos főút Szentes-Kunszentmárton közötti szakaszán kerékpárút építés (Szarvasi úti) Szent Lászlóig a szelvényezés szerinti jobb oldalon	95 204 935,00
TÁMOP 2.1.3.B-12/1 Munkahelyi képzések támogatása középvállalkozások számára a konvergencia régióban Szentes HUNOR COOP Regionális Kereskedelmi és Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság Képzési programmal a vidék magas színvonalú ellátásáért	39 763 787,00
TÁMOP 2.1.3.C-12/1 Munkahelyi képzések támogatása	66 167 299,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
nagyvállalkozások számára a konvergencia régióban Szentes HUNGERIT Baromfifeldolgozó és Élelmiszeripari Zártkörűen Működő Részvénytársaság HUNGERIT Zrt. munkavállalóinak képzése a hatékonyság növeléséért, és a folyamatos fejlődés fenntartásáért	
TÁMOP 2.2.5.A-12/1 Szakképző intézmények felkészülésének támogatása a rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetésére Szentes KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT "Megújult szakképzés a Borosban"	9 122 000,00
TÁMOP 2.2.6-13/1 Szakképző intézmények szakmai tanárai és gyakorlati oktatói pedagógiai képzése, továbbképzése Szentes ZSOLDOS FERENC KÖZÉPISKOLA ÉS SZAKISKOLA Pedagógus végzettséggel nem rendelkező szakmai tanártovábbképzés	9 150 000,00
TÁMOP 2.3.3/A-09/1 Munkahelymegőrző támogatás képzéssel kombinálva Szentes HERMELIN-SKIN Kereskedelmi Szolgáltató Kft. Munkahelymegtartás és képzés a Hermelin-Skin Kft-nél	11 567 316,00
TÁMOP 2.3.3/B-09/5 Nagyvállalkozások általános képzéseinek támogatása a konvergencia régiókban Szentes HUNGERIT Baromfifeldolgozó és Élelmiszeripari Zrt. Munkahelymegőrzés képzéssel a HUNGERIT Zrt-nél	79 860 206,00
TÁMOP 2.3.4.A-13/1 Gyakornoki program a tanulószerveződés keretében tanult pályakezdők támogatására a konvergencia régiókban Szentes Szentesi Séf Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság A Szentesi Séf Kft. gyakornoki program projektje	1 997 387,00
TÁMOP 2.3.4.A-13/1 Gyakornoki program a tanulószerveződés keretében tanult pályakezdők támogatására a konvergencia régiókban Szentes Silverline International Jewellery Korlátolt Felelősségű Társaság Gyakornoki program a Silverline International Jewellery Kft-nél.	8 839 006,00
TÁMOP 2.3.4.A-13/1 Gyakornoki program a tanulószerveződés keretében tanult pályakezdők támogatására a konvergencia régiókban Szentes Magyar Munkaerő Kölcsönző Korlátolt Felelősségű Társaság Középfokú végzettséggel rendelkező gyakornokok foglalkoztatása a Magyar Munkaerő Kölcsönző Kft.-nél	5 092 266,00
TÁMOP 2.3.4.A-13/1 Gyakornoki program a tanulószerveződés keretében tanult pályakezdők támogatására a konvergencia régiókban Szentes HAIRSTYLIST Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság HAIRSTYLIST Kft. pályakezdő fodrász gyakornoki program bér- és bérköltség támogatási igénye	7 452 680,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
TÁMOP 2.3.4.A-13/1 Gyakornoki program a tanulószerveződés keretében tanult pályakezdők támogatására a konvergencia régiókban Szentes Zsemberi Faipari Korlátolt Felelősségű Társaság Munkahelyteremtés a Zsemberi Faipari Kft.-nél, tanulószerveződés keretében tanult és szakképesítést szerzett gyakornok továbbfoglalkoztatása által, az ezt támogató TÁMOP-2.3.4. A-13/1 úgynevezett "Gyakornoki program" keretein belül.	2 301 799,00
TÁMOP 2.3.4.A-13/1 Gyakornoki program a tanulószerveződés keretében tanult pályakezdők támogatására a konvergencia régiókban Szentes GUMIABRONCS '96 Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Gumiabroncs' 96 Kft. gyakornoki programja	1 997 500,00
TÁMOP 2.3.6.B-12-1/11 Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása a konvergencia régiókban Szentes Lesku István egyéni vállalkozó Lesku István EV. működésének fejlesztése a Dél-alföldi régióban	3 000 000,00
TÁMOP 2.3.6.B-12-1/11 Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása a konvergencia régiókban Szentes KÖRÖNDI Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Dél-Alföldi Régióban megvalósuló méhészeti termékek eladását segítő projekt	3 000 000,00
TÁMOP 2.4.5-12/1 Alternatív nappali gyermekellátási szolgáltatások létrehozásának támogatása Szentes BAM Investor Befektetéskezelő és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Alternatív napközbeni ellátás létrehozása 0-3 éves korú gyermekek számára Szentesen	22 173 278,00
TÁMOP 2.4.5-12/1 Alternatív nappali gyermekellátási szolgáltatások létrehozásának támogatása Szentes Magyar Vöröskereszt Csongrád megyei Szervezete Családi napközi kialakítása Csongrád megyében	48 439 725,00
TÁMOP 2.4.5-12/7 Rugalmas munkahelyek Szentes HUNOR COOP Regionális Kereskedelmi és Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság A munka és a magánélet összehangolását segítő munkahelyi programok a HUNOR COOP Zrt.-nél	15 000 000,00
TÁMOP 3.1.4-08/2 Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben Szentes Szentes Város Önkormányzata Szakmai megújulás a szentesi közoktatási intézményekben	46 000 000,00
TÁMOP 3.1.4-12/2 Innovatív iskolák fejlesztése	143 380 000,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
Szentes Kiss Bálint Református Általános Iskola Innovatív iskolai fejlesztés a szentesi kistérségben	
TÁMOP 3.1.4-12/2 Innovatív iskolák fejlesztése Szentes KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT "Innováció a Borosban" Intézményi szintű sport, egészségnevelési, informatikai és kulturális fejlesztés a Boros Sámuel Szakközépiskola, Szakiskolában	49 921 436,00
TÁMOP 3.1.5-09/A-2 Pedagógusképzések (a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben) Szentes KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT A Horváth Mihály Gimnázium és Szakképző Iskola pedagógusainak szakirányú továbbképzése	15 585 620,00
TÁMOP 3.1.5-09/A-2 Pedagógusképzések (a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben) Szentes KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT Autizmus spektrum zavarok pedagógiája	7 093 100,00
TÁMOP 3.1.5-09/A-2 Pedagógusképzések (a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben) Szentes KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT A Deák Ferenc Általános Iskola pedagógusainak felkészítése az intézményi fejlesztések - angol-magyar kéttannyelvű oktatás - hatékony, minőségi megvalósítására	8 500 000,00
TÁMOP 3.1.7-11/2 Referencia-intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése Szentes Kiss Bálint Református Általános Iskola Referencia-intézmény a szentesi kistérségben	3 998 838,00
TÁMOP 3.2.11/10-1 Nevelési-oktatási intézmények tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységeinek támogatása Szentes Szivárvány Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Hagyományőrző művészeti, kézműves és természetismereti programok szervezése 54 különböző tematika alapján	45 908 872,00
TÁMOP 3.2.11/10-1 Nevelési-oktatási intézmények tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységeinek támogatása Szentes SZILVER Táncművészeti Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság TTT - Táncos Tehetségek Tábora	49 920 000,00
TÁMOP 3.2.11/10-1 Nevelési-oktatási intézmények tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységeinek támogatása Szentes Móra Ferenc Múzeum "Kézzel-lábbal a múzeumban" a szentesi Koszta József Múzeum múzeumpedagógiai kínálata	16 513 210,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
TÁMOP 3.2.11/10-1 Nevelési-oktatási intézmények tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységeinek támogatása Szentes Szentesi Művelődési Központ "Csodák palotája" Szentes városában	34 424 032,00
TÁMOP 3.2.12-12/1 Kulturális szakemberek továbbképzése a szolgáltatásfejlesztés érdekében Szentes Szentesi Művelődési Központ Kulturális szakemberek továbbképzése Szentes vonzáskörzetében	7 260 824,00
TÁMOP 3.2.13-12/1 Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában Szentes Kosztá József Múzeum "Életre kelt történelem" A szentesi Kosztá József Múzeum részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában	24 998 068,00
TÁMOP 3.2.13-12/1 Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában Szentes SZENTESI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT "Gyermek-LAND" Szentesen	24 057 750,00
TÁMOP 3.2.13-12/1 Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában Szentes SZENTES VÁROSI KÖNYVTÁR NONPROFIT KÖZHASZNÚ KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG Olvass, tanulj, alkoss, játssz! - könyvtári foglalkozások	24 512 342,00
TÁMOP 3.2.13-12/1 Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában Szentes JÖVŐNKÉRT Alapfokú Művészeti Iskola Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság A Jövőnkért Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Nonprofit Közhasznú Kft. művészeti-kulturális tevékenységeinek kiterjesztése, a nevelési -oktatási intézményekkel folytatott partnerségeinek erősítésével, mind több tanuló bevonásával	12 699 952,00
TÁMOP 3.2.3-08/1 "Építő közösségek", közművelődési intézmények az élethosszig tartó tanulásért 1. kör: Program a közművelődési intézményrendszer felnőttképzési kapacitásának bővítésére Szentes Szentes Városi Könyvtár Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság Szentesi Közművelődési Intézmények a Felnőttoktatás Megújításáért	95 284 066,00
TÁMOP 3.2.4.A-11/1 "Tudásdepó-Expressz"- A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében Szentes Szentes Városi Könyvtár Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság	6 802 132,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
Kurca-parti Olvass-show: szövegértésfejlesztő foglalkozások a szentesi könyvtárban	
TÁMOP 3.3.2-08/2 Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása Szentes Szentes Város Önkormányzata Az egyenlő esélyért Szentesen	80 015 486,00
TÁMOP 3.4.3-08/2 "Iskolai tehetséggondozás" Szentes Horváth Mihály Gimnázium Szentesi Iskolák a Tehetséggondozás Megújításáért	19 968 044,00
TÁMOP 3.4.4/B-08/1 Országos Tehetségsegítő Hálózat kialakítása - Magyar Génius Integrált Tehetségsegítő Program Szentes Szentes Városi Könyvtár Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság Szentesi tehetséges fiatalokért	4 000 000,00
TÁMOP 5.3.3-08/2 Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációját segítő programok támogatása Szentes Szentes Város Hajléktalan Segítő Központja Szentes és kistérségeén élő hajléktalan személyek társadalmi-, és munkaerőpiaci reintegrációs programja képzés, munkaképesség, munkakészség fejlesztése, lakhatási támogatás és elhelyezkedés segítésével.	23 660 000,00
TÁMOP 5.5.4-13/2 Lakóközösségi programok, kezdeményezések támogatása Szentes Kiút XXI. Közhasznú Egyesület "Közös értékünk a Kertváros!" - Családi kisközösségeket támogató lakóközösségi programok Szentesen	27 627 512,00
TÁMOP 6.1.2.A-14/2 Komplex intézményi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása az általános iskolákban, többcéltú intézményekben valamint szabadidős közösségi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása Szentes Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda Küzdelem az egészségért	15 000 000,00
TÁMOP 6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális szintek Szentes BUDAFER Kereskedelmi Zártkörűen Működő Részvénytársaság Egészséges életmód átvétele a Budafer Zrt. telephelyén	9 842 686,00
TÁMOP 6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális szintek Szentes MetalCom Közép-Európai Technológiai és Szolgáltató Holding Zártkörűen Működő Részvénytársaság	9 599 820,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
Az egészséges életmód alappilléreinek elsajátítása a MetalCom Zrt.-nél	
TÁMOP 6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális szintek Szentes Kiút XXI. Közhasznú Egyesület Gyermekkori elhízás megelőzése, elhízott gyermekek életmódváltásának ösztönzése	9 990 300,00
TÁMOP 6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális szintek Szentes Szentesi Kosárlabda Klub A Szentesi Kosárlabda Klub egészségfejlesztő projektje	9 810 000,00
TÁMOP 6.1.2-11/3 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok a kistérségekben Szentes Csongrád Megyei Dr. Bugyi István Kórház "Kezedben az életed!" - életmódprogramok a szentesi kistérségben	125 000 000,00
TÁMOP 6.2.2.A-11/1 Képzési díj és ösztöndíj támogatása az intézmények számára a konvergencia régiókban Szentes CSONGRÁD MEGYEI DR. BUGYI ISTVÁN KÓRHÁZ Szakképzési támogatás a Csongrád Megyei Dr. Bugyi István Kórház részére	41 363 874,00
TÁMOP 6.2.4.A-11/1 Foglalkoztatás támogatása A) komponens: Foglalkoztatás támogatása egészségügyi intézmények számára Szentes CHOMIAK ÉS KOVÁCS Gyógyszer- és Egészségügyi Ellátó Bt. Foglalkoztatás támogatása a Chomiak és Kovács Bt.-nél.	5 576 120,00
TÁMOP 6.2.4.B-12/2 Struktúraváltáshoz kapcsolódó képzést és foglalkoztatást támogató fejlesztés Szentes CSONGRÁD MEGYEI DR. BUGYI ISTVÁN KÓRHÁZ Rehabilitációs szolgáltatások fejlesztéséhez kapcsolódó szakképzések támogatása a Csongrád Megyei Dr. Bugyi István Kórházban	8 861 998,00
TIOP 1.2.2-08/1 Múzeumok iskolabarát fejlesztése és oktatási-képzési szerepének infrastrukturális erősítése Szentes Móra Ferenc Múzeum. Csongrád Megyei Önkormányzat Megyei Múzeuma Csallány Gábor Kiállítóhely iskolabarát fejlesztése	9 745 867,00
TIOP 1.2.2-09/1 Múzeumok iskolabarát fejlesztése és oktatási-képzési szerepének infrastrukturális erősítése Szentes Kosztá József Múzeum A Kosztá József Múzeum látványtára	54 885 401,00
TIOP 1.2.3-09/1 Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra-fejlesztése - "Tudásdepó Expressz" Szentes	7 999 502,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
Kiss Bálint Református Általános Iskola Iskolai e-könyvtárak fejlesztése Három szentesi általános iskola könyvtárainak együttműködésével közös szolgáltatások kialakítása	
TIOP 2.2.2-08/1 Sürgősségi ellátás fejlesztése - SO1 és SO2 (és ezeken belül gyermek sürgősségi ellátás) támogatására Szentes Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet Sürgősségi betegellátás fejlesztése a szentesi Dr. Bugyi István Kórházban	2. fordulóba léphet
TIOP 2.2.2-08/2 Sürgősségi ellátás fejlesztése - SO1 és SO2 (és ezeken belül gyermek sürgősségi ellátás) támogatására Szentes Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet Sürgősségi betegellátás fejlesztése a szentesi Dr. Bugyi István Kórházban	475 744 971,00
TIOP 2.2.6-12/1B Struktúraváltás támogatása a járó- és fekvőbeteg ellátás fejlesztésével Szentes Csongrád Megyei Dr. Bugyi István Kórház Csongrád Megyei Dr. Bugyi István Kórház struktúraváltása a hatékony járó-fekvőbeteg ellátás fejlesztésével	2 474 498 240,00
TIOP 3.3.1-08/1 A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése II Szentes Szegedi Törvényszék A Szentesi Városi Bíróság épületének komplex akadálymentesítése	25 570 490,00
TIOP 3.4.1.A-11/1 Bentlakásos intézmények kiváltása Szentes SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG Az AranySZiget Otthon Szentesi Otthonának kiváltása	999 870 581,00
TIOP 3.4.2-08/1 Bentlakásos intézmények korszerűsítése Szentes Hajléktalan Segítő Központ A szentesi Hajléktalan Segítő Központ Átmeneti Szállójának felújítása, akadálymentesítése, korszerűsítése, mukaképesség fejlesztését célzó foglalkoztatásra alkalmas műhelyek kialakításával és motivációs csoport szervezésével.	33 646 496,00
TIOP 3.4.2-11/1 Önkormányzati, állami, egyházi, nonprofit fenntartású bentlakásos intézmények korszerűsítése Szentes SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Szentesi Hajléktalan Segítő Központ "ÉJJELI MENEDÉKHELY" bővítése, felújítása	95 802 128,00
TIOP 3.4.2-11/1 Önkormányzati, állami, egyházi, nonprofit fenntartású bentlakásos intézmények korszerűsítése Szentes KOZMUTZA FLÓRA ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA, SZAKISKOLA, DIÁKOTTHON ÉS GYERMEKOTTHON	161 840 100,00

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
Otthont nyújtó ellátás korszerűsítése a Kozmutza Flóra Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Diákotthon, Gyermekotthon és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény két tagintézményében	

4.4 4. sz. melléklet

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia tervezési szakaszában a partnerség, mint egyik fontos alapelv kiemelt figyelmet kapott. Az eredményes munka érdekében szükséges a lakosság véleményeit és észrevételeit figyelembe venni és azokat beépíteni a középtávú fejlesztési célokba. Ennek okául 21 darab, vegyesen nyitott kérdésből és skálafokozatos zárt kérdésből álló kérdőív készült el a város lakossága számára. A kérdőív a városi honlapon jelent meg és hirdetésre került a helyi újságban és rádióban is. Összesen 140 fő töltötte ki a kérdőívet, 69 nő és 71 férfi. A válaszadók életkori átlaga 54,7 év.

A város legnagyobb értékei közül a válaszadók többsége a termálvizet (és az ehhez kapcsolódó gyógyfürdőt), illetve a vízpartokat (Kurca, Tisza) emelte ki. Számos esetben megemlítették a település jó földrajzi elhelyezkedését, a nagyvárosok közelségét, továbbá az épített környezet értékesebb épületeit. Többen is utaltak értéként a település fejlett sportéletére (elsősorban a vízi sportok területén), és a természeti környezet értékeire, mint a ligetekre, valamint a jó mezőgazdasági lehetőségekre (zöldségtermesztés), és a sok embert foglalkoztató vállalatok jelenlétére.

A településsel kapcsolatos észrevételek közül szinte minden válaszadó megjelölte a romos állapotban lévő Petőfi szálló felújítását, mint elsődleges prioritást. A véleményformálók többsége emellett a munkalehetőségek hiányát, a fiatalok elvándorlását jelölte meg. Fontos észrevételként említik a roma kisebbség nagyarányú jelenlétét, valamint a rossz közbiztonságot. Kiemelték még a város turisztikai lehetőségeinek gyenge kihasználását és hogy a rossz minőségű utak miatt a közlekedés autóval problémát jelent, emellett a kerékpárutak fontosságát, és további fejlesztésük szükségességét. A lakosok hátrányosnak érzik, hogy a település peremén található városrészek - a központtal szemben - nincsenek fejlesztve, valamint a meglévő értékes épületek nincsenek megfelelően karbantartva. Előnyösnek érzik a városlakók, hogy a városközpont tiszta, rendezett és folyamatosan fejlődik.

A véleményformálókat kértük, hogy jelöljenek meg három negatív körülményt, amely érinti őket a településen. A legtöbbet említett tényezők a rossz munkalehetőségek, a közbiztonság, az egészségügyi ellátás hiányosságai, a roma kisebbség integrációjának hiánya, a rossz minőségű úthálózat, a belvíz elvezetésének megoldatlansága, a rendezetlen, elhanyagolt zöldterületek és a közterületi szemétygyűjtők hiánya volt. Többen megjegyezték, hogy kevés a szórakozási, kapcsolódási lehetőség, kulturális program, melynek köszönhetően nincs pezsgés a városban, számos válaszadó szerint szükség lenne színházra. Negatív kritikaiként jelezték a válaszadók, hogy a kiváló természeti értékekből, elsősorban a gyógyvízből, illetve a geotermikus energiából

adódó lehetőségek nincsenek teljesen kihasználva. Sokak véleménye szerint hiányzik egy nagyobb befogadóképességű szálloda. Egybehangzó panasz a játszóterek, illetve az árkok rossz állapota.

A pozitív körülmények közül a városlakók elsősorban a csendet, a nyugalmat, továbbá a kiemelkedően szép természeti környezet emelték ki, mint a Kurca, illetve a Tisza partja, valamint a Liget, de sok helyen megemlíti a rehabilitált városközpontot és szépülő köztereket. Többen megemlíti pozitívként a város turisztikai programlehetőségeit, mint a Lecsófesztivál és jónak tartják a sportolási (elsősorban vízi sportolási), illetve a bevásárlási lehetőségeket és a jó középfokú oktatást. A városi könyvtár, illetve a településen található templomok is sokak számára fontosak.

A település környezeti adottságairól, épített környezeti adottságairól valamint a közösség életéről és emberi kapcsolatairól kérdeztük a válaszadókat. A válaszadás 5 fokozatú skálán volt lehetséges (elégtelen; megfelelő; közepes; jó; kitűnő), melyből a következő eredmények születtek:

A település szerkezetét és az utcaképet a válaszadók 46, illetve 48%-a jónak találja (de több, mint 90%-a legalább közepesnek), míg az épületek állagát inkább közepesnek értékelte a válaszadók 53%-a. A műemlékek állapotát a válaszadók 43%-a ítélte jónak, és további közel 16%-a kiválónak, míg sokan megfelelőnek tartották. A válaszadók elsősorban a jó és a közepes között értékelték a közlekedés milyenségét. A városlakók többsége a település tisztaságát közepesnek és jónak értékelte. A szolgáltatások milyenségét a többség szintén (azonos arányban) közepesnek, jónak ítéli, míg a kulturális rendezvényeket jónak.

A város vendégszeretetét a válaszadók többsége jónak értékeli, míg az információval való ellátottságot inkább jónak, közepesnek értékeli a válaszadók többsége.

A lakosokat kérdeztük, hogy mely helyeket keresi fel rendszeresen a településén. Kiemelkedően sokan keresik fel nem meglepő módon a munkahelyüket, valamint a piacot, üzleteket és intézményeket, emellett a történelmi épületeket, műemlékeket is. Ezzel ellentétben az éttermeket, a szórakozóhelyeket és a sportlétesítményeket kevésbé látogatják a helyi lakosok.

A válaszadók többsége közepesnek, jónak értékeli az épített környezetet, és a társadalmi környezetet egyaránt.

A lakosok szabadidejükben kirándulnak, elutaznak, otthoni kerti munkát végeznek, valamint részt vesznek kulturális programokon. Kevésbé járnak továbbképzésekre, látogatnak szórakoztató létesítményeket, valamint a válaszadók nagy része nem jár teremsport edzésekre.

A települést érintő problémák közül kimagaslónak érzik az épített értékek pusztulását, és az építészeti karakter megszűnését, valamint a szennyvíz és csapadékvíz kezelés témakörét. Azonban kevésbé érzik problémának a közösségi helyek, terek hiányát, és az információs táblák hiányát.

A lakosok véleményét kérdeztük arról, hogy szerintük melyik szereplő tudna hatékonyan közreműködni a javítandó tényezők változtatásában. A helyi lakosok elsősorban az Önkormányzattól várják a közreműködést, de kimagasló a válaszok közül a településfejlesztésben együttműködők, és az Európai Unió aránya. A lakosok kevésbé várják a megyei önkormányzattól és a kormányzattól a közreműködést a városi problémák megoldásában.

A válaszadók személyesen készek tenni a hulladékgyűjtés, a faültetés ügyében, azonban az esővíz elvezetők és járdák javításában, valamint továbbképzésekben nem szívesen vesznek részt.

Kérdeztük, hogy melyek azok a gazdasági, szolgáltatási területek, melyek fejlődését szeretnék elérni a településen. A válaszadók többsége a lakásépítést, továbbá a hagyományőrző kézműipar, a közlekedés, és a szociális szolgáltatások fejlesztését emelte ki.

A lakosok a városba látogatóknak elsősorban a városközponti részt, a folyópartokat, a ligetet és a gyógyfürdőt mutatnák meg. Kevesebben, de megemlítik a múzeumot, a kalandparkot, a könyvtárat, illetve a sportcsarnokot is.

A lakosok nem mutatnák meg egy városba látogatónak a szegregációval érintett területeket, a kórház és vasútállomás környékét, a lepusztult értékes épületeket (elsősorban a Petőfi szállót), illetve a bűzös és leromlott állapotú ipari területeket.

A válaszadók többségének véleménye, hogy az elkövetkező 3 évben belül szükséges a Tisza part fejlesztése, jobb kihasználása, a víz-, csapadékvíz elvezetés rendezése, a meglévő utak aszfaltozása, felújítása. Kevesebben, de megemlítették a belső településrész parkolási helyzetének javítását, új kerékpárutak fejlesztését, közparkok, játszóterek kialakítását, illetve az oktatási intézményrendszer újítását.

A szentesi lakosoknak a legszimpatikusabb magyar települések többek között Szeged, Kőszeg, és Pécs, de sokan említettek kisebb dunántúli településeket is. Budapestet nagyon kevesen jelölték meg. A külföldi települések közül nagyon vegyes válaszok érkeztek. Elsősorban európai, ausztrál és egyesült államokbeli városokat jelöltek meg a szentesi lakosok, mint legszimpatikusabb külföldi városok. A sok közül kiemelkedő számban jelentek meg mediterrán nyaralóhelyek (pl. Zakhyntos, Burgasz, a horvát tengerpart települései), emellett felmerült Róma, Bécs, Prága, Stockholm, Houston, Sydney és Dubai neve is.

A válaszadóknak lehetőséget adtunk az utolsó kérdés keretében, hogy bármilyen ötletét, gondolatát ossza meg, amire nem tért ki a kérdőív és a témához kapcsolódik. Újra előkerült a kihasználatlan turisztikai potenciálok megléte (pl. wellness szálloda építése, a Petőfi szálló felújítása és méltó kezelése), a közlekedési problémák, és a kisebbség jelenléte a városban. Felvetődött a temetők gondozásának hiánya, illetve a Kurca parton tapasztalható fakivágás, illetve nem megfelelő visszatelepítés. Többen felvetették, hogy a fürdőt családbaráttá kéne tenni, és fel kell számolni a sportolók és a fürdőzők közötti konfliktusokat. Felmerült a városi bevezető utak környezetének rendezése, illetve a Tiszti Klub felújítása is. Több lakos említette a városközpontban tapasztalható kaotikus közlekedési, parkolási állapotokat, valamint a Kurca híd szélesítésének szükségességét. Többen ingyenessé tennék a parkolást, legalább 16:00 óra után. A lakosság támogatná a liget területének növelését, a játszóterek fejlesztését, parkosítását, illetve általában a zöldfelületek jobb kihasználását, átgondoltabb kezelését. Felmerült főiskola telepítésének szükségessége a településre, amely hozzájárulhatna a fiatalok lehetőségeinek növeléséhez. Többen említették a városi fúvózenekar támogatásának fontosságát, illetve általában a helyi művészek pártolását, a kulturális élet felpozícionálását, színház létesítését, illetve a már meglévő fesztiválok további támogatását. Ötletként felmerült a megújuló energiaforrások, többek között a geotermikus energia és a napenergia kiterjedtebb alkalmazása, a lakások, családi házak energetikai fejlesztésének támogatása. Általános vélekedés, hogy a valamikor híres kórház fejlesztésére, korszerűsítésére mindenképpen szükség van, a lakosság nem támogatja annak bezárását, visszafejlesztését.

